This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI SCRIPTORES,

OR

CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING

THE MIDDLE AGES.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS

OF

GREAT BRITAIN AND IRELAND

DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

On the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the Reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an Editio Princeps; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

CHRONICA MONASTERII DE MELSA,

A FUNDATIONE USQUE AD ANNUM 1396,

AUCTORE THOMA DE BURTON, ABBATE.

ACCEDIT CONTINUATIO AD ANNUM 1406

A MONACHO QUODAM IPSIUS DOMUS.

EDITED

FROM THE AUTOGRAPHS OF THE AUTHORS,

BY

EDWARD A. BOND,

KEEPER OF THE DEPARTMENT OF MANUSCRIPTS, BRITISH MUSEUM.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

VOL. II.

LONDON:
LONGMANS, GREEN, READER, AND DYER.

1867.

106121

Printed by
EYRE and SPOTTISWOODE, Her Majesty's Printers.
For Her Majesty's Stationery Office.

CONTENTS.

	Page
PREFACE - - - - - -	vii
CHRONICLE UNDER MICHAEL DE BRUX, THE EIGHTH ABBOT, A.D. 1235–1249 - - - -	3
WILLIAM OF DRIFFIELD, THE NINTH ABBOT, A.D. 1249–1269 - - - - - -	75
APPENDIX - - - - -	136
RICHARD OF THORNTON, THE TENTH ABBOT, A.D. 1269, 1270 - - - - - -	141
ROBERT OF SKYRNE, THE ELEVENTH ABBOT, A.D. 1270–1280 - - - - - -	149
APPENDIX - - - - -	164
RICHARD OF BARTON, THE TWELFTH ABBOT, A.D. 1280–1286 - - - - - -	169
APPENDIX - - - - -	181
ROGER OF DRIFFIELD, THE THIRTEENTH ABBOT, A.D. 1286–1310 - - - - -	183
APPENDIX - - - - -	282
ADAM OF SKYRNE, THE FOURTEENTH ABBOT, A.D. 1310–1339 - - - - - -	287
APPENDIX - - - - -	389

PREFACE.

PREFACE.

THE present volume continues Burton's chronicle from the election of Michael de Brun, the eighth abbot, in the year 1235, to the death of the fourteenth abbot, Adam of Skyrne, in the year 1339. It so far differs from the preceding, that what relates to public affairs bears a higher proportion, in extent and interest, to the purely monastic record. And the growth of this portion of the work is, where we would most desire to find it, in the later period of the history; within a short period indeed of the time in which the author might have been contemporary with the events he relates. The history of public events from 1286 to 1339, corresponding with the rule of the thirteenth and fourteenth abbots, occupies two-fifths of the entire volume.

In passing under review the transactions connected with the monastery itself, under the seven abbots who successively presided over it in the period under notice, I shall meet with little of anecdotal matter to give relief to a plain statement of circumstances bearing on the growth of the property of the house and the management of its secular affairs.

Although Burton, in his Preface, sets forth his object to do honour to the acts and merits of the abbots of the house, he introduces little personality into his narrative. As a rule, he passes no judgment on the propriety of the transactions he describes, and makes no attempt to portray the characters of the abbots; but leaves the reader

to estimate the success of their administration from the facts recorded, assisted by a statement of the condition of the public purse, and of the number of live stock, at the termination of each abbacy. This abstinence from criticism gives, it must be admitted, a colourless character to his narrative. With his wonted brevity and dryness, he tells us that Michael de Brun was elected to succeed Richard of Ottringham, the seventh abbot, in the year 1235. We may presume he was chosen from among the brethren of the convent, and from motives of confidence in his aptitude for business, since he evidently gained a high character for sound judgment and discretion during the fifteen years of his abbacy. Though the enthusiasm of the first establishment of the Cistercian order must have greatly exhausted itself, the record of acquisitions made under abbot Michael's rule proves that the house of Meaux had not lost its hold on the love and reverence of the surrounding population. The recent institution of the orders of Mendicant Friars had given a fresh impulse to the passion for asceticism; and the very rivalry engendered by the introduction of the Franciscans and Dominicans would kindle the zeal of many in the cause of the older communities. The actual donations to our monastery under abbot Michael were by no means insignificant, and, coming from many different benefactors, serve to show that the house was still held in estimation.

Michael Brun, 8th abbot, 1235–1249.

Peter son of Osbert of Waghen, being without children, divided part of his patrimony among his sisters, and brought the rest with him to the monastery, which he entered as a novice. Amandus of Sutton bequeathed to the convent, with his body, during his father's lifetime, seven and a half oxgangs of land (about 110 acres), which had been given him by his father.[1] But the

[1] The charter of bequest by Amandus Sutton, with details of the lands, is entered in the Chartulary of the monastery, Lansdowne MS. 424, f. 111.

father refused his assent to the donation; and the convent had not self-denial enough to decline it. Indeed, considerable ill-feeling appears to have been excited between Sir Sayer of Sutton, the father of Amandus, and the monks of Meaux, by the conduct of the son. The monks, misled by violent counsels, dispossessed Sir Sayer of one of his own meadows by force; and his bondman was killed in the struggle. Sir Sayer, and the widow and brother of the bondman, sued the monks before the justices in eyre at York; and, fearing the consequences, they submitted to the heavy penalty of the payment of sixty marks to Sir Sayer, and the surrender of half the land they had received from his son. The widow and relatives of the bondman were left to recover their share of the compensation from their lord. Michael, 8th abbot, 1235–1249.

The site of a berchary, with pasture for 120 sheep, was granted for support of the hospital for laymen. William of Routh surrendered to the monastery his claim to lands in Tunstal, West Heytfield, or Hatfield, and North Burton, and became a novice in the house. Sir John Fryboys, knight, also entered the convent as a novice, having previously executed a grant of the homage and service of Sir Peter of Frottingham, or Frodingham, with a rent of forty-two shillings in Wythfleet, and six oxgangs (about ninety acres) of land in Holmton, for the perpetual maintenance of an additional monk over the number of fifty: and the site of a mill in Hesel, or Hessle, was granted by Sir William of Sutton, to raise the number to fifty-two. Walter of Spiney gave three oxgangs of land in Hornsea Burton. William of Routh, junior, gave five oxgangs of land in West Heytfield, and took the cowl. Sir Stephen of Thorpe gave a mark's rent of one carucate (about 100 acres) of land in Ravenser, held in villenage. William de Fortibus, third earl of Albemarle, gave a valuable site, of half an acre in extent, in the borough of Odd, near Ravenser, for buildings for curing and storing fish. Thomas, son of Gualo of Meaux, gave to the convent

Michael, 8th abbot, 1235–1249.

with his own body and that of his brother, a carucate of land and two tofts in Dringhow, with eight bondmen. These handsome donations are recorded, together with several others of smaller amounts; and the large proportion of them received from novices indicates the prevalence of the fascination still exercised by monastic institutions over the minds of men of the higher classes.

The most prevalent motive for grants of land, next to that of obtaining admission into the convent as a novice, was to secure the benefit of sepulture within the precincts of the monastery. Instances of such grants during this abbacy have been already noticed; but the most important of them was connected with the bequest of her body to the monastery by lady Isabella de Thurnham, wife of Sir Peter Mauley, and a relative of abbot Michael. Her husband, on this occasion, founded a chapel near the bridge in the wood adjacent to the abbey, and placed it under the patronage of the abbot and convent. The endowment consisted of a rent of three pounds from six oxgangs, or about 90 acres of land, in Ake, two oxgangs of land with tofts in Wharrom, two water-mills in Lockington with extensive rights of multure, and a water-mill in Birdsal. This property was to be held by the monastery for the maintenance of two secular priests with two clerks—one priest to chant the mass of the Virgin Mary, with intonation, and the hours; the other to celebrate a mass for the dead, daily, also with intonation, together with an anniversary for the soul of Lady Isabella—and for the supply of five wax tapers at the mass of the Virgin.[1] A special warranty was given by Sir Peter Mauley for the security of the endowment by the purchase of a wood near Doncaster, called Loversalle, with four oxgangs of land in Baynton.

[1] The curious foundation deed of Sir Peter Mauley, as recited in full in the inspeximus and confirmation of Henry III., of the year 1238, will be found in the Chartulary of the monastery, Lansdowne MS. 424, f. 68.

Abbot Michael seems to have relied on the bounty and religious dispositions of his neighbours for the augmentation of the property of the monastery, rather than on profitable investments of the funds at his command. His purchases appear to have been insignificant in extent, but were no doubt profitable in their terms, since they were chiefly effected on applications of assistance from owners of lands entangled in money dealings with Jews. Forty-four acres with meadow were thus acquired from Sir William of Sutton; various smaller plots of land, including Magnusdale in Sutton, from the family of William of Watton; and a messuage in Hedon from Robert of Lellay. Michael, 8th abbot, 1235–1249.

Conspicuous as abbot Michael was held to be for worldly wisdom, it was to be expected that his abbacy would be remarkable for the absence of litigation. One notable lawsuit, however, was forced upon him by the neighbouring nunnery of Swine. The nuns claimed tithes of the monks of Meaux for pasture in Sutcoates and Drypool, which they rented of Sir Sayer of Sutton. The monks pleaded exemption by virtue of papal privileges. The nuns sued them before the official of the archbishop of York, who refused to admit the plea of privileged exemption, and placed the monks under sentence of excommunication, imposing a fine of money. And, in this suit, the chapters of both York and Lincoln and nearly all the clergy took part against them. They, however, appealed to the court of Rome, and obtained the appointment of a commission to try the cause, first, against the archbishop's official, and, secondly, against the nuns of Swine. The case against the former was promptly determined. The sentence of excommunication was annulled, and the official was glad to make the matter up with his adversaries, after having leisurely examined their privileges. Differences were not so easily settled with the nuns. When summoned before the papal delegates they refused to plead, and were fined, in

Michael, 8th abbot, 1235–1249.

consequence, 20 marks. Then they refused to pay the fine, and the prioress was excommunicated in her own church. Yet they failed to make appearance on the second day appointed for a hearing of the case; and, on the ground of costs, they were condemned to surrender to the monks their chapel of Merton, with its tithes and profits. The nuns persevering for a third time in disregarding the summons to appear before the delegates, the sub-prioress, precentrix and cellaress, were suspended from entrance to the church; and the nuns were further coerced in respect to the surrender of their chapel of Merton, which they resisted by every means in their power. A fourth time the nuns contumaciously refused attendance before the pope's commissioners, and the archdeacon of the East Riding was instructed to distrain their goods for the fine previously imposed on them. As they still continued in their contumacy, the commissioners closed the parish church and all their chapels, and cited before them six lay-brethren, who had opposed their servants in taking possession of Merton chapel. The nuns again disregarding the summons of the court, services were suspended in their conventual church, and the adjacent church of the lay-brethren, and two canons and seven lay-brethren were excommunicated by name, because they had resorted to the sub-sheriff for help in preventing the distraint of their cattle, for payment of the fine of twenty marks imposed on the nuns. And as these measures were ineffectual in bringing them to submission, the commissioners adjudged to the monks of Meaux possession of the nuns' church of Drypool, with all its tithes and profits. But the nuns opposed the execution of this sentence, and, by opening an entrance through the wall, forcibly occupied the church. Again, sentences of excommunication were launched against the participators in this violence; and the archbishop of York was petitioned, to represent the proceedings to the king, and obtain a royal warrant to the sheriff to give

effect to the censures of the papal delegates. As the nuns still refused to answer the summons of the court, the commissioners placed under sentence of excommunication all persons engaged in their defence, and decreed that the royal authority should be invoked to punish the refractory nuns and their abettors with imprisonment. The disposition of the king's court was apparently unfavourable to them, and, in apprehension of further consequences, they at length made appearance before the pope's commissioners, and the terms of an agreement were amicably determined between the parties; the nuns withdrawing their claim to the tithes of Drypool and to costs in the suit, and consenting to pay 200 marks to the convent of Meaux. It is added that twenty pounds of this amount were converted into an annual rent of thirty shillings, to be applied by the nuns to the purchase of linen for the use of the sisters of the house, in order to remove occasion of irregularity in the diversion of the leavings of their tables to the purpose of such purchases, and thereby secure their distribution among the poor. It is further recorded, that these proceedings were prosecuted by the prior of Meaux and brother William of Driffield, the future abbot of the house, at the cost of no less than 700 marks. Abbot Michael, as was to be expected of him, was specially careful to improve the granges already established, and to form others as opportunities offered. The granges of Croo, in the parishes of Beforth and Skipsey, of Crauncewick and Dalton, were of his formation. To the first of these he assigned land in different manors, in order that it might have the benefit of common in all of them. An anecdote connected with the grange of Croo must have been frequently told and laughed over in the monastery, or it would hardly have been preserved in the grave compilation of our author. It appears that the grange was of old thickly surrounded with trees, so that the buildings were quite concealed by them.

Michael, 8th abbot, 1235–1249.

Michael, 8th abbot, 1235–1249.

In Burton's time, however, they were entirely exposed to view, and could be seen for a space of three or four miles round, standing unprotected from winds and tempests, and without the least shade from the sun. And on this account. A certain bondman, who had been placed in charge of the grange, was so disturbed by the cawing of the rooks which frequented the plantation, that he complained of it to the abbot, praying to be allowed to free himself as he could from their ill-omened clamour. The abbot gave his consent, and the bondman hastening to the grange, forthwith proceeded to cut down every tree about it, leaving not one standing. And so it remained bare and unsheltered ever after.

Abbot Michael also constructed a stone house at Myton, and transferred the smiths' and pelterers' buildings from Northgrange to the abbey and to Waghen. He built the stone "lanaria" at Waghen, where the cloth used by the monks and lay-brethren was made. He completed the conventual church, and covered it with lead, and made the monk's stalls and altars in fit style. It is added that, in all the farms, the stalls for stock and other buildings were constructed of oak.

He further displayed his faculty for administration by regulating the disposition of the numerous rents assigned by donors to special purposes, such as pittances to the monks, and relief of the poor at the gates of the monastery. The rents which had been given for pittances he converted to the general uses of the house, and, in lieu of them, allowed five marks a year from the common purse for ten pittances on certain appointed days. Certain rents in Hedon he applied to the relief of the poor at the gate of the monastery, assigning them to the master of the tannery, on the condition of his supplying to the porter every year twenty ox and cow-hides properly tanned, for the provision of new shoes and the repair of old ones for the poor. He assigned

also an annual rent of eighteen shillings in Beverley for the distribution of clothes among the poor and pilgrims coming to the gate; the cloth to be woven and fulled in the common lanary: and, for their further relief, he set aside a tenth part of the cheese received yearly from the dairy of Felsa.[1] Michael, 8th abbot, 1235–1249.

Abbot Michael's administration of the secular affairs of the convent had been marked by prudence and success, and, in his last sickness, the senior monks, anticipating his loss, anxiously secured his counsel on three matters difficult of decision, which would shortly have to be determined. The first was, whether they should go to law with the abbot of St. Mary of York about the right of piscary in Hornsea mere. The second, whether they ought to transfer the grange of Skyrne to another site. The third, whether they should cut down the wood of Bymanskewgh for the repair of a certain old ship or the building of a new one. Unhappily, after his death, the convent, as it is recorded, acted in opposition to his advice on all three points.

The successor to abbot Michael, by name William of Driffield, was distinguished for sanctity rather than administrative talent or experience in business. His influence might have been favourable to the religious training of the monks, on which point our chronicler gives no information; but his reputation for unusual purity of life and godliness appears to have been ineffec- William of Driffield, 9th abbot, 1249–1269.

[1] The act of abbot Michael, by which this settlement was effected, is entered in the Chartulary of the monastery, Lansdowne MS. 424, fol. 105. He states, as reasons for it, that the various properties have to be managed at the common expense of the convent, and that the special attention to them, apart from the general business connected with the possessions of the monastery, which are under the control of the cellarer, diverts the thoughts of many of the monks from their devotions. It is confirmed by the abbot of Fountains, father abbot of Meaux.

William, 9th abbot, 1249–1269.

tual in attracting the bounty of laymen towards the convent, and his direction of its affairs was altogether unfortunate. The donations during his abbacy were few, —principally, an oxgang and a half, or between twenty and thirty acres of land, in Seton; three oxgangs in Wathsand or Wassand; two oxgangs in Erghom; and sixty acres of arable land from William Steward, who had been a bailiff in the service of the two previous abbots, and who became a novice in the monastery.

His purchases seem to have been neither extensive nor profitable. He bought back, at the price of ninety marks, tenements in Hornsea which had been sold by abbot Michael to Peter de la Twyer. He acquired from John Usefleet, for fifty marks, three oxgangs of land in West Heytfield, though the convent subsequently became dispossessed of them by means unknown; and seventeen acres, with common pasture, were obtained at an outlay of eight marks in redemption of a debt to Jews. A second attempt to make a good investment under similar circumstances must have brought a temporary loss upon the monastery. John, son of William of Skyrne, had mortgaged estates in Skyrne to Jews for the sum of 251 marks, and, wishing to redeem the mortgage, raised the amount by an annuity of ten pounds, secured on the same lands, to another Jew, Gamaliel of Oxford, who made over the annuity to prince Edward. The monastery purchased the encumbered lands, and redeemed the annuity by the payment of 150 marks. They found themselves, however, involved in unexpected expenses, which detracted from an otherwise doubtless very profitable bargain. The Jews to whom the lands had been first mortgaged, after the manner of their kind, sold such right in the property as they could make pretence to, and the monks had to contest this claim at a heavy cost, though they at last secured the estates by an amicable composition.

In respect of litigation, abbot William was far more

unfortunate, or injudicious, than his predecessor. He became involved in a suit with the archbishop of York and the earl of Albemarle to determine their rights to common between Waghen, Meaux, and Wele, which resulted in the greater part of Stanekerre remaining to the earl and the convent, and their renunciation of all claim to common in Wele.[1] And close upon these proceedings followed a protracted suit with the rector of Waghen respecting the tithes of that place, and other matters of dispute; the principal claim against the convent being for tithes of twelve oxgangs of land in their own cultivation. After a troublesome contest, the parties came to an agreement, by which the monastery satisfied the demands of their opponent by binding themselves to an annual payment of forty-five shillings. It was commonly said that they might have bought off his claims for the sum of ten marks, paid down at the time. William, 9th abbot, 1249–1269.

He engaged the convent in another lawsuit, in direct opposition to the advice of abbot Michael, given, as recorded, on his deathbed. He entered into an engagement with William Lasceles to go to law with the abbot of St. Mary's of York, respecting the common right of fishing in the mere of Wassand and Hornsea, enjoyed by the antecessors of Lasceles as holders of a free tenement in Seton, part of which had been bestowed on the monastery. It was stipulated that, whatever might be acquired of the common of piscary, by means of the suit, should be granted by William Lasceles to the monastery, which undertook to advance five marks for the cost of taking out a writ and beginning the plea. If the suit were successful, the convent was to pay a further sum of ten marks to William; but, if not, he was to repay the five marks advanced and receive nothing. Moreover,

[1] The deed of agreement between the parties, dated in the year 1251, is entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol. 132.

William, 9th abbot, 1249–1269.

Lasceles was to be bound in forty pounds to the convent, and in ten pounds to the earl of Albemarle, to prosecute the suit faithfully to an issue.

Judicial *duellum.*

The cause terminated in an appeal to the *duellum*, which was fought before the justices at York. The parties, however, came to an agreement, while it was in progress; Lasceles surrendering his claim to the common of piscary to the abbey of St. Mary's, for a rent of two marks in Wassand, which he afterwards made over to the convent of Meaux, in satisfaction of his engagement to prosecute the suit. So far, therefore, our monks had reason to be pleased with the termination of this partnership litigation. But the warnings of the shrewd abbot Michael were not of avail to overcome that greediness of gain which, it is too evident, was cloaked, not stifled, by the cowl. They reasoned with themselves that the abbot and convent of St. Mary's would never have made the compromise with William of Lasceles, unless they were well aware that his right in the piscary was indeed valid. They therefore sued them for the right on their own claim, as part holders of the free tenement, and expended large sums in the proceedings. After the usual course of litigation, the *duellum* was appealed to in this as in the preceding suit. Our convent retained for the purpose seven champions—"tirones," with their horses and servants, at a great cost, as it is ruefully remarked. The duel was fought at York from morning till sunset, the champion for Meaux gradually giving way. But before his defeat could be completed, the combat was stayed by the intervention of one of the justices, friendly to the cause of our monks, and an agreement was concluded, by which they surrendered their claim, and received from St. Mary's a toft and two oxgangs, with a tenant in villenage, in Rudestane. No doubt, the costs of the proceedings out-balanced the gains. It is recorded as an incident at an inquest for determining common rights, that a man crossed the mere on horse-

back, to mark out the bounds of the portion claimed by the monastery; and piles were driven in on his track by the monks, to record the proceeding, and define their claim. William, 9th abbot, 1249–1269.

In another of the three points on which it was thought advisable by the elders of the monastery to secure the counsel of their dying abbot Michael, abbot William acted in opposition to the expressed judgment of his more worldly-wise predecessor. He cut down Bymanskewgh wood, and built of the timber a large and costly ship, estimated at more than 200 marks; but which the convent was obliged afterwards to sell, with all its equipment, for sixty marks.

Again disregarding the advice of abbot Michael, on the third point, he undertook to transfer and rebuild the grange of Skyrne, spending in buildings and enclosures no less than 500 marks. And, owing to the intoxication of three of the lay-brethren, the granary at the old grange was burnt to the ground, with upwards of 400 quarters of corn. The monks made a dike, twenty feet wide, from their grange to the river Skyrne, for passage of boats, for fishing, and other conveniences.

In another transaction recorded by our chronicler, abbot William seems to have been incautious, and to have exposed the convent to inconvenience and loss. Sir John D'Eyvill had incurred a fine to the king, for which all his lands were liable. To effect their redemption, he over-persuaded abbot William and certain seniors of the house, to put the conventual seal to a bond to a usurer, for a loan of 250 marks. The debt by lapse of time swelled enormously, and caused the convent much trouble. The security given by Sir John to the monks was the free tenure of his manor of Lawndeforth for a term of nine years, with absolute possession of land in Ynkylmere.

The annals of this abbot's administration are further darkened by a combination of political and natural

William, 9th abbot, 1249–1269.

calamities. The convent was drawn into participation in very serious disturbances of the neighbouring district. It is stated that, about the year 1260, prince Edward, wishing to visit Scotland, summoned the knights and freemen of Holderness to meet him at York, with horses and arms. But they refused this feudal service, and deputed one of the monks of Meaux to attend the prince and to excuse them. On his return from Scotland, the prince issued a similar summons; and again the monks of Meaux pleaded their liberties before him. But afterwards king Henry, by advice of his parliament, held at London, took measures to subdue this spirit of independence, and sent seven barons with a strong force to seize all the rebels in Holderness, and confiscate their goods. The sheriff of Holderness headed a resistance to the king's forces, and, breaking down the bridge over the Hull, placed his men at the monks' grange of Sutton, where they watched for two nights, to prevent the passage of the river by the barons, who were lying at Cottingham; the convent having to supply provisions. Subsequently, the sheriff and commonalty of Holderness held a council at the monks' chapel in the wood, and all the knights and squires, the free tenants, and a multitude of the common people, were entertained in the refectory; and never were seen so many guests within the walls of the convent. Then, when the approach of the barons was announced, the same monk—the sub-prior of the house, who had before been spokesman for the country in the presence of prince Edward, put himself to infinite fatigue in seeking interviews with the barons, and negotiating for the people, scarcely taking rest for six days and nights, and tiring out three horses in twenty-four hours. His efforts were successful; and a safe-conduct was procured from the barons, to enable sixteen of the principal men of Holderness to meet them at Beverley, where satisfactory terms of pacification were agreed upon. The whole

country of Holderness, as our chronicler justly reflects, was for ever held under obligation to the house of Meaux for its conduct on this occasion.[1] William, 9th abbot, 1249–1269.

Then in the year 1253 an inundation of the Humber took place,[2] the waters overspreading the country up to the fish-ponds and wood of Cottingham, and causing great loss of life both of cattle and men, as many as thirty-six men and women being drowned in one village. The convent suffered greatly. They lost both men and stock at Orwythfleet; and much of their land at Saltagh and Myton was washed away by the waters. Their losses in buildings and in men and cattle were very heavy also in Tharlesthorpe, Sutton, and Drypool. And, after the subsidence of the flood, the Humber continued to carry away their land at Tharlesthorpe, Orwythfleet, and Saltagh, to that degree that their territory at Orwythfleet was entirely absorbed by the waters, the grange of Tharlesthorpe was destroyed, and they were obliged to rebuild further inland their grange of Saltagh.

Abbot William of Driffield died in the year 1269, after a rule of nearly twenty years. He is characterised "as "a man of wonderful sanctity, a guardian of discipline, "and a conspicuous emulator of every virtue." He was buried in the chapter, under a tomb erected in front of

[1] It is difficult to fix satisfactorily the date of this insurrection in Holderness. There is no special notice of it in the general histories, nor has any information respecting it, as far as I am aware, beyond the facts stated by Burton, been collected by local historians. Poulson, in his "History of "Holderness," adds nothing to the account of our Chronicle, and quotes Frost's "Notices of Hull," who only draws from the same source. Burton speaks of it as having occurred subsequently to a visit by prince Edward to Scotland, and after a parliament held in London. He also assigns it to about the year 1260. Prince Edward visited his sister, queen Margaret of Scotland, in the years 1256, 1265, and 1268; and parliaments were held in London in the years 1258, 1259, 1260, 1263, 1264, and 1269. In the margin of Paget's transcript of the Chronicle, the transaction is referred to the year 48 Henry III., or A.D. 1264.

[2] Mention is made of these inundations in the Annals of Nicholas Trivet, *sub anno*.

the pulpit. Burton notices a tradition that the Lord had deigned to exhibit many miracles by his agency, but adds that none of them were recorded in the books or *codices* of the monastery.

Richard of Thornton and Robert of Skyrne, 10th and 11th abbots, 1269–1280.

There is little to notice in the two short succeeding abbacies of Richard of Thornton and Robert of Skyrne, the latter of whom resigned in his tenth year. He became in the years 1269–1274 involved in a suit with the archbishop of York and his tenants in Beverley, respecting a plot of land in Wyke, and, though successful, spent on it much more than was allowed in the costs. He sold to merchants of Lucca at one time a hundred and twenty sacks of wool for 1,200 marks. The live stock at one period during his administration numbered 11,000 sheep and 1,000 cattle ; yet he left a debt on the convent of no less than 3,678*l.*, of which 2,500*l.* was owing to foreign merchants and usurers. Probably it had accumulated during the abbacy of William, the ninth abbot.

Richard of Barton, 12th abbot, 1280–1286.

But slight additions were made to the estates of the monastery under the government of abbot Richard of Barton. Rather, a disposition was shown to raise income by grants in fee-farm at small rents. It is stated that abbot Richard let the manor of Skyrne for a term of fifteen years, the grange of Tharlesthorpe for four years, the grange of Saltagh for two years, and the grange of Wassand for seven years. He sold also the wool for two years after his resignation ; receiving on all these transactions money in advance. His object was to pay off some portion of the heavy debt the monastery was encumbered with, and which he reduced to the sum of 1,443*l.* On the other hand, there was a deficiency of provision for the house to the extent of 200*l.* value, and the live stock was reduced, in sheep from 11,000 to 1,320, and in larger cattle from 1,000 to 477.

He lived fourteen years after his resignation in 1286, and was buried in the chapter house, near to abbot Richard of Thornton.

Roger of Driffield, 13th abbot, 1286–1310.

From the story of the last four abbots we gather that their direction of affairs was of little benefit to the house, and the early resignation of two of the number confirms this conclusion. The next successor, Roger of Driffield, elected in the year 1286, shows much more spirit and energy in the conduct of affairs. His abbacy is distinguished by several measures of importance, and, when we come to its conclusion, we find a return of the condition of the house indicating considerable prosperity.

His first act, however, in dealing with the lands of the monastery was far from a success. It is stated that he let the vill of Wyke and the grange of Myton for a term of twenty years to William of Hamilton, dean of York, and his brother Adam, for a fine of 800 marks; but within a year, apparently repenting of the step he had taken, he obtained a redemise of the property to the monastery for the same amount, and an *ad interim* rent of 100*l.*, until the purchase money should be repaid. Then, being impatient to recover free possession, he went over to Citeaux and borrowed the 800 marks from the general chapter of the order, engaging to pay an interest of forty marks, or five per cent., until the principal should be returned. After twenty years' payment of the forty marks abbot Roger claimed release from both yearly interest and the original debt, but this was not admitted by the general chapter till a later period. But where he principally suffered was in dealing with the dean of York, for, on claiming the fulfilment of his agreement with him, and repaying him the 800 marks, the dean refused to surrender the lands except on condition of retaining the profits for the first year of the original lease, and receiving an additional sum of 100*l.* as rent for the first year of the second covenant, and a

Roger, 13th abbot, 1286–1310.

yearly payment of 20*l.* for the remaining eighteen years of the original lease. The abbot withstood this demand, and five years passed before they came to terms, the abbot then paying the original 800 marks, and agreeing to pay twenty shillings a year, and to make over to the dean the grange of North Dalton, valued at ten pounds a year, for his life. The dean survived for a period of eleven years, so that our chronicler calculates he received 365*l.* profit beyond the 800 marks, besides failing to return the goods and chattels received with the grange of North Dalton, as he was bound to do. He further calculates that the entire amount lost by the transaction was more than 1,000*l.*, estimating as losses the yearly interest of 40 marks for twenty years, paid to the general chapter, with the 365*l.* profit cleared by the dean of York, and including 100*l.* for expenses.

His next measure was to resume the manor of Skyrne, which had been let by his predecessor for fifteen years. Eight years of the lease had to run, and for these he paid a sum of 320*l.*, and subsequently laid out 150*l.* in restoring the land.

The abbot's anxiety to recover possession of the vill of Wyke and manor of Myton, after he had let them to the dean of York, is explained by subsequent events. As early as the year 1292, the sixth year of his abbacy, and probably earlier, king Edward the First was in negotiation with him for the exchange of those lands, which lay on the Hull, for an equivalent to be provided elsewhere, in order to form magazines at a port convenient for the embarkation of men and shipment of goods in the prosecution of his designs on Scotland. Probably abbot Roger received some intimation of the king's project soon after he had effected the lease to the dean of York, and hoped to have made a handsome profit out of the royal necessities. The deed of feoffment to the king of the coveted estates was dated in February 1293, but the concessions in compensation were not completed for some

time after, and the monks, instead of finding themselves enriched, evidently considered themselves unhandsomely dealt with in the transaction. Burton makes it appear that the lands assigned to them, in exchange for the convenient site they had made over to the king, fell short in estimated value of what they gave up. It will hardly be worth our while to state the particulars he records, but one incident in the narrative is too characteristic to be passed over. In consequence of earnest representations, on the part of the convent, of the inadequacy of the compensation made to them for the lands they had surrendered, the king offered to make up the deficiency by throwing in the manors of Kayingham Mersk, and Little Humber. According to the usual course, an extent of these lands was to be made, to ascertain their precise value, and a certain clerk in the king's service was deputed to make the survey. He performed his task, and, before returning to the court, called one day at the monastery after mass had been performed, and, as the tradition went in the house, was extremely offended because he could not have it celebrated at his pleasure, and moreover was not entertained generally with the hospitality he expected. The irritation occasioned by what he resented as a slight made him observant of certain irregularities in some of the monks. He left the monastery in great dudgeon, and, on his return to court, represented the value of the lands proposed to be conceded as far beyond the amount claimed for compensation, and, in addition, made such reflections on the conduct of the monks as effectually alienated the royal favour from them. The convent, however, came out of the whole transaction not altogether losers to the degree their chronicler would have it thought. Besides actual grants of land, intended to supply the loss of those they parted with, they received Edward's confirmation of king John's charter, with right of warren in all their lands, and other feudal privileges,

Roger, 13th abbot, 1286–1310.

Roger, 13th abbot, 1286–1310.

and they were allowed exemption from the law of mortmain for the acquisition of a valuable estate offered to them by Richard of Ottringham. In fact, the monks seem to have made the most of their opportunity of exacting concessions from the crown. Their importunities were continued long after the exchange was completed. As many as eleven years after the settlement, they succeeded in wringing from the king a grant of the advowsons of Skypsey, Easington, and Kayingham, and eventually obtained the appropriations of those livings.[1]

Probably, if our chronicler had been better versed in the principles of political economy than he could easily have become in the times he lived in, he would have seen that the indirect advantages derived from a large and flourishing port in a position so convenient for the property of his convent, would have more than supplied the loss he complained of in the mere barter of acres. Admitting that there had already been a port at Wyke, it seems wonderful that, in relating the circumstances of the foundation of the town of Kingston-on-Hull, he should not have been led into a single reflection on its importance to the surrounding country, or to any comment on the extent and character of the trade it served to develop.

A direct advantage gained by the monastery, by this negotiation with king Edward, was in its procuring for it the endowment to a chantry in Ottringham. It had been the intention of the founder, Richard, grandson of Sir Martin of Ottringham of Hedon, to offer it to the priory of Bridlington; but Edward, being applied to for his consent to the proposed arrangement, made a point of insisting that the chantry should be attached to Meaux abbey; trusting, by thus showing favour to that house, to further his treaty with it for the acquisition of the land

[1] The royal deeds relating to this transaction are entered in the Chartulary of the monastery, now the Lansdowne MS. 424, at folios 69–71.

he wished to possess himself of on the Hull. The chantry was to be served by seven monks from the monastery; and the endowment consisted of twenty-two and a half oxgangs and 126 acres of land, 270 acres of meadow, and common pasture for 500 sheep, with twenty-two shillings of rent, principally in Ottringham, with portions in Tharlesthorpe and Welwick.[1] The chantry was originally established at a place to which it gave the name of Monkgarth, in Ottringham Mersk; but was afterwards transferred to the chapel without the gates of the monastery, only a single secular chaplain being left at Ottringham. The rules for the monks at Monkgarth, drawn up by abbot Roger, are recited at length in our chronicle. In addition to particular regulations for the service of the chantry, they are exhorted to refresh themselves by reading, or by some honest manual labour, after performance of masses, and especially to give themselves to the study of theology; and are cautioned against wandering about in pairs, and keeping idle company. There is express provision against quarrelling with each other; and they are emphatically prohibited from entering taverns or attending public shows. Some difficulty in establishing the chantry was occasioned by opposition from the provost of Beverley, in whose fee certain lands of the endowment were situated. This was eventually overcome by the offer of the monks of Meaux to substitute for one of the seven monks of the chantry a secular priest, to celebrate masses for the provost's soul.

Roger, 13th abbot, 1286–1310.

The temporalities of the monastery were surveyed for taxation during the period of this abbot, for a subsidy for the Holy Land, under the authority of pope Nicholas IV., and valued at 380*l.* 5*s.*; of which amount the vill

[1] The deeds of foundation of the chantry, dated in the year 1293, are entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol. 127. The extent of the endowment is somewhat differently stated in Cotton MS. Vitellius, C. vi. f. 9 *b*.

Roger, 13th abbot, 1286–1310.

of Wyke and manor of Myton represented 126*l.* 15*s.*; though, as Burton complains, they were, only a year afterwards, valued, for the exchange with the king, at a sum less by 23*l.* 12*s.* 4*d.*

Abbot Roger put up two richly painted altar tablets; and, in prospect of his resignation, built for his own habitation, after his retirement, a certain chamber, afterwards known as the abbot's chamber, on the eastern side of the monks' infirmary. When this was completed, he resigned his dignity, in the year 1310, after an administration of twenty-four years. He survived eight years, and was buried in the chapter house.

He reduced the debt of the monastery to 1,169*l.*, and left in stock 5,406 sheep, 606 larger cattle, and 120 horses.

Adam of Skyrne, 14th abbot, 1310–1339.

On the retirement of Roger of Driffield, and perhaps at his dictation, the election was directed to a junior monk, of no repute and of only five years' standing, named Adam of Skyrne, under the expectation that it would be practicable to remove him whenever it might be found convenient. Probably it was intended that he should be a puppet of the ex-abbot, who, it is stated, during the eight years he survived his resignation, continued to be held in great honor; for it is added that, during that period, Adam of Skyrne was called by most people the second abbot. Left to his own guidance however, after his predecessor's death, abbot Adam, we are told, proved himself by many conspicuous measures inferior to none of his own convent or of his neighbours.

The establishment of a chantry at Ottringham occasioned the location of a detachment of seven of the monks in that parish, removed from direct supervision of the abbot. But, notwithstanding the excellent exhortations of the abbot Roger, the effect of this exposure of the brethren to the dangers of self-government appears to have been injurious to them. Scandals grew out of it,

and increased daily. It was found that the situation of the chantry afforded temptations to and facilities for vicious indulgences; and, after the lapse of twenty-four years, the founder was petitioned to allow its removal to the immediate neighbourhood of the abbey. On the suit being granted, the licence of the archbishop of York was procured, on condition of the chantry being established outside the boundaries of the monastery and in a place subject to his own jurisdiction.[1] It was accordingly attached to the chapel outside the gates of the convent; and six monks were appointed weekly by the precentor to perform the services. Eleven years after, abbot Adam obtained the archbishop's licence to transfer the chantry to a chapel which he proposed to construct over the entrance to the monastery; but the building commenced by him there remained unfinished at the time of the writing of the chronicle.

Adam, 14th abbot, A.D. 1310–1339.

One of the difficulties which abbot Adam had to deal with was the clearing his monastery from the heavy debt of 800 marks, borrowed during the last abbacy from the general chapter of the order. The agreement was to pay 40 marks a year till the whole debt was cleared. The 40 marks were paid regularly for the first three years, but had remained in arrear for the next seventeen, leaving therefore the debt at 680 marks. This incumbrance troubled abbot Adam. He proposed to the abbot of Citeaux to pay off the entire sum of 800 marks in four successive yearly payments; urging as a reason for an arrangement being effected, that the engagement to pay rent to him might be construed into a violation of the law of mortmain on either side, and might bring serious consequences upon them.

---

[1] The archbishop's letters of licence, dated on the 31st of July, 1324, with confirmations of the endowment by the chapters of Beverley and York, are entered in the Chartulary of Meaux, Lansdowne MS. 424, fol. 38.

Adam, 14th abbot, A.D. 1310–1339.

Through the medium of two monks of Citeaux, who were resident at Scarborough at the time, the terms were accepted; and abbot Adam was thrown upon his resources to raise the required amount. Among other measures, he had agreed with one Peter at the Sea, a burgess of Ravenser, for the sum of 300 marks, as a fine for the lease of the manor of Tharlesthorpe, for the lives of himself and his wife. But when this had been settled, one of the monks went to Peter at the Sea and represented to him that, in the straits the abbot was in to raise the money, there was no doubt he would be glad enough to accept 200 instead of the promised 300 marks; and he exacted the promise of a new gown for the hint. Peter acted on the treacherous monk's suggestion, and abbot Adam's difficulties were too pressing to suffer him to break off the negotiation. The monk, however, was cheated of his new gown; and subsequently, after all the debt had been paid, Peter, in a fit of contrition, confessed to the abbot the whole affair, and made over to him various commodities, including the gown which the monk was to have received, in compensation for the 100 marks he had withheld from him.

It happened during abbot Adam's abbacy that the pasture of Orwythfleet in Pensthorpe, thirty-three acres in extent, was swallowed up by the Humber; and proceedings were taken to release the convent from an agreement for a rent of twenty shillings, payable in respect of it to Sir John of Meaux.

The convent was drawn into a law-suit respecting the manor of Wyfelesby, a portion of the lands granted to them by Edward I. in exchange for Myton and Wyke. A claim was made on lands within the manor by a son-in-law of Simon Constable; but it was defeated by the convent in two successive suits. They were also obliged to resist proceedings taken by the canons of Watton to compel them to remove a windmill, which they had erected in Skyrne, near Hoton.

Adam, 14th abbot, A.D. 1310–1339.

They seem to have been unsuccessful in endeavouring to prevent the foundation of a chapel in Wansforth, within their parish of Naffreton; the vicar of the parish opposing their claims, from pique, it was said, at their having refused to augment his pension.

It is stated that abbot Adam, with the assistance of one of the monks, named John of Ulram, painted the history of the prophets and apostles about the great altar; but that, in other respects, he occupied himself more with secular than religious affairs, and was strict and arbitrary in his discipline. In the original version of the chronicle it is added, that he took care not to impose any restraint on himself. But especial praise is awarded him for having preserved the lands and possessions of the monastery and recovered many that had been lost. He appears to have been crippled in his limbs for some years before his death, but retained the abbacy to the end. The debt of the house was found to have been reduced by him to 368*l.*

Portions of the chronicle relating to public affairs.

The portions of the present section of the chronicle relating to general history, are, according to the system described in the preface to the previous volume, kept apart from the purely conventual record, in distinct chapters, at the end of the several abbacies. Not, however, in at all equal divisions. Under the eighth abbot, who ruled the convent fourteen years, the historical portion occupies only a single chapter. Under his immediate successor, a period of twenty years, it extends to six chapters. Under the tenth abbot there is none. Under the eleventh, it is comprised in three chapters; and under his successor, in two. Under the thirteenth abbot, a period of twenty-four years, it equals in extent the conventual history, and fills as many as sixteen chapters and forty-two pages of the printed text. And

History of public affairs.

under the fourteenth abbot, who presided over the monastery for thirty years, it greatly predominates over the conventual history, and occupies twenty-six chapters and seventy-six pages of the text.

The whole period of time embraced in these different sections extends from the year 1235 to the commencement of the war with France, in 1339. During the earlier years and to the death of Henry III., in the year 1272, comprised under abbots eight to twelve, the narrative is an imperfect compendium of foreign—principally ecclesiastical—and domestic history. The foreign portions are taken partly from a continuation of Martinus Polonus, such as is exhibited in the Arundel MS. 220, and partly, as it would seem, from original authorities. The notices of the life of pope Martin IV., given at page 176 of our chronicle, I find in both the continuation of Martinus Polonus, and a life of the pope, printed in Muratori's "Scriptores rerum Italicarum," vol. iii., page 608, from a manuscript in the Ambrosian Library, at Milan. The particulars of the life of Boniface VIII. are not related in a form which connects them with any one of the lives of that pope collected by Baluze, in his "Papæ "Avinionenses," or by Muratori, in his "Scriptores "rerum Italicarum." Nor do they appear to be taken from any of the English chronicles; although the outrages committed on the pope by the family of Colonna, noticed by our author, are minutely described by the St. Alban's writers.

The circumstances connected with the prosecution of Hugh, bishop of Cahors, for conspiracy against pope John XXII., as given in our chronicle, including his conviction of practising negromancy when in prison, are not found in the usual authorities. They may have been taken from the record of judicial proceedings, copies of which might have been seen by Burton during a visit to the papal court. The notice of executions of pseudo-minorites, at different places, in the year 1318, as given

at page 323 of our chronicle, agrees with Raynaldi's mention of them as derived from manuscript authorities in the Vatican.[1] The story of the execution of the cook of the pope's marshal I cannot trace to any earlier authority. History of public affairs.

What relates to English affairs during the same period is insignificant, and is principally borrowed from the Polychronicon of Ralph Higden; but with the reign of Edward I. the history begins to expand, and to assume the form of detailed narrative. In endeavouring to trace to its source this relation of events, removed by an interval of nearly a century from the writer's own time, one conclusion is arrived at, which is found also to apply to the other portions of the history—that our author has not sought for materials in the great series of the St. Alban's annals, the fountain head of so many other chronicles of the thirteenth and fourteenth centuries. Burton never writes as if he had Roger of Wendover, or Matthew of Paris, or their continuators, under his eye. Nor is the St. Alban's series included in the list of the library of the monastery, which I have referred to in the preface to the former volume. So also, in descending through the reigns of the Edwards, we still fail to trace the narrative in the annals of Trokelowe, or Thomas of Walsingham. The same events are described in terms sufficiently dissimilar to convince us that the narratives are from independent sources. In seeking elsewhere for Burton's first authority, we fail to find it in any of the printed contemporary chroniclers. In some of these works occasional resemblances are detected, but none of them can be mistaken for the original of Burton's narrative. The work which bears the closest relation to it, for the period of Edward I.'s reign, is undoubtedly the Chronicle of the Brute, as exhibited in the shorter

[1] "Annales Ecclesiastici;" Lucæ, 1747–1756, tom. v. p. 107.

History of public affairs.

French version.[1] But even the Brute Chronicle can only be regarded as closely allied to Burton's first source, for a portion of his work, not as the source itself. The circumstances of Edward's quarrel with Philip IV. of France are differently related; and the history of the Scottish wars, the main substance of Burton's narrative, is distinct from it.

For the reign of Edward II., also, I fail to identify Burton's authority with any printed work. But in seeking for it amongst works still in manuscript, I succeed in finding, in the Cottonian collection, two copies of a chronicle which bears a close relation to his narrative. The earlier of the two manuscripts, Domitian A. xii., may be referred, by the handwriting, to the end of the fourteenth century. The later one, Vespasian E. ix., is of the middle or latter part of the fifteenth. The composition, as exhibited in these manuscripts, was probably the work of a monk of the Cistercian abbey of Woburn, in Buckinghamshire. Under the year 1291, in noticing the taxation of the clergy by authority of pope Nicholas, express mention is made of the name of the surveyor for the archdeaconries of Bedford and Buckingham. And this entry is followed by a memorandum of the dedication of the church of Woburn in the year 1278, its destruction by fire in 1315, and its subsequent re-dedication in 1344.[2] Moreover, under the reign of king Stephen, the foundation of the Cistercian houses of Fountains, Newminster, Kirkstead, Louth Park and Woburn, are specially recorded. In the earlier MS. the chronicle occupies fifty-two leaves, and is in two divisions; the first comprising the period of the Britons and Picts; the second commencing, at folio 6, with the

[1] See Cotton MSS. Cleopatra D. vii., and Domitian A. x.

[2] In the later copy of the chronicle, in Vespasian E. ix., both these passages are omitted in the text; but that relating to the dedication of the church of Woburn is inserted in the lower margin. See f. 57

advent of the Angles and Saxons, in the year 450, and terminating with the year 1334. At the end is the following colophon: "Expliciunt cronica quædam succincte compilata et compendiose per quemdam monachum, taliter prænotata—De gente Anglorum, a prima inhabitatione Britonum usque ad annum nonum regni regis Edwardi post conquæstum tertii." A table of contents is added by the same hand. History of public affairs.

The colophon confirms the conclusion suggested by the whole character of the work, that it is an abridgment of a fuller history, written, it may be conjectured, in one of the northern Cistercian monasteries.

It is extremely brief in the remoter periods, but enters with some detail into the narrative of Scotch affairs in the time of Edward I., and even introduces copies at length of historical documents. It is not, however, till the accession of Edward II. that its resemblance with Burton's history becomes remarkable. From this period, the two narratives follow each other very closely, often agreeing for passages *verbatim*. Yet the differences are such as to make it evident that neither one is the copy of the other, but that both are compiled from a common authority.

There is a break in Burton's history of English affairs after the death of Edward I., given under Roger, the thirteenth abbot. When he resumes his section of general history, under Adam, the fourteenth abbot, with the year 1311, he occupies himself through four successive chapters (ix–xii), with foreign transactions, and principally those relating to the papal court. And he carries this sketch of events down to the year 1342, glancing briefly at the rise of the war between France and England. With chapter xiii., he returns to the year 1311, and, drawing his information from fresh sources, takes up the history of English affairs, and continues it, under the same abbot, in twenty-one chapters, to the

History of public affairs.

year 1339. He commences with a notice of the dissensions between Edward II. and the nobility, in reference to Piers de Gaveston; and, though he is more full in his narrative than the compiler of the anonymous chronicle, many sentences are nearly identical with it. The character of Robert of Winchelsea, archbishop of Canterbury, which follows at pages 328, 329, is in the same words in the two works; but in stating the circumstance of the pope's cassation of the election of Thomas Cobham, as successor to Robert of Winchelsea, under the influence of the king's solicitation, aided by profuse expenditure of money, our chronicler is more explicit than the anonymous writer. The one mentions the precise sum expended on the occasion, "mediantibus 32 mille marcis;" the other simply states that the pope was moved, "regis "precibus et pecuniis."[1] From this point, the order of events continues very nearly the same in both writers, to the end of the work of the anonymous compiler, and the verbal agreements are frequent through entire passages. On the other hand, differences are numerous and of considerable extent; sometimes one writer, sometimes the other, giving the fuller narrative. As a specimen of these differences, I subjoin the account of the battle of Bannockburn in the language of both authors:—

"Die igitur Nativitatis
"Sancti Johannis Baptistæ
"exercitus Anglorum et Scot-
"torum convenerunt, in
"campo de Bannok juxta
"Stryvelyn dimicaturi. An-
"gli vero summe elati, in
"viribus et multitudine con-
"fidentes, Scotti vero con-
"triti, confessi, viaticoque
"muniti, solum Deum pro-

"Die igitur Nativitatis
"Sancti Johannis Baptistæ
"campanierunt uterque ex-
"ercitus, in campo juxta
"Stryvelyn dimicaturi. An-
"gli summe elati in viribus
"et multitudine confidentes,
"Scoti vero contriti et con-
"fessi viaticoque muniti, so-
"lum Deum protectorem ac-
"clamantes. Dispositis hinc

[1] Cotton MS. Domitian A. xii., f. 37 *b*.

" tectorem acclamantes. Dis-
" positis hinc inde aciebus,
" Scotti in prima acie pedi-
" tes, Angli vero equites,
" præmiserunt. In primo
" itaque congressu contulit
" fortuna victoriam Scottis,
" Anglique terga vertentes
" cæsi sunt ab eis. Rex ergo
" Angliæ Edwardus, fugæ
" præsidio se salvans, in cas-
" trum de Dunbarre se rece-
" pit. Comes Gloverniæ, Gil-
" bertus de Clare, Robertus
" de Clyfford, Willelmus
" de Vessey, Paganus de
" Tybtoft, Egidius de Argen-
" tayn, et plures alii barones
" et milites, et alii inferiores
" ad numerum xx. mille, in
" dicta discumfitura de Ban-
" nokbruno interfecti fuerunt.
" Præcipue gratia deficiente,
" et quia, positis in concavis
" subterraneis palis ferratis,
" ut equites ' et pedites ' de
" facili laberentur, Angli
" sparsim gradientes in dictas
" machinas corruerunt. Hum-
" fridus etiam de Bown comes
" de Herforth, Willelmus
" Latimer, et alii proceres et
" milites, numero 120, præter
" clericos, armigeros et alios,
" equites et pedites, capti-
" vati apud Bodevyllan incar-
" cerabantur, et postea per
" gravem redemptionem libe-
" rati. Edmundus de Malo-
" lacu, regis senescallus, fu-
" giendo, aquis interceptus
" submersus est. Comes de
" Penbruke, Hugo Dispensa-
" tor, Henricus de Bello
" Monte, Johannes de Crumb-
" et inde exercitibus, Scoti in
" prima acie pedites, Angli
" equites præmiserunt. In
" primo igitur congressu con-
" tulit fortuna victoriam ex-
" ercitui Scotorum; populus-
" que Anglicus, terga verten-
" tes, cæsus est ab eis. Rex
" autem Angliæ, fugæ præ-
" sidio se salvans, in castello
" de Dounbar se recepit.
" Comes Gloverniæ, Gilber-
" tus, Robertus de Clifford,
" Willelmus de Vescy, Paga-
" nus de Tiptoft, et alii non-
" nulli barones et milites,
" occidebantur.

History of public affairs.

" Edmundus de Maulay,
" senescallus regis, fugiendo,
" aquis interemptus submer-
" sus est. Comes de Her-
" ford, Willelmus Latymare,
" et alii innumeri electæ
" militiæ Angliæ, equites et

History of public affairs.

" wolle et alii, usque ad Dun-
" barre fugerunt et sic per
" aquam usque ad Berwicum
" devenerunt.

" Cujus discumfituræ in-
" fortunium non tantum im-
" putabatur præsumptioni et
" superbiæ eorum, verum
" etiam excommunicationis
" sententiæ, in qua contra
" ordinationes veniendo inci-
" debant. Cujus rei fidem
" firmare videtur mirabilis
" eventus ibidem. Siquidem
" nullus ordinatorum qui illic
" aderant de bello evasit, qui
" non caperetur aut occum-
" beret, excepto comite de
" Pembruk, qui nudus fugit
" sine armis." [1]

" pedites, capti incarcerabantur. Tanti igitur infortunii rumores per totam Angliam subito divulgabantur. Ad quorum auditum obstupuerunt omnes, mirantes quomodo tantum exercitum et tam fortem, quo nullus major vel fortior in Anglia diebus antiquis visus est, a tantillis Scotis, viribus et numero multo minoribus, vinci contigisset. Quod non tantum imputatur præsumptioni eorum vel superbiæ, quibus elati tumebant, verum etiam excommunicationis sententiæ, in qua contra ordinationes veniendo incidebant. Cujus rei fidem firmare videtur mirabilis eventus ibidem. Siquidem nullus ordinatorum qui illic aderat de bello evasit, qui non caperetur aut occumberet, excepto comite de Penbroke, qui nudus fugit sine ventura et armis." [2]

---

[1] Burton's Chronicle, p. 331.

[2] Cotton MS. Domitian A. xii., fol. 38.

In further illustration of the connexion between the two works, I subjoin parallel narratives of the battle of Mitton. It will be noticed how Burton adds local anecdote to the historical account.

" Anno Domini 1319, rex Ed-
" wardus, comes Lancastriæ, et alii
" proceres, villam Berwici terra
" marique obsederunt. Ibidemque,
" propter suspiciones et occultas
" invidiæ machinationes inter re-
" gem et comites suscitatas, obsi-
" dione dimissa, infectoque negotio,
" in Angliam redierunt. Scotti
" namque divisiones inter regem et
" proceres perpendentes, dummodo

" Anno Domini M°CCC°XIX°. circa
" festum Bartholomei ingressus est
" rex partes Scociæ, et accedens
" ad villam de Berewyke ipsam
" terra et mari obsedit.

" Dum hæc ibi agerentur, venerunt
" subito in comitatum Eboracen-
" sem Thomas de Randolf, comes

In the earlier portions, where there are differences in the two chronicles, Burton's work is generally more at

History of public affairs.

" Angli in prædicta obsidione re-
" siderent, comesque de Murref,
" Thomas Randolf et Jacobus Dug-
" las, cum 15 millibus Scottorum,
" subito venerunt in comitatum
" Eboracensem, spoliantes et in-
" cendentes maximam partem pa-
" triæ ubi transibant. Adversus
" quos archiepiscopus Eboracensis,
" Willelmus de Meletona, et Jo-
" hannes de Hothorna episcopus
" Eliensis, Angliæ cancellarius, ma-
" jorque et cives Eboraci, et plures
" alii vicinarum villarum, non in
" aciebus dispositis, processerunt.
" Unde Scotti, qui paulo ante fu-
" gam arripere pro certo cogitave-
" runt, sese ad resistendum viriliter
" hortabantur. Nec mora. Scotti
" tam acriter nostros invaserunt ut
" statim nostri terga vertentes fugæ
" darentur. Et ceciderunt ibi de
" nostris presbyteri et clerici multi,
" major Eboraci, et plures alii, et
" submersi sunt in flumine plus-
" quam tria millia hominum. Hæc
" discumfitura facta fuit inter
" Mytonam et Thorntonam super
" Swale, 12 die Septembris. Do-
" minus itaque archiepiscopus Ebo-
" racensis et episcopus Eliensis, de-
" canus Eboracensis, abbas Sanctæ
" Mariæ Eboracensis, et multi alii,
" fugæ præsidium sunt adepti.
" Crucifer autem archiepiscopi cru-
" cem suam in quodam specu, ubi
" colonus quidam propter metum
" Scottorum latuit, abscondebat.
" Quam postea colonus ad tugu-
" rium suum detulit, et in funiculis
" fœni involutam per aliquot dies
" abscondit."—*Chron. de Melsa*, p. 336.

" de Murreff, et Jacobus Douglass,
" cum xv. millibus Scottorum, spo-
" liantes et incendentes maximam
" partem patriæ ubi transibant.
" Adversus quos processerunt ar-
" chiepiscopus Eboracensis et epi-
" scopus Elyensis, cancellarius An-
" gliæ. Iverunt etiam cum eis
" major Eboraci cum civibus suis,
" et plures alii villarum vicinarum,
" non in aciebus dispositi, sicut
" ordo belli poscebat. Unde Scoti
" qui paulo ante fugam arripere
" pro certo cogitabant, sese ad re-
" sistendum viriliter hortabantur.
" Nec mora. Scoti tam acriter
" nostros invaserunt, ut statim nos-
" tri terga vertentes fugæ darentur.
" Et ceciderunt ibi de nostris pres-
" byteri et clerici multi, et major
" Eboraci et plures alii, usque tria
" millia hominum et ultra. Hæc
" ruina facta fuit juxta Mytonam
" et Thornetonam super Swale, xii.
" die Septembris."—*Domitian* A. xii., f. 41.; *Vespasian* E. ix., f. 71 *b*.

History of public affairs.

length, and the additions introduced by him are still more considerable in the latter part of the history. The compiler of the chronicle, in Domitian A. xii., in his account of the rising of the barons against the Despensers,[1] and of the execution of Thomas, earl of Lancaster, omits many of the details given by our chronicle. He has none of the particulars relating to letters sent by queen Isabella and prince Edward to the Londoners, asking their assistance,[2] nor of the deputation from parliament to Edward II. to renounce their homage.[3] He omits the circumstances of the death of the dethroned king;[4] the account of the arrogant conduct of Mortimer, and of his impeachment and execution of the earl of Kent;[5] the particulars of the arrest of Mortimer, his arraignment and execution, and of the coronation of David Bruce.[6] In the history of the expedition of Edward Baliol into Scotland, as claimant of the throne, the narrative in Domitian A. xii. is far more meagre, though some passages are still nearly identical with the words of our chronicle.[7] Indeed, at this part, it can only be regarded as a short summary of the narrative as given by Burton, and it altogether ceases in the year 1334.[8]

---

[1] See within, pp. 337–345.

[2] See p. 351. The same particulars are recorded, and copies of the letters added, in the shorter French Brute Chronicle. See Cott. MSS., Domitian A. x., f. 83, and Cleopatra D. vii., f. 171 *b*.

[3] Within, p. 353.

[4] Ibid. p. 355.

[5] Ibid. pp. 358, 359.

[6] Ibid. pp. 360, 362.

[7] Ibid. p. 362.

[8] At the end of chapter xxix. of Adam the 14th abbot, p. 374. As an evidence that Burton himself compiles from a larger work, and probably the same with the source of the anonymous work in Domitian A. xii., it is worth pointing out that, in the notice of the affair at Stanhope Park, under the year 1327 (p. 356), Burton has an imperfect sentence, which can only be rendered correct by connecting it with one he has omitted, but which is found in Domitian A. xii. The passage is, "Quod rex Edwardus "comperiens, jussit non procul a "dicta sylva sua figi tentoria," but the wood, *sylva*, had not been previously mentioned. In Domitian A. xii., the sentence runs thus: "Rex "igitur Edwardus juvenis, magno "congregato exercitu, profectus est

History of public affairs.

The story of Edward Baliol's romantic expedition is told by our author with considerable fulness, and his narrative differs in many particulars from that preserved in other early chronicles. I have found a partial resemblance to it in an unpublished work by a monk of Bridlington priory, stated to be a continuation of the annals of Nicolas Trivet.[1] It is in two parts, headed respectively, "Gesta Edwardi Regis Angliæ, dicti de "Carnarvon," and "Gesta Regis Edwardi Tertii post "conquæstum," and appears to have been compiled from a larger work, entitled "Incidentia Cronicorum;" at least, references are more than once made to such a work for additional facts.[2] It is written with some detail, and with the introduction of documents at length, to the end of the year 1338; after which it is continued in short entries to the end of the reign of Edward the Third. Perhaps these are added by a later writer, since under the year 1327 Edward is referred to as still living.[3]

The original work must have been one of the sources of our chronicler's narrative during Edward the Third's reign. Under the year 1328, an imperfect passage in Burton's chronicle, crossed out in the Phillipps MS.[4] and omitted in the Egerton recension, is met with in the Bridlington chronicle almost *verbatim*.[5] The threatened insurrection of the earl of Lancaster and others in the same year is referred to in identical terms.[6] The account of the arrest of Mortimer is also similar.[7] The story of

"in mense Julii adversus eos, et, in "silva cui vocabulum est Stan- "nopp Park hostilem exercitum "comperiens, jussit non procul a "prædicta silva sua figi tentoria." See f. 47.

[1] Harleian MS. 688, f. 252; a transcript made apparently for the use of bishop Stillingfleet.

[2] "Totus iste processus (*sic*) et "alia plura istam materiam tangen- "tia in alio libro reperies Inciden- "tia Cronicorum." Harl. MS. 688, f. 276 *b*. See also ff. 316 and 336.

[3] "Quod in vaticinio metrico de "domino rege nostro nunc et patre "suo dicitur audiamus versus." Ibid. f. 315 *b*.

[4] See within, p. 357, note 1.

[5] Harl. MS. 688, f. 314 *b*.

[6] See within, p. 358, and Harl. 688, f. 316 *b*.

[7] See p. 359, and Harl. 688, f. 318.

History of public affairs.

Edward Baliol's Scottish expedition is recited in language sometimes closely agreeing with that of our chronicle; but the differences are of a nature to prove that Burton took this part of his narrative from an independent source. The statements of numbers of forces engaged in the different contests, and other particulars, are often conflicting, and the order of events is not the same.

The connexion with the Bridlington chronicle is more observable in the three last chapters, under Adam, the fourteenth abbot. In these, Burton gives a review of the origin of the war with France, of Edward's preparations, of his departure for Brabant, and of subsequent events in the year. All this bears a close relation to the work of the Bridlington monk. The causes of the war are there set forth in a copy of the king's manifesto which had been sent to the archbishop of York;[1] and this is epitomized by our chronicler; and the remainder of Burton's narrative for this period is an abridgment of that in the Bridlington compilation.[2]

On the whole, the historical portion of Burton's chronicle under the thirteenth and fourteenth abbots, as presented in the present volume, are of value in furnishing early authority for English history, especially in connexion with Scotland, during the reigns of the Edwards. There is a dearth of original chronicles for much of the period. Modern writers have been content to adopt the facts collected by compilers of the sixteenth century, such as Holinshed, Stow, and Fabian. And where these authors have cited authorities extant in a printed form they may have verified their statements by references. But, in not a few instances, they are found to quote authors whose works are either still in manuscript or are now unknown as extant in any form. Holinshed, for instance, who, during the reigns of Edward II. and Edward III., mainly relies upon Walsingham's history, not unfrequently

[1] Harl. MS. 688, f. 344 *b*.

[2] Ibid. ff. 347–351.

introduces versions of events and entire narratives on the authority of Richard of Southwell and William of Packington, chaplain to the Black Prince, writers whose histories are not now forthcoming. In such cases, modern writers content themselves with making use of he information, but are obliged to be silent as to the authority for it, beyond referring to the later compilers. I believe, a strict examination of the best accepted modern histories of England would result in exhibiting considerable portions of them thus unauthenticated. History of public affairs.

Burton's work helps to supply much missing evidence. If not actually contemporary with the events he describes, he must, by the position of his monastery, have been in the way of obtaining good information of what he relates. He naturally confines himself principally to northern affairs, and always writes more at length when treating of them. His account of the expedition of Edward Baliol, and of subsequent events in Scotland, is taken probably from the reports of persons who partook in the adventure. The preparations for it must have been made under the eyes of Burton's convent, the port of departure being contiguous to their property. On these grounds his compilation may be accepted as one of the feeders to the main stream of English history.

The fac-simile of a page of Burton's first copy of his chronicle, given in the present volume, is produced by photolithography from a photographic impression, kindly supplied for the purpose by Sir Thomas Phillipps.

28th February 1867.

CHRONICA MONASTERII DE MELSA.

MICHAEL ABBAS OCTAVUS.

I. *De creatione Michaelis abbatis* 8*; de terris Petri de Waghna, et de*[1] *terris acquisitis ibidem; et de divisione marisci de Waghna.* f. 53.

A.D. 1235–1249. Waghna. Election of Michael Brun as abbot.

ANNO Domini 1235, decedente ut præmittitur[2] domino Ricardo de Otringham abbate nostro septimo, dominus Michael de Bruno electus est in abbatem. Hic autem abbas Michael[3] fecit molendinum bonum et stagnum apud piscariam. Eo tempore, Petrus filius et heres Osberti de Waghna, procreatione liberorum non sortita, partita parte hereditatis suæ, sex videlicet bovatarum terræ, Elenæ et Inetæ sororibus suis, ut paulo post referetur, apud nos factus novicius, quicquid sibi retinuit monasterio nostro cum seipso adunavit. Qui postea portarius noster fuit. Unde et procuravit fieri appendicia extra magnam portam et calcetam per medium boscum. Andreas autem de Rowceby præfatam Elenam, et Thomas Kamyn præscriptam Inetam, duxerant in uxores. Unde et præfatus Petrus ipsos Andream et Thomam,[4] antequam ad religionem accederet, assignavit ad sua debita persolvenda, tam domino regi quam cæteris quibuscunque, per præscriptas sex bovatas terræ, quas sic sororibus suis[5] diviserat[6] ad

Peter, son of Osbert of Waghen, a novice.

Marriage of his daughters.

[1] *de*] wanting in P.
[2] *præmittitur*] præfertur, P.
[3] *Michael*] wanting in P.
[4] After *Thomam* insert heredes suos, P.
[5] *sic . . . suis*] ipsis prius tantum, P.
[6] After *diviserat* insert, in Waghna, quas assignaverat, P.

A.D. 1235–1249. ipsa debita persolvenda, ut terræ, quas ipse vel pater suus in eleemosynam dederat, liberæ, puræ, et ab omni debito vel exactione quietæ, per præfatas sex bovatas terræ imperpetuum permanerent. Quarum quidem sex bovatarum præfatus Andreas de Rowceby quatuor bovatas, et Thomas Kamyn duas bovatas terræ, possidebant. Ipse autem Andreas de præfata Elena genuit Galfridum de Waghna, qui `cum,' propter importunitatem et proterviam conversorum nostrorum in Waghna, pacifice vivere nequivisset, dedit quicquid habuit ibidem domino Willelmo de Fortibus,[1] comiti Albemarliæ, in escambium pro quodam manerio quod prædictus comes habuit in Hornseburtona. Postea autem,[2] ipsæ 4 bovatæ cum pertinentiis in Waghna, ex dono regis Edwardi primi, monasterio nostro collatæ fuerunt.[3] Præfatus etiam Thomas Camyn de prædicta Ineta genuit Petrum et Elenam. Qui quidem Petrus, liberos non habens, ipsas duas bovatas terræ nobis cum corpore suo conferebat. Sed qualiter ad præfatam Elenam sororem suam postea devenerunt penitus ignoratur. Quæ quidem Elena vendidit dictas 2 bovatas terræ Roberto de Hylyhard;[4] cujus heres per successionem, Petrus de Nuttyll[5] de Rystona,[6] eas retinet in præsenti. Quæ tamen duæ bovatæ terræ de nobis tenentur in capite per homagium et annuum[7] redditum duorum denariorum, oboli,[8] sicut postea compertum fuit tempore domini Adæ abbatis 14. Præscriptus autem Petrus de Waghna, ante præfatam hereditatis

Disorderly conduct of the lay brethren.

History of the lands of Peter, son of Osbert of Waghen.

[1] After *Fortibus* insert tunc, P.

[2] After *autem* insert processu temporis, P.

[3] *in Waghna . . . fuerunt*] quas dictus comes per escambium habuit in Waghna, eo quod propago liberorum de suis liberis omnino cessasset, ad manus regias devenerunt. Quas rex Edwardus 1us postea, tempore Rogeri abbatis 13, in parte satisfactionis pro escambio Mytonæ et Wyk nostro monasterio conferebat, P.

[4] *Hylyhard*] Hyldeyhard, P.

[5] *Nuttyll*] Nutthyll, P.

[6] *de Rystona*] nuncupatus, P

[7] *annuum*] wanting in P.

[8] After *oboli* insert, nobis persolvendum annuatim, P.

suæ divisionem, dedit[1] cuidam Raginaldo de Ulram, burgensi Beverlacensi, unam dailam et xx. carectatas turbarum in Waghna, quas[2] ipse Raginaldus monasterio nostro conferebat. Insuper, Ricardus filius Hugonis de Halsam dedit nobis unum croftum, cum pastura ad quinque animalia ibidem, quæ Osbertus de Waghna dedit in maritagium cum Marjoria sorore sua Hugoni[3] supradicto. Quæ omnia Andreas de Rowceby et præscripta Elena uxor sua, additis tribus acris et dimidia terræ, nostro monasterio confirmabant. At præfatus Galfridus de Waghna, filius[4] eorundem, ante escambium suum, dedit nobis unam acram et dimidiam terræ ibidem; et omnia quæ de antecessoribus suis acquirebamus, et omnia fossata et clausa quæ fecimus in Waghna, nobis confirmavit. Interim vero, divisus est mariscus de Lestkerre[5] de Waghna inter abbatem nostrum et liberos tenentes de Waghna, a leda grangiæ usque ad Forthdyk; ita quod quilibet dictorum tenentium recepit portionem suam divisam in dicto marisco, secundum quantitatem tenementorum suorum; et inde se singuli imperpetuum concesserunt esse pacatos.

A.D. 1235–1249.

Grant from Geoffrey of Waghen.

Division of the marsh of Eastkerre between the abbot and free tenants of Waghen. f. 53 *b*.

II. *De acquisitione capitalis mesuagii septem bovatarum et aliarum terrarum*[6] *in Suttona; et de perditione dicti capitalis mesuagii et medietatis terrarum sibi pertinentium.*[7]

Amandus filius et heres domini Saieri de Suttona, militis, qui septem bovatas et dimidiam terræ apud Suttonam ex dono patris sui, ipso patre suo adhuc

Sutton. Grant from Amandus,

---

[1] *dedit*] dederat, P.
[2] *quas*] quæ in both MSS.
[3] After *Hugoni* insert de Hulsam, P.
[4] After *filius* insert et heres, P.
[5] *de Lestkerre*] del Estkerre, P.
[6] *capitalis . . . terrarum*] terrarum et tenementorum, P.
[7] *dicti . . . . pertinentium*] aliquantarum earundem, P.

A.D. 1235–1249. son of Sir Sayer of Sutton.

vivente, retinebat, quemdam situm unius bercharię cum pastura sufficiente ad sexies viginti oves ubique in communi pastura de Suttona, et cum una acra et dimidia prati ibidem, quas acquisivit de Petro filio Thomæ de Suttona, ad sustentationem infirmatorii sæcularium, monasterio nostro imperpetuum conferebat; ita tamen quod, pro prædicta acra et dimidia prati, eidem Petro et heredibus suis unum par chirothecarum [1] albarum, pretii unius oboli, ad Pascha annuatim redderemus. Postea autem, idem Petrus, præfatum redditum [2] nobis remittens, duas acras et dimidiam perticatam prati ibidem ad sustentationem portæ, et alias duas acras et quartam partem unius acræ terræ et prati in diversis locis ibidem, quarum duæ perticatæ in Magnusdayle includuntur, et totam pasturam ad bovatam suam in salinis de Suttona pertinentem, et totam terram et pasturam quæ ad feodum suum pertinebant, inter vaccariam nostram de Sowthehows et divisam de Waghna, nobis insuper concedebat. Deinde autem præfatus Amandus, adhuc patre vivente, dedit monasterio nostro cum seipso præfata tenementa in Suttona, quæ pater suus ei dederat, et pro septem bovatis et dimidia fuerant computata, cum piscaria de marra de Suttona; et, apud nos factus novicius, in noviciatu decedebat. Et, quamvis dominus Saierus pater suus hujusmodi concessioni assensum denegaret, auxilio tamen domini Willelmi de Fortibus, tertii comitis Albemarliæ, seisinam retinebamus. Sed in brevi postmodum, per falsam suggestionem cujusdam perversi consiliarii nostri, Hugonis de Pontebelli, prædictum [3] Saierum de proprio prato suo de [4] vi et armis disseisivimus, et unus [5] de servientibus suis, nativus suus,[6] in concertatione quadam hac causa

Maintenance of the lay infirmary.

Noviciate of Amandus of Sutton.

Dispute with Sir Sayer of Sutton.

A serf killed in a scuffle.

[1] *chirothecarum*] cerothecarum in both MSS.

[2] After *redditum* insert, unius paris chirothecarum, P.

[3] After *prædictum* insert dominum, P.

[4] *de*] wanting in P.

[5] *unus*] quidam, P.

[6] *suus*] videlicet, P.

habita fuit[1] interfectus. Unde coram justitiariis domini regis, apud Eboracum illo in tempore itinerantibus, præfatus dominus Saierus gravissimam contra nos querimoniam deponebat, mulierque[2] cujus maritus fuerat interfectus et frater ipsius interfecti contra abbatem nostrum, quosdam monachos, conversos[3] et[4] servientes nostros, super prædicti viri interfectione appellum prosequebantur. Nos ergo, pertimescentes damnum pergrande,[5] per consilium amicorum, eidem domino Saiero dedimus[6] sexaginta marcas et medietatem totius tenementi supradicti quod dictus Amandus nobis cum se ipso contulit,[7] cum piscaria et capitali mesuagio sub gardino quod fuit præfati Amandi, cum fossatis circumjacentibus, et cum bovaria quæ fuit ejusdem Amandi, cum tota particula terræ quæ ibidem muro fuerat inclusa, cum pertinentiis suis extrinsecus, ad murum circueundum et reficiendum, et cum omnibus pertinentiis aliis ad illam medietatem terræ pertinentibus. Ipse ergo dominus Saierus totam alteram medietatem tenementorum præfatorum cum suis pertinentiis nobis imperpetuum confirmavit; excepto tantum quod in marra de Suttona non piscaremur nec cooperturam colligeremus ratione tenementi supradicti; salvis tamen nobis in eadem marra carriagiis nostris per navem, cum opus haberemus, et aliis aisiamentis aquæ ipsius. Et quia in præfata querimonia dictus dominus Saierus boscum nostrum de Estwod ut jus suum, quo pacto nescio, vindicabat, in præfata concordia totum jus quod habuit vel habere potuit in dicto bosco vocato Estwod cum suis pertinentiis nobis imperpetuum remittebat; appellumque mulieris cujus maritus occisus

A.D. 1235–1249.

Prosecution of the abbot and monks.

Agreement with Sir Sayer of Sutton.

Eastwood.

f. 54.

---

[1] *fuit*] fuerat, P.

[2] *mulierque*] mulier itaque, P.

[3] After *conversos* insert nostros, P.

[4] After *et* insert quosdam seculares, P.

[5] *pergrande*] irrecuperabile pro causa hujusmodi nobis eventurum, P.

[6] *dedimus*] dederamus, P.

[7] *contulit*] conferebat, P.

A.D. 1235–1294. A second dispute with Sir Sayer of Sutton.

fuerat et omnis parenteli dicti viri[1] nativi sui retrahi faciebat. Post duos autem deinde annos, præfatus dominus Saierus deforciaverat nos super quibusdam pratis in Suttona, quæ ad præfatam medietatem terræ tanquam capita culturarum nostrarum[2] pertinebant, in tanta scilicet latitudine ubique[3] a terra arabili usque ad Landsyk quantam continent dictæ culturæ. Quæ prata, capita videlicet[4] culturarum nostrarum, continent in universo, secundum quantitatem sex culturarum,[5] ad minus septem acras.[6] Propter quod breve de nova disseisina contra dictum[7] Saierum inde tuleramus. Sed, concordia præhabita, idem Saierus eadem prata nobis reddidit esse quieta, ad eleemosynam portæ monasterii nostri sustinendam. Tunc quidem dominus Godefridus de Melsa dedit nobis duos selliones terræ arabilis apud Magnusdayle in Suttona, in perpetuum escambium pro 2 aliis sellionibus in Suttona; salva in omnibus sufficienti et rationabili via transeuntibus per ripam de Hullo, quam proprio custu nostro sustentemus. Et quidam Andreas de Brancestria clericus dedit nobis, cum corpore suo, totam terram et pasturam quæ pertinuit ad unam bovatam terræ in Suttona, in le Westkerre[8] juxta Forthdyk, et etiam unum toftum in villa de Suttona; reddendo inde Radulpho filio Stephani unum denarium annuatim. Sed et Ricardus filius Rogeri, filii Radulphi senioris de Suttona, dedit nobis xiii. acras terræ in Suttona; reddendo inde per annum dicto Radulpho filio Stephani xii. denarios pro omni servitio. Qui quidem Radulphus filius Stephani dedit nobis unum toftum et v. perti-

Grants of land in Sutton.

[1] After *viri* insert, super morte dicti viri, P.

[2] After *nostrarum* insert de jure, P.

[3] *ubique*] ubi, E.

[4] *prata . . . videlicet*] videlicet prata, hoc est capita, P.

[5] *secundum . . . . . culturarum*] wanting in P.

[6] After *acras* insert, quicquid etiam inventum fuerat ad capita 6 culturarum, secundum earum quantitatem, P.

[7] *dictum*] eundem dominum, P.

[8] *Westkerre*] Westmarisco, P.

catas et dimidiam terræ, cum sufficienti pastura ad unum bovem in omnibus defensis et locis in quibus boves de Suttona communiter pascuntur, et annuum redditum xx. denariorum in quibus nos eidem pro tenementis in Suttona tenebamur; et etiam, ad cleemosynam portæ sustentandam,[1] annuum redditum xviij. denariorum, quem per quandam compositionem[2] inter nos et ipsum prius habitam de portario monasterii nostri percipere solebat, monasterio nostro imperpetuum relaxavit. At itaque confirmavit nobis totam venditionem quam Willelmus filius Alani filii Roberti de Suttona fecerat nobis de tota terra quæ fuit de feodo suo in Suttona, ac etiam totum jus et clamium quod habuit in homagiis et aliis servitiis ejusdem Willelmi de tenemento prædicto; et specialiter annuum redditum 4 denariorum, quem de ipso percipere solebat, nobis relaxavit.[3]

A.D. 1235–1249.

Provision for alms at the gate.

III. *De acquisitione aliarum terrarum*[4] *ibidem.*

Interea, quidam Willelmus de Wattona dedit nobis totam communam[5] in Westkerre[6] de Suttona juxta Forthdyk, quantum pertinebat ad duas bovatas suas. Qui quidem Willelmus genuit Amandum,[7] et Beatricem, Matildem et Margaretam, sorores ejusdem Amandi. Ipse autem Amandus obiit sine herede corporis sui: unde dictæ duæ bovatæ terræ[8] partitæ fuerunt inter prædictas tres sorores suas; videlicet, Beatricem quam Robertus filius Alani de Suttona desponsavit, Matildem quam Willelmus filius Petri de Ruda duxit in uxorem,

Common in Westkerre, in Sutton.

Grants of land from the children of William of Watton and others.

[1] After *sustentandam* insert quendam, P.

[2] *compositionem*] conventionem, P.

[3] *relaxavit*] erogabat, P.

[4] *acquisitione . . terrarum*] aliis terris acquisitis, P.

[5] After *communam* insert suam, P.

[6] *Westkerre*] Westmarisco, P.

[7] After *Amandum* insert filium suum, P.

[8] After *terræ* insert, quas dictus Amandus habuit de hereditate patris sui, P.

A.D. 1235–1249. et Margaretam quæ nupsit Roberto filio Petri de Otringham. Unde cuilibet tertia pars dictarum 2 bovatarum terræ dividebatur. Qui quidem Robertus filius Alani de Suttona dedit nobis novem acras et duas partes unius dimidiæ acræ prati et terræ arabilis in[1] Magnusdayle,[2] et viij. acras et duas partes unius acræ terræ et prati ibidem, et duas acras alibi in Suttona. Et etiam, ad sustentationem pauperum ad portam monasterii nostri, totam pasturam in les Saltz, quantum pertinebat ad tertiam partem ipsarum duarum bovatarum terræ, nobis concedebat. Quas vero con-
f. 54 *b.* cessiones Willelmus filius ejus nobis postmodum confirmavit. Qui quidem Willelmus pasturam in les Saltz ad duas bovatas et dimidiam terræ, quas præter dictam tertiam partem 2 bovatarum terræ habebat, nobis dedit;[3] et insuper dedit nobis, per diversas parcellas, xliiij. acras et unam perticatam terræ et prati, et unum sellionem ad dilatationem curtis grangiæ nostræ includendam, et homagium et servitium Rollonis et Henrici, fratrum suorum, et Roberti de Lessett, de tribus partibus unius tofti quod fuit præfati Willelmi de Wattona, et de quatuor acris terræ dictorum Rollonis et Henrici, et homagium et servitium Matildis et Margaretæ filiarum dicti Willelmi de Wattona, de duabus partibus præscriptarum 2 bovatarum terræ. Sed tamen dictus Rollo dedit nobis tertiam partem suam dicti tofti, cum tribus acris terræ arabilis et quibusdam particulis prati adjacentibus, cum pastura ad unum bovem sive ad unam vaccam in le Oxfrythe, et ad sex averia ubique in communi pastura[4] de Suttona, et cum iiij. carectatis turbarum.[5] Et Henricus frater suus 2 selliones terræ et pasturam ad unum bovem in le

[1] After *in* insert Suttona in, P.

[2] After *Magnusdayle* insert, per unam cartam et per aliam cartam dedit nobis, P.

[3] *dedit*] concedebat, P.

[4] After *pastura* insert prædictæ villæ, P.

[5] After *turbarum* insert, in turbaria de Suttona annuatim percipiendis, P.

Oxfryth, et ad xxx. oves in communi pastura ibidem, et dictus Robertus de Lessett totam tertiam partem præfati tofti, quam emit de præfata Matilde, et unam acram et dimidiam prati, nobis erogabant. De terris itaque prædictarum Matildis et Margaretæ sic habetur. Præfata Matildis uxor Willelmi filii Petri de Ruda, post mortem viri sui, dedit nobis xvj. acras et dimidiam et duas perticatas terræ et prati, cum pastura ad 4 averia et x. oves ubique in communi pastura de Suttona, quanta pertinet ad dimidiam bovatam[1] et tertiam partem unius dimidiæ bovatæ terræ in Oxfryth et in Saltz. Atque alias quasdam particulas terræ vendidit præfata Matildis dicto[2] Roberto de Lessett; quas idem Robertus dedit nobis, ut prædictum est; et alias vendidit Franconi de Coldona, quas alius Franco, cognatus suus,[3] nobis postea conferebat. Et præfatus Robertus filius Petri de Otringham, maritus Margaretæ supradictæ, dedit nobis, ad eleemosynam portæ sustentandam, totam communam quæ se contingebat in Saltz, ad præfatam tertiam partem suam[4] pertinentem; et 4 acras terræ et tertiam partem unius acræ in[5] Magnusdayle, et x. acras terræ et prati in diversis locis de Suttona, nobis insuper concedebat. Quas quidem donationes in dicto Magnusdayle præfatus dominus Saierus de Suttona nobis confirmavit; et ultra concessit[6] nobis, ad eleemosynam portæ sustentandam, tres acras terræ in dicto Magnusdayle, et alias[7] 4 juxta eas, in perpetuum escambium pro 8 acris terræ et prati in diversis locis de Suttona; ita tamen quod liceret nobis prædictum locum de Magnusdayle, simul cum prædictis 7 acris, et cum omnibus

A.D. 1235–1249.

Land in Magnusdale.

Alms at the gate.

[1] After *bovatam* insert terræ, P.
[2] *dicto*] præscripto, P.
[3] *suus*] prioris Franconis, P.
[4] After *suam* insert, ipsarum 21 bovatarum terræ, P.
[5] After *in* insert dicto, P.
[6] After *concessit* insert ipsam confirmationem, P.
[7] *alias*] reliquas, P.

A.D. 1235–1249. particulis terræ quas juxta prædictum[1] Magnusdayle habebamus, muro et fossato includere, et meliorationes omnimodas in ipso loco cum includeretur pro voluntate nostra exercere. Quam etiam inclusionem de dicto Magnusdayle quidam alii nobis insuper concedebant.

Lands mortgaged to Jews. Quas vero omnes terras in[2] Suttona comparavimus de præscriptis feoffatoribus nostris pro certis pecuniis,[3] ad acquietandos eos de debitis in quibus Judæis de Eboraco et de Lincolnia astringebantur, et quæ terræ eisdem Judæis pro ipsis pecuniis fuerant invadiatæ. Unde et acquietantias[4] Judæorum de ipsis terris possidemus. Atque heredes eorundem feoffatorum nostrorum nobis præscriptas donationes et venditiones[5] nobis confirmaverunt. De reliquis tamen terris tertiæ partis præscriptarum 2 bovatarum terræ, prædictam Margaretam[6] concernentis, homagium et servitium et annuus redditus duorum denariorum adhuc nobis debentur.

IV. *De vexatione nostra pro decimis animalium in pastura de Sutcottes*[7] *et Drypule, per moniales de Swyna, et de processu contra officialem curiæ Eboracensis per nos facto.*

Sutcottes. Drypule. Suit with the nuns of Swyne respecting tithes. f. 55. Dum hæc vero agerentur, cum nos de præfato domino Saiero de Suttona pasturam in Sutcottes[7] et Drypule conduxissemus ad terminum, moniales de Swyna, habentes ecclesiam de Drypule sibi appropriatam,[8] traxerunt nos in causam coram officiali curiæ Eboracensis, super decimis de nutrimentis animalium dictam pasturam pascentium. At abbas ibidem coram

---

[1] After *prædictum* insert locum de, P.

[2] *in*] de, P.

[3] After *pecuniis* insert eisdem pacatis, P.

[4] *acquietantias*] quietantias, P.

[5] *et venditiones*] venditiones et feoffationes, P.

[6] *Margaretam*] Matildem, P.

[7] *Sutcottes*] Sutcotes, P.

[8] *habentes . . . . appropriatam*] wanting in P.

officiali prædicto[1] comparens exceptiones privilegiorum nostrorum constanter ostentabat. Et, quia prædictus officialis dictas exceptiones privilegiorum nostro[rum] admittere neglexit,[2] abbas se sentiens indebite prægravari ad sedem apostolicam appellavit. At ipse officialis, dicta legitima appellatione contempta, tulit de facto excommunicationis et suspensionis sententias in abbatem et monachos nostros, ipsosque nihilominus pro expensis in quadam summa pecuniæ dictis monialibus[3] condemnavit. Capitulum quoque Eboracense et capitulum Lincolniense et fere totus clerus contra nos in hac causa fuerunt, exceptis tribus viris reverendis qui partem nostram constanter adjuvarunt. Nos autem, appellationem prosequentes, litteras apostolicas ad judices delegatos, abbatem videlicet de Bruno, priorem Sancti Michaelis, et magistrum scholarum de Staunforth, Lincolniensis diœcesis, contra magistrum Hamonem canonicum de Parco ordinis Sancti Augustini, magistrum dictarum monialium de Swyna, ac etiam contra ipsas moniales, et alias litteras papales ad eosdem judices contra magistrum S[tephanum] de Ecclesfeld, officialem curiæ Eboracensis supradictum, super injuriis per ipsum nobis illatis, fecimus impetrari. De processu autem contra prædictos Hamonem et moniales reticetur, dum processus contra dictum officialem pro parte declaratur. Emanavit itaque citatio contra dictum officialem ut compareret coram dictis judicibus apud Staunforth,[4] abbati nostro[5] responsurus et juri pariturus. Qui cum die statuto per procuratorem compareret, abbas noster[6] petebat[7] ipsum secundum tenorem privilegiorum nostrorum puniri, pro eo quod, ipsis contemptis, senten-

A.D. 1235–1249.

Hostility of the clergy.

Prosecution of the official of the court of York.

[1] *prædicto*] wanting in P.
[2] *neglexit*] contempsisset, P.
[3] *dictis monialibus*] parti adversæ, P.
[4] After *Staunforth* insert, in quodam crastino Sancti Jacobi, P.
[5] *nostro*] et monachis de Melsa, P.
[6] After *noster* insert et monachi, P.
[7] *petebat*] petebant, P.

A.D. 1235 –1249. tias contra nos promulgaret, et insuper condemnari [1] in quingentas marcas, in quibus hujus causa fuimus [2] damnificati. Unde decretum fuit et injunctum dicto officiali, sub pœna excommunicationis, ne aliquid faceret vel procuraret per se vel per alium, quocunque colore, per quod processus eorundem judicum per potestatem laicalem differri posset vel impediri. Et datus est dies alius ad procedendum [3] in dicta causa.[4] Interim autem, quia constabat dictis judicibus quod excommunicatio nobis illata contra justitiam fuerat promulgata, dicti judices præceperunt per litteras [5] præcentori ecclesiæ Eboracensis sub pœna excommunicationis, quatinus 'ipse' [6] in majori ecclesia Eboracensi, archidiacono Estridingensi, in singulis capitulis archidiaconatus sui, capellano archiepiscopi Eboracensis quatinus in capella dicti archiepiscopi, et decano Beverlacensi quatinus in majori ecclesia Beverlaci, omnes sententias suspensionis et excommunicationis in abbatem nostrum et monachos [7] per dictum officialem latas, et sententiam condemnationis expensarum parti adversæ per dictum officialem, publice denuntiarent irritas et inanes. Quod et factum est. Cumque, die statuto, dictus officialis personaliter compareret, instanter petiit copiam privilegiorum, quibus abbas noster [8] contra eum usurus fuisset,[9] sibi dari. Quod et decretum est; et ulterius datus est dies ad procedendum. Sed dictus officialis, interim [10] diligenter examinatis et intellectis dictis privilegiis nostris,[11] ad concordiam se obtulit unitatis.

---

[1] *insuper condemnari*] ulterius promulgari, P.

[2] *fuimus*] fueramus, P.

[3] *ad procedendum*] de consensu partium, ad faciendum, P.

[4] After *causa* insert, quod jus dictaverit, P.

[5] *dicti . . . litteras*] emanavit ab ipsis præceptum, P.

[6] *ipse*] wanting in P.

[7] *et monachos*] wanting in P.

[8] *noster*] et conventus nostri, P.

[9] *usurus fuisset*] usuri fuissent, P.

[10] *dictus . . . interim*] quis finis vel exitus hujus litigii fuerat, in nostris membranis vel codicibus minime reperitur. Speratur ergo quod, P.

[11] After *nostris* insert, dictus magister S. de E[cclesfield] officialem, P.

V. *De processu facto contra moniales de Swyna pro prædicta vexatione, et de contumacia earundem.*

A.D. 1235–1249. Proceedings against the nuns of Swine.

Cumque dictus Hamo canonicus et moniales de Swina[1] ad comparendum die statuto citarentur, et neque per se neque per procuratorem legitimum comparerent,[2] propter contumaciam ipsorum eos in expensas dictæ diei condemnarunt, taxationem prædictæ condemnationis usque ad proximum diem litis reservantes; quos et decreverunt hac causa et aliis ad alium diem evocandos. Et cum, die statuto, abbas noster personaliter et moniales prædictæ per quendam Stephanum clericum procuratorem suum[3] comparerent, abbas noster de dictis monialibus petiit D. marcas, in quibus damnificati fueramus causa vocationis dictarum monialium ad curiam Eboracensem, et [per] sententias ab[4] officiali dictæ curiæ contra tenorem privilegiorum nostrorum nobis graviter illatas. Sed, cum dictus procurator monialium pluries fuisset a judicibus interpellatus, ut dictas moniales juxta formam mandati defenderet, demum frivolæ appellationi inhærens, ac defensionem earum penitus omittens, contumaciter a judicio recessit. Unde judices[5] dictum S[tephanum] procuratorem, propter multiplicatam contumaciam suam, excommunicarunt.[6] Postmodum vero idem S[tephanus] procurator[7] judices adiit, beneficium absolutionis[8] sibi postulans impertiri. Qui, ejus petitioni annuentes, eundem in pœnam contumaciæ suæ, de voluntate propria,

f. 55 *b.* Contumacy of their proctor.

Fine imposed on the nuns

[1] *Swina*] Swyna, P.

[2] After *comparerent* insert, et cum de eorum vocatione legitima peremptoria prædictis judicibus tum per testes tum per instrumenta legitime constaret, P.

[3] After *suum* insert legitime constitutum, P.

[4] *ab*] a magistro S., P.

[5] After *judices* insert, habito virorum prudentium consilio, P.

[6] After *excommunicarunt* insert, et eundem per totum archidiaconatum Estridingensem excommunicatum esse denuntiandum fore decreverunt, P.

[7] *procurator*] procuratos, E.

[8] After *absolutionis* insert, secundum formam juris, P.

A.D. 1235–1249. and their proctor.

in xx. solidis pro expensis dictæ diei condemnarunt,[1] et dictas moniales, propter manifestam contumaciam, in xx. marcas, nomine[2] expensarum præcedentis diei litigii,[3] similiter[4] condemnarunt;[5] et insuper præfatas

Refusal of the nuns to pay, or to appear in court.

moniales[6] ad alium diem duxerunt[7] evocandas. Interim, 'quia' dictæ moniales dictas xx. marcas solvere contempserunt, 'priorissa earum' in ecclesia propria de Swyna fuerat excommunicata.[8] Dieque statuto[9] monialibus ipsis nullo modo comparentibus, dicti judices viam proponendi dilatorii de cætero[10] præcluserunt, decernentes dictas moniales iterum evocandas. Et quia crescente contumacia crescere debet et pœna, pro

Possession of Merton chapel awarded to the monks.

summa expensarum declaratarum,[11] dicti judices abbatem nostrum et conventum in possessionem capellæ de Mertona, cum omnibus decimis et obventionibus ad eandem capellam spectantibus, miserunt, dantes certis

---

[1] After *condemnarunt* insert, quamvis abbas noster de 40 solidis et amplius tunc expensis, salva conscientia sua, jurasse potuisset. Unde iidem judices, ad petitionem dicti S[tephani] procuratoris, diem ad solvendos prædictos 20 solidos diem crastinum Sancti Martini tunc proxime futuri, sine ulteriori dilatione præfixerunt, P.

[2] *nomine*] wanting in P.

[3] After *litigii* insert legitime facta, P.

[4] *similiter*] taxatione, judices nobis, nomine expensarum, in 20 marcis, P.

[5] After *condemnarunt* insert, decernentes, ut, infra mensem, ad solutionem dictarum expensarum per pœnam excommunicationis compellerentur, P.

[6] After *moniales* insert quod comparerent, P.

[7] *duxerunt*] fore, P.

[8] After *excommunicata* insert, Cum vero per officialem Estridingensem et magistrum monialium de Kyllynge, executores ad solutionem dictarum 20 marcarum, super solutione prædicta memoratæ moniales coram testibus requisitæ fuissent, executoribus quoad solutionem prædictam parere contempserunt. Unde post mensem, candelis accensis et pulsatis campanis, in ecclesia propria de Swyna, ejusdem loci priorissam memorati executores excommunicaverunt, et per totum archidiaconatum Estridingensem excommunicatam denuntiaverunt, et insuper dictas priorissam et moniales quod comparerent coram supradictis judicibus certo die apud Staunforth citaverunt, P.

[9] After *statuto* insert, abbate nostro per priorem nostrum procuratorem comparente, P.

[10] After *cætero* insert dictis monialibus, P.

[11] After *declaratarum* insert, sicut in retroactis continetur, P.

executoribus potestatem excommunicandi omnes resistentes.[1] Et, quia[2] præfatus S[tephanus] procurator[3] die statuto de prædictis xx. solidis non satisfecit, præfati judices dictum S[tephanum] excommunicarunt,[4] atque decreverunt eum iterum ad judicium evocandum. Et, quia dictus Hamo canonicus per procuratorem sed non legitimum comparebat, judices ipsi præfatum Hamonem, pro contumacia sua, ab ingressu ecclesiæ suspenderunt, judicantes ipsum alias[5] comparere. Cumque die statuto dictæ moniales minime comparerent, judices præfati subpriorissam, præcentricem, cellerariam ac sacristam, dicti loci de Swyna ab ingressu ecclesiæ suspenderunt. Et, quia moniales ipsæ[6] præscriptam missionem in capellam de Mertona irreverenter impediverunt, et memoratam summam pecuniæ solvere contradixerunt, judices ipsi executionem præfatæ condemnationis iterum fieri decreverunt, ordinantes,[7] per districtionem bonorum dictarum monialium usque ad mensuram declarati debiti, condemnationem prædictam effectui mancipari, et iterum moniales prædictas pro violatione missionis prædictæ ad judicium evocari.[8] Præfatus autem Hamo canonicus die præfixo comparens super prædicta suspensione[9] sui status petiit reformationem. Unde judices, præstita cautione ab eodem de parendo juri, ipsum a suspensione ingressus ecclesiæ absolverunt, atque[10] in xx. solidis nomine expensarum diei præcedentis[11] condemnarunt, iterum

A.D. 1235–1249. Excommunication of the proctor.

Suspension of the subprioress and others of Swine.

Resistance of the nuns to the surrender of Merton chapel.

[1] After *resistentes* insert, contra dictæ missionis excommunicationem, P.

[2] After *quia* insert, cum ultimo die litis, P.

[3] After *procurator* insert earundem monialium, P.

[4] *excommunicarunt*] sententia excommunicationis innodarunt, P.

[5] *alias*] Hamonem, per se vel procuratorem legitimum iterum coram ipsis, P.

[6] After *ipsæ* insert, in præjudicium partis et judicii, P.

[7] *ordinantes*] decernentes, sub pœna excommunicationis violatoribus infligenda, P.

[8] *evocari*] evocandas, P.

[9] After *suspensione* insert, sua cum instantia, P.

[10] *atque*] et dictum Hamonem, P.

[11] After *præcedentis* insert, abbati nostro infra 15 dies solvendis sub pœna excommunicationis, P.

A.D. 1235–1249. eidem diem præfigentes. Excommunicarunt etiam omnes missionem præscriptam impedientes. Statuto autem interim die abbate nostro comparente, moniales prædictæ penitus remanebant indefensæ; unde dicti judices decreverunt[1] quod archidiaconus Estridingensis[2] de bonis dictarum monialium infra archidiaconatum suum exsistentibus solutionem dictæ summæ[3] sine dilatione personaliter exequeretur, impedientes per sententiam excommunicationis coercendo. Et quia ipso die, ut dictum est, moniales non comparuerunt, judices præfati,[4] propter ipsarum multiplicatam contumaciam, suspensione[5] subpriorissæ, præcentricis, cellerariæ et sacristæ, relaxata, parochialem ecclesiam de Swyna cum omnibus capellis suis suspenderunt, et iterum eas ad judicium duxerunt revocare.[6] Decreverunt etiam sex conversos de Swyna super impedimento dictæ missionis in capellam de Mertona coram ipsis[7] fore citandos. Et præfatus Hamo cum die præfixo non compareret, et quia præfatos xx. solidos ad tempus[8] non solvebat, dicti judices ipsum excommunicarunt,[9] et eum[10] ab officio administrandi in dicta domo de Swyna et in omnibus aliis dictam domum concernentibus suspenderunt, excommunicantes eum et suos fautores si de cætero se hujusmodi immisceret, et iterum eum fore citandum decreverunt.[11] Ad diem autem præfixum dictis[12] monialibus remanentibus penitus indefensis, dicti judices propter earum contumaciam ecclesiam conventualem ipsarum[13] monialium, cum ecclesia converso-

Contumacy of the nuns, and suspension of the subprioress and others,

and of Haymo their proctor.

f. 56.

---

[1] *unde . . . decreverunt*] judicibus decernentibus, P.

[2] After *Estridingensis* insert ut, P.

[3] After *summæ* insert pecuniæ, P.

[4] After *præfati* insert, ad instantiam abbatis nostri, P.

[5] *suspensione*] suspensionem, E.

[6] *revocare*] revocandas, P.

[7] *ipsis*] wanting in E.

[8] *ad tempus*] infra 15 dies, P.

[9] *dicti . . . excommunicarunt*] ad mandatum judicum præfatorum fuerat excommunicatus, P.

[10] *et eum*] dicti judices præfatum Hamonem, P.

[11] *decreverunt*] wanting in P.

[12] *Ad . . . . dictis*] Dicto itaque die, prædictis, P.

[13] *ipsarum*] wanting in P.

rum eidem ecclesiæ contigua,[1] a celebratione divinorum suspenderunt;[2] et insuper decreverunt duos canonicos et septem conversos de Swyna nominatim et publice excommunicatos[3] fore denuntiandos, quia per auxilium subvicecomitis impediverunt prædictas missiones fore[4] prosequendas, procurando abbatem et monachos nostros ad forum sæculare vocari, pro eo quod quædam averia domus de Swyna nobis, pro adjudicatione xx. marcarum prædictarum, per executorem tradita fuerunt, quæ pro prædicta condemnatione fuerunt æstimata; et iterum dictos[5] moniales, canonicos et conversos, peremptorie ad judicium fore vocandos. Interim vero dicti judices domino H[enrico] Bathoniensi episcopo,[6] regis justitiario, et vicecomiti Eboracensi scripserunt, injungentes eis quatinus rem ecclesiasticam, quæ inter ecclesiasticas personas exstiterat,[7] nullatenus impedirent.

A.D. 1235–1249. Excommunication for suing the monks in a secular court.

VI. *De fine litigii inter nos et moniales prædictas;*[8] *et de tenementis*[9] *acquisitis in Haytona.*

Cum iterum prædicti moniales, canonici et conversi, nullo modo comparerent, et executio pro prædictis xx. marcis a potestate regia[10] fuerat revocata, dicti judices nos in possessionem ecclesiæ de Drypule ad dictas moniales pertinentis, cum omnibus decimis et obventionibus suis, miserunt;[11] scribentes etiam archiepiscopo Eboracensi ut prædictum Hamonem canonicum publice et privatim excommunicatum ab administratione domus

The monks put in possession of the church of Drypool belonging to the nuns of Swine.

[1] *contigua*] adjacente, P.

[2] After *suspenderunt* insert, nisi infra certum tempus pax amicabilis foret reformata, P.

[3] After *excommunicatos* insert, per archidiaconum Estridingensem, P.

[4] *fore*] esse, P.

[5] *dictos*] wanting in P.

[6] *episcopo*] wanting in P. Its introduction into the text in E. occasions a blunder. Henry of Bath, the justiciar, was not a bishop.

[7] *exstiterat*] existebat, P.

[8] *prædictas*] de Swyna, P.

[9] *tenementis*] terris, P.

[10] After *regia* insert in irritum, P.

[11] After *miserunt* insert, per archidiaconum Estridingensem exequendam, P.

A.D. 1235–1249. de Swyna sine dilatione amoveret; et priori suo de Parco ut eum tanquam excommunicatum devitaret. Quæ et facta sunt. Et insuper dicto archiepiscopo scripserunt ut de omnibus illis excommunicatis qui, spretis ecclesiæ clavibus, in contemptum Dei et sedis apostolicæ, per 40 dies et amplius in eadem obstinatione sub excommunicatione perseverare pertinaciter non formidabant, domino regi certificaret, quatinus, secundum quod jura regiæ majestatis de talibus exigunt, in eos brachium excellentiæ suæ vicecomiti Eboracensi scribendo extenderet consuetum. Et iterum decreverunt dicti judices eosdem omnes excommunicatos ad judicium evocari.[1] Qui cum[2] statuto die adhuc non[3] comparerent, et pro eo quod 4 moniales, conversi 3, et alii plures sæculares, in contemptum et illusionem mandati apostolici, missionem nostram in dictam ecclesiam de Drypule impediverunt, et per parietem ejusdem ecclesiæ per eos fractam intrantes[4] eam occupaverunt, dicti judices omnes violatores ipsos nominatim excommunicari et ipsam ecclesiam de Drypule atque ecclesiam de Gaunstede esse suspendendas decreverunt, atque iterum ipsos excommunicatos ad judicium evocari;[5] iterumque Eboracensi archiepiscopo scribentes ut de omnibus illis iterum domino regi in forma præscripta certificaret. Et cum ad diem tunc præfixum[6] moniales prædictæ et alii excommunicati nullo modo comparerent, et judices contra eos durius[7] procedere non valerent, decreverunt adhuc[8] publice et solenniter fore excommunicandos omnes mercenarios dictarum monialium,[9] et omnes alios quoscunque qui[10] dictis monialibus obsequium præstiterant, et ad defensionem suæ

Opposition of the nuns.

Continued contumacy of the nuns, and consequent ecclesiastical censures.

---

[1] *evocari*] evocandos, P.

[2] *Qui cum*] Et cum iterum, P.

[3] *non*] prædicti excommunicati minime, P.

[4] *intrantes*] wanting in P.

[5] *evocari*] evocandos, P.

[6] *ad . . . præfixum*] iterum, die præfixo, P.

[7] After *durius* insert de jure, P.

[8] *adhuc*] wanting in P.

[9] *dictarum monialium*] earum, P.

[10] *quoscunque qui*] quicunque, P.

contumaciæ consilium, auxilium vel favorem, præbue- A.D. 1235
runt, quamdiu in dicta pertinacia præsumpserant per- –1249.
durare. Decreverunt etiam 'adhuc,'[1] propter aliorum
prius excommunicatorum contumaciam, pro eo specia-
liter quod jam per 40 dies et amplius in sententia
excommunicationis contumaciter perstiterunt, invocanda
per dominum archiepiscopum Eboracensem majestate f. 56 *b.*
regia, sæculari brachio de cætero coercendos, capiendos,
et usque ad condignam satisfactionem carceri manci-
pandos,[2] ac peremptorie fore citandos secundum retro-
acta responsuros. Die ergo præfixa, moniales prædictæ Their
et alii excommunicati censuras ecclesiasticas et indig- eventual
nationem regiæ majestatis quacunque contumacia ultra submis-
ferre non valentes, per procuratorem[3] comparuerunt. sion, and
agreement
Ubi demum, mediantibus amicis,[4] inter partes lis præ- between
dicta amicabiliter coram præfatis judicibus totaliter the parties.
conquievit; ita videlicet, quod dictæ moniales ad peti-
tionem dictarum decimarum præteritarum de Drypule
et expensarum in dicta lite factarum nullatenus ad-
mitterentur; sic tamen quod in nullo unquam privi-
legiis nostris derogetur. Et, pro damnis nostris et
expensis, abbati nostro et conventui in ducentas mar-
cas[5] se dictæ moniales[6] obligarunt; ita videlicet quod,
xx. marcis præ manibus solutis, xl. marcæ nobis de
prædicta summa annuatim solverentur, donec prædicta
summa cc. marcarum plenarie[7] fuisset persoluta. Et
insuper dictæ moniales promiserunt quod breve, per
quod abbas noster et aliqui de nostris attachiati fue-
runt pro detentione averiorum earundem, non prose-
querentur, sed suis expensis illud retraherent. In
partem autem solutionis dictarum ducentarum marcarum,
videlicet pro l. marcis, prædictæ moniales quatuor bo-

[1] *adhuc*] wanting in P.

[2] *mancipandos*] retradendos, P.

[3] After *procuratorem* insert sufficentem, P.

[4] *mediantibus amicis*] wanting in P.

[5] After *marcas* insert argenti, P.

[6] *dictæ moniales*] wanting in P.

[7] *plenarie*] plene, P.

A.D. 1235–1249. Haytona.

vatas terræ et 4 mansuras in Haytona nobis imperpetuum contulerunt; quas Robertus abbas noster 11 postea alienavit. Cum vero prædictæ cc. marcæ ex integro præter xx. libras solverentur, abbas noster et conventus dictas xx. libras relaxabant; ita tamen ut, de [1] consensu Eboracensis archiepiscopi, provideretur et assignaretur ex parte prædictarum monialium certus annuus redditus xxx. solidorum ad minus, ad telam lineam annuatim comparandam specialiter in usus monialium et sororum dictæ domus de Swyna, ut tolleretur imposterum eisdem exordinationis occasio, et præcipue distractio reliquiarum mensarum suarum, quæ pro lino suo parando et filando fieri consuevit; et ut dictæ reliquiæ in usus pauperum sine retentione deberent distribui. Quapropter, dictæ moniales ad hoc certos terras et redditus suos in Hornseburtona et Beforthe assignaverunt, obligantes se abbati nostro et conventui, quod si prædictus redditus xxx. solidorum subtractus fuerit, perditus aut commutatus, quod [2] liceret abbati nostro et conventui dictas xx. libras repetere, ab ipsis monialibus persolvendas. Hoc autem placitum prosecuti sunt tunc prior noster et frater Willelmus de Dryffeld, futurus successor dicti abbatis Michaelis. In quo quidem placito septingentas marcas expenderamus in pecunia et valore.[3]

Costs of the proceedings.

VII. *De terris et tenementis* [4] *in Grymestona, Tunstall,* [5] *Owstwyk, Westheytfeld, et Northburtona.* [6]

Grymastona.

Ricardus le Graunt de Grymestona unum toftum et croftum et 2 acras terræ in Grymestona nobis dedit,

---

[1] *de*] wanting in P.

[2] *quod*] This redundancy occurs in both MSS.

[3] *In quo . . . valore*] Per quod quidem placitum ad valentiam 700 marcarum fueramus damnificati, P.

[4] After *tenementis* insert acquisitis, P.

[5] After *Tunstall* insert et, P.

[6] *Westheytfield et Northburtona*] wanting in P.

ut redderemus[1] Andreæ de Grymestona[2] sex denarios annuatim.[3] Qui quidem Andreas, ipsos sex denarios nobis remittens, præfata tenementa et illam bovatam terræ quam habuimus ex dono Roberti Pincernæ, in puram eleemosynam nobis imperpetuum confirmavit.[4] Ipse tamen abbas Michael præfata toftum et croftum et 2 acras terræ cuidam Martino de Grymestona et heredibus suis ad perpetuam feodi firmam pro dimidia marca annua concedebat. Et Johannes Talon de Tunstalle dedit nobis cum corpore suo, ad eleemosynam portæ sustentandam, annuum redditum xij. denariorum de una bovata terræ in Tunstalle, unum toftum et duas bovatas terræ ibidem, præter unam acram, 3 perticatas et dimidiam, terræ quas idem Johannes antea dederat luminari Sanctæ Mariæ in ecclesia de Tunstall; reddendo Willelmo de Ruda xij. denarios, et Roberto de la Lawnd tres solidos, annuatim. Quæ quidem toftum et duas bovatas terræ idem abbas Michael cuidam Hugoni de Tunstalle, servienti domini comitis, et heredibus suis, pro xij. solidis annuis, ad feodi firmam retradebat. Quem etiam totalem redditum in Tunstalle, cum alio redditu 2 solidorum quem tunc in Owtthorne habebamus, xv. videlicet solidos in toto, pro annuo redditu xvj. solidorum exeunte de terris nostris in Mollescroft postea pro perpetuo commutabamus, prout in tempore Ricardi abbatis 10 referetur. Amandus filius Jordani dedit nobis unam acram terræ, unum croftum et unum clausum, in[5] Owstwyk. Quod quidem clausum cuidam Stephano Molendinario de Owstwyk et heredibus de corpore suo procreatis ad feodi firmam pro sex denariis annuis tradebamus. Amandus quoque filius Johannis de Owst-

A.D. 1235–1249.

Tunstall. Alms at the gate.

Owstwyk. f. 57.

[1] *dedit . . redderemus*] imperpetuum concedebat. Ita tamen quod pro dictis tenementis, P.

[2] After *Grymestona* insert domino feodi, P.

[3] After *annuatim* insert solvere teneremur, P.

[4] *confirmavit*] confirmabat, P.

[5] After *in* insert villa de, P.

A.D. 1235–1249. wyk unam bovatam terræ, et Robertus filius Swertebrant et Agnes uxor sua unum clausum in Owstwyk, in perpetuam eleemosynam contulerunt.[1] Quod etiam clausum Willelmus abbas 9 ad feodi firmam pro xij. denariis annuis cuidam tradidit,[2] ut patebit inferius. Interea vero, heredes Gilberti le Aungell ipsas duas bovatas terræ cum 2 toftis, quæ habuimus[3] de Gilberto avo suo, in curia domini regis per breve de recto a nobis exigebant. Sed tamen[4] per concordiam[5] totum jus quod vendicarunt[6] nobis[7] relaxabant. Hoc quoque tempore Willelmus filius Willelmi de Ruda nos super retentione sex bovatarum terræ quas de Hugone de Rysoma et Petro Poyz ibidem habebamus, et pro tenementis nostris in Tunstall, Westheytfeld et Northburtona, nos nimium infestabat. Cum quo ergo compositione habita in hac parte, unam bovatam terræ et duo tofta quæ habuimus de Petro Poyz, excepta dimidia acra terræ in qua molendinum nostrum fuerat situatum, et excepto uno sellione qui[8] jacebat intra unum clausum quem eidem Petro prius[9] relaxabamus, dicto Willelmo de Ruda dedimus;[10] ita quod[11] nos de servitiis de omnibus reliquis prædictis terris[12] defensaret et præfata residua tenementa nobis imperpetuum confirmaret. Qui quidem Willelmus, condonatis xij. denariis annuis,[13] quos pro 2 bovatis terræ et 2 clausis in Owstwyk ei reddere solebamus, reliquas omnes terras in villis prænotatis nobis imperpetuum confirmavit;[14] ita quod pro prædictis tenementis in Owst-

Owstwyk. Tunstall. Westheytfeld. Northburtona.

[1] *contulerunt*] conferebant, P.
[2] *tradidit*] retradebat, P.
[3] *habuimus*] habebamus, P.
[4] *tamen*] ipsorum prosecutione, P.
[5] *concordiam*] concordia consopita, ipsi, P.
[6] *vendicarunt*] vendicabant, P.
[7] After *nobis* insert imperpetuum, P.
[8] *qui*] quod in MSS.
[9] After *prius* insert perpetuo, P.
[10] *dicto . . dedimus*] wanting in P.
[11] After *quod* insert pro prædictis, P.
[12] *de . . terris*] wanting in P.
[13] *annuis*] wanting in P.
[14] *reliquas . . confirmavit*] ipsas 4 bovatas terræ in Tunstalle, certas terras in Heytfeld, et 2 bovatas terræ in Northburtona, nobis imperpetuum confirmabat, P.

wyk, Tunstalle et Westheitfeld, forinsecum servitium, et pro duabus bovatis terræ in Northburtona annuam firmam trium solidorum pro omni servitio, eidem rederemus. Qui etiam ipsam bovatam terræ in Owstwyk, quam de nobis acceperat, saniori ductus consilio, nobis restituit,[1] et annuum redditum xij. denariorum pro ipsis 2 bovatis terræ in Tunstalle, et annuum redditum unius libræ cimini[2] pro 2 bovatis et 2 clausis in Owstwyk, nobis insuper remittendo. De præscriptis autem terris in Owstwyk, Tunstall, Westheytfeld et Northburtona, ubi de Rowth scribitur postea referetur. Idem autem Willelmus de Ruda apud nos factus novicius expiravit. A.D. 1235–1249.

VIII. *De tenementis et redditibus*[3] *in Hedona; de decimis de Saltagh; et de terris et tenementis in Kayngham, Otringham et Halsam.*[4]

Robertus de Lellay, pro quadam summa pecuniæ quam ei ad acquietandum se de Judaismo dederamus, unum mesuagium in Hedona, et Robertus Dest aliud mesuagium ibidem, quod per breve domini regis de recto in curia priorissæ de Swyna e[xpe]tiit,[5] monasterio nostro contulerunt;[6] reddendo domino comiti pro mesuagio dicti Roberti de L[ellay t]res denarios annuatim. Sed et Stephanus Pasmere, ad annuas pitantias [solen]nitatibus Assumptionis et Natalis beatæ Mariæ conventui faciendas [annuum] redditum xij. solidorum de xiij. tenementis in Hedona nobis dedit; reddendo inde [domino comiti] duos solidos annuatim. Et si Hedona.

---

[1] *restituit*] iterum conferebat, P.

[2] After *cimini* insert, quem ei reddere solebamus, P.

[3] After *redditibus* insert acquisitis, P.

[4] *et de . . Halsam*] de redditibus ' et terris ' acquisitis in Otringham, et de firma de Halsam, P.

[5] A portion of the word is lost through a flaw in the vellum extending across six lines of the MS.

[6] *contulerunt*] conferebant, P.

A.D. 1235–1249. ipsi[1] qui eadem xiij. tenementa tenuerunt [vel her]edes eorum, incendii infortunio vel aliquo casu, prænominatam annuam firmam reddere nequirent seu negligerent,[2] liceret nobis ipsa tenementa de quo firma aretro fuerit in manus nostras capere et in usus proprios retinere, vel aliis dimittere, prout melius viderimus expedire. Interim autem G. rectorem ecclesiæ de Kayngham, super inquietatione pro decimis manerii nostri de Saltaghe in parochia sua, coram præfatis judicibus apud Staunforth 'fecimus convenire.'[3] Sed dictus rector continuo intellectis privilegiis nostris a petitione sua resilivit.[4] Quo tempore Johannes Talonus, de quo præfertur, dedit nobis xx. acras terræ in marisco de Kayngham, in loco qui dicitur Pethyland, reddendo domino comiti 3 solidos annuatim.[5] At dominus Stephanus de Thorpe miles contulit nobis homagium et servitium 4 solidorum et 2 denariorum de 3 toftis et 3 bovatis terræ in Otringham,[6] quæ præscriptus Alanus filius Stephani tenebat de eodem. At præfatus Ala-

Kayngham. Saltagh. f. 57 *b.* Otringham.

---

[1] *ipsi*] hii, P.

[2] *negligerent*] nequiverunt seu neglexerint, P.

[3] *fecimus convenire*] trahebamus, P.

[4] *Sed . . . . resilivit*] Sed quis finis hujus litigii fuerat penitus ignoratur. Hoc autem scitur, quod nullas omnino decimas de terris in eadem parochia constitutis persolvimus, nisi pro terris post idem tempus acquisitis. Quæ tamen decimæ in manibus propriis causa appropriationis dictæ ecclesiæ modo consistunt. Et quamvis ipsa ecclesia nobis sic fuerit adunata, de certis terris decimabilibus ibidem decimæ eidem ecclesiæ reservantur; nec tamen cum reliquis decimis nostris ibidem ut de dominicis dicti manerii nostri de Saltagh a dicta ecclesia virtute privilegiorum nostrorum sequestrantur. Sed dominici nostri ibidem decimæ omnes, præter decimas unius certæ portionis terræ ibidem, ut præfertur, in dictum manerium nostrum inducuntur, P.

[5] Here occurs a sentence, subsequently erased, viz., "Et Alanus "filius Stephani de Otringham de- "dit nobis unam bovatam terræ, "unum clausum, 3 acras et dimi- "diam terræ in Otringham, pariter "cum corpore suo nobis dedit: "reddendis inde Johanni de Las- "celes et heredibus suis 6 denariis "annuatim. Quam quidem terram "et alias terras ibidem heres suus, "tempore Rogeri abbatis 13, in "puram et perpetuam eleemosynam "confirmabat," P.

[6] *Otringham*] ibidem, P.

nus, se sentiens sine prole decessurum, pro eo quod præfata tenementa jure hereditario Ricardus frater suus[1] sortiri nequivisset, eo quod abbas noster septimus fuerat, et jus[2] suum perpetuum terminasset, eadem tenementa[3] Radulpho fratri suo qui tertius fuerat adhuc vivus tradens,[4] nobis prædicta servitia et redditum[5] confirmavit. Qui Radulphus dedit nobis dimidium stagnum terræ ibidem; quod Ricardus abbas 10 cuidam Thomæ ad Prata ad feodi firmam pro x. denariis annuis concedebat. At ipse Radulphus obiens sine prole hereditatem Petro fratri suo quarto dereliquit. Cujus filius dictus Willelmus de Pratis contulit Thomæ fratri suo[6] totam terram supradictam. Qui medietatem terræ ipsius, cum medietate capitalis mesuagii sui,[7] vendidit domino Martino de Otringham. De cujus heredibus totum quod habuit in Otringham acquirebamus, ut postea referetur. Hoc quoque tempore, Walterus de Hedona emit de Luca de Halsam manerium quod de nobis pro x. solidis annuis tenetur[8] in Esthalsam.[9] Sed cum magna[10] difficultate impetravimus confirmationem domini comitis[11] de tenemento prædicto; sed tandem,[12] pro centum marcis quas Isabella filia ejusdem Walteri[13] domino comiti solvit,[14] confirmationem impetravimus.[15] Sed qua causa hujusmodi[16] confirmationem a domino comite quæreba-

A.D. 1235–1249.

Halsam.

Confirmation of a grant required from the earl of Albemarle. The necessity of it questioned.

[1] After *suus* insert, qui defunctus fuerat, P.

[2] *jus*] jam in both MSS.

[3] *eadem tenementa*] ipsa 3 tofta, 3 bovatas terræ, P.

[4] *tradens*] relinquens, P.

[5] After *redditum* insert, in Otringham, P.

[6] After *suo* insert, filio dicti Petri, P.

[7] *medietate . . . sui*] dimidio capitali messuagio suo, P.

[8] *de . . . tenetur*] quondam fuit nostrum, P.

[9] After *Esthalsam* insert, reddendo nobis 10 solidos annuatim, P.

[10] *magna*] maxima, P.

[11] After *comitis* insert Albemarliæ, P.

[12] *de tenemento . . tandem*] super hoc, P.

[13] After *Walteri* insert pro nobis, P.

[14] *solvit*] persolvebat, P.

[15] *confirmationem impetravimus*] wanting in P.

[16] *hujusmodi*] vel qualiter talem vel qualem, P.

A.D. 1235–1249. mus inpræsentiarum penitus ignoratur; præsertim cum nullam confirmationem ipsius comitis recognoscimus nos habere præter unam, qua confirmat nobismet ipsis eadem tenementa in Halsam, salva warenna sua in eisdem. Nos autem iterum eandem terram præfatæ Isabellæ pro prædictis x. solidis annuis confirmabamus. De quo[1] iterum manerio[2] tempore domini Willelmi abbatis 9 referetur.

IX. *De redditibus et tenementis*[3] *in Wythfleet, Holmtona, Ald*[4] *Ravenserre et Odd.*

Wythfleet. Holmtona. Dominus Johannes de Fryboys[5] miles, apud nos factus novicius, dedit nobis homagium et servitium domini Petri de Frothyngham militis, et redditum annuum[6] xlij. solidorum de terra de Wythfleet; deditque nobis sex clausa et sex bovatas terræ in Holmtona, ad perpetuam sustentationem unius monachi, qui augeretur ad numerum quinquaginta monachorum, qui est numerus taxatus, ut ipse Johannes asseruit, conventus monasterii nostri.[7] Et si, per collationem possessionum, summa numeri taxati ultra forte excreverit, nihilominus tamen ratione tenementi prænotati[8] in Holmtona[9] ad eundem numerum unus monachus superadderetur. De numero autem illo 50 monachorum, utrum ante tunc[10] fuerint in monasterio nostro[11] l. monachi, vel si l. monachi fuerit numerus taxatus hujus monasterii, ab omnibus modernis penitus ignor[atur]. Nullum denique aliud hujusmodi numeri taxationis monachorum hujus monasterii scimus moder[amen], nisi, ut in tempore hujus abbatis sequetur, quod Wil-

Endowment for a monk.

Number of monks.

---

[1] *quo*] qua, P.
[2] *manerio*] terra, P.
[3] *tenementis*] terris acquisitis, P.
[4] *Ald*] wanting in P.
[5] *Fryboys*] Freboys, P.
[6] *annuum*] wanting in P.
[7] *monasterii nostri*] nostræ domus, P.
[8] *prænotati*] prænominati, P.
[9] *in Holmtona*] wanting in P.
[10] *ante tunc*] tunc temporis, P.
[11] *in . . nostro*] wanting in P.

lelmus de Suttona miles unum m[olendinum] apud Hesellam ad augmentum unius monachi ultra numerum quinquaginta [unius] monachorum nobis conferebat. A.D. 1235–1249. 'Ipse tamen abbas, in decessu suo, monachos reliquit in monasterio sexagi[nta et conve]rsos nonaginta.'[1] Ipse autem Johannes de Freboys præfata ten[ementa in Hol]mtona[2] duabus filiabus suis[3] prius conferebat. Quarum viri et ipsæ etiam filiæ easdem terras nobis imperpetuum confirmaverunt. Unde[4] ipse abbas[5] Michael eadem tenementa viris præfatarum mulierum, et ipsis mulieribus, et heredibus inter eos procreatis[6] et assignatis eorundem heredum, præter alios viros religiosos, ad perpetuam feodi firmam pro lx. solidis[7] annuis a parte utraque æqualiter solvendis, retradebat. Quorum tenementorum medietatem, post decessum alterius earundem[8] ipsam medietatem possidentis, abbas noster Willelmus 9, nomine custodiæ, usque ad legitimam ætatem unius puellæ[9] veræ heredis ipsius medietatis, fuerat assecutus; et ipsa medietas pro xxxiij. solidis annuis, usque ad legitimam ætatem dictæ heredis, dimissa fuit.[10] Præfatus autem Johannes Fryboys[11] apud nos pro suo perpetuo habens exhibitionem, in habitu regulari novicius factus,[12] defunctus est. Præscriptus itaque Stephanus de Thorpia miles dedit nobis annuum redditum unius marcæ de una carucata terræ in Ravenserre, quam Alanus Barell et filii ejus tenebant in vilenagio. Willelmusque[13] de Fortibus tertius comes Albemarliæ dedit nobis unam placeam cum pertinentiis, continentem dimidiam acram terræ, in

Noviciate of Sir John Fryboys. f. 58.

Ald Ravenserre.

Odd.

[1] *Ipse . . nonaginta*] wanting in P.
[2] *in Holmtona*] wanting in P.
[3] After *suis* insert, æqua portione in maritagium, P.
[4] *Unde*] At, P.
[5] After *abbas* insert noster, P.
[6] *procreatis*] quos viri de præfatis mulieribus genuerint, P.
[7] *lx. solidis*] 3 libris, P.
[8] *earundem*] filiarum, P.
[9] *unius puellæ*] wanting in P.
[10] *fuit*] exstabat dimissa, P.
[11] *Fryboys*] wanting in P.
[12] *factus*] wanting in P.
[13] *Willelmusque*] Et dum hæc agerentur, Willelmus, P.

A.D. 1235–1249. Buildings for the fishery.

burgo del Odd juxta Ravenserre; ut ibidem possemus ædificia nobis competentia ad warnesturam nostram, tam in allece quam in cæteris piscibus,[1] secundum quod vellemus construere, et quoties et quando vellemus pisces et alia necessaria ad usus proprios providere. Et insuper prædictam mercatam redditus in Ald Ravenser[2] nobis confirmavit; et nos ab omni servitio et exactione, thelonagio, tallagio, secta curiæ, et aliis consuetudinibus ad dictam terram in Odd secundum consuetudinem burgagiæ pertinentibus, quietos imperpetuum liberavit.[3] Ipsa autem villa del Odd, eo quod juxta Ravenserre fuerat situata, Ravenserre, sicut et altera, fuerat vulgariter nuncupata. Ad quarum quidem duarum villarum differentiam agnoscendam, ipsa prior Ravenserre, ubi nunc nihil remanet præter[4] unum solum manerium cum pertinentiis,[5] sed et interius a mari et Humbria remotum, Ald Ravenserre dicebatur et adhuc dicitur a modernis, quamvis altera villa penitus sit consumpta. A cujus villæ de Ald Ravenserre parte australi, in extrema parte de Holdernesse, æque inter aquas maris et Humbriæ,[6] a firma terra quasi per spatium unius milliaris, ipsa villa del Odd[7] distabat. Ad cujus aditum de[8] Ald Ravenserre via patebat arenosa, lapidibus rotundis quasi et flavis undique conspersa, ab altitudine fluminum parumper exaltata, latitudinem quantum arcus jacere potest vix habens: redundationes maris ab ejus parte orientali et reverberationes Humbriæ a parte occidentali mirabiliter tolerabat. Quæ via peditibus et equestris perambulatoria adhuc restat manifesta. De qua villa del Odd, temporibus Willelmi de

The name of Ravenser given to the village of Odd.

Old Ravenser.

Road between Odd and Ravenser.

---

[1] *piscibus*] generibus piscium, P.

[2] *prædictam . . . Ravenser*] annuum redditum unius marcæ præscriptum quem in Ravenserre habemus, P.

[3] *quietos . . liberavit*] quieti . . maneremus, P.

[4] *præter*] nisi, P.

[5] *cum pertinentiis*] wanting in P.

[6] *quamvis . . . Humbriæ*] Ipsa autem villa del Odd a [ ] parte de Holdernesse, P.

[7] *ipsa . . Odd*] wanting in P.

[8] *de*] ab, P.

Drynghowe et Roberti 16 abbatum, postea referetur.[1] De cujus villæ situ[2] vestigium in præsenti minime reperitur.[3] A.D. 1235–1249.

X. *De terris, tenementis et redditibus, in Hornseburtona, Gowsle, Estheytfeld et*[4] *Westheytfeld.*[5]

Walterus de Spineto, de quo præfertur, dedit nobis 3 bovatas terræ, 2 toftos et croftos, cum duobus hominibus ipsos tenentibus, et sequelis ac catallis eorum, et totum aliud toftum et croftum quod vocatur Engcroft et Capelcroft, ix. selliones 'et'[6] 2 rodas et dimidiam terræ, in escambium unius sellionis ad unam ipsarum bovatarum terræ pertinentis; et 2 selliones, qui faciunt unam acram, et 31 perticatas, in escambium dimidiæ acræ terræ quæ deficiebat de secunda bovata; et ix. selliones, qui faciunt 4 acras terræ, quas dedit pro uno tofto et crofto pertinente ad dictam bovatam terræ; et aliud toftum et croftum cum pertinentiis, in Hornseburtona. Homagium quoque et servitium Willelmi Gruyndepork et heredum suorum de dimidia carucata terræ, et pasturam septies viginti ovibus in communi pastura dictæ villæ, nostro monasterio conferebat. Redditus autem ipsius Willelmi Gruyndepork de ipsa dimidia carucata terræ est xl. denarii annuatim. Quæ terra inter diversos tenentes modo est divisa.[7] Ipsumque toftum et croftum quod vocatur Engcroft et Capelcroft in feodo dimittebatur, sicut in tempore Willelmi abbatis 9 postea referetur. Galfridus quoque Gruyndepork unam particulam terræ, et

Hornseburtona. Various grants of land.

---

[1] *De qua . . referetur*] wanting in P.

[2] *De cujus . . . situ*] De situ autem dictæ villæ del Odd, P.

[3] After *reperitur* insert, Sed tamen ubi ejus situs fuerat ab antiquo, ac in dicta via arenosa ipsi villæ aditum ministrante, nautas cum navibus sæpe noveram periclitari, P.

[4] *et*] wanting in P.

[5] After *Westheytfield* insert et Ryse, P.

[6] *et*] in diversis locis jacentes, P.

[7] *Quæ . . divisa*] wanting in P.

A.D. 1235–1249. Ricardus filius Martini alteram parcellam terræ cum 2 sellionibus, et Willelmus filius Petri de Spineto tres perticatas et tertiam partem unius perticatæ terræ, in escambium pro tanta terra, et Christiana de Rollestona unum clausum, continens in se sex selliones, in eadem villa, monasterio etiam nostro contulerunt;[1] comite Willelmo de Fortibus ultimo ea omnia nobis confirmante. Hic autem abbas Michael concessit ad

Gowsle. feodi firmam Ricardo filio Galfridi de Wythornwyk quatuor bovatas terræ cum duobus toftis quæ habuimus in Gowsle, pro xij. denariis annuatim. De quibus

Estheytfeld. f. 58 *b*. vero tenementis in Gowsle[2] paulo post referetur. Quo tempore, comparavimus de Simone de Rupella homagium et servitium Gilberti de Monceaux et redditum xl. solidorum et unius partis calcarium deauratorum, vel sex denariorum, et unius libræ cimini, pro una carucata terræ in Estheytfeld. Sed tamen dictus abbas Michael dictos[3] redditus præfato Gilberto relaxavit[4] pro xl. marcis, quas idem abbas[5] dicto Simoni reddidit. Et

Westheytfeld. dominus Willelmus de Ruda junior, per duos annos antequam sæculum fugiens ad religionem convolaret, quinque bovatas terræ cum 2 toftis, quæ per mortem Simonis fratris sui junioris ei jure hereditario descendebant, et tres selliones terræ apud Westheytfeld pro voluntate nostra muro et[6] fossato includendos, totum quidem quod habuit apud Westheytfeld, monasterio nostro conferebat. Pro quibus terris et tenementis in decem marcis annuis eidem Willelmo ad totam vitam suam constringebamur. Sed tamen infra duos deinde annos ad religionem fugiens, et in noviciatu apud nos

---

[1] *contulerunt*] conferebant, P.

[2] *vero . . Gowsle*] iterum toftis et bovatis, P.

[3] After *dictos* insert homagium et ; erased in P.

[4] After *relaxavit*, et confirmationem dicti Symonis eum fecit habere, erased, P.

[5] *pro . . abbas*] homagio dictæ terræ reservato, quod pro 40 marcis quas ceperamus, P.

[6] *et*] vel, P.

decedens, finem 'solutionis' ipsarum x. marcarum nobis imponebat;[1] Bernardo de Areyns,[2] reservato forinseco servitio suo, eadem tenementa[3] nobis confirmante. Qui quidem Bernardus quandam particulam terræ, quam habebat in uno clauso nostro[4] ibidem, nobis contulit.[5] Et Ricardus filius Galfridi de Byltona de Wythornwyk, qui tenementa aliqua in dicta terra[6] in Westheytfeld de nobis tenebat,[7] molendinum de Westheytfeld cum situ ejusdem nobis imperpetuum renuntiavit.[8] A.D. 1235–1249.

XI. *De terris, tenementis et redditibus, in Rystona, Arnallia, Rowetona et Ryse.*[9]

Ipse itaque abbas Michael concessit ad feodi firmam cuidam Johanni filio Matildis de Arnallia unum toftum cum crofto in Rystona, in perpetuum escambium pro tertia parte unius crofti in Arnallia; reddendo nobis octo denarios annuatim. Quod toftum idem Johannes nobis postea[10] relaxabat, ut in tempore Willelmi abbatis 9 referetur. Hugo filius Richeri de Arnallia dedit nobis unam bovatam terræ sine tofto, quinque acras terræ arabilis, 4 acras et 8 perticatas prati, in Arnallia. Ricardus etiam filius Willelmi dedit nobis unum sellionem, 5 acras terræ arabilis, 2 acras et dimidiam prati. Et Thomas filius ejus, cum unam bovatam terræ ibidem in dominicio et servitio possideret, dedit nobis de eadem bovata xj. acras terræ et iij. acras prati, quæ in suo dominico exstiterant;[11] et Rystona. Arnallia.

[1] *imponebat*] terminabat, P.

[2] *Areyns*] Arreyns, P.

[3] *tenementa*] ipsas terras, P.

[4] After *nostro* insert quod habuimus, P.

[5] *contulit*] iterum conferebat, P.

[6] *terra*] tenementa, E.

[7] *tenementa . . tenebat*] 4 bovatas terræ in Gousle de nobis acquirebat, P.

[8] After *renuntiavit* insert, Sed si unquam molendinum ibidem habebamus ignoratur. Petrusque ad Fraxinum, filius Roberti de Rysa, dedit nobis 2 selliones terræ in campo orientali de Risa, abuttantes super divisam de Westheytfeld, P.

[9] *Rowetona et Ryse*] et Rowetona, P

[10] After *postea* insert imperpetuum, P.

[11] *exstiterant*] existebant, P.

A.D. 1235–1249. insuper concessit nobis quicquid de servitiis residui dictæ bovatæ terræ sibi debebatur, ut tenentes ejusdem[1] nobis essent intendentes. De quo[2] ergo residuo terræ unus denarius annuus nobis debebatur. Sed et magister Ricardus de Arnallia, filius Alani quondam nativi domini Petri de Falconberge, dedit nobis de feodo præscripti Hugonis xxij. acras terræ arabilis et 4 acras prati in Arnallia, reddendo dicto Hugoni tres denarios annuatim. Quam terram præfatus dominus Petrus de Falconberge ut jus suum, ratione navitatis dicti magistri Ricardi, vendicavit. Sed tandem eadem tenementa nobis quieta clamavit.[3] Ac etiam Edmundus, Thomas et Philippus,[4] filii Simonis le Taliour de Arnallia, dederunt nobis unam bovatam terræ quæ fuit præfati Simonis patris eorum. Quorum homagium et servitium ipse Hugo nobis prius erogabat. At ipse Hugo filius Richeri de Arnallia[5] confirmavit omnes donationes quæ fiebant nobis de terris de feodo suo ibidem; et servitia quæ pro ipsis terris fieri consueverant nobis remittebat, et præterea annuum redditum xij. denariorum, quos pro situ grangiæ nostræ ibidem ei solvere solebamus,[6] condonavit; et dominus Willelmus de Roos capitalis dominus ipsius feodi nobis ipsas terras confirmavit. Willelmusque filius Ranulphi de Kelk dedit nobis unum toftum et unam bovatam terræ ibidem, quæ de domino Petro de Falconberge comparavit.[7] Ricardusque de Essex et Matildis uxor ejus unum toftum cum crofto, Alanus filius Agnetis, Johannes filius Matildis et uxores eorum, aliud toftum [cum] crofto,[8] contiguum uni clauso quod habuimus de domino Petro

Grant from the son of a bondman.

Reclaimed by the lord of the serf.

Various grants of land in Arnall.

---

[1] *ut . . ejusdem*] wanting in P.

[2] *quo*] wanting in P.

[3] *tandem . . . . clamavit*] ipso tandem nobis de ipsa terra quietam clamanciam faciente, easdem terras usque in præsentem diem possidemus, P.

[4] After *Philippus* insert fratres et, P.

[5] *de Arnallia*] wanting in P.

[6] *solebamus*] debebamus, P.

[7] *comparavit*] compararat, P.

[8] After *crofto* insert ibidem, P.

de Falconberge et grangiæ nostræ ex parte aquilonali, nobis insuper erogabant; liceretque nobis ipsa tofta et crofta, cum altero clauso quod habuimus de dicto domino Petro, ad commodum nostrum et ad dilatationem grangiæ nostræ, muro et fossato includere, prout melius videremus expedire; præfato domino Petro ipsa tofta et crofta et clausuram eorum nobis confirmante. Prædictus autem Michael abbas tradidit ad feodi firmam cuidam Simoni filio Agnetis de Arnallia aliquantas parcellas terræ ibidem, reddendo inde nobis 8 denarios annuatim. Et concessit similiter cuidam Roberto de Ruda ad feodi firmam duas acras et dimidiam terræ ibidem; reddendo inde nobis alios 8 denarios per annum. Quas 2 acras et dimidiam terræ Agnes et Juliana filiæ suæ [1] nobis quietas clamaverunt. Post hæc comparavimus de Simone de Rupella præscripto, ad indumenta conventus, homagium et servitium Ricardi de Rowtona,[2] et redditum xl. solidorum de toto feodo de Rowtona,[2] videlicet de duabus carucatis terræ in Rowtona [2] et Arnallia. Quæ terræ postea ad manus nostras, tempore Ricardi abbatis 10, pro maxima parte[3] sunt devolutæ, ut patebit inferius. Quæ quidem servitia Ricardi de Rowtona[2] dominus Walterus de Falconberge postea vendicavit. Sed, ad petitionem nobilium dominarum Amiciæ comitissæ Devoniæ et Isabellæ de Fortibus comitissæ Albemarliæ et Devoniæ, totum jus et clamium quod in ipsis duabus carucatis terræ habuit nobis remittebat; ita plane quod nec ipse nec heredes sui, aliqua ratione, de prædictis duabus carucatis terræ cum pertinentiis suis homagium, scutagium, sectam curiæ, vel aliquod aliud servitium ad dictam terram pertinens, vendicare possent,[4] sive aliquam districtionem

A.D. 1235-1249.

Enlargement of the grange.

f. 59.

Rowtona.

[1] *suæ*] et heredes sui, P.

[2] *Rowtona*] Rutona, P.

[3] *pro . . . . parte*] excepta dimidia bovata terræ quam dominus Petrus de Falconberge de Matheo filio dicti Ricardi acquisivit, totaliter, P.

[4] After *possent* insert in futurum, P.

A.D. 1235–1294. in prædictis terris et tenementis aut singulis eorundem facere pro servitiis supradictis. Petrusque ad Fraxinum, Risa. filius Roberti de Risa, dedit nobis duos selliones terræ in campo orientali de Risa, abbuttantes super divisam de Westheytfeld.[1]

XII. *De terris, tenementis et fossatis,[2] in Ruda; de venditione duorum clausorum in Newetona.[3]*

Rowth. Suit with William of Scrutevill. Interea, Willelmus de Scrutevylla tulit breve novæ disseisinæ[4] versus abbatem nostrum et quosdam alios super libero tenemento suo[5] in Rowth. Qui, cum ad diem veniret, retraxit se; et ipse et plegii sui de prosequendo in misericordia. Finem tamen pro se et plegiis suis fecit per unam marcam, quam vicecomes Exchanges of land with him. Eboracensis recepit. Post quidem,[6] convenit quod nos concessimus eidem Willelmo omnia clausa sua et certas videlicet rodas et perticatas terræ in eisdem clausis,[7] et præcipue totam clausam bosci[8] sui de Ruda, sibi et heredibus suis, in perpetuum escambium pro tanta certa terra vel mora integra in Rowthkerre,[9] ut una terra æque alteri responderet in quantitate. Willelmus etiam de Ruda præscriptus,[10] qui tulit alterum breve novæ disseisinæ,[4] eodem modo retraxit se ad diem[11] et fecit finem, atque ut supra convenit; Conces-sions from William of Scrutevill of right in Monk- excepto quod nihil nobis dedit de marisco suo. Præfatus autem Willelmus de Scrutevylla deinde, post annorum aliquod intervallum, [remisit nobis] totum jus et clamium quod habere potuit in toto fossato

[1] *Petrusque . . . . Westheytfeld*] wanting in P., and inserted above. See p. 33, note 8.

[2] *tenementis . . . fossatis*] et tenementis, P.

[3] After *Newetona* insert, et genealogia Willelmi de Scrutevylla de Ruda, P.

[4] *disseisinæ*] dissesinæ in both MS.

[5] *suo*] wanting in P.

[6] *Post quidem*] Postea quidem, inter eos, P.

[7] After *clausis* insert contentas, P.

[8] *bosci*] repeated in E.

[9] After *Rowthkerre* insert, acram videlicet pro acra, perticatam pro perticata, P.

[10] *præscriptus*] wanting in P.

[11] *ad diem*] wanting in P.

quod vocatur Monkdyk, nunc autem Wythdyk nuncupatur, vel in aliqua parte ipsius aliquo modo. Quod videlicet fossatum venit de ponte de Rowth[1] usque in nostram abbatiam. Hoc tantummodo sibi et heredibus suis reservato, quod liceret ipsis cariare turbas suas per idem fossatum a clausis suis in marisco de Rowth,[1] scilicet a clauso in clausum quam longe protenditur terra sua ex latere ejusdem fossati; ita tamen quod nec occasione ejusdem cariagii nec alia de causa quicquam in eodem fossato fieret quod quoquo modo ad nostrum damnum cederet vel detrimentum; et, quoties nos idem fossatum mundare vellemus, liceret nobis terram ejicere[2] super terram suam, ubicunque[3] abbuttat super idem fossatum. Remisit etiam nobis omnem actionem querelæ de terra capta ad elargationem fossati nostri circa boscum nostrum de Rowth; et concessit nobis quod idem fossatum, cum vellemus, in circuitu ejusdem bosci, perficeremus in ipsa latitudine qua fuit ubi magis latum fuit:[4] ita quod, si quid de certa terra sua ad dilatationem ejusdem fossati acciperemus, æqualem sibi portionem de terra nostra in certo loco restitueremus. Ac etiam quod faceremus duo fossata ex utraque parte calcetæ[5] quæ venit de bosco de Ruda versus abbatiam, etiam per medium terræ suæ ibidem jacentis, quam longe extenditur ipsa calceta, ad ejusdem calcetæ emendationem. Quæ quidem fossata ad gutteram juxta portam prædicti bosci nostri[6] inciperentur, et essent communia ad defensionem prati et pasturæ partis utriusque. Omnesque querelas et controversias, usque ad idem tempus motas a parte sua, super aliqua terra vel alia re, remittebat. Nec tamen multo post fuerat prolongatum quin plures

A.D. 1235–1249. dyke, called also Wythdyke,

and right to widen the ditch round Routh wood, f. 59 *b*.

and to make ditches for the road from Routh wood to the abbey.

Subsequent ag-

[1] *Rowth*] Routh, P.

[2] *ejicere*] eicere in both MSS.

[3] *ubicunque*] ubique, E.

[4] After *fuit* insert, tempore suæ concessionis, P.

[5] After *calcetæ*, unum, in E.

[6] *nostri*] de Ruda, P.

A.D. 1235–1249. Aggressions of William of Scrutevill. He is excommunicated. Agreement with him. Newtona.

injurias per ipsum et suos perpessi sumus,[1] eo quod nos super quibusdam possessionibus nostris ibidem, quas longo tempore et a jure approbato pacifice possidebamus, contra justitiam spoliare præsumpserunt. Pro quo facto, secundum tenorem[2] privilegiorum nostrorum, excommunicati[3] in genere in ecclesia sua parochiali fuerunt denuntiati;[4] nosque iterum eos coram præscriptis[5] judicibus[6] apud Staunforth fecimus evocari. Et, cum dicti Willelmus et sui ad diem statutum per procuratorem legitimum comparerent, petitis copiis omnium edictionum et aliorum instrumentorum quibus in judicio contra eos uti nitebamur, de consensu partium datus est dies alius ad faciendum quod jus dictaret in hac parte. Sed, ante ipsum diem, dictus dominus Willelmus de Scrutevylla et sui ad unitatem concordiæ fuerunt revocati. Cui Willelmo et heredibus suis ipse abbas noster Michael dedit[7] duo clausa in Est Newtona juxta Aldburghe, loco annuorum reddituum trium solidorum et xij. denariorum in Rowth;[8] reddendo nobis annuatim unum denarium ad Pentecosten.[9] Ipse autem dominus Willelmus de Scrutevylla filius fuit Alani de Scrutevylla, qui confirmavit nobis dimidiam carucatam terræ, quam Philippus capellanus de Ruda nobis dedit.[10] Sed et ipse dominus Willelmus eandem dimidiam carucatam terræ nobis iterum confirmavit; et genuit filiam Emmam, quam

---

[1] *sumus*] fueramus, P.

[2] *secundum tenorem*] ex tenore, P.

[3] *excommunicati*] sententia excommunicationis, P.

[4] *fuerunt denuntiati*] percellebantur, P.

[5] *præscriptis*] wanting in P.

[6] After *judicibus* insert, a domino papa delegatis, P.

[7] After *dedit* insert, loco annui redditus 3 solidorum, P.

[8] *in Est . . . Rowth*] quæ habuimus in Newtona, cum annuo redditu 12 denariorum in Ruda, P.

[9] After *Pentecosten* insert, Sed qui fuerunt ipsi 3 solidi annui vel ipse annuus redditus 12 denariorum, vel si unquam percepimus ipsum annuum redditum unius denarii de ipsis clausis in Newtona juxta Aldburgh, ad memoriam nescio revocare, P.

[10] *dedit*] donavit, P.

desponsavit Johannes[1] de Roos. Quorum filius fuit Ricardus de Roos; qui genuit Johannem de Roos; qui genuit Ricardum, Johannem et Robertum, de filia domini Amandi de Ruda. Atque tempore dicti abbatis Michaelis,[2] per procurationem præfati Willelmi de Scrutevylla, facta est divisa inter Melsam et Rudam per liberos homines de Holdernesse. A.D. 1235–1249. Family of Roos. Boundary between Meaux and Routh.

XIII. *De aliis tenementis*[3] *apud Rowth, Westheytfeld, Tunstalle, Owstwyk, et Northburtona.*[4]

Circa quod tempus,[5] præfatus abbas Michael concessit ad feodi firmam Amando filio domini Willelmi de Ruda, de quo præfertur, unum toftum, cum ædificiis in eo constructis, contiguum manerio suo in Ruda versus occidentem, ubi nunc est pomerium suum;[6] reddendo[7] nobis tres solidos annuatim. Idem ergo Amandus totum jus et clamium quod poterat vendicare in homagiis, wardis, releviis, et etiam in warda castri, auxilio vicecomitis, scutagio, secta curiæ, et de[8] omnibus aliis servitiis pertinentibus ad terras nostras[9] et tenementa quæ in Westheytfeld, Owtwyk et Tunstalle, habebamus, nobis imperpetuum relaxabat; ita sane quod ipse et heredes sui nos de omnimodis servitiis, tam forinsecis quam aliis, tam [versus] dominos feodorum quam [versus] omnes alios, imperpetuum defensarent. Postea autem idem Amandus remisit[10] nobis præfatum annuum redditum trium solidorum pro præscriptis duabus bovatis terræ in Northburtona, in escambium pro ipso annuo redditu trium solidorum quem Rowth. Westheytfeld. Owtwyk. Tunstall. Northburtona.

[1] *quam . . . Johannes*] quæ desponsata fuit Johanni, P.

[2] *tempore . . . Michaelis*] tunc, P.

[3] *tenementis*] terris, P.

[4] *Westheytfeld . . . Northburtona*] wanting in P.

[5] *Circa . . . tempus*] Interea, P.

[6] After *suum* insert, tenendum sibi et heredibus suis, P.

[7] After *reddendo* insert inde, P.

[8] *de*] in, P.

[9] *nostras*] wanting in P.

[10] *remisit*] remittebat, P.

A.D. 1235–1249. pro præscripto tofto[1] contiguo manerio suo in Ruda percipere solebamus; ita sane quod utraque pars alteri suum redditum condonaret. Et, dum hæc agerentur,

Rowth. Hugo de Wythornwyk, qui dimidiam bovatam terræ habuit[2] in Rowth, dedit eandem terram cum dimidio tofto et dimidio crofto ibidem Rogero de Eboraco, in liberum maritagium cum filia sua; reddendo sibi forinsecum servitium et sex denarios annuatim. Quæ omnia

f. 60. Alanus filius Walteri de Withornwyk, qui alteram medietatem ipsius bovatæ tenuit,[3] Henrico filio dicti Rogeri in forma prædicta[4] confirmavit. Postea autem et ipse Alanus suam dimidiam bovatam terræ cum pertinentiis, et homagium et servitium dicti Henrici de sua altera[5] medietate cum pertinentiis, et homagium et servitium Walteri de Syklynge[6] de uno tofto cum pertinentiis in eadem villa, monasterio nostro imperpetuum erogabat; reddendo inde annuatim dominæ Agneti de Kelch et ejus heredibus forinsecum servitium et xij. denarios annuatim. Sed et ipse Henricus de Eboraco ipsam suam dimidiam bovatam terræ,[7] quam

Assignment to the canons of Bridlington of a rent due from the monks of Meaux. de nobis tenebat, nobis imperpetuum relaxavit.[8] Deinde per successionem Willelmus de Sunderlangwyk de Thorpia juxta Aldburghe,[9] duos solidos annui redditus de nobis vendicans, nomine firmæ duarum bovatarum terræ quas nos, ut ipse asseruit, ex donis dictorum Alani de Wythornwyk et Henrici de Eboraco[10] habebamus, et cum ipse Willelmus in duobus solidis

---

[1] After *tofto* insert cum ædificiis, P.

[2] *habuit*] habebat, P.

[3] *tenuit*] terræ, E.

[4] *tenuit . . . prædicta*] cum dimidio tofto et dimidio crofto, habebat, ipsos 6 denarios annuos et forinsecum servitium sibi et heredibus suis reservando, Henrico filio dicti Rogeri, P.

[5] After *altera* insert ipsius bovatæ, P.

[6] *Syklynge*] Sykelynge, P.

[7] After *terræ* insert cum pertinentiis, P.

[8] *relaxavit*] relaxabat, P.

[9] After *Aldburghe* insert, qui medius fuit inter nos et priorem de Brydlingtona de servitio ipsius bovatæ terræ, P.

[10] After *Eboraco* insert feoffatorum nostrorum, P.

annuis[1] priori et canonicis de Brydlyngtona pro duabus aliis[2] bovatis terræ teneretur,[3] de ipsis duobus solidis annuis versus dictos priorem et canonicos cupiens exonerari,[4] nos ad solvendum[5] ipsum annuum redditum duorum solidorum de Rowth[6] dictis priori et conventui[7] assignavit. Compositionibus ergo inter nos et ipsos priorem et canonicos de Brydlyngtona, sigillis communibus utriusque domus consignatis, ad fidelem solutionem[8] dictorum duorum solidorum annuorum in Rowth, et warantia erga dictum Willelmum et heredes suos, plenarie habitis in hac parte, in dictis 2 solidis annuis præfatis priori et canonicis oneramur.[9] Sed qualiter, in originali nostro feoffamento, per dictos Alanum et Henricum ad duos solidos annuos pro 2 bovatis terræ astricti fuimus penitus ignoratur;[10] præcipue cum de dictis Alano[11] et Henrico[12] nisi unam solam bovatam terræ, de xij. denariis annuis tantum oneratam, receperimus,[13] ut præfertur. A.D. 1235–1249.

XIV. *De Hayholmo; et de terris acquisitis in Setona.*[14]

Tunc vero, cum annuum redditum septem solidorum, de tenementis quæ fuerunt de feodo præposituræ Be- Hayholm.

[1] *et cum . . . annuis*] in quibus 2 solidis annuis ipse Willelmus dictis, P.

[2] *duabus aliis*] illis duabus, P.

[3] *teneretur*] tenebatur, P.

[4] *versus . . . exonerari*] se exoneravit, P.

[5] *solvendum*] persolvendum, P.

[6] *de Rowth*] wanting in P.

[7] After *conventui* insert, de Brydlingtona sine aliquo medio, P.

[8] *solutionem*] persolutionem, P.

[9] *in dictis . . . oneramur*] ipsos 2 solidos annuos solvimus in præsenti, P.

[10] *per dictos . . . ignoratur*] ante facturam ipsarum compositionum, ad dictos 2 solidos annuos pro ipsis 2 bovatis terræ constringebamur, per indaginem aliquam ad memoriam nescio revocare, P.

[11] After *Alano* insert de Wythorneyk, P.

[12] After *Henrico* insert de Eboraco, P.

[13] *receperimus*] perceperimus, P.

[14] After *Setona* insert et Erghoma, P.

A.D. 1235–1249. verlacensis in Beverlaco,[1] Rogerus de Cumergestona et Helwisia uxor sua nomine testamenti nobis contulissent,[2] ut postea, tempore ejusdem abbatis Michaelis, ubi de Beverlaco dictum est,[3] referetur,[4] et fossatum de Wythdyk a ponte de Ruda usque ad abbatiam fecissemus, per quod aquæ mariscorum adjacentium[5] molendinis nostris monasterio[6] ministrantes dehinc[7] descendere potuissent, quæ per mariscum de Levena in ipsum Hullum[8] quondam descendentes, pro parte decursus earundem naviculis in ipsum mariscum de Levena adventantibus solitæ sunt officium invectionis ministrare, Fulco de Bassett, præpositus Beverlacensis, occasione præmissorum se sentiens prægravatum, nos in quantum poterat infestare satagebat. Sed tamen postea[9] eundem redditum septem solidorum, et injuriam ipsius fossati sibi ut dicebat illatam, nobis remisit.[10] Atque concessit nobis[11] quod portum et semitam haberemus a grangia nostra de Hayholmo usque Levenam, sicut habuimus temporibus antecessorum suorum. Et, si ex alia[12] parte domus personæ de Levena porta exstructa fuerit, clavem haberemus ad aperiendum nobis et propriæ familiæ nostræ cum perinde transire necesse haberemus; atque sic viam[13] per mediam villam de Levena usque ad ecclesiam, ac inter ecclesiam et rectoriam per semitam quandam ad hoc assignatam, equitando, pedes eundo, vel equos ducendo, usque in dominicum nostrum de Hayholmo, et e converso,[14] soliti sumus exercere.

Hostility of the provost of Beverley.

Right of way from Hayholm to Leven.

---

[1] After *Beverlaco*, quem; a redundancy in the revised text.

[2] *contulissent*] contulerunt, P.

[3] *dictum est*] scribitur, P.

[4] After *referetur* insert perquisissemus, P.

[5] *mariscorum adjacentium*] marisci circumjacentis per abbatiam, P.

[6] *monasterio*] wanting in P.

[7] *dehinc*] in Hullum, P.

[8] After *Hullum* insert, in ipsa parte, P.

[9] After *postea* insert, saniori ductus consilio, P.

[10] *remisit*] remittebat, P.

[11] *Atque . . . nobis*] Ita, P.

[12] *alia*] aliqua, P.

[13] *atque . . . viam*] Aliam autem semitam ad dictam grangiam nostram de Hayholmo minime exerceremus, nisi, P.

[14] *converso*] contra, P.

A.D. 1235–1249. Setona. Grants from various persons. f. 60 *b*.

Quo tempore, Stephanus de Thorpia miles, de quo præfertur, dedit nobis homagium et servitium Roberti de Merdale [1] et heredum suorum, et annuum redditum quinque solidorum de duabus bovatis terræ in Setona. Willelmusque de Lasceles de Otringham dedit nobis homagium et totum servitium Ricardi le Lorimere de Setona, de omnibus terris et tenementis quæ tenebat, tam in dominico quam in servitio, de ipso in eadem villa. Qui quidem Ricardus dedit nobis totam terram illam quæ pertinebat ad tres bovatas suas in eadem,[2] inter terram nostram vocatam Fyskercroft et marram de Hornse, a divisa de Wathsand usque ad communem viam quæ venit de Hornse versus aquilonem; et in alio loco totam terram illam quæ pertinebat ad 7 bovatas suas in eadem, inter divisam de Erghoma et terram nostram. Et Robertus filius Odonis de Setona dedit [3] quinque acras terra in eadem. Amfridusque le Noble de Syglestorne dedit nobis unum toftum cum crofto;[4] quæ Petrus filius dicti Roberti nobis confirmans, 2 selliones terræ in eadem nobis insuper concedebat. Quæ quidem toftum et croftum cum 2 sellionibus idem abbas Michael cuidam Roberto filio Herberti de Syglestorne ad feodi firmam pro sex denariis annuis commendabat. Et cum præfatus Petrus filius Roberti filii Odonis 2 bovatas terræ et 2 tofta in eadem villa possideret, Willelmus filius Willelmi Lasceles dedit nobis homagium et servitium dicti Petri de eisdem; et omnia tenementa et servitia quæ de feodo suo in Setona et Otringham habebamus nobis insuper confirmavit. De quibus quidem 2 bovatis terræ idem Petrus nobis unam contulit, sicut in tempore Willelmi abbatis noni postea referetur. Henricusque capellanus et Ricardus filius Petri Pelliperii de Setona dederunt

---

[1] *Merdale*] Mardale, P.

[2] After *eadem* insert, quæ terra jacet, P.

[3] After *dedit* insert nobis, P.

[4] After *crofto* insert, et ædificiis in eo sitis in eadem, P.

A.D. 1235–1249. nobis sex selliones terræ in eadem, et Clemens capellanus quandam portionem terræ ibidem, habentem 60 pedes in longitudine et 30 pedes in latitudine, ad annuam pitantiam in die Sancti Laurentii conventui faciendam; et Petrus le Barne quandam portionem terræ, 6 perticatarum in latitudine et 50 in longitudine, oneratam de xij. denariis annuatim. Quem redditum Robertus cognatus ejus nobis postea[1] remittebat. Quo tempore idem abbas noster Michael concessit ad feodi firmam Stephano de Estheytfeld, Agneti uxori suæ, et heredibus suis de ipsa Agnete legitime procreatis, unam bovatam terræ in Setona, quam habuimus de Willelmo de Areyns,[2] præter unum toftum quod dudum dicto Willelmo et heredibus suis, cum una bovata prati in Westheytfeld, ad faciendum forinsecum servitium quod pertinebat ad bovatas quas de eo habuimus in Setona, concedebamus; ut ipse Stephanus et heredes sui nobis pro prædicta bovata xl. denarios persolveret annuatim. Cujus quidem bovatæ medietatem, cum toto prato ad ipsam bovatam integram pertinente, et sex acras terræ et prati, Willelmus filius dicti Stephani nobis[3] relaxabat.

Yearly pittance.

XV. *De terris acquisitis in Erghoma et Drynghowe.*

Erghoma. [4]Rumpharus de Erghoma contulit monasterio nostro unam bovatam de duabus bovatis terræ quas tenebat de nobis in Erghoma; et ipse de altera bovata terræ sibi remanente[5] persolveret nobis totam annuam firmam xl. denariorum, quam de ambabus bovatis percipere solebamus; et insuper totum forinsecum et om-

[1] *postea*] imperpetuum, P.

[2] *Areyns*] Arreyns.

[3] After *nobis* insert iterum, P.

[4] This passage, from *Rumpharus* to *utrasque*, is included in chapter xiv. in the Phillipps MS. In the same MS. it had formed the beginning of a new chapter, but was subsequently erased.

[5] *remanente*] quæ sibi remanebat, P.

nimodum aliud servitium faceret pro illa una bovata quantum pertinebat ad utrasque. [1] Thomasque filius Gualonis dedit nobis, cum corpore suo et cum corpore Adæ fratris sui, unam carucatam terræ et duo tofta in Drynghowe, cum octo hominibus prædictam carucatam et duo tofta tenentibus, cum sequelis eorum; reddendo sibi et heredibus suis[2] viij. solidos, duos denarios et obolum, annuatim. Qui etiam Thomas dedit Simoni, filio dicti Adæ fratris sui, unam bovatam et duos toftos in eadem; reddendo sibi et heredibus suis per annum xvj. denarios. Quæ etiam idem Simon eadem forma nobis postmodum [3] conferebat. Ipse autem Thomas habuit tres filias, Helwisiam, Mazelinam, et Laderayn, quæ totam ipsam terram nobis[4] confirmabant. Præscriptis autem Helwisia et Laderayn absque liberis decedentibus, Thomas de Melsa filius domini Johannis de Melsa de Owtthorne,[5] dimissa ecclesia de Holaym, præfatam Mazelinam duxit in uxorem,[6] et genuit ex ea filios quinque, Johannem, Simonem, Petrum, Walterum et Robertum. Postea quidem idem Thomas,[7] penuriam patiens in Beverlaco, consilio cujusdam conversi nostri, cognati sui, dedit nobis totam terram quam cum dicta uxore sua est sortitus, et apud nos monachus, sicut et pater suus, effectus est. Postea præfatæ Mazelinæ, ipsam terram suam repetenti, totam ipsam [8] terram ex integro et xx. marcas [9] pariter reddebamus; et [10] ipsa ergo totam reliquam terram nostram ibidem confirmavit.[11] Johannes

A.D. 1235–1249. Drynghow. Uptona.

Family of Thomas, son of Gualo.

He gives his property to the monastery, and becomes a monk. f. 61.

The property claimed by his daughter

---

[1] The whole narrative, from *Thomasque filius* to the end of the chapter, forms part of chapter xvi. of the Phillipps MS.

[2] After *suis* insert pro omnibus servitiis, P.

[3] *postmodum*] imperpetuum, P.

[4] After *nobis* insert imperpetuum, P.

[5] After *Owtthorne* insert, qui apud nos factus novicius obiit, P.

[6] *duxit in uxorem*] desponsavit, P.

[7] After *Thomas* insert tempore guerræ, P.

[8] *ipsam*] suam, P.

[9] *et . . . marcas*] cum 20 marcis, P.

[10] *et*] wanting in P.

[11] *confirmavit*] confirmante, P.

A.D. 1235–1249. Subsequent history of it.

vero prædictus, primogenitus ipsorum Thomæ et Mazelinæ, genuit duas filias, Mazelinam et Matildam. Quo in fata decedente, dominus Johannes Baro de Graystok,[1] capitalis dominus terrarum et tenementorum quæ fuerunt ipsius Johannis in[2] Ulramo, eadem terras et tenementa[3] post mortem ejusdem Johannis, nomine custodiæ, ratione minoris ætatis dictarum Mazelinæ et Matildis, filiarum et heredum dicti Johannis, in manum suam seisivit, pro eo quod de dictis terris et tenementis homagium et fidelitatem et alia forinseca servitia vendicavit. Postea quidem ipse Johannes Baro de Graystok, jure possessionis ipsarum Mazelinæ et Matildis evidentius cognito, concedebat quod ipsæ Mazelina et Matildis, heredes et assignati sui, tenerent omnia prædicta terras et tenementa in Drynghowe et Ulram, cum suis pertinentiis, de ipso[4] et heredibus suis imperpetuum, per liberum servitium undecim solidorum et decem denariorum annuorum[5] tantum, pro omni sæculari servitio sibi et heredibus suis pertinente. Quarum hereditas ratione ipsarum duarum sororum pariter heredum est divisa. Quarum alterius heres per successionem, seu assignatus, Robertus Tothe de Kylloma, quatuor solidatas, 9 denariatas et unam quadrantatam, redditus, medietatem videlicet totius redditus de præscriptis 4 toftis et 9 bovatis terræ exeuntis, remittebat; ut postea referetur tempore domini Adæ abbatis 14. Alterius vero sororis heres fuit Johannes de Pawle de Drynghowe; qui quicquid habuit in dictis villis, cum redditibus et servitiis libere tenentium, cuidam heredi dicti domini Johannis baronis de Graystok, capitali domino suo, vendebat. Cui etiam residuos 4 solidos, 9 denarios et quadrantem, redditus[6] solvimus annuatim. Thomas itaque filius Nicholai de

[1] *Graystok*] Craystock in E.
[2] After *in* insert Drynghow et, P.
[3] *eadem ... tenementa*] ipsa, P.
[4] *ipso*] se, P.
[5] *annuorum*] wanting in P.
[6] *redditus*] wanting in P.

Beforth dedit nobis dimidiam acram et 4 perticatas terræ ibidem; deditque Gerardo de Brunby unum clausum in eadem, quod idem[1] Gerardus nobis postea dedit.[2] A.D. 1235–1249.

XVI.[3] *De inceptione grangiæ de Croo; et tenementis in Beforthe; et de vexatione pro decimis fœni et molendinorum de Beforthe.*[4]

Petrusque filius Thomæ de Greynesby dedit nobis de capitali clauso suo in Beforth, ex parte orientali, scilicet parte[5] ipsius clausi juxta clausum nostrum, xxiiij. perticatas in longitudine et 4 perticatas in latitudine, ab aquilonali parte clausi usque ad ductum aquæ molendini, muro et fossato includendas; et ut faceremus unum pontem ultra dictum ductum aquæ, quantæ latitudinis vellemus, ad omnia necessaria nostra agenda, ducenda et portanda, nobis insuper concedebat, salvo cursu aquæ dicti molendini. Qui etiam Petrus dedit residuum dicti clausi sui, cum dicto molendino aquatico et alio molendino ventricio, domino Willelmo de Fortibus, secundo comiti Albemarliæ. Quod quidem clausum Baronia vocabatur.[6] Quod etiam, cum molendinis præfatis, Rogerus de Greynesby, avus ipsius Petri, retinebat in manu sua, ad faciendum servitium quod de duabus carucatis terræ[7] de feodo suo in Beforth debebatur, ut præfertur. At ipse Willelmus de Fortibus comes Albemarliæ, ante transfretationem suam Ierosolymam, dedit nobis præscriptum clausum cum ipsis duobus molendinis, ad annuam pitantiam conventui faciendam. Ipsum vero clausum,

Croo. Dryng-how. Beforth.

The close in Beforth called the Barony.

---

[1] *idem*] ipse, P.

[2] *dedit*] concedebat, P.

[3] Chapter xv. in P., and following the chapter numbered xiv. in the Egerton MS.

[4] *et de vexatione . . . . Beforth*] wanting in P.

[5] *parte*] wanting in P.

[6] After *vocabatur*, Quæ clausum et molendinum idem Willelmus comes, erased, P.

[7] *duabus carucatis terræ*] una carucata et dimidia, P.

A.D. 1235-1249. quo[d] dicitur Baronia, in Beforth, ab ejus parte orientali versus[1] Drynghowe consistit. Cui cum aliud clausum[2] in[3] Drynghowe contiguum haberemus, [4] ex utrisque grangiam unam feceramus. Sed in dicta grangia, in territorio videlicet de Drynghow, ædificia construentes, dictum clausum de Beforth, in eadem videlicet grangia, ad pratum deputavimus observari. Atque dictæ grangiæ nomen, videlicet de Croo, imponentes, assignavimus ad ejus dominicum et culturas sex bovatas terræ in Drynghowe et quatuor bovatas terræ in Beforth, ut ibidem commorantes in utroque territorio de Beforth et Drynghowe communam pasturæ liberius valerent exercere.[4] Circa quam grangiam arbores plures, quercus, fraxinus, et aliæ, densæ et altæ, fuerunt plantatæ ab antiquo; ita ut præ arboribus[5] domus infra dictam grangiam constructæ[6] non, nisi de prope, poterant contemplari. Nunc autem dictæ domus a longe spectantibus per 3 seu 4 milliaria, ventis et turbinibus expositæ, absque umbraculo arboris alicujus apparent manifestæ. Et hac causa. Cum[7] quidam nativus noster de genere Ricardi de Aldwyn de Drynghowe, quem cum sequelis

Croo Grange.

f. 61 *b.*

Originally well sheltered by trees.

Now entirely exposed.

The trees removed by a tenant,

---

[1] *quod . . . versus*] a parte orientali de Beforth versus Uptonam et, P.

[2] After *clausum* insert, et parcellam ipsius clausi ex dono Petri de Greynesby, ut præfertur, P.

[3] After *in* insert territorio de, P.

[4] *ex utrisque . . . exercere*] et in ipso clauso de Drynghow horreum, bercharia, et alia officina construerentur inter ipsa 2 clausa, in clauso videlicet de Drynghow et in parcella alterius clausi quam de dono Petri de Greynesby habebamus, ut præfertur, in utroque dominio de Beforth et Drynghowe domum principalem, stabulum et locum pecoribus congruum, erigi feceramus. Sicque quod dicta grangia in utroque dominio et in parochiis de Beforth et de Skypse fuerat situata; cui nomen Croo dederamus. Et decem bovatæ terræ in utroque territorio de Beforth et Drynghowe adjectæ fuerunt, ut ibidem commorantes utramque sibi matricem ecclesiam de Beforth et Skypse, et communam pasturæ utriusque dominii de Beforth et Drynghow, pro libitu possent vendicare, P.

[5] *arboribus*] densitate arborum, P.

[6] *constructæ*] situatæ, P.

[7] After *Cum* insert autem ibidem, P.

et catallis Thomas filius Gualonis de Drynghowe nobis concedebat, in dicta grangia de Croo[1] moraretur, et a crocitatione corvorum arbores ipsas frequentantium, ut asseruit[2] fuisset inquietatus, dominum nostrum abbatem successorem quendam dicti Michaelis[3] adiens, querelam super hujusmodi[4] clamore corvorum exponebat, licentiam quærens ab abbate, ut hujusmodi infaustum corvorum clamorem arte aliqua repellere posset ut optabat, frequentius recitans, "Ne amplius," inquit, "eorum clamorem audiamus." Qui ergo, accepta licentia, ad dictam grangiam remeavit, et universas arbores cujuscunque generis ibidem crescentes radicitus abscidebat, et ne unam quidam earum superstitem dereliquit. Atque sic dicta grangia absque umbraculo arborum quarumcunque usque in hodiernum[5] remanet desolata. Ipsum autem molendinum aquaticum ab australi parte dictæ grangiæ fuerat situatum, cui seuera quædam descendens[6] de Dodyngtona[7] usum aquarum ministrabat. Et quia tempore æstivo decursus aquæ per dictam seweram ad dictum molendinum non solet dirivari,[8] dictum molendinum decasum patiens a nullo prorsus meruit relevari. Apud cujus situm molendini[9] introitus in ipsam grangiam a parte patet australi,[10] stagno ipsius molendini ab orientali parte ipsius introitus apparente. Et molendinum prædictum ventricium[11] de territorio[12] de

A.D. 1235–1249. to get rid of the crows.

Decay of the water-mill in Drynghow.

[1] After *Croo* insert, per nostram assignationem, P.

[2] *asseruit*] asserebat, P.

[3] *abbatem . . . Michaelis*] wanting in P.

[4] *hujusmodi*] wanting in P.

[5] After *hodiernum* insert, ut cernitur, P.

[6] *descendens*] inter Beforth et Uptonam per villam, P.

[7] After *Dodyngtona* insert, et ab aliis partibus, P.

[8] After *dirivari* insert, et tempore hyemali aquæ, ut ab antiquo, exuberari non frequentant, P.

[9] *molendini*] wanting in P.

[10] *a parte* and *australi*] wanting in P.

[11] After *ventricium* insert, post processum temporis, P.

[12] After *territorio* insert, et parochia, P.

A.D. 1235–1249. Beforth in Drynghowe translatum est,[1] sicut in tempore domini Willelmi abbatis 18 postea referetur.

Beforth. Thomas itaque filius Everardi de Whytyk, militis, unum toftum in Beforth quod de nobis tenuit in feodo

Support of alms at the gate. nobis[2] relaxavit. Et Walterus filius Seloff de Beforth dedit nobis, ad eleemosynam portæ sustentandam, aliud toftum in eadem. Ipseque abbas Michael tradidit ad feodi firmam Gerardo de Brunby præscripto[3] unum toftum ibidem; reddendo nobis annuatim dimidiam libram albi incensi. [4]Quo tempore,

Tithe suit with the rector of Beforth. Petrus de Nevell, rector ecclesiæ de Beforth, nos injustis et indebitis ad forum vocationibus super pratorum ac molendinorum nostrorum decimis ibidem nimium infestabat; nosque insuper de fœno ibidem[5] ratione exactionis decimæ suæ manu violenta spoliavit. Quapropter coram præscriptis legatis domini papæ apud Staunforth cum lis mota fuisset, restituto fœno spoliato,[6] remissaque petitione quæ dicto rectori super decimis fœni et molendinorum[7] competebat, remissis quoque damnis et injuriis quibus nos[8] affectos esse mutuo proponebamus, mutuo renuntiavimus impetratis et impetrandis et omni juris auxilio canonici et civilis, et præcipue regiæ prohibitioni. Idem rector, interveniente corporali sacramento, promittebat quod nunquam quod nostrorum posset derogare privilegiis, vel in domus nostræ dispendium seu injuriam cederet,

---

[1] *in Drynghowe translatum est*] in territorium de Drynghowe et parochiam de Skypse, occasione melioris situs ipsius molendini et proventus decimæ ipsius ad ecclesiam nostram de Skypse pertinentis, fuit translatum, P.

[2] After *nobis* insert imperpetuum, P.

[3] *præscripto*] wanting in P.

[4] The commencement of Chapter XVI. in the Phillipps MS., having for title, De vexatione nostra pro decimis fœni et molendini in Beforth; et de terris acquisitis in Drynghow et Uptona.

[5] *ibidem*] in dictis pratis, P.

[6] *spoliato*] quo dictus rector nos spoliavit, P.

[7] After *molendinorum* insert sibi, P.

[8] After *nos* insert, et ipse, P.

aliquo casu vel modo nisi tantum ad sui juris defen- A.D. 1235 –1249.
sionem, aliquid imposterum attemptaret.

XVII.[1] *De molendino de Hesella; de decimis de Cotyngham; de terris, tenementis et redditibus, in Beverlaco, Raventhorpia, Northburtona, Newtona, et Lokyngtona.*

Dominus Willelmus de Suttona, miles, dedit nobis f. 62. Hesell. Grant of the mill, as provision for an additional monk. sedem molendini sui de Hesella, quod quondam fuit Roberti de Hesella, cum toto le Fleet, ad levandum molendinum, ubicunque vellemus, in eodem Fleet; et usum aquæ ad idem molendinum et ad alios usus nostros, cum clauso ad eundem; in augmentum unius monachi ad numerum quinquaginta unius monachorum,[2] nostro monasterio conferebat. Pro quo quidem situ molendini dedimus præfato Willelmo centum solidos, in vita sua tantum, annuatim. Sed qualiter ipse situs molendini fuit alienatus, vel quid de dicto molendino acciderat, vel si numerus conventus ultra lj. monachos propter dictum molendinum augebatur, penitus ignoratur.[3] Interea Osmundus, rector ecclesiæ de Cotyngham, de decimis fœni infra eandem parochiam contra tenorem privilegiorum nostrorum nos violenter spoliavit. Quapropter, dictum Osmundum coram præscriptis judicibus[4] apud Staunforth in causam trahebamus. Ubi demum inter partes lis amicabiliter conquievit; ita ut, restituto Cotyngham. Tithe suit.

[1] Numbered Chapter XVI., by repetition, in P.; and following there Chapter XV. of Egerton MS.

[2] *monachorum*] wanting in P.

[3] *vel quid . . . ignoratur*] vel si ipsum molendinum fuerat situatum et ob nostram desidiam jus nostrum in eo deperierat, penitus ignoratur. De numero autem illo 51 monachorum, utrum tunc temporis fuerunt 51 monachi, vel 51 monachi fuerit numerus taxatus monachorum nostri monasterii, vel qua intentione præscriptum molendinum tali modo nobis fuerat attributum, adhuc ignoratur. Tamen, ut præfertur, aliquantæ terræ in Holmtona nostro monasterio ad sustentationem unius monachi ultra 50 collatæ fuerunt. P.

[4] *judicibus*] legatis domini papæ, P.

A.D. 1235 -1249. fœno, de quo quæstio movebatur, præfatus Osmundus remisit petitionem super decimis fœni memorati,[1] et, interveniente corporali sacramento, promisit[2] quod nunquam derogare privilegiis nostris in nostræ domus dispendium attemptaret. Alanus autem de Northdaltona dedit nobis unam placeam ædificatam in Beverlaco, quam Willelmus abbas 9 ad feodi firmam cuidam postea conferebat. Rogerusque de Comergestona et Helwisia uxor sua contulerunt nobis nomine legati septem solidos annui redditus ibidem. De quo redditu præpositus Beverlacensis qui tunc fuit nos nimium prægravabat. Sed postea eundem redditum nobis imperpetuum remisit;[3] sicut in tempore hujus abbatis, ubi de Hayholmo scribitur, est relatum. Ad quos[4] tamen ipse redditus devenerat ignoratur. Et abbas de Sallay vendidit nobis dimidiam carucatam terræ cum capitali mesuagio et toftis in Raventhorpia, et duo tofta in Northburtona. Sed ad quos illa tofta de Northburtona devenerunt ignoratur. Interea, cum dimidiam carucatam terræ in Northburtona teneremus, et de certis firmis pro dicta terra[5] respondere cogeremur, abbas ipse Michael, ne ulterius de dictis firmis satisfacere[6] teneremur, antequam tres solidos de duabus bovatis ipsius dimidiæ carucatæ de domino Amando de Rowth perquisisset, ut præfertur,[7] easdem terras[8] Hugoni filio Thomæ burgensis de Beverlaco,[9] et heredibus suis, pro dimidia marca annua concedebat. Postea autem, redditus ipse[10] ad x. solidos augmentabatur,[11] ut pate-

Beverlacum.

Raventhorpia.

Northburtona.

[1] After *memorati* insert, quæ de jure communi infra parochiam suam ei competebant, P.

[2] *promisit*] promittebat, P.

[3] *remisit*] remittebat, P.

[4] *quos*] cujus manus, P.

[5] *pro . . . terra*] tribus diversis dominis terræ illius, P.

[6] *de . . . satisfacere*] tantis dominis respondere, P.

[7] *antequam . . . præfertur*] wanting in P.

[8] After *terras*, dedit, in E.

[9] *Hugoni . . . Beverlaco*] cuidam de Northburtona, P.

[10] *Postea . . . ipse*] Qui annuus redditus dimidiæ marcæ, P.

[11] *augmentabatur*] annuos redigebatur, P.

bit tempore Ricardi abbatis 10. Ipse quoque abbas Michael tradidit ad feodi firmam cuidam Roberto filio Thomæ de Ettona de Skyrena[1] dimidiam carucatam terræ, cum medietate capitalis mesuagii in Newtona juxta Gerthomam,[2] ut ipse Robertus duos solidos et sex denarios nobis redderet annuatim, per quos[3] dictas terras erga dominos feodi acquietaremus. Postea autem Jordanus de Buggthorpia tantam firmam quam ei pro dicta terra reddere tenebamur nobis relaxavit. Ipso tempore, Walterus de Mathome dedit nobis annuum redditum duorum solidorum de uno molendino ventricio in Lokyngtona. Sed quo redditus ille devenit ignoratur. Sicque Galfridus de Argenters dedit nobis cum corpore suo homagium et servitium Danielis de Lokyngtona, et annuum redditum duorum denariorum de quatuor toftis in eadem, et homagium et servitium Ernaldi filii Jacobi de Lokyngtona et heredum suorum de una bovata terræ cum uno tofto in Lokyngtona, et annuum[4] redditum 4 denariorum et dimidiam libram incensi ad festum Sancti Laurentii; ita tamen quod ipsum incensum redderemus caritative 'ecclesiæ' de Lokyngtona. Simonque filius Reginaldi de Ettona dedit nobis unam bovatam terræ cum uno tofto in eadem villa, quæ Isabella, feoffatrix dicti Simonis, et dominus Petrus de Malolacu nobis confirmarunt. Sed nos eandem terram[5] Thomæ filio Jacobi de Lokyngtona et heredibus suis ad feodi firmam pro xii. solidis annuis et homagio tradebamus.

A.D. 1235–1249. Newtona.

Lokyngtona.

XVIII.[6] *De terris de Nessyngwyk et*[7] *Skyrena.* f. 62 *b.*

Willelmus de Bassett dedit nobis unam bovatam terræ cum toftis in Nessyngwyk, quæ emit de[8] do-

Nessyngwyk.

[1] *de Skyrena*] wanting in P.
[2] After *Gerthomam* insert ita, P.
[3] *quos*] quod, in E.
[4] *annuum*] wanting in P.
[5] After *terram* insert cuidam, P.
[6] Numbered Chapter XVII. in P.
[7] After *et* insert de, P.
[8] After *de* insert quodam, P.

A.D. 1235–1249.

mino Roberto de Butterwyk[1] milite, ita ut ei redderet septem denarios et unam libram piperis annuatim.[2] Nam idem[3] Robertus de Butterwyk[1] prius emit eandem terram de Ricardo de Barvylla de Buttyrwyk milite, idem sibi servitium faciendo. Qui Ricardus eandem libram piperis annuam nobis relaxavit.[4] At ipsa bovata terræ cum pertinentiis tempore Roberti abbatis 11 fuit alienata, ut patebit inferius.[5] Interea, Robertus filius et heres Thomæ de Ettona junioris vendicabat[6] duas carucatas et octo tofta 'in Skyrena'[7] de Johanne filio et herede Willelmi filii Thomæ de Ettona senioris; quæ ipse Thomas senior præfato Willelmo et heredibus suis concedebat.[8] Quapropter, ipse Johannes abbatem nostrum de ipsis duabus carucatis et 8 toftis, tanquam assignatum veri heredis in dominio de Skyrena, qui ei dicta tenementa warantizare deberet, in curia domini regis ad warantiam evocavit.[9] Postea vero[10] idem Robertus remisit pro se et heredibus suis monasterio nostro et præfato Johanni quicquid vendicavit in præfatis octo toftis et sex bovatis terræ de illis 2 carucatis terræ, ratificans insuper totum quod tunc in villis de Skyrena, Hotona et Crauncewyk, habebamus; salvo ipsi Roberto et heredibus suis clamio suo in residuis decem bovatis terræ, de quibus idem Johannes tenebat 8 bovatas et nos 2 bovatas terræ,[11] ex dono Willelmi de Skyrena, patris præfati Johannis. Pro qua quidem remissione,[12]

Skyrena. Lands claimed by Thomas of Etton.

Agreement with him.

[1] *Butterwyk*] Buttyrwyk, P.

[2] After *annuatim* insert, de qua firma nos in eadem donatione fuimus onerati, P.

[3] *idem*] ipse dominus, P.

[4] *relaxavit*] relaxabat, P.

[5] After *inferius*, Idem etiam Ricardus de Barvylla dedit nobis totum jus suum,—erased, P.

[6] After *vendicabat* insert præfatas, P.

[7] '*in Skyrena*'] wanting in P.

[8] *concedebat*] erogabat, P.

[9] After *evocavit* insert, ubi per tempus aliquod placitatum est inter eos, P.

[10] *vero*] apud Eboracum, P.

[11] *terræ*] wanting in P.

[12] After *remissione* insert, et quieta-clamatione, P.

abbas noster, ' in ' præfatis octo toftis et sex bovatis jam certus[1] ' aliquod proficuum ' adipisci,[2] dimidiam carucatam terræ,[3] cum medietate capitalis mesuagii in Newtona juxta Gerthomam præscriptam,[4] præfato Roberto et heredibus suis pro xxx.[5] denariis annuis dedit, ut præfertur.[6] Dictus tamen abbas noster dicto Johanni præfata 8 tofta et 6 bovatas terræ relaxabat. Quapropter ipse Johannes quinque acras terræ, homagium et servitium suum et heredum suorum, et annuam firmam x. solidorum de prænominatis 6 bovatis et 8 toftis, nobis dedit.[7] Post sex autem deinde annos, iterum placitatum fuit apud Eboracum inter præfatos Robertum et[8] abbatem nostrum atque Johannem de Skyrena prædictum super memoratis x. bovatis terræ.[9] Ubi dictus Robertus, acceptis sex marcis de præfato Johanne, dictas x. bovatas[10] nobis et dicto Johanni relaxavit. Et in dicta curia idem Johannes faciebat abbati nostro homagium pro 8 bovatis ipsarum x. bovatarum.[11] De quibus terris ipse Johannes duas bovatas, 68 acras et alias particulas terræ, nobis vendidit,[12] pro pecunia per quam eum erga Judæos acquietabamus. De reliquis autem terris ejusdem tempore Willelmi abbatis 9 postea referetur. Robertus etiam præscriptus[13] dedit nobis homagium et servitium Thomæ et Roberti de Northorpia, quæ pater suus Thomas de Ettona senior[14] ei prius concedebat. Henricus itaque frater suus vendidit nobis unam bovatam

A.D. 1235–1249.

Renewal of litigation, and final agreement.

Grants in Northorpe.

[1] *jam certus*] sperans, P.
[2] *adipisci*] acceptare, P.
[3] After *terræ* insert, cum pertinentiis, P.
[4] *præscriptam*] wanting in P.
[5] *xxx.*] 2 solidis et 6, P.
[6] After *præfertur* insert, In qua curia, P.
[7] *dedit*] imperpetuum concessit persolvendum, P.
[8] *et*] wanting in P.
[9] *super . . . terræ*] wanting in P.
[10] After *bovatas* insert, quas nos et ipse Johannes tenebamus, P.
[11] The words in this sentence transposed in P.
[12] *vendidit*] vendebat, P.
[13] *præscriptus*] præfatus, filius Thomæ de Ettona senioris, P.
[14] *Thomas . . . senior*] wanting in P.

A.D. 1235–1249. terræ et duos toftos in eadem villa. Quam bovatam[1] abbas ipse Michael ad feodi firmam, pro uno denario annuo, Alano Stabulario dedit imperpetuum.

XIX.[2] *De terris, tenementis et redditibus, in Hotona*[3] *Crauncewyk; de terris nostris de feodo præposituræ*[4] *Beverlaci ibidem; de inceptione grangiarum*[5] *de Crauncewyk et Daltona; et de alienatione terrarum in Colloma.*

Hotona. Crauncewyk. Arnaldus Hobelle et Henricus Taliour contulerunt nobis totum mariscum suum in Osmondcroft, quantum pertinebat ad 4 bovatas suas in Hotona; et de ipsis 4 bovatis nobis octo denarios annuos imperpetuum concedebant. Et dictus Henricus Taliour dedit nobis homagium et servitium duorum toftorum et annuum redditum xij. denariorum, de ipsis toftis quæ Marjoria et Isodia[6] filiæ suæ tenuerunt in Crauncewyk, et mediam partem unius tofti et tres acras terræ in Hotona. Quæ duo priora[7] tofta ipsæ Marjoria et Isolda[8] nobis postea contulerunt. Robertus itaque de Croom
f. 63. vendidit[9] illam bovatam terræ et duo tofta, quæ tenebat de nobis in Hotona et Crauncewyk,[10] Willelmo filio Lamberti de Ettona; quæ idem Willelmus contulit nobis ad luminare privatarum missarum. Tunc Willelmus clericus, filius Adæ de Naventoft, apud nos factus monachus, dedit nobis duas partes clausi de Suth[11] Naventoft in Crauncewyk. Walterusque de Cattyngwyk dedit nobis unum toftum ibidem. Et Willelmus filius Rocæ de Naventoft dedit nobis homa-

Light for private masses.

Close of South Naventoft.

---

[1] After *bovatam* insert terræ, P.

[2] *XIX.*] numbered chapter XVIII. in P.

[3] After *Hotona* insert et, P.

[4] *præposituræ*] præpositi, P.

[5] *inceptione grangiarum*] grangiis, P.

[6] *Isodia*] Ysoldia, P.

[7] *priora*] prima, P.

[8] *Isolda*] Ysoldia, P.

[9] *vendidit*] vendebat, P.

[10] After *Crauncewyk* insert cuidam, P.

[11] *Suth*] South, P.

gium et servitium de tribus toftis in eadem. Præscriptus itaque Ricardus de Barvylla dedit nobis totum jus et clamium de duabus bovatis terræ in Crauncewyk, quas Hugo Camerarius Roberto de Barvylla pro homagio et servitio suo prius concedebat. Willelmus de Skyrena senescallus xij. acras terræ, et homagium et servitium Raginaldi de Northorpia de Skyrena et Roberti de Spayn, de 2 bovatis terræ cum 2 toftis in Hotona et Crauncewyk, nobis concessit.[1] Quæ 2 tofta et 2 bovatas terræ iidem Raginaldus et Robertus nobis[2] contulerunt; quæ et de feodo de Stutevylla exstiterunt.[3] Ipse itaque Willelmus contulit nobis annuum redditum xiiij. solidorum, de uno tofto et crofto quod canonici de Wattona tenent de feodo nostro in Crauncewyk. Quod videlicet toftum in plures toftos[4] modo dividitur. Et Stephanus de Crauncewyk, burgensis Beverlacensis, dedit nobis tres toftos cum 3 croftis in Crauncewyk, cum hominibus qui ea tenuerunt,[5] et catallis eorum. Dedit etiam nobis, cum corpore suo, homagium et servitium Alani filii Durandi, et annuum redditum trium solidorum de duabus bovatis terræ in Hotona et Crauncewyk. Cujus Alani filius, Ricardus nomine, ipsas duas bovatas terræ monasterio nostro conferebat. Ipseque Stephanus dedit nobis in præfatis villis alias parcellas terrarum, et præcipue de feodo Sancti Johannis,[6] ut nos redderemus Adæ le Frankeleyn,[7] qui fuit feoffator ipsius Stephani et medius inter ipsum Stephanum et præpositum Beverlacensem, sexdecim denarios pro omni servitio annuatim. Quos quidem 16 denarios annuos dictus Adam præposito Beverlacensi, cum secta ad curiam

A.D. 1235–1249. Various grants in Hoton and Crauncewick.

Rent and suit in the court of

[1] *concessit*] concesserunt in E.; erogabat in P.

[2] After *nobis* insert postea, P.

[3] *quæ . . . exstiterunt*] wanting in P.

[4] *plures toftos*] 7 tofta. Unde de quolibet eorum percipimus 2 solidos annuatim. P.

[5] *tenuerunt*] tenebant, P.

[6] *et . . . . Johannis*] an interlineation in P.

[7] *Frankeleyn*] Fraunkeleyn, P.

A.D. 1235–1249. the provost of Beverley.

ejus Beverlacensem, reddere solebat. Cum autem Adam ipse defecisset, et Petrus Faber, qui Matildem filiam et heredem ipsius Adæ acceperat[1] in uxorem, inter nos et præpositum Beverlacensem pro dicta terra medius exstitisset, et medius esse paulatim recusasset, atque idem[2] præpositus Beverlacensis ipsos xvi. denarios et sectam ad curiam suam Beverlacensem nihilominus[3] exegisset, propter crebras districtiones et gravamina quæ hac causa nobis emerserunt, Ricardus abbas noster decimus postea dedit[4] præfato Petro Fabro et heredibus suis unam acram terræ in[5] eodem feodo, ut ipse Petrus eosdem xvi. denarios annuos præposito Beverlacensi solveret, et sectam ad curiam ejus Beverlacensem faceret, sicut idem Petrus fecit prius,[6] et sicut præscriptus Adam[7] facere consuevit. Quapropter idem Petrus omnes terras quas de feodo ipso Sancti Johannis[8] et de feodo Adæ le Frankeleyn[9] in Hotona et Crauncewyk tenemus, de secta curiæ et de omnibus aliis servitiis, tam contra præpositos Beverlacenses quam contra alios, nobis concessit imperpetuum esse quietas. Atque sic præfatus Petrus et heredes sui per præpositos Beverlacenses, qui pro temporibus fuerunt, in exhibitione servitiorum præmissorum admissi fuerunt.[10] Cum autem, tempore successivo, heres quidam[11] præfati Petri forisfacturam 'feloniæ'[12] incurrisset, in carcerem trusus ibidem vitam finivit. Quapropter præpositus Beverlacensis, qui tunc fuit,[13] omnes terras ejusdem forisfactoris de feodo suo[14] in Hotona et Crauncewyk sicut escaetam suam seisivit, et eas penes

---

[1] *acceperat*] dederat, P.
[2] *idem*] ideo, P.
[3] *nihilominus*] wanting in P.
[4] *Ricardus . . . dedit*] dedimus, P.
[5] *in*] de, P.
[6] *prius*] wanting in P.
[7] After *Adam* insert, cujus filiam ipse Petrus duxerat in uxorem, P.
[8] *Sancti Johannis*] wanting in P.
[9] *Frankeleyn*] Fraunkeleyn, P.
[10] *Atque sic . . . fuerunt*] wanting in P.
[11] *quidam*] wanting in P.
[12] *'feloniæ'*] wanting in P.
[13] *qui . . . fuit*] wanting in P.
[14] *ejusdem . . . suo*] wanting in P.

se retinere decrevit, ut fecit. Atque sic, ob acceptionem dictæ acræ terræ, de xvi. denariis annuis et secta curiæ oneratæ, in manus præpositi qui tunc fuit, et detentionem ejusdem acræ terræ per successores suos, servitia ipsa xvi. denariorum redditus et sectæ curiæ per nos totaliter cessaverunt, nec de reliquis terris nostris ibidem imposterum exacta fuerunt.[1] Tempore autem hujus abbatis Michaelis[2] grangia nostra de Crauncewyk incepta est, et grangia nostra de Daltona tunc similiter stabilita. Hujus etiam abbatis tempore, dominus Thomas filius Petri de Colloma, de quo duæ bovatæ terræ[3] nostræ in Colloma tenebantur, ipsas duas bovatas terræ, ut jus suum, vendicabat. Unde habita inter ipsum et nos conventione, ipsas duas bovatas terræ sibi et heredibus suis relaxabamus.

A.D. 1235–1249.

Crauncewick and Dalton granges.

Daltona.

Colloma.

f. 63 *b.*

XX.[4] *De cantaria in capella de bosco; de redditibus in Ake;*[5] *de molendinis de Lokyngtona et Byrdsall; et de terris et tenementis in Wharroma,*[6] *Eboraco, et in villis Sancti Botulphi et Grymesby.*

Interea vero, mortua est domina[7] Isabella de Thornham,[8] uxor domini Petri de Malolacu primi, quæ legavit corpus suum ad sepeliendum in monasterio nostro; et, dispositis aliunde rebus suis,[9] si quid[10] foret faciendum pro anima sua monasterio nostro totum reliquit dispositioni[11] dicti domini Petri de Malolacu viri[12] sui et aliorum[13] coexecutorum suorum, quorum unus fuit præfatus Michael abbas, cognatus ipsius Isabellæ, prout

Isabella de Thornham, wife of Sir Peter Mauley.

[1] *et eas . . . . . exacta fuerunt*] wanting in P.

[2] *Tempore . . . Michaelis*] Tunc quoque, P.

[3] *terræ*] wanting in P.

[4] *XX.*] numbered chapter XIX. in P.

[5] After *Ake* insert, de terris in Wharroma, P.

[6] After *Wharroma* insert in, P.

[7] *domina*] wanting in P.

[8] *Thornham*] Turnham, P.

[9] *dispositis . . . . suis*] wanting in P.

[10] After *quid* insert aliud, P.

[11] After *dispositioni* insert, et voluntati, P.

[12] *viri*] primi domini, P.

[13] *aliorum*] wanting in P.

A.D. 1235–1249. The chapel in the wood founded by Sir Peter Mauley. Other grants by the same.

magis viderant expedire. Unde dictus dominus Petrus, pro anima dictæ Isabellæ cantariam apud nos decernens stabilire,[1] construxit suis propriis custibus et expensis et dedicari fecit capellam in bosco prope monasterium, in honore Beatæ Mariæ Virginis;[2] et, post septennium ab obitu præfatæ Isabellæ in capitulo nostro sepultæ,[3] dedit nobis pro anima ipsius Isabellæ homagium et servitium Alani Marchalli et Walteri de Ake, et annuum redditum trium librarum de sex bovatis terræ in Ake, et duas bovatas terræ cum toftis in Wharroma, duoque molendina 'aquatica'[4] in Lokyngtona,[5] unum vocatum Bryanmylne cum le mylncroft et mylnenges ad eundem, et aliud vocatum Bonholme mylne, cum quadam particula prati eidem pertinente, et sectam multuræ de 22 bovatis terræ et 9 cottagiis[6] in Lokyngtona ad xvi. vasa,[7] et omnem aliam sectam ad prædicta molendina pertinentem; ita quod tam ipsi qui easdem bovatas tenuerint quam cottarii dictorum cottagiorum[8] stagna dicto molendino[9] mundarent semel per annum, ad pastum nostrum semel in die, et ad emendationem eorundem stagnorum terram acciperent in terra dicti domini Petri,[10] prout aquæ cursui fuerit expeditum: deditque nobis molendinum aquaticum de Byrdsalle, cum holmo adjacente stagno, et melioratione ejusdem, et aquæ ductu, ac sectam multuræ de xvi. bovatis terræ et xv. cottagiis[11] in Byrdsalle similiter ad xvi. vasa,[7] et omnem aliam sectam ad dictum molendinum pertinentem; et si quis villanorum dictas bovatas terræ et cottagia[12] tenentium,[13] sub-

Ake.

Wharroma. Lokyngtona.

Byrdsall. The windmill.

---

[1] *pro anima . . . stabilire*] wanting in P.

[2] *prope . . . Virginis*] wanting in P.

[3] *in . . . sepultæ*] wanting in P.

[4] *'aquatica'*] wanting in P.

[5] After *Lokyngtona*, et molendinum de Byrdsalle, cum sectis, erased, P.

[6] *cottagiis*] cottariorum, P.

[7] *vasa*] vas. in both MSS. The extension uncertain.

[8] *cottagiorum*] cottariorum, P.

[9] *dicto molendino*] wanting in P.

[10] *dicti . . . Petri*] sua, P.

[11] *cottagiis*] cottariis, P.

[12] *et cottagia*] wanting in P.

[13] After *tenentium* insert seu cottariorum, P.

terfugiendo multuram dictorum molendinorum, bladum suum alibi quavis occasione molere fecerit, in misericordia domini foret, et insuper nobis satisfaceret de multura competenti; nec liceret dicto domino Petro vel heredibus suis in prædictis territoriis de Lokyngtona et Byrdsalle aliquod molendinum vel aliud ædificium construere, vel aliquod aliud impedimentum facere, ad nocumentum dictorum molendinorum, per quod aquæ ductus obstruantur vel aliquatenus impediantur, seu secta minuatur: ad perpetuam sustentationem duorum sacerdotum sæcularium cum duobus clericis, unius scilicet sacerdotis qui cantet missam de Sancta Maria cum nota, et horas, et alterius qui celebret pro defunctis quotidie, similiter cum nota, et officium defunctorum, in præfata capella in bosco; faciendo etiam [1] unum anniversarium pro anima præfatæ Isabellæ [2] annuatim; et ad sustentationem quinque cereorum ad supradictam missam de Sancta Maria specialiter assignatorum. Ita plane quod nos memoratam sustentationem sacerdotum, clericorum et luminarium, plenarie faceremus, quamdiu prædictos redditus et proventus [3] perciperemus. Et, si ita evenerit quod processu temporis 'de' [4] dictis redditibus et proventibus [5] penitus expoliaremur, a prædicta sustentatione penitus cessaremus. Aut, si aliqua portio beneficii prædicti, pro defectu warantiæ dicti Petri aut heredum suorum,[6] subtracta fuerit in futurum, juxta quantitatem portionis subtractæ de sustentatione prædicta et de numero personarum minueretur. Ad warantiam ergo sustentationis cantariæ prædictæ ipse dominus Petrus emit quendam boscum juxta Doncastriam, qui dicitur Loversalle, et quatuor bovatas terræ in Bayntona; propter quæ ipse et heredes sui tenentur warantizare nobis præfatas terras et redditus ad sus-

A.D. 1235–1249.

Maintenance of two priests and two clerks.

f. 64.

Warranty of the endowment.

[1] *etiam*] wanting in P.
[2] *anima . . '. Isabellæ*] præfata Isabella, P.
[3] *et proventus*] integre, P.
[4] *de*] wanting in P.
[5] *et proventibus*] wanting in P.
[6] *dicti . . . suorum*] ipsorum, P.

A.D. 1235–1149. Wharroma. Water mills.

tentationem cantariæ supradictæ. Idem abbas noster Michael cepit ad feodi firmam de magistro hospitalis Sancti Leonardi Eboracensis duo molendina aquatica, cum sitibus duorum aliorum molendinorum cum stagnis apud Wharromam, quæ[1] habuerunt ex dono Willelmi Fossard; reddendo sibi quatuor marcas annuatim. Sed una marca dictarum 4 marcarum tempore domini Rogeri abbatis 13, ut patebit inferius, fuerat relaxata. Et Henricus de Montforth dedit nobis cursum totius aquæ quæ descendit de minore Wharroma subtus molendina, et ad stagnamentum faciendum tribus pedibus in altum, ad convertendam totam aquam ad nos de antiquo canali et per mediam curtem grangiæ nostræ ad molendina nostra, et ad omnem utilitatem grangiæ nostræ convertendam. Galfridus etiam de Maltona dedit nobis pro ix. solidis tres perticatas prati et dimidiam acram terræ arabilis in villa de

Eboracum.

Wharroma. Quidam etiam Raginaldus[2] capellanus dedit nobis quandam[3] portionem terræ cum gardinis et ædificiis in eo constructis in Fyschergate in Eboraco,[4] ut pro prædicta placea sibi et heredibus suis xii. denarios, et monachis de Whytby alios xii. denarios, annuos solveremus; sed tamen primi xii. denarii nobis relaxabantur. Et Gilbertus filius Arnaldi de Barra unum toftum, Robertus Fraunceys aliam portionem terræ, atque Paulinus le Mercer aliam portionem terræ, et Gilbertus de Atona quoddam mesuagium ibidem, reddendo monasterio de Whytby duos solidos, et ballivis civitatis Eboracensis unum denarium annuatim,[5] nobis contulerunt. At etiam monachi ipsi de Whytby dederunt nobis alteram placeam terræ dictis mesuagiis contiguam; reddendo sibi quinque solidos annuatim. Et quamvis amplior firma annua quam quinque solidi

---

[1] After *quæ* insert omnia, P.

[2] *Raginaldus*] Regenaldus, P.

[3] After *quandam*, placeam terræ, inserted and erased, P.

[4] After *Eboraco* insert ita, P.

[5] *annuatim*] wanting in P.

præfatis monachis de Whytby solvenda præscribatur, nihil amplius quam quinque solidos eis solvimus annuatim, nec in indenturis inter illos et nos confectis nisi tantum de quinque solidis annuis memoratur. Omnes [1] autem præscriptæ placeæ in Eboraco in unum mesuagium modo rediguntur.[2] Tunc temporis vero, [emebamus][3] certa tenementa in villa Sancti Botulphi de abbate Jorevallensi et aliis, quæ postea ob debita diversa [4] fuerunt alienata. Sicque comparavimus de abbate de Newhows pro 14 marcis medietatem cujusdam tofti in villa de Grymesby. Quod cum aliis possessionibus [5] ibidem, tempore Rogeri abbatis 13,[6] abbati de Wellehow ad feodi firmam concessum est.[7]

A.D. 1235–1249.

Sancti Botulphi.

Grymesby.

XXI.[8] *De consummatione ecclesiæ; de pitantiis conventus; de calciamentis, indumentis, et sustentatione pauperum; de languore*[9] *abbatis et ejus morte.*

Hic autem abbas Michael construxit domum lapideam apud Mytonam; transtulitque ædificia fabrorum et pelliparium de Northgrangia usque ad abbatiam et ad Waghnam. Et lanaria lapidea apud Waghnam [10] constructa est et plumbo cooperta: sed postea [11] ablato plumbo lateribus [12] operitur. Ibi etiam tunc omnes

A stone house at Myton.

Buildings at Waghen.

---

[1] *Omnes*] Omnia, E.

[2] *Omnes . . . . rediguntur*] Sed tamen si præscripti 5 solidi fuerit portio illorum 5 solidorum, an non, ignoratur. Hoc autem scitur, quod majus 5 solidis eis solvere non solebamus, nec in indenturis inter ipsos et nos confectis nisi tantum de 5 solidis memoratur. P.

[3] *emebamus*] inserted in P.

[4] After *diversa* insert, quibus mercatoribus alienigenis constringebamur, P.

[5] After *possessionibus* insert quas, P.

[6] After *13* insert habueramus, P.

[7] After *est* insert, ut patebit inferius, P.

[8] *XXI.*] Chapter XX. in P.

[9] *languore*] langore in both MSS.

[10] *apud Waghnam*] ibidem, P.

[11] *sed postea*] nunc autem, P.

[12] *lateribus*] tegulis, P.

A.D. 1235–1249. Cloth weaving.

panni quibus monachi et conversi nostri utebantur fiebant, et dividebatur singulis prout cuique opus erat.

Completion of the church.

Hujus etiam abbatis [1] tempore ecclesia nostra consummata est et plumbo cooperta; stalla monachorum et altaria omnia in ea decenter ordinata;[2] et per universa

Farm buildings of timber.

loca nostra præsepia animalium et cætera ædificia ad diversos usus necessaria de quercu imputribili sunt constructa.

Dispositions of rents, &c. made by abbot Michael. f. 64 *b*.

Hic etiam abbas, communi consilio visitatoris et conventus nostri,[3] venerabiliter ordinavit possessiones et terras ad annuas pitantias conventui faciendas a donatoribus specialiter assignatas, in certis temporibus anni,[4] exceptis certis redditibus in Hedona,

Yearly pittances.

ad communem [5] substantiam fore transferendas, at earum quoscunque proventus in usus communes exponendos.[6] Ita sane quod, pro hiis omnibus, quinque marcæ annuæ ad decem pitantias annuatim [7] certis diebus conventui faciendas assignarentur, de communi

Rent from Hedon to be expended on the poor.

bursa imperpetuum percipiendæ. Supradictos vero redditus in Hedona ad portam nostram assignans [8] in usus pauperum expendendos;[9] ita, videlicet, quod magister tannariæ nostræ, qui pro tempore fuerit, eosdem redditus annuatim colligens et percipiens, pro eorundem recompensatione reddituum, portario monasterii, qui pro tempore fuerit, viginti coria [10] bovina et vaccina tannata singulis annis solveret imperpetuum. De quibus idem portarius in sotularibus ad opus pauperum, tam novis faciendis quam veteribus reficiendis, suffi-

Provision for clothes for the poor.

cienter provideret. Insuper etiam, ad indumenta pauperum et peregrinorum ad dictam portam venientium assignavit idem abbas [11] annuum redditum xviii. soli-

---

[1] *abbatis*] wanting in P.

[2] *ordinata*] ornata, P.

[3] *nostri*] sui, P.

[4] *in . . . anni*] wanting in P.

[5] After *communem* insert monasterii, P.

[6] *exponendos*] transferendos, P.

[7] After *annuatim* insert 10, P.; decem erased in E.

[8] *assignans*] assignantes, E.; assignando, P.

[9] *expendendos*] exponendos, P.

[10] *coria*] corria in both MSS.

[11] *idem abbas*] wanting in P.

dorum in Beverlaco, in eleemosynam eidem portario annuatim percipiendum; ita ut in communi lanaria nostra cum communibus pannis nostris iidem panni texerentur, et cum eisdem pariter sub communi custu fullerentur. Præterea, assignavit ad sustentationem prædictorum pauperum et peregrinorum decimam partem totius casei[1] annuatim provenientis de vaccaria conventus apud Felsam et de vaccaria infirmitorii sæcularium, prædicto portario singulis annis percipiendam, et in dictis pauperibus et peregrinis,[2] una cum præmissis redditibus, tum in indumentis, tum in sotularibus, tum in victualibus eorundem, juxta quod scriptum est, exponendam; adjurando omnes posteros suos dictam provisionem imperpetuum observare. Sic vero præfato Michaele abbate nostro 8 se et monasterium[3] laudabiliter gubernante, morte propinquante incidit in languorem. Unde, monachi seniores conventus nostri, infirmatum[4] visitantes, sciscitati sunt ab eo consilium[5] super tribus; videlicet, si abbatem Sanctæ Mariæ Eboracensis super piscaria marræ de Hornse implacitarent; si grangiam de Skyrena de loco ad locum transferrent[6]; et si circa reparationem cujusdam veteris navis vel fabricam alterius majoris[7] navis de bosco de Bymanshewgh ob hoc succidendo ad tempus vacarent. Super quibus etiam omnibus abbas ipse penitus dissuasit. Sed, ipso mortuo, in contrarium per omnia conventus fecerunt, ut patebit inferius. Igitur abbas ipse Michael 8,[8] anno administrationis suæ 14, anno videlicet Domini 1249, anno conversionis suæ 35, 'relinquens in monasterio monachos lx. et conversos iiii^{xx}x.,'[9] vitæ finem fecit, et in capitulo, a dextris bonæ

A.D. 1235–1249. Weaving of the cloth.

Alms of cheese.

Advice asked of the abbot in his last sickness on three points.

His counsel disregarded.

His death, 1249.

Number of monks.

[1] *casei*] casii in both MSS.
[2] *et peregrinis*] wanting in P.
[3] *nostro . . . . . monasterium*] vitam, P.
[4] *infirmatum*] eum, P.
[5] After *consilium* insert suum, P.
[6] *transferrent*] transportarent, P.
[7] *majoris*] magnæ, P.
[8] *abbas ipse Michael* 8] wanting in P.
[9] '*relinquens . . . iiii^{xx}x.*'] wanting in P.

A.D. 1235–1249. memoriæ domini Ricardi abbatis 7 prædecessoris sui, sepultus[1] est.

XXII.[2] *De privilegiis ordini et monasterio*[3] *nostro concessis per Innocentium papam* 4.

Privileges granted by Innocent IV.

Interim,[4] Innocentius 4 papa indulsit generaliter ordini nostro ut abbates[5] ex officio suo monachos et conversos suos ab excommunicatione, quam injiciendo manus violentas invicem in se ipsos incurrunt, absolvere valerent; et ut absolvendi eos ab excommunicatione hujusmodi prioribus suis, cum eos abesse contigerit, possent[6] committere vices suas. Et ne quis judex a sede apostolica delegatus, absque mandato sedis apostolicæ speciali aut legati ab ejus latere destinati, aliquam personam ordinis injungere aut compellere præsumeret, quoquo modo, ut excommunicent aut excommunicatos denuntient proprios suorum monasteriorum fundatores, seu principes, aut alios potentes ac nobiles, civitatum quoque et castrorum ac villarum communia, in quorum territorio vel confinio sunt monasteria nostra sita, sine quorum pace subsistere non possumus.[7] Nobis insuper concedebat,[8] quod si secus præsumptum esset, ei in præmissis non teneremur aliqualiter obedire. Atque iterum districtius inhibebat ne qui, occasione juris patronatus, advocantiæ[9] seu custodiæ, quam in monasteriis, grangiis, cellariis,

Power to the abbots to absolve their monks from excommunication.

None of the order to be compelled to excommunicate their founders.

Extortion of provisions, under

---

[1] *sepultus*] tumulatus, P.

[2] Between this and the previous chapters is inserted in the Phillipps MS. a third, numbered XXI., corresponding with the earlier portion of chapter XXIII. in the Egerton MS.

[3] *et monasterio*] wanting in P.

[4] *Interim*] Post Cœlestinum 4, P.

[5] *papa . . . abbates*] sedit papa annis 11 et mensibus 6. Qui 1 anno pontificatus sui ordini nostro generaliter indulgebat; abbatibus videlicet indulgendo ut, P.

[6] *possent*] possint, P.

[7] After *possumus* insert, propter quod quies monastici ordinis perturbatur, et frequenter incurritur odium plurimorum, P.

[8] *concedebat*] concedendo, P.

[9] *advocantiæ*] advocatiæ in both MSS.

vel domibus ordinis nostri, se habere proponunt, vel aliqui alii ecclesiarum prælati, bladum, vinum, evectiones, animalia, et res alias pro ædificatione castrorum et villarum, necnon pro tirociniis, torneamentis, expeditionibus et aliis usibus eorundem, a nobis exigerent vel extorquerent; et ne quis eorum vel alii in domibus ordinis carnes auderet comedere, seu mulier aliqua eas intrare præsumeret, contra ordinis instituta. Atque quod visitationes et correctiones non fierent in ordine nisi per personas ordinis; et ortæ inter personas ordinis discordiæ possent in ordine terminari. Nec ullus personas[1] ordinis ad synodos vel forenses conventus nisi pro fide duntaxat, vel ad[2] placita seu capitula vel forum pœnitentiale, absque mandato sedis apostolicæ speciali vocare, etiam delicti ratione, præsumeret. Sententias, si quas hac occasione per præsumptionem cujuspiam promulgari contingeret, decrevit esse irritas et inanes. Qui quidem papa Innocentius 4[us], post indultum hujusmodi, quandam constitutionem[3] quæ incipit "Volentes" edidit, continentem ut exempti quantacunque libertate gauderent, nihilominus, ex ratione delicti contractus aut rei de qua ageretur[4] contra personas, coram locorum ordinariis possent conveniri. Verum abbates ordinis nostri universi, dubitantes ne per constitutionem hujusmodi libertatibus et immunitatibus ordinis nostri per privilegia et indulgentias ab apostolica sede concessas præjudicari valeret, eidem papæ Innocentio 4 humiliter supplicarunt ut providere super hoc indemnitati ordinis nostri paterna sollicitudine dignaretur. Unde ipse papa, volens personas ordinis nostri[5] ab omnibus quæ ipsis possent provenire dispendiis immunes præservare, eis per litteras suas indulsit[6] ne, occasione constitutionis

A.D. 1235–1249. plea of patronage. f. 65.

Exclusion of women.

Visitations.

Citations to synods or courts.

Subjection to jurisdiction of ordinaries.

[1] After *personas* insert monastici, P.
[2] *ad*] hujusmodi, P.
[3] *constitutionem*] institutionem, P.
[4] *ageretur*] agitur, P.
[5] *nostri*] wanting in P.
[6] *indulsit*] indulgebat, P.

A.D. 1235–1249. ejusdem, ullum[1] generaretur præjudicium extunc libertatibus et immunitatibus ordinis nostri[2] memoratis. Sed quia postea Bonefacius papa 8 constitutionem præfatam[3] compilationi libri sexti per eum editi, in titulo de privilegiis, incorporavit,[4] nonnulli locorum ordinarii, prætextu incorporationis hujusmodi prætendentes prædictas immunitates et libertates nostras non valere, abbates, monachos ac conversos, ordinis nostri[5] contra ejusdem Innocentii papæ indultum, malitiose ac frequenter inquietare præsumpserunt;[6] faciendo abbates, monachos ac conversos, ordinis nostri[7] ad præsentiam eorum in remotis agentium pro causis fictis sæpissime evocari, in hujusmodi personas ordinis excommunicationis sententias promulgando; quousque per Benedictum 12 papam, qui fuerat monachus ordinis nostri, ex indulto concederetur ut, occasione incorporationis et insertionis constitutionis ipsius factæ in libro prædicto, nullum personis ordinis nostri[7] in futurum super libertatibus et immunitatibus supradictis imposterum præjudicium generetur. Hoc etiam indulsit præfatus papa Innocentius 4, ut monachi ad ordines promovendi non examinentur, eis duntaxat exceptis in quibus fuerit notorium crimen aut enorme corporis vitium. Omnes etiam libertates et immunitates a prædecessoribus suis Romanis pontificibus, sive per privilegia sive per alias indulgentias, ordini nostro concessas, necnon libertates et exemptiones sæcularium exactionum a regibus et principibus, vel aliis Christi fidelibus, rationabiliter ordini nostro indultas,[8] auctoritate sua apostolica confirmavit.[9] Concessitque[10] idem papa

---

[1] *ullum*] nullum in both MSS.
[2] *ordinis nostri*] wanting in P.
[3] After *præfatam* insert duxit, P.
[4] *incorporavit*] incorporandam, P.
[5] *nostri*] wanting in P.
[6] *præsumpserunt*] præsumebant, P.
[7] *nostri*] wanting in P.
[8] *indultas*] indultis in both MSS.
[9] *confirmavit*] confirmabat, followed by, Hæc autem generalia privilegia, erased, P.
[10] After *Concessitque* insert itaque, P.

Innocentius 4 privilegia specialia monasterio nostro, ut hominum ad nostrum servitium commorantium, qui non possunt de facili suorum habere copiam sacerdotum, liceret sacerdotibus de conventu nostro, quos abbas duxerit deputandos, confessiones audire, pœnitentiam salutarem eis injungere ac sacramenta ecclesiastica ministrare,[1] sine juris præjudicio alieni; et ut nequiremus per litteras apostolicas conveniri quæ de ordine Cisterciensi non fecerint mentionem. Et cum per præscripta privilegia sedis apostolicæ a præstatione decimarum de animalium nutrimentis simus immunes, et rectores quidam ecclesiarum in quorum parochiis oves nostræ pascebantur, a nobis de lana, lacte, et agnis earundem, quasi nutrimenta animalium non fuissent, decimas extorquere[2] conabantur, ipse tamen summus pontifex, eorum repellens versutiam, inhibebat ne quis contra eadem privilegia de præmissis a nobis decimas exigeret vel præsumeret extorquere.

A.D. 1235–1249. Power to confess men in their service.

Tithes of the food of cattle. f. 65 *b*.

[XXIII]. [3]*De summis pontificibus, et aliis incidentiis.*

Post Honorium papam 3, Gregorius 9 papa sedit;[4] qui per fratrem Edmundum ordinis Prædicatorum, pœnitentiarium suum, fecit compilari quinque libros decretalium,[5] mandans ubique[6] doctoribus illis[7] uti. Hic papa excommunicavit Fredericum imperatorem: unde ipse imperator, patrimonium ecclesiæ invadens,

Decretals of Gregory IX.

His proceedings against the

---

[1] *ministrare*] exhibere, P.

[2] *extorquere*] exigere, P.

[3] This chapter is composed of what constitutes chapters XXI., XXIII. and XXIV., in the Phillipps MS. The title to chapter XXI. is, *De Gregorio papa 9; de compilatione decretalium; de obsidione papæ Romæ; de gente Tharta-rorum; et de depopulatione Ungariæ et Poloniæ.*

[4] After *sedit* insert 14 annis, P.

[5] After *decretalium* insert, ex pluribus voluminibus, epistolis decretalibus et constitutionibus, excerptos in volumen unum, P.

[6] *ubique*] ubi in E.

[7] *illis*] illo, P.

A.D. 1235–1249. emperor Frederic.

tandem papam[1] in urbe Roma obsidebat. Papa ergo, videns omnes pæne Romanos per imperatoris pecuniam esse corruptos, accipiensque capita Apostolorum Petri et Pauli, et processionem a Laterano usque ad Sanctum Petrum faciens, animas Romanorum sic emolliens revocavit ut pæne omnes contra imperatorem cruce signarentur. Quod audiens imperator,[2] timens longe ab urbe recessit.[3] Cujus papæ tempore, gens Thartarorum, occupatis orientalibus et crudeliter subactis, in duo agmina se dividentes, Ungariam et Poloniam intraverunt, et in[4] bello campestri ipsarum terrarum duces occiderunt.[5] Reliquum vero vulgus sexus utriusque quos Thartari poterant invenire in ore gladii exterminantes, sic terras illas, maxime Ungariam, redegerunt in solitudinem ut præ fame prævalida matres carnibus filiorum suorum vescerentur, et plerique pulvere cujusdam montis pro farina uterentur. Post ipsum Gregorium 9, Cœlestinus 4[6] sedit.[7] Cui successit Innocentius quartus, qui dictum Fredericum ut hostem

R. Higden, col. 2,430.

Tartar invasion of Hungary.

---

[1] *Hic papa . . . tandem papam*] Iste papa Gregorius a Frederico imperatore multas injurias sustinebat ob censuras ecclesiasticas in eum fulminatas. Unde, cum concilium Romæ celebrare conaretur, a dicto imperatore viæ per terram et mare undique coartantur. Duo cardinales et multi prælati, abbates et clerici, maxime per mare ad concilium venientes, per imperatoris fautores capiuntur. At ipse imperator patrimonium ecclesiæ invadebat, et tandem ipsum papam Gregorium, P.

[2] After *imperator* insert, qui jam credebat se intraturum, P.

[3] After *recessit* insert, Hic quidem imperator proprium filium suum Henricum, nomine regem tunc Alemanniæ, accusatum sibi de rebellione, captum, in Apuliam ducens, squalore carceris suffocavit, P.

[4] *et in*] ubi ipsis, P.

[5] *ipsarum . . . occiderunt*] inito, frater regis Francorum dux Colmanus in Pannoniaque et Ungaria, et nobilis dux Nesyæ Henricus in Polonia, occiduntur, P.

[6] After 4 insert, natione Mediolanensis, P.

[7] After *sedit* insert, mense uno: et vacavit sedes per annum. Post quem successit Innocentius papa 4. Then commences Chapter XXIII., the title to which is, *De Innocentio papa 4; de depositione Frederici imperatoris et ejus morte; de electione imperatorum; de separatione cujusdam montis ab aliis; et de baptizatione cujusdam Judæi apud Toletum Hispaniæ*, P.

ecclesiæ condemnavit imperio privandum, et procuravit electores imperii principes Alemanniæ. Canonizavit etiam Sanctum Edmundum Cantuariensem archiepiscopum anno septimo ab obitu suo; canonizavitque Beatum Petrum ordinis Prædicatorum, quem hæretici Mediolani occiderunt, et Sanctum Stanislaum Carnotensem episcopum, qui ab iniquo principe fuerat interfectus.[1] Istius Innocentii papæ temporibus, in Burgundia imperiali, per terram Solutani,[2] circiter quinque millia

A.D. 1235 -1249. Canonization of Edmund archbishop of Canterbury and others.

Landslip in Soleure.

[1] *Cui successit . . . fuerat interfectus*] Papa autem ipse Innocentius 4us sedes cardinalium multo tempore vacantes honestis personis undecunque collectis restauravit. Fratremque Hugonem de ordine Prædicatorum instituit cardinalem; qui totam bibliam postillavit, concordantiarum etiam bibliæ primus auctor fuit. Cujus papæ anno primo allata est in Franciam corona spinea Salvatoris. Præscriptus autem imperator Fredericus cruce dudum signatus, durante sententia excommunicationis, mare transivit, majorem desolationem quam consolationem Terræ Sanctæ relinquens. Post cujus reditum, cum per papam Innocentium prædictum de pace pluries fuisset requisitus, et papa ejus contumaciam adversus ecclesiam perpendisset, Januensium auxilio devenit in Gallias, et celebrans concilium in Lugduno, ipsum velut hostem ecclesiæ condemnavit imperio privandum. Qui post suam ab imperio destitutionem, cum inter civitates Lumbardiæ Parmam, tanquam magis exosam, sibi forti manu obsideret, a legato domini papæ et Parmensibus est devictus, et, amissis thesauris et aliis rebus suis, in Apuliam rediens, gravi infirmitate correptus est. Quem infirmantem Manfredus filius suus naturalis, ambiens regni Siciliæ dominium et thesauros, timens ne convalesceret, cussino super faciem ejus posito suffocavit, et tandem regnum obtinuit; quousque postea Karolus frater regis Franciæ, tunc comes Provinciæ, per Urbanum papam 4 vocatus, sub Clemente papa 4 veniens, ipsum Manfredum et vita et regno privavit. Hic Fredericus ab Augusto primo 95^tus^ fuit imperator. Post cujus a regno expulsione, ipse papa Innocentius 4 procuravit electores imperii principes Alemanniæ. Unde, Langravio duce Thuringiæ electo et cito post mortuo, Willelmum comitem Holandiæ denuo elegerunt. Qui post parvum temporis a Frisonibus perimebatur. Deinde electores in duo se dividentes, quidam regem Castellæ, quidam vero comitem Cornubiæ, Ricardum fratrem Henrici regis Angliæ, ad imperium elegerunt. Quod quidem schisma[1] sub magnis expensis perseveravit; et sic imperium vacavit multis annis.—P.

[2] After *Solutani* insert, a montibus, P.

[1] *schisma*] cisma in MS.

A.D. 1235-1249. hominum suffocantur. Nam unus maximus mons, se dividens ab aliis montibus, per plura milliaria cujusdam vallis transiens ad alios montes accessit, in valle

Wooden tablets found in a rock in Spain. omnes villas terra et lapidibus obruendo. Quo tempore, anno videlicet Domini 1245, tempore regis Ferrandi in Toleto Hispaniæ, quidam Judæus, comminuendo unam rupem pro vinea amplianda, in medio lapidis invenit concavitatem unam, nullam penitus divisionem habentem neque scissuram;[1] et in concavitate illa reperit unum librum quasi folia lignea habentem. Qui liber tribus linguis scriptus, Hebraice, videlicet, Græce et Latine, tantum de litteratura habebat quantum unum psalterium, et loquebatur de triplici mundo ab Adam usque ad Antichristum, proprietates hominum cujusque mundi exprimens. Principium vero tertii mundi posuit in Christo, sic: "In tertio mundo filius[2] " denascetur de Virgine Maria, et pro salute hominum " patietur." Quod legans Judæus statim cum domo sua tota baptizatus est. Erat etiam in libro scriptum quod in tempore Ferrandi regis Castellæ liber inveniretur. Contigit itaque, perantea[3] hujusmodi repertionem fieri, circa annum Domini 782, Constantino sexto Romanum imperium gubernante, [4]quædam lamina aurea in Constantinopoli, in quodam sepulchro cum quodam defuncto ibidem adjacente, inventa est, cum hac scriptura; " Christus nascetur ex Virgine " Maria, et credo in eum. Sub Constantino et Hirene " imperatoribus, O sol, iterum me videbis." [5]Anno Domini 1248, Lodowicus rex Franciæ transfretavit ultra mare,[6] et[7] intrando Sanctam Terram cepit Damiatam.

R. Higden, col. 2,435.

Golden plate with prophetic inscription found in a tomb in Constantinople.

Crusade of St. Louis, A.D. 1248.

Ibidem.

---

[1] *scissuram*] cissuram in both MSS.

[2] After *filius* insert Dei, P.

[3] *perantea*] wanting in P.

[4] Before *quædam* insert, Refertur autem quod, P.

[5] Here commences Chapter XXIV. in the Phillipps MS., the title being, *De peregrinatione Lodowici regis Franciæ ad Terram Sanctam; de Octobono legato, et aliis.*

[6] After *mare* insert, habuitque lætum principium sed tristem exitum, P.

[7] *et*] enim, P.

Sed post paululum, anno sequente, pæne omnibus suis amissis, captus fuit a Saladino in bello campestri, et facta est strages magna Christianorum.[1] Venerunt Parisius pastores animalium cruce signati cl. millia, per quos universitas multum turbata fuit et clerici necati.[2] Octobonus legatus venit in Angliam, et multa in ea salubria ad ecclesiæ utilitatem ordinavit. Quo per Oxoniam transeunte, magnus conflictus factus est inter scholares et quosdam de familia sua, ita ut, uno suorum interfecto, ipse Octobonus in turri ecclesiæ de Osney usque ad vesperam obsessus sit, et vix per multos de regiis ministris ab Abyndona venientibus liberari posset. Idcirco,[3] usque ad Walyngforth adductus, malefactores suos excommunicavit, et studium universitatis suspendit,[4] donec abbas et canonici de Osney, una cum magistris Oxoniam regentibus, discalceati[5] et discincti per mediam Londoniam incedentes ad[6] hospitium legati, veniam vix haberent. Eodem anno, quidam pseudo-clericus, infatuatum se simulans, secreta regia exploravit, et cameram regis Henrici apud Wodstok per fenestram ingressus est ut regem interficeret. Sed, ad clamorem cujusdam sanctæ mulieris, captus est et apud Covyntree[7] distractus.[8] Ricardus dux Cornu-

A.D. 1235–1249. f. 66.

R. Higden, col. 2,431.

The legate Ottoboni. Riot in Oxford.

Suspension of the university.

Attempt to assassinate Henry III.

---

[1] After *Christianorum* insert, in qua occubuit strenuus miles Willelmus Longa spata, P.

[2] After *necati* insert, Robertus Grostest consecratus in episcopum Lincolniensem. Anno itaque Domini 1239, Henrico rege 3 adhuc regnum Angliæ gubernante, 22° anno regni sui, P.

[3] *Idciro*] Iccirco in both MSS.

[4] *suspendit*] suspendidit, P.

[5] *discalceati*] discaliciati in both MSS.

[6] *ad*] apud, P.

[7] *Covyntree*] Covyntre, P.

[8] After *distractus* insert, Natus est Edwardus primogenitus regis Henrici apud Westmonasterium. Quem baptizavit Octobonus legatus, et Sanctus Edmundus archiepiscopus Cantuariæ confirmavit. Anno sequente Octobonus recedens ab Anglia captus est in mari ab hominibus imperatoris. Et rex Henricus apud Cestriam intravit Walliam, et apud Rotelan David venit ad eum. Eodem anno Sanctus Edmundus Cantuariæ archiepiscopus obiit. Quem 7° deinde anno præscriptus papa Innocentius 4us in concilio Lugdunensi canonizavit, et anno inde sequente

A.D. 1235–1249. biæ, frater regis Henrici, eligitur in imperatorem Alemanniæ,[1] sed minime coronatur. Missaque est portio sanguinis Jesu Christi præfato regi Henrico a patriarcha Ierosolomitano; et facta est mutatio monetæ in Anglia.[2]

---

translatus est. Canonizavit etiam idem papa Perusii beatum Petrum ordinis Prædicatorum Veronensem, quem hæretici propter illius contra ipsos prædicationem Mediolani occiderunt. Canonizavit et Sanctum Stanislaum Assisii, Carnotensem episcopum, qui ab iniquo principe fuerat interfectus. Tempore hujus abbatis facta est mutatio monetæ in Anglia, et.—P.

[1] After *Alemanniæ* insert, ut præfertur, P.

[2] *et . . . Anglia*] unde facta est processio solennis Londoniæ contra eundem sanguinem, P.

WILLELMUS ABBAS NONUS.

I. *De Willelmo abbate 9; de bosco de Bymanskwghe;*[1] *de divisione marisci de Waghna et Wele;*[2] *et de lite inita pro decimis de Waghna.* f. 66 *b.*

Post decessum præscripti domini Michaelis abbatis nostri 8, dominus Willelmus de Dryffeld, vir miræ[3] sanctitatis et in sacra theologia bachalarius, eidem Michaeli in abbatiatum succedebat. Hujus etiam tempore, non obstante dissuasione præscripti Michaelis abbatis, succidimus[4] boscum nostrum de Bymanskowghe,[5] et fabricavimus inde[6] quandam navem optimam magnis sumptibus et expensis, quam Benedictum vocavimus;[7] quam etiam quidam cellerarius noster minus discretus vendidit, cum omnibus armamentis et superlectili sua,[8] pro lx. marcis; quæ cc. marcas et eo amplius valebat.[9] Et quid super placito marræ de Hornse et translatione grangiæ de Skyrena acciderat suis in locis postea referetur. Cujus abbatis tempore facta est discordia inter dominum Walterum Gray, archiepiscopum Eboracensem, et alterum liberum tenentem suum de Wele, dictum Adam de Stanelay,[10]

A.D. 1249–1269. Succession of William of Dryffield as abbot. Building of a ship. Waghna. Suit respecting pasturage in the marsh

[1] *Bymanskwghe*] Bymanskew, P.
[2] *de . . . Wele*] inter Waghnam et Wele, P.
[3] *miræ*] mirificæ, P.
[4] *succidimus*] prostravimus, P.
[5] *Bymanskowgh*] Bymanskow, P.
[6] *inde*] wanting in P.
[7] *vocavimus*] vocabamus, P.
[8] *sua*] in both MSS.
[9] *valebat*] valebant, E.
[10] *alterum . . . Stanelay*] Adam Stanelay de Wele, P.

A.D. 1249–1269. between Waghen and Weel.

ex una parte, et dominum Willelmum de Fortibus comitem Albemarliæ, ac[1] dictum abbatem nostrum, [2] cancellarium Eboracensem, priorissam de Kyllynge, et Thomam Camyn,[3] liberos tenentes de Waghna, super communa pasturæ marisci inter Waghnam, Melsam et Wele. Sed tandem[4] partes prædictæ ad unitatem fuerant revocatæ; ita quod pars nostra de Waghna[5] quietum clamaverat totum quod vendicavit[6] in marisco vel pastura de Wele; ita plane quod præfati archiepiscopus et Adam,[7] successores et heredes eorum, haberent quatervigînti acras et decem mensuratas de marisco nostro de Waghna, vocato le Stanekerre, ad partem videlicet borealem ipsius marisci de Stanekerre; et totum residuum prædicti marisci de Stanekerre versus austrum parti nostræ imperpetuum remaneret. Sic quod ipsi Walterus archiepiscopus et Adam de Stanelay, successores vel heredes eorum, nullum jus vel clamium in prædicto marisco nostro de Stanekerre vel communa ejusdem marisci imperpetuum vendicarent. Cum vero

Suit respecting tithes in Waghen.

hæc agerentur, magister Johannes de Oxonia, cancellarius Eboracensis et rector ecclesiæ de Waghna, coram priore de Kyrkham, decano et archidiacono Lincolniensibus, super decimis et aliis rebus ad ecclesiam suam de Waghna pertinentibus[8] nos in causam traxit. Coram quorum[9] commissariis[10] in ecclesia Eboracensi dictus cancellarius personaliter existens, libellum pro se suos articulos continentem porrigebat, abbate nostro[11] ibidem per procuratorem comparente. Sed dies datus

---

[1] *ac*] wanting in P.

[2] Before *cancellarium* insert dominum Johannem, P.

[3] *Camyn*] Kamyn, P.

[4] *Sed tandem*] fideliter partem nostram adjuvante præfato comite Albemarliæ, qui 4 bovatas terræ in Waghna per escambium habuit. Unde per breve domini regis, P.

[5] *de Waghna*] wanting in P.

[6] *vendicavit*] vendicaverat, P.

[7] After *Adam* insert de Stanelay, P.

[8] After *pertinentibus* insert, super quibus se gravari sentiit, ut dicebat, P.

[9] *quorum*] quibus, seu, P.

[10] After *commissariis* insert suis, P.

[11] After *nostro* insert et conventu, P.

est ad deliberandum super articulis in libello contentis, et ad omnes exceptiones dilatorias proponendas. Quo die partibus per procuratores in judicio constitutis, ex parte nostra prolata fuit prohibitio regia et porrecta judicibus et actori ne ulterius in causa progrederentur.[1] Dies tamen alius præfixus fuit, non obstante dicta prohibitione regia, ad procedendum in causa.[2] Quo die, procurator noster ex parte abbatum de Croxtona et Newbo, tunc conservatorum privilegiorum nostrorum, litteras inhibitorias judicibus ne procederent in causa exhibebat. Et cum tam super ipsis litteris abbatum quam super prohibitione regia[3] fuisset inter partes aliquandiu altercatum, præfixus fuit inter partes dies alius ad interloquendum super propositis, et quod jus dictaret ulterius faciendum. Judices ergo partibus pronuntiaverunt inhibitionem abbatum[4] conservatorum prædictorum[5] in hac parte non posse aliquatenus locum vendicare; et, prohibitionem regiam[6] reservantes, alium diem ad procedendum in causa statuerunt.[7] Quo die, idem cancellarius et procurator noster comparebant; et, quamvis procurator noster[8] 'tam' super dicta prohibitione regia[9] quam super exceptionibus aliis quas tunc in judicio proposuit in vocem appellationis prorumperet, idem tamen procurator,[10] timens ne sibi dies præfigeretur in curia aut causa ad sedem apostolicam mitteretur, appellationem hujusmodi continuo revocavit, f. 67. et[11] ad contestandam litem præfigi sibi alium diem

A.D. 1249–1269. Royal prohibition of proceedings.

[1] *ne . . . progrederentur*] wanting in P.

[2] *non . . . causa*] ad procedendum in causa, quatinus prohibitio regia non obstaret, P.

[3] *ipsis . . . . regia*] ipsa quam super regia prohibitionibus, P.

[4] *abbatum*] wanting in P.

[5] After *prædictorum* insert interloquendo, P.

[6] *prohibitionem regiam*] interlocutoriam super prohibitione regia, P.

[7] *alium . . . . statuerunt*] causæ processum usque ad alium diem vendicarunt, P.

[8] After *noster* insert propter interlocutoriam, P.

[9] *regia*] prolata, P.

[10] After *procurator* insert, appellationem hujusmodi penitus revocando, P.

[11] *appellationem . . . revocavit et*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. postulavit. Quo die sibi ut petebat præfixo, cancellarius antedictus et procurator noster comparuerunt.[1] Sed quamvis idem dies datus fuisset ad litem præcise contestandam, nihilominus ex parte nostra fuerunt dilatoriæ quædam exceptiones objectæ; necnon ex parte prioris de Spaldynge, commissarii prioris de Sancto Oswaldo, conservatoris privilegiorum nostrorum, per quinquennium deputati, porrectæ fuerunt litteræ quædam, quibus idem prior de Spaldynge judicibus ne procederent in causa arctius inhibebat. Judices tamen[2] procuratori nostro quod litem contestaret injunxerunt, denuntiantes ei quod, si[3] privilegium de quo in suis rationibus mentionem faceret[4] ostentaret, habita inspectione ipsius, quod justum foret facere deberent.

Appeal to the pope. At procurator noster, privilegium quod se dicebat habere non curans ostendere, immo dicens se ab ipsis judicibus indebite gravari,[5] ad sedem apostolicam appellavit. Cui appellationi dictus cancellarius[6] deferens petiit partibus diem in curia Romana[7] præfigi. Quod et factum est.

II. *De prædicta lite et fine ejus;*[8] *de compositione, et pensione xlv. solidorum*[9] *pro decimis de Waghna.*

Hearing of the appeal. Cumque ipse cancellarius et quidam monachus noster Simon, nomine procuratorio coram domino papa pari-

---

[1] *et . . . comparuerunt*] comparuit, comparente etiam pro nobis procuratore nostro, P.

[2] *Judices tamen*] Et cum disputatione habita inter partes tam super inhibitione hujusmodi quam super exceptionibus procuratoris nostri, cum continuatione dierum, judices fuissent hinc inde sufficienter instructi, quamdam aliam interlocutoriam duxerunt proferendam, in qua, P.

[3] After *si* insert procurator noster, P.

[4] *faceret*] faciebat, P.

[5] *se . . . gravari*] ab ipsa interlocutoria se, P.

[6] After *cancellarius* insert humiliter, P.

[7] *curia Romana*] coram ipsis judicibus in forma decretalis, P.

[8] *fine ejus*] wanting in P.

[9] *de . . solidorum*] wanting in P.

ter[1] comparerent, dominus [papa] magistrum Martinum capellanum suum in causa appellationis partibus dedit auditorem. Unde, libello super principali negotio coram ipso oblato, litis contestatione secuta, hinc et inde factis positionibus et responsionibus, quia dicto auditori[2] de meritis causæ ipsius non poterat plene liquere, priori Leycestriæ et aliis[3] collegis suis, de utriusque partis consensu, receptionem testium utriusque partis sub certa forma per litteras apostolicas duxit committendam. Causam appellationis resumens et de meritis ipsius cognoscens, pronuntiando sententiavit fore a parte nostra minus legitime appellatum; nos ergo ratione expensarum in 18 marcas sententialiter condemnando. A qua sententia tunc minime fuerat appellatum. Sane examinatores dati[4] in causa[5] principali quibusdam subdelegatis vices suas committere curaverunt. A quibus iterum[6] per Willelmum quendam monachum nostrum ad sedem apostolicam exstitit appellatum. Et tandem unus examinatorum ad se negotium revocavit. Et cum in negotio appellationis vellet procedere, regia prohibitio pro parte nostra judici, ne in memorato negotio procederet, fuit[7] præsentata, et nihilominus ad sedem apostolicam iterum[8] fuit appellatum. At judex,[9] hujusmodi appellationi deferens,[10] tam ob reverentiam sedis apostolicæ quam ob regiæ prohibitionis timorem, negotium ad sedem apostolicam remisit,[11] terminum partibus præfigendo, quo se apostolico conspectui præsentarent. Unde cum super prædictis dominus papa quendam cardinalem concessisset partibus auditorem,[12] præfatus Willelmus

A.D. 1249–1269.

The appeal pronounced irregular.

Renewed appeal to the court of Rome.

The king's prohibition.

Proceedings in the papal court.

---

[1] *pariter*] wanting in P.
[2] *dicto auditori*] wanting in P.
[3] *aliis*] wanting in P.
[4] After *dati* insert, in articulis, P.
[5] *in causa*] super negotio, P.
[6] *iterum*] ex certis causis, P.
[7] *fuit*] extitit, P.
[8] *iterum*] wanting in P.
[9] *At judex*] Qui, P.
[10] *deferens*] deferentes, P.
[11] *remisit*] remiserunt, P.
[12] After *auditorem* insert, præfati procuratores partium comparuerunt, ubi, P.

A.D. 1249–1269. monachus, procurator noster, duos libellos, tam super beneficio restitutionis in integrum, super sententia condemnationis præscripti magistri Martini, quam super appellationibus memoratis, porrigebat. Contra quos procurator dicti cancellarii quendam libellum opponebat. Dictus autem cardinalis libellos nostros[1] non admittendos decernens,[2] causam ipsam reduxit ad eundem statum in quo erat quando receptio testium commissa fuit judicibus suprascriptis, reservato sibi quod super prohibitione regia contra nos statuere vellet vel diffinire, ne aliis posset esse materia delinquendi. Dictus ergo procurator cancellarii ulterius in causa procedens,[3] cum adhuc per confessionem nostram pro-
f. 67 *b.* cessum suum[4] crederet posse firmari,[5] domino papæ[6] supplicavit ut nos compelli mandaret iterum positionibus suis respondere. Quapropter, dominus papa archi-
Commission to take evidence in England. diacono Oxoniensi et aliis 2 canonicis Lincolniensis ecclesiæ mandavit quatinus, ab abbate nostro, in sua et conventus nostri animabus, et dicto cancellario de dicenda veritate juramento recepto, facerent partes prædictas personaliter hinc inde positionibus, infra spatium unius mensis post receptionem litterarum apostolicarum, respondere, ac testes[7] examinare curarent. Coram quibus ergo judicibus cum causa aliquandiu ageretur, et causa eadem prius[8] in Anglia et curia Romana per quinquennium et ultra diversis et excessivis laboribus et expensis fuisset ventilata, controversiis omnibus pacis remedio sublatis, ut caritatis
Agreement between the parties. et pacis vinculo invicem fortius astringerentur, per compositionem tandem partes prædictæ fuerant con-

[1] *nostros*] ipsos, P.
[2] *decernens*] decrevit, qui, P.
[3] *ulterius . . . procedens*] wanting in P.
[4] *processum suum*] intentionem suam, P.
[5] *firmari*] fundari, P.
[6] After *papæ* insert humiliter, P.
[7] *testes*] postmodum testes, quos utraque pars super articulis ab eisdem partibus adhibendis producere voluit, per se vel alios prudenter recipere et diligenter, P.
[8] *prius*] wanting in P.

cordatæ ; ita ut nos et monasterium nostrum de terris A.D. 1249 de quibus causa agebatur, [1] videlicet super decimis xii. –1269. bovatarum terræ quas coluimus in Waghna, et de locis de Besyngnab et Amplek, pascuis quibusdam [2] de quibus decimæ debebantur quæ redegimus ad culturam, et de obstructione viarum solitarum animalium euntium ad pascua, et quod pascua adjacentia fossato del Eschedyk plus solito fecimus inundare, quodque ædificia quædam in pastura construximus, et de retentione decimarum molendinorum acquisitorum post concilium, et de eo quod pratum adjacens stagno molendini nostri apud piscariam per aquæ retentionem fecimus inundare, ut ipse cancellarius asserebat,[1] quieti perpetuo et immunes essemus a præstatione omnium decimarum. Aliis etiam tunc motis injuriis perpetuo consopitis. Et nos, pro bono pacis, perpetuo, dicto cancellario et suis successoribus, nomine dictæ ecclesiæ de Waghna, singulis annis xlv. solidos apud Waghnam solveremus. Renuntiavit ergo utraque pars petitioni restitutionis in integrum, et omnibus impetratis et impetrandis super præmissis,[3] fideliter promittendo de compositione ipsa duratura perpetuo firmiter observanda. [4] Concessit insuper nobis præfatus cancellarius quod nos de cætero super terris et possessionibus nostris ante concilium acquisitis non inquietaret, dummodo compositionem prædictam observaremus et ei suisque injuriosi non essemus,[4] consentientibus archiepiscopo et capitulo Eboracensibus. A pluribus autem tunc temporis vulgo dicebatur quod, ante litem inceptam, cum ipso cancellario pro suo perpetuo pro decem tantum marcis possemus pacificasse. Sed, post litem sic continuatam,

Improvident litigation.

[1] *videlicet . . . . asserebat*] de quibus etiam in compositione expressatur, P.

[2] *pascuis quibusdam*] pascua quædam in E.

[3] *præmissis*] prædictis, P.

[4] *Concessit . . . essemus*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. ei satisfacere sub levi pensione annua nequiveramus, cui cum tanta contumacia indebite resistere conebamur; præcipue cum nullam ei portionem pecuniæ pro expensis suis ad tunc in manibus solveremus.[1]

III. *De molendino*[2] *super Hullo in Waghna.*[3]

Attempt to erect water-mills in Waghen. Post hæc, cum præfatus magister Johannes de Oxonia, cancellarius Eboracensis, ex hoc sæculo subtractus fuisset,[4] et magister Willelmus de Wykwan ejus dignitatem et officium fuisset adeptus,[5] conati sumus molendina aquatica super Hullo apud Waghnam, ad caput fossati nostri de Eschedyk, erigere.[6]

The water-mill within the abbey. Nam tunc fuerat quoddam molendinum aquaticum infra abbatiam, contiguum cuidam granario magno,[7] plumbo coopertum, ab occidentali parte ipsius granarii situatum, atque muro exteriori clausum, habens stagnum ex opposito stabulo communi,[8] cui aquæ de mariscis descendentes,[9] et præcipue de Lambwath, per Monkdyk et fossatum ex boreali parte de Estwode, subtusque pontem prope capellam in bosco, et inter portas monasterii et stabulum effluentes,[10] ministrabant,

f. 68. et sic per fossatum del[11] Eschedyk in aquam de Hullo defluxerunt.[12] Postea vero ipsi[13] decursus aquarum per orientalem partem dicti bosci de Estwodd, et sic ex

---

[1] *Sed post . . . solveremus*] wanting in P.

[2] *molendino*] molendinis, P.

[3] *in Waghna*] wanting in P.

[4] *ex . . . fuisset*] a suo perpetuo decessisset, P.

[5] *adeptus*] sortitus, P.

[6] After *erigere* insert, ut in frequentatione tenentium nostrorum de Waghna et aliorum supervenientium, vel saltem propter ampliorem aquarum abundantiam, eorum emolumentis locupletius fueremur, P.

[7] After *magno* insert, quod idem abbas apud pistrinum fecerat, P.

[8] *atque muro . . . . communi*] wanting in P.

[9] *descendentes*] venientes, P.

[10] After *effluentes* insert, operationis solatium, P.

[11] *fossatum del*] le, P.

[12] *defluxerunt*] defluebant, P.

[13] *ipsi*] ipse, in both MSS.

australi parte dicti bosci[1] et abbatiæ, cursum libentius arripuerunt et frequentant; unde et accidit ut ipsum molendinum infra abbatiam postea[2] ob defectum aquarum ad nihilum[3] deveniret. Quod perpendens dictus abbas Willelmus,[4] [molendinum] ad finem ipsius decursus aquarum ad caput de[5] Eschedyk [6] prope Hullum, ut prædicitur, construere nitebatur, ut, si dictum molendinum infra abbatiam permaneret seu desisteret, aquæ prædictæ, per dictum Eschedyk descendentes, alibi quam per dicta molendina super Hullo declinare non valerent. Juxta quod etiam molendinum in plano pasturæ de Stannekerre aliud molendinum ventricium prius erectum fuit, ut unus molendinarius cum pagio suo utraque molendina facilius conservaret, nostraque grana et aliorum ventis et aquis concurrentibus liberius pariter molerentur. Sed prædictus Willelmus cancellarius,[6] pro eo quod, in locis in quibus[7] dicta molendina construximus,[8] communam pasturæ ratione liberi tenementi sui in Waghna vendicavit, ea prosternere[9] decernebat. Tandem, promissis eidem cancellario[10] et ecclesiæ suæ de Waghna quinque solidis annuatim imperpetuum, idem cancellarius concessit nobis, pro se et successoribus suis, ut liceret nobis firmare ipsa molendina nostra aquatica[11] contigua sub uno tecto, ad certam terram ex utraque parte, et

A.D. 1249–1269.

Insufficient supply of water.

Windmill in Stanekerre.

Threat of the chancellor of York to pull down the new mills.

Terms of agreement with him.

[1] *Postea . . . bosci*] Qui quidem cursus aquarum de Lambwath exeuntium, cum tres ballivæ minores in Holdernesse distinguantur, australis videlicet, media et borealis, dividit ballivam mediam et borealem : ita tamen quod portæ nostræ et abbatia in balliva media, et stabulum ac officina exteriora in balliva boreali construantur. Postea vero, ipse decursus aquarum per orientalem et australem partes de Estwode, P.

[2] *postea*] situatum, P.

[3] *nihilum*] nihil utile, P.

[4] *Quod . . . Willelmus*] Sed, P.

[5] *de*] del, P.

[6] *prope Hullum . . cancellarius*] non tamen in nostro proprio separali molendina aquatica, ut prædicitur, construere niteremur ; præfatus Willelmus de Wykwan, tunc cancellarius, et rector ecclesiæ de Waghna, P.

[7] *locis in quibus*] loco in quo, P.

[8] *construximus*] erigebamus, P.

[9] *prosternere*] evellere, P.

[10] *eidem cancellario*] ei, P.

[11] *aquatica*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. in fine ipsius fossati super Hullo, et habere usum ad eadem molendina necessarium ex utraque parte ipsius fossati de Eschedyk, quod tunc et ante ipsa tempora[1] Monkdyk vocabatur; ita quod nulli cujus interesset cederet in damnum, præjudicium seu gravamen; ac ita quod, occasione dictorum molendinorum, communis pastura circumjacens vel cultura per inundationem seu retentionem aquarum nullo sensu vel tempore deteriores fierent partionariis in eisdem. 'Ita quod, si nollemus vel nequiremus habere molendina ibidem, cessante usu molendinorum, et area ad statum pristinum redacta, cesset annuus redditus memoratus quinque solidorum.'[2] Et quamvis tunc in constructione dictorum molendinorum plurimas expensas fuderamus,[3] [4] modernis temporibus [5] aquæ nullæ in æstate ad ea descendunt, sed ab omni opere molendi in æstate fraudarentur, nisi aquæ turbidæ de fluvio de Hullo in dictum fossatum per dicta molendina admittantur, et in eo aliquandiu retentæ per dicta molendina iterum in Hullum 'puriores' redire permittantur. Unde fit ut, ex receptione dictarum aquarum turbidarum, lutum in dicto fossato 'ita' videatur remanere ut ipsum fossatum quolibet decennio ad magnas expensas omnino oporteat emundari. Atque sic,[5] computatis ipso annuo redditu quinque solidorum, reparatione molendinorum atque mundatione fossatorum, ut aquæ ad ea liberius diriventur, multo plus in eis[6] expendimus quam proficuum suscipimus de eisdem.[7] Deinde dominus Simon le Conestable, liberum tenementum habens in Benyngholmo,[8] nos vehementer anxiabat

Fouling of the dyke by the waters of the river Hull.

Unprofitableness of the mills.

Objections made to the mills,

[1] *de Eschedyk . . tempora*] quod ante ipsum tempus, P.

[2] *Ita quod . . solidorum*] wanting in P.

[3] *fuderamus*] funderamus in both MSS.

[4] Before *modernis* insert, fraudati proposito primæ nostræ intentionis, P.

[5] *aquæ nullæ . . Atque sic*] wanting in P.

[6] *multo . . . eis*] decies plus annuis successionibus, P.

[7] After *eisdem* insert, præfatis expensis per ipsas successiones temporum allocatis, P.

[8] *liberum . . Benyngholmo*] wanting in P.

super levatione dictorum molendinorum, pro eo[1] quod inundationes aquæ fluminis de Hullo per molendina præfata et[2] fossata in mariscos de Benyngholmo et Arnallia, in nocumentum liberi tenementi sui in dictis villis, ascenderunt.[3] Tandem ipsa calumnia sic conquievit, ut faceremus et sustentaremus quasdam clusas ad prædictam inundationem impediendam et defendendam, et ipsas aperiremus et clauderemus quoties indigeret,[4] ne per retentionem aut inundationem alicujus aquæ[5] damnum aut nocumentum ipsis tenementis suis[6] eveniret quoquo modo. A.D. 1249–1269. in consequence of damage from the inundations of the Hull. Agreement to construct flood-gates.

IV. *De tenementis in Suttona et Drypule; et de pastura de Westkerre in Suttona.*

Interea, cum pasturam quaterviginti vaccis cum sequelis suis in Westmarisco de Suttona possedissemus,[7] et per hoc eadem pastura nimium fuisset onerata, præsertim cum bidentibus fuisset occupata,[8] Saiero filio Saieri filii Amandi de Suttona relaxavimus eandem pasturam ad iiii^{xx}. vaccas cum sequelis suis.[9] Unde dictus Saierus concessit nobis totam terram et pasturam quas habere potuit in dominico in tota illa parte dicti Westmarisci quæ est versus aquilonem, inter Southowscroft et Forthdyk, sicut eadem pars pasturæ[10] extenditur in longum a flumine de Hullo in orientem usque ad prata de Suttona vocata Sefholmum,[11] ut tanta sit latitudo versus prata quanta est inter ejusdem crofti angulum et dictum Forthdyk, secundum quod linea protendi potest in directum super eccle- Suttona. f. 68 *b*. Exchange of land in West Marsh with Saierus of Sutton.

[1] After *eo* insert præcipue, P.

[2] *per . . . et*] de sub molendinis prædictis per præscripta, P.

[3] *ascenderunt*] ascendebant, P.

[4] *indigeret*] indiguerit, P.

[5] After *aquæ* insert, de sub molendinis prædictis, P.

[6] *suis*] wanting in P.

[7] *possedissemus*] possidissemus in both MSS.

[8] *occupata*] depasta, P.

[9] After *suis* insert, in dicto Westmarisco, P.

[10] After *pasturæ* insert et terræ, P.

[11] *vocata Sefholmum*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. Boundary piles.

siam de Swyne, a dicto crofti angulo usque ad dicta prata. Ad cujus rei evidentiam, pali secundum præscriptam lineam in signum metarum divisionis dicti marisci sunt infixi. Liceretque nobis totum quod fuit infra prædictas divisas versus Forthdyk[1] ad libitum nostrum fossato includere, et quoquo modo possemus ad opus nostrum meliorare. Ita tamen quod nec ipse nec heredes sui ingressum, jus vel clamium, unquam habere possent in tota prædicta parte infra prænominatas divisas contenta. Et, usque ad tempus quo prædictam pasturam ad libitum fossato includere possemus, dictus Saierus pro se et heredibus suis nobis promisit, quod[2] quælibet averia in dictam terram venientia liceret imparcare. Sed, quia vij. bovatæ terræ et xv. tofta de Suttona pasturam in eodem loco debuerunt pro voluntate communicare, et ideo dictum fossatum non factum fuisset,[3] ac prædicti pali in signum divisionis dicti marisci positi ad modicam vel nullam metarum evidentiam devenerunt, processu temporis heredes præfati Saieri ex frequentatione pasturæ[4] in dicta placea, non obstante præscripta conventione, jus communis pasturæ in eadem particula terræ vendicarunt, sicut in tempore domini Hugonis abbatis 15 postea referetur. Ipse autem Saierus dedit nobis[5] duos selliones cum particula prati in Bylhylle, et tantam pasturam in Salinis de Suttona, ad eleemosynam portæ domus nostræ sustentandam, quanta pertinebat ad 9 bovatas terræ de dominico suo,[6] cum medietate illius particulæ prati cujus alteram medietatem dominus Saierus pater suus prius, in eleemosynam portæ ipsius monasterii nostri, concedebat. Ita denique quod oves nostræ quas in dicta pastura haberemus campos et prata de Sut-

Claim of common pasture revived by the heirs of Saierus of Sutton.

Other grants from Saierus of Sutton.

Feed of sheep in Sutton.

[1] *versus Forthdyk*] wanting in P.

[2] *quod*] quin, P.

[3] *pro . . fuisset*] wanting in P.

[4] *frequentatione pasturæ*] frequentia pascuæ, P.

[5] *dedit nobis*] wanting in P.; and superfluous as they stand.

[6] After *suo* insert, in eisdem salinis, P.

tona, postquam fœnum et bladum cariatum fuerit, de- A.D. 1249 pascant,[1] usque ad medium Martii. Postea, idem –1269. Saierus vendidit[2] nobis totum quod in dicta pastura de Salinis[3] habuerat. Sed in tempore Ricardi abbatis 12 et Saieri filii dicti Saieri, ipsa pastura de Saltz,[4] præter pasturam in eisdem ad certas bovatas[5] terræ pertinentem, dicto Saiero juniori fuerat relaxata. Dederat autem præscriptus Saierus senior ad officium lanariæ nostræ, ad indumenta conventus, xx. acras terræ in Suttona et communam pasturæ in Rysholmo in Suttona,[6] et totum exitum vocatum Arnald Owtgange, Arnald Owtgang. per quem averia nostra introitum et exitum in Westmariscum possent frequentare; et etiam unum toftum, 5 selliones et dimidiam acram terræ arabilis, in escambium pro uno alio tofto et 3 sellionibus alibi in Suttona. Ita tamen quod pars utraque omnia prædicta vel partem eorum muro vel fossato includere posset. Concessitque nobis liberum transitum cum carectis Right of way for carts throughout Sutton. f. 69. nostris et carris ubique in territorio de Suttona; ita ut liceret nobis bladum nostrum metere, fœnum falcare, turbas fodere, et ad libitum nostrum hæc omnia cariare. Confirmavitque nobis, in puram et perpetuam eleemosynam, omnia terras et tenementa quæ habemus[7] de feodo suo in Suttona, cum salinis et omnibus[8] pertinentiis suis. Petrus filius Matildis de Ruda, de qua prædicitur, dedit nobis ad eleemosynam portæ unam acram et dimidiam prati in Newenge de Suttona; Meadow in Newenge. confirmans insuper nobis omnes donationes quas de antecessoribus suis[9] habebamus; homagiumque et totum servitium Franconis de Coldona, de toto tenemento quod de ipso tenebat, nostro monasterio eroga-

[1] *depascant*] depascerent, P.
[2] *vendidit*] vendebat, P.
[3] *Salinis*] Saltes, P.
[4] *Saltz*] Saltes, P.
[5] *certas bovatas*] certam bovatam, P.
[6] *in Suttona*] wanting in P.
[7] *habemus*] habuimus, P.
[8] After *omnibus* insert aliis, P.
[9] After *suis* insert in Suttona, P.

A.D. 1249–1269. vit. At ipse Franco totum ipsum tenementum, videlicet sex acras et 4 perticatas terræ arabilis, 4 acras
Alms at the gate. 3 rodas et dimidiam prati, nobis vendidit.[1] Sed et Johannes de Brystylle, ad eleemosynam portæ, duas acras terræ et prati[2]; Benedictus filius Petri dimidiam acram terræ et 3 perticatas prati ibidem, et redditum unius oboli de dimidia acra terræ arabilis; et Johannes Poke, ad eleemosynam portæ, unum toftum et 3 perticatas prati ibidem, nostro monasterio contulerunt. Præscriptus autem Willelmus abbas 9 dedit ad feodi firmam domino Willelmo de Thorne, militi, 3 perticatas terræ cum 7 rodefallis[3] in Suttona, reddendo nobis homagium et 2 solidos annuatim. Sed si ipsam terram rehabemus, aut quo redditus ille devenerat,
Drypule. ignoratur. Walterus de Wyk dedit nobis unum toftum cum ædificio suo in[4] Drypule. Idem etiam abbas Willelmus dedit ad feodi firmam Roberto Clerk de Drypule duos selliones terræ ibidem; reddendo nobis 7 solidos annuatim: quam tamen firmam non percipimus. Sed si tamen ipsam terram[5] possidemus penitus ignoramus.

V. *De terris, tenementis et redditibus, in*[6] *Owstwyk, Halsam, Orwythfleet,*[7] *Otringham, Saltaghe*[8]*; et de inundatione maris et Humbriæ.*

Owstwyk. Idem autem Willelmus abbas nonus ipsum clausum in Owstwyk, quod de Willelmo filio Suertebrant habebamus, Willelmo filio Stephani Rystgare et heredibus suis, pro xii. denariis annuis, ad feodi firmam concede-
Halsam. bat. Interea vero, cum Isabella filia Walteri de Hedona,

---

[1] *vendidit*] vendebat, P.
[2] After *prati* insert in Suttona, P.
[3] *rodefallis*] rudefallis, P.
[4] After *in* insert villa de, P.
[5] After *terram* insert, in manibus nostris, P.
[6] *in*] de, P.
[7] After *Orwythfleet* insert Tharlethorpia, P.
[8] *Saltaghe*] wanting in P.

quæ tenementa in Halsam quæ de nobis tenentur retinebat, viam universæ carnis ingressa fuisset, et jam ante ipsius decessum Johannes filius Godefridi de Melsa Beatricem filiam et heredem ipsius Isabellæ, adhuc infra ætatem legitimam constitutam, desponsasset, nos ipsorum tenementorum custodiam, pro eo quod de nobis tenebantur, ratione minoris ætatis dictæ Beatricis, in manus nostras accipientes, ea præfato domino Godefrido usque ad legitimam ætatem dictæ Beatricis dimittebamus; reddendo inde nobis nostrum certum annuum redditum x. solidorum, et insuper reddendo nobis, ratione custodiæ prænotatæ, usque ad legitimam ætatem dictæ Beatricis, xxxvj. solidos annuatim. Ad quam etiam Beatricem jure hereditario pertinebat ille annuus redditus xxviij. solidorum, in quibus dudum[1] heredibus Osberti de Frysmarisco pro terra in Orwythfleet tenebamur. In quibus autem x. solidis et[2] xxxvj. solidis de Halsam[3] præfati xxviij. solidi annui de Orwythfleet,[4] ad terminum quo dicta Beatrix infra legitimam ætatem fuerat, nobis fuerunt annuatim allocati. Ita quod dictus Godefridus nobis solverat xviij. solidos clare annuatim.[5] Post ætatem autem legitimam ipsius Beatricis, usque ad tempus domini Adæ abbatis nostri 14, fuerat usitatum quod [cum] ipsa et heredes sui nobis sic in x. solidis annuis pro Halsam,[6] et nos eisdem in xxviij. solidis annuis pro Orwythfleet,[7] in alterutrum teneremur, ipse annuus redditus x. solidorum penes ipsos remanebat, et nos de dictis xxviij. solidis sibi xviij. solidos tantum per annum solvebamus. Sed, in tempore ipsius abbatis Adæ, dominus Johannes de Melsa, per successionem heres præfatæ Beatricis, ob defectum solutionis ipsorum

A.D. 1249–1269. Orwythfleet. Custody of the lands of Beatrice of Hedon.

Rent for land in Orwythfleet.

---

[1] *dudum*] wanting in P.
[2] *x. solidis et*] wanting in P.
[3] *de Halsam*] wanting in P.
[4] *de Orwythfleet*] wanting in P.
[5] *Ita . . annuatim*] wanting in P.
[6] *pro Halsam*] wanting in P.
[7] *pro Orwythfleet*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. f. 69 *b.*

xviij. solidorum propter terras de Orwythfleet amissas,[1] præfatum annuum redditum[2] x. solidorum pro Halsam[3] solvere negligebat; ut in tempore præfati Adæ abbatis postea referetur. Quo tempore, cum liberum ingressum et egressum ad averia nostra ducenda et reducenda usque ad dictam terram nostram de Orwythfleet, nisi de aliorum libera voluntate, non haberemus, pacti sumus tandem Radulpho de Wellewyk sex denarios et Johanni filio Ricardi de Frysmersk[4] duos solidos reddere annuatim, eo quod per feodum ipsorum usque ad dictam terram nostram de Orwythfleet,[5] ad animalia nostra et pecora ducenda et reducenda, et ad omnia alia necessaria nostra itinerando et transeundo peragenda, cum carris et carectis, liberum ingressum et egressum haberemus. Sed, quia ipsa terra nostra omnino deperiit,[6] redditus ipsi cum terra pariter exspirarunt.[7] Cæterum dominus Willelmus Conesstable[8] implacitavit nos de grangia nostra de Tharlesthorpia. Sed, adjuvante nos domino Willelmo[9] de Fortibus 3 comite Albemarliæ, dictam grangiam quietam ab omni servitio, præter scutagium cum venerit, nobis confirmavit.[10] Interim, Willelmus filius Willelmi Lasceles de Otringham dedit nobis unam acram, tres rodas et 12 perticatas terræ, in Otringhammersk, prope exitum de Saltaghe,[11] ut averia nostra de Saltaghe per propriam terram nostram libero ingressu et egressu de Saltaghe,[12] in territorio de Otringhammersk,[13] ad pascendum et ad alia necessaria nostra facienda, pro libitu liberius frue-

Rent for right of way for cattle in Orwythfleet.

Tharlesthorpia.

Otringham. Saltagh.

[1] *propter . . . amissas*] wanting in P.; ammissas in E.

[2] After *redditum* insert 'nostrum,' P.

[3] *pro Halsam*] wanting in P.

[4] *Frysmersk*] Frysmarays, P.

[5] *de Orwythfleet*] wanting in P.

[6] *omnino deperiit*] nobis ad nihil utile devenerat, P.

[7] *exspirarunt*] expiravit, P.

[8] *Conesstable*] Conestabularius, P.

[9] *adjuvante . . . Willelmo*] per auxilium domini Willelmi, P.

[10] After *confirmavit* insert, et nihilominus finalis concordia inde in curia domini regis est levata, P.

[11] After *Saltaghe* insert in Otringhammersk, P.

[12] *per . . . . Saltaghe*] wanting in E.

[13] *Otringhammersk*] Otringham, P.

rentur. Ipso quoque tempore, inundavit mare et transcendit littora sua fere per totam orientalem partem Angliæ; et Humbria, terminos suos excedens, usque ad piscariam nostram et boscum de Cotyngham terram operuit[1] et maximam[2] stragem fecit tam hominum quam animalium, in tantum ut in aliqua villa hujus patriæ per aquam mortui sunt usque ad numerum 36 hominum utriusque sexus et ætatis. Unde damnum inæstimabile incurrebamus; quia homines nostros et averia[3] apud Orwythfleet perdideramus, et multæ terrarum nostrarum apud[4] Saltaghe et Mytonam sine aliqua recuperatione in Humbriam penitus sunt prolapsæ. In quibus locis, et etiam apud Tharlesthorpiam, Suttonam, Drypule, et piscariam,[5] omnia mobilia nostra et fere ædificia universa perdideramus,[6] præter homines et grossa animalia. Unde[7] ipsæ terræ nostræ[8] fere steriles permanserunt, et[9] vix fructus aliquos nobis protulerunt.[10] Post ipsam vero inundationem, per processum temporis, postea actum est quod ipsæ terræ nostræ prope Humbriam[11] de Tharlesthorpia, Orwythfleet[12] et Saltaghe, per inundationem ipsius Humbriæ paulatim decreverunt,[13] ita quod terram de Orwythfleet ipsa aqua Humbriæ nobis penitus abstulit, grangiam de Tharlesthorpia consumpsit, et omnia ædificia grangiæ de Saltaghe nos fecit penitus amovere, remotius a dictis inundationibus reconstruenda.[13]

A.D. 1249–1269. Inundatio Humbriæ.

Lands at Saltagh carried away by the Humber.

Damage done in Tharlesthorpe, Sutton, and Drypool.

Loss of land in Tharlesthorpe and Orwythfleet.

---

[1] *terram operuit*] ascendens, maximam partem de Holdernesse, et magnam partem de Herthyll submersit, P.

[2] *maximam*] permaximam, P.

[3] *et averia*] wanting in P.

[4] After *apud* insert Tharlethorpiam, P.

[5] *apud . . piscariam*] in marisco de Suttona, et in piscaria nostra, P.

[6] *perdideramus*] corrected to perdidimus in P.

[7] *Unde*] Sed et, P.

[8] After *nostræ* insert per decennium, P.

[9] *permanserunt et*] wanting in P.

[10] *protulerunt*] proferebant, P.

[11] After *Humbriam* insert et præcipue, P.

[12] *Orwythfleet*] wanting in P.

[13] *ita quod . . . . reconstruenda*] ita quod grangia de Saltagh remotius a dicto flumine transferebatur, et grangia de Tharlesthorpia, præter paucas terras adhuc remanentes, quæ protinus, nisi Deus adjuverit, in

VI. *De Ruda et Hayholmo.*

A.D. 1249–1269. Ruda. Road from Rowth church to the high-way.

Interea, dedimus Johanni de Roos et Emmæ uxori suæ, ac Amando de Ruda, 46 solidos et 8 denarios, ut haberemus unum chiminum latitudinis 16 pedum, cum hominibus, equis et carectis nostris, ex orientali parte ecclesiæ de Ruda, ultra selliones et terras suas versus aquilonem, ad viam regiam quæ ducit de Beverlaco usque ad hospitale de Ruda. Cum quo quidem Amando escambium feceramus de annuo redditu trium solidorum, quem percipere selebamus pro tenemento contiguo manerio suo in Rowth, quod pater suus de nobis perquisivit,[1] pro altero annuo redditu trium solidorum, exeunte de duabus bovatis terræ quæ de ipso

f. 70. Dyke inclosing Rowth wood.

Amando tenebantur in North Burtona, ut postea referetur. Totum etiam clamium quod habuit in toto fossato quod claudit boscum nostrum de Rowth, in circuitu ad latitudinem x. pedum, nobis relaxavit.[2]

Genealogy of the family of Rowth.

Ipse autem Amandus habuit quendam antecessorem dominum Simonem de Ruda, qui genuit Willelmum de Ruda seniorem; qui de[3] Matilde filia domini Amandi Pincernæ genuit Willelmum secundum, qui apud nos novicius est defunctus. Ipse tamen Willelmus junior genuit præfatum dominum Amandum, qui genuit dominum Johannem, qui genuit dominum Amandum, qui genuit Amandum, qui genuit dominum

Hayholmus. Dispute with free tenants of Brandsburton.

Johannem, qui nunc est. Quo tempore, cum contentio inter nos et dominum Anselmum de Sancto Quintino et alios libere tenentes de Brandesburtona, super divisis inter Burtonam, Brystylle, et manerium nostrum

---

Humbriam sunt penitus prolapsuræ, adnullatur. Sed ipsam terram de Orwythfleet ipsa Humbria nobis auferebat; prout in sequentibus, tempore Adæ abbatis 14, apparebit, P.

[1] *perquisivit*] acquirebat, P.

[2] *nobis relaxavit*] wanting in P.

[3] *de Matilde*] duxit uxorem Matildem . . . ex qua, P.

de Hayholmo, et de communa pasturæ quam ipsi in quodam loco ad dictum manerium nostrum de Hayholmo pertinente, vocato Thretholmo, et marisco nostro eidem adjacente, vendicabant, et de communa pasturæ[1] in marisco de Burtona, quam nos econtra vendicavimus, ac de libero introitu et exitu de Hayholmo per Burtonam et Brystylle, suborta fuisset, mediante concordia, idem dominus Anselmus et alii libere tenentes de Burtona, præter dominum Jacobum de Mora, Willelmum Barn de Burtona, et Thomam le Vavasour de Esk, nobis [quietum clamaverunt][2] totum jus et clamium quod habere potuerunt in toto prædicto Tretholmo, et in toto marisco et terra adjacente extra ipsum Tretholmum, ab oriente, infra limites positos tempore compositionis de ipsa concordia perpetratæ; incipiendo videlicet in fossato quod venit ab angulo gardini de Hayholmo, et sic tendendo in mariscum orientalem, per vestigia veteris fossati quod est sub ipso Tretholmo a parte aquilonali, et, ab eo loco ubi dictum fossatum vetus descendit in eundem mariscum orientalem, paululum tendendo in obliquum versus aquilonem, et tunc directe in orientem versus vetus fossatum quod appellatur Monkdyk, quod est divisa inter Burtonam et Brystylle, quousque veniatur a xviij. perticatis in xv. pedibus ultra ipsum Monkdyk, et inde in obliquum versus austrum, per spatium xl. perticatarum, in ipsum Monkdyk,[3] et sic per ipsum Monkdyk[3] usque dum perveniatur ex opposito capitis aquilonalis novi fossati, quod levatum fuit per juratores assisæ pro divisa inter Burtonam et Hayholmum: ut nos haberemus totum quod est juxta prænominatas divisas, tam terram quam mariscum, ad includendum fossato defensabili xii. pedum, quod perpetuo sustentare debeamus, ac meliorandum[4] prout voluerimus ad opus nostrum; quia omnia præ-

A.D. 1249–1269.

Agreement.

[1] *pasturæ*] wanting in P.
[2] *quietum clamaverunt*] omitted in both MSS.
[3] *Monkdyk*] Munkdyk, P.
[4] *meliorandum*] meliore, E.

A.D. 1249–1269. nominata, cum fossato quo includuntur, recognoscebant jus et dominicum nostrum, quæ ad manerium nostrum de Hayholmo debuerunt [1] pertinere. Unde nos quietum clamavimus dicto domino Anselmo et liberis tenentibus et heredibus suis totum jus et clamium quod habere potuimus in terra sua vel marisco suo, quod est extra dictum fossatum versus Burtonam et Brystylle. Salvo tamen nobis et omnibus nostris libero usu viæ quæ ducit de Hayholmo per medium Brystylle usque ad magnam viam quæ ducit de Burtona, tam equitando quam pedes eundo et equos ducendo. Cum carris tamen et carectis, ibidem nec alibi, usque ad dictum Hayholmum introitum vel exitum, nisi cum licentia,[2] frequentamus. Post octo autem deinde annos, idem Thomas Vavasour præfatam terram nostram et mariscum de Hayholmo nobis remittebat. Quietam clamantiam autem præfatorum domini Jacobi de Mora et Willelmi Barne, usque post 21 annos deinde, obtinere non valebamus. De qua etiam, tempore domini Roberti abbatis 11, postea referetur.

f. 70 *b.*

VII. *De terris et tenementis in Rystona, Arnallia, Hornseburtona, Westheytfeld, Setona, et Wathsand.*

Rystona. Johannes filius Matildis de Arnallia reddidit nobis toftum cum crofto in Rystona, quæ de nobis [3] ad feodi

Arnallia. firmam detinebat.[4] Et Richerus filius Hugonis de Arnallia, pro quadam summa pecuniæ, confirmavit nobis grangiam nostram de Arnallia, et ut murum a parte orientali dictæ grangiæ [5] facere valeremus. Confirmavitque idem Richerus nobis omnia terras et tenementa quæ habuimus de feodo suo in Arnallia. Sed, quia

---

[1] *debuerunt*] debuerant, P.

[2] *nisi . . . licentia*] licite non, P.

[3] After *nobis* insert, sibi et heredibus suis, P.

[4] *detinebat*] debuerat retinere, P.

[5] After *grangiæ* insert, usque ad venellam quæ est inter grangiam et toftum quondam Clementis de Arnallia, P.

specificatio ipsorum terrarum et tenementorum in ipsa confirmatione non fuerat explanata per dictum Richerum, sinistra quædam nobis postea contigerunt ; [1] sicut in tempore Roberti abbatis 11 referetur. Cui quidem Richero concessimus duos selliones terræ, in perpetuum escambium pro duabus acris terræ in alio loco [2] ibidem. Eidemque et heredibus de corpore suo procreatis duo tofta ibidem concedebamus, ut ipse pro eisdem septem solidos nobis daret annuatim. Sed, quia ipse Richerus sine herede de corpore suo decedebat, ipsa duo tofta ad nos [3] redierunt. [4]Et, cum tenementa præscripta in Hornseburtona de Waltero de Spineto acquisita, prout tempore Michaelis abbatis 8 prænotatur, nuper vendita fuissent Petro de la Twyer et heredibus suis vel assignatis, præter alios religiosos, pro homagio et servitio suo, reddendo nobis xij. denarios annuos pro omni servitio, dictus abbas Willelmus redemit tenementa eadem de Willelmo filio dicti Petri de la Twyer, pro quaterviginti et decem marcis. De quibus denariis ipse Willelmus de la Twyer emit terram suam de Gaginsted. Ac nos eadem tenementa in Hornseburtona de ipso Willelmo et de heredibus suis teneremus, et ipsi de servitiis quibuscunque ad dicta

A.D. 1249–1269.

Hornseburtona.

[1] *contigerunt*] acciderunt, P.

[2] *in alio loco*] wanting in P.

[3] *nos*] manus nostras, P.

[4] This entire passage, from *Et cum* to *paulo post referetur*, has been written over an erasure in E. The erased passage remains in the Phillipps MS., and is as follows: Willelmus filius Petri de Twer dedit nobis unum clausum in villa de Hornse Burtona, pro quo solvimus abbati Sanctæ Mariæ Eboraci duos solidos annuatim. Solvebamusque prædicto abbati Sanctæ Mariæ Eboraci alterum redditum 2 solidorum annuorum, sed pro quibus tenementis ignoratur. De quibus autem 4 solidis annuis, in concordia et escambio factis de parcella nostra, &c., as in the text, to *paulo post referetur*, after which, Ipseque Willelmus de Twyer, pro eo quod clamium vindicabat in toto tenemento quod habuimus ex donatione Walteri filii Petri de Spyneto, de quo tempore Michaelis abbatis est relatum, accepta a nobis aliquanta portione pecuniæ, de ipsis tenementis novum feoffamentum nobis faciebat, ut ea de eo et heredibus suis teneremus, et ipsi de servitiis quibuscunque ad dicta tenementa spectantibus nos acquietarent. P.

A.D. 1249–1269. Rent to St. Mary's of York.

tenementa spectantibus nos acquietarent: ut nos tamen persolvamus abbati Sanctæ Mariæ Eboracensis duos solidos annuatim. Solvebamus quoque prædicto abbati Eboracensi alium redditum duorum solidorum, pro duabus bovatis terræ in eadem villa. De quibus quidem duobus redditibus, qui 4 solidos conficiunt, in concordia et escambio factis de piscaria nostra in marra de Hornse et tenementis nostris in Rudestane, monachi 'dicti' monasterii Eboracensis duos solidos annuos nobis imperpetuum remiserunt,[1] ut paulo post referetur.[2]

Engcroft and Capelcroft.

Ipse autem abbas Willelmus vendebat Roberto de Elgetona unum toftum et croftum in Hornseburtona, quod vocatur Engcroft et Capelcroft, quæ sunt de illis terris dicti Willelmi de Twyere, ut ipse Robertus redderet inde nobis unum clavum gariofili annuatim. Post aliquantum vero temporis, idem Robertus eadem toftum et croftum nobis reddidit,[3] loco annui redditus xvj. solidorum, quos specialiter assignavit ad duas pitancias annuas conventui nostro imperpetüum faciendas, unam in die Beatæ Margaretæ,[4] et alteram in die Beati Edmundi archiepiscopi; ita secure quod, si de ipsis diebus pitanciam aliunde haberemus, prædictus redditus xvi. solidorum non propter hoc nobis subtraheretur, sed, ad dispositionem prioris nostri, aliis diebus dicto conventui nostro fideliter et integraliter exhiberetur, et ad alios usus non converteretur. Ipso quoque tempore, Walterus filius Johannis de Usefleet vendidit nobis, pro 50 marcis, medietatem capitalis mesuagii et tres bovatas terræ in Westheytfeld. Sed quid de ipsis terris acciderat penitus[5] ignoratur. Petrus filius Roberti de Setona, de quo prædicitur, contulit nobis unam illarum bovatarum terræ 'in Setona,'[6] quas de nobis

Yearly pitances.

Westheytfeld.

Setona.

---

[1] *remiserunt*] remittebant, P.

[2] See note 4, p. 95.

[3] *reddidit*] imperpetuum tenenda retradebat, P.

[4] After *Margaretæ* insert virginis, P.

[5] *de ipsis . . . penitus*] causæ oberat quod possessionem ipsius terræ non adepti sumus, P.

[6] '*in Setona*'] wanting in P.

tenebat. Deditque nobis homagium et servitium Johannis de Karletona, de una bovata terræ quam de ipso tenuit, et homagium et servitium Roberti filii Nicholai de uno tofto[1] in eadem villa. Unumque toftum cum crofto et gardinum, medietatem videlicet eorum ad unam pitanciam conventui, et alteram medietatem communi nostri monasterii, et unam acram[2] terræ arabilis, monasterio nostro conferebat. Et Nicholaus filius Albredæ de Setona dedit nobis dimidiam bovatam terræ cum medietate tofti et crofti, et quasdam particulas terræ, in diversis locis de Setona. Robertus etiam filius Jacobi filii Roberti de Wathsand dedit nobis homagium et totum servitium Henrici filii Roberti de Wathsand, avi sui, et heredum suorum, de duabus bovatis terræ cum tofto et crofto in Wathsand. Quas duas bovatas terræ cum tofto et crofto idem Henricus nobis postea contulit.[3] Juxta quas 2 bovatas Robertus de Stanere aliam bovatam terræ nobis insuper erogabat.

A.D. 1249–1269.

f. 71.

Wathsand.

VIII. *De placito pro piscatione in marra de Hornse; et de tenementis in Rudestane.*

Interim, cum piscationem in marra de Hornse et Wathsand habere deberemus, prout ex concessione Johannis de Lasceles nobis ab antiquo concedebatur, cum Willelmo[4] filio Willelmi filii dicti Johannis de Lasceles, non obstante præscripta dissuasione domini Michaelis abbatis nostri 8, pactum feceramus, quod ipse cum omni diligentia[5] secundum consilium nostrum moveret, et sumptibus nostris instanter prosequeretur, placitum in curia domini regis versus ab-

Marra de Hornse.

Institution of suit respecting the right of fishing in Wathsand and Hornsey meres.

[1] After *tofto* insert et crofto, P.

[2] After *acram* insert et dimidiam, P.

[3] *contulit*] conferebat, P.

[4] *Willelmo*] Willelmi, E.

[5] After *diligentia* insert, et possibilitate sua, P.

A.D. 1249–1269.

batem Sanctæ Mariæ Eboracensis super communa piscationis in marra de Wathsand et Hornse, quæ fuit antecessorum ipsius Willelmi, pertinens ad liberum tenementum suum in Setona, cujus parcellam Johannes avus ejus nobis,[1] ut præfertur, erogabat; ita quod quicquid idem Willelmus de prædicta communa piscationis[2] acquirere posset nobis imperpetuum remaneret, et per chartam ipsius Willelmi nobis concederetur. Unde nos dedimus præfato Willelmo quinque marcas præ manibus, ad perquirendum breve et dictum placitum initiandum. Et si nos dictam piscationem[3] vel aliquam ejus partem per præfatum Willelmum judicio vel concordia acquireremus, daremus eidem Willelmo x. marcas in augmentum ipsarum v. marcarum. Sin autem, frustratus de ipsis x. marcis dictas v. marcas nobis restituere teneretur. Et, si dictus Willelmus a placiti prædicti prosecutione quocunque modo se subtraheret, vel concordiam iniret sine consensu nostro, vel per aliquod malum ingenium dicti Willelmi ipsum negotium in prosequendo foret impeditum, daret nobis, pro damnis et expensis nostris recompensandis, xl. libras, et domino comiti Albemarliæ[4] x. libras sterlingorum. Ad cujus pecuniæ solutionem, tam nobis quam domino comiti,[5] idem Willelmus se et heredes suos obligavit dicto domino comiti et ballivis suis, per omnes terras et tenementa sua in Holdernesse destringendos. Unde dictus Willelmus per breve regium implacitavit abbatem Sanctæ Mariæ Eboracensis super communa piscariæ in dicta marra de Wathsand, Setona et Hornse. Unde, post longam altercationem,[6] jus partium utrarumque ad duellum fuerat placitatum, quod in curia domini regis coram justi-

Agreement with William Lasceles as principal in the suit.

Judicial combat.

[1] After *nobis* insert prius, P.

[2] *piscationis*] piscaria, P.

[3] *piscationem*] piscariam, P.

[4] After *Albemarliæ* insert, pro transgressione dictæ conventionis ab eo non observatæ, P.

[5] After *comiti* insert, secundum modum prænominatum, P.

[6] *altercationem*] concertationem, P.

tiariis apud Eboracum[1] fuerat vadiatum, armatum et percussum. Sed tamen partes prædictæ fuerant concordatæ dum duellum ageretur;[2] ita quod dictus Willelmus totam communam suam piscariæ in dicta marra dicto abbati et conventui Sanctæ Mariæ Eboraci relaxabat. Pro quo dicti abbas et conventus[3] duas marcatas annui redditus per extentam in Wathsand, Hornseburtona, et Souththorpia, præfato Willelmo[4] et heredibus suis tradiderunt.[5] De quibus duabus marcatis redditus præscripti 4 solidati redditus, quos nos debuimus dicto abbati pro tenemento in Hornseburtona, parcella exstiterunt.[6] Sed cum, ut prædicitur, præfatus Willelmus de Lasceles, communa piscariæ in dicta marra non adepta, pacem cum dicto abbate de Eboraco nobis inconsultis peregisset, ad sedandam contentionem nostram super obligatorio suo de conventione non observata, totum jus et clamium quod habuit in præfato annuo redditu duarum marcarum nobis[7] conferebat. Sed tamen, de consensu nostro, idem Willelmus ipsas duas marcas annuas præfatis abbati et conventui de Eboraco, in escambium pro uno tofto cum pertinentiis, et homine cum sequela sua eum tenente, et duabus bovatis terræ in Rudestane, resignavit. Quæ idem Willelmus nobis iterum dedit.[8] Præscripta igitur concordia sub duello[9] inter dictos abbatem[10] de

A.D. 1249–1269. Agreement between William Lasceles and the convent of St. Mary's of York.

f. 71 *b*.

Rudestane.

[1] *apud Eboracum*] in comitatu Eboracensi itinerantibus, P.

[2] *dum . . ageretur*] wanting in P.

[3] *dicti . . conventus*] wanting in P.

[4] *præfato Willelmo*] sibi, P.

[5] *tradiderunt*] a præfatis abbate et conventu Eboraci per extentam acceptabat, P.

[6] *præscripti . . . exstiterunt*] nos, ut inter eos fuerat concordatum, 2 solidos annuos eidem Willelmo solvere teneremur pro una bovata in Hornseburtona, quam de dictis abbate et conventu de Eboraco, ut asserebat, tenere solebamus. Et Willelmus de Twyer alios 2 solidos eidem Willelmo de Lascels solveret annuatim, pro tenemento quod tenebat de eis in eadem villa; quod tenementum nos postea, ut præfertur, acquirebamus. P.

[7] After *nobis* insert imperpetuum, P.

[8] *dedit*] assignavit, P.

[9] *sub duello*] wanting in P.

[10] After *abbatem* insert et conventum, P.

A.D. 1249 –1269. Renewal of the suit by the abbot and convent of Meaux on their own account.

Eboraco et Willelmum[1] sic peracta, abbas noster et conventus causam negotii proprii super hujusmodi placito contra dictos abbatem et monachos Beatæ Mariæ Eboracensis[2] aggredientes, hujusmodi concordia confisi, quasi dictus Willelmus aliquod permagnum jus in piscatione dictæ marræ habere debuisset, defectum exitus ejusdem negotii dicto Willelmo attribuentes, sperabant quod, si prædictum duellum ad finalem exitum pervenisset, idem Willelmus totum jus suum omnino recuperasset. Atque inter se dicebant quod præfati abbas et conventus de Eboraco nihil omnino in recompensationem piscationis dictæ marræ contulissent præfato Willelmo, nisi ipsum jus aliquod pergrande in piscatione dictæ marræ habere cognovissent.[3] Unde, virtute concessionis dudum per Johannem de Lasceles nobis factæ, consimilique[4] ratione qua et dictus Willelmus, per breve domini regis, contra dissuasionem domini Michaelis abbatis, jam defuncti,[5] dictos abbatem et conventum de Eboraco super piscatione dictæ marræ contra Wathsand et Setonam traxerunt in causam. Ipsis ergo abbate et conventu de Eboraco contra nos, sicut et contra præscriptum Willelmum,[6] resistentibus et jus suum defendentibus, omnino expensas plurimas effundebamus. Tandem, post longam placiti altercationem,[7] negotium ipsum sicut et negotium pristinum ad duellum duorum hominum est commissum. Quapropter, tirones septem cum equis et famulis eorum conductos sumptibus nostris ad magnas expensas[8] retinebamus. Et cum interim,[9] super eodem

Terminates in a judicial duel.

---

[1] After *Willelmum* insert nobis inconsultis, P.

[2] *contra . . . Eboracensis*] wanting in P.

[3] *Atque . . cognovissent*] wanting in P.

[4] *consimilique*] eidemque, P.

[5] *jam defuncti*] wanting in P.

[6] After *Willelmum* insert nobis, P.

[7] *altercationem*] prosecutionem, P.

[8] *ad . . expensas*] et expensis, P.

[9] *interim*] ut relatione didicimus veter[a]norum, et inter alios qui in villis dictæ marræ finitimis commorantes vulgariter est relatum, quòd cum, P.

placito, ad visum juris dictæ marræ fuisset perventum,[1] quidam de nostris asserebat totam occidentalem partem ipsius marræ, a divisa æque inter territoria de Wathsand et Suththorpia,[2] ex australi parte ipsius marræ,[3] in transversum ipsius marræ usque ad divisam territoriorum de Setona et Hornse, ex boreali parte dictæ marræ,[4] de jure monasterio nostro de Melsa debere pertinere. Et, post hæc, idem sic asserens,[5] ludibriosis adversariorum[6] verbis provocatus, a dicta divisa de Hornse et Setona[7] in transversum ipsius marræ usque ad divisam de Setona et Suththorpia[2] equo sedens transnatavit, demonstrans per hoc totam particulam ipsius marræ ex occidentali parte vestigii sui ad nos, ut asseruit,[8] pertinere. At nos continuo[9] palos per dicta vestigia, quasi æqua linea a divisa de Setona et Hornse usque ad divisam de Wathsand et Suththorpia, in transversum dictæ marræ, in signum et memoriam dictæ transnatationis et juris nostri,[10] infigi feceramus. Quorum aliqui adhuc perspicui[11] videntur remanere.[12] Non[13] autem placitum prædictum usque ad duellum prosequebamur.[14] Tandem commissum est duellum apud Eboracum a mane usque ad vesperum, athleta[15] nostro paulatim succumbente. Sed, illis confligentibus,[16] per cautelam cujusdam justitiarii Rogeri de Thurkelby, amici nostri, duellum intermissum est, et[17] nos prædic-

A.D. 1249–1269. View of the mere.

The boundary of the portion claimed by the monastery traced by a man on horseback, and marked by piles.

The duel, at York, from morning till evening.

---

[1] After *perventum* insert et, P.

[2] The word *Suththorpia* has in each instance been written over an erasure. The Phillipps MS. supplies the erased word, *Gousle*.

[3] *ex . . marræ*] wanting in P.

[4] *ex . . marræ*] wanting in P.

[5] *Et . . asserens*] At ipse, hiis dictis, P.

[6] After *adversariorum* insert nostrorum, P.

[7] After *Setona* insert, ex aquilonali parte ipsius marræ, P.

[8] *asseruit*] prædicitur, P.

[9] After *continuo* insert, vestigia ejus equo sedentis et transnatantis naviculis insecuti, P.

[10] *quasi . . nostri*] wanting in P.

[11] After *perspicui* insert sed rari, P.

[12] *videntur remanere*] apparent, P.

[13] *Non*] the reading of both MSS., but apparently an error for Nos.

[14] *prosequebamur*] prosecuti sumus, P.

[15] *athleta*] atleta in both MSS.

[16] *illis confligentibus*] duello eventum victoriæ seu discumfituræ non assecuto, P.

[17] *duellum . . et*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. Rudestane.

tam piscariam præfatis abbati et conventui de Eboraco,[1] relaxabamus. Quapropter, ipsi nobis unum toftum cum pertinentiis, cum homine ipsum in villenagio tenente et sequela sua, et alias duas bovatas terræ cum pertinentiis, in Rudestane, nobis contulerunt; ac etiam duas solidatas annuas[2] de præscriptis 4 solidatis redditus in[3] Hornseburtona nobis remiserunt. Insuper etiam, toftum et duas bovatas terræ, quæ prius præfato Willelmo de Lascels in Rudestane, ut præscribitur, dederant,[4] nobis confirmaverunt; ita quod nos ipsos contra præfatum Willelmum acquietaremus.

f. 72.

IX. *De terris et tenementis in Erghoma, Gowsle, Westheytfeld, Estheytfeld, Mertona,[5] et Drynghowe.*

Erghoma.

Gilbertus filius Marjoriæ filiæ Radulphi[6] de Skyrlyngtona, Henricus filius Ceciliæ filiæ dicti Radulphi, et ipsa Cecilia,[7] reddiderunt nobis ipsas 2 bovatas terræ et unum toftum in Erghoma, quæ de nobis per forinsecum servitium et unam libram piperis tenuerunt.[8] Et cum ipsas bovatas et alias terras ibidem, ad quantitatem xv. bovatarum terræ, tam in dominico quam in servitio, ex donatione diversorum ut præscribitur haberemus, ac etiam[9] terræ et tenementa in Gowsle, Westheytfeld, Estheytfeld et Mertona, quæ de nobis

Gousle. Westheytfeld. Estheytfeld.

---

[1] After *Eboraco* insert per finem, P.

[2] *annuas*] annui redditus, P.

[3] *præscriptis . . in*] wanting in P.

[4] *in Rudestane . . dederant*] pro supradictis duabus marcatis redditus conferebant, P.

[5] After *Mertona* insert Mora, Beforth, P.

[6] *Radulphi*] erroneously written Gilberti in both MSS.

[7] After *Cecilia* insert, filia ipsius Radulphi, P.

[8] After *tenuerunt*, Rumpharus quoque de Erghoma contulit nobis unam bovatam terræ, de 2 bovatis terræ quas de nobis tenebat ibidem, et ipse, de alia bovata terræ sibi remanente, persolveret nobis totam annuam firmam 40 denariorum quam de ambabus percipere solebamus, et insuper totum forinsecum et omnimodum alium servitium faceret pro illa una bovata quantum pertinebat ad utrasque,—erased, P.

[9] *ac etiam*] et ipsæ terræ et alia, P.

tenebantur,[1] ratione minoris ætatis Johannis filii Walteri filii Galfridi de Byltona, existerent sub nostra custodia mancipata, præfatus Johannes ad legitimam ætatem perveniens, in curia domini regis, omnia dicta terras et tenementa quæ fuerunt in custodia nostra, ac etiam ipsas 15 bovatas terræ[2] in Erghoma, ut jus suum de nobis postulavit. Jus tamen quod tunc in illis xv. bovatis terræ in Erghoma habuerat a nobis nunc penitus ignoratur. Reliqua[3] vero tenementa, videlicet 4 bovatas terræ et 2 tofta in Gowsle, Michael abbas 8 Ricardo filio Galfridi de Wythornwyk pro 12 denariis annuis ad feodi firmam dedit; Hugoque abbas 5 dimisit in feodo Thomæ filio Walteri de Frismarisco, pro 12 denariis annuis, 4 bovatas terræ in Westheytfeld. Dedit itaque idem abbas Hugo ad feodi firmam alias duas bovatas terræ ibidem, et unam bovatam et dimidiam terræ in Estheytfeld, pro sex denariis annuis, Waltero[4] filio Galfridi de Wythornwyk. Et Ricardus abbas septimus dimisit in feodo[5] Ricardo de Rysa unum toftum et 4 selliones terræ in Estmertona, pro duobus solidis annuis, ut præfertur. De præfatis autem tenementis in Erghoma aliquam alienationem in feodo penitus ignoramus, præterquam de una carucata et sex toftis concessis Nicholao de Stutevylla, in escambium pro capitali dominico de Skyrena; quæ etiam postea rehabuimus, ut præfertur.[6] Tamen coram justitiariis domini regis, apud Eboracum, dictus abbas Willelmus reddidit eidem Johanni sicut jus suum omnia præscripta terras et tenementa quæ fuerunt in custodia nostra,[7] cum prædictis xv. bovatis terræ in Erghoma, cum pertinentiis, et uno molendino

A.D. 1249–1269. Mertona. Claim by John of Bylton of lands held in custody during his minority.

Surrender of the lands.

---

[1] After *tenebantur* insert, certis de causis, P.

[2] After *terræ* insert cum pertinentiis, P.

[3] *Reliqua*] Ipsa, P.

[4] *Waltero*] Willelmo, P.

[5] After *feodo* insert cuidam, P.

[6] *præterquam . . præfertur*] wanting in P.

[7] *quæ . . nostra*] et eorum servitia, P.

A.D. 1249–1269.

ventricio ibidem; salva nobis una bovata terræ de eisdem xv. bovatis, quam de Rumpharo de Erghoma emebamus.[1] Salvis etiam dotibus Emmæ dudum uxoris Thomæ de Sowththorpia, et Agnetis quondam uxoris Willelmi de Wythornwyk. De quibus dotibus ita fuerat concordatum, quod nos præfatæ Agneti in 43 solidis et 5 denariis, et Emmæ in 8 solidis annuis, de terris et tenementis quæ ipsas contingebant ratione dotis in Erghoma et Westheytfeld, solveremus. Quas quidem dotes præfato Johanni, pro dicta annua firma 51 solidorum et 5 denariorum pro dotibus prædictis,[2] tradebamus; tenendum prædicto Johanni,[3] et heredibus vel assignatis, prædictas dotes et omnia reliqua terras, tenementa et servitia prænotata, quæ ei reddidimus,[4] de nobis, pro homagio et servitio suo. Reddendo inde annuatim nobis unam marcam argenti pro omni servitio; salvo nobis debito forinseco servitio, et salvis dotibus prænotatis. Postea quidem,[5] præfatus Johannes, [6] cum tæderet eum de solutione dictorum 51 solidorum et 5 denariorum pro dotibus supradictis, ne ulterius inde gravaretur, et [ut] nos eum totaliter de prædictis 51 solidis et 5 denaris et dotibus prænotatis acquietaremus,[6] dedit nobis dominicum suum 8 bovatarum terræ in Erghoma, servitiumque et homagium

Reserve of certain dowries.

Erghoma. Subsequent grants of land by the same John of Bylton and others.

[1] The following passage, erased, occurs in the Phillipps MS.: Ita ut dictus Johannes et heredes sui, pro omnibus dictis terris, tenementis et servitiis, homagium et servitium, et unam marcam annuam pro omni servitio, nobis redderet annuatim, et salvo nobis debito forinseco servitio. Et cum sic, de quibuscunque terris nostris in Erghoma, post dictam redditionem, nobis una bovata tantum fuerat reservata.

[2] *prædictis*] ipsarum Emmæ et Agnetis, P.

[3] *Johanni*] sibi, P.

[4] *reddidimus*] reddebamus, P.

[5] *Postea quidem*] Et cum sic, de quibuscunque terris nostris in Erghoma post dictam redditionem nobis una bovata tantum fuerat reservata, pro eo quod nos præfatum Johannem de prædictis 51 solidis et 5 denariis, ratione dotium prædictarum, acquietare deberemus, et eosdem 51 solidos et 5 denarios nobis ulterius solvere minime teneretur. P.

[6] *cum tæderet . . acquietaremus*] wanting in P.

dicti Rumphari de Erghoma de una bovata terræ, quam prius ipse Rumpharus de nobis tenebat ibidem. Quam bovatam Petrus filius dicti Rumphari nobis postea remisit.[1] Et Simon filius Henrici de Prestona dedit nobis aliam bovatam terræ ibidem, quam de præfato Johanne acquirebat. Habemus ergo in prædicta villa de Erghoma xj. bovatas terræ cum sex toftis et croftis in dominico; et aliæ 4 bovatæ terræ ibidem de nobis[2] debent teneri; sed quis eas tenuerit ignoratur.[3] Ipse autem Johannes genuit Willelmum, qui genuit Robertum, qui, in tempore Hugonis abbatis 15, de præfatis 11 bovatis nobis quietam clamanciam faciebat. Ipse quidem Robertus genuit Thomam, qui genuit Robertum qui nunc est, [4]qui tenet dicta tenementa in Gowsle, Estheytfeld et Mertona. Sed retrahit servitia et redditus debita inde. Reliqua autem tenementa in Westheytfeld ad alios transierunt; de quibus patet in rentali.[4] Thomas præscriptus, filius domini Johannis de Melsa, qui apud nos factus est monachus, ante conversionem suam, et alius[5] Ricardus Skenhe, burgensis Beverlacensis, dederunt nobis totas particulas suas terræ quas habuerunt in Breton-more in Drynghowe, juxta divisam de Beforthe, ut dictas parcellas possemus includere si vellemus.[6] At ipse Ricardus[7] Skenhe unam acram terræ in[8] Drynghowe nobis insuper concedebat.[9]

A.D. 1249–1269. f. 72 *b*.

Descendants of John of Bylton.

Dryngthowe.

---

[1] *remisit*] remittebat, P.

[2] After *nobis* insert in servitio, P.

[3] *sed . . ignoratur*] wanting in P.

[4] *qui tenet . . rentali*] wanting in P.

[5] After *alius* insert quidam, P.

[6] *ut . . vellemus*] wanting in P.

[7] *At . . Ricardus*] Ipso Ricardo, P.

[8] After *in* insert, eadem villa de, P.

[9] *concedebat*] concedente, P. The passage, from *Thomas præscriptus* to *concedente*, follows the words *dictæ Beatricis*, in the next chapter. P.

X. *De terris et tenementis in Mora et Beforth;*[1] *de obitu domini Willelmi de Fortibus tertii comitis Albemarliæ; de rebellione de Holdernesse contra regem, et ejus reconciliatione.*

A.D. 1249–1269. Mora. Beforth.

[2]Johannes filius Willelmi de Skyrena et Mabilia uxor sua, filia Petri de Dodyngtona, dederunt nobis totam terram quam prædictus Petrus tenuit in Mora de Beforth, in escambium pro tanta terra in Skyrena. Cujus tamen terræ medietatem Langusa, altera filia dicti Petri, possidebat. Pro qua quidem terra sex denarii annui Alano filio Rogeri debebantur, quos ipse Alanus nobis remisit.[3] At ipsa Langusa nobis ipsam terram suam remittebat. Cujus vir, Thomas de Hispania, et ipsa Langusia unum toftum et croftum et 2 acras terræ arabilis in Beforth, quæ de nobis tenebant, nobis etiam remiserunt.[4] Et Walterus Faber de Grovalle et Beatrix uxor sua dederunt nobis unum toftum et dimidiam bovatam terræ ibidem, quæ fuerunt Clementis patris dictæ Beatricis.[2] [5]Interim, dominus Willelmus de Fortibus, tertius [et] ultimus comes Albemarliæ, anno Domini 1260, in civitate Ambianensi obiens, legavit nobis medietatem capellæ suæ et centum marcas, cum corde suo, quod tumulatum est in presbyterio[6] nostro juxta filiam suam. Corpus vero ejus et alteram medietatem capellæ suæ, cum aliis centum marcis, legavit canonicis de Thorntona, ubi ad pedes matris suæ tumulatur. Et, dum hæc agerentur, domi-

Obitus comitis.

Bequests of the earl.

---

[1] *De terris . . Beforth*] wanting in P.

[2] The whole passage, from the beginning of this chapter to the words *dictæ Beatricis*, are placed in chapter IX. of P., and follow the words *qui nunc est.*

[3] *remisit*] imperpetuum relaxabat, P.

[4] *remiserunt*] remittebant, P.

[5] *Interim*] Here commences chapter X. of P.

[6] *presbyterio*] presbiterio in both MSS.

nus Edwardus regis Henrici[1] primogenitus invisere volens Scociam, ad omnes milites et liberos homines de Holdernesse litteras suas et patris sui transmisit, ut omnes sine excusatione[2] cum equis et armis sibi apud Eboracum occurrerent. At illi, mandatis ipsis parere nolentes, quendam monachum suppriorem nostrum ad ipsum destinarunt, ad proponendas suas liberas consuetudines et[3] excusandas necessitates suæ impossibilitatis. Rediens vero de Scocia præfatus Edwardus simile eisdem mandatum iterato transmisit, et iterum dictus[4] monachus ipsos ad tunc[5] sufficienter excusavit. Postea, cum dictus Henricus rex magnum parliamentum apud Londoniam haberet, per consilium magnatum[6] transmisit septem barones, cum equis et armis et potestate magna, ut omnes rebelles de Holdernesse sine differentia graduum caperent et bona ipsorum confiscarent. Quo comperto, vicecomes de Holdernesse et omnis communitas ejusdem congregati[7] fregerunt pontem de Hullo, et, apud Suttonam, in grangia nostra ibidem, hospitantes,[8] per duas noctes excubias faciebant[9] super Hullo, propter ipsos barones, cum apud Cotyngham essent, ne transirent. Quibus communitatibus, præter alia mala quæ fecerant[10] in grangia nostra de Suttona, exennia plurima[11] victualium transmisimus.[12] Postea, ipse vicecomes et omnes dictæ communitates de Holdernesse quoddam concilium[13] apud capellam nostram in bosco habuerunt, et nobiscum in hospitio refecti sunt omnes milites et armigeri, libere tenentes et plebani infiniti; nec unquam visa fuit

A.D. 1249–1269. Rebellio de Holderness.

Occupation of Sutton f. 73.

Grange by the sheriff and his troops.

Exaction of provisions.

Assembly in the chapel in the wood.

Refection of armed men in the monastery.

[1] *Henrici*] wanting in P.
[2] After *excusatione* insert et cunctatione, P.
[3] After *et* insert ad, P.
[4] *dictus*] supradictus, P.
[5] *ad tunc*] wanting in P.
[6] After *magnatum* insert ipse, P.
[7] *congregati*] wanting in P.
[8] *hospitantes*] pernoctantes, P.
[9] *faciebant*] facientes, P.
[10] *quæ fecerant*] facta, P.
[11] *plurima*] wanting in P.
[12] *transmisimus*] transmittebamus, P.
[13] *quoddam concilium*] quandam convocationem, P.

A.D. 1249–1269. Labour of the sub-prior to tranquillize the country.

tanta multitudo reficientium in domo nostra. Adventu autem primo dictorum baronum comperto, memoratus monachus supprior noster eisdem et exercitibus suis per diversa loca occurrebat, et in tantum laboravit quod, infra sex continuos dies et noctes, vix somnum bis capere posset; insuper et, infra unum diem et noctem, tres equos mutavit laboris lassitudine victos. Tandem, juxta votum, salvo conductu a prædictis baronibus procurato, xvj. de majoribus de Holdernesse apud Beverlacum eisdem occurrere faciebat; ubi omnes qui rebelles et exosi de Holdernesse reputabantur sunt amicabiliter pacificati. Et sic, divina nobis favente gratia,[1] mortes evasimus et incendia. Ob quam causam salvationis, universa patria de Holdernesse huic domui nostræ de Melsa merito tenetur imperpetuum obligata.

XI. *De terris et tenementis*[2] *in Cotyngham, Beverlaco, Northburtona, Blaunchemarle, Northdaltona, et Skyrena.*

Cotyngham.

Johanna de Wake domina de Cotyngham[3] concessit nobis ut facere possemus[4] duos pontes, pro libero introitu nostro et exitu de clausis nostris apud Cotyngham usque ad calcetas, pro animalibus nostris ad pasturas ducendis et reducendis. Alanus Besche dedit nobis quandam terram[5] in alta via Beverlacensi,[6] quam Rogerus abbas 13 postea ad feodi firmam cuidam dimisit. Eandem[7] itaque abbas Willelmus 9 dedit ad feodi firmam, pro x. solidis annuis,[8] Roberto

Beverlacum.

---

[1] After *gratia* insert deprædationes, P.

[2] *et tenementis*] wanting in P.

[3] *domina de Cotyngham*] wanting in P.

[4] *facere possemus*] faceremus nobis, P.

[5] After *terram* insert, ex opposito foro, P.

[6] *alta via Beverlacensi*] Beverlaco, P.

[7] *Eandem*] Idem in both MSS.

[8] After *annuis* insert cuidam, P.

de Heytfeld et heredibus suis in alta via Beverlacensi. A.D. 1249–1269.
Deditque unum toftum in Beverlaco, quod Stephanus de Rule dedit nobis,[1] cuidam Petro de Setona et heredibus de corpore suo procreatis; ita quod idem Petrus nobis pro dicto tofto dimidiam marcam redderet annuatim. Amandus de Ruda dedit nobis annuum redditum trium solidorum de 2 bovatis terræ in Northburtona, in escambium pro altero annuo redditu 3 solidorum, quem percipere solebamus de una placea terræ contigua manerio suo in Ruda. Galfridus Dagonus junior confirmavit nobis totam terram de Blaunchemarle, quam habemus ex donatione Galfridi Dagoni senioris, in puram eleemosynam; et illam marcam annuam quam, ad facienda forinseca servitia dominis feodi, sibi et antecessoribus suis pro dicta terra solvere consueveramus, nobis caritative relaxabat. Rogerus de Bermingham dedit nobis duas bovatas terræ in Northdaltona, pro xl. marcis, in quibus eum erga Judæos acquietabamus; et Willelmus filius Ernisii unam bovatam terræ, pro xij. marcis, quas pro eo Judæis solvimus,[2] nobis dedit. Alanusque filius Willelmi reddidit nobis unum toftum ibidem, quod patri suo ad feodi firmam prius tradebamus. Hic itaque Willelmus abbas nonus,[3] non obstante dissuasione præscripti domini Michaelis abbatis nostri octavi,[4] incepit transferre antiquam grangiam nostram de Skyrena, et novam construere[5] loco ubi cernitur in præsenti. In cujus ædificiis, fossatis et muris,[6] D. marcas expenderamus. Sed, per ebrietatem trium conversorum nostrorum, ibidem combustum est granarium apud eandem veterem grangiam, in quo 400 quarteria et amplius bladi pariter fuerunt concre-

Northburtona.

Blauncheharle.

Daltona.

Skyrena.

Rebuilding of Skyrne grange.

Consumption of the granary by fire.

[1] *Stephanus . . . nobis*] de Stephano de Rule habebamus, P.

[2] *solvimus*] solvebamus, P.

[3] *nonus*] wanting in P.

[4] *octavi*] wanting in P.

[5] After *construere* insert in alio, P.

[6] After *muris* insert, factis et constructis, P.

A.D. 1249–1269. mata. Post hæc, Alanus Stabularius contulit nobis unum toftum in Skyrena, et quietum clamavit nobis
f. 73 *b.* annuum redditum x. solidorum, quos[1] percipere solebat de nobis et libere tenentibus nostris de x. bovatis terræ in Skyrena, Hotona et Crauncewyk, in perpetuum escambium pro situ ipsius antiquæ grangiæ, prout fossato et muro includebatur; et idem Alanus,[2] pro situ ipsius grangiæ antiquæ,[3] xij. denarios annuos et homagium nobis reddere teneretur. Tunc vero fecimus nobis unum fossatum, in latitudine xx. pedes, a dicta nova grangia nostra usque ad aquam[4] fluvii de Skyrena, ad cariagia nostra in dicto fossato per navem, et piscariam ac alia necessaria in eodem fossato[5] facienda. Willelmus Senescallus, qui fuit homo noster et ballivus ibidem temporibus Ricardi et Michaelis abbatum, contulit nobis lx. acras terræ arabilis, et novicius apud nos factus in pace requievit. Robertusque de Eboraco et Emma uxor ejus, filia Odardi filii Thomæ de Ettona, dederunt nobis quartam partem 34 acrarum terræ et quartam partem pasturæ duarum bovatarum terræ ibidem. Et Hamundus filius Adæ de Dryffeld[6] reddidit nobis 8 acras prati, quæ jacent inter aquam de Skyrena et villam de Dryffeld,[6] quas[7] pro uno denario annuo de feodo nostro tenebat. Hic autem abbas Willelmus[8] dimisit ad feodi firmam sex acras terræ in Skyrena pro 2 denariis annuatim.

Construction of a dyke.

---

[1] After *quos* insert aliquando, P.

[2] *idem Alanus*] ipse, P.

[3] *antiquæ*] wanting in P.

[4] *aquam*] filum aquæ, P.

[5] After *fossato* insert quoties placeret, P.

[6] *Dryffeld*] Dryfeld, P.

[7] *quas*] quod, P.

[8] *Willelmus*] wanting in P.

XII. *De advocatione ecclesiarum de Hotona et Skyrena; et appropriatione ecclesiæ de Skyrena; et spoliatione nostra de eadem; de vexatione nostra pro decimis de Skyrena.*[1]

A.D. 1249–1269. Hotona. Suit respecting the advowsons of Hoton and Skyrne.

Eo quoque tempore,[2] traximus priorem et conventum de Wattona in placitum[3] coram justitiariis domini regis,[4] super jure patronatus et advocatione ecclesiæ de Hotona et capellæ de Skyrena; qui dictam ecclesiam vacantem, non obstante advocatione dictæ ecclesiæ nobis prius concessa, solebant præsentare.[5] Sed tandem, per consensum domini Walteri Gray archiepiscopi Eboracensis,[6] et justitiariorum regis,[7] finalis concordia inter ipsos et nos facta est; ita, videlicet, quod advocatio ecclesiæ de Hotona penes priorem et conventum de Wattona permaneret, et nos[8] advocationem ecclesiæ de Skyrena nobis imperpetuum retineremus.[9] Cui concordiæ archiepiscopus præfatus congaudens utramque matricem ecclesiam imperpetuum fore[10] concedebat. Jure igitur patronatus in dicta ecclesia de Skyrena a nobis sic obtento,[11] eam in proprios usus redigere conabamur. Quapropter, super appropriatione dictæ ecclesiæ per quendam monachum de Kyrkestalle litteras ab Innocentio papa 4 promerebamur,[12] ut, cedente vel decedente rectore dictæ ecclesiæ, assignata de ipsius ecclesiæ bonis et facultatibus congrua portione, qua vicarius[13] in eadem

Papal letters on the appropriation of the church of Skyrne.

---

[1] *de Skyrena*] terrarum nostrarum apud Skyrenam, P.

[2] After *tempore* insert nos, P.

[3] *placitum*] causam, P.

[4] After *regis* insert apud Eboracum, P.

[5] *qui . . præsentare*] nescio enim quid juris vel clamii dicti canonici de Wattona in ipsis advocationibus vendicabant, P.

[6] *Eboracensis*] wanting in P.

[7] *regis*] wanting in P.

[8] *nos*] wanting in P.

[9] *retineremus*] remaneret, P.

[10] *fore*] esse, P.

[11] After *obtento* insert, cujus decimæ redditus et proventus ad 8 marcas tantum, secundum æstimationem, singulis annis taxabantur, P.

[12] *promerebamur*] placed at the end of the sentence, P.

[13] After *vicarius* insert, qui pro tempore foret, P.

A.D. 1249–1269. valeret congrue sustentari, et ut omnia tam diœcesani quam archidiaconi et officialium eorundem aliaque onera supportaremus, eam in proprios usus possemus retinere. Quarum litterarum auctoritate, discedente vel decedente[1] magistro Johanne Romano tunc rectore ecclesiæ de Hotona, prænominatam ecclesiam de Skyrena per

Ejection from the church of Skyrne. dies aliquot in pace possidebamus. Postmodum, cum dicti canonici de Wattona quendam dominum Johannem de[2] Mawnselle ad dictam ecclesiam de Hotona præsentassent, nullam penitus in sua præsentatione de ipsa ecclesia de Skyrena facientes mentionem, quam propter fidem compositionis pristinæ in sua præsentatione excepisse debuissent, idem Johannes de[2] Mawnselle nos a possessione dictæ ecclesiæ de Skyrena violenter ejecit, et ipsam quoad vixit sic obtentam detinuit occupatam.

Suit respecting tithes of land in Skyrne. Qui quidem Johannes, dictas ecclesias de Hotona et Skyrena sic adeptus, nos super decimis terrarum nostrarum in Skyrena[3] sæpius inquietavit. Sed, cum eidem pro nostro libitu resistere nequiremus, et, propter diversos diversa sentientes, verteretur in dubium pro qua parte terrarum quas nos in Skyrena possedimus[4] ex

f. 74. quibus a præstatione decimarum essemus immunes, apud

Inquisition on the case. heremitorium de Brygham per xij. liberos et legales homines inquisitio facta fuisset, jurati dixerunt quod nunquam, tempore aliquo, de sex bovatis terræ quas de dono Galfridi filii Thomæ de Ettona, nec de sex bovatis quas de dono abbatis de Fontibus habemus, nec etiam de culturis quæ vocantur Almusflattes, decimas prius dederamus; sed eas in pace, a principio generalis interdicti in Anglia et ante, sine exactione aliqua tenebamus, excepto quod viderunt quendam Ricardum de Burtona, tunc senescallum dicti magistri Johannis Romani, unico anno vi rapere et asportare quandam

---

[1] *discedente vel decedente*] mortuo, P.

[2] *de*] wanting in P.

[3] *dictas . . Skyrena*] rector ecclesiæ de Hotona dum adhuc viveret, P.

[4] *possedimus*] possederamus, P.

partem vesturæ terrarum prædictarum, quasi nomine decimæ, quibusdam de nostris monachis præsentibus et reclamantibus, et etiam pro jure nostro appellantibus. Sed postea dictus Ricardus, per præceptum domini sui rectoris, totum quod vi rapuit pœnitentia ductus nobis restituit spoliatis. Unde de ipsis terris, si tamen nos ipsi eas excoluerimus, usque in hodiernum a præstatione decimarum immunes remanemus. A.D. 1242–1269.

XIII. *De iterata appropriatione*[1] *ejusdem ecclesiæ de Skyrena; et terris aliis acquisitis in Skyrena, Hotona et Crauncewyk.*[2]

Defuncto vero præscripto Johanne de[3] Mawnselle,[4] antedicti canonici de Wattona quendam[5] Matheum nomine ad ipsam ecclesiam de Hotona denuo præsentarunt, nullam de exceptione dictæ ecclesiæ de Skyrena facientes mentionem. Sed nos interim possessionem dictæ ecclesiæ de Skyrena virtute dictarum[6] litterarum apostolicarum adepti sumus. Cumque idem Matheus in ecclesiam de Hotona fuisset institutus, coram capitulo Eboracensi, sede vacante, contra nos se opposuit, protestans dictam ecclesiam de Skyrena ad jus et proprietatem ecclesiæ suæ de Hotona de jure pertinere, appellans ne quid in præjudicium sui et ecclesiæ suæ de Hotona attemptaretur. Sed tamen ipsam appellationem non est prosecutus. Qua de causa, prædictum capitulum bona prædictæ ecclesiæ de Skyrena sequestrarunt, indulgentiis prænominatis et inhibitionibus conservatoriis in nullo penitus deferentes; sed comminantes insuper[7] quod, nisi nos infra tempus

Renewed dispute respecting the presentation to Skyrne church.

Presentation by the convent.

[1] *iterata appropriatione*] advocatione, P.

[2] *Crauncewyk*] Crawncewyk, P.

[3] *de*] wanting in P.

[4] After *Mawnselle* insert, rectore ecclesiæ de Hotona, P.

[5] After *quendam* insert clericum, P.

[6] *dictarum*] wanting in P.

[7] *insuper*] wanting in P.

A.D. 1249–1269. legitimum ad prædictam ecclesiam de Skyrena idoneum[1] clericum præsentaremus, ipsi auctoritate concilii generalis ecclesiam conferrent antedictam. Nos igitur, ne status noster, saltem quoad jus patronatus, deterior redderetur, quendam clericum Stephanum nomine ad eandem ecclesiam de Skyrena præsentavimus. Quo ante institutionem obtentam defuncto, quendam alium clericum[2] ad eandem ecclesiam de Skyrena iterum præsentavimus. Qui eandem ecclesiam ad nostram præsentationem, auctoritate capituli prædicti, consecutus, suo perpetuo possedit in pace. Quo defuncto, quidam Ricardus Vescy, ad præsentationem nostram, in prædicta ecclesia de Skyrena fuit institutus. Quibus ita peractis, nos per quendam Raynerum, civem et mercatorem Lucanensem, negotium nostrum in curia Romana super iterata[3] appropriatione prædictæ ecclesiæ de Skyrena commisimus[4] peragendum, promissis eidem 40 marcis si negotium ipsum in dicta curia fine debito terminaret. Quod et factum est. Unde super hoc accepimus litteras papales ut, cedente rectore dictæ ecclesiæ vel decedente, [ipsam in proprios usus possideremus], proviso tamen quod idoneo capellano, in eadem ecclesia Domino perpetuo celebraturo, competens de ipsius proventibus portio assignaretur,[5] ex qua congrue posset[6] sustentari ac alia ipsius ecclesiæ onera sustinere valeret. Sed, adversariorum omnino renitente obstaculo, et resistente[7] nobis fortiter et contradicente dicto Eboracensi capitulo, ipsam ecclesiam in usus proprios nunquam potuimus obtinere. Unde dominus Robertus abbas noster undecimus et conventus eandem ecclesiam de Skyrena[8] de se et[9] suis successoribus penitus auferebant. Interea

Right of appropriation obtained from Rome.

---

[1] *idoneum*] ydoneum, the constant form of spelling in both MSS.

[2] After *clericum* insert nomine [ ], P.

[3] *iterata*] wanting in P.

[4] *commisimus*] transmisimus, P.

[5] *assignaretur*] placed at the end of the sentence, P.

[6] *posset*] wanting in P.

[7] *resistente*] obstante, P.

[8] *de Skyrena*] wanting in P.

[9] *se et*] wanting in P.

autem, cum reliqua terræ et tenementa quæ Johannes filius Willelmi de Skyrena habebat in Skyrena erga Judæos pro cclj. marcis et dimidia argenti invadiarentur, et dictus Johannes pecuniam ad solutionem dictæ summæ quæsisset, pro prædicta pecunia adipiscenda ad quitantiam terræ suæ, cuidam alio Judæo Gamalieli de Oxonia, de prædictis terris suis in Skyrena, decem libras argenti annuas imperpetuum concedebat. Quas quidem decem libras annuas prædictus Gamaliel[1] domino Edwardo regis primogenito erogavit.[2] Nos tamen, easdem terras de præfato Johanne[3] comparantes, ipsas x. libras annuas de præfato domino Edwardo, et quitantias de ipsis Judæis, pro cl. et amplius marcis emebamus, præter expensas quas fecimus ipsum negotium procurando. Nam et ipsi Judæi, quibus dictæ terræ prius[4] invadiatæ fuerunt, totum jus suum in eisdem terris[5] Willelmo de Albeny concedebant, non obstante acquietantia per eos dicto Johanni de Skyrena facta.[6] Unde dictus Willelmus,[7] jus in ipsis terris vendicans, nobis plurima injurias et gravamina inferebat. Sed, quia ipsæ injuriæ nimis fuerant excessivæ, ipsas terras amicabili compositione nobis coactus est relaxare. Unde tam omnes cartæ debitorum et firmæ annuæ præscriptæ quam cartæ ipsius Johannis, simul cum confirmatione Willelmi filii sui,[8] nobis tradebantur. Et Robertus Hobellus vendidit nobis de 2 bovatis terræ, quas tenebat de nobis in Hotona et Crauncewyk, xx. acras et dimidiam terræ, et pasturam ad 80 oves, totam videlicet pasturam quæ pertinet ad ipsas duas bovatas terræ. Cujus filia Cecilia de ipsis bovatis[9] aliquantam portionem terræ nobis erogavit.[10] Robertusque filius Hen-

A.D. 1249–1269. Skyrena. f. 74 *b.*

Lands mortgaged to Jews.

Purchase of right of the mortgagees.

Hotona. Crauncewyk. Various grants.

[1] *Gamaliel*] Judæus, P.
[2] *erogavit*] erogabat, P.
[3] *easdem . . Johanne*] jus præfati Johannis in ipsis terris, P.
[4] *prius*] wanting in P.
[5] *totum . . . terris*] omnes ipsas terras, P.
[6] *non . . facta*] wanting in P.
[7] After *Willelmus* insert, post adeptionem nostram, P.
[8] *filii sui*] dicti Johannis, P.
[9] After *bovatis* insert terræ, P.
[10] *erogavit*] erogabat, P.

A.D. 1249–1269. rici Taliour de Crauncewyk dedit nobis medietatem unius tofti et unam bovatam terræ. Cujus soror Isoldia alteram bovatam terræ, quam de nobis tenebat ibidem, nobis dedit.[1] Et Robertus filius Willelmi Senescalli de Skyrena confirmavit nobis terras et tenementa quæ tenebamus de feodo suo ibidem; et insuper duas bovatas cum uno tofto, quæ modo dicuntur Cothomland,[2] ad opus Ceciliæ sororis suæ et heredum suorum de corpore suo procreatorum, nobis concessit. Ita quod ipsa Cecilia ipsa toftum et 2 bovatas terræ[3] per forinsecum servitium et per 14 solidos et 4 denarios annuos de nobis teneret. Unde eadem toftum et 2 bovatas concessimus dictæ Ceciliæ in forma præscripta.[4] Willelmusque filius Paulini de Hotona totam terram quam tenuit de feodo nostro ibidem, et Ricardus Durant duas bovatas terræ quas de nobis tenebat ibidem, nobis vendiderunt. [5] Willelmusque[6] Arnald de Hotona dedit nobis quicquid terræ habuit in certis locis de[7] Crauncewyk[8] ad duas bovatas suas pertinens, in perpetuum escambium pro quibusdam aliis[9] terris quæ ad 5 bovatas nostras in aliis certis locis pertinebant. Et Thomas filius Thomæ de Hothome dedit nobis duo tofta, tres culturas, 17 acras terræ arabilis et prati, et pasturam sufficientem ad sex averia tam in communi pastura quam in tribus defensis in Hotona et Crauncewyk;[8] pro quibus terris 8 marcas Judæis solvebamus. Et Johannes de Hothome confirmavit nobis omnia terras et tenementa quæ de feodo ibidem tenebamus. Idem autem abbas Willelmus vendidit[10] maritagium Marjoriæ filiæ Thomæ de Naventoft domino Johanni de Carletona militi. Unde fere

Payment to Jews.

Sale of marriage.

---

[1] *nobis dedit*] wanting in P.

[2] *quæ . . . Cothomland*] wanting in P.

[3] *terræ*] wanting in P.

[4] *eadem . . . præscripta*] præfatam Ceciliam feoffavimus in forma præscripta. Quæ quidem terra modo Cothomland nuncupatur, P.

[5] *Willelmus*] The commencement of Chapter XIV. in P.

[6] *que*] wanting in P.

[7] *de*] in, P.

[8] *Crauncewyk*] Crawncewyk, P.

[9] *aliis*] wanting in P.

[10] *vendidit*] vendebat, P.

totum jus nostrum in custodia et warda terræ ipsius in Crauncewyk perdideramus. Sed qualiter ipsum jus nostrum fuerat recuperatum, tempore domini Rogeri abbatis nostri 13 postea referetur. A.D. 1249–1269.

XIV. *De terris et tenementis in*[1] *Kylloma, Wharroma, Ynkylmore, Cravenna;*[2] *de campanario et ecclesia; et de morte abbatis.*[3]

Kylloma. Agreement for the purchase of the manor of Kyllom of the chapter of Rouen. f. 75.

Interea autem, cum manerium de Kyllum de archiepiscopo et capitulo Rothomagensibus in Normannia per aliquot annos ad firmam teneremus, conati sumus dictum manerium cum omnibus suis pertinentiis nobis et monasterio nostro ad feodi firmam adunare. Concordati sumus ergo cum dictis archiepiscopo et capitulo quod, pro dicto manerio cum pertinentiis suis, centum et decem marcas annuas apud Rothomagum redderemus; dum tamen consensus regis ad hoc interveniret, et nos[4] sufficientem cautionem pro dicta pecunia solvenda dictis archiepiscopo et capitulo[5] ab aliquo monasterio Rothomagensis diœceseos exhiberemus.[6] Cum ergo demum consensus regius de difficili, et ut rex proventus dicti manerii vacante sede Rothomagensi confiscaret,[7] [annueretur], et nos[8] cautionem sufficientem ab aliquo monasterio Rothomagensis diœceseos[9] invenire non possemus, conati[10] sumus conventiones super hoc factas omnimodis adnullare. Willelmus de Barkethorpia dedit nobis 2 bovatas terræ cum uno tofto in Wharroma; pro Wharroma.

---

[1] After *in* insert Hotona et Crauncewyk, P.

[2] *Cravenna*] Lyntona, P.

[3] This title is placed with the commencement of Chapter XIV. as arranged in P. See p. 116, note [5].

[4] *nos*] wanting in P.

[5] *dictis . . capitulo*] dicti archiepiscopi et capitulum, P.

[6] *exhiberemus*] obtinerent, P.

[7] *et ut rex . . . confiscaret*] sub duris conditionibus annueretur, P.

[8] *nos*] wanting in P.

[9] *Rothmagensis diœceseos*] illius patriæ, P.

[10] *conati*] coacti, P.

A.D. 1249–1269. Confirmation of lands by Sir Peter Mauley.

quibus damus Hospitalariis Sancti Johannis de Ierosolyma sex solidos annuatim. Dominus Petrus de Malolacu secundus confirmavit nobis omnes terras et tenementa quas [tenebamus][1] de eo in Wharroma, Oktona, Raventhorpia, Nessyngwyk, Lokyngtona et Crauncewyk; salva sibi et heredibus suis licentia distringendi[2] feoffatores nostros, extra eleemosynam nostram, per omnia tenementa quæ de ipsis tenent, pro servitio suo integro. Ita quod, occasione alicujus districtionis, libera eleemosyna nostra non perturbetur. Ac etiam salvo ipsis jure et clamio in omnibus terris, tenementis et redditibus, quæ Petrus de Malolacu pater suus et Isabella mater sua in vita sua nobis contulerunt. Sed quæ fuerint ipsæ terræ penitus ignoratur; cum de donatione præfatæ Isabellæ nulla tenementa possidemus, nec etiam aliqua tenementa ex donatione dicti Petri patris sui alicubi retinemus, vel unquam accepimus, præter tenementa et redditus ad cantariam capellæ in bosco pertinentes.[3] Pro qua quidem confirmatione, præfatus Petrus secundus 80 marcas de nobis recipiebat. Interim, dominus Johannes de Eynyll miles, cum forisfacturam quandam erga regem incurrisset, et ideo terræ et tenementa sua quæcunque confiscarentur, finem cum domino rege [facere][4] indultum sibi fuit. Unde, pro redemptione terrarum[5] hereditatis[6] suæ blandis sermonibus abbatem et quosdam seniores domus nostræ in tantum circumvenit quod,[7] per sigillum nostrum, accepit mutuo a fœneratore ccl. marcas. Cujus pecuniæ usura per temporis diuturnitatem in tantum crevit, quod damnum modicum hac causa incurrebamus. Unde dictus[8] Johannes[9] manerium suum de Lawndeforth ad

Ynkylmore.

Loan of money to Sir John Eynyll.

Grant of land in repayment.

[1] *tenebamus*] inserted in P.

[2] *distringendi*] posse distringere, P.

[3] *Sed quæ . . pertinentes*] wanting in P.

[4] *facere*] inserted in P.

[5] *terrarum*] wanting in P.

[6] After *suæ* insert, accessit ad nos et, P.

[7] *quod*] ut ille, P.

[8] *Unde dictus*] Qui quidem, P.

[9] After *Johannes* insert, de Eynyll postea, P.

terminum 9 annorum nobis concessit, ut interim de præfato manerio[1] dictam pecuniam ex integro recuperemus. Deditque nobis 4 perticatas terræ in latitudine in mora de Ynkylmere, et in longitudine a villa de Adelyngfleet[2] usque ad Thorne, cum toto fundo suo et aliis pertinentiis suis. Eo quoque tempore, vendidimus domino Ricardo de Haverynge, pro 50 marcis, totum jus quod habuimus in molendinis, terris et redditibus, in Lyntona, Cirbyry North[3] et Tacheforth, in Cravenna,[4] quæ Hugo abbas 5 receperat in escambium pro centum solidis annuis in Lyntona, quos comes Baldewinus nobis cum corpore suo conferebat; reservato nobis de ipsis molendinis, terris et redditibus, uno denario annuo per manus unius monachi de Wobornia percipiendo. Tempore autem hujus abbatis Willelmi noni,[5] factum est campanarium nostrum et plumbo coopertum, et magna campana[6] vocata Benedictus, totaque ecclesia asserum testudine cælata et tegulis in fundo[7] cooperta; factaque sunt magnum granarium apud pistrinum et plumbo coopertum, infirmitorium conversorum et stalla ipsorum in ecclesia.[8] Deinde vero, anno Domini 1269, dictus dominus Willelmus de Dryffeld, abbas noster nonus, vir miræ sanctitatis,[9] disciplinæ custos, omniumque virtutum æmulator eximius, monasterium per xx. fere annos laudabiliter regens, beato fine quievit, et sepultus est in capitulo juxta prædecessores suos, subtus tumbam erectam ante analogium.[10] De quo quidem dicitur, quod Dominus multa miracula

A.D. 1249–1269.

Cravenna.

Sale of lands to Sir Richard Havering.

Campanarium.

The bell Benedictus.

Ecclesia.

Roofing of the church.

Other buildings.

Abbas moritur. A.D. 1269.

Miracles worked by him.

---

[1] *ut . . manerio*] in quibus annis, P.

[2] *Adelyngfleet*] Adlyngfleet, P.

[3] *Cirbyry North*] Tyrbyry le North, P.

[4] *in Cravenna*] wanting in P.

[5] *Tempore . . noni*] Per idem vero tempus, P.

[6] After *campana* insert nostra, P.

[7] *in fundo*] wanting in P.

[8] *totaque ecclesia . . in ecclesia*] the arrangement of the sentence varied from P.

[9] After *sanctitatis* insert norma justitiæ, P.

[10] *analogium*] anologium in both MSS.

A.D. 1249–1269. populo suo per eum ostendere dignatus est; sed nullum illorum in libris vel codicibus nostris invenitur exaratum.[1]

f. 75 *b*. XV. *De privilegiis monasterio nostro et ordini*[2] *concessis.*[3]

Privileges granted by pope Alexander IV. Exemption from tithes of hay. Post Innocentium[4] 4, Alexander 4us[5] in ejus locum papa[6] subrogatur. Qui, præter alia nobis prius indulta,[7] nobis iterum concedebat ut de fœno quod percipimus de pratis seu nemoribus et terris nostris, ante vel post generale concilium acquisitis, nulli solvere decimas teneremur. Et[8] iterum etiam ordini nostro

From papal subsidies. indulsit[9] quod, ad præstationem aliquarum collectarum, subsidiorum et aliarum exactionum, imponendarum domibus nostris a sede apostolica seu legatis ejusdem, aut ipsorum auctoritate ac mandato, non teneremur per litteras ipsius sedis seu legatorum ejus quæ plenam et expressam de indulgentia hujusmodi et ordine nostro non fecerint mentionem, etiam si contineatur in eisdem litteris quod id per eas mandatum[10] fiat, aliqua indulgentia non obstante. Atque excommunicationis, suspensionis et interdicti, sententias, si quas occasione prædictorum in aliquos de ordine communiter ab aliquo

From suspension or excommunication by papal legates. promulgari contigerit, decreverat non tenere. Et, quia dictus papa Alexander omnia indulta quibuscunque personis ecclesiasticis, prælatis et aliis, regularibus et non regularibus, sive sæcularibus principibus, et aliis minoribus, et quorumcunque locorum capitulis, collegiis,

---

[1] *invenitur exaratum*] exaratur, P.

[2] *et ordini*] wanting in P.

[3] After *concessis* add, per Alexandrum papam 4, et Urbanum papam 4, P.

[4] *Post Innocentium*] Mortuo autem Innocentio, P.

[5] After *Alexander 4us* insert natione Campanus, P.

[6] *papa*] wanting in P.

[7] *indulta*] concessa, P.

[8] *Et*] Qui, P.

[9] *indulsit*] concedebat, P.

[10] *mandatum*] mandatur, in both MSS

conventibus, et communibus seu communitatibus, a prædecessore suo[1] et seipso concessa, quod videlicet per delegatos, conservatores aut executores, a sede apostolica deputatos, seu per delegatos ab ipsis vel per legatos sedis ejusdem, aut ordinarios vel delegatos eorum, interdici, suspendi vel excommunicari, quodque ipsis ingressus ecclesiæ interdici, et quod terræ suæ interdicto ecclesiastico supponi, non valerent, totaliter auctoritate apostolica duxerat revocanda; ita quod deinceps nullum robur nullumque vigorem obtinerent, nec præmissi in ea juvare se valerent ulterius vel tueri, nisi principes ipsi fuerint reges, vel uxores aut filii seu fratres regum, aut alii magnates sublimesque viri, qui antiquitus a prædicta sede similem gratiam habuerint; nobis tamen et ordini nostro specialiter indulgebat quod, per revocationem hujusmodi, nullum libertatis et immunitatis nobis a præfata sede apostolica concessæ[2] præjudicium imposterum generetur. A.D. 1249 -1269.

Atque iterum ordini nostro concedebat ut monachi ordinis nostri, presbyteri, confessiones familiarium nostrorum qui continuis nostris obsequiis immorantur, quoties opportunum fuerit, audire valerent, et injungere ipsis pro commissis pœnitentiam salutarem; nisi talia fuerint propter quæ sit sedes apostolica merito consulenda. Power of confessing their own servants.

Insuper etiam ordini nostro concessit[3] quod firmarii seu tenentes nostri, in terris nostris situati, a jurisdictione cujuscunque judicis ordinarii ecclesiastici sint quieti; et liceret nobis de cætero in capitulo nostro in adulteriis et aliis fornicationibus coram nobis seu commissariis nostris corrigere, et etiam divina audire in capellis nostris et ecclesiastica sacramenta recipere, tam infra quam extra monasteriorum ordinis septa situatis. Et nihilominus, cum dicti tenentes seu firmarii obierint, liceat nobis testamenta sua in capitulo Exemption of their tenants from jurisdiction of the ordinary. Power to take cognizance of cases of adultery; to perform divine service in

[1] After *suo* insert Innocentio, P.
[2] *concessæ*] concessis, P.
[3] *concessit*] concedebat, P.

A.D. 1249–1269. their chapels; to prove the wills of their tenants; and baptize their children.

nostro coram nobis vel commissariis nostris probare, et etiam pueros eorundem in dictis capellis baptizare. Et si quis archiepiscopus, episcopus, archidiaconus, decanus, aut aliquis eorum officialis, propter hoc in nos seu monasteria nostra, ecclesias seu capellas, aliquam sententiam inferrent,[1] illam decreverat omnino non tenere. Cui quidem Alexandro 4[2] successit Urbanus papa[3] 4, qui omnes libertates et immunitates a Romanis pontificibus, sive per privilegia sive per alias indulgentias, nobis et monasterio nostro specialiter concessas, necnon libertates et exemptiones sæcularium exactionum a regibus et principibus aliisque Christi fidelibus rationabiliter nobis et monasterio nostro indultas, terras quoque et possessiones, et alia bona nostra,[4] nobis et monasterio nostro auctoritate apostolica confirmavit.[5]

Confirmation of papal privileges by Urban IV.

f. 83 *b*. [6]CAP. XVI. *De ordinibus fratrum Carmelitarum et Augustinensium; de Henrico rege Danorum; de Alexandro papa* 4; *de Urbano papa* 4; *de bello inter reges Ungariæ et Bohemiæ; de Clemente papa* 4; *de Karolo rege Ciciliæ; et de Sarracenis in Hispania.*

Confirmation of the rule of the Carmelites by Innocent IV.

Sub Innocentio papa 4, anno Domini 1250, congregati sunt fratres Carmelitæ de eremis,[7] ubi solitariam duxerant vitam, ad villas per ipsum papam Innocentium 4, qui etiam confirmavit regulam eorundem. Quo N. Trivet. p. 238.

Henry and Abel kings

itaque anno, Henricus rex Danorum inclytus ab Abel fratre

[1] *inferrent*] intulerint, P.

[2] *4*] wanting in P.

[3] *papa*] wanting in P.

[4] After *nostra* insert, sicut ea omnia juste ac pacifice obtinebamus, P.

[5] The remainder of the narrative under William, the ninth abbot, is given in greater fulness, and in a different arrangement, in the Philipps MS., which has therefore been followed in the text, the redaction contained in the Egerton MS. being printed as an Appendix.

[6] Much of the contents of this chapter will be found in the amplified copy of Martinus Polonus, Arundel MS. 220.

[7] *eremis*] heremis, MS.

N. Trivet, p. 240. suo juniori, ut regnaret pro eo,[1] in mari suffocatur. Qui Abel sequenti anno, cum Frisones subjugare voluisset, a Frisonibus est interemptus.[2] Præfato Innocentio papa 4 ut præscribitur subito decedente, Alexander papa 4 sedit post ipsum annis 7, mensibus 4. Cujus tempore, anno videlicet Domini 1255, congregati sunt fratres Augustinienses de eremitica vita ad villas per dictum papam Alexandrum, quem dicunt etiam confirmasse regulam eorundem. Hic papa Alexander misit exercitum contra Manfredum invasorem regni Ciciliæ, filium naturalem[3] Frederici imperatoris. Et quamvis ipse Manfredus excommunicatus extitisset, exercitus contra eum nihil proficiens revertebatur. Reprobavit hic papa 2 pestiferos libros, quorum unus dicebat quod omnes religiosi etiam verbum Dei prædicantes de eleemosynis vivendo salvari non possent. Alter vero asserebat[4] inter cætera quod evangelium Christi et doctrina Novi Testamenti neminem ad perfectionem deduxit, et evacuanda erat anno 1260, et anno 60 deberet inchoari doctrina Joachim, quem conditor libri evangelium æternum nominavit,[5] totam perfectionem hominum salvandorum in eo ponendo. Sanctamque Claram de ordine Sancti Damiani canonizavit. Post ipsum Alexandrum 4 sedit Urbanus papa 4 annis fere 4. Hic prius extiterat patriarcha Ierosolomitanus, deinde exercitu crucesignatorum fugavit exercitum Romanorum et Sarracenorum quem Manfredus in patrimonium Sancti Petri intruserat. Constantinopolis etiam, quæ olim per Gallicos et Venetos capta fuerat, per Paliologum Græcorum imperatorem in prælio recuperatur. Eodem anno sex mille Florentinorum et Lucanorum capti sunt et interfecti a Senensibus. Anno sequente, videlicet anno Domini 1262, rex Ungariæ pro certis terris regem Bohemiæ bello aggreditur, habens in exercitu suo diversarum orientalium nationum et paganorum cir-

A.D. 1249–1269. of Denmark.

Pope Alexander IV.

Augustinians.

Acts of pope Alexander IV.

Ibid. p. 249.

Pope Urban IV.

Recovery of Constantinople by the Greek emperor.

Arundel MS. 220,[3] f. 261.

War between Florence and Siena.

f. 84.

War between the

---

[1] *eo*] eorum in MS.

[2] *interemptus*] interfectus, Tr.

[3] *filium naturalem*] filii naturalis, MS.

[4] *asserebat*] dicebat, Tr.

[5] *nominavit*] vocavit, Tr.

A.D. 1249–1269. kings of Hungary and Bohemia, A.D. 1262.

citer 40 millia equitum. Cui rex Bohemiæ cum 100 millibus equitum occurrit. Cumque in confiniis regnorum bellum inchoatum fuisset, ex collisione equorum et armorum tantus pulvis de terra surrexit ut media et clara die vix homo hominem cognoscere potuisset. Tandem Ungari, rege eorum graviter vulnerato, terga vertentes, cum cedentes festinarent, in quodam flumine profundissimo quod transire debuerant effugerunt, et præter alios occisos circiter 14 millia hominum submersa dicuntur. Sic rege Bohemiæ, victoria habita, Ungariam intrante, rex Ungariæ pacem quærit, terras quæ discordiæ causa fuerant restituit, et in futurum

Kingdom of Sicily.

amicitiam mediante matrimonio confirmavit. Anno sequente ipse Urbanus papa dedit regnum Siciliæ[1] Karolo comiti Provinciæ, fratri regis Franciæ, ut illud

Appearance of a comet, A.D. 1264.

a Manfredo eriperet. Deinde, anno Domini 1264, cometes tam notabilis apparuit qualem nullus tunc vivens ante vidit. Ab oriente enim cum magno fulgore surgens usque ad medium hemisphærii[2] versus occidentem comam perlucidam protrahebat. Et licet in diversis partibus mundi forte multa significavit, hoc tantum unum pro certo compertum est, quod, cum plusquam per 3 menses duraverit, ipso primo apparente papa Urbanus cœpit infirmari, et eadem nocte

Pope Clement IV.

qua papa expiravit et cometes disparuit. Post Urbanum 4 Clemens 4 sedit annis 4 . . . Hic Clemens prius uxorem et liberos habuit, deinde famosus fuit advocatus et præcipuus cum rege Franciæ consiliarius. Post hæc, mortua uxore, factus est Podiensis episcopus, deinde Narbonensis archiepiscopus, tandem Sabiniensis episcopus et cardinalis in Angliam missus fuit legatus; ubi absens electus fuit in papam. Ex tunc pia vita sua et devota oratione creditur multas ecclesiæ

R. Higden, col. 2438.

Defeat of Manfred by Charles, king of Sicily, 1265.

tribulationes extinxisse. Hujus tempore, anno Domini 1265, prædictus Karolus per dictum papam Urbanum vocatus et Apuliam intrans, bello campestri habito, prædictum Manfredum et vita et regno privavit. Anno

---

[1] *Siciliæ*] so written in MS. | [2] *hemisphærii*] emisperii, MS.

Annd. 220, f. 262. sequente quam plurima multitudo Sarracenorum ex Affrica transiens in Hispanias, et alii qui adjuncti sunt Sarracenis, in Hispania magnam plagam in Christianos exercuerunt, intendentes quam olim perdiderant recuperare Hispaniam. Sed illarum partium adunati Christiani, et crucesignatorum ex diversis partibus auxilio adjuti, de Sarracenis triumpharunt. Deinde, anno Domini 1267, Saladinus Babiloniæ, Armenia vastata, cepit Antiochiam, unam de famosioribus civitatibus orbis; occisisque et captis omnibus indigenis ipsam in solitudinem redegit. Anno sequente Conradinus, olim nepos Frederici imperatoris, contra dictum Karolum regem Siciliæ, adjunctis sibi Theutonicis, Lombardis et Tuscis, pervenit usque Romam; [ubi] cum imperiali more receptus fuisset, associatis sibi senatore urbis et Romanis, contra dictum Carolum Apuliam intravit. Sed post durum campestre bellum Conradinus cum suis, terga vertentibus, capitur, et a Karolo cum multis nobilibus decapitatur. Post mortem ipsius Clementis papæ 4 vacavit sedes annis 3, mensibus 2 et diebus 10.

A.D. 1249–1269. Attempt of the Saracens to recover Spain, 1266. Saladin takes Antioch, 1267. Expedition of Conradinus against Charles, king of Sicily, 1268. Death of Pope Clement IV.

Cap. XVII. *De Waltero Gray Eboracensi archiepiscopo.*

T. Stubbs, col. 1724. Tricesimus tertius Eboracensi ecclesiæ præfuit Walterus Gray. Qui cum esset Wigorniensis episcopus, facta pro eo postulatione et admissa, translatus est ad archiepiscopatum Eboracensis ecclesiæ, 6 kalendas Aprilis anno Domini 1216, pontificatus vero papæ Innocentii 3 19 et ultimo, regni quoque regis Johannis 17 et ultimo. Ipse Walterus archiepiscopus pecunia sua acquisivit et appropriavit archiepiscopatui Eboracensi villam de Thorpia prope Eboracum cum pertinentiis, quam in manu successorum suorum quadam annua pensione 20 marcarum . . . . hoc modo in perpetuum obligavit;[1] ut universi successores sui Eboracenses archiepiscopi singulis annis 10 marcas argenti, pro obitu suo in matrici ecclesia Eboracensi, tempore quo contigerit, faciendo, canonicis, vicariis, diaconis, subdiaconis et cæteris ipsius ecclesiæ ministris qui

A.D. 1216–1255. Affairs of the see of York under Walter Gray, archbishop.

[1] *obligavit*] oneravit, S.

A.D. 1216–1255. officio interessent, inde persolverent, ac alias 10 marcas uni capellano perpetuo divina celebranti infra manerium archiepiscopale præfatæ villæ de Thorpia, per ipsos successores suos inveniendo, perpetuis temporibus ministrarent. Ordinavit insuper et statuit tres cantarias perpetuas . . . ad altare Sancti Michaelis infra eandem ecclesiam Eboracensem, ubi corpus ejus jacet humatum. Pro quibus cantariis inveniendis contulit . . . monasterio de Fournays . . . quandam ecclesiam, in proprios usus perpetuo[1] obtinendam. Statuit etiam in diversis locis suæ diœceseos plures capellanos perpetuos, quorum sustentationi perpetuas possessiones deputavit. Hic etiam . . . dedit ecclesiæ beati Petri Eboracensis 32 capas sericas[2] pretiosas, . . . et, suis successoribus in futurum prudenter providens, ordinavit gratuita bonitate et statuit certum numerum animalium cujuscunque generis ex suis propriis successori suo
f. 84 *b.* ad ejus relevationem per ipsum in obitu suo relinquendum: atque a sede apostolica et Anglorum rege Henrico tertio hoc idem confirmari procuravit, ut, ad ejus exemplum, quilibet successorum archiepiscopus Eboracensis in perpetuum eundem numerum animalium ad opus successoris sui infra diœcesim Eboracensem in obitu suo relinqueret. Vixit autem in archiepiscopatu annis 39; quibus expletis, obiit primo die Maii anno Domini 1255, regni vero Henrici regis 3, 39; et in ecclesia beati Petri Eboraci honorifice sepultus est.

Cap. XVIII. *De Sewallo Eboracensi archiepiscopo; de Godefrido Eboracensi archiepiscopo; et de Willelmo Eboracensi electo sed repulso.*

T. Stubbs, col. 1725.

A.D. 1256–1264. Affairs of the see of York under Sewal. Tricesimus quartus Eboracensem rexit ecclesiam Sewallus, ejusdem ecclesiæ decanus, per postulationem, eo quod defectum patiebatur in natalibus et non fuit secum dispensatum quoad talem dignitatem. Cujus electioni cum rex Henricus 3us negaret assensum, idem electus misit ad curiam Romanam, et dominus Alexander papa 4us confirmavit ejus electionem, et ut in ecclesia Eboracensi consecraretur cum eo gratiose dispensavit. Consecratus est ergo Sewallus in ecclesia beati Petri Eboraci a suffraganeis quos advocaverat, die Dominica, 10 kalendas Augusti, anno Domini 1256; et sic, nolente volente rege, obtinuit et pontificatum et pallium. Hic autem considerans

[1] *perpetuo*] perpetuis temporibus, S.

[2] *sericas*] sericeas, MS.

proventus 11 ecclesiarum appropriatarum capellæ Sancti Sepulcri Eboraci per . . . Rogerum . . . prædecessorem suum, pro sustentatione ipsius capellæ et 12 ministrorum ecclesiasticorum et unius sacristæ tantummodo, eidem ecclesiæ[1] in divinis officiis jugiter in perpetuum ministrantium, a prima fundatione ipsius capellæ multipliciter augmentari, ordinavit et statuit, de assensu[2] magistri Gilberti de Tywa tunc sacristæ et custodis ipsius capellæ, ad unamquamque prædictarum 11 ecclesiarum vicarium perpetuum, qui curam gereret animarum, portionemque sufficientem unicuique ipsorum vicariorum, de ea cujus curam gereret ecclesia juxta facultatem ejusdem, pro sui sustentatione deputavit: quorum præsentationem sacristæ et suis successoribus concedens, institutionem seu destitutionem sibi suisque successoribus Eboracensibus archiepiscopis reservavit. Statuit quoque præterea certam pecuniæ portionem[3] pauperibus parochianis cujuslibet prædictarum 11 ecclesiarum, juxta possibilitatem cujuscunque ecclesiæ, singulis annis per præfatum sacristam et successores suos in perpetuum nomine eleemosinæ distribuendam. Ordinavit insuper ut unusquisque prædictorum 12 ministrorum, quos de novo canonicos appellari decrevit, horis nocturnis pariterque diurnis in præfata capella jugiter insistens, singulis diebus tres denarios præter proventus præbendæ suæ prius institutæ de bursa sacristæ perciperet. Ordinavit præterea quod [præter] 12 canonicos prædictos[4] duo essent in eadem capella sacerdotes, singulis diebus in perpetuum pro defunctis celebrantes; similiterque duo diaconi et duo subdiaconi sacerdotibus in ipsa capella jugiter celebrantibus ministerium devotum exhiberent. Et ut ipsi 2 sacerdotes, 2 diaconi et 2 subdiaconi, tanto diligentius ministrarent quanto uberius remunerarentur, statuit etiam ut unusquisque dictorum duorum sacerdotum quinque marcas, unusquisque duorum diaconorum tres marcas, et unusquisque duorum subdiaconorum duas marcas et dimidiam annuas, pro stipendio de bursa sacristæ percipiant. . . . Vixit autem Sewallus in archiepiscopatu annis 2; quibus exactis obiit 6 idus Maii, anno pontificatus sui 2, qui est annus[5] Domini 1258,[6] regni vero Henrici regis 3, 42; et in ecclesia beati Petri Eboraci sepultus est. . . . . Post quem Godfridus de Ludham Eboracensis ecclesiæ decanus, qui in curia Romana . . . anno Domini 1258 consecratus est ab Urbano 4. Hic, anno ponti-

A.D. 1256–1264. Regulations for the appropriated churches of St. Sepulchre's of York.

Succession of Godfrey of Ludham.

[1] *ecclesiæ*] capellæ, S.
[2] *assensu*] consilio, S.
[3] *portionem*] summam, S.
[4] After *prædictos*, ut, in MS.
[5] *annus*] anno, S.
[6] *1258*] supradicto, S.

A.D. 1256–1264. His death.

ficatus sui 3°, civitatem Eboracensem supposuit interdicto, quod duravit a principio Quadragesimæ usque ad festum Inventionis Sanctæ Crucis proximo sequens. Vixit autem in archiepiscopatu 6 annis, mensibus 3 et diebus 18: quibus expletis obiit 2 idus Januarii, anno pontificatus sui 7°, Dominicæ vero incarnationis[1] 1264, regni vero Henrici regis 3, 48, et in ecclesia beati Petri Eboracensis sepelitur. Quo ut præmittitur defuncto, Willelmus de Langtona, ejusdem ecclesiæ canonicus et decanus, circa festum Sancti Gregorii electus est. Cujus electio ratione pluralitatis beneficiorum cassata fuit in curia Romana; cum tamen non haberet nisi unam ecclesiam cum decanatu Eboracensi.

Election of William of Langton. Quashed in the court of Rome.

CAP. XIX. *De homagiis Alexandri regis Scotiæ et Lewelini principis Walliæ; de nimio ardore et fame in Anglia; de provisionibus Oxoniensibus; et bello inter regem Henricum et proceres apud Lewes.*

A.D. 1252–1264. Marriage of the princess Margaret to Alexander of Scotland, 1252. Regency of Scotland. f. 85. Grant to prince Edward of Gascony, Ireland, &c., 1263. Drought and famine. Peace with Llewellyn, prince of Wales.

Anno Domini 1252, et regni regis Henrici 3, 35, ipse rex Henricus venit Eboracum cum multitudine prælatorum et procerum pro maritatione filiæ suæ Margaretæ Alexandro regi Scotiæ; fecitque idem Alexander rex homagium dicto regi Henrico. Et quia Alexander puer erat, commissum est regnum Scotiæ cum rege et regina custodiæ dominorum Roberti de Roos et Johannis de Balliolo, de consilio magnatum[2] utriusque regni. Anno sequente, idem rex Henricus dedit Edwardo primogenito suo Vasconiam, Hiberniam, Walliam et comitatum Cestriæ. Quo anno terra ex nimio fervore æstatis ita exaruit ut nullum fructum fecit, et in fine autumni tantæ pluviæ inundaverunt quod terra non potuit statim eam deglutire. Unde mala plurima contigerunt, et infra paucos inde annos tanta fames invaluit ut præ nimia caristia bladi pauperes fame perirent. Anno ipsius regis 38, pax est reformata inter ipsum Henricum regem et Lewelinum

[1] *Dominicæ ... incarnationis*] et anno Domini, S.

[2] *magnatum*] magnatorum, MS.

principem Walliæ, ita quod ipse Lewelinus et ejus successores deinceps vocarentur principes et ferrent regibus Angliæ homagium. Et rex Henricus recepit ab eo 3000 marcas, et fecit inde chartam auctoritate papali roboratam. Anno vero Domini 1258, et regni hujus regis Henrici 41,[1] ipse rex Henricus ita ditavit quatuor semifratres suos et quosdam proceres alienigenas sibi familiares, ut ipsi cæteros proceres regni parvipenderent. Ob quorum proterviam refrænandam parliamentum apud Oxonias fuerat institutum. Ubi magnates et clerus terræ de quibusdam additionibus ad libertates suas pristinas regem implorarunt. Rege ergo petitionem procerum concedente, charta una de libertatibus, vocata Charta Magna, et Charta de Foresta provisæ fuerunt. In quarum spontaneos violatores a prælatis tunc ibidem præsentibus sententia excommunicationis majoris fuerat promulgata. Ob quarum chartarum concessionem, magnates et clerus quintamdecimam mobilium et monachi Cistercienses totam lanam unius anni regi concesserunt. In quo parliamento Symon de Monteforti comes Leycestriæ, Ricardus de Clara comes Gloverniæ, cum aliis magnatibus, 12 pares elegerunt, quorum consilio ministros regios mutaverunt et 4 fratres regis prædictos cum reliquis alienigenis prædictis de terra ejecerunt; quod postea belli baronum fuerat incentivum.[2] Postea Henricus rex mare transivit,[3] et facta pudenda concordia cum rege Francorum remisit ei Normanniam cum cæteris terris transmarinis; ita quod sibi Aquitania[4] integraliter remaneret. Interim, quidam regis familiares regi intimarunt ipsas provisiones Oxoniis factas coronæ et regaliæ regiæ derogare. Quorum consilio articulos prius per ipsum in parliamento concessos contra suum sacramentum revocavit, et a domino papa tunc existente de juramento præstito fuerat absolutus. Quibus chartis et provisionibus a rege sic contemptis, contra Nativitatem

A.D. 1258.

Parliament of Oxford.

Exaction of charters of liberties and "de Foresta" by the barons.

Grant of subsidy.

Council of twelve peers.

R. Higden, col. 2436.

Expulsion of the king's foreign relatives.

Alienation of Normandy to the king of France.

Recall of the provisions of Oxford.

Insurrection of the barons.

[1] 41] read 42.
[2] *incentivum*] occasio, R. H.
[3] *transivit*] transfretavit, R. H.
[4] *Aquitania*] Normannia, R. H.

A.D. 1263. Sancti Johannis Baptistæ proceres Angliæ episcopum Herfordensem, priorem Wenelaci et quosdam alios prælatos alienigenas, in custodia tenuerunt; cæteros vero regi propinquiores ab Anglia fugaverunt, quorum bona sumpserunt, ac etiam Judaismum Londoniarum spoliarunt. Quibus de causis rex Henricus ejecit universitatem cleri de Oxoniis. Proceres vero Angliæ, quoad prædictos articulos, in ordinationem Philippi regis Franciæ se pariter submiserunt. Sed rex Franciæ, parti Henrici regis Angliæ favens, prætendens præfatos articulos et provisiones læsionem regiæ majestatis comminari, ipsos articulos et provisiones totaliter annullavit. Magnates tamen Angliæ, spreto regis Franciæ decreto, perstiterunt in incepto. Convenientes igitur proceres Angliæ, adjunctis sibi Londoniensibus, apud Lewes in Suthsexia, 11 idus Maii anno Domini 1266, et regis 47,[1] Henricum regem et fratrem ejus Ricardum regem Alemanniæ et ducem Cornubiæ in bello campestri ceperunt; ut sic regem ad observantiam dictarum provisionum coercerent.[2] Sed Edwardus regis primogenitus posuit se obsidem pro captivis; quem apud Herforth seu Kenelworth per octo menses arcto carceri manciparunt. In quo quidem bello apud Lewes interfecti sunt 3300 hominum ex utraque parte. Quo anno stella cometa[3] apparuit. Filii autem Simonis de Monte Forti, ob victoriam fortunatam nimium elati, prædictum Ricardum comitem Gloverniæ injuriose ad iracundiam provocarunt. Qui, ipsorum sorte contempta, cum Edwardo adhuc in custodia detento conjurationem de nece Simonis de Monte Forti et filiorum suorum iniebat. Cujus consilio, et ope domini Rogeri de Mortuo Mari, de custodia de Herreforth evadebat. Nam licentiatus fuerat causa solatii unum dextrarium agitare, et sic evasit usque ad monticulum de Donemore, ubi vexilla regis patris sui fuerant ex-

Battle of Lewes [1264].

A comet.

Escape of prince Edward from Hereford.

[1] 47] To correspond with the year 1266 the regnal year should be 50.

[2] *coercerent*] cohercerent, MS.

[3] *cometa*] commeta, MS.

plicata. Quêm insequentes milites comprehendere non valebant.

CAP. XX. *De bello apud Evesham; de morte et exhæredatione procerum et reconciliatione eorum; de Octobono legato et captione castri de Alnwyk.*

Evadens a carcere Edwardus regis primogenitus congregavit exercitum, et anno sequente, nonis Augusti, apud Evesham, Simonem de Monte Forti et alios proceres Angliæ expugnavit. Ubi, dolosa subtractione Ricardi de Clara comitis Gloverniæ, qui prius steterat cum Simone, Simon ipse et filii sui, Humfridus de Bohun, f. 85 *b.* Hugo le Spenser, Radulphus Bassett de Draytona, cum aliis præclaris personis, occubuerunt. Numerus militum occisorum ibidem 180, armigerorum et aliorum armatorum 220, et peditum de Wallia 5000. De peditibus prædicti Simonis 2000 in universo occubuerunt. De quo Simone fert fama celebris quod multis post obitum radiavit miraculis, quæ propter metum regium non prodierunt in publicum. Et dicitur quod eadem causa occisus est qua postea dominus Thomas de Lancastria, anno Domini 1319,* fuit interemptus. Belli victoria sic potita, rex in parliamento apud Northamptoniam uxorem Simonis de Monte Forti, cum filiis suis adhuc viventibus exhæredatis, relegavit. Magnatesque alii qui dictis provisionibus adhæserunt, alii carcere mancipati, alii profugi exheredati fuerunt, et eorum bona pariter confiscabantur. Tunc regina rediit in Angliam, et singuli prius per magnates relegati cum ipsa pariter redierunt. Interim, milites Simonis de Monte Forti castrum de Kenelworth per dimidium annum tenuerunt, rege eos obsidente. Tandem Johannes de Hastynges, ipsius castri constabularius, castrum regi reddidit, vita, membris et bonis, obsessorum semper salvis. Et dum hæc agerentur venit Octobonus legatus in Angliam, plurima ad ecclesiæ et regni

A.D. 1265–1267. Battle of Evesham.

* [1322.]

Banishment of the widow of the earl of Leicester.

Siege of Kenilworth.

Ottoboni the pope's legate.

A.D. 1265–1267.

utilitatem statuens. Cujus consilio rex Henricus concessit exheredatis ut pacem et terras suas possent redimere, excepto Roberto de Ferrariis comite de Derby, qui plus cæteris regem amaricasse videbatur. Tunc ipse Robertus, cum aliis exheredatis qui redemptionem suam nimis arduam fore pertimescebant, bona quæcunque non sua deprædabant, et sibi rebellantes undique trucidabant. Quos tamen ministri regii apud Chesterfeld comprehenderunt. Ipsorum autem alii capti, alii trucidati, atque alii fugerunt. Inter quos captos ipse Robertus comes unus fuit; sed, ad vitam salvatus, hereditatem suam assequi non valebat, donec ipse regi uno die 50 mille libras solvere posset. Reliquis autem profugis Johannes de Dayville capitaneus erigebatur, qui in insula de Axholmo deprædationibus et maleficiis indulgebat. Deinde nonnullas civitates Angliæ invadentes, Judæos quos invenire poterant trucidabant, quorum cistas et capsulas confregerunt, et chartas ac scripta in eis inventa, quæ Christianis nocere poterant, auferebant. Tandem Edwardus regis primogenitus dictum Johannem cum suis a Lincolnia in insulam de Hely prosequebantur. Ubi ipse Johannes introitus insulæ, ne dictus Edwardus ingrederetur, viriliter defendebat. Edwardus tamen ipse insulam undique per dimidium annum obsidebat. At tandem ipse Johannes cum suis, insulam Edwardo reddentes, ad suas hereditates per graves redemptiones fuerant restituti. Tunc rex pacem per universam Angliam fecerat proclamare, et Edwardus filius suus partes boriales adiens castrum de Alnwyk a Scottis conquirebat.

Defeat of the earl of Derby, and dispersion of his followers.

John de Dayville holds out in the isle of Axholme.

Plunder of the Jews.

He is driven into the isle of Ely, and forced to submit.

Alnwick castle taken from the Scots.

CAP. XXI. *De domino Roberto Grosteth episcopo Lincolniensi mortuo; de passione Sancti Hugonis junioris Lincolniensis; de morte cujusdam Judæi apud Theokesbery; de interdictione civitatis Eboracensis, et dissensione ibidem.*

R. Higden, col. 2436.

A.D. 1252 –1265.

Account of Robert Grostete, bishop of Lincoln.

Anno quidem Domini 1252 et regis Henrici 36 obiit sanctus Robertus . . Grosteth episcopus Lincolniensis, 7 idus Octobris, qui, in cunctis liberalibus artibus excellenter eruditus, in logica et astrologia præcipue plurima commentatus est. Ad Innocentium papam 4 misit epistolam satis tonantem, quæ sic incipit, "Dominus noster Jesus Christus," eo quod ecclesias Anglicanas indebitis et insolitis exactionibus gravare videretur, et quia nepotulo suo puero papa contulisset canonicatum cum proxima [præbenda] vacatura in ecclesia Lincolniensi. Quem tamen Robertus ipse episcopus admittere noluit, rescribens se nec sic velle nec debere tales ad curam animarum admittere qui se nescirent nec possent regere. Qua de causa ad curiam vocatus et excommunicatus, appellavit a curia Innocentii ad tribunal Christi. Unde contigit ut, post biennium mortis Roberti, apparuit papæ de nocte quiescenti quidam episcopus pontificalibus indutus, sic inquiens, "Surge, "miser, veni ad judicium." Et statim cum baculo pastorali pupugit papam in latere sinistro usque ad cor. Unde et lectisternium papæ mane inventum est sanguinolentum et ipse defunctus. Hac de causa, quamvis Robertus ipse perspicuis effulsit miraculis, non est permissus a curia canonizari.

Story of St. Hugh of Lincoln, murdered by Jews.

Post hæc, circa annum Domini 1255, apud Lincolniam, Judæi occiderunt quendam puerum modo sanctum, Hugonem juniorem de Lincolnia nuncupatum. Quo audito, rex Henricus venit Lincolniam, et de morte ac martyrio ejus per 24 cives et 24 milites patriæ fecit inquiri. Et, ut veritas magis liqueret, decanus et capitulum Lincolniæ omnes illos qui falsum dicerent aut verum celarent excommunicarunt. Dicti ergo cives et milites jurati unanimiter dicebant quod, die Sancti Petri ad Vincula, hora vespertina, dictus Hugo et alius puer nomine Willelmus, propter inundationem pluviæ, porticum Peytevini Judæi magni intraverunt et ibi ludebant ad lapides cerasorum. Facto autem

A.D. 1252 -1265. crepusculo alius puer recessit, solo dicto Hugone ibidem relicto. Quo veniente, Peytevinus et Joppinus
f. 86. et alii duo Judæi eundem Hugonem ceperunt, et in domum dicti Peytevini invitum introduxerunt, per quos morti traditus est, omnibus aliis Judæis illius civitatis consentientibus. Cum autem dictus Hugo variis tormentis cruciatus expirasset, corpus ipsius in quemdam [puteum] extra civitatem in campo de Newport projecerunt. Unde dominus rex vocavit illos 4 Judæos; ex quibus unus solus Joppinus apparuit, qui adjudicatus est ut per mediam civitatem Lincolniensem traheretur ad furcas, et corpus ejus per 4 partes divisum suspenderetur. Quo audito judicio, idem Joppinus veritatem confessus est, dicens quod primo dictum Hugonem circumciderunt, post ungulas usque in carnem raserunt, deinde crucifixerunt, dentes ejus avulserunt et labium superius in duo diviserunt, collum ejus torserunt, caput cassaverunt et in latere ejus usque ad cor vulneraverunt, nasum ejus usque ad caput conquassaverunt, et innumeris aculeis [1] pungentibus caput et corpus ejus punxerunt. Omnes etiam et singuli alapas ei dederunt, præter unicum puerum Judæum, qui, jussus eum percutere, dixit quod noluit quia socius ejus fuit. Deinde, ejus corpore diversimode cruciato, plagas pice et cera denigraverunt et in aquam calidam corpus projecerunt, ut plagæ minus apparerent. Adjecit etiam quod crucem cui affixus fuerat voluerunt comburere, sed neque ignis neque ferrum potuit eam lædere, et quod de qualibet civitate et burgo Angliæ ad hæc facienda 4 Judæi convenerunt, omnibus aliis et singulis Judæis in facto illo consentientibus. Et 32 Judæos nominavit qui huic facto principaliter interfuerunt.

The Jew who fell into a ditch at Tewkesbury on a Saturday. Hiis diebus, apud Theokesburiam, quidam Judæus per diem sabbati cecidit in latrinam, nec permisit se extrahi propter honorem sabbati sui. Qua de causa, præscriptus Ricardus de Clara comes Gloverniæ non permisit eum R. Higden col. 2437.

[1] *aculeis*] eculeis, MS.

extrahi die Dominica sequente, propter reverentiam sui sabbati; et sic mortuus est. Post hæc, anno Domini 1265, Sanctus Ricardus episcopus Cicestrensis canonizatur, et interdicta est civitas Eboracensis per archiepiscopum. Et infra triennium inde sequens facta est contentio inter homines civitatis Eboracensis et homines de monasterio Beatæ Mariæ, et plures hinc et inde occisi sunt, et suburbium civitatis vocatum Bowthoma succensum est.

A.D. 1265. Canonization of Richard, bishop of Chichester. Tumults in York.

APPENDIX.

f. 76. ## XVI. *De summis pontificibus; archiepiscopis Eboracensibus; et aliis incidentiis.*

A.D. 1250–1267. The Carmelite and Augustinian friars. St. Clare. Taking of Constantinople. Brilliant comet, A.D. 1264. Death of pope Urban IV. on its disappearance. History of pope Clement IV. Invasion of Spain by Saracens from Africa. Taking of Antioch by the sultan of Babylon.

Tempore hujus abbatis Willelmi, sub Innocentio papa 4, anno Domini 1250, congregati sunt fratres Carmelitæ de eremis, ubi solitariam duxerant vitam, ad villas; et sub Alexandro papa 4, anno Domini 1255, congregati sunt fratres Augustinienses de eremitica vita ad villas. Qui papæ regulas eorundem dicuntur confirmasse. Sancta Clara de ordine Sancti Damiani canonizatur. Constantinopolis, quæ olim per Gallicos et Venetos capta fuerat, per Paliologum Græcorum imperatorem in prælio recuperatur. Post Alexandrum 4 sedit Urbanus papa 4. Cujus tempore, anno Domini 1264, cometes tam notabilis apparuit qualem nullus tunc vivens ante vidit. Ab oriente enim cum magno fulgore surgens usque ad medium hemisphærii[1] versus occidentem comam perlucidam protrahebat. Quæ cum plusquam per 3 menses duraverit, ipso primo apparente papa Urbanus cœpit infirmari, et eadem nocte qua papa exspiravit et cometes disparuit. Post Urbanum 4 sedit Clemens papa 4. Hic Clemens prius uxorem et liberos habuit et famosus fuit advocatus. Post hæc, mortua uxore, factus est Podiensis episcopus, deinde Narbonensis archiepiscopus, tandem Sabiniensis episcopus, et cardinalis in Angliam missus fuit legatus, ubi absens electus est in papam. Hujus tempore, anno Domini 1266, multitudo Saracenorum ex Affrica transiens in Hispanias, magnam plagam in Christianos exercuerunt, intendentes quam olim perdiderant recuperare Hispaniam. Sed Christiani illarum partium et alii cruce signati de Sarracenis triumpharunt. Deinde, anno sequente, Saladinus Babiloniæ, Armenia vastata, cepit Antiochiam, unam de famosioribus civitatibus orbis, occisisque et captis omnibus indigenis ipsam in

[1] *hemisphærii*] emisperii, E.

solitudinem redegit. Walterus Gray archiepiscopus Eboracensis, de quo præscribitur, acquisivit manerium de Thorpia prope Eboracum, et statuit certum numerum animalium cujuscunque generis, ex suis propriis, successori suo, ad ejus relevationem, per ipsum in obitu suo relinquendum; atque a sede apostolica et Angliæ rege Henrico hoc idem confirmari procuravit, ut quilibet archiepiscopus Eboracensis imperpetuum eundem numerum animalium, ad opus successoris sui, infra diœcesin Eboracensem, in obitu suo relinqueret. Qui vixit in archiepiscopatu 39 annis. Post quem sedit Sewallus ecclesiæ Eboracensis decanus 2 annis. Post quem sedit Godefridus de Ludham annis 6, prius ejusdem ecclesiæ decanus; qui civitatem Eboracensem supposuit interdicto, quod duravit a principio Quadragesimæ usque ad festum Inventionis Sanctæ Crucis. Quo defuncto, Willelmus de Langtona, ejusdem ecclesiæ decanus, electus est in archiepiscopum. Cujus electio ratione pluralitatis beneficiorum cassata fuit in curia Romana; cum tamen non haberet nisi unam ecclesiam cum decanatu Eboracensi. Anno Domini 1252 obiit Sanctus Robertus Groosteth episcopus Lincolniensis, qui, in cunctis liberalibus artibus excellenter eruditus, in logica et astrologia præcipue plurima commentatus est. Hic, per Innocentium papam 4 ad curiam vocatus et excommunicatus, appellavit a curia Innocentii ad tribunal Christi. Unde, post biennium mortis suæ, apparuit eidem papæ de nocte quiescenti quidam episcopus pontificalibus indutus, sic inquiens, "Surge, miser, veni ad judicium." Et statim cum baculo pastorali pupugit papam in latere sinistro usque ad cor. Unde et lectisternium papæ mane inventum est sanguinolentum et ipse defunctus. Hac de causa Robertus ipse, quamvis perspicuis effulsit miraculis, non est permissus a curia canonizari. Post hæc, anno Domini 1255, apud Lincolniam, Judæi Sanctum Hugonem puerum mirabiliter trucidarunt. Et Judæus quidam apud Theokesbury per diem sabbati cecidit in latrinam, nec permisit se extrahi propter honorem sabbati sui. Qua de causa Ricardus de Clara comes Gloverniæ non permisit eum extrahi die Dominica sequente, propter reverentiam sabbati sui; et sic mortuus est. Sanctus Ricardus episcopus Cicestrensis canonizatur. Facta est etiam contentio inter homines civitatis Eboracensis et homines de monasterio Beatæ Mariæ, et plures hinc et inde occisi sunt, et suburbium civitatis vocatum Bowthom succensum est. Fames itaque ita prævaluit in Anglia ut pauperes plures fame perirent.

A.D. 1250–1267.

Live stock to be left by archbishops of York to their successors.

Succession of archbishops of York.

Robert Grostete bishop of Lincoln.

Legend explanatory of his being refused canonization.

Murder of Hugh of Lincoln by Jews.

The Jew who declined to be drawn out of a pit on the Sabbath day.

f. 76 *b.*

St. Richard of Chichester.

Conflict between the citizens of York and men of St. Mary's.

Famine.

A.D. 1251–1266.

XVII. *De bellis de Lewes et de Evesham inter regem et barones.*

Peace between king Henry and Lewellyn, prince of Wales.

Alexander rex Scociæ fecit homagium regi Henrico. Et pax reformata est inter ipsum regem Henricum et Lewelinum principem Walliæ, ita quod ipse Lewelinus et ejus successores deinceps vocarentur principes et ferrent regibus Angliæ homagium.

Charter of liberties of England.

Charta magna de libertatibus Angliæ et charta de foresta Oxoniis provisæ fuerunt. In quarum spontaneos violatores a prælatis tunc ibidem præsentibus sententia excommunicationis majoris fuerat promulgata.

Royal subsidy.

Ob quarum chartarum concessionem, magnates et clerus quintamdecimam mobilium et monachi Cistercienses totam lanam unius anni regi dederunt.

Interference of the barons in the king's government.

Simonque de Monte Forti, comes Leycestriæ, Ricardus de Clara, comes Gloverniæ, cum aliis magnatibus, xij. pares elegerunt, ministros regios mutaverunt, alienigenas quos rex ditaverat proscripserunt; quod postea belli baronum fuerat incentivum.

Surrender of Normandy by Henry III.

Postea rex Henricus mare transiit; Normanniam regi Franciæ remisit cum cæteris terris transmarinis, ita quod sibi Aquitannia integra remaneret.

Revocation of the provisions of Oxford.

Rediens, prædictas provisiones Oxonienses contra sacramentum suum revocavit, et super juramento præstito a domino papa fuerat absolutus; et exinde universitatem cleri de Oxoniis ejecit.

Rising of the barons.

Proceres ergo Angliæ episcopum Herfordiensem, priorem Weneloci, et quosdam alios prælatos alienigenas, in custodia tenuerunt, cæteros regi propinquiores ab Anglia fugaverunt, bona eorum sumpserunt, ac etiam Judaismum Londoniarum spoliarunt; et, adjunctis sibi Londoniensibus, apud Lewes in Suthsex 2 idus Maii, anno Domini 1266, Henricum regem et Ricardum fratrem ejus, regem Alemanniæ et ducem Cornubiæ, in bello campestri ceperunt, ut sic regem ad observantiam dictarum provisionum coercerent.

Battle of Lewes.

Sed Edwardus regis primogenitus posuit se obsidem pro captivis, et per octo menses arcto carceri mancipatur. Sed tandem, licentiatus unum dextrarium agitare, evasit, et exercitum congregans anno sequenti, nonis Augusti, apud Evesham, Simonem de Monte Forti et alios proceres Angliæ expugnavit.

Battle of Evesham.

Ubi, dolosa subtractione Ricardi de Clara comitis Gloverniæ qui prius steterat cum Simone, Simon ipse et filii ejus, Humfridus de Bown, Hugo le Spenser, Radulphus de Bassett et alii, occubuerunt. Numerus militum occisorum ibidem 180, armigerorum et aliorum armatorum 200, et peditum de Wallia 5000. De peditibus dicti Simonis 2000 in universo occubuerunt. Fuerunt etiam interempti in præscripto bello de Lewes 3300 homines ex utraque parte.

Banishment of the earl of Leicester's

Post hæc, rex uxorem dicti Simonis et residuos filios ejus exheredatos relegavit. Magnatesque alii qui dictis provisionibus adhæserunt, alii carceri

mancipati, alii profugi exheredati fuerunt, et eorum bona pariter confiscabantur. Tunc regina rediit in Angliam, et singuli prius per magnates relegati cum ea redierunt. Tandem rex, consilio Octoboni legati in Anglia, concessit exheredatis ut pacem et terras suas possent redimere, excepto Roberto de Ferrariis comite de Derby, qui plus cæteris regem amaricasse videbatur. Tunc ipse Robertus, cum aliis exheredatis qui redemptionem suam nimis arduam fore pertimescebant, bona quæcunque non sua deprædabant, et sibi rebellantes undique trucidabant. Quos tamen ministri regii apud Chesterfeld comprehenderunt. Unde ipsorum alii sunt capti, alii trucidati, atque alii fugerunt. Inter quos captos ipse Robertus comes unus fuit, sed ad vitam salvatus hereditatem suam assequi non valebat, donec ipse regi uno die l. mille libras solvere posset. Reliquis autem profugis Johannes de Dayvyll præscriptus capitaneus erigebatur. Qui in insula de Axholmo depredationibus et maleficiis vacaverunt. Deinde, nonnullas civitates invadentes, Judæos quos invenire poterant trucidarunt, et chartas ac scripta apud eos inventa quæ Christianis nocere poterant abstulerunt. Tandem Edwardus regis primogenitus dictum Johannem cum suis a Lincolnia in insulam de Hely prosequebatur. Ubi idem Johannes introitus insulæ, ne dictus Edwardus ingrederetur, viriliter defendebat. Et tamen dictam insulam undique per dimidium annum obsidebat. At tandem idem Johannes cum suis, insulam reddens Edwardo, ad suas hereditates per graves redemptiones fuerant restituti. Tunc rex pacem per universam Angliam fecerat proclamare. De præscripto Simone de Monteforti fuit fama celebris, quod multis post obitum radiavit miraculis, quæ propter metum regium non prodierunt in publicum; et dicitur quod eadem causa occisus est qua postea dominus Thomas de Lancastria, anno Domini 1319,* fuit interemptus. Post quæ bella dictus Edwardus castrum de Alnwyk de Scottis conquirebat.

A.D. 1266–1268. family, and his partizans disinherited.

Resistance and seizure of Robert Ferrers, earl of Derby. f. 77.

John Dayvyll captain of the fugitives.

Their excesses in the isle of Axholme.

They are driven into the isle of Ely by prince Edward.

Miracles by the earl of Leicester after death

* [1322.]

RICARDUS ABBAS DECIMUS.

I. *De creatione Ricardi abbatis* 10; *de admensuratione pasturæ de Suttona; et de escambio terrarum de Rystona, Rowtona, Arnallia, et North Skyrlagh;*[1] *de terra dimissa apud Otringham; et de*[2] *escambio terrarum de Beforth.* £ 77 *b.*

Anno Domini 1269, decedente domino Willelmo de Dryffeld abbate 9, dominus Ricardus de Thorntona ei successit in abbaciatum. Hujus tempore facta est admensuratio pasturæ de Suttona. Ita quod quælibet bovata debeat sustinere xx. grossa animalia, v^xx. bidentes, 4 porcos vel sues cum sequelis usque ad separationem, 10 aucas cum sequelis usque ad festum Sancti Martini, et quilibet cottarius habere poterit 4 grossa animalia, xxx. bidentes, duos porcos et quinque aucas. Interea Matheus de Rowetona, qui de nobis 2 carucatas terræ in Rowtona, totum videlicet feodum de Rowetona, ut de dono Simonis de Rupella, per homagium et annuum redditum xl. solidorum ad indumenta conventus nostri, tenebat in capite, de tanta firma nimis[3] se sentiens prægravatum, de ipso feodo in Rowtona, in escambium pro alia terra majus quieta licet non tanta, quærebat exonerari. Unde nos con-

A.D. 1269–1270. Succession of Richard Thornton as abbot, A.D. 1269. Suttona. Apportionment of the pasture.

Rowetona, Arnallia, et Northskyrlagh. Exchange of lands in Ryston for the fee of Rowton.

[1] *Arnallia et North Skyrlagh*] wanting in P.

[2] *de*] wanting in P.

[3] *nimis*] nimium, P.

A.D. 1269–1270. Rystona.

cessimus præfato[1] Matheo, heredibus et assignatis suis, exceptis aliis viris religionis, pro homagio suo, omnia tenementa et terras quæ habuimus in Rystona ad feodi firmam tradebamus,[2] reddendo nobis unam libram piperis annuatim in escambium pro dicto feodo de Rowetona.[3] Unde[4] et præfatus Matheus quietum clamavit nobis totum dictum feodum suum in Rowtona, cujus parcellæ quædam sunt in Arnallia et North Skyrlaghe; omnia videlicet tenementa sua in Rowtona et Arnallia, tam in dominicis quam in servitiis quibuscunque, cum capitali mesuagio suo in Rowtona, cum omnibus libertatibus, homagiis, servitiis, et omnibus aliis ad manerium illud qualitercunque spectantibus, una cum hiis quæ inde accidere possent; mandans liberis hominibus et omnibus aliis tenentibus suis de dicto manerio nobis, tanquam dominis dicti manerii, intendentes esse et respondentes;[5] in perpetuum escambium pro tenementis in Restona supradictis.[6] Quæ quidem terras et tenementa in Restona postea idem Matheus vendidit Roberto de Hylyhard[7] et Petro de Hylyhard;[7] sicut in tempore domini Rogeri abbatis 13 postea referetur. Aliqua tamen tenementa in Rowtona, ante ipsum escambium, de eodem feodo prius acquisivimus,[8] sicut in suo loco antea est relatum. Nam, ante 4 annos, priusquam ipsum escambium fieret, dominus Walterus de Fawconberge, dominus de Ryse, diversa tenementa in Row-

Rowtona. Arnallia.

Acquisition of other tenements in Rowton.

---

[1] *nos . . . præfato*] Quapropter eidem, P.

[2] *tradebamus*] a redundancy.

[3] *in escambium . . . . Rowetona*] wanting in P.; and the whole passage commencing with the words *Quapropter eidem Matheo* is placed after the sentence ending *in Restona supradictis*, P.

[4] *Unde*] compositione quadam inter ipsum et nos habita, P.

[5] After *respondentes* insert, habenda nobis, P.

[6] *tenementis . . . supradictis*] pro tota terra nostra quam tunc in villa de Ristona habebamus, P.

[7] *Hylyhard*] Hyldeyard, P.

[8] *acquisivimus*] acquirebamus, P.

tona et Arnallia de eodem feodo de Rowtona,[1] per homagium et annuum redditum 14 solidorum, tenebat de Matheo supradicto. Sed ita convenit inter præfatum Walterum et Matheum prædictum quod præfatus dominus Walterus dedit et quietas clamavit prædicto Matheo et heredibus suis unam bovatam et 4 selliones terræ cum pertinentiis in Rowtona, quas de ipso tenebat, in perpetuum escambium pro ipso annuo redditu 14 solidorum et homagio, quæ debebat eidem pro tenementis quæ de ipso tenebat.[2] Ante etiam præfatum escambium, Matildis cognata præfati Mathei, filia Laurencii, fratris Ricardi, filii Baldewini de Rowtona, avi Mathei supradicti, dedit nobis duas bovatas terræ, quas præfatus Baldewinus dedit dicto Laurencio filio suo; reddendo sibi et heredibus suis v. solidos annuatim. Idem autem Ricardus abbas 10 dedit[3] ad feodi firmam Thomæ ad Prata[4] dimidium stagnum terræ in Otringham; reddendo nobis x. denarios annuatim. Et aliquantas terras et culturas in Beforthe dedit abbati de Thorntona, in perpetuum escambium pro aliis terris et culturis in eadem.

A.D. 1269–1270.

Otringham.

Beforth.

II. *De terris, tenementis et redditibus,[5] in Beverlaco, Mollescroft, Tunstalle, Owtthorne,[6] Northburtona, Crauncewyk, Daltona, Wyk; et generatione dominorum de Roos; de tenementis et redditibus[7] in Scardburgh et Wharroma; et de morte Ricardi abbatis x.*

Præfatus etiam Ricardus abbas concessit ad feodi firmam Ricardo filio Galfridi, aurifabri Beverlacensis,

f. 78. Beverlacum.

[1] *de eodem . . . Rowtona*] wanting in P.

[2] *pro ipso . . . . tenebat*] pro quieta clamantia ipsius homagii et ipsorum 14 solidorum annuorum, P.

[3] *dedit*] dimittebat, P.

[4] After *Prata* insert unum, P.

[5] *terris . . . redditibus*] tenementis, P.

[6] *Tunstalle, Owtthorne*] wanting in P.

[7] *et redditibus*] wanting in P.

A.D. 1269–1270. Grant of a place in Beverley.

pro 2 solidis annuis, unam placeam in Lathegate in Beverlaco. Quæ quidem placea modo illi placeæ quam Willelmus abbas 9 concessit Roberto de Haytfeld est adjuncta;[1] sicut in tempore Rogeri abbatis 13 postea referetur. Interea, cum annuus redditus xvj. solidorum, quos de 6 bovatis terræ et 2 toftis in Mollescroft solveramus, ad manus Johannis et Thomæ de Evesham deveniret, ipsi Johannes et Thomas eundem annuum redditum magistro Thomæ de Grymestona per nos solvendum assignarunt. Ipse tamen magister Thomas eundem annuum redditum xvj. solidorum nobis relaxabat, in perpetuum escambium pro xv. solidis annuis, quos de Tunstalle et Owtthorne percipere solebamus. Deinde, præfatus Johannes de Evesham eandem carucatam, videlicet sex bovatas, nobis confirmans, de sectis curiæ et omnibus aliis servitiis, tam contra dominum archiepiscopum quam contra omnes alios, nos exoneravit. Unde scripto suo se, heredes et assignatos suos, capitale mesuagium suum et tres bovatas terræ in Mollescroft, [submisit][2] jurisdictioni, coercioni, potestati et districtioni, vicecomitis Eboracensis qui pro tempore fuerit, sub pœna 40 solidorum eidem vicecomiti solvendorum, quoties nos vel tenentes nostri expensas, damna seu gravamina, pro defectu warantiæ, acquietantiæ seu defensionis eorum, faceremus aut incurreremus; et ipse vicecomes districtiones hac causa captas contra vadium et plegium retineret, donec nobis et tenentibus nostris de damnis et expensis plenarie foret satisfactum, et dicto vicecomiti de pœna prænotata. Sed, quia idem Johannes vendidit diversis personis quicquid habuit in Mollescroft, solvimus pro prædictis terris, præfato scripto non obstante, domino[3] archiepiscopo, de cujus feodo terræ ipsæ sunt,[4] pro secta ad curiam suam de Bur-

Mollescroft.

Tunstall. Owtthorne.

[1] *adjuncta*] adunata, P.
[2] *submisit*] wanting in both MSS.
[3] *domino*] wanting in P.
[4] *de . . . sunt*] wanting in P.

tona exoneranda, dimidiam marcam annuatim. Et, ut prædictum est, cum Michael abbas octavus terras de Northburtona[1] pro dimidia marca annua cuidam Hugoni filio Thomæ ad feodi firmam dimisisset, et [2] dominus Willelmus abbas 9 de eisdem terris annuum redditum trium solidorum, videlicet de duabus bovatis earundem, in escambium pro alio redditu trium solidorum in Rowth, de Amando de Ruda, ut præfertur, acquisisset, idem abbas Ricardus cum Ricardo filio et herede præscripti Hugonis de novo convenit; ita quod dictus Ricardus filius Hugonis novam chartam quasi de novo feoffamento de nobis[2] recepit,[3] ut dictas terras de nobis per x. solidos annuos sibi et heredibus suis retineret, onera aliorum dominorum præfatæ terræ incumbentia supportando. Feoffamentum tamen[4] Michaelis abbatis præfati, præfato Hugoni factum, in manibus dicti Ricardi relinquebatur;[5] unde et mala nobis evenerunt, sicut in tempore Willelmi abbatis 18 postea referetur:[6] et nihilominus heredes præfati Ricardi[7] ipsos[8] solidos annuos pro ipsa terra persolvunt annuatim. Tunc quidem Henricus filius Arnaldi dedit nobis homagium et servitium Johannis de Brunby et heredum suorum, et annuum redditum unius libræ cimini de uno tofto et crofto in Crauncewyk, quæ idem Johannes nobis postea imperpetuum relaxabat. Idem etiam abbas Ricardus decimus dedit Petro Fabro et heredibus suis unam acram terræ in Crauncewyk, ad acquietandos nos de annuo redditu

A.D. 1269–1270. Northburtona.

Crauncewyk.

[1] After *Northburtona* insert, conventu nostro minime requisito, P.

[2] *dominus . . . . feoffamento de nobis*] et ipse Hugo dictas terras tempore dicti Michaelis et Willelmi successoris sui, pro dicta firma sic possideret. Præfatus Ricardus abbas Ricardum filium et heredem præfati Hugonis pro dicta terra implacitavit. Quapropter ipse Ricardus a nobis feoffamentum, P.

[3] *recepit*] recipit, E.

[4] After *tamen* insert dicti, P.

[5] *relinquebatur*] relinquebantur, E.

[6] *unde . . . referetur*] wanting in P.

[7] *præfati Ricardi*] sui, P.

[8] After *ipsos* insert 10, P.

A.D. 1269–1270. xvj. denariorum et secta ad curiam præpositi Beverlacensis; sicut in tempore Michaelis abbatis 8 plenius est expressum.[1] Dedit etiam canonicis de Wattona unam placeam in Wyk super Hullo jacentem, continentem in se dimidiam acram terræ, in perpetuum escambium pro duobus toftis in Crauncewyk et tribus toftis in Northdaltona.[2] Interim dedimus domino Roberto de Roos xl. libras sterlingorum. Qui ideo confirmavit nobis omnes terras et tenementa quæ de feodo suo in Grymestona, Arnallia, Beforth, Kyllyng, Daltona, Wartre, Blaunchemarle, Mydeltona et Herlethorpia, tenebamus. Primus autem antecessor præfati Roberti de Roos nominatus in partibus istis fuit Walterus de Speek,[3] qui fundavit monasteria de Ryevalle, de Wardona et de Kyrkham. Qui, absque liberis decedens,[4] reliquit hereditatem suam tribus sororibus suis, Hawisiæ, Albredæ, et Edelinæ.[5] Quarum Edelina nupsit Petro de Roos; quæ peperit Robertum de Roos; qui genuit Everardum; qui genuit Robertum; qui construxit castra de Werk et de Hamelak. Qui, ducens Isabellam natam regis Scottorum, genuit[6] ex ea Willelmum et Robertum. Quorum pater dedit Willelmo castrum de Hamelak, et Roberto castrum de Werk. Sed Robertus ipse junior apud Rybstane Templarius est defunctus. Willelmus autem genuit Robertum; qui desponsavit Isabellam filiam domini Willelmi de Albeny; per quam habent heredes sui dominium in villa de Northdaltona: et ipse Robertus

Wyk.

Crauncewyk. Daltona. Roos.

f. 78 *b.*

Genealogy of the family of Roos.

---

[1] *Idem . . . expressum*] wanting in P.

[2] *Dedit etiam . . . Northdaltona*] Canonicique de Wattona dederunt nobis 2 tofta in Crauncewyk et 3 tofta in Northdaltona, libere tenenda in perpetuum escambium pro quadam placea in le Wyk super Hullo, continente in se dimidiam acram terræ, P.

[3] *Speek*] Speth, P.; commonly *Espec.*

[4] *Qui . . . decedens*] Quo . . . decedente, P.

[5] *reliquit . . . Edelinæ*] hereditas sua devoluta est ad tres sorores suas, Hawisiam, Albredam et Edelinam, P.

[6] *genuit*] generavit, P.

confirmavit nobis terras supradictas. Reginaldus de Snaythe [1] dedit nobis annuum redditum xij. denariorum in Scardburgh, de [2] tenemento in quo mansit [3] in eadem. Sed tamen in præsenti ipsum tenementum ignoramus, unde et redditum ipsum [4] non percipimus. Sed et Robertus filius Alani Yngram [5] dedit nobis unam placeam terræ, habentem 40 pedes in longitudine et totidem in latitudine, in eadem. Interea, Robertus de Percy clamabat ductum aquæ nostræ de Wharroma, quæ venit de Sowth Wharroma et transit per grangiam nostram. Propter quod, in quantum potuit, cursum ipsius aquæ pervertendo nos sæpius gravare solebat. Sed tandem ductum ipsius aquæ nobis teneri quietum per chartam renovabat; et insuper sex pedes terræ suæ in latitudine, juxta murum grangiæ nostræ, et in longitudine quantum murus se in longum [6] extendit, erogabat. Postea vero, in anno Domini 1270, præfatus Ricardus abbas 10 [7] monasterium uno anno et dimidio regens obiit, et in capitulo a latere sinistro Hugonis abbatis 5 sepultus requiescit.

A.D. 1269–1270. Scardburgh.

Wharroma. Right to the watercourse.

Mors abbatis. A.D. 1270.

[1] *Snaythe*] Sneythe, P.
[2] After *de* insert uno, P.
[3] *in . . . mansit*] wanting in P.
[4] *redditum ipsum*] firmam ipsam, P.
[5] *Yngram*] Ingram, P.
[6] After *longum* se repeated, in both MSS.
[7] After 10 insert, subditos suos et, P.

ROBERTUS ABBAS UNDECIMUS.

1. *De creatione domini*[1] *Roberti Abbatis xi.; de confirmatione terrarum de Suttona et Arnallia; de amissione terræ de Benyngholmo; et*[2] *de sequendo retractionem aquæ marræ de Hornse.*[3] f. 79.

Mortuo Ricardo de Thorntona, abbate nostro 10, dominus Robertus de Skyren successit eidem. Hic autem obtinuit a domino Saiero, filio domini Saieri de Suttona, quietam clamantiam de toto clamio quod in boscis nostris prope abbatiam[4] vendicabat. At idem[5] Saierus confirmavit[6] nobis in puram eleemosynam omnia terras et tenementa, homagia et servitia, quæ habuimus de feodo suo in Suttona, de quibus in pacifica seisina tunc extiteramus. Sed tamen, in quantum potuit, de libero cariagio bladi et fœni nostri ad libitum nostrum nos duxerat impedire. Unde et in præscripta confirmatione ipsum liberum cariagium nostrum per exceptionem[7] in quantum potuit revocavit. Nos tamen pristinam concessionem de ipso cariagio libere usitato hactenus ad libitum nostrum sumus executi. Interea quidem, Richerus filius A.D. 1270–1280. Succession of Robert of Skyrne as abbot. Bosca. Suttona. Arnallia.

[1] *domini*] wanting in P.
[2] *et*] wanting in P.
[3] After *Hornse* insert, de compositione pro decimis fœni apud Erghonam; et de terris et tenementis in Beforth, P.
[4] *abbatiam*] abbathiam, MS.
[5] *idem*] ipse quidem dominus, P.
[6] *confirmavit*] confirmabat, P.
[7] *per exceptionem*] exceptionem de eo faciens, P.

A.D. 1270–1280. Hugonis de Arnallia, de quo prædicitur, nos super possessione terrarum de feodo suo in Arnallia[1] prægravabat. Et, quamvis omnes ipsas terras in Arnallia prius absque specificatione parcellarum nobis confirmasset, asserebat nos aliquantas earum[2] absque feoffamento aliquo retinere. Unde habita inter nos tandem concordia, et acceptis a nobis decem libris, omnes ipsas terras in Arnallia de feodo suo, sub specificatione parcellarum secundum formam feoffamentorum nostrorum, nobis confirmavit; sopitis omnibus querelis et demandis utrobique inter nos et ipsum commotis. Cujus etiam tempore, Johannes filius Johannis de Holaym de Arnallia reddidit nobis unum toftum cum crofto, duas bovatas terræ, et alias parcellas terræ et prati quas de nobis tenebat in Arnallia. Eo etiam tempore Simon le Conestable disseisivit monasterium nostrum de uno tofto et tertia parte illius bovatæ terræ quam Amandus Pincerna nobis prius dedit in Benyngholmo.[3] Unde contra prædictum Simonem cepimus assisam pro eadem terra; per quam recognitum fuit[4] nos per prædictum Simonem de eadem terra[5] disseisiri. Idem ergo Simon, inde se sentiens confusum,[6] impetravit breve de attincta super juratores assisæ memoratæ.[7] Quapropter abbas ipse Robertus,[8] attinctam prædictam nolens contraire,[9] prædictum toftum et tertiam partem bovatæ terræ præfato Simoni pro bono pacis imperpetuum relaxabat. Dominus etiam Jacobus de Mora, miles, qui libera tenementa in Burtona habebat, implacitavit nos per breve regium super divisione cujusdam pasturæ nostræ de Hayholmo vocatæ Thretheholmi, cum marisco adjacente versus orientem a marisco de Burtona; eo quod

Benyngholmus.

Hayholmus.

Suit respecting right of common in Hayholm.

[1] *in Arnallia*] wanting in P.
[2] *aliquantas earum*] eas, P.
[3] *dedit in Benyngholmo*] erogabat, P.
[4] *per . . . fuit*] quæ dicebat, P.
[5] *de . . . terra*] wanting in P.
[6] *confusum*] pudoratum, P.
[7] *juratores . . . memoratæ*] prædictam assisam, P.
[8] *Quapropter . . . . Robertus*] Abbas autem, P.
[9] *contraire*] sustinere, P.

sine consensu suo inter prædictos mariscos de Hayholmo et Burtona, in signum divisionis, quoddam fossatum ab antiquo factum sed postea pæne[1] reliquæ terræ coæquatum fecimus reparari, ne ipse et alii tenentes in Burtona communam aliquam infra dominicum nostrum de Hayholmo[2] imposterum conclamarent. Sed tamen, mediante portione quadam pecuniæ, idem Jacobus confirmationem quandam nobis fecerat, eadem forma qua dominus Anselmus de Sancto Quintino dictam divisionem, fossatam, terram et mariscum, tempore domini Willelmi abbatis 9, nobis imperpetuum clamabat esse quietas. Sed et alius libere tenens ibidem præfatam divisionem et mariscum in dicta forma relaxabat. Eo quoque tempore, facta est dissensio inter abbatem et conventum Sanctæ Mariæ Eboracensis et nos super situ claiarum et hesiarum ipsorum abbatis et conventus de Eboraco in marra de Hornse, eoque quod sequebamur inundationem et retractionem aquæ illius marræ per terram nostram de Wathsand et Setona. Sed tandem nos concessimus dictis abbati et conventui de Eboraco quod libere possent ponere et infigere hesias suas et claias, ad pisces suos salvandos, ubicunque vellent a dicta marra per vetus fossatum de Wathsand, sequendo tam inundationem quam retractionem aquæ illius marræ usque ad certam[3] divisam, per consensum utrarumque partium factam: quæ divisa distat a muro grangiæ nostræ de Wathsand per xv. perticatas. Ita quidem ne cursus aquæ descendentis de campis et pratis per dictum fossatum impediretur; sed ab utraque extremitate hesiæ et claiæ sit[4] spatium 4 pedum infra aquam de hesia vel claia usque ad terram. Quam quidem hesiam vel claiam servientes ipsorum abbatis et conventus de Eboraco in retractione aquæ retrahere facerent, salvo spatio prædictorum 4

A.D. 1270–1280.

Wathsand. Dispute with the convent of St. Mary's of York respecting Hornsey mere.

f. 79 *b.*

[1] *pæne*] wanting in P.
[2] *Hayholmo*] Arnallia, P.
[3] *certam*] quandam, P.
[4] *sit*] esset, P.

A.D. 1270–1280. pedum. Nosque, per concessionem dictorum abbatis et conventus de Eboraco, sequeremur terram nostram propriam in retractione dictæ marræ, et usum aquæ haberemus libere, ad animalia nostra adaquanda et omnia alia necessaria nostra, excepta piscaria, sine aquæ corruptione vel putrefactione aquæ dictæ marræ, seu piscium ejusdem, inde proveniendæ, tam in inundatione quam in retractione aquæ marræ supradictæ.

II. [1] *De compositione pro decimis fœni de Erghoma; de terris et tenementis in Beforth;* [2] *de permutatione capellæ de Skeftlynge pro capella de Ravenserodd; et de placito pro quodam tenemento in Wyk.*

Erghoma. Composition for tithes. Interim vero, cum canonici [3] de Brydlyngtona traxissent nos in causam super decimis fœni de Erghoma, in parochia ecclesiæ eorundem [4] de Attyngwyk, composuimus cum eisdem [5] quod xvj. denarios pro decimis fœni xj. bovatarum [6] ibidem daremus annuatim. Beforth. Robertus itaque de Daltona de Beforth et Sibilla uxor ejus remiserunt [7] nobis,[8] pro tribus libris argenti quas eis dederamus, tria tofta et 14 acras terræ, quas ut de jure ipsius Isabellæ [9] sibi vendicabant. Radulphusque filius Thomæ de Beforth relaxavit [10] nobis annuum redditum sex denariorum [11] pro quadam terra in Beforth sibi debitum.[12] Petrusque de Gowselle dedit nobis

[1] The division of the chapter in the Phillipps MS. occurs after the third sentence, according to the arrangement in the text. See p. 153, note [1].

[2] *De compositione . . . Beforth*] wanting in P.

[3] *canonici*] prior et conventus, P.

[4] *ecclesiæ eorundem*] wanting in P.

[5] *eisdem*] dictis priore et conventu, P.

[6] After *bovatarum* insert, quas in eadem villa possidemus, P.

[7] *remiserunt*] remittebant, P.

[8] After *nobis* insert per finem, P.

[9] *Isabellæ*] Sibillæ, P.

[10] *relaxavit*] remittebat, P.

[11] After *denariorum* insert, quos ei debebamus, P.

[12] *sibi debitum*] wanting in P.

4 selliones terræ in Beforth, in perpetuum escambium pro aliis 4 sellionibus terræ in eadem. [1] Hiis diebus facta est compositio inter abbatem Albemarliæ et dominum Rogerum Marmyoun, rectorem ecclesiæ de Esyngtona, super capellis de Skeftlynge et Ravenserodd, mediante domino [2] Waltero Gyffard archiepiscopo; ita quod capella de Skeftlynge penes dictum abbatem remaneret, et capella de Ravensere Odd ecclesiæ de Esyngtona imperpetuum incorporaretur,[3] et ipsa ecclesia de Esyngtona præfato abbati de Albemarlia, nomine quarundam decimarum, imperpetuum solveret xxiij. solidos annuatim. Sed nec tamen adhuc ipsa ecclesia de Esyngtona cum capella de Ravensere Odd ad nos pertinebant. Hic tamen ideo inseruntur, quia eædem ecclesia et capella ad nos postea fuerant devolutæ, ut in suo tempore referetur.[4] Hic etiam abbas Robertus [5] implacitavit [6] præfatum dominum Walterum Gyffard [7] et alios 14 tenentes suos de Beverlaco et Wyk per breve novæ dissesinæ, eo quod nos de libero tenemento nostro, videlicet de septem perticatis terræ in longitudine et una perticata in latitudine in Wyk, dissesiverunt.[8] Unde, in assisa Eboracensi,[9] attornatus archiepiscopi et aliqui illorum quos implacitavimus, coram justitiariis [10] comparentes, responderunt

A.D. 1270–1280. Capella de Ravenser. Agreement respecting the chapels of Skeftling and Ravenser Odd.

Wyk. Suit with tenants of Beverley respecting land in Wick.

---

[1] The commencement of Chapter II. in the Phillipps MS.

[2] *domino*] wanting in P.

[3] After *incorporaretur* insert, quod et factum est, P.

[4] *Sed nec tamen adhuc . . . referetur*] Sed tamen antequam dicta ecclesia de Esyngtona fuerat, ut postea referetur, devoluta, præfata capella de Ravenserodd et ipsa villa de Ravenserodd per inundationes maris et Humbriæ sine aliqua recuperatione penitus sunt destructæ. Ipsa autem capella de Ravenserodd matrici ecclesiæ suæ de Esyngtona plus quam 50 libras valebat annuatim, P.

[5] *Hic . . . Robertus*] Hujus abbatis tempore, P.

[6] *implacitavit*] implacitavimus, P.

[7] After *Gyffard* insert archiepiscopum, P.

[8] *dissesiverunt*] wanting in P.

[9] *in . . . Eboracensi*] assisa capta fuerat Eboracum, ubi, P.

[10] *quos . . . justitiariis*] contra quos assisam ceperamus, P.

A.D. 1270–1280. Plea that the assize should be taken within the banlieu of Beverley.

pro se et aliis in brevi nominatis quod assisa illa non debuit hinc inde fieri, eo quod ipsum tenementum infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis esset situatum; ita quod assisa ipsa inde capi debuit infra banleukam libertatis Sancti Johannis et non extra; petentes deinde quod libertates Sancti Johannis Beverlacensis, secundum consuetudinem ejusdem libertatis, absque læsione[1] tenerentur. Nos autem econtra respondimus quod tenementum illud[2] non fuit infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis nec infra banleukam ejusdem libertatis, sed de baronia Johannis de Vescy; quæ baronia semper placitari
f. 80. solebat ad itinera justitiariorum domini regis in adventibus suis, et non coram justitiariis infra libertatem Sancti Johannis. Tunc quidem pars adversa inducias expetebat. Sed quia ad diem ipsum convenerat magna multitudo tam militum quam aliorum proborum, et quia per vicecomitem et escaetorem domini regis, et alios milites et probos, testificatum fuit quod ipsum tenementum esset infra baroniam prædictam et non infra libertatem Sancti Johannis, ex discretione justitiariorum, ne dominus rex ex hoc
Inquisition. exheredaretur, provisum fuit quod inquireretur utrum tenementum prædictum fuit infra baroniam prædictam an infra libertatem Sancti Johannis, per sacramentum juratorum dictæ assisæ. Qui dixerunt super sacramentum suum quod ipsum tenementum, de quo prius visum fecerunt, fuit infra baroniam Johannis de Vescy, et non infra libertatem Sancti Johannis Beverlacensis. Et tunc recesserunt prædicti attornatus archiepiscopi et alii in brevi nominati,[3] dicentes quod plus moram non facerent nec ulterius inde placitarent. Et, quia in contemptum regis et curiæ sic recesserunt, justi-

[1] After *læsione* insert, libertatis prædictæ, P.

[2] After *illud* insert, de quo querebamur, P.

[3] *nominati*] contenti, P.

tiarii decreverunt quod procederetur ad assisam. Unde jurati prædictæ assisæ dixerunt quod prædicti omnes in brevi nominati,[1] præter archiepiscopum, nos de dicto tenemento injuste dissesiverunt. Et ideo consideratum fuit quod nos seisinam de dicto tenemento recuperaremus, et alii in brevi nominati[1] præter archiepiscopum in misericordia regis essent.[2] Ubi damna nostra tantum ad 40 solidos fuerunt[3] adjudicata, licet in placitando pluries 40 solidos expenderamus. A D. 1270-1280. The verdict.

III. *De terris acquisitis in Daltona, Hogate et Mytona; de confirmatione quarundam terrarum in Skyrena; de alienatione ecclesiæ de Skyrena et terrarum in Haytona, Nessyngwyk, Braythayte et Staxtona; de lanis venditis; de*[4] *stauro et debito domus; et de*[4] *cessione Abbatis; de summis pontificibus, et concilio Lugdunensi.*[5]

Interea, Walterus de Bayntona capellanus dedit nobis 3 acras terræ in Northdaltona; de quibus Willelmus de la Chambre de Wyltona nos per breve regis implacitavit in curia præposituræ Beverlacensis. In qua curia dictus Willelmus præfatas tres acras nobis perpetuo relaxabat. Quapropter abbas noster unum spervarium nostrorum ei conferebat. Johannes etiam de Oktona calumniabat nos de 5 toftis, 4 carucatis et 5 bovatis terræ, in Skyrena, quæ dominus Robertus de Oktona antecessor suus dedit[6] in maritagium cum Albreia filia sua domino Hugelino de Ettona, antecessori feoffatorum nostrorum. Quapropter dedimus eidem Johanni quinquaginta marcas, pro remissione et quieta clamatione tenementorum prædictorum. Hic Daltona. Skyrena.

[1] *nominati*] contenti, P.
[2] After *essent* insert, pro disseisina, P.
[3] *fuerunt*] fuerant, P.
[4] *de*] wanting in P.
[5] *de summis . . . Lugdunensi*] et de Waltero Gyffard, archiepiscopo Eboracensi, P.
[6] *dedit*] dederat, P.

A.D. 1270–1280. Grant of the church of Skyrne to the canons of Watton.

etiam abbas Robertus ecclesiam de Skyrena, quia eam in usus proprios non valuimus retinere, contulit[1] canonicis de Wattona, sibi tenendam imperpetuum: salvis nobis decimis terrarum nostrarum quas ex indulgentia sedis apostolicæ possidebamus.[2] Sed tamen a præstatione decimarum 'non'[3] nisi de certis terris

Hogate.

immunes sumus ibidem. Prædicti ergo canonici de Wattona econtra dabant nobis unum toftum in Hogate; et alia terras et tenementa, quæ de feodo suo ibidem tenebamus, nobis in perpetuam eleemosynam confir-

Braythayte.

maverunt. Dederatque idem abbas Robertus domino Girardo de Fornivalle unam carucatam et xx. acras terræ quas habuimus[4] in Braythayte,[5] in perpetuum[6]

Mytona.

escambium pro prato suo in Mytona. Vendiditque idem

Haytona.

abbas 4 bovatas terræ quas habuimus in Haytona pro 40 libris, et unam bovatam terræ quam habuimus in

Nessyngwyk.

Nessyngwyk pro 28 marcis, et 4 bovatas terræ, et 4

Staxtona.

carectatas turbarum quas habuimus in Staxtona, pro 20 libris. Quas tamen 20 libras dominus Ricardus de

Lana.

Bartona successor suus proximus recepit. Vendidit etiam hic abbas Robertus mercatoribus Lucanensibus una vice centum et viginti saccos lanæ, pro mille et ducentis marcis receptis præ manibus; quæ vix pro

Staurum.

aliqua parte solutæ fuerunt tempore suo.[7] Fuitque staurum monasterii uno anno, tempore hujus abbatis

f. 80 *b*.

Roberti,[8] undecim millia ovium, et fere millia generis

Debitum.

grossorum[9] animalium. Et tamen, cedens, reliquit debitum domus[10] plus quam tria millia sexcentas lxxviij. libras, iij. solidos, xj. denarios,[11] sterlingorum. De qua

---

[1] After *contulit* insert ipsam ecclesiam, P.

[2] *possidebamus*] possidemus, P.

[3] *'non'*] wanting in P.

[4] *habuimus*] habebamus, P.

[5] *Braythayte*] Braythayth, P.

[6] *perpetuum*] wanting in P.

[7] *quæ . . . suo*] wanting in P.

[8] *abbatis Roberti*] wanting in P.; and insert aliquo anno.

[9] *generisgrossorum*] cornutorum, P.

[10] After *domus* insert, per suos successores persolvendum, P.

[11] *sexcentas . . . denarios*] written over an erasure in E.; altered also in P. from quingentas et quadraginta libras.

summa, mercatoribus alienigenis et fœnerariis duo mil- A.D. 1270 lia et D. libræ debebantur. Cessit ergo idem abbas –1280. undecimus Robertus de Skyrena anno Domini 1280, Cessio administrationis vero suæ 10; et vixit postea sex annis, abbatis. A.D. 1280. et[1] mortuus est. Sed sepulcrum ejus inter sepulcra prædecessorum seu successorum suorum minime reperitur, nec recolitur locus ubi fuerat tumulatus.[2]

CAP. IV. *De Gregorio papa* 10; *concilio Lugdunensi* Phillipps *et statutis ejusdem; de Innocentio papa* 5; *de* MS. f. 88 *b*. *Adriano papa* 5; *de Johanne papa* 21; *de Nicholao papa* 3, *et senatoribus Romanis.*

Post Clementem papam 4, cum sedes summi pontifi- A.D. 1271. catus vacasset annis 3, mensibus 2, diebus 10, Gregorius Pope Gregory X. papa 10 sedit papa annis 4 et diebus 10. Hic, cum archiepiscopus esset Leodiensis et devotionis causa transfretasset, in palatio Viterbiensi in papam est electus.

R. Higden, col. 2438. Hic 3° pontificatus sui anno, anno videlicet Domini 1274, Council of Lyons. . . pro utilitate Sanctæ Terræ . . . apud Lugdunum Galliæ solenne celebrabat[3] concilium DC. episcoporum et mille prælatorum, in quo Græcorum et Thartarorum solennes nuntii interfuerunt. Græci ad unitatem ecclesiæ redire promittentes. Spiritumque Sanctum a Patre et Filio procedere profitentes, symbolum in concilio solenniter decantaverunt. Nuntii vero Thartarorum infra concilium baptizati ad Eodem. propria redierunt. In quo concilio statutum fuit quod omnes rectores curati deinceps forent sacerdotes, et quod nulli hominum deinceps liceret decimas suas ad libitum ut antea ubi vellent assignare, sed matrici ecclesiæ omnes decimas persolvere . . . Pluralitatem beneficiorum curatorum damnavit.

---

[1] After *et* insert, in sexto anno, P.

[2] *nec . . . tumulatus*] wanting in P. The remainder of the narrative under this abbot is printed from the Phillipps MS., the abridged form in the Egerton MS. being added as an Appendix.

[3] *celebrabat*] coegit, R. H.

A.D. 1271. Aliquos status de ordinibus Mendicantium approbavit, utpote Prædicatores et Minores; aliquos toleravit, utpote Carmelitas et Augustinenses; aliquos reprobavit, ut Saccinos qui contitulantur de Pœnitentia sive de Valle Viridi, et consimiles. Et pro utilitate Sanctæ Terræ, quam personaliter visitare intendebat, decimam
f. 89. sexennalem[1] universali ecclesiæ imposuit.[2] Hic papa fuit miræ MS. Ar
experientiæ in sæcularibus, nec intendebat pecuniarum lucris del, f. 2
Succession of emperors. sed pauperum eleemosynis. . . . Cujus tempore, anno 2, mortuus est Ricardus rex Alemanniæ; et anno sequenti electus est Radulphus comes Haveskerburgensis in eandem dignitatem. Neuter tamen, sicut nec alii duo eorum prædecessores, imperii
Pope Innocent V. coronam assecutus est. Innocentius 5us post Gregorium papam R. Hig
10 sedit mensibus 5. Hic fuit cardinalis et de ordine Præ- col. 24
Adrian V. dicatorum. Post quem, Adrianus 5us sedit annis[3] 2; qui dudum missus fuit in Angliam a papa Clemente . . . ad sedandam
John XXI. discordiam inter regem et barones. Post quem sedit Johannes papa 21us, sedens mensibus 8 . . . ., in diversis scientiis famosus; sed postquam gradum apostolicum adeptus est adeo desipuit, ut naturali industria magna ex parte carere videretur. Et cum sæpius coram multis sibi vitæ spatium in annos MS. A
plurimos extendi . . . . assereret, subito de camera nova, quam del, ff. 221, an
pro se Viterbii . . . construxerat, solus corruit, et inter ligna et Higden
lapides collisus post 7 diem . . . expiravit. Nicholaus 3us papa
Protection of the Friars Minors. post præfatum Johannem sedit quasi annis 3. Hic quasi MS. A
pater fratrum Minorum fuit; eorum regulam contra eorum del, f.
detractores declaravit, et . . . in scholis publice eam legi præcepit. Hic etiam regem Siciliæ, nobilem ecclesiæ pugilem, Ibid. f.
a vicaria Tusciæ . . . amovit ac in senatorem . . . eligi pro- b.
Dissensions in Rome. curavit. . . . Qui urbis senatum per 2 fere annos regi faciens
mortuus est. Post cujus mortem facta est dissensio Ibid.,
inter Hambaldinos et Ursinos pro officio senatoris. substa
Tandem, consensu unanimi, ex utraque parte unus in Capitolio ad senatoris officium gerendum fuerunt constituti. Sub quorum regimine fuerunt multa homicidia, pleræque[4] dissensiones, et alia mala perpetrata.

---

[1] *sexennalem*] sexcennalem, MS.

[2] *Et pro . . . imposuit*] Parts of two distinct sentences in R. H.

[3] *annis*] mensibus, R. H.

[4] *pleræque*] plerique, MS.

CAP. V. *De Lodowico rege Franciæ et regibus Siciliæ et Navarriæ properantibus ad Terram Sanctam; de Edwardo regis Henrici primogenito vulnerato in Terra Sancta; et de morte Henrici regis patris sui.*

Arundel MS., 220, f. 262.

Anno Domini 1270, Lodowicus rex Franciæ Christianissimus, secundo, cum 2 filiis et rege Naverræ, pro recuperatione Terræ Sanctæ iter assumpsit. Et cum prius regnum Thunicii conquirere satagissent, et portum in Cartaginem prope Tunicium cepissent, infirmitas quæ tunc in exercitu viguit primo unum de regis filiis, post legatum domini papæ Albanensem cardinalem, et demum ipsum regem cum aliis pluribus, de medio sustulit. Et, cum de morte pii regis exercitus Christianorum turbaretur, Karolus rex Siciliæ, frater dicti Lodowici, pro quo dictus Lodowicus adhuc vivens miserat, navigio cum magna militia ad eos venit. Et, licet plures essent Sarraceni quam Christiani, nullatenus tamen ardebant bello generali cum Christianis aggredi; sed per quasdam astutias multa eis incommoda inferebant. Est enim regio illa multum sabulosa et tempore siccitatis pulverosa. Unde Sarraceni statuerunt plura millia hominum super unum montem Christianis vicinum, ut, cum ventus flaret ad partes Christianorum, sabulum moventes pulverem suscitarent; qui pulvis multam molestiam intulit Christianis. Sed tandem pulvere per pluviam sedato, Christiani Tunicium per terram et aquam oppugnare intenderunt. Quod videntes Sarraceni, timore perculsi, pacta cum Christianis inierunt; ut omnes Christiani in regno illo captivi liberi dimitterentur, et quod per universum [1] regnum fides Christi libere prædicaretur, et volentes baptizari libere bapti-

A.D. 1270–1274. Crusade of Louis of France, 1270.

His death at Tunis.

Ibid., f. 262 *b*.

Assistance to the Christians from Charles, king of Sicily.

Terms concluded with the Saracens.

[1] *universum*] universus, MS.

A.D. 1270–1274. zarentur; et, redditis expensis dictis regibus quas ibi fecerant, rex Thunicii regis Siciliæ tributarius est effectus. Interea Edwardus, Henrici regis Angliæ primogenitus, cum pluribus, ad Terram Sanctam, in auxilium regis Franciæ Lodowici, festinavit, sed ipsum defunctum invenit. Ex cujus adventu et multitudine Frisonum et aliorum peregrinorum, in tantum crevit exercitus ut circa cc. millia pugnatorum crederentur, quod non solum Terram Sanctam sed et totum Sarracenismum subjugare debuissent. Sed, pactis exigentibus, absque aliqua utilitate exercitus est dispersus. Nam rex Lodowicus et legatus domini papæ, qui ipsos dirigere debuerant, per mortem subtracti erant. Terra etiam Sancta, ad quam ire debuerant, gubernatore spirituali carebat; quia patriarcha Terræ Sanctæ defunctus fuerat, et sedes apostolica, quæ utrobique providere debebat, tunc vacabat. Rex etiam Naverræ, ui infirmus de Affrica processerat, in Siciliam veniens juxta Traponam est defunctus. Thesaurus vero quem præscripti reges receperant a Sarracenis, una cum navibus eodem thesauro oneratis, in conspectu Christianorum deperiit. Et, cum dictus dominus Edwardus de præfata pecunia Sarracenorum nihil penitus curasset, hoc in mari contigit miraculum, quod, dictorum regum navibus cum thesauro prædicto pereuntibus, naves ejusdem domini Edwardi, quæ cum prædictis navibus in mari fuerant, illæsæ remanserunt. De quo quidem magno exercitu Edwardus solus cum suis ad Terram Sanctam properavit. Qui aliquandiu apud Acram commoratus Sarracenis gravamina plurima inferebat. Interim præfatus Henricus tertius rex Angliæ, pater Edwardi suprascripti, anno Domini 1272, et anno ætatis suæ 65, cum regnasset 56 annis et 72 diebus, obiit apud Londonias, in die Sancti Edmundi archiepiscopi. Et juste ut creditur vitam suam in ejus festo terminavit quem injuste dum viveret vexavit. Defunctus quidem sepultus est apud Westmonasterium,

Prince Edward goes to the Holy Land.

Termination of the crusade.

Death of King of Navarre at Trapam.

Prince Edward remains in Palestine. f. 89 *b.*

Death of Henry III.

R. Hi; col. 2

in die Sancti Edmundi regis. Saladinus vero Babiloniæ, moleste ferens tantam moram præfati Edwardi in Acra cum sua militia, docuit unum amiralium suum quod fingeret se amicum dicti Edwardi et inimicum Saladini. Qui amiralius cum dicto Edwardo contraxit amicitiam, per nuntium quem ad eum misit quasi fidelem, qui quoties vellet Edwardi cameram libere ingrederetur. Accidit igitur ut quadam nocte nuntius ille cameram Edwardi ingrediens, cum ipsum solum perpenderet, in eum super stratum irruens, ipsum cum quodam cultello venenato bis atrociter feriendo in corpore letaliter vulneravit. At Edwardus, de stratu prosiliens et manibus hostem arripiens, ad terram prostravit, et ipso cultello quo læsus fuerat hostem continuo interfecit. Et tunc Edwardus corporis requiei magnopere indulgebat. Audiens interim de morte patris sui accepit treugas cum soldano Babiloniæ. Et post paucos dies, medicamenta salutifera recipiens, contra spem medicorum Altissimo concedente convalescens, ad propria reversus est, et veniens in Angliam, fere per 2 annos 'post mortem patris ejus' mansit non coronatus, quousque ad plenum contra spem medicorum totus factus est sanus.

A.D. 1270–1274. Attempted assassination of prince Edward.

His return to England.

CAP. VI. [1] *De coronatione Edwardi regis* 1; *de homagio Alexandri regis Scotiæ; de rebellione Lewlini principis Walliæ; de Judæis tonsoribus monetæ, et factura obolorum et quadrantum.*

Edwardus filius Henrici 3 regis Angliæ, cum rediisset de Terra Sancta, 4 nonas Augusti venit in Angliam, et 14 kalendas Septembris inungitur in regem et coronatur apud Westmonasterium per Robertum de

A.D. 1274–1279. Coronation of Edward I.

[1] The substance of this chapter appears to have been derived from the Brute Chronicle or a common source.

A.D. 1274–1279. Homage done by Alexander, king of Scotland.

Kylwardby Cantuariensem archiepiscopum, anno Domini 1274. In crastino vero coronationis suæ Alexander rex Scotiæ, qui cum centum militibus ad eum venerat, fecit ei homagium pro regno suo Scotiæ et aliis terris quas tenuit de eo. Et anno sequenti dictus Edwardus rex leges condidit. Quo anno, Lewelinus princeps Walliæ petiit de comite de Monte Forti de Francia filiam suam in uxorem. Cujus petitioni comes ipse favens, ipsam filiam suam ad Walliam cum Aymerico filio suo, fratre dictæ filiæ, transmittebat. Quibus occurrens in mari burgensis quidam de Bristow cum nave vinis onusta, dictum Aymericum et sororem suam cepit, et eos sic captos Edwardo regi destinavit. Quorum captionem audiens Lewlinus guerram movit; finitima Walliæ et castra regia dissipavit. Cujus feritatem rex Edwardus perpendens, cum exercitu ad Walliam accessit, castrum de Flynt de novo construxit, castrum de Ruthland firmavit, et Lewlinum in tantum profugavit quod eum ad suam ditionem venire coegit. Humilians ergo se ad regem, 50,000 marcas regi dedit pro pace habenda, hereditate possidenda, et pro uxore sua futura cum fratre suo Aymerico redimenda. Obligavitque se ad parliamentum regis Angliæ bis in anno adventurum. Et, si in futurum insurgeret contra regem Edwardum, ipso facto amitteret Walliæ principatum. Quod et confirmatum fuit a papa Nicholao. Et pro transgressione facta dederat regi mille libras, et pro insula de Angleseye mille marcas annuatim. Deinde anno sequente rex Edwardus, parliamentum suum statuens apud Westmonasterium, præfatum Lewelinum principem Walliæ fecerat summoniri. Sed ipse venire contemnens guerram iterum movit, et fines Anglorum deprædationibus et incendiis iterum cœperat infestare. Quo audito, exercitu suo minime expectato, rex ad Walliam transiit, et exercitu continuo sequente Lewlinum ita insequebatur ut munitiones Lewlino non prævalerent. Unde tandem ad

Brute Chronic

Detention of the destined bride of Llewellyn, prince of Wales, by Edward.

War with Llewellyn.

His submission.

Second war with Llewellyn.

Brute Chron

pedes regios provolutus misericordiam præstolatur. Rex vero ei omnem transgressionem perdonavit. Interim David frater ipsius Lewlini cum rege Angliæ inter suos familiares commorabatur, perfidus tamen et regi infidelis, sed fidelitatem in publico ostendebat. Unde rex dedit ei honorem de Frodesham, et ipsum accinxerat gladio militari, qualem dignitatem alicui [1] Wallensi rex antea nunquam faciebat. Post hæc, anno Domini 1279, rex omnes Judæos tonsores monetæ capi fecit, et quosdam distrahi et suspendi fecit, et alios relegavit; et incudi fecit novam monetam, obolos scilicet et quadrantes rotundos ut sterlingos. Interim Robertus de Kylwardby archiepiscopus Cantuariensis cardinalis est effectus, et Johannes de Peccham de ordine Minorum ad sedem Cantuariensem subrogatur.

A.D. 1274–1279. David brother of Llewellyn.

Punishment of the Jewish money-clippers. New coinage.

[1] *alicui*] aliquo, MS.

APPENDIX.[1]

A.D. 1271–1280. Hujus etiam tempore, obiit præscriptus Walterus Gyffard archiepiscopus Eboracensis: Robertus de Kylwardby archiepiscopus Cantuariensis cardinalis effectus est. Post Clementem papam 4, Gregorius 10 sedit. Hic, cum archiepiscopus esset Leodiensis et devotionis causa transfretasset, in papam est electus, et anno Domini 1274 apud Lugdunum Galliæ solenne celebravit concilium DC. episcoporum et mille prælatorum; in quo Græcorum et Thartarorum solennes nuntii interfuerunt. Græci vero, ad unitatem ecclesiæ redire promittentes, Spiritumque Sanctum a Patre et Filio procedere profitentes, symbolum in concilio solenniter decantaverunt. Nuntii vero Thartarorum infra concilium baptizati ad propria redierunt. In quo concilio statutum fuit quod omnes rectores curati deinceps forent sacerdotes, et quod nulli homini deinceps liceret decimas suas ad libitum ut antea ubi vellent assignare, sed matrici ecclesiæ omnes decimas persolvere; pluralitatem beneficiorum curatorum damnavit; aliquos status de ordinibus mendicantium approbavit, utpote Prædicatores et Minores; aliquos toleravit, utpote Carmelitas et Augustinenses; aliquos reprobavit, ut Saccinos qui contitulantur de Pœnitentia sive de Valle Viridi, et consimiles; et decimam sexennalem[2] universali ecclesiæ imposuit. Post quem Innocentius 5us sedit. Post quem Adrianus 5 sedit. Post quem sedit papa Johannes 21us, prius in diversis scientiis famosus. Sed, postquam gradum apostolicum adeptus est, adeo desipuit ut naturali industria magna ex parte carere videretur: et, cum sæpius coram multis sibi vitæ spatium in annos plurimos extendi assereret, cum sedisset jam 8 mensibus tantum, subito de camera, quam pro se Virterbii construxerat, solus corruit, et inter ligna et lapides collisus post 7 diem exspiravit. Nicholaus 3 papa post ipsum sedit.

Pope Gregory X.

Council of Lyons.

Pope John XXI.

[1] Printed from the Egerton, MS. See page 157, note 2.

[2] *sexennalem*] sexcennalem in both MSS.

Qui, quasi pater fratrum Minorum fuit, eorum regulam contra eorum detractores declaravit et in scholis publice eam legi præcepit.

IV. *De profectione Lodowici regis Franciæ et Edwardi primogeniti regis Angliæ versus Terram Sanctam; de morte regis Henrici et coronatione prædicti Edwardi; et aliis incidentiis.*

Second Crusade of Louis IX. A.D. 1270.

Anno Domini 1270, Lodowicus rex Franciæ Christianissimus, secundo, cum 2 filiis et rege Navarræ, pro recuperatione Terræ Sanctæ iter assumpsit. Et, cum prius regnum Thunicii conquirere satagissent et portum in Cartaginem prope Thunicium cepissent, infirmitas quæ tunc in exercitu viguit primo unum de regis filiis, post legatum domini papæ Albanensem cardinalem, et demum ipsum regem cum aliis pluribus de medio sustulit. Post cujus mortem, Karolus rex Siciliæ frater dicti Lodowici, pro quo dictus Lodowicus adhuc vivens miserat, navigio cum magna militia illuc venit. Unde Christiani adhuc Thunicium per terram et aquam oppugnare[1] intenderunt. Quod videntes Sarraceni, timore perculsi, pacta cum Christianis inierunt; ut omnes Christiani in regno illo captivi liberi dimitterentur; et quod per universum regnum fides Christi libere prædicaretur, et volentes baptizari libere baptizarentur: et, redditis expensis dictis regibus quas ibi fecerant, rex Thunicii regis Siciliæ tributarius est effectus.

Departure of prince Edward to the Holy Land. f. 81.

Interea, Edwardus regis Henrici Angliæ primogenitus cum pluribus ad Terram Sanctam in auxilium Christianorum festinavit. Ex cujus adventu in tantum crevit exercitus ut circa cc. millia pugnatorum crederentur; quod non solum Terram Sanctam sed etiam totum Sarracenismum subjugare debuissent. Sed, peccatis exigentibus, absque aliqua utilitate exercitus est dispersus. Nam rex Lodowicus et legatus domini papæ, qui ipsos dirigere debuerant, et patriarcha Terræ Sanctæ ad quem ire debuerant, per mortem subtracti sunt, et sedes apostolica, quæ utrobique providere debebat, tunc vacabat. Rex etiam Navarræ inde infirmus regrediens defunctus est.

Loss of treasure.

Thesaurus vero quem præscripti reges receperant a Sarracenis, una cum navibus eodem thesauro oneratis, in conspectu Christianorum deperiit. Et, cum dictus dominus Edwardus de præfata pecunia Sarracenorum nihil penitus curasset, hoc in mari contigit miraculum, quod, dictorum regum navibus cum the-

[1] *oppugnare*] obpugnare, MS.

A.D. 1270–1272.

sauro prædicto pereuntibus, naves ejusdem domini Edwardi, quæ cum prædictis navibus simul in mari fuerant, illæsæ remanserunt. De quo quidem magno exercitu Edwardus solus cum suis ad Terram Sanctam properavit. Qui aliquandiu apud Acram commoratus Sarracenis gravamina plurima inferebat.

Attempted assassination of prince Edward.

Saladinus ergo Babiloniæ, moleste ferens tantam moram prælati Edwardi in Acra cum sua militia, instruxit unum amiralium suum quod fingeret se amicum dicti Edwardi et inimicum Saladini. Qui ergo amiralius cum dicto Edwardo contraxit amicitiam per nuntium quem ad[1] eum misit quasi fidelem, qui quoties vellet Edwardi cameram ingrediebatur. Accidit igitur ut quadam nocte nuntius ille, cameram Edwardi latenter ingressus, cum ipsum solum perpenderet, in eum super stratum irruens, ipsum cum quodam cultello venenato bis atrociter feriendo in corpore letaliter vulneravit. At Edwardus, de stratu prosiliens et manibus hostem arripiens, ad terram prostravit, et eodem cultello quo læsus fuerat hostem continuo interfecit. Et tunc Edwardus corporis requiei magnopere indulgebat.

Death of Henry III., and return of prince Edward.

Interim Henricus rex Angliæ pater suus, anno Domini 1272, cum regnasset 56 annis, obiit in die Sancti Edmundi archiepiscopi, quem injuste vexavit dum viveret. Quod audiens dictus Edwardus, acceptis treugis cum Saladino, et post paucos dies contra spem medicorum convaluit, et, in Angliam reversus, per duos fere annos post mortem patris sui mansit non coronatus, quousque ad plenum contra spem medicorum totus factus est sanus.

Homage of the king of Scotland.

Cui tandem coronato Alexander rex Scociæ cum centum militibus veniens, fecit ei homagium pro regno suo Scociæ et aliis terris quas tenuit de eo. Et anno sequenti post coronationem suam dictus Edwardus rex leges condidit.

War with Llewellyn, prince of Wales.

Quo anno Lewlinus princeps Walliæ guerram movit, et finitima Walliæ et castra regia dissipavit. Cujus feritatem rex Edwardus perpendens, cum exercitu ad Walliam accessit, et Lewlinum in tantum profugavit quod eum ad suam ditionem venire coegit. Humilians ergo Lewlinus se ad regem, 50,000 marcas regi dedit pro pace habenda et hereditate possidenda; obligavitque se ad parliamentum regis Angliæ bis in anno adventurum, et pro insula de Anglesey mille marcas regi daturum annuatim. Et, si in futurum insurgeret contra regem Edwardum, ipso facto amitteret Walliæ principatum. Quod et confirmatum fuit a papa Nicholao. Anno sequente, rex Edwardus parliamentum suum statuens apud Westmonasterium, præfatum Lewlinum ad parliamentum fecerat summoneri.[2]

[1] *ad* repeated in MS.

[2] *summoneri*] summoniri, MS.

Sed Lewlinus ipse ad parliamentum venire contemnens iterum guerram movit, et fines Anglorum deprædationibus et incendiis iterum cœperat infestare. Quo audito, rex Edwardus, exercitu suo minime expectato, ad Walliam transiit, et ibidem exercitu congregato Lewlinum ita insequebatur ut munitiones Lewlino non prævalerent. Unde tandem ad pedes regios provolutus veniam præstolatur. Unde rex ei omnem transgressionem condonavit. Interim David frater ipsius Lewlini cum Edwardo rege inter suos familiares morabatur, perfidus tamen et regi infidelis, sed fidelitatem in publico ostendebat. Post hæc, anno Domini 1279, rex omnes Judæos tonsores monetæ capi fecit, et quosdam distrahi et suspendi, et alios fecerat relegari; et incudi fecit novam monetam, obolos scilicet et quadrantes rotundos ut sterlingos. A.D. 1270–1279. f. 81 *b*. Apprehension of Jew money-clippers. New coinage.

RICARDUS ABBAS DUODECIMUS.

I. *De creatione domini Ricardi de Bartona*[1] *abbatis* 12; *et de terris in pastura de Suttona.*

A.D. 1280–1286. Succession of Robert Barton as abbot. Suttona.

Post cessionem domini Roberti de Skyrena abbatis 11, dominus Ricardus de Bartona successit ei in abbatiatum. Cujus tempore, Willelmus filius Willelmi de Suttona remisit nobis annuum redditum 2 denariorum, in quibus ei tenebamur pro pastura ad unam bovatam et dimidiam terræ pertinente in salinis de Suttona; quam pasturam habuimus ex donatione domini Petri de Fauconberge.[2] Et cum, ut præscribitur, Saierus de Suttona senior totam pasturam in eisdem[3] salinis nobis imperpetuum vendidisset, ipsam totam pasturam pacifice possedimus, quousque unus[4] monachus noster portarius, ad quem illa pastura pertinebat, pasturam illam[5] cum propriis animantibus nostris ad plenum non depastus fuit, sed oves alienas ad reliquum dictæ pasturæ pretio[6] admisit. Unde dominus Saierus de Suttona junior, filius præfati Saieri, omnes oves alienas ad dictam pasturam de Saltz sic[7] admissas imparcavit, et quicquid præfatus monachus pro pastura ovium alienarum

Deprivation of the pasture of Sutton Salts.

[1] *Ricardi de Bartona*] altered from Roberti de Skyrena, P.
[2] *Fauconberge*] Falconberge, P.
[3] *in eisdem*] de, P.
[4] *unus*] wanting in P.
[5] *pasturam illam*] wanting in P.
[6] *reliquum . . . pretio*] dictam pasturam, P.
[7] *de . . . sic*] wanting in P.

A.D. 1280–1286. recepisset[1] præfatus Saierus junior integraliter recipiebat. Et, adjuvante eum domina Isabella comitissa Albemarliæ, filia domini Willelmi de Fortibus ultimi, de pastura ipsa nos ejecit, non obstante venditione quam fecerat nobis pater suus,[2] nec permissi sumus eadem pastura uti deinceps, nisi quantum pertinebat ad certas[3] bovatas terræ ex alienis concessionibus[4] in eadem. Unde relaxavimus præfato domino Saiero juniori totum quod habuimus in ipsa pastura de Saltz,[5] ratione ultimæ venditionis quam pater suus fecerat nobis; salvis nobis omnibus et singulis quæ in prædicta pastura ante venditionem prædictam habebamus, quæ ad 20 bovatas, tres partes unius bovatæ, et ad tertiam partem unius dimidiæ bovatæ, ad 4 averia et ad 10 oves, pertinebant in eadem.[6] Ad quarum quidem singulam bovatam terræ pastura ad 20 oves in ipsis salinis noscitur pertinere. Unde in prædictis salinis, præter pasturam pertinentem ad proprias bovatas nostras, pasturam ad 368 oves et ad 4 grossa animalia possemus exercere. Sed tamen unde accidit quod in prædicta pastura de Saltz[7] pasturam tantum ad 300 et unam[8] oves et dimidiam[8] exercemus tempore domini Roberti abbatis 16 postea referetur. Habemus itaque in ipso territorio de Suttona in proprio dominico nostro,[9] præter commoditates et pasturas[10] ad alienas bovatas pertinentes, septem bovatas terræ arabilis, præter quartam partem unius bovatæ terræ. Ad quarum quamlibet bovatam terræ pertinent 12 acræ prati. Unde habemus[11] in communibus pratis de Suttona ad dictas 7 bovatas pertinentibus iiij^{xx}. et unam acras.

Retention of limited right of pasturage.

Demesne of the abbey in Sutton, and proportion of pasture.

[1] *recepisset*] debuerat recepisse, P.
[2] *non . . . suus*] wanting in P.
[3] *certas*] 9, P.
[4] *ex . . . concessionibus*] altered to de concessionibus antecessorum suorum, in P.
[5] *Saltz*] Salinis, P.
[6] *in eadem*] wanting in P.
[7] *Saltz*] Salinis, P.
[8] *et unam* and *et dimidiam*] wanting in P.
[9] *in nostro*] wanting in P.
[10] *et pasturas*] wanting in P.
[11] *habemus*] sunt, P.

Et præterea habemus in eisdem[1] lxxij. acras prati in eisdem,[2] extra pratum ad dictas bovatas pertinens, præter Hyrncroft et Sowthowscroft, in quibus continentur lxx.[3] acræ et dimidia prati[4] in separali. Et sic est summa omnium acrarum prati in Suttona[5] cv^{xx}iiij. acræ et dimidia. Secundum vero admensurationem pasturæ de Suttona, pertinent ad quamlibet bovatam terræ in le Oxpastour pastura ad 4 boves, in le Estkerre, Westkerre et Northkerre, ad xvj. boves, et per totum territorium de Suttona,[6] præter Saltz,[7] ad quamlibet bovatam pastura ad lx. oves; et in les Saltz pastura ad xx. oves; et etiam ad quamlibet bovatam[8] xvj. carectatæ turbarum. Et ubi grossa animalia non habentur, in loco cujuslibet animalis quinque oves possunt haberi. Et sciendum quod, ubi habetur pastura pro qualibet bovata ad xx. boves, sufficiunt duo ad quamlibet bovatam excolendam. Et sic possunt haberi in loco boum residuorum D. et v. oves, et pastura ovium ad dictas 7[9] bovatas ccc. iiij^{xx}. Summa ergo pasturæ ovium ad bovatas nostras pertinentis D.cccclxv., præter pasturam concessam nobis de bovatis alienis. Unde dudum octo bercharias in Suttona habere solebamus, in quibus duo millia ovium et amplius fuerant hospitatæ, et sustentatæ in pasturis territorii supradicti. Et, quamvis tantam pasturam ovium in territorio dictæ villæ hiis diebus non exercemus, in præscripta tamen pastura de Westkerre pasturam absque mensura ad quot oves voluerimus exercemus.[10]

A.D. 1280–1286.

2,000 sheep maintained in the pastures of Sutton. f. 82 *b*.

---

[1] *de Suttona . . . . . eisdem*] cxxxiii. acræ prati, quarum ad bovatas sic pertinentes 81 acræ, et remanent, P.

[2] *acras . . . eisdem*] acræ quæ sunt, P. The words *in eisdem* are redundant.

[3] *lxx.*] lxxi., P.

[4] *prati*] wanting in P.

[5] *in Suttona*] extra bovatas cxxiii. acræ et dimidia, et cum bovatis, P.

[6] *de Suttona*] wanting in P.

[7] *Saltz*] Saltes, P.

[8] *etiam . . . bovatam*] wanting in P.

[9] 7] wanting in P.

[10] *et sustentatæ . . . exercemus*] wanting in P.

A.D. 1280–1286.

II. *De pastura in Tharlesthorpia, et terris et tenementis ibidem, et apud Rowth, Arnalliam, Setonam, 'Beforth,' Herlethorpiam, Mydeltonam, Hotonam, Wandesforth et Oktonam.*

Tharlesthorpia. Common pasture in Tharlesthorpe Green.

Robertus Sculle de Tharlesthorpia dedit nobis communam pasturæ super le Green in villa de Tharlesthorpia, quæ est quasi communis strata vel pastura[1] prædictæ villæ, et pascendo minare seu reminare, et in ducendo ad Est Somerte et redeundo. Stephanus etiam de Thorpia, filius Roberti de Thorpia, dedit nobis totam terram suam in Saltynges de Tharlesthorpia.

Ruda. Enlargement of Rowth grange.

Interea, cum grangia nostra de Ruda in suo situ[2] arcta nimis videretur, et ampliori spatio largitatis indigeret, dedimus domino Amando de Ruda unum sellionem terræ arabilis in Rowth, in perpetuum escambium pro quadam particula terræ ex occidentali parte grangiæ nostræ ibidem, adjacente ad capita sellionum dicti Amandi, 7 perticas terræ et 4 pedes in longitudine et 6 perticas in latitudine continente. Et cum ibidem ad capita ipsorum sellionum divisa una, fossatum videlicet[3] quoddam latitudinis 5 pedum, et cursus aquæ ibidem esse consuevit, dictus Amandus nobis concessit[4] quod prædictam particulam terræ muro vel fossato includere valeremus; ita quod divisa alia ejusdem latitudinis et cursus aquæ extra murum grangiæ nostræ a parte occidentali a nobis fieret et[5] sustentaretur, ipseque Amandus præfatum sellionem terræ muro vel fossato includere valeret. Atque utraque pars omnia clausa in dicta villa usque ad tunc inclusa alteri parti mutuo confirmavit.[6] Amandusque de Sur-

---

[1] *vel pastura*] wanting in P.
[2] *in . . . situ*] wanting in P.
[3] *fossatum videlicet*] wanting in P.
[4] *concessit*] concedebat, P.
[5] *fieret et*] wanting in P.
[6] *confirmavit*] confirmabat, P.

denalle ipsum murum grangiæ nostræ transmutatum et fossatum circa boscum nostrum de Ruda nobis insuper confirmavit.[1] A.D. 1280–1286.

Præfatus autem Ricardus abbas concessit ad feodi firmam Petro Hylyhard de Arnallia et heredibus suis, pro homagio, quoddam toftum continens in se tres partes unius acræ terræ et xvj. perticatas et dimidiam terræ, contiguum[2] alteri tofto quod fuit[3] capitale mesuagium dicti Petri ' in Arnallia ';[4] reddendo inde nobis 3 solidos annuatim. Et ipse Petrus et heredes sui sustentarent ductum aquæ quæ est divisa inter toftum illum de feodo nostro et ipsum toftum dicti Petri; nec unum toftum alteri[5] conjungerent, ut de placeis[6] certificati possemus licite distringere in eodem tofto de feodo nostro,[7] et in altero[8] tofto ejusdem Petri. Arnallia.

Concessitque idem abbas ad feodi firmam Petro Carpentario de Setona, pro 3 solidis annuis, unum toftum in eadem villa.[9] Sed si rehabemus dictum toftum ignoratur; cum dictos 3 solidos annuos non recepimus a diu ut speratur.[10] Qui quidem Petrus dedit nobis unam acram terræ in eadem villa. Setona.

Robertusque de Burtona et Beatrix filia Roberti Marchalli de Beforth dederunt nobis dimidiam acram terræ ex aquilonali parte grangiæ nostræ de Croo. Beforth.

Concessitque idem abbas Ricardus[11] ad feodi firmam, pro xij. denariis annuis, duas bovatas terræ et 2 toftos in Herlesthorpia,[12] et pro x. solidis annuis terras omnes[13] quas habemus in Mydeltona;[14] et Thomæ Walrano, pro 2 solidis annuis et pro homagio, unam wandayle et unam placeam terræ in Hotona, et duo tofta in Herlethorpia. Mydeltona. Hotona.

---

[1] *confirmavit*] confirmabat, P.
[2] After *contiguum* insert uni, P.
[3] *fuit*] est, P.
[4] ' *in Arnallia* '] wanting in P.
[5] *alteri*] alio, P.
[6] *placeis*] placiis, Eg.
[7] *de . . . nostro*] wanting in P.
[8] *altero*] wanting in P.
[9] *villa*] wanting in P.
[10] *Sed . . . speratur*] wanting in P.
[11] *idem . . . Ricardus*] wanting in P.
[12] *Herlesthorpia*] Herlethorpia, P.
[13] *omnes*] wanting in P.
[14] After *Mydeltona* insert, ad feodi firmam Johanni filio Roberti de Cane, P.

A.D. 1280–1286. Wandesforth. Oktona.

Wandesforth, unum pro 4 solidis annuis et aliud pro 2 denariis, ad feodi firmam annuatim. Ipsas autem terras in Mydeltona Willelmus abbas 18 per breve[1] recuperavit, ut inferius referetur.[2] Dominus Johannes de Oktona miles confirmavit nobis in puram eleemosynam omnes terras et tenementa nostra in Oktona, cum viis et semitis quibus ipse, antecessores sui vel heredes, usi sunt, vel in posterum utendi sunt. Concessitque nobis liberum parcum in grangia nostra de Oktona, ad imparcanda averia quæ in damnis nostris fuerint inventa.

III. *De iterata compositione pro*[3] *decimis de Wharroma; de cessione abbatis Ricardi,*[4] *de statu domus; de summis pontificibus; de rebellione Siculorum; de mutatione habitus fratrum Carmelitarum; et aliis incidentiis.*[5]

Wharroma. f. 83. Suit respecting tithes of Wharrom.

Interim, prior et canonici de Sancto Oswaldo traxerunt nos in causam super compositione decimarum de Wharroma. Suggerebant enim domino papæ pristinam compositionem, de qua tempore Alexandri abbatis 4 præmittitur, in ipsius monasterii sui de Sancto Oswaldo enormem læsionem redundare. Quapropter, per litteras apostolicas coram priore Sanctæ Trinitatis Eboracensis, cancellarioque et subdecano ecclesiæ Eboracensis, nos traxerunt in causam.[6] Ad quam ecclesiam Eboracensem ecclesia de Wharroma, de qua agitur, ut unum membrum præbendæ de Bramham, noscitur pertinere. Nos ergo, pro bono pacis et ad evitandos litis

[1] After *breve* insert, de cessavit, P.

[2] *ut . . . referetur*] wanting in P.

[3] *iterata . . . . . pro*] wanting in P.

[4] After *Ricardi* insert 12, P.

[5] *de statu . . . . incidentiis*] de Willelmo Wykwano Eboracensi archiepiscopo, et de translatione Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi et confessoris, P.

[6] *in causam*] wanting in P.

amfractus, sumptus et labores, compositioni 30 solidorum, de qua prædictum est tempore Alexandri abbatis 4,[1] renuntiantes, ordinationi et discretioni dictorum legatorum in omnibus nos submisimus,[2] sub pœna 10 librarum ecclesiæ Eboracensi solvendarum. Dicti ergo judices statuerunt quod dictæ decimæ de Wharroma nobis et monasterio nostro imperpetuum remanerent; salvis 50 solidis dictis priori et canonicis[3] de Sancto Oswaldo a nobis[4] annuatim persolvendis: ita[5] quod, si nos in solutione præfatorum quinquaginta solidorum[6] cessaverimus, liceat prædictis priori et canonicis[7] decimas omnes quæ ad suam ecclesiam de Wharroma[8] prædictam spectaverint de jure communi colligere et suas facere, non obstante compositione aliqua præcedente, vel illa, aut privilegio nobis indulto.[9] [10] Interim, idem abbas dimiserat[11] manerium de Skyrena ad terminum 15 annorum, grangiam de Tharlesthorpia[12] ad terminum 4 annorum, grangiam de[13] Saltaghe ad terminum 2 annorum, et grangiam de[13] Wathsand ad terminum 7 annorum; et lanas[14] vendidit antecessionem suam pro 2 annis sequentibus; et pro hiis omnibus pecuniam præ manibus recepit.[15] [16] Cessit ergo

A.D. 1280–1286.

Dimissiones.

Raising money by leases and sale of wool.

---

[1] *tempore . . . 4*] wanting in P.

[2] *submisimus*] submittebamus, P.

[3] *canonicis*] conventui, P.

[4] *a nobis*] wanting in P.

[5] *ita*] sub ista conditione, P.

[6] *quinquaginta solidorum*] written over an erasure in E. After *solidorum* insert, per biennium, P.

[7] *canonicis*] conventui, P.

[8] *de Wharroma*] wanting in P.

[9] After *indulto* insert, Quæ omnia procuratores partium præstito juramento corporali in forma juris firmaverunt, P.

[10] This sentence, from *Interim* to *recepit*, is in the Phillipps MS. added in the margin, and inserted after the sentence which follows in the text.

[11] *Interim . . . dimiserat*] Dimiserat autem perprius, P.

[12] *grangiam de Tharlesthorpia*] Tharlesthorpiam, cum pastura.

[13] *grangiam de*] wanting in P.

[14] After *lanas* insert, pro 2 annis, P.

[15] *ante . . . recepit*] pro pecunia præ manibus pro hiis omnibus recepta. Dimisitque debitum domus m^l^cccc. xliii. libras, et defectum provisionis domus quæ cc. libris vix poterat provideri, P.

[16] Before *Cessit* insert, Post hæc, P.

A.D. 1280–1286. Cessio abbatis. A.D. 1286. Debts and stock.

idem abbas Ricardus 12 in vigilia Purificationis Beatæ Mariæ, anno Domini 1286, et anno administrationis suæ 6. Minoravitque debitum domus in M.M. et xcvij. libris; dimisitque debitum domus M.ccccxliij. libras, et defectum provisionis domus quæ cc. libris vix poterat provideri.[1] [2]Dimisitque oves M.cccxx., et grossa[3] animalia cccclxxvij. tantum.[4] Vixit autem post cessionem suam 14 annis; et obiens sepultus est in capitulo, juxta dominum Ricardum de Thorntona, prædecessorem suum.[5]

f. 91.

CAP. IV. *De Martino papa quarto; de bello inter Soldanum et Thartaros; de rebellione Siculorum contra Karolum regem suum; de Honorio papa 4; de mutatione habitus Carmelitarum.*

A.D. 1281–1287. Pope Martin IV.

Post Nicholaum 3 Martinus 4 in papam consecratur. [6]Hic, electus in senatorem . . . urbis ad vitam suam, loco suo instituit regem Siciliæ in senatorem, et . . . de familia ipsius regis . . . sumpsit milites ad regendum tam patrimonium quam Campaniam, marchiam et ducatum. In Romaniola destinavit . . Johannem de Apia comitem cum . . Francigenis . . 800 contra Gwidonem de Montefeltri, qui terram ecclesiæ in illis partibus occupabat.[7] Sed apud civitatem Furlivii ipse Johannes comes cum 500 Gallicis est interemptus. Sed et partis adversæ 1500 perierunt. Tunc etiam, in Thunicio, magna paganorum multitudo per Petrum

MS. Arundel, 220, f. 222.

Defeat of the Saracens at Tunis.

[1] *dimisitque . . . . . provideri*] omitted here and inserted above, P.

[2] *Dimisitque*] fuerunt, P.

[3] *grossa*] cornuta, P.

[4] *tantum*] omitted in P.

[5] From this point the narrative becomes historical, and the text is printed from the Phillipps MS., which is fuller in detail than the Egerton MS.

[6] The following particulars of the life of Pope Martin IV. I find in a continuation of the Chronicle of Martinus Polonus, in Arundel MS. 220. See also in Muratori "Scriptores rerum Italicarum," vol. iii., p. 608, where the same narrative is printed from a manuscript in the Ambrosian Library in Milan.

[7] *occupabat*] occupatam detinebat, MS. Ar.

A.D. 1281–1287. War between the sultan of Babylon and the Tartars.

regem Arragoniæ inter montium districtum fuit de-
MS. Arundel 220, f. 223. pressa, et ceciderunt de paganis 3,000. Tunc etiam soldanus Babiloniæ a Tharfaris fugatus per octo dietas; occisi fuerunt[1] pagani ultra 50,000. Sed viribus resumptis et animo, soldanus dictos Thartaros . . fugans . . 30,000 ex eis dicitur
Ibid. f. 222 *b*. occidisse. Ipso autem papa Martino in Urbe Veteri residente, piscis magnus in effigie leonis in illa plaga captus fuit. . . . . ; cujus pellis fuit pilosa, pedes breves, cauda leonina, caput vero leoninum: aures, os et infra dentes, et linguam, habebat quasi leo . . . . Qui in ejus captione planctus horribiles emiserat; quod multi asserebant esse pronosticum futurorum.

Massacre of the French in Sicily.

Et ecce parum post, in regno Siciliæ, Panormitani . . . Gallicos omnes qui morabantur ibidem, tam mares et fœminas, senes et juvenes, in præscripti Karoli Gallici regis Siciliæ contemptum, occiderunt; et, quod detestabilius fuit, latera aperientes mulierum lascivarum prægnantium, quæ dicebantur a Gallicis concepisse, partus occidebant antequam nascerentur. Deinde,

Assumption of the throne of Sicily by Peter of Arragon.

tota Sicilia sic rebellans . . . Petrum regem Arragoniæ in
Ibid. f. 223. suum defensorem et dominum vocaverunt. Ipse ergo Petrus, . . contra domini papæ inhibitionem, se in regem Siciliæ fecerat coronari. Propter quod erat excommunicatus et regno Arragoniæ et omni eo quod ab ecclesia tenebat privatus. Parum post,
Ibidem.

Combat agreed upon between Peter and the deposed king Charles.

princeps filius Karoli regis Ierosolimæ et Siciliæ de Francia in Apuliam, cum magna militum copia, redibat ad regem fratrem suum. Post hæc, ipsi Karolus et Petrus belli pactum inierunt quod eorum quilibet haberet centum milites . . . in plano Burdegalensi, paratos ad pugnandum contra centum, inter quos ipsi duo Karolus et Petrus computari debebant, ad certum diem; et qui victus foret perpetuo infamis remaneret, privatus honore et nomine regio; et quod de cætero contentus cum uno serviente cum eo solus incederet. Non veniens ad dictum diem sic paratus pœnas similes ac etiam perjurium incurreret. Ad quem diem, cum dictus Karolus fuisset, ut debebat, . . . una cum legato sedis apostolicæ, dictus Petrus non venit ut promiserat. Præfatus autem Petrus dixit, in nocte præcedenti diem præfixum, quod propter timorem regis Franciæ ibidem præsentis pactum servare non audebat. Paulo post comes Salernitanus, dicti Karoli primogenitus, in Messanis partibus

[1] *fuerunt*] dicuntur, MS. Ar.

A.D. 1281–1287. Coercion of Guido de Monte Feltro by the pope.

per nautas Siculos et Hispanos debellatus et captus fuit. Dum hæc agerentur, dominus papa destinavit Gwidonem de Monte Forte . . . in Romaniolam contra Gwydonem de Monte Feltri. Quo illuc veniente, Gwido de Monte Feltri statim terras et civitates occupatas . . . ecclesiæ restituit, jurans mandatis ecclesiæ se pariturum, ... excepta Urbe Veteri, quæ post diutinam obsidionem et bella gravia

MS. Ar del 220 f. 223.

Invasion of Arragon by French troops.

capta fuit. Eo tempore regnum Arragoniæ per milites . . . Franciæ, auxilio cujusdam nobilis . . . Johannis Longi de Arragonia, invadebatur, et captis pluribus castris multi[1] de Arragonia ceciderunt, Petro prædicto absente et procurante sibi subsidium qualiter posset regnum quo jam privatus erat defensare. Deinde mortuus est papa Martinus 4, et, ad

Election of pope Honorius IV.

sepulcrum ejus multis recipientibus sanitatem, Honorius 4 ad summum pontificatum est electus. Qui, licet impotens et ad id inaptus penitus diceretur, in sacerdotem ordinatus et coronatus, milites suos in Apulia sollicite animabat. Mutavitque capas fratrum de Carmelo in purum album, quæ prius erant stragulatæ, radiatæ et birratæ; et 2 annis sedebat.

R. Higd col. 24

Cap. V. *De statuto contra religiosos; de morte Lewlini principis Walliæ et David fratris sui; et conquæstu Walliæ; de æstu et caristia, et succensione villæ Sancti Botulphi.*

Statute of mortmain, A.D. 1280.

Anno Domini 1280, anno 7 regis Edwardi primi, factum est statutum contra religiosos, ne amplius acquirerent terras, possessiones vel redditus, sine licentia regia et capitalis domini de quo res illa inmediate tenetur. Anno sequente translatus est Sanctus Hugo

Renewal of war with Llewellyn, prince of Wales, 1282.

Lincolniensis episcopus. Post hæc, anno Domini 1282, Lewelinus princeps Walliæ et David frater suus, regis fictus amicus, guerram Wallensem reinceperunt, et terras regias deprædationibus, incendiis et homicidiis, depopulare minime distulerunt. Quod audiens rex Edwardus,

[1] *et captis . . . multi*] et multa castra et multi, MS. Ar.

collecto exercitu, Walliam adiit, castrum de Snawdona, in quo præfati Lewlinus et David fuerant, obsedit et cepit. Lewlinus autem et David inde latenter fugientes sic regis iram evadere disponebant. Sed Johannes de Vescy, qui cum Vasconiis venerat in Walliam, ipsum Lewlinum cum decem militibus latitantem decapitavit, et ejus caput regi præsentavit. Quod rex Londonias transmisit. Unde et heredes ejus sunt[1] exheredati. De quo Lewlino scripsit unus religiosus Wallensis epitaphium in hunc modum. A.D. 1282. Death of Llewellyn.

" Hic jacet Anglorum tortor, tutor Venedorum,
" Princeps Wallorum, Lewlinus, regula morum,
" Gemma cœvorum, flos regum præteritorum,
" Forma futurorum, dux, laus, lex, lux, populorum."

Et econtra alius Anglicus scribebat ejus epitaphium in hunc modum.

" Hic jacet errorum princeps et prædo virorum,
" Proditor Anglorum, fax livida, secta reorum,
" Numen Wallorum, trux dux, homicida piorum,
" Fex Trojanorum, stirps[2] mendax, causa malorum."

Quo Lewlino mortuo, David frater ejus, sperans se principem Walliæ de jure futurum, congregans parliamentum suum Wallorum apud Kynbergham, guerram post decessum regis reincepit. Quem rex rediens in tantum persequebatur quod eum fugientem cepit, et in parliamento apud Salopiam condemnavit primo equis distrahendum, deinde suspendendum, et in 4 partes divisum per Angliam distribuendum. Postquam autem rex Walliam sic subjugasset, villas et terras quæ erant in medio Walliæ suis proceribus distribuit; sed castra maritima sibi retinuit, pacemque per Walliam fecerat proclamari; et magnates Walliæ regi homagium suum ut suo domino legio reddiderunt. Fecit ergo rex leges War continued by David, brother of Llewellyn. His capture and execution. Subjugation of Wales.

[1] *sunt*] repeated in MS. | [2] *stirps*] stryps in MS.

A.D. 1284. Anglicanas per Walliam observari, ponens vicecomites per varia loca terræ. Anno sequente, videlicet anno Domini 1284, natus est apud Kayrnervan in Wallia Edwardus regis primogenitus, cui nato rex dedit Walliæ principatum. Et ex hoc hactenus fuerat consuetum ut rex Angliæ qui pro tempore fuerit concedat suo primogenito, licet infanti, Walliæ principatum, unde princeps Walliæ cognominetur. Post hæc rex transfretavit in Vasconiam cum uxore, ibidem per 3 annos moraturus. Anno Domini prædicto tanta fuit siccitas et æstus ut homines morerentur. Quo anno combusta sunt mercimonia apud Sanctum Botulphum per filios Belial, qui in diversis villæ locis ignem apposuerunt, ut ipsi liberius residua possent spoliare. Dicebatur nempe quod tota pecunia Angliæ vix restauraret damna ibidem facta. Currebant namque rivuli argenti, auri et metallorum fusilium, usque in mare. Eoque anno modius frumenti ad 10[1] denarios vendebatur. Sed nocte sequente diem Sanctæ Margaretæ descendit tempestas imbrium, tonitrui et fulguris,[2] . . . . concutiens sata et demergens, ita ut Londoniis modius tritici . . . . . usque 2 solidos excrevit. Sicque per 40 . . annos, usque ad obitum regis Edwardi . . . . secundi, extitit caristia bladi; ita ut aliquoties Londoniis modius . . . ad decem solidos venderetur.

Birth of Edward of Carnarvon.

The king crosses over into Gascony.

Fire at Boston. [A.D. 1288.]

R. H. col. 2

Ibidem col. 2

Dearness of corn.

[1] 10] iiij. in Higden.

[2] *fulguris*] furguris, MS.

APPENDIX.[1]

[II.] Post Nicholaum Papam 3 Martinus 4 in papam consecratur. Hujus tempore, in Thunicio magna paganorum multitudo per Petrum regem Arragoniæ inter montium districtum fuit depressa, et cediderunt de paganis 3,000. Tunc etiam soldanus Babiloniæ a Thartaris fugatus 'est' per 8 dietas, et occisi sunt pagani ultra 50,000. Sed, viribus resumptis et animo, Soldanus dictos Thartaros fugans 30,000 ex eis dicitur occidisse. Ipso autem papa Martino in Urbe Veteri residente, piscis magnus in effigie leonis in illa plaga captus fuit. Cujus pellis fuit pilosa, pedes breves, cauda leonina, caput vero leoninum; aures, os, et infra dentes et linguam, habebat quasi leo. Qui in ejus captione planctus horribiles emiserat; quod multi asserebant fuisse pronosticum futurorum. Et ecce parum post, in regno Siciliæ, Panormitani Gallicos omnes qui morabantur ibidem, tam mares et fœminas, senes et juvenes, in præscripti Karoli Gallici regis Siciliæ contemptum, occiderunt. Et, quod detestabilius fuit, latera aperientes mulierum lascivarum prægnantium, quæ dicebantur a Gallicis concepisse, partus occiderunt antequam nascerentur. Deinde tota Sicilia sic rebellans prædictum Petrum regem Arragoniæ in suum defensorem et dominum vocaverunt. Mortuo Martino Papa 4, Honorius 4 ad summum pontificatum est electus. Hic mutavit capas fratrum de Carmelo in purum album, quæ prius erant stragulatæ, radiatæ et birratæ.

A.D. 1281-1285.

War between the sultan of Babylon and the Tartars.

Capture of a monstrous fish at Civita Vecchia.

Massacre of the French in Sicily.

Election of pope Honorius IV.

Copes of the Carmelites.

III. *De translatione Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi et Sancti Hugonis Lincolniensis episcopi; de Willelmo Wykwano Eboracensi archiepiscopo; de statuto contra ecclesiasticos; de morte Lewlini principis Walliæ; de conquæstu Walliæ; de æstu et caristia, et succensione villæ Sancti Botulphi.*

Tempore hujus abbatis, anno Domini 1281, facta est translatio Sancti Hugonis Lincolniensis episcopi, et secundo anno

Translation of St. Hugh of

[1] Printed from the Egerton MS. See page 176, note.

Lincoln and St. William of York. f. 83 *b.*

sequente facta est translatio Sancti Willelmi Eboracensis archiepiscopi. Willelmusque de Wykwan archiepiscopus Eboracensis, qui dudum fuerat cancellarius Eboracensis, cum sedisset in pontificatu 5 annis et dimidio, cessit pontificatui, et in partes transmarinas secessit, atque in Pontiniaco, monasterio ordinis nostri, sepultus est; ubi per ejus merita divina pietas plurima operatur miracula. Anno itaque Domini 1280, anno 7 regis Edwardi primi, factum est statutum contra ecclesiasticos, ne amplius acquirerent terras, possessiones vel redditus, sine licentia regia et capitalis domini de quo res illa immediate tenetur. Post hæc, anno Domini 1282, Lewlinus princeps Walliæ et David frater suus, regis fictus amicus, guerram Wallensem reinceperunt, et terras regias deprædationibus, incendiis et homicidiis, depopulare non distulerunt. Unde rex Edwardus, collecto exercitu, Walliam adiit, et castrum de Snawdona, in quo præfati Lewlinus et David fuerant, obsedit et cepit. Sed Lewlinus et David inde latenter fugientes sic regis iram evadere disponebant. Sed Johannes de Vescy, qui cum Vasconiis venerat in Walliam, ipsum Lewlinum cum x. militibus latitantem decapitavit, et ejus caput regi præsentavit. Quod rex Londonias transmisit. Unde et ejus heredes sunt exheredati. Quo mortuo, David frater ejus, sperans se principatum Walliæ adepturum, guerram post recessum regis reincepit. Quem rex rediens fugientem cepit, et morti condemnavit. Deinde rex villas omnes quæ erant in medio Walliæ suis proceribus distribuit; sed castra maritima sibi reservavit, pacemque per Walliam fecerat proclamari: et magnates Walliæ regi Edwardo homagium suum ut suo domino legio reddiderunt. Fecit ergo rex Edwardus leges Anglicanas per Walliam observari, ponens vicecomites per varia loca terræ. Anno Domini 1284, tanta fuit siccitas et æstus ut homines morerentur. Quo anno combusta sunt mercimonia apud Sanctum Botulphum per filios Belial, qui in diversis villæ locis ignem apposuerunt, ut ipsi liberius residua possent spoliare. Dicebatur namque quod tota pecunia Angliæ vix restauraret damna ibidem facta. Currebant namque rivuli auri et argenti et metallorum fusilium usque in mare. Eoque anno unum quarterium frumenti ad xvj. denarios vendebatur. Sed nocte sequente diem Sanctæ Margaretæ descendit tempestas imbrium, tonitrui et fulguris, concutiens sata et demergens, ita ut Londoniis quarterium frumenti usque ad 8 solidos mox excrevit. Sicque per 40 annos, usque ad obitum Edwardi regis 2, extitit caristia bladi, ut aliquoties Londoniis unum quarterium frumenti ad xl. solidos venderetur.

Resignation of William Wykwan, archbishop of York.

Miracles at his tomb.

Law of mortmain.

Renewal of war with Llewellyn, prince of Wales.

Great drought. [A.D. 1288.]

Fire at Boston fair.

Price of corn.

ROGERUS ABBAS TERTIUS DECIMUS.

I. *De creatione domini Rogeri de Dryffeld, abbatis 13;*[1] *de dimissione villæ de Wyk et grangiarum de Mytona et Daltona; de pecunia mutuata; de capitulo Cisterciensi; de manerio de Skyrena.*[2]

A.D. 1286–1310. Succession of Roger Dryffield as abbot, A.D. 1286.

Anno Domini 1286, cedente domino Ricardo de Bartona, abbate 12, dominus Rogerus de Dryffeld in abbatiatum successit. Hic autem abbas Rogerus dimisit villam de Wyk et grangiam de Mytona[3] ad terminum 20 annorum domino Willelmo de Hameltona[4] decano Eboracensi et Adæ fratri suo, pro 800 marcis, quas recepit præ manibus. Sed ipsi dominus Willelmus et Adam, statim infra annum, easdem villam et grangiam pro centum libris annuis,[5] durantibus residuis 19 annis, redimiserunt et retradiderunt monasterio nostro; et nobis insuper[6] promiserunt villam et grangiam prædictas nobis restituere, ipsasque et dictam firmam annuam c. librarum quietas clamare, quam cito dicta summa 800 marcarum eis ad plenum persolveretur. Unde dictus abbas Rogerus, cupiens dictas villam et grangiam absque firma aliqua liberas[7] possidere, atque

Wyk. Mytona. Lease of lands for fine of 800 marks

Resumption of lease.

Money borrowed of the

[1] After 13 insert et, P.

[2] *de . . . Skyrena*] wanting in P.

[3] After *Mytona* insert, tenendas libere. P.

[4] After *Hameltona* insert quondam, P. The arrangement of words in the sentence is varied from P.

[5] *annuis*] eidem, singulis annis, P.

[6] *insuper*] wanting in P.

[7] *liberas*] wanting in P.

A.D. 1286–1310. general chapter of Citeaux for repayment of the fine.

promissioni dictorum[1] Willelmi et Adæ nimis confidens, transivit Cistercium ad capitulum generale, et mutuatus est a capitulo generali 800 marcas, obligans se et monasterium nostrum domino abbati Cistercii et quatuor primis abbatibus in annuo redditu 40 marcarum,[2] ad usum capituli generalis solvendarum,[3] donec debitum principale, videlicet 800,[4] una vice ad plenum solveremus. Unde de ipso annuo redditu 40 marcarum onerati fuimus[5] per 20 annos continuos sequentes.[6] Post quos 20 annos, dictus abbas Rogerus, allocato, ut sibi videbatur, prædicto annuo redditu 40 marcarum per præfatos 20 [annos] debite persoluto, relaxationem ejusdem annui redditus 40 marcarum pariter et dicti debiti principalis 800 marcarum quærebat omnino.[7] Sed dicti abbates Cistercii et 4 primi[8] relaxationem aliquam facere differebant, usque ad tempus domini Adæ abbatis 14, sicut in suo tempore postea referetur. At cum præfatus abbas Rogerus præfatas 800,[9] a prædicto capitulo generali mutuo acceptas,[10] obtulisset præscriptis domino Willelmo et Adæ fratri suo, ipsi pecuniam prædictam recipere ac villam et grangiam prædictas juxta formam promissionis suæ nobis retradere recusarunt, nisi[11] nos, præter prædictas 800 marcas originales, et proficuum dictarum villæ et grangiæ primo anno dimissionis,[12] et centum libras pro primo anno secundæ[13] conventionis,[14] pro residuis 18 annis sequen-

Encreased demands of the holders of the lease.

[1] After *dictorum* insert domini, P.

[2] *annuo . . . marcarum*] quadraginta marcis sterlingorum, P.

[3] *solvendarum*] solvendis singulis annis, P.

[4] After 800 insert marcas, P.

[5] *de ipso . . . fuimus*] solvimus processu temporis per vices præfato capitulo ipsum annuum redditum 40 marcarum, P.

[6] After *sequentes* insert, priusquam debitum principale per integrum fuisset persolutum, P.

[7] *dictus . . . omnino*] nos relaxationem ejusdem annui redditus 40 marcarum, allocato prædicto annuo redditu viginti annorum prædictorum, et soluto residuo DCCC. marcarum, quærebamus, P.

[8] *dicti . . . primi*] wanting in P.

[9] After 800 insert marcas, P.

[10] *mutuo acceptas*] mutuatas, P.

[11] *nisi*] quousque, P.

[12] *et proficuum . . . dimissionis*] wanting in P.

[13] *secundæ*] wanting in P.

[14] After *conventionis* insert annuitatis c. librarum, P.

tibus viginti libras annuas eisdem solvere nos[1] obligaremus. Quod tunc idem abbas Rogerus[2] distulit. Sed tamen,[3] post 5 annos dictorum 18 annorum, composuit[4] cum præfato domino Willelmo de solvendo eidem prædictas 800 marcas originales et[5] centum solidos annuatim, ac tradere ei grangiam de Northdaltona, quæ tunc valebat 10 libras annuatim, ad terminum vitæ suæ. Unde dictus Willelmus, restituens monasterio nostro villam de Wyk et grangiam de Mytona prædictas,[6] retinuit dictum annuum redditum c. solidorum et grangiam de Daltona ad terminum xj. annorum; post quos obiit. Sicque percipiebat 365 libras de incremento, ultra prædictas 800 marcas. Et insuper grangiam prædictam de Northdaltona, quam[7] una cum bonis, ad 28 libras, 14 solidos, 11 denarios, obolum, appretiatis, nobis ex conventione in adeo bono statu quo recepit cum catallis in fine dimittere tenebatur, cum catallis nec pretio[8] non dimisit: et interim grangia ipsa comburebatur, quæ cum centum libris et amplius ut prius non potuit reparari.[9] Solvimus itaque capitulo generali, ut præfertur, pro ipso annuo redditu 40 marcarum, per 20 annos, 533 libras, 6 solidos, 8 denarios, præter arreragia ultra prædictos 20 annos, quæ fuerunt condonata. Expendimus itaque pro exoneratione dicti annui redditus 40 marcarum in diversimodis expensis, præter præmissa,[10] centum marcas. Sicque per præfatam dimissionem villæ de Wyk

A.D. 1286–1310.

Daltona.

Total loss accruing from the transaction.

f. 84 b.

[1] *nos*] omitted in P.

[2] After *Rogerus*, tunc repeated in E.

[3] *Quod . . . tamen*] wanting in P.

[4] *composuit*] pro dictis 20 libris annuis composuimus, P.

[5] *prædictas . . . et*] wanting in P.

[6] *restituens . . . prædictas*] wanting in P.

[7] *quam*] omitted in P.

[8] *cum . . . . pretio*] nec catalla vel pretium, P.

[9] *reparari*] reædificari, P.

[10] *præmissa*] DCCC. marcas originales, et prædictam summam DXXXIIJ. librarum, VJ. solidorum, VIII. denariorum, P.

A.D. 1286–1310. f. 84 *b.* Resumption of the manor of Skyrne.

et manerii de Mytona[1] damnificati sumus ad summam mille librarum et amplius.[2] Interim tamen idem abbas Rogerus reaccepit[3] manerium de Skyrena, per dominum Ricardum de Bartona,[4] prædecessorem suum, pro 15 annis dimissum; et jam, pro 8 annis ultimis ipsorum 15 annorum, dedit in manibus 320 libras.[5] In cujus etiam manerii reparatione et[6] restauratione expendidit plus quam[7] 150 libras.

II. *De escambio villæ de Wyk et manerii de Mytona pro maneriis de Poklyngtona et de*[8] *Wyfelesby, et*[9] *tenementis in Waghna, et advocationibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona, et Kaynghama; et libertatibus per regem monasterio concessis.*[10]

Wyk. Mytona. Sale of the vill of Wick (afterwards Hull), and manor of Myton to Edward I.

Interim, cum prædictam villam de Wyk et manerium de Mytona modo supradicto in manus nostras resumpsissemus, dominus rex Edwardus, filius regis Henrici, dicta villam et manerium[11] regiæ possessioni cupiens mancipare, ut ibidem portum pro navibus et mercimoniis aptum stabiliret, promisit nobis quod, si vellemus eum et heredes suos[12] de ipsis villa et manerio feoffare, ipse terras et tenementa alia eis æquivalentia nobis reconsignaret, præter alia beneficia, concessiones et libertates, nobis remuneranda.[13] Unde

---

[1] After *Mytona* insert, prædictis domino Willelmo et Adæ fratri suo, P.

[2] After *amplius* insert, per computationem, P.

[3] *reaccepit*] redemit, P.

[4] *dominum . . . Bartona*] wanting in P.

[5] *et jam . . . libras*] pro cccxx. libris, P.

[6] *etiam . . . et*] wanting in P.

[7] *plus quam*] wanting in P.

[8] *de*] wanting in P.

[9] After *et* insert terris et, P.

[10] *et advocationibus . . . concessis*] wanting in P.

[11] *cum prædictam . . . . villam et manerium*] dominus rex villam nostram de Wyk, quæ modo translato nomine Kyngestona super Hullo nuncupatur, et manerium de Mytona, P.

[12] *eum . . . suos*] dictum regem, P.

[13] *remuneranda*] impendendas, P.

feoffavimus dictum Edwardum regem de villa de Wyk, quæ a lxxviij. libris, xiiij. solidis, viii. denariis, per annum extendebatur, et de manerio de Mytona, ad xxiiij. libras, viij. solidos, per annum[1] extento, sibi et heredibus suis imperpetuum possidendis. Et, quia dominus rex nondum providerat[2] quæ tenementa nobis conferret in recompensationem villæ et manerii prædictorum, concessit nobis ut ciij. libras, ij. solidos, viij. denarios, summam videlicet extentæ dictorum villæ et manerii, de thesaurario suo regio perciperemus, donec idem rex nobis aliunde provideret in terris vel redditibus, ad æquivalentiam villæ et manerii prædictorum. Factum est autem hoc feoffamentum domino regi circa festum Purificationis Beatæ Mariæ, anno regni sui 21. A.D. 1286–1310.

Concesserat ergo dictus dominus rex Edwardus nobis unam acram terræ de dominicis suis in Skypse, cum advocationibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona et Kaynghamm, cum pertinentiis suis, quæ fuerunt escaeta sua per mortem Avelinæ, filiæ et heredis Willelmi de Fortibus, ultimi comitis Albemarliæ, defunctæ, quæ de rege tenebat. Grants of land from Edward I. Skypse. Esyngtona. Kayngham.

Concesseratque nobis chartam de warenna[3] in omnibus dominicis terris nostris, et confirmationem chartæ regis Johannis, avi sui; non obstante quod nos feoffavimus ipsum Edwardum[4] regem et heredes suos de manerio de Mytona cum pertinentiis, ut præfertur;[5] in prædicta charta regis Johannis contento; quod ipsa confirmatio sua, quoad alia in eadem contenta, minoris valoris non existeret[6] seu effectus, aut sibi et heredibus suis super eodem manerio, aut nobis super aliis terris et tenementis in prædicta charta contentis, futuris temporibus præjudi- Grant of warren; and confirmation of charter of king John.

[1] *per annum*] omni anno, deductis reprisis, P.

[2] *providerat*] providebat, P.

[3] *chartam de warenna*] per diversas chartas, licentiam acquirendi terras magistri Ricardi de Otringham et warennam, P.

[4] *ipsum Edwardum*] dictum, P.

[5] *ut præfertur*] wanting in P.

[6] *existeret*] existat, P.

A.D. 1286–1310. Confirmation of lands and privileges.

cium aliquod generaretur. Omnes etiam terras et grangias nostras quas[1] tunc habebamus ubique confirmabat; et ne ullus infra clausuras abbatiæ, grangiarum, maneriorum, locorum, vel terrarum nostrarum, sanguinem humanum fundere, hominem capere seu arestare vel interficere, aut violentiam aliquam auderet exercere; sed omnia loca nostra adeo libera forent sicut atria sanctæ ecclesiæ ubicunque. Et super hæc omnia, ut postea referetur, concessit nobis licentiam acquirendi terras et tenementa magistri Ricardi de Otringham.[2] Postea ipse rex Edwardus præcepit[3] episcopo Bathoniensi, tunc thesaurario suo,[4] quatinus ipse terras aliquas nobis assignaret, quæ dictam extentam[5] villæ de Hullo[6] et manerii[7] de Mytona æquivalerent.[8]

Further grants of land from Edward I. in exchange for the vill of Wick. Poklyngtona.

Unde idem episcopus tandem nobis, in expensis et laboribus multis fatigatis, manerium de Poklyngtona de feodo comitis Albemarliæ,[9] in allocationem l. librarum, quod ad xliij. libras, iiij. solidos, iij. denarios, tantum extendebatur, nobis concessit;[10] sic nobis retrahendo[11] vj. libras, xv. solidos, ix. denarios, 'de extenta annua' de manerio de Poklyngtona supradicto.[12] Et insuper dicto domino regi et heredibus suis reservavit[13] custodias et escaetas terrarum et tenementorum quæ liberi tenentes de dicto manerio de Poklyngtona sibi et heredibus suis tenuerunt; nobis de liberis terris et tenementis eisdem

f. 85.

octo libratas, xxiij. denariatas et unam obolatam, redditus, qui in extenta [prædictæ summæ][14] xliij. librarum, iiij. solidorum, iij. denariorum continetur, tantum conce-

---

[1] *quas*] quæ in both MSS.

[2] *Et super . . . . . Otringham*] wanting in P.

[3] *præcepit*] præcipiebat, P.

[4] *suo*] Angliæ, P.

[5] *dictam extentam*] valentiam, P.

[6] *Hullo*] Wyk, P.

[7] *manerii*] manerium, MS.

[8] *æquivalerent*] æquipollerent, P.

[9] *de . . . Albemarliæ*] wanting in P.

[10] *concessit*] concedebat, P.

[11] *retrahendo*] decipiendo de, P.

[12] *de extenta . . . supradicto*] de dicto manerio, P.

[13] *et . . . reservavit*] reservando, P.

[14] The writing worn away in MS. E.

dens. Ita ut,[1] si aliqua terræ vel tenementa ipsorum libere tenentium ratione aliqua in eschaetam domino regi devenirent, rex de terris ipsis eidem[2] portionem redditus de ipsis terris exeuntis, [vel] terras ad valorem redditus, assignaret. Idem etiam thesaurarius manerium de Wyfelesby juxta Grymesby[3] in comitatu Lincolniensi, cum pertinentiis suis, quæ sunt in ipso Wyfelesby, in Thorpia, in Parva Cottes, in Bradlay, Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee, nobis in allocationem xxx. librarum[4] assignavit, quæ ad xxiij. libras xvij. solidos tantum extendebantur; sic iterum nobis vj. libras iij. solidos annuos aufe[rendo. Concessit[5]][6] etiam nobis unum mansum, quatuor bovatas terræ et xvj. acras pasturæ, quæ dicitur le Criland, cum pertinentiis,[7] in Waghna, quæ de nobis tenebantur; quæ quondam fuerunt Petri de Wagna militis, et quæ Galfridus de Waghna et heres suus tradidit Willelmo de Fortibus comiti Albemarliæ, in escambium pro certis tenementis in Hornseburtona,[8] quæ etiam tenementa in Waghna[9] domino regi per præfatum escaetam descendebant; in allocationem centum solidorum, quæ ad quinque marcas[10] tantum extendebantur; sic tertio xxxiij. solidos iiij. denarios nobis annuatim retinendo. Et sic nobis maneria de Poklyngtona et de Wyfelesby et terræ in Waghna, per chartam regiam, in allocationem lxxxv. librarum, nobis concedebantur, quæ tantum ad valorem lxx. librarum, vij. solidorum, xj. denariorum, extendebantur. Sicque ipsa duo maneria et terræ in Waghna[11] in recompensationem majoris valoris nobis tradebantur quam extenta fuerunt,[12] per xiiij. libras,

A.D. 1286–1310.

Wifelesby. Thorpia. Parva Cottes. Bradlay. Grymesby. Waltham. Brygesle. Clee.

Waghna.

Loss of value in the exchange.

[1] *Ita ut*] et, P.

[2] *eidem*] wanting in P.

[3] *juxta Grymesby*] wanting in P.

[4] After *librarum*, nobis repeated in both MSS.

[5] *Concessit*] Concedebat, P.

[6] The writing worn away in E.

[7] *unum . . . . . pertinentiis*] aliquantas terras et tenementa, P.

[8] *in escambium . . . Hornseburtona*] wanting in P.

[9] *in Waghna*] wanting in P.

[10] *quinque marcas*] lxvj. s.viij. d., P.

[11] *in Waghna*] wanting in P.

[12] *fuerunt*] extendebantur, P.

A.D. 1286–1310. xij. solidos, j. [obolum], annuatim. Quam summam per ipsum escambium perdidimus annuatim in extenta supradicta,[1] præter xviij. libras, ij.[2] solidos, viij. denarios annuos, pro quibus nullam recompensationem a domino rege percepimus; licet ipse dominus rex nobis promisisset quod terras et tenementa ad verum valorem terrarum et tenementorum de Wyk et Mytona nobis traderet perpetuo possidenda. Sicque in ipso escambio minus nobis satisfactum fuit quam debuisset per xxxij. libras, xiiij. solidos, ix. denarios, annuatim. Præter hoc etiam, redditus ultimi termini, videlicet lj. libræ, xiij. solidi, iiij. denarii, quos de scaccario[3] domini regis recepissemus[4] usque ad satisfactionem pro ipso escambio, nobis injuste retinebatur; qui aretro fuit Dominica ultima ante tertium diem Octobris, anno ipsius regis 22, quo die ipsa terræ et tenementa de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, nobis fuerant.[5] Et quia redditus et firmæ de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ad festum Sancti Michaelis, redditusque de Wyk et Mytona ad festum Sancti Martini reddi solebantur, rex pro ipso dimidio anno, videlicet lj. libras, xiij. solidos, iiij. denarios, nobis retinebat, redditusque et firmas de Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ad dictum festum Sancti Michaelis, quasi una vice proventus omnium prædictorum terrarum et tenementorum in Poklyngtona, Wyfelesby, Waghna, Wyk et Mytona, de claro percipiebat, pro nulla parte eorum nobis aliquid recompensando.[6] De omnibus ergo hujusmodi injuriis domino regi conquesti, diversis laboribus et expensis præter prædicta mala supra modum anxiebamur.[7] At ipse rex,[8] importunitati nostræ compatiens,

Proposal of the king to

[1] Written over an erasure in E.; wanting in P.

[2] Written over an erasure in E.

[3] *scaccario*] thesaurario, P.

[4] *recepissemus*] recepisse debuissemus, P.

[5] After *fuerant* insert liberata, P.

[6] *pro . . . recompensando*] wanting in P.

[7] *anxiebamur*] anxiebamus, E.

[8] *rex*] wanting in P.

maneria sua de Kayngham Mersk et Lyttylhumbria nobis proposuit erogare. Ad quorum ergo maneriorum extentam faciendam clericus quidam domini regis ad partes[1] mittebatur. Unde et ipsum manerium de Kaynghammersk ad lxix. libras, vij. solidos, j. denarium, et manerium de Lyttylhumbria ad xxj. libras, x. solidos, xj. denarios, obolum, quadrantem, extendebantur. Et cum clericus ipse extentam maneriorum ipsorum[2] peregisset, ad monasterium nostrum ante nonam cujusdam diei post missarum solennitatem accedens,[3] cum missam[4] illo tempore diei ad libitum habere non valeret, et exordinationes quasdam seu insolentias quorundam monachorum nostrorum conspiceret, et[5] hospitalitatis humanitas ei,[6] ut sibi videbatur, non satis fuit exhibita, iratus discessit, et domino regi[7] extentam maneriorum ipsorum[8] ad suppletionem plenariam recompensationis de Wyk et de Mytona nimis excedere suggerens,[9] et insuper conversationem monachorum nostrorum depravando, cor et regis benevolentiam a nobis penitus avertebat. Sed tamen chartam suam regiam nobis concessit,[10] per quam xxx. libratas terræ, non obstante statuto, possemus acquirere. Et iterum, saniori usus consilio, post annos xj., nobis concessit ut ecclesiam de Skypse, post mortem domini Roberti de Yhestria, tunc personæ dictæ ecclesiæ, possemus appropriare,[11] statuto non obstante, nec tamen aliquid ultra, in recompensationem prædictarum xxxij. librarum, xiiij. solidorum, ix. denariorum, quæ per

A.D. 1286–1310. make good the loss by a further grant.

Diverted by malice of the clerk employed to value the lands.

Grant of advowsons of Skypsey, Easington, and Kayngham. f. 85 *b*.

[1] *quidem . . . partes*] regius in Holdernesse, P.

[2] *maneriorum ipsorum*] terrarum ipsarum, P.

[3] *accedens*] accendebat, et, P.

[4] After *missam* insert, ut relatione veteranorum narratur, P.

[5] After *et* insert forte, P.

[6] After *ei* insert, seu tanto debita, P.

[7] After *regi* insert accedens, P.

[8] *maneriorum ipsorum*] terrarum ipsarum, P.

[9] *suggerens*] proferebat, P.

[10] *concessit*] concedebat, P.

[11] After *appropriare* insert, et eam appropriatam tenere possemus inperpetuum, P.

A.D. 1286–1310.

veram extentam defecerunt de valore[1] dictorum maneriorum[2] et tenementorum in Waghna, pro plenaria satisfactione in recompensationem escambii dictorum villæ de Wyk et manerii de Mytona,[3] nisi tantum advocationes seu nominationes ecclesiarum de Skypse, Esyngtona et Kayngham, et processu temporis, ut postea referetur, appropriationes earundem. [4] Rex autem sic dictam villam de Wyk et manerium de Mytona assecutus, nomen dictæ villæ de Wyk mutavit, et eandem villam Kyngestonam super Hullo fecerat nominari. Cui villæ libertates nonnullas concessit, eamque portum esse navium constituit, atque majorem et ballivos in ea successivos fore stabilivit. Dictum etiam manerium de Mytona postea domino Willelmo de Pole, militi, primo videlicet majori in dicta villa de Kyngestona constituto, dominus rex concessit. Qui Willelmus, ædificia situs dicti manerii de loco pristino, qui adhuc dicitur Graungwyk, transferens, ea in alium locum ad dictum manerium pertinentem, qui dicitur Tuppcottes, collocavit.[4]

Name of the town of Wick changed to Kingston-upon-Hull.

The manor of Myton granted to Sir William de Pole.

III. *De terris et tenementis acquisitis in Otringham, Tharlesthorpia, Frysmersk, Welle Wyk, Suttona, Sutcottes et Drypule; et de cantaria de Otringham.*

Otringham. Tharlesthorpia. Frysmersk. Well Wyk.

Cujus abbatis tempore, sed antequam præfatum escambium fuerat sic perfectum,[5] clericus quidam, magister Ricardus de Otringham, rector ecclesiæ de Schelforthe Eliensis diœceseos, habens certa terras et tenementa in Otringham, Tharlesthorpia, Frysmersk, Welle

---

[1] *defecerunt de valore*] deficiebant in recompensationem escambii, P.

[2] *maneriorum*] terrarum, P.

[3] *in Waghna . . . . . Mytona*] wanting in P.

[4] *Rex autem* to the end of the chapter, wanting in P.

[5] *Cujus . . . perfectum*] Circa quæ tempora, P.

Wyk, Suttona, Sutcottes et Drypule, quas ex donatione Johannis avunculi sui ad cantariam fundandam [1] et propria acquisitione possidebat, dictam [2] cantariam apud Otryngham, collatis dictis terris et tenementis alicui religiosorum domui pro eadem cantaria observanda,[3] facere disponebat. Unde, cum consensum regium ut de ipsa cantaria cum canonicis de Brydlyngtona, qui ecclesiam de Otringham sibi appropriarunt,[4] componeret, conaretur impetrare, rex, proponens prædicta villam de Wyk et manerium de Mytona in regiam possessionem, ut præfertur, mancipare, aliter noluit consentire nisi quod prædicta terræ et tenementa magistri Ricardi pro observatione [5] prædictæ cantariæ monasterio nostro redigerentur. Sperabat enim rex promptiorem consensum ad dicta villam et manerium consequenda a nobis impetrare, si ipsum conspiceremus nostro profectui tantam diligentiam adhibere. Unde ipse rex nobis recipiendi dicta terras et tenementa, non obstante statuto,[6] licentiam concessit specialem. Compositione ergo inita,[7] præfatus magister Ricardus nobis [concessit] unum mesuagium, 20 tofta, 22 bovatas et dimidiam terræ, sexiesviginti et 6 acras terræ, ducentas sexaginta et decem acras prati, et communam pasturæ ad 500 oves, 22 solidatas et 6 denariatas redditus; videlicet, in Tharlesthorpia 18 [8] acras terræ, in Frysmersk 18 acras terræ, in Welle Wyk 46 acras terræ, in Drypule dimidiam bovatam terræ, in Sutcottes pasturam ad 400 oves, in Suttona 40 acras prati et pasturam ad 100 oves, et totum residuum in Otring-

A.D. 1286–1310. Suttona. Sutcottes. Drypule. Grant of lands from Richard of Otringham as foundation for a chantry.

[1] *avunculi sui ad cantariam fundandam*] fratris sui, P.

[2] *dictam*] quandam, P.

[3] *pro . . . observanda*] wanting in P.

[4] *qui . . . appropriarunt*] rectoribus ecclesiæ de Otringham, P.

[5] *magistri . . . . . observatione*] wanting in P.

[6] *non . . . . statuto*] wanting in P.

[7] *Compositione . . . inita*] wanting in P.

[8] 18] 28, P.

A.D. 1286–1310.

ham cum suis pertinentiis, pro cantaria in suo capitali mesuagio, vel in Hubertcroft[1] in territorio[2] de Otringham,[3] facienda continue et in perpetuum sustinenda. Videlicet, quod septem monachi abbatiæ nostræ in altero locorum prædictorum pro animabus Johannis de Otringham et magistri Ricardi de Otringham præscriptorum, necnon domini Martini de Otringham militis, Ricardi de eadem,[4] et omnium antecessorum suorum, divina imperpetuum celebrarent. Ipse autem Martinus de Otringham miles primo fuit burgensis de Hedona, et plurimas possessiones in locis prædictis perquisivit. Genuitque tres filios, magistrum Martinum, clericum, Ricardum et Johannem. Dictus autem magister Martinus[5] clericus genuit præfatum magistrum Ricardum. Sed[6] Ricardus, frater ipsius magistri Martini senior,[7] hereditatem post mortem patris sui[8] assecutus, et alias possessiones hereditati suæ adjiciens, atque sine prole obiens, præfatam hereditatem suam cum propriis[9] perquisitis Johanni fratri suo dereliquit. Qui quidem Johannes iterum alia 'et' alia[10] perquirens, nec liberum quemquam sortitus, contulit omnia eadem terras et tenementa præscripto magistro [Ricardo] de Otringham, cognato suo; ea tamen conditione, quod ei centum marcas ad terminum vitæ suæ redderet annuatim, et ipsa omnia terras et tenementa absque aliqua retractione alicui collegio religiosorum conferret imperpetuum possidenda, qui pro animabus prænotatis temporibus perpetuis divina celebrarent. Unde, ut præfertur,[11] dictus magister Ricardus contulit

History of the family of Otringham.

f. 86.

---

[1] *Hubertcroft*] Hobertcroft, P.

[2] *territorio*] villa, P.

[3] After *Otringham* insert, vel Otringhammersk, P.

[4] *Ricardi de eadem*] et præfati magistri de Otringham, P.

[5] *Dictus . . . . Martinus*] Martinus autem junior, P.

[6] *Sed*] Quo Martino juniore mortuo, P.

[7] *ipsius . . . senior*] suus, P.

[8] *post . . . sui*] wanting in P.

[9] *propriis*] suis, P.

[10] *'et' alia*] wanting in P.

[11] *ut præfertur*] wanting in P.

nobis omnia prædicta terras et tenementa, ad sustentationem septem monachorum celebrantium divina pro animabus prædictis, in capitali mesuagio suo in Otringham vel in Hobertcroft ibidem, imperpetuum. Ad quam quidem cantariam fideliter, continue, et imperpetuum sustinendam, obligavimus nos et successores nostros imperpetuum quod, pro quolibet mense quo cantariam unius monachi, duorum, trium vel plurium, de prædicto numero septenario subtraheremus, daremus domino regi et heredibus suis, vel cuicunque domino Holdernesiæ qui pro tempore fuerit, pro singulis monachis sic per mensem subtractis, decem libras, et ballivo de Holdernesia xl. solidos, sterlingorum. Et pro quolibet anno quo prædictam cantariam septem monachorum per annum continuum subtraheremus, vel subtrahi procuraremus, redderemus inde omni anno archiepiscopo Eboracensi et præposito Beverlacensi, qui pro tempore fuerint, necnon et capitulo Beverlaci, centum marcas argenti, in ecclesia majori Beverlaci, ad sustinendum inde octo capellanos in ecclesia parochiali de Otringham, vel in ipso capitali mesuagio de Otringham, vel in ecclesia majori Beverlaci, pro animabus prædictis et omnium fidelium defunctorum;[1] et residuum pecuniæ, ultra sustentationem dictorum octo capellanorum, inter archiepiscopum, præpositum et capitulum, prædictos æqualiter divideretur. Et sic de anno in annum imperpetuum, donec monachi nostri prædicti redirent in numero prælibato in alterum[2] locorum prædictorum apud Otringham, ad cantariam eandem continuandam et imperpetuum in eodem loco sustinendam. Et ad hæc fideliter observanda 'obligavimus'[3] omnes terras et tenementa, et omnia bona nostra, in Holdernesse et alibi inventa in Eboracensi comitatu. Ac, præter hæc, omnia bona mobilia et

A.D. 1286–1310. The chantry to be served by seven monks. Conditions of the endowment.

[1] *pro . . . defunctorum*] an interlineation in P.

[2] *alterum*] altero, P.

[3] '*obligavimus*'] wanting in P.

A.D. 1286–1310.

catalla dicti magistri Ricardi in dictis terris et tenementis inventa comparavimus de eodem,[1] concedentes eidem insuper, quoad viveret, decem libras sterlingorum percipiendas annuatim. Occasione cujus cantariæ ibidem celebrandæ,[2] missi fuerunt ad Otringham septem monachi, qui ipsam cantariam in vigilia Sancti Laurencii, anno Domini 1293,[3] inceperunt celebrare. Sed continuo cantaria unius monachi ipsorum 7 monachorum in cantariam unius capellani sæcularis, ut postea referetur, 'est conversa.'[4] Et sic, peracta ibidem in manerio nostro, propter eosdem monachos vocato Monkgarh, in Otringhammersk cantaria supradicta[5] sex monachorum et unius capellani sæcularis, cantaria eadem sex monachorum post 31 annos translata est, in vigilia Sancti Laurencii, ad capellam extra portas monasterii, facienda ibidem ut apud Otryngham fuerat consueta; sicut in tempore domini Adæ abbatis 14 plenius apparebit. Cantaria autem ipsius capellani sæcularis apud Otringham in loco solito remanebat.[6] Ipsæ autem terræ in Tharlesthorpia et Frysmersk per inundationes Humbriæ penitus sunt consumptæ. Et terras præscriptas in Welle Wyk non recolimus nos habuisse, licet licentias dominorum mediorum[7] feodi ipsius de eas acquirendo haberemus.

The chantry opened in Otringham, in 1293.

A secular chaplain substituted for one of the monks.

The chantry of six monks transferred to the chapel without the gates of the monastery.

The secular chaplain maintained in Otringham.

IIII. *De observantiis quibusdam institutis monachis commorantibus apud cantariam de Otringham.*

f. 86 *b.* Quibus quidem sex monachis, ut præscriptum est, occasione cantariæ supradictæ sub priore inter eos

The abbot's ex-

[1] *de eodem*] wanting in P.
[2] *ibidem celebrandæ*] wanting in P.
[3] *anno Domini* 1293] wanting in P.
[4] *conversa*] mutata, P.
[5] *ibidem . . . . supradicta*] ipsa cantaria, P.
[6] *in . . . remanebat*] remanente, P.
[7] *mediorum*] wanting in P.

A.D. 1286–1310. Exhortations to the six monks serving the chantry at Monkgarth in Otringham.

per abbatem constituto, apud Otringham,[1] in loco qui extunc Monkgarth nuncupatur, conversantibus, pro eo quod extra claustrum cœnobiale[2] fuerant constituti, dictus abbas Rogerus, præter communem vivendi regulam, quasdam eis observantias et exhortationes, ab eisdem rogatus, in forma quæ subscribitur destinavit. Frater Rogerus, dictus abbas de Melsa, dilectis in Christo fratribus apud Otringham commorantibus salutem et sinceram in amplexibus Salvatoris dilectionem. Assiduis postulationibus vestris, fratres carissimi,[3] nos inducere studuistis ut, eo quod extra claustrum degitis monasterii, formam vivendi ibidem vestræ componeremus caritati. Desideriis autem vestris satisfacere cupientes, ad honorem summæ Trinitatis et individuæ unitatis Patris et Filii et Spiritus Sancti, gloriosæque Virginis Mariæ, et beatorum patrum Benedicti et Bernardi, ac omnium Sanctorum, necnon ad stabilitatem et utilitatem conversationis vestræ, formam ibidem vivendi subscriptam statuimus et stabiliter futuris temporibus duraturam ordinamus.

Psal. lxxv. 11. In primis, quoniam, ut ait egregius psalmista David, "cogitatio hominis," quæ est conceptio voti, "confitebitur Deo, "et reliquiæ cogitationis," veluti bonorum operum exhibitiones, in redemptionem voti post cogitationem, "diem festum "agent ei. Vovete et reddite:" ac si diceret, vota bona, honesta et licita, quæ voluntarie et cum deliberatione vovistis, necessario reddere tenemini. Sin autem primam fidem irritastis, ut ait apostolus. Vos ideo hortamur in Domino ut magistram in omnibus sequamini regulam, attendentes quid liceat secundum æquitatem, quid deceat secundum honestatem, et quid expediat secundum utilitatem. Et cum surgitis ad vigilias, invocato nomine Jesu Christi ejusque suffragio postulato, calciatis diurnalibus flexis genibus incipiatis antiphonam, "Salve Regina misericordiæ"; et matutinales horas de Beata Virgine persolvatis omni devotione, ac si Nativitati interessetis Jesu Christi, quæ facta creditur illa hora, Ipsum alloquentes et Ejus gloriosissimam matrem et Virginem, de qua post Deum dependet tota spes et consolatio nostra. Deinde, pulsata campana, capellam adeatis, sub silentio mature incedentes, et orationem Dominicam cum symbolo Apostolorum, ut ex sanctorum patrum habemus monitis, facientes; quia

1 Tim. v. 12.

Matins of the Virgin.

The Virgin our hope after God.

Morning service in the chapel.

[1] After *Otringham* insert, in capitali mesuagio sive in Hoberteroft, P.

[2] *cœnobiale*] wanting in P.

[3] *carissimi*] karissimi in both MSS.

A.D. 1286–1310. primo debent innotescere apud Deum petitiones vestræ. Et sicut impossibile est Deo sine fide placere, ita quicquid in fide offertur non potest Deo displicere. A fide enim, quæ virtutum est fundamentum, oratio sumpsit initium. Ad hujus exercitii solatium propositum est nobis illud celebris psalmistæ dictamen, "Media nocte surgebam ad confitendum tibi super "judicia justitiæ tuæ;" quæ etiam penes quatuor possumus attendere, videlicet creationem, redemptionem, peccatorum justificationem, et justificatorum glorificationem. Hiis ergo ad memoriam reductis, matutinale officium de die distincte et aperte persolvatis. Dicit enim beatus Jeronimus, "Nunquid "verborum multitudine Deus ut homo flecti potest? Non "verbis tantum sed corde orandus est Deus." Quapropter dicit quod melior est quinque psalmorum cantatio cum cordis puritate ac serenitate, et etiam spirituali hilaritate, quam psalterii modulatio cum cordis anxietate et tristitia. Item, Psa. cxvj 62.

Confession. quia 'dicitur' in Levitico quod "mundatus vescetur [de] sancti- Levit. xx "ficatis quia cibus illius est," statuimus quod, facto modico 7. intervallo post primam, loquantur qui voluerint de conscientiis suis cum confessoribus deputatis, ut mundentur vasa Domini, Isai. lii. 1 sicut monet Isaias. Deinde, peractis peragendis, immediate præparetis vos ad celebrationem divinorum, quatenus fuerit vobis possibile. Quia, ut dicitur in Ecclesiastico, "Altissimus Eccles. "creavit de terra medicinam, et vir prudens non abhorrebit xxxviii. "illam." Item Augustinus super Johannem, "Credere in "Deum est credendo amare, credendo in Eum ire, credendo "Ei adhærere et Ejus membris sacramentaliter incorporari."

Masses for the dead. Celebrentur ergo missæ pro defunctis secrete et successive; in quibus alter alterius sit minister, ut vobis incumbit ex officio, prout dictat Isidorus, dicens, Ad hostiarium perti- Isid. de Officiis I clesiastic

f. 87. nent claves ecclesiæ, ut claudat et aperiat templum Dei, et cætera, fideles recipiat, excommunicatos et infideles excipiat. Ad exorcistam pertinet exorcismos memoriter retinere, et cætera. Ad accolitam pertinet præparatio luminariorum in sacrario. Ad psalmistam pertinet officium canendi, et cætera. Ad lectorem pertinet lectiones pronuntiare, et cætera. Ad subdiaconum pertinet calicem et patenam ad altare Christi deferre et Levitis tradere, eisque ministrare; urceolum quoque et aquam, maniale et manutergium, tenere, episcopo et presbyteris atque Levitis pro lavandis ante altare manibus aquam præbere. Ad diaconum pertinet assistere sacerdotibus et ministrare in omnibus quæ aguntur in sacramentis Christi, et cætera. Et sic patet quod ista non pertinent minoribus sive laicis, nisi urgente necessitate. Missis etiam pro defunctis successive, ut prædiximus, celebratis,

incipiatis solenniter missam de Beata Virgine cum omni devotione. A qua nullus se absentet, nec etiam ab aliis missis, excepto custode vel ejus locum tenente, pro arduis duntaxat negotiis. Si quis autem pro sua superstitione, quod absit! a celebratione divinorum se avertat, vel pœnitentiam sibi palam in capitulo pro manifesto delicto injunctam subire contempserit, decrevimus quod pœnam subeat a sanctis patribus constitutam. Facto vero parvo post missam intervallo, pulsetur modica campana a custode vel ejus locum tenente. Ad cujus sonitum conveniatis, et ordinis[1] custos lectionem aut honestum laborem sive solatium 'disponat.'[2] Egregius enim pater et legifer noster Beatus Benedictus, ad otiositatem vitandam animæ inimicam, aliquam partem diei omni tempore lectioni assignandam decrevit, reliquam vero partem labori deputavit; exceptis diebus solennibus, in quibus voluit ut omnes lectioni vacarent, exceptis qui variis essent officiis deputati. Ex negligentia enim lectionis multa mala proveniunt, et maxime cœcitas ignorantiæ. Ut in Levitico ad Levit. xxi. 17. Aaron dicitur, "Homo de semine tuo per familias qui "habuerit maculam non offerat panem Deo suo, nec acce- "dat ad ministerium ejus." Ubi repente subjungitur, "Si "cœcus," et cætera. Item Oseæ 4, "Quia tu scientiam re- "pulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi." Et ideo theologiæ studium et devotionis exercitium cupimus inter vos ampliari; ut dilatato sui tentorii loco funiculos suos faciat largiores, et fides catholica muro inexpugnabili prædicatorum sit circumcincta, quibus resistere valeat assistentibus ex adverso. 1 Tim. v. 8. Item quia, ut ait apostolus ad Timotheum, "qui "suorum et maxime domesticorum curam non habet, fidem "negat et est infideli deterior," ne ex vago et curioso monachorum discursu ibidem de cætero, quod Deus avertat! mala aut enormia eveniant, sub obtestatione divini judicii districte inhibemus ne bini et bini abinvicem distrahentes, sic per diversa loca vagantes, cum personis inhonestis aut suspectis de stultiloquio[3] aut scurrilitate de cætero tractatus habeant, sive absentes per verba scandalum moventia coram sæcularibus vel etiam inter se, sub pœna conspiratoribus indicta, judicare audeant in futurum, secundum illud evangelicum, "Nolite judicare et non judicabimini," et cætera. Luc. vi. 37. Qui vero solatio indigent licentiam petant a custode, et locum ab ipso limitatum mature adeant, honeste de solatio tractantes; ita quod locum inhonestum eundo vel redeundo minime ingre-

A.D. 1286–1310.

Mass of the Virgin.

Penance for absence from the service.

Reading, labour, or diversion after mass.

Advantages of reading.

Study of theology.

Against wandering about in pairs, and keeping idle company.

[1] *ordinis*] ordinet, P.

[2] *'disponat'*] wanting in P.

[3] *stultiloquio*] stultiloquia, P.

A.D. 1286–1310.

Walking in the cloisters prohibited at certain times.

Hours of the day and of the Virgin.

Punishment for quarrelling, f. 87 *b*.

or refusing satisfaction.

Bell for refection.

Reading of the Bible during refection.

Procession to the chapel, and prayers for founders.

Reading, labour, or diversion.

Against entering a tavern, or visiting a public show.

diantur. Item, ut omnis loquendi[1] materia radicitus amputetur, incessum clausorum borealium extra portam orientalem, ante solis ortum vel post solis occasum, et etiam tempore quo fratres sunt in mensa vel ad somnum[2] meridianum, penitus monachis interdicimus; nolentes vero quod alicui monacho ut ibi solus vadat licentia concedatur. Peracto vero lectionis vel laboris intervallo, cæteras horas diei et Beatæ Virginis debito modo pro temporis qualitate persolvatis; dicente psalmista, "Septies in die laudem dixi tibi." Qui septenarius numerus a nobis impletur si matutinale officium et singulæ horæ canonicæ loco suo et tempore dicantur. Item, quia valde detestabile est monachis rixas vel contentiones amare, decernimus quod, si quis monachus vel contentiones rixas amaverit, vel manifestum convicium fratri intulerit, juxta arbitrium rectoris modumque peccati diuturna expietur pœnitentia. Si vero quis contristatus vel gravatus a fratre noluerit reconciliari, fratre suo satisfaciente, acerrimis maceretur inediis, usque dum gratanti animo satisfactionem recipiat. "Omnis sermo malus non procedat ex ore vestro;" quia "corrumpunt bonos mores colloquia prava," ut ait apostolus. "Omnis amaritudo et indignatio et clamor," ut hortatur idem apostolus, "tollantur a vobis, cum omni malitia." Adveniente, dilectissimi, refectionis hora, pulsetur campana ad nutum custodis. Ad cujus sonitum incedatis mature ad mensam, benedicentes et laudantes ut decet cum orationum suffragio. Benedictione autem accepta, legatur aliqua divina scriptura, per quam audientes ædificentur et animæ reficiantur. Refectione finita, gratias Deo referatis, adeuntes capellam in processione, si tamen tempus permittat, ut consuetudo est in ordine, addentes ibidem orationes pro fundatoribus in fine. Intervallo modico facto, ordinetur lectio vel labor mediocris, vel etiam honestum solatium. Imitamini Beatum Jeronimum Rusticum monachum instruentem et dicentem, "Nunquam de "manu tua liber psalterii, vel saltem alicujus divinæ scriptu"ræ, discedat." "Ama scientiam scripturarum et carnis "vitia non amabis." "Facito aliquid operis, ut diabolus sem"per te inveniat occupatum," et cætera. Prohibemus, omni qua possumus districtione, ne aliquis monachus tabernam ingrediatur, vel spectaculum publicum adeat. Sed sitis invicem benigni. Et pax Dei, quæ transcendit omnem sensum angelorum et hominum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras in Christo Jesu! Amen.

Psa. cxvi 164.

Ephes. iv 31.

Hieron. Opp. I. 1078, ed. Migne.

---

[1] *loquendi*] obloquendi, P. | [2] *somnum*] sompnum in both MSS.

V. *De cantaria unius capellani sæcularis in loco unius monachi in cantaria de Otringham; et de compositione pro eadem cantaria.* A.D. 1286–1310.

Qua cantaria apud Otringham sic rite instituta, accepta prius licentia dominorum feodorum præscriptorum terrarum et tenementorum de quibus tenebantur de ea acquirendo, statuto ad manum mortuam non obstante,[1] præter licentiam præpositi Beverlacensis, de quo aliquantæ terrarum et tenementorum prædictorum mediate tenebantur,[2] dominus Petrus de Cestria, tunc præpositus Beverlacensis, ratione unius mesuagii, quatuor bovatarum terræ, cum toftis et croftis clausi illius vocati Hobertcroft, et annui redditus 36 solidorum cum pertinentiis in Otringham, necnon 18 acrarum terræ in Tharlesthorpia, et communæ pasturæ ad 400 oves[3] in Sutcottes, de feodo præposituræ[4] existentium et nobis per eundem magistrum Ricardum inter alia concessorum, se opponebat, et, per beneficium statuti de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis confecti, prædicta tenementa, annuum redditum et communam pasturæ, proposuerat seisire. Sed ne dictus præpositus hoc ageret, concordia inita, mediante præfato magistro Ricardo,[5] nos et præfatus magister Ricardus[6] concessimus dicto domino Petro de Cestria cantariam unius presbyteri sæcularis, pro anima ejusdem domini Petri apud Otringham divina celebraturi imperpetuum, in allocationem unius monachi subtracti de numero præscriptorum septem monachorum in altero locorum præscriptorum.[7] Unde idem magister

Threat of the provost of Beverley of opposition to the endowment.

Purchase of his confirmation of the foundation, by substituting a secular priest to celebrate masses for his soul, in place of one of the

[1] *statuto . . . obstante*] wanting in P.

[2] *de quo . . . tenebantur*] wanting in P.

[3] *oves*] bidentes, P.

[4] After *præposituræ* insert Beverlacensis, P.

[5] *hoc . . . . . Ricardo*] præfata tenementa, redditum et communam, seisiret, P.

[6] After *Ricardus* insert de Otringham, P.

[7] See the charters relating to the chantry in Lansdowne MS. 424, ff. 127–129.

A.D. 1286–1310. monks of the chantry.

Ricardus cantariam unius monachi de numero illo septenario[1] monachorum, propter inventionem unius capellani sæcularis ibidem perpetuo celebraturi, nobis imperpetuum relaxabat. Ita tamen quod dictus dominus Petrus præpositus Beverlacensis omnia terras et tenementa, redditus et possessiones, cum suis pertinentiis, quæ dictus magister dedit nobis, quæ sunt de feodo præposituræ Beverlacensis, nobis et successoribus nostris[2] imperpetuum confirmaret. Quod et factum est. Unde nos, unum monachum de prædicto numero septenario monachorum subtrahentes, atque unum capellanum sæcularem in ejus locum statuere proponentes,[3] ad stipendium unius capellani sæcularis idonei,[4] et infra unius mensis spatium per nos et successores nostros assumendi et præsentandi, seu per præpositum Beverlacensem qui pro tempore fuerit, vel ejus officialem, post hujusmodi mensis spatium in defectum assumendi, qui pro anima prædicti domini Petri et animabus antecessorum et successorum suorum in præpositura prædicta, atque canonicorum Beverlacensium, necnon pro animabus omnium fidelium defunctorum, ibidem[5] divina perpetuo celebraret, quinque marcas annuas concessimus imperpetuum; et ad earum solutionem et dictæ cantariæ in forma præscripta sustentationem obligavimus et oneravimus[6] prædicta tenementa, redditum et communam pasturæ, de feodo præposituræ.[7] Ita quod

f. 88.

Obligation of the monastery to pay the stipend of the chaplain.

[1] *septenario*] septem. P.

[2] After *nostris* insert, pro se et successoribus suis, P.

[3] *unum . . . proponentes*] wanting in P.

[4] *idonei*] ydonei in both MSS.

[5] *ibidem*] in manerio nostro de Otringham, P.

[6] *et ad . . . . . oneravimus*] Pro qua quidem pecunia quinque marcarum annuatim imperpetuum persolvenda, obligavimus, P.

[7] After *præposituræ* insert, et eadem oneravimus ad capellanum sæcularem, ut prædicitur, assumendum et præsentandum, et ad capellanum, in nostrum defectum per præpositum Beverlacensem vel ejus officialem assumptum, absque contradictione quacunque recipiendum; necnon ad prædictam summam quinque marcarum capellano, ut præmittitur ibidem divina perpetuo celebraturo, annuatim imperpetuum persolvendam, P.

liceat præposito Beverlacensi qui pro tempore fuerit, A.D. 1286 aut ejus senescallo, si defecerimus in præmissis,[1] in -1310. prædictis tenementis, redditu et pastura, de feodo præposituræ, distringere et[2] contra vadios et plegios districtiones[3] licite retinere, donec de damnis occasione capellani non præsentati vel non recepti, et de cantaria medio tempore non facta, præposito Beverlacensi,[4] et de prædicta pecunia capellano[5] et senescallo de dimidia marca pro labore suo, fuerit satisfactum.[6] Contra quam districtionem faciendam et retinendam renuntiavimus quodcunque remedium in curia domini regis vel alia, per breve vel sine brevi aliqualiter impetrandum.[7] Ad hæc etiam obligavimus nos et successores nostros jurisdictioni et coertioni officialis præposituræ Beverlacensis, quod possit nos, quandocunque et quotiescunque in solutione dictarum v. marcarum, in toto vel in parte, loco et terris assignatis, facienda cessatum fuerit, sine strepitu judiciali, unica monitione duntaxat in aliquo loco feodi præposituræ prædictæ in Otringham manifeste præmissa, absque libello vel articulo aut citatione vel probatione, aut calumnia qualibet de ignorantia circa monitionem vel brevitatem ejusdem,[8] quod de cessatione solutionis hujusmodi confessi vel convicti fuerimus, ad denuntia-

---

[1] *defecerimus in præmissis*] nos vel successores nostri capellanum idoneum et sæcularem minime præsentaverimus infra mensem, aut capellanum in defectum nostrum post mensem per præpositum Beverlacensem, vel ejus officialem, assumendum non receperimus, vel in solutione dictarum quinque marcarum in toto vel in parte cessaverimus, P.

[2] After *et* insert, et quamcunque districtionem facere eamque, P.

[3] *districtiones*] wanting in P.

[4] After *Beverlacensi* insert, qui pro tempore fuerit, P.

[5] After *capellano* insert, hujusmodi plenarie, P.

[6] After *satisfactum* insert, Quam districtionem licebit præposito Beverlacensi, aut suo senescallo, facere et retinere, ut prædictum est, quoties de solutione prædictarum quinque marcarum cessari contigerit in futurum, P.

[7] *impetrandum*] impetrari, P.

[8] After *ejusdem* insert, aut aliqua probatione, P.

A.D. 1286–1310. tionem capellani prædicti quod cessatum existit suo corporali sacramento firmandam duntaxat, nobis et successoribus nostris etiam absque contumacia absentibus, per suspensionis et excommunicationis sententias in majores personas monasterii nostri et interdicti in monasterium nostrum, de die in diem, compellere et coercere. Renuntiavimusque ad præmissa beneficio restitutionis in integrum, et privilegio nobis indulto quod suspendi, excommunicari vel interdici, per aliquem ordinarium judicem non valeremus, et etiam illi indulto quo conveniri non poterimus nisi de fide duntaxat, et omnibus privilegiis, concessionibus et indultis sedis apostolicæ et legatorum ejusdem, et omnibus aliis impetratis et impetrandis, cujuscunque tenoris vel effectus existant, et omnibus aliis juris civilis et canonici remediis quæ nobis et successoribus nostris in aliquo poterunt prodesse in hac parte, et dicto domino Petro vel successoribus suis in aliquo derogare. Capellanus autem sæcularis prædictus[1] per nos ad dictam cantariam assumptus[2] officiali præposituræ prædictæ præsentabitur; qui, per ipsum ad dictam cantariam admissus, eidem officiali fidelitatis et obedientiæ, et specialiter quod officium suum in celebratione divinorum et in exequiis defunctorum cum 9 lectionibus quotidie[3] dicendis fideliter et diligenter, quatinus sibi fuerit possibile, exequetur, atque ad hoc[4] juramentum præstabit, tactis sacrosanctis evangeliis, corporale. Post quam compositionem perpetratam,[5] capitulum Beverlacense præscriptam concessionem præfati magistri Ricardi, non obstante præscripto statuto ad manum mortuam, confirmabat. Sic autem capellanus sæcu-

The chaplain to be admitted by the provost of Beverley.

[1] After *prædictus* insert, qui divina, ut præmittitur, celebrabit, P.

[2] *ad . . . assumptus*] assumetur, et, P.

[3] *quotidie*] cotidie, MSS., in this and other instances.

[4] *atque ad hoc*] not required for the completion of the sentence.

[5] *Post . . . perpetratam*] Deinde autem, P.

laris pro uno monacho in dicta cantaria substitutus, reliquis ' 6 ' monachis ibidem conversantibus, quinque marcas tantum percepit annuatim. Sed postquam dicti 6 monachi ad cantariam ' eandem ' alibi perficiendam sublati fuerunt, dictus capellanus sæcularis, ibidem remanens,[1] pro eadem cantaria[2] sex marcas et amplius percipit[3] annuatim; eo quod, solus ibidem existens,[4] præter libros, vestimenta et ornamenta capellæ, exhibet sibimet quæ sibi fuerint opportuna. Decedente autem infra breve prædicto domino Petro de Cestria præposito Beverlacensi, atque eidem subrogato[5] domino Aymone de Quarto, præfatus Aymo ipsa terras et tenementa, redditus et pasturam, vel concessionem præfati Petri prædecessoris sui, noluit confirmare. Quapropter, idem magister Ricardus de Otringham præfato domino Aymoni concessionem suam de uno capellano sæculari, pro anima ipsius domini Aymonis et successorum suorum celebraturo, renovavit, atque specialem et principalem nominationem præscriptorum Johannis, domini Martini, Ricardi, et ipsius[6] magistri Ricardi, in missa ejusdem capellani, occasione ipsius domini Aymonis eis omnibus præferendi, nobis remittebat; ita[7] quod ipse Aymo, pro se et successoribus suis, omnia terras et tenementa prædicta nobis imperpetuum confirmaret. Unde præfatus Aymo totum jus et clamium, et omnimodam actionem, quæ in dictis terris et tenementis habuit, nobis et successoribus nostris pro se et successoribus suis, non obstante memorato statuto ad manum mortuam, remisit.[8]

A.D. 1286–1310.

Increased stipend paid to the chaplain after the removal of the six monks.

Assent of the succeeding provost of Beverley to confirm the foundation procured by a renewal of the grant for a chaplain. f. 88 *b*.

---

[1] *Sic autem . . . . . remanens*] Nunc autem solvimus uni capellano, P.

[2] *pro . . . cantaria*] ibidem celebranti, P.

[3] *et . . . percipit*] wanting in P.

[4] *existens*] exsistens, P.

[5] *eidem subrogato*] occupante ipsam præposituram, P.

[6] *ipsius*] wanting in P.

[7] After *ita* insert duntaxat, P.

[8] *ad . . . remisit*] omitted in E.

A.D. 1286–1310.

VI. *De pensione lxx. solidorum pro minoribus decimis de Otringham;*[1] *de terris acquisitis et aliis dimissis ibidem; et de quieta clamantia de grangia de Tharlesthorpia.*

Composition with the canons of Bridlington for tithes of Otringham.

Deinde autem, cum aliquantas terrarum dictarum in Otringham in manibus nostris retineremus, canonici de Brydlyngtona ecclesiam de Otringham sibi tenentes appropriatam,[2] perpendentes dictæ ecclesiæ suæ de Otringham damnum non modicum et præjudicium, ratione privilegiorum nobis et monasterio nostro a sede apostolica super exemptione decimarum concessorum, in posterum posse generari, erga nos et præfatum magistrum Ricardum quasdam calumnias commoverunt. Unde, præfato magistro Ricardo eis canonicis nimis favente, eo quod præfata terras et tenementa pro totali cantaria de Otringham deputata[3] spopondisset,[4] nec tamen eis ad libitum, domino rege dissentiente, satisfecit, amicabili tandem compositione consilio dicti magistri Ricardi fuerat concordatum, ut nos plenarias decimas garbarum et fœni eis persolveremus, et pro decimis lanæ et agnorum et de nutrimentis animalium seu aliis decimis, quocunque nomine censeantur, singulis annis lxx. solidos redderemus. Pro qua quidem concessione decimarum et pecuniarum, præfati canonici[5] concesserunt nobis[6] quod prædictam cantariam, sive facta fuerit per monachos sive per presbyteros sæculares, per se vel per alios nunquam impediri procurarent. Sed in loco quo tunc fuerat celebrata,[7] vel si[8] processu temporis ad alium locum prædictorum tene-

[1] After *Otringham* insert item, P.

[2] *ecclesiam . . . . appropriatam*] rectores ecclesiæ de Otringham, P.

[3] After *deputata* insert ipsis canonicis, P.

[4] *spopondisset*] spoponderat, P.

[5] *canonici*] prior et conventus de Brydlyngtona, P.

[6] After *nobis* insert, pro se et successoribus suis, P.

[7] *fuerat celebrata*] celebrebatur, P.

[8] *si*] omitted in E.

mentorum transferri contingeret, absque eorum vel successorum suorum perturbatione vel calumnia, nobis libera, pacifica, remaneret et quieta; et capellam ad dictam cantariam sustinendam, ubicunque nobis placeret in dicta villa, in solo nostro proprio, erigere possemus et transferre; ita tamen quod nos vel noster procurator ministris nostris propriis, seu etiam parochianis ibidem, nulla jura ecclesiastica ministraremus, nec oblationes ecclesiæ de Otringham jure debitas, quanquam perceperimus, retineremus, sed eas prædictis canonicis vel eorum procuratori sine fraude et diminutione aliqua redderemus. Et si contingeret quod dicta annua firma lxx. solidorum ad aliquem terminum per mensem a retro fuerit et ultra, vel oblationes aliquæ receptæ fuerint et retentæ, liceret prædictis canonicis[1] distringere nos in 14 bovatis terræ in superiori campo de Otringham, de feodo domini regis, et in omnibus bonis in eisdem inventis; et districtionem retinere, quousque de prædicta firma et de oblationibus, si receptæ fuerint et non restitutæ, eisdem plenarie fuerit satisfactum. Et si, processu temporis, contingeret nos omnes terras quas de dono dicti magistri Ricardi possidemus[2] in prædicta parochia ad firmam feodi sæcularibus dimittere, ex tunc a præstatione prædictorum lxx. solidorum penitus exoneremur. Sin autem partem dimiserimus, a præstatione tantæ portionis dicti redditus relaxaremur, quantum ad tantam partem poterit pertinere. De qua quidem pensione lxx. solidorum, tempore domini Willelmi abbatis 18, decem solidi per compositionem sunt retracti, ut in suo loco plenius illucebit.[3] Solvimus itaque ibidem domino Gerardo Salvayn militi, qui medius est inter nos et præpositum Beverlacensem, A.D. 1286–1310. Payment in lieu of service for

[1] *canonicis*] priori et conventui, et eorum successoribus seu eorum procuratori, P.

[2] *possidemus*] habemus, P.

[3] *illucebit*] illucesset, P.

A.D. 1286–1310. lands of the provostry of Beverley.

de omnibus terris et tenementis de feodo præposituræ in[1] Otringham, 18 denarios tantum annuatim, pro omni servitio, præcipue pro 4 bovatis terræ quas tenemus de feodo dictæ præposituræ in eadem.[2] Domina Beatrix, quondam uxor dicti domini Martini de Otringham, dedit nobis duos selliones apud Otringham, cum uno molendino ventricio superædificato. Sed et Alicia Hawtayn dedit nobis unum sellionem terræ ibidem. Hic autem abbas Rogerus dimisit Willelmo Frankys de Otringham et heredibus suis de se legitime procreatis unam placeam terræ in Otringham, reddendo inde nobis 2 solidos annuatim; atque Alano filio Thomæ de Pratis et heredibus de se legitime procreatis unum clausum in Otringham, pro sex solidis nobis annuatim reddendis; atque iterum Alano Fegge et heredibus suis de se legitime procreatis unum toftum cum crofto ibidem, reddendo inde nobis x. solidos annuatim. Sed postea dominus Adam abbas 14 dicta toftum et croftum, eo quod dictus Alanus[3] sine herede de corpore suo procreato decedebat, in manus nostras reassumpsit.[4]

Other grants of land in Otringham. f. 89.

Tharlesthorpia. Quit-claim of the grange.

Petrus de Frothyngham, filius Willelmi de Frotyngham, fecit nobis quietam clamantiam de grangia nostra de Tharlesthorpia, super qua prædictus Willelmus tulit aliquando breve de recto. Et dicta quieta clamantia remanet in custodia domini Johannis Conestable de Halsam[5] et heredum suorum, eo quod dominus Robertus antecessor suus illam impetraverit a dicto Petro; et ille idem dominus Robertus et heredes sui nobis tenentur dictam grangiam warantizare.

---

[1] *de omnibus . . . in*] pro quatuor bovatis terræ quas de feodo præposituræ habemus apud, P.

[2] *præcipue . . . eadem*] wanting in P.

[3] After *Alanus* insert Fegge, P.

[4] *in . . . . reassumpsit*] wanting in P.

[5] *de Halsam*] wanting in P.

VII. *De exoneratione decimarum et extentæ villæ de Wyk et manerii de Mytona; de extenta temporalitatum monasterii et de exoneratione scutagii.* A.D. 1286–1310.

Interea, decimæ spiritualium et temporalium spiritualibus annexorum domino Edwardo regi in subsidium Terræ Sanctæ concedebantur. Unde principales executores dictæ decimæ[1] episcopi Wyntoniensis et Lincolniensis existentes,[2] priorem de Sancto Oswaldo ad colligendas dictas decimas in Eboracensi diœcesi substituerunt. At ille decimas villæ de Wyk et manerii de Mytona, quæ tunc in manibus et possessione regis extiterunt,[3] a nobis extorquebat. Nos ergo, hujusmodi exactionem præfato domino regi intimantes, litteras ab ipso rege præfatis principalibus collectoribus directas obtinebamus, testificantes villam de Wyk et manerium de Mytona in nostro dominico, tempore taxationis bonorum in archidiaconatu Estridingi exstitisse, sed ipsum regem postea corporalem possessionem dictorum villæ et manerii adeptum fuisse, decernentes decimas de alienis terris, de quibus emolumenta nulla percepimus, a nobis[4] minime debere extorqueri. Unde et decimæ ipsorum villæ et manerii, videlicet xij. libræ, xiij. solidi, vj. denarii, nobis retradebantur. Fuerat[5] autem extenta temporalitatum monasterii nostri, anno 20 dicti Edwardi regis, ccc. iiij^{xx}. libræ, v. solidi. De qua summa extenta villæ de Wyk et manerii de Mytona[6] cxxvj. libræ, xv. solidi. Cujus decima fuit xij. libræ, xiij. solidi, vj. denarii. Unde patet quod posterior extenta dictorum villæ et manerii 'post priorem vix uno anno mediante factam,' pro

Assessment of the vill of Wick for a subsidy.

Extent of temporalities of the monastery in the year 20 Edw. I.

[1] *dictæ decimæ*] wanting in P.
[2] *existentes*] wanting in P.
[3] *extiterunt*] fuerunt, P.
[4] *a nobis*] wanting in P.
[5] *Fuerat*] Fuerant, P.
[6] After *Mytona* insert fuerunt, P.

A.D. 1286–1310. præscripto escambio, quando dicta villam[1] et manerium ad manus regias tradebamus, nimis favorabiliter pro rege fuit facta, quæ ad priorem extentam per xxiij. libras, xij. solidos, iiij. denarios non attingebat. Quam summam etiam, ultra præscripta alia damna et mala, in præscripto escambio de Wyk 'et' Mytona pro Poklyngtona, Wyfelesby et Waghna, ut apparet, perdimus annuatim.[2] Sed, postquam dicta villa et manerium pervenerunt ad manus domini regis, jure dominii possidenda,[3] de extenta et decima eorundem[4] ut præscribitur fuimus[5] exonerati. Et sic remanet extenta temporalitatum monasterii nostri ccliij. libræ, x. solidi; cujus decima est xxv. libræ, vij. solidi; et inde medietas decimæ xij. libræ, xiij. solidi, vj. denarii. Nam terræ acquisitæ post dictum 20 annum Edwardi regis taxantur cum temporalibus laicorum. Interea scutagium exigebatur per universam Angliam. Sed tamen compertum fuit coram principalibus collectoribus ejusdem, per inspectionemque chartarum nostrarum et confirmationum regum Angliæ, ac etiam per inquisitionem inde factam virtute cujusdam brevis domini regis per nos impetrati,[6] quod nos omnia terras et tenementa in comitatu Eboracensi tenemus in liberam, puram et perpetuam, eleemosynam, et non per servitium militare. Præceptum ergo fuit omnibus ballivis et ministris domini regis in comitatu prædicto, quod de demandis quas fecerunt super nos et super tenentes nostros pro scutagiis prædictis supersederent.

Exemption from military service.

---

[1] *villam*] villa in MSS.

[2] *Unde patet . . . . . annuatim*] wanting in P.

[3] *possidenda*] possidentis, P.

[4] *eorundem*] præscriptis, P.

[5] *fuimus*] fueramus, P.

[6] *per nos impetrati*] wanting in P.

VIII. *De gutteris et flodeyhates*[1] *de Suttondyk et Forthdyk; de pastura de Northgrangia et Rowth; et clausuris in Rowth.* f. 89 *b.*

A.D. 1286–1310. Waghna et Suttona. Agreement with the townsmen of Sutton respecting the repair of the floodgates of Forthdyke and Suttondyke.

Interim, cum molendina nostra apud piscariam defecissent, facta est dissensio inter nos et dominos ac villatas de Suttona super confectione, reparatione et emendatione, duarum gutterarum cum flodeyhates juxta piscariam eandem[2] super Hullo ad capita de Forthdyk et Suttonedyk, quis ad earum confectionem et reparationem deberet onerari. Tandem compositum fuit inter nos et tenentes nostros de Waghna et dominum Johannem de Suttona, dominum Godefridum de Melsa, et eorum tenentes de Suttona quoscunque. Ubi[3] et nos obligavimus monasterium nostrum[4] ad unam gutteram de Forthdyk, cum flodeyhates et omnibus aliis necessariis, juxta eandem piscariam de Hullo de novo construendam, quoties necesse fuerit,[5] et sumptibus nostris propriis perpetuo sustinendam; et ad inveniendum imperpetuum omnimodum mæremium,[6] non tamen operatum vel carpentatum, ad aliam gutteram de[7] Suttonedyk,[8] super, cum necesse fuerit, sumptibus nostris illuc imperpetuum cariandum. Pro quo mæremio sic inveniendo et cariando nos ab aliis oneribus terram nostram de Suttona tangentibus, ratione constructionis et sustentationis dictæ gutteræ de Suttonedyk, imperpetuum quieti maneremus. Et si nos, legitime præmuniti, mæremium pro prædicta guttera cum necesse fuerit non invenerimus et cariaverimus, cum super hoc convicti fuerimus, obligavimus nos districtioni et coercioni ballivi de Holdernesse,

[1] *flodeyhates*] flodeyhattes, P.
[2] *eandem*] nostram, P.
[3] *Ubi*] wanting in P.
[4] *monasterium nostrum*] wanting in P.
[5] After *fuerit* insert, competenter emendandam, P.
[6] *mæremium*] maremium in both MSS., in every instance of use of the word.
[7] *de*] apud, P.
[8] After *Suttonedyk* insert, super Hullo, P.

A.D. 1286–1310. qui pro tempore fuerit, ita quod possit nos pro voluntate sua ad prædicta facienda, et ad damnorum emendationem quæ iidem[1] de Suttona ea occasione incurrerint, distringere: et ipsi domini Johannes et Godefridus et eorum tenentes, de mæremio prædicto ad gutteram de Suttonedyk sic per nos cariato, eandem gutteram cum flodyhates sumptibus suis propriis de novo construerent et reficerent, et, cum necesse fuerit, sustentarent.[2] Et sub hujusmodi districtione obligavimus nos præfato domino Johanni de Suttona, si in reparatione et constructione gutteræ et le flodyhate[3] de Forthdyk defecerimus quandocunque. Hic autem abbas Rogerus dedit Willelmo de Wreselle de Waghna unum toftum et unum croftum in Waghna,[4] sibi et heredibus suis imperpetuum; quæ dominus Adam abbas 14 postea[5] redimebat. Tunc dominus Johannes de Roos dominus de Rowth communam in toto campo nostro de Northgrangia, versus occidentem et austrum, ab occidentali parte calcetæ[6] quæ ducit a monasterio versus Rudam, usque ad[7] novum fossatum quod nos a dicta calceta per Leveriklond[8] usque ad le Meynpyt in solo nostro proprio feceramus, instantissime vendicavit. Sed tamen, saniori ductus consilio, totum clamium quod habere poterat in dicto campo de Northgrangia communicandi nobiscum imperpetuum remittebat; ita plane quod nec ipse nec heredes sui in dicto campo vel communa ejusdem, aliquo tempore anni, dehinc exigere possent in futurum. Sed nec ipse nec heredes sui nos impedirent imperpetuum quin faceremus nobis, semper cum vellemus, pontem vel viam a

Waghna.

Melsa.

Ruda.

Surrender by Sir John Roos of claim to common in Northgrange.

---

[1] *iidem*] prædicti domini Johannes et Godefridus et eorum tenentes, P.

[2] *sustentarent*] reparabunt et imperpetuum sustentabunt, P.

[3] *le flodyhate*] flodeyhat, P.

[4] After *Waghna* insert tenenda, P.

[5] *postea*] nostro monasterio, P.

[6] *ab occidentali . . . . . calcetæ*] quod est infra calcetam, P.

[7] *ad*] et, P.

[8] *Leveriklond*] Leveryklund, P.

dicta calceta usque[1] bigulum de Bennerls versus Whytkerre,[2] pro fugatione averiorum nostrorum in idem Whytkerre, et aliis aisiamentis nostris. Et etiam omnes clausuras vocatas Kerredaylles, in marisco de Ruda, nobis confirmabat imperpetuum; salvo quod, post fœnum asportatum, ipse et heredes sui communicarent in eisdem, sicut nos in clausuris suis post fœnum asportatum debemus communicare; et salva sibi et heredibus suis actione sua, si quam dirationare possent, ratione terræ quæ fuit Philippi Capellani. Quam tamen terram adhuc pacifice possidemus. Et cum nos ipsa clausa et alias diversas placeas in marisis de Ruda, in diversis locis, per percellas haberemus, prædictus dominus Johannes, pro quadam summa pecuniæ quam ei præ manibus dedimus, se nobis reddidit obligatum prædictas placeas unire et integras facere nobis, per escambium, in hunc modum; quod daret nobis terram pro terra; ita tamen[3] quod, si terra 'quam' nobis sic in escambium exhiberet melior esset terra nostra quam pro eadem reciperet, extenderentur dictæ terræ per bonos et fideles ex utraque parte electos et juratos, et tunc sibi inde satisfaceremus in majori quantitate; et similiter consimilem allocationem nobis versa vice facere teneretur.

A.D. 1286–1310.

Enclosures called Kerredayles.

Exchange of lands in the marshes of Rowth.

f. 90.

IX. *De admensuratione pasturæ de Arnallia; et placito*[4] *pro pastura*[5] *eadem.*

Cum hæc autem sic agerentur,[6] cum dominus Walterus de Falconberge superonerasset totam pasturam de Arnallia, Rowtona et Northskyrlaghe, abbas autem noster Rogerus hoc ægre ferens, eo quod pastura ibidem

Arnallia. Rowtona. Northskyrlag.

---

[1] *usque*] juxta, P.
[2] *Whytherre*] Whitekerre, P.
[3] *ita tamen*] sub hac forma, P.
[4] *placito*] de assisa, P.
[5] After *pastura* insert in, P.
[6] *Cum . . . . agerentur*] Interea, P.

A.D. 1286–1310. Suit with Sir Walter de Falconberge respecting the pasture of Arnall.

ad animalia nostra defecisset, impetravit[1] breve domini regis de admensuratione pasturæ dictarum villarum: ita quod prædictus dominus Walterus non haberet in communa dictarum villarum plus[2] quam habere deberet, et pertineret ad liberum tenementum suum in eisdem villis; et nos haberemus in pastura eadem tot animalia et pecora quot[3] habere deberemus. Nam omnes dictæ villæ solent communicare in mariscis vocatis Arnallekerre et Ryhylkerre.[4] Unde posita fuit loquela coram justitiariis de Banco, ubi abbas noster et præfatus dominus Walterus per attornatos suos pariter convenerunt. Ubi[5] et abbas noster querebatur quod pastura in dictis villis non suffecit, nisi quod quilibet tenens unam bovatam terræ haberet et sex boves, sex porcos et xx. bidentes, in pastura prædicta; et ubi prædictus dominus Walterus habebat in prædictis villis x. bovatas terræ tantum et nos tres carucatas, idem dominus Walterus superoneravit pasturam illam, scilicet ducentas acras moræ et marisci, cum omnibus averiis suis per totum annum, et etiam totam pasturam in dicta terra arabili et prato earundem villarum, post bladum et fœna asportata, sine numero, et non permisit admensurationem inde fieri; ita quod per hoc deteriorati fueramus et damnificati ad valentiam centum solidorum. At ipse dominus Walterus respondit quod non debuit abbati nostro ad hoc breve respondere, nec admensuratio pasturæ illius per breve posset fieri, eo quod ipse habuit liberum tenementum suum in Rys, ad quod communa in dictis villis pertinebat, et ratione ejusdem liberi tenementi sui fuit in seisina communicandi in prædictis tribus villis, tanquam pertinentibus ad liberum tenementum suum in prædicta villa de Rys.[6] At abbas noster econtrario asseruit quod per exceptionem illam

[1] *abbas . . . . impetravit*] impetravimus, P.
[2] *plus*] wanting in P.
[3] *quot*] quod in E.
[4] *Nam . . . . Ryhylkerre*] wanting in P.
[5] *Ubi*] wanting in P.
[6] *Rys*] Ryse, P.

non debuit admensuratio illa retardari, eo quod communa in prædictis villis non pertinuit ad aliquod tenementum quod prædictus Walterus tenuit in villa de Rys.[1] Et de hoc posuit se super patriam, et ipse Walterus similiter.[2] Unde[3] jurati dixerunt super sacramentum suum quod communa in prædictis villis non fuit pertinens ad aliquod liberum tenementum quod dictus Walterus tenuit in villa de Ryse. Et ideo consideratum fuit quod prædicta admensuratio fieret in prædictis villis; et dictus Walterus in misericordia. Præceptum ergo fuit vicecomiti Eboracensi quod, assumptis secum xij., etc., in propria persona accederet ad prædictas villas, et pasturam illam faceret admensurari, et inquisitionem quam inde faceret sub sigillo suo et sigillis juratorum[4] dictis justitiariis ad certum diem certificaret.[5] Unde dictus vicecomes[6] fecit extentam admensurationis pasturæ dictarum villarum. Ubi, per sacramentum juratorum, compertum fuit quod nos habemus in prædictis villis xxvj. bovatas terræ in feodo, et dictus Walterus habebat in dictis villis vij. bovatas et dimidiam tantum; et quod quælibet bovata terræ in prædictis villis potest sustinere in pastura pertinente ad dictas villas viij. grossa animalia et xx. oves, quatuor porcos annulatos cum secta eorum unius anni, quatuor aucas et unum anserem cum secta unius anni; et quod quælibet vacca de prædictis grossis animalibus habere potest in prædicta pastura sectam unius anni, et jumenta similiter; et quod prædictus Walterus superoneravit[7] pasturam prædictam temporibus tunc retroactis, ad damnum nostrum lx. solidorum. Unde dictus

A.D. 1286–1310.

Extent taken of the pasture.

f. 90 *b*.

[1] *Rys*] Ryse, P.

[2] After *similiter* insert, Ideo præceptum fuit vicecomiti Eboracensi quod venire faceret coram justitiariis de banco ad certum diem xij. probos per quos, etc., P.

[3] After *Unde* insert ipsi, P.

[4] *juratorum*] eorum per quos, etc. P.

[5] *certificaret*] scire faceret, P.

[6] *Unde . . . vicecomes*] Et interim vicecomes per sacramentum xij. proborum, etc., P.

[7] *superoneravit*] repeated in E.

A.D. 1286–1310. Walterus et abbas noster concesserunt dictam admensurationem. Et ideo consideratum fuit ipsam admensurationem perdurare; et dictus Walterus in misericordia, quia superoneravit. Post hæc autem, idem Walterus nobis adhuc addere gravamina non distulit,[1] sed de maxima percella pasturæ ad dictas villas pertinentis nos excludere molitur est. Unde idem Walterus, Alexander Bosse et[2] Walterus filius Henrici,[3] disseisiverunt nos de communa nostra, ne communicare valeremus in cclx. acris moræ et pasturæ in Arnallekerre, cum bidentibus suis, a medio Martii usque ad festum Sancti Michaelis, et de communa nostra communicandi in sex acris marisci in eisdem, cum omnibus averiis nostris, per totum annum. Sed cum ad placitum causæ ejusdem[4] veniretur, eodem Waltero absente, reliqui duo[5] convenerunt. Unde consideratum fuit assisam[6] inde debere procedere versus dictum Walterum propter defectum. Et ipse Alexander respondit pro se et omnibus aliis:[7] dixit, quoad communam in prædictis cclx. acris pasturæ, nos nunquam in seisina extiteramus, ita quod potuimus inde disseisiri; et quoad communam in prædictis sex acris marisci, dixit quod placea illa inclusa fuit quodam fossato in qua turbas fodere consuevit; sed, post turbas asportatas, bene liceret nobis communicare in eodem marcisco: et petiit quod hoc inquireretur per assisam. Unde jurati dixerunt super sacramentum suum quod prædictus Walterus et alii disseisiverunt nos de communa nostra in prædictis cclx. acris moræ et pasturæ, communicandi in eisdem cum bidentibus nostris, sicut querebatur, et similiter de communa nostra in prædictis sex acris marisci, communicandi in eisdem cum omnimodis averiis nostris per totum annum, injuste, sicut

Attempt of Sir W. Falconberge to exclude the monks from part of the pasture.

Suit respecting the right.

---

[1] *distulit*] differebat, P.
[2] *et*] wanting in P.
[3] After *Henrici* insert, de Rys, ut Nicholaum Patok, P.
[4] *causæ ejusdem*] wanting in P.
[5] *duo*] wanting in P.
[6] *assisam*] captionem assisæ, P.
[7] After *aliis* insert et, P.

querebatur. Et ideo consideratum fuit quod nos recuperaremus seisinam nostram per visum recognitorum; et ipse Walterus et alii in misericordia. Postea autem idem Walterus, de processu illius posterioris assisæ irritatus, attinctam super juratores illius afferre minabatur. Sed tamen concordia mediante minas compescuit, et ipsam communam nobis imperpetuum relaxavit. Nos ergo dictam placeam quæ vocatur Northrowm eidem Waltero remittebamus; ita tamen quod, si averia nostra dictam placeam de Northrowm per escapium, vel pro defectu clausuræ vel alio modo, sine wardo facto, intrarent, non inparcarentur, sed sine damno effugarentur.

A.D. 1286–1310. Determined in favour of the monastery.

Northrowm remitted to Sir W. Falconberge.

X. *De terris et tenementis in Arnallia, Rystona, Westheytfeld, Wathsand, Setona, Beforth, et Drynghowe.*

Præfatus autem abbas Rogerus dedit abbati de Thorntona xv. acras terræ de tribus culturis nostris in Arnallia, in perpetuum escambium pro aliis xv. acris et dimidia, 2 rodis et dimidia, terræ ibidem, quas idem abbas de Thorntona[1] nobis econtra dedit.[2] Propter quod escambium, culturæ nostræ propius grangiam nostram de Arnallia, et culturæ canonicorum de Thorntona propius grangiam eorundem de Wodhows, integriores et ampliores jacent ad commodum[3] utrorumque. Dedimus itaque Alexandro[4] de Gemelynge unum sellionem et unum gayre ibidem, in perpetuum escambium pro uno sellione et una perticata terræ. Ranulphus autem de Ellerkerre vij. acras terræ, unam acram prati cum duobus toftis, Simon Cocus unum clausum vocatum Hellecotecroft, et Thomas filius

Arnallia. Exchange of lands with the abbot of Thornton.

Other lands in Arnal.

[1] *idem . . . de Thorntona*] ipsi, P.

[2] *dedit*] tradiderunt, P.

[3] *commodum*] commoditatem, P.

[4] *Alexandro*] Alano, P.

A.D. 1286–1310. Laurencii de Rystona duos selliones terræ, quæ de nobis tenebant, monasterio nostro reddiderunt. Sed et Willelmus de Walcote[1] dedit nobis unum croftum, jacens ex australi parte grangiæ nostræ, continens 4 acras terræ et aliquanto plus; capitulo Sancti Johannis Beverlacensis, de quo ipsum croftum tenetur, nobis ipsum croftum et concessionem dicti Willelmi[2] confirmante. Pro quo quidem crofto, solvimus eidem capitulo duos solidos annuatim. Pro quibus 2 solidis,[3] ex concessione nostra licebit dicto capitulo tam in dicto crofto quam in grangia nostra adjacente distringere. Ipse itaque abbas Rogerus concessit præscripto Thomæ filio Laurencii unum toftum et croftum ibidem, ut ipse nobis 2 solidos et unum denarium inde redderet annuatim. Hujus abbatis tempore, Matheus de Rowtona, qui tenuit de nobis dimidiam carucatam terræ in Rystona per servitium militare, vendidit de eadem dimidia carucata duas bovatas et unum sellionem terræ Roberto de Hylyhard de Rystona; et residuum terræ prædictæ vendidit Petro fratri Roberti prædicti. Mortuo vero præfato Roberto, abbas Rogerus seisivit quicquid præfatus Robertus de prædicto Matheo acquisivit. Postea autem, Robertus filius prædicti Roberti, infra ætatem adhuc constitutus, sine voluntate abbatis se maritavit. Propter quod totam terram illam ultra ætatem ipsius Roberti abbas idem Rogerus retinuit, donec idem Robertus abbati nostro satisfecit de valore[4] maritagii sui. Unde Robertus ipse conveniens cum abbate, datis eidem abbati nostro xl. libris, terram suam in pace possidebat. Post cujus Roberti junioris obitum, Thoma filio suo et herede infra ætatem constituto, cum ipsa tenementa quæ de nobis tenebat usque ad legitimam ætatem ipsius Thomæ fecissemus seisiri, locavimus duas partes ipsorum tenementorum,

f. 91. Land in Ryston.

[1] *Walcote*] Wallecote, P.
[2] After *Willelmi*, nobis repeated, E.
[3] 2 *solidis*] wanting in P.
[4] *valore*] ad valorem, P.

usque ad legitimam ætatem dicti Thomæ, pro xxxvj. solidis nobis annuatim inde reddendis. Hujus quoque abbatis[1] tempore, Thomas de Areyns dominus de Westheytfeld remisit[2] nobis quæcunque tenementa nostra in dicta villa in quibus clamium aliquod vendicabat, et, acceptis a nobis quinque marcis, confirmavit nobis in puram eleemosynam omnia terras et tenementa quæ habebamus et quæ de nobis tenebantur in dicta villa de Westheytfeld. Quorum terrarum et tenementorum Johannes filius Walteri de Wythornwyk tenebat sex bovatas terræ de nobis per homagium. De quibus dominus Robertus de Hyltona, modo dominus dictæ villæ, tenet duas bovatas terræ, et Ricardus de Rollestona de Rystona tenet quatuor bovatas terræ, in villa de Westheitfeld supradicta.[3] Concessit insuper nobis idem Thomas[4] quod dehinc haberemus liberum parcum in grangia nostra ibidem, ad imparcanda omnimoda averia in damnis nostris; videlicet in bladis, pratis et separalibus nostris, quandocunque inventa. Cum quo quidem Thoma nos et reliqui tenentes libere de dicta villa compositionem de communi pastura dictæ villæ feceramus, ut quælibet bovata dictæ villæ alteri dehinc parificaretur, et, per communem assensum, ad certum numerum omnis generis animalium admensuraretur. Ita quod duæ culturæ ipsius Thomæ, quæ singulis annis pro voluntate sua seminari solebant, cum aliis culturis adjacentibus dehinc seminarentur, et cum eisdem jacerent disseminatæ. Et defensæ prædictæ villæ, quæ retroactis temporibus infra certas metas fieri solebant, de cætero fierent et ordinarentur, communi consilio et providentia, adeo longæ et latæ quantum visum fuerit expedire. Nos ergo et præfati

A.D. 1286–1310.

Westheytfeld. Quit-claim from Thomas de Areyns of lands in Westheytfeld.

Composition respecting common pasture.

[1] *abbatis*] wanting in P.
[2] *remisit*] remittebat, P.
[3] *De quibus . . . . . supradicta*] wanting in P.
[4] *Concessit . . . . . Thomas*] Et concedebat nobis, P.

A.D. 1286–1310. alii libere tenentes concessimus præfato Thomæ quod liceret sibi et heredibus suis quinquaginta oves singulis annis, ultra certum numerum bovatis suis pertinentem, in prædicta villa contra defensas agistare. Ita tamen quod nullum facerent agistiamentum in prædicta villa nisi in separalibus suis, vel pastura sua quæ vocatur Ganges. Ad quam pasturam haberent rationabilem viam, ad averia sua ibidem fuganda. Ita tamen quod averia illa, ad dictam pasturam in eundo et redeundo, nullam moram facerent vel pascerent undecunque. Et fossatum inter communia prata et dictam pasturam vocatam le[1] Ganges fieri deberet et sustentari communibus expensis, proportionabiliter pro quantitate

Wathsand. prati ibidem. Ricardus filius Rogeri de Wathsand remisit[2] nobis totum clamium quod vendicare potuit in quadam placea terræ quæ jacet inter portam grangiæ nostræ de Wathsand et marram de Hornse, sicut duobus fossatis includitur; uno videlicet fossato a parte

Right of common. australi, et alio a parte boreali. Et cum prohiberet nobis communam pasturæ nostræ ad omnimoda averia nostra, omnibus temporibus anni, in le Northgreen[3] ibidem, ipsum locum clamans ut suum separale, saniori ductus consilio etiam communam pasturæ in dicto loco

Setona. ad omnimoda averia nostra nobis remittebat. Hic autem abbas Rogerus dedit ad feodi firmam Roberto filio Thomæ Wymark unum toftum et croftum in

Beforth. Setona; reddendo nobis xviij. denarios annuatim. Et cuidam Alano de Beforth unum toftum in Beforth, ut ipse nobis homagium et tres solidos redderet annuatim. Beatrix filia Roberti Marchalli de Beforth dedit nobis unum toftum in eadem; et Ricardus Saym

Dryng-howe. f. 91 *b*. unum sellionem terræ nobis concessit ibidem. Hic itaque abbas Rogerus tradidit ad feodi firmam[4] Ro-

---

[1] *le*] les, P.
[2] *remisit*] remittebat, P.
[3] *Northgreen*] Northgrenne, P.
[4] After *firmam* insert cuidam, P.

berto de Skypse unum sellionem terræ, continentem unam rodam et dimidiam, in Drynghowe, pro duobus denariis nobis annuatim imperpetuum reddendis. A.D. 1286–1310.

XI. *De pastura de Cotyngham; quadraria de Heselle; et tenementis in Beverlaco, Mollescroft, Hotona, Crauncewyk et Skyrena; et minoratione*[1] *firmæ molendinorum de Wharroma.*

Interea, dominus Johannes de Wake dominus de Cotyngham chartas antecessorum suorum in Cotyngham[2] nobis in puram et perpetuam eleemosynam confirmavit.[3] Et, quia pasturæ de Cotyngham, in quibus communam ad certa[4] grossa animalia habebamus[5] specialem, tunc de bidentibus et non de grossis animalibus[6] fuerunt oneratæ, unde de prædictis pasturis nullum commodum habere poteramus, idem dominus Johannes nobis concessit quod quamdiu, quoties et ubi, dictæ pasturæ sic de bidentibus onerantur, loco cujuslibet grossi animalis quatuor bidentes in pasturis prædictis, usque ad plenum numerum quem habere debemus, et alias quando dictæ pasturæ de grossis animalibus depascuntur grossa animalia in eisdem, haberemus. Et quidam Saierus de Byltona dedit nobis quandam placeam quadrariæ, continentem in se sexies viginti pedes in latitudine, inter[7] certas bundas in longitudine, in Heselle. Quam quidem quadrariam dominus Johannes de Wake prædictus nobis confirmavit,[8] statuto ad manum mortuam[9] non obstante.

Cotyngham. Right of common. Heselle.

[1] *minoratione*] minutione, P.

[2] *antecessorum . . . Cotyngham*] Willelmi, Nicholai et Eustachii, de Stutevilla, et Johannæ de Wake aviæ suæ, P.

[3] *confirmavit*] confirmabat, P.

[4] *ad certa*] habemus, per, P.

[5] *habebamus specialem*] depasci solebant, P.

[6] *et non . . . animalibus*] wanting in P.

[7] *inter*] et, P.

[8] *confirmavit*] confirmabat, P.

[9] *ad . . . mortuam*] wanting in P.

A.D. 1286–1310. Beverlacum. Leases of tenements in Beverley.

Sed tamen ipsam quadrariam non habemus in præsenti. Hiis autem diebus, cum quidam Adam de Boltona duas placeas in Beverlaco in alta via et in Lathegate,[1] quæ de nobis tenebantur per xij. solidos annuos, perquisisset, ipse Adam, quo casu nescio, minorationem ipsius firmæ merebatur obtinere, ita quod pro dictis duabus placeis jam unitis vj. solidos vj. denarios tantum annuatim solvere teneretur. Quæ placeæ modo rediguntur ad unam cantariam de Ettona. Ipseque abbas Rogerus aliam placeam in Beverlaco pro 18 denariis annuis cuidam ad feodi firmam concedebat; et etiam aliam placeam in Flemynggate in Beverlaco,[2] reservatis monasterio 2 denariis annuis, vendidit[3] imperpetuum. Sed tamen ipsa placea in Flemynggate per Adam abbatem 14 postea redempta fuit. Concessit itaque idem abbas Rogerus ad feodi firmam domino Rogero Scotere, militi, tres acras terræ in Mollescroft, pro tribus solidis nobis annuatim persolvendis. Dedit etiam ad feodi firmam Thomæ Walran unum toftum et unam placeam terræ in Hotona, pro 5 solidis et 8 denariis [ ][4] de Crauncewyk annuatim reddendis;[5] et vendidit[6] unum toftum in Crauncewyk[7] Willelmo de Coppandale. Sed dominus Adam abbas 14[8] successor suus redemit eundem. Et 'dominus'[9] Galfridus filius Johannis de Hothome confirmavit nobis omnia terras et tenementa quæ de feodo suo habemus[10] in Hotona Crauncewyk; et insuper duo tofta ad feodi firmam pro iiij. solidis vj. denariis annuis a nobis accepit. Interim, cum dominus Johannes de Carletona custodiam corporis Aviciæ filiæ et heredis Marjoriæ, filiæ Thomæ de Naventoft, ra-

Mollescroft.

Crauncewyk.

Sale of marriage of Avicia Naventoft.

---

[1] *Lathegate*] Lathgate, P.
[2] *in Beverlaco*] wanting in P.
[3] *vendidit*] vendebat, B.
[4] Blank in both MSS.
[5] *de . . . reddendis*] wanting in P.
[6] *vendidit*] vendebat, P.
[7] After *Crauncewyk* insert cuidam, P.
[8] *abbas* 14] wanting in P.
[9] '*dominus*'] wanting in P.
[10] *habemus*] tenuimus, P.

tione venditionis maritagii quam[1] patri ipsius Johannis feceramus,[2] elongasset, et eandem Aviciam, consensu nostro minime requisito, maritasset, abbas noster dictum Johannem per breve placitavit. Sed tandem idem Johannes custodiam terrarum et corporis et maritagium dictæ Aviciæ nobis pertinere recognovit, et pro maritagio ejusdem Aviciæ sic per ipsum a nobis minus juste elongato, nobis 50 marcas dedit et persolvit. Quam quidem Aviciam Ricardus de Hothome duxerat in uxorem. Post 4 autem deinde annos, idem abbas Rogerus petiit a dicto Ricardo, pro dictis terris quas de nobis tenuit,[3] cum annua firma unius libræ cimini, servitium militare. Sed tamen dictus Ricardus[4] respondit easdem terras teneri de nobis per illam libram cimini annuam pro omni servitio. Unde idem abbas noster[5] dictam calumniam animæ dicti Ricardi et heredum suorum reliquerat.[6] Ita quod nos de dicto tenemento nullum aliud servitium exigeremus in futurum, nisi ipse Ricardus vel heredes sui, munimentis suis aliquando diligentius examinatis, se recognoscerent dictum tenementum debere tenere de nobis per servitium militare. Sed tamen idem Ricardus postea dicto domino Rogero abbati homagium suum pro dictis tenementis[7] exhibebat. Sed quantum damnum pro custodia dictæ terræ postea incurrebamus, temporibus Roberti 16 et Willelmi 18 abbatum postea referetur. Thomas et Robertus de Northorpia dederunt nobis aliquantas terras in Skyrena. Sed et idem Rogerus abbas acquisivit ex escaeta, per mortem magistri Johannis de Bukland, unum toftum et tres bovatas terræ in Skyrena. In quibus tamen[8] tenementis Johannes frater suus, ratione hereditatis, jus

A.D. 1286–1310.

Claim of military service from Richard Hothom.

f. 92.

Skyrena.

[1] *quam*] quod in E.
[2] *ratione . . . feceramus*] erased in P.
[3] *tenuit*] tenet, P.
[4] *dictus Ricardus*] wanting in P.
[5] *Unde . . . . . noster*] Tandem nos, P.
[6] *reliquerat*] reliqueramus, P.
[7] *pro . . . tenementis*] wanting in P.
[8] *tamen*] terris et, P.

A.D. 1286–1310. vendicabat. Sed postea, pro uno tofto, 3 acris terræ arabilis, et dimidia acra turbariæ, cum pastura ad unum bovem, præfatus Johannes[1] dicta toftum et 3 bovatas terræ nobis relaxabat. Dimisitque idem abbas ad feodi firmam duo tofta et unam acram terræ ibi-

Wharroma. Reduction of rent to the hospital of St. Leonard of York, for mills at Wharrom.

dem,[2] pro 6 denariis annuatim. Hiis autem diebus, cum arreragia quatuor marcarum annuarum, quas fratribus hospitalis[3] Sancti Leonardi Eboracensis pro molendinis nostris de Wharroma solvere tenebamur, excrevissent, et ipsa molendina ad valentiam ipsarum 4 marcarum annuarum non respondissent, conati sumus ipsa molendina omnino dimittere, ita ut dicti fratres hospitalis ea in manus suas recipere cogerentur. At dicti fratres,[4] perpendentes excessivum firmæ suæ[5] decasum si ipsa molendina sic recepissent in manus suas,[6] promittebant se unam marcam annuam ipsarum 4 marcarum[7] remissuros, si ad residuarum trium marcarum solutionem nos de novo ligaremus. Nos ergo, promissum eorum admittentes, evacuato prioris compositionis obligatorio, ad solutionem 40 solidorum, dicto hospitali pro ipsis molendinis annuatim imposterum solvendorum, nos durius obligabamus; ita tamen quod, ob solutionem ipsorum 40 solidorum annuorum, omnia tenementa quæ tunc in Wharroma habebamus districtioni fratrum ipsius hospitalis pro suo libitu subdebamus. Sed nec tamen hiis diebus dicta molendina ad dictos xl. solidos annuos[8] in singulis suis proficuis non[9] attingunt.[10] Ipse autem redditus 40 solidorum ad fratres regulares[11] ipsius hospitalis assignatur, inter eosdem dividendus.

The mills unprofitable.

---

[1] *præfatus Johannes*] wanting in P.

[2] *ibidem*] wanting in P.

[3] *fratribus hospitalis*] hospitali P.

[4] *fratres*] wanting in P.

[5] *suæ*] wanting in P.

[6] *in . . . suas*] wanting in P.

[7] After *marcarum* insert annuatim, P.

[8] *annuos*] annuorum in E.

[9] *non*] a redundancy, MS. E.

[10] *Sed . . . . attingunt*] wanting in P.

[11] *regulares*] written over an erasure.

XII. *De dimissione manerii de Wyfelesby, cum pertinentiis, ad feodi firmam; et de placito pro terris et tenementis in Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee.* A.D. 1286–1310.

Wyfelesby. Thorpia. Parva Cottes. Bradlay. Lease of the manor of Wyfelesby to the abbey of Wellehowe.

Hiis ita peractis, cum dominus[1] Rogerus Abbas et conventus præscriptum manerium de Wyfelesby aliquamdiu quamvis modicum in manibus propriis retinerent, abbas et canonici[2] de Wellehowe juxta Grymesby ipsum manerium cum pertinentiis, cum vix ad milliarium a monasterio suo distet,[3] et in domigerio ipsius manerii indies detinerentur, in usus suos proprios saltem ad feodi firmam redigere sunt conati. Quapropter, habita conventione inter monasterium nostrum et ipsorum canonicorum[4] ecclesiam, ipsum manerium, cum pertinentiis quæ sunt[5] in ipso manerio de Wyfelesby, in Thorpia, Parva Cottes et Bradlay, pro xiiij. libris annuis, centum libris pro primis decem annis præ manibus receptis, abbas noster et conventus dictis canonicis[6] ad feodi firmam tradiderunt. Ita tamen quod abbas noster et successores sui eosdem canonicos[7] de omnibus servitiis et de omnimodis oneribus, per dominum regem seu per quoscunque aliquos alios aliquo modo impositis sive imponendis, acquietarent. Pro[8] qua quidem quietantiæ clausa,[9] ratione quintædecimæ domino regi pro taxa concessæ, causa postmodum fuerat ventilata; sicut in tempore domini Willelmi abbatis 18 postea referetur. Concesserunt etiam dicti Rogerus[10] abbas noster et conventus alia pertinentia dicti manerii, videlicet terras, tenementa et

Grymesby. Waltham. Brygesle. Clee.

---

[1] *dominus*] dictus, P.
[2] *canonici*] conventus, P.
[3] *a . . . . distet*] eis distaret, P.
[4] *canonicorum*] wanting in P.
[5] *quæ sunt*] wanting in P.
[6] *dictis canonicis*] ipsis, P.
[7] *eosdem canonicos*] ipsos, P.
[8] *Pro*] De, P.
[9] *quietantiæ clausa*] quietantia, P.
[10] *dicti Rogerus*] ipsis, P.

A.D. 1286–1310. redditus, in Grymesby, Waltham, Brygesle et Clee, dictis canonicis ad feodi firmam, pro decem marcis[1] nobis annuatim[2] reddendis; et ipsi canonici servitia dominorum feodorum supportarent: domino rege licentiam concedente quod nos ipsum manerium præfatis canonicis dare possemus, et ipsi canonici idem manerium de nobis recipere valerent; mentione aliqua de præfatis redditibus nobis reservatis non expressata. Unde per escaetores[3] illius comitatus gravia dispendia sustinebamus, sicut inferius clarius elucescet.[4] Post hæc, Katerina quondam uxor Simonis le Conestable erga præfatos canonicos de Wellehowe, tunc dictorum tenementorum possessores, de ipsis tenementis, videlicet, duobus mesuagiis, xij. cottagiis, cv. acris terræ, xviij. acris prati et x. solidatis redditus, in Grymesby, Clee, Waltham et Brygesle, per breve regium assisam novæ dissesinæ cepit, quasi terræ, tenementa et redditus, in locis prædictis, ad dictum manerium de Wyfelesby pertinentia non fuissent. Quapropter, dictus [abbas] de Wellehowe abbatem nostrum, et dictus abbas noster dominum regem, ad warantiam vocaverunt. At ideo abbas noster dixit se in ipso placito sine domino rege non posse respondere, et protulit breve domini regis de scaccario justitiariis apud Lincolniam, ad supersedendum usque ad certum diem de ipso placito, quousque per veram extentam probaretur si ipsa terræ, tenementa et redditus, in locis prædictis, ad manerium de Wyfelesby pertinerent. Et quia videbatur justitiariis quod non fuit supersedendum per breve de scaccario, de eo quod dominus rex sub magno sigillo suo mandavit eis de audiendo judicio apud Lincolniam, dies datus est. Ad quem diem partes venc-

Suit of Catherine Constable against the canons of Wellehowe for lands in Grimesby, etc. f. 92 *b.*

The convent of Meaux called upon for warranty.

[1] *marcis*] maris, MS.

[2] At this point, there is an interruption of the history in the Phillipps MS., owing to a deficiency of three leaves, numbered 99, 100, and 101.

[3] *escaetores*] escaetoris in MS.

[4] *elucescet*] elucesset, MS.

runt ; et ipsa Katerina breve domini regis de proce- A.D. 1286 -1310.
dendo ad præfatam assisam proferebat ; et, si qua subfuerit difficultas quare id, rege inconsulto, ipsi justitiarii facere nequirent, tunc ei recordum et processum ex integro certificarent. Et, quia dominus rex per supradictum breve suum de scaccario testabatur quod prædicta tenementa liberata fuerunt abbati nostro per extentam, tanquam pertinentia ad dictum manerium de Wyfelesby, et retornatam in scaccario, non videbatur justitiariis quod ad captionem assisæ prædictæ, domino rege inconsulto et extentis prædictis non inspectis, rite foret procedendum ; cum rei veritas melius sciri poterit per extentam inde factam quam per recognitionem assisæ in hac parte. Unde dies datus est ; et mandatum fuit thesaurario et camerario quod scrutarentur extentam de tenementis prædictis, et transcriptum eorum eis ad certum diem transmitteretur. Ad quem diem partes venerunt, et verum transcriptum extentæ ipsius manerii de Wyfelesby prolatum fuit ; in qua extenta ipsa terræ et tenementa continebantur. Nam, ante sex annos præcedentes, ipsa Katerina recognovit dictum manerium de Wyfelesby cum pertinentiis esse jus domini regis, et illud ei reddidit in curia domini regis, et inde finem levavit inter eos. Sed tamen tunc dicebat ipsa tenementa ad manerium de Wyfelesby non pertinere, nec ea domino regi reddidisse, nec regem inde seisitum fuisse, nec ideo extentam illam debere præjudicari. Auditis ergo hinc et inde litigiis, inspecta charta domini regis nobis facta, visis etiam et examinatis extentis prædictis quæ factæ fuerunt ante confectionem chartæ regiæ supradictæ, manifeste patebat quod dominus rex extitit seisitus de tenementis prædictis, et illa de seisina sua nobis dedit per extentam, in allocationem triginta libratarum terræ, tanquam pertinentia ad prædictum manerium de Wyfelesby ; quodque rex quicquid habuit in prædicto manerio de Wyfelesby, tempore confectionis

Production of the extent of the manor.

The lands shown to have been held by the king with the manor of Wyfelesby ;

and to have been conveyed

A.D. 1286–1310. Right of appropriation.

Thomas de Corebrygge, tunc archiepiscopus Eboracensis, compositionem ordinavit ut, præfato domino Radulpho rectore cedente vel decedente, nobis liceret possessionem ejusdem ecclesiæ ingredi et nancisci,[1] sui vel archidiaconi assensu minime requisito; et etiam per vicarium perpetuum per archiepiscopum Eboracensem qui pro tempore fuerit [instituendum] eidem ecclesiæ idonee serviretur, qui curam habeat animarum, residereque in ea personaliter teneatur. Ad quem librorum, vestimentorum et aliorum quorumcunque ornamentorum ecclesiæ, sustentationem et renovationem, et cum opus fuerit provisionem, postquam illa sufficienter ipsa prima vice per nos sibi fuissent liberata, decrevit pertinere. Qui sponsalia, vigilias, et denarium pro quolibet præsenti defuncto, legataque sibi, et unam bovatam de gleba ecclesiæ, et viginti marcas perciperet annuatim de nobis et retineret imperpetuum. Et, quoties pars vel totum dictarum 20 marcarum aretro foret terminis limitatis per octo dies, duplum eidem solveremus, et pro defectu solutionis per quindenam ipsum duplum et totum altaragium perciperet, usque dum ei plenarie solveretur. Hoc tamen idem archiepiscopus diffinivit, ut, in oneribus tam ordinariis quam extraordinariis agnoscendis, vicarius idem quartam partem taxationis subiret cujuscunque de dicta ecclesia, dum integra erat, factæ, seu imposterum ut de integra faciendæ, et nos tres partes taxationis ejusdem perpetuis temporibus agnosceremus. Sed, cum confirmationem capituli Eboracensis de præscripta appropriatione ejusdem ecclesiæ quæreremus, per annum et amplius negotium delatum fuit, eo quod, indemnitatem[2] ipsius capituli occasione appropriationis ejusdem ecclesiæ perpendentes, ipsam confirmationem concedere noluerunt, nisi nos ipsis annuatim decem marcas solvere teneremur. Quapropter, ipsam confirmationem adepti, decem marcas annuatim

The cure to be served by a perpetual vicar.

Fees and stipend.

Apportionment of charges.

Annuity to the chapter of York for confirmation of the appropriation.

[1] *nancisci*] nancissi, MS.

[2] *indemnitatem*] indempnitatem, MS.

de camera abbatis eis reddere monasterium nostrum obligabamus, nosque et eandem ecclesiam de Naffretona pro præfata pecunia, quoties cessatum fuerit, submittentes, non obstantibus quibuscunque privilegiis nostris; renuntiantes insuper litteris super hoc impetratis et impetrandis, omnique exceptione et juris remedio per quæ solutio prædicta pensionis x. marcarum facienda differri poterit vel aliqualiter impediri. Sed licentiam regiam super appropriatione dictæ ecclesiæ non impetravimus; unde et postea gravabamur; ut in tempore domini Adæ abbatis 14 postea referetur. Solvimus etiam pro dicta ecclesia præbendario altaris Sancti Andreæ, in ecclesia collegiata Sancti Johannis Beverlacensis, quinque solidos et quatuor denarios annuatim. Abbas etiam et monachi de Whytby habent duas partes decimæ garbarum de omnibus dominicis terris ad dominicum et culturam situs manerii de Naffretona pertinentibus,[1] tam in campo de Naffretona quam in campo de Wandesforthe, et præcipue de illis terris quæ fuerunt in dominica cultura ipsius manerii ab antiquo, quæ valent annuatim quasi sex marcas; et tertia pars dictæ decimæ garbarum dictarum terrarum nobis et dictæ ecclesiæ reservatur.[2] Cujus ecclesiæ antiqua taxatio ad lx. libras extendebatur; sed, propter vastationem Scottorum dudum in partibus illis, ejusdem ecclesiæ taxatio in xxvj. libris, xiij. solidis, iiij. denariis minoratur; et sic ad xxxiij. libras, vj. solidos, viij. denarios de novo taxabatur. Secundum quam novam taxationem onera ejusdem ecclesiæ pro rata portionis supportantur. Cum autem corporalem possessionem ejusdem ecclesiæ nanciscemur,[3] et cancella ipsius ecclesiæ reparatione necessaria indigeret, vicarius perpetuus eidem ecclesiæ primus institutus quartam partem onerum reparationis ejusdem cancellæ, ut tenebatur,

A.D. 1286–1310.

Royal licence not obtained.

Payments out of the tithes of Naffreton to the college of Beverley and the abbey of Whitby.

f. 93 *b*.

Taxation of the church.

Charge of repair of the chancel.

[1] *pertinentibus*] pertinentium, MS.

[2] *reservatur*] reservantur, MS.

[3] *nanciscemur*] nancisseremur, MS.

A.D. 1286–1310.

renuit supportare. Quapropter, ad compositionem nostram recursum habentes, ipsum vicarium ad curiam Eboracensem coram judicibus fecimus evocari. Ubi idem vicarius fuerat condemnatus[1] ad quartam partem onerum reparationis et renovationis dictæ cancellæ et aliorum onerum, secundum formam compositionis, supportandam. Et capellanus quidam bullam a domino papa super provisione quadam habenda de prima ecclesia vacante, et ad collationem nostram spectante, impetravit. Et cum pro ipsa ecclesia de Naffretona, quæ tunc per appropriationem archiepiscopi in usus nostros proprios fuerat adunata, omnia sua negotia ipsam provisionem tangentia pro parte sua rite exequendo peregisset, atque memoratam provisionem nobis proposuisset, acceptis xl. solidis, ipsam bullam et alia sua instrumenta qualitercunque super dicta provisione impetrata, contra nos ultra non prosecuturus, nobis liberavit.

A papal bull granting away a vacant living in the patronage of the monastery.

XIIII. *De appropriatione ecclesiæ de Skypse.*

Skypse. Appropriation of the church of Skypsey.

Sic autem abbas Rogerus, anno penultimo abbatiatus sui, ecclesiam parochialem de Skypse præscriptam, accepta a rege Edwardo filio regis Henrici licentia et confirmatione dictæ licentiæ ab Edwardo filio suo, monasterio nostro in usus proprios retinendam annectere conabatur. Sed et ipse Edwardus rex 2us, super damnificatione nostra pro conventionibus de escambio de Wyk et Mytona prædictis pro aliis maneriis plenarie, ut præfertur, non observatis nobis compatiens, ad dominum Willelmum de Greenfeld, tunc Eboracensem archiepiscopum, affectuosas preces pro nobis destinavit, ut inopiam nostram curaret in appropriatione dictæ ecclesiæ relevare. Unde præfatus archiepiscopus, damnificatione nostra, litteris regiis et aliis motivis, insti-

[1] *condemnatus*] condempnatus, MS.

gatus, cum nos eandem ecclesiam, jus patronatus ejusdem ecclesiæ, perpetuam vicariam et quicquid juris in ea habebamus, ipsius ordinationi de plano submitteremus, præfatam ecclesiam cum omnibus fructibus, redditibus et proventibus, ac aliis quibuscunque ad eam spectantibus, nobis et monasterio nostro in usus proprios concessit, perpetuis temporibus possidendam. Ita videlicet quod, cedente vel decedente domino Ricardo de Thorpia, tunc rectore ipsius ecclesiæ, quem jampridem præsentavimus ad eandem, possessionem ejusdem ecclesiæ, auctoritate ipsius archiepiscopi requisita et obtenta, libere ingredi valeremus, salva congrua portione pro vicarii ipsius ecclesiæ sustentatione. Cujus vicariæ perpetuæ collationem sibi et successoribus suis reservabat. Ejusque ordinationem sic constituit; quod haberet unum mansum pro vicaria deputatum, et decem libras sterlingorum a nobis reciperet annuatim, et ut capitulo Eboracensi 20 solidos archidiaconoque unam marcam, nomine procurationis, singulis annis solveremus. Et, si in solutionibus præfatis vicario et capitulo debitis vel in earum parte cessaverimus, omnes fructus, redditus et proventus, ejusdem ecclesiæ ipso facto decrevit archiepiscopus manere sequestratos; teneremurque pro singulis vicibus cessationis hujusmodi in centum solidis, fabricæ ecclesiæ Eboracensis applicandis: et nihilominus in abbatem, priorem, suppriorem, cellerarium et sacristam, canonica monitione præmissa, majoris excommunicationis sententiam promulgavit. De oneribus etiam aliis sic ordinavit; ut nos cancellum prædictæ ecclesiæ quoties opus fuerit reficere teneremur, et etiam de novo construere si necessitas immineret; libros et ornamenta, quatenus de consuetudine patriæ ad rectores vicinarum ecclesiarum pertinet ministrare, nostris sumptibus et expensis exhiberemus; et alia onera ordinaria vicarius supportaret; extraordinaria autem inter nos et vicarium pro rata portionis cujuslibet dividerentur. Cum ergo nos confirmationem prædicti capituli Eboracensis super

A.D. 1286–1310.

Provision for the vicar.

Repair of the chancel, and ordinary charges.

Refusal of the chapter of York to

A.D. 1286–1310. confirm the appropriation.

prædicta appropriatione quæreremus, canonici ipsius capituli, indemnitatem suam in 20 solidis annuis tantum, in quibus eis secundum formam appropriationis tenebamur, existimantes minus caute observatam, ordinationem ejusdem appropriationis nullo modo confirmare voluerunt. Nos ergo adnullationem prædictæ appropriationis, renitente sic capitulo Eboracensi, perhorrentes, promisimus dicto capitulo quod, si præfatos 20 solidos annuos nobis imperpetuum relaxarent, ad suam indemnitatem plenarie conservandam quatuor marcas annuatim eis solvere teneremur. Qua promissione ab ipso capitulo admissa pro firma, canonici dicti capituli memoratam appropriationem approbarunt. Sed nec tunc præfata promissio finem sortita est. Nam usque ad biennium dilationem accepit; et medio tempore, præfato domino Rogero abbate cedente ab officio, per dominum abbatem Adam de Skyrena successorem suum contigit ac oportuit præfatam promissionem executioni debitæ mancipari ut in suo tempore apparebit. Et cum præscripta agerentur, et nos ejusdem ecclesiæ corporalem possessionem, cedente vel decedente dicto domino Ricardo rectore, auctoritate ipsius archiepiscopi irrequisita, ingredi minime valeremus, ut præfertur, præfatum dominum Ricardum ad juris sui renuntiationem in manus archiepiscopi sollicite inducebamus. Unde procurator noster et præfatus dominus Ricardus, in præsentia domini archiepiscopi constituti, ordinationi et decreto ipsius archiepiscopi super ecclesia prædicta, sponte et simpliciter juramento præstito, pariter submiserunt; ita quod quicquid per præfatum archiepiscopum foret in hac parte ordinatum observaremus. Nos ergo monasterium nostrum, grangias, possessiones et bona nostra, in Holdernesse dicto archiepiscopo submisimus in hac parte. At ipse dominus Ricardus eandem ecclesiam, cum omnibus juribus et pertinentiis suis, et totum jus quod in eadem habuit, in manibus ipsius archiepiscopi resignavit. Unde ipse archiepiscopus ordinavit

f. 94.

Resignation of the church into the hands of the archbishop.

quod nos sua auctoritate possessionem ejusdem ecclesiæ ingrederemur, et ipsam haberemus cum suis juribus et pertinentiis universis; nobisque injunxit ut grangias de Arnallia, Rowtona et Hayholmo, cum redditibus et aliis pertinentiis suis, supradicto domino Ricardo de Thorpia ad totam vitam suam traderemus, et ad hoc nos sententialiter condemnavit. Et, præter easdem grangias cum pertinentiis, quæ 50 marcas et amplius valebant omni anno, concessimus eidem ad totam vitam suam duo clausa herbagii, videlicet le Northpark et Sowthpark, pertinentia ad Northgrangiam, et octo acras prati vocati Monkdayle in Est Benyngholmo. Et, cum hæc agerentur, præfatus dominus Ricardus, post 12 annos, ipsam grangiam de Hayholmo nobis sursum reddidit, et post 31 annos grangias de Arnallia et Rowtona, et reliquas terras cum pertinentiis quas de nobis tenebat, nobis reddidit; ita quod pro residuo vitæ suæ 24 marcas annuatim ei reddere teneremur. Et vixit postea quinque annis.

A.D. 1286-1310. Who grants it to the monastery, with injunction to confer it on Sir Richard Thorpe. Lands granted to Sir Richard Thorpe with the vicarage.

Afterwards exchanged for an annuity of 20 marks.

XV. *De extenta et pensionibus ecclesiæ de Skypse; de travis Sancti Johannis Beverlacensis; de plumbo dormitorii conversorum vendito; de tabulis magni altaris; de ædificatione cameræ abbatis; de cessione Rogeri abbatis* 13; *et de archiepiscopi*[*s*] *Eboracensibus.*

Est autem extenta ejusdem ecclesiæ de Skypse xxiij. libræ, vj. solidi, viij. denarii. Cujus decima xlvj. solidi, viij. denarii. Et sunt onera ordinaria annua ipsius ecclesiæ, videlicet, vicario x. libræ, capitulo Eboracensi xx. solidi. Sed postea ipsi xx. solidi annui nobis relaxabantur. Sed, pro ipsis, dicto capitulo liij. solidos, iiij. denarios, solvimus annuatim. Item, archidiacono xiij. solidos, iiij. denarios, ut præfertur. Item, archiepiscopo pro senagio [cœnagio ?] iiij. solidos. Item, abbati Albemarliæ pro antiqua pensione xxvj. solidos, viij. denarios;

Value of the church of Skipsey. Charges upon it.

A.D. 1286–1310.

et eidem pro nova pensione xiij. solidos, iiij. denarios. Cujus novæ solutionis causa tempore Roberti abbatis 16 clarius apparebit. Reddimus etiam præposito Beverlaci pro eadem ecclesia xliij. quarteria avenarum annuatim. Cujus ratio, ut dicitur, talis habetur. Cum dudum rex Adelstanus, circa annum Domini 930, præsidio Sancti Johannis Beverlaci Scottos devicisset, Beverlacum de Scocia rediens, terras, redditus et tenementa nonnulla, ecclesiæ Sancti Johannis Beverlaci assignavit, ad servientium ibidem clericorum sustentamentum, quo liberius et quietius Deo et Sancto Johanni deservirent. Inter quæ etiam, eidem ecclesiæ per totum Estridingum, videlicet a regione illa quæ clauditur ex uno latere flumine Derwent, ex altero flumine Humbriæ, et ex tertio latere mari septentrionali vel orientali, quæ quidem provincia antiquitus Deira vocabatur, de unaquaque carucata terræ, id est ad cultrum et vomerem, quatuor travas de suis frugibus assignavit. Quæ etiam fruges antiquitus hescornes vocabantur. Sed perversi lectores, partem inferiorem litteræ h. abradentes, h. in b. ad libitum per clausuram partis h. litteræ abrasæ transformant, et sic h. ibidem postponentes et bestcornes pro hestcornes sinistre nominantes, rectores ecclesiarum et cultores terrarum multipliciter inquietant. Nam eædem quatuor travæ de colonis dictæ provinciæ per præfectos regios exigebantur, et ad pabulum equorum regis singulis annis solebant persolvi, et inter regia vectigalia computabantur. Sed qualiter rectores ecclesiarum ad solutionem dictarum travarum [tenentur], præsertim cum nihil aliud quam decimas suas percipiant de colonis, et quarteria pro travis ipsis continue liberentur modernis temporibus, penitus ignoratur. Solvimus etiam eidem præposito Beverlaci pro grangia de Waghna sex quarteria et dimidium drageti, et xiiij. quarteria avenæ. Sed hujus solutionis causam penitus ignoramus; præcipue cum nullæ aliæ terræ vel grangiæ in dicta provincia ad præ-

Origin of a payment of 43 quarters of oats to the provost of Beverley.

Four traves of every carucate.

f. 94 *b.*

Corruption of the term hesteorn into bestcorn.

Payment of draget and oats to the provost of Beverley for the grange of Waghen,

fatam præposituram, præter ipsam grangiam de Waghna, ad hujusmodi præstationem travarum seu quarteriorum onerentur. Solvimus etiam pro ecclesia de Esyngtona xliiij. quarteria avenæ, et pro ecclesia de Kayngham xvij. quarteria et dimidium avenæ; de quibus tempore domini Roberti abbatis 16 postea referetur; et pro ecclesia de Naffretona v. solidos iiij. denarios tantum, pro avenis dictam ecclesiam concernentibus, præbendario altaris Sancti Andreæ in ecclesia Sancti Johannis Beverlaci memorata. Hic autem abbas Rogerus, cum quandam magnam summam pecuniæ magistro Roberto de Scardburgh decano Eboracensi, qui construi fecit in monasterio magnam cameram juxta cimiterium versus orientem, pro dimissione ecclesiarum suarum de Poklyngtona, Dryffeld et Kylloma, ad certos terminos nobis facta, dimitteret, et ipse magister Robertus decanus, ultimum condens testamentum, fratribus Minoribus de Scardburgh, mediante domino Johanne Utred milite, cognato suo ac executore *testamenti prædicti*, centum marcas ad conducendum aquam de *Gyldhowselyf* ad domum suam in villa[1] de Scardburgh *legasset*, *dictus* dominus Johannes *miles*, *post obitum præfati magistri* Roberti, ad solvendum *dictis fratribus Minoribus* præfatas centum marcas nos attornavit, et residuum præfatæ summæ sibi reservavit. Pro qua quidem pecunia plurima dispendia perpessi sumus. Nam fratribus ipsis Minoribus, cum pecunia ipsis persolvenda defuisset, plumbum de dormitorio conversorum nostrorum sublatum, in satisfactionem lxxviij. marcarum de ipsis centum marcis, dederamus. De quo quidem plumbo ecclesia, seu major pars ejusdem, dictorum fratrum Minorum de Scardburgh dicitur esse cooperta.

A.D. 1286–1310.

and for Easington and other churches.

Erection of the great chamber near the cemetery. A large sum owing to Robert of Scarborough, *dean of York*; *and exacted by his executor for the payment of a legacy to* the Friars Minors of Scarborough.

The lead from the roof of the dormitory of the converts given in satisfaction of the sum.

[2]Hic etiam abbas fecit duas tabulas ad magnum altare in ecclesia laudabili pictura decoratas; et, cedere

Two painted altar tablets.

[1] *cilla*] villam, MS.

[2] From this point the collation is resumed with the Phillipps MS.

A.D. 1286–1310. Building of the abbot's chamber, by abbot Roger.

abbatiatu deliberans, ædificavit pro receptaculo suimet post abbatiatum quandam cameram, quæ post illud tempus dicitur et est camera abbatis; uti cernitur in præsenti ab orientali parte infirmitorii monachorum.[1]

His resignation of office.

Et, cum hæc omnia agerentur, anno administrationis suæ 24, anno videlicet Domini 1310, cedens ab officio,

Debt and stock of the monastery.

reliquit debitum domus M.clxix. libras, xvj. solidos, vj. denarios, et staurum, oves videlicet quinque millia cccevj., grossa animalia D.cvj., et equos cxx. Vixit autem post cessionem suam 8 annis; et in capitulo juxta dominum Hugonem abbatem 5, ab ejus latere sinistro,[2] mortuus sepelitur: et successorem[3] dominum Adam de Skyrena abbatem 14 est adeptus.[4]

Cap. XVI. *De Johanne Romano, Henrico de Newerk*[5] *et Thoma de Corbryg, Eboracensibus archiepiscopis.*

A.D. 1285–1303. John Romayne archbishop of York.

Tricesimus viij[us] successit Willelmo Wykwano Johannes dictus Romanus, ecclesiæ Eboracensis canonicus. Hic . . . anno Domini 1285 electus, ... a papa Honorio 4 in curia Romana consecratus est. Hujus pater Johannes, genere Romanus, ecclesiæ Eboracensis thesaurarius et canonicus, partem crucis ecclesiæ beati Petri Eboraci borealem, quæ se extendit versus palatium archiepiscopi, et egregium campanile in medio crucis ejusdem ecclesiæ erectum, sumptibus suis propriis construxit. Hic etiam domum illam præcipuam, infirmitorium pauperum, hospitalis Sancti Petri Eboracensis, in qua viri a mulieribus segregati conversantur, sumptibus suis propriis pro majori parte construxisse et alia multa pietatis opera fecisse memoratur. Hic itaque venerabilis præsul Johannes, super omnes . . . . Eboracensis ecclesiæ archiepiscopos, dapsilis, munificus, et in retinendis militibus honorabilis, incomparabiliter existens, honorem et gloriam ecclesiæ cui præerat

T. S. col. 1

Portions of the cathedral and other buildings erected by the archbishop's father.

Character of the archbishop.

[1] *ab . . . monachorum*] wanting in P.

[2] After *sinistro* insert versus boream, P.

[3] After *successorem* insert suum, P.

[4] The remainder of the narrative under Roger the 13th abbot is supplied from the Phillipps MS.; and the abridgment in the Egerton MS. is added as an Appendix.

[5] *Newerk*] corrected from Greenfeld in MS.

in omnibus quærebat et laudabiliter manutenebat. . . . Et anno Domini 1290, et pontificatus sui 5, 8 idus Aprilis, scilicet die Veneris proxima post Dominicam in qua cantatur "Lætare "Ierosolima," inchoatum fuit fundamentum navis majoris ecclesiæ beati Petri Eboracensis, parte australi. . . . In cujus operis fundamento idem archiepiscopus . . . . lapidem primarium eadem die propriis manibus devotissime collocavit. Vixit autem in archiepiscopatu decem annis, mense uno . . . ., et obiit in mancrio suo apud Burtonam prope Beverlacum . . ., anno pontificatus sui 11, et anno Domini 1295, et regis Edwardi filii regis Henrici 23; et . . . . in ecclesia beati Petri Eboraci honorifice est sepultus. Post quem 39us præfuit eidem[1] ecclesiæ Henricus de Newerk, ejusdem ecclesiæ decanus. Hic . . . anno Domini 1296 electus, . . . anno Domini 1298 . . . in ecclesia Eboracensi consecratus, vixit in archiepiscopatu anno 1, ebdomadis 7, diebus 3; et . . . anno pontificatus sui 2, Domini[2] 1299, regni regis Edwardi . . . 27, obiens, in ecclesia beati Petri Eboraci sepultus est. Quo mortuo, 40us regimen dictæ ecclesiæ Eboracensis Thomas de Corbrygge, ejusdem ecclesiæ canonicus et custos capellæ Sancti Sepulcri Eboracensis, . . . sortitus est. Hic sacræ theologiæ doctor egregius, et non solum theologiæ, immo, quod raro uni mortalium accidit, omnium liberalium artium professor extitit incomparabilis; qui prius cancellarii officio in ecclesia Eboracensi longo tempore functus est, postmodum resignata cancellaria custos et sacrista præfatæ capellæ . . . . fuerat effectus. Hic itaque . . . . anno Domini 1299,[3] electus in pastorem, curiam petiit Romanam. Ubi . . . . eodem anno consecratus est a papa Bonefacio octavo, et [4]a papa rogatus contulit custodiam dictæ capellæ magistro Gilberto de Segrave, sacræ theologiæ doctori et ecclesiæ Lincolniensis canonico, ut personaliter in ea resideret. Et ideo, a rege Edwardo 1 pluries rogatus ut eandem capellam Johanni Bussche notario suo conferret, non acquievit.[4] Quapropter rex iratus tres baronias archiepiscopatui Eboracensi ab antiquo collatas et eidem annexas, post multas persecutiones et . . . injurias, seisiri fecit, et eas usque ad obitum archiepiscopi in manu sua retinuit. Quo infra breve defuncto sedeque vacante, decanus et capitulum . . . . Eboraci, ad instantiam regis

A.D. 1285–1303. Foundation of the nave of the cathedral.

Succession of Henry of Newerk, archbishop of York, 1296.

Succession of Thomas Corbridge as archbishop, 1299.

He confers the wardenship of St. Sepulchre's on Gilbert Segrave, in opposition to the king's wish.

The wardenship afterwards

[1] *eidem*] Eboracensi, T. S.

[2] *Domini*] Dominicæ Incarnationis, T. S.

[3] 1299] supradicto, T. S.

[4] *a papa . . . acquievit*] abridged from T. S.

A.D. 1285–1303. conferred on the king's nominee.

expulso dicto magistro Gilberto, custodiam dictæ capellæ præfato Johanni contulerunt. Hic autem venerabilis pater Thomas ordinationem appropriationis ecclesiæ nostræ de Naffretona fecit, et [vixit] in archiepiscopatu annos 3, menses 6 et dies 10. [Quibus transactis] obiit apud Lanum . . . anno pontificatus sui 4, et Domini[1] 1303, regnique Edwardi . . . . primi 31, et in ecclesia collegiata de Suthwelle . . . . sepultus est. Post quem Willelmus de Greenfeld in archiepiscopatum subrogatur; qui fecit ordinationem appropriationis ecclesiæ de Skypse, ut præfertur.

Succession of William Greenfield as archbishop.

XVII. *De Nicholao papa 4; de decimatione ecclesiæ Anglicanæ; de deletione Christianitatis in Terra Sancta; de Cœlestino papa 5 cedente a papatu; et mutatione habitus sancti Benedicti.*

A.D. 1287–1298. Pope Nicholas IV.

Post Honorium 4 rexit sedem apostolicam Nicholaus 4, natione Asculanus, de religione beati Francissi, anno Domini 1287. Hic, licet sanctæ vitæ crederetur, præ nimia tamen benignitate sua ductilis fuit, ita quod pro voluntate cardinalium regebatur. Hic primo concessit decimas totius ecclesiæ Anglicanæ per 6 annos continuos Edwardo j°. regi Angliæ, in sumptus suos ad Terram Sanctam. Taxatæ 'sunt' ergo ecclesiæ Anglicanæ iterato, et vacavit extunc taxatio dudum facta per episcopum Norwycensem præcepto Innocentii papæ 4. Hic autem papa Nicholaus, ut dicitur secundum prophetiam Joachim, sepultus est in inferno. Fratres vero Minores dicunt eum indulsisse ordini eorum quod semper papa per eorum ordinem eligeretur. Quibus fratribus Minoribus idem papa contulit claves et custodiam capitum sanctorum apostolorum Petri et Pauli in altari Sancti Johannis Lateranensis, quas nullus postea papa ab eis obtinere potuit ullo modo, usque ad tempus Urbani papæ 5, sicut in sequentibus

His taxation of England. f. 102 *b*.

His indulgences to the Friars Minors.

[1] *Domini*] Dominicæ Incarnationis, S.

dicetur. Hujus papæ Nicholai anno 2 per Sarracenos Tripolis civitas deleta est, et Christiani ibidem inventi in ore gladii mortui sunt. Anno etiam ejusdem 4, mense Maii, 15 calendas Junii, Acon a Sarracenis destructa est, et Tirus, burgum Sidonis cum castro, et castrum Peregrini cum locis adjacentibus, destructæ sunt, et Christianitas in illis partibus penitus deleta est. Patriarcha Ierosolomitanus 'fugiens' in batello in mari submersus est. Pluresque inde fugientes et ad propria iter carpentes, vel in mari, vel in via, vel in partibus propriis, vitas suas miserabiliter terminarunt. A.D. 1287–1298. Affairs of the Holy Land.

Radulphus rex Romanorum imperavit annis 18, et caruit benedictione imperiali, et mortuus est anno Domini 1291. Post quem Adulphus comes Nasowe eligitur in regem Romanorum. Sed per Albertum ducem Austriæ, filium prædicti Radulphi, fuit interfectus in bello; qui rex Romanorum fieri cupiebat. Post Nicholaum papam 4 sedit papa Cœlestinus 5, qui prius dicebatur Petrus de Murrona,[1] eremita juxta Salmonam, et subito propter vitæ sanctitatem ad papatum est assumptus, anno Domini 1294. Elections of emperors.

Arundel MS., 220, f. 225 *b*.

Election of pope Celestine V., 1294.

Hic habitum ordinis Sancti Benedicti in Monte Cassino de nigro commutavit in russetum; et in tantum se petentibus exhibuit gratiosum quod raro cuiquam petita denegaret. Statuitque quod papa propter insufficientiam et alias ex causa legitima posset dimittere papatum. Unde reputans se ad onus officio papali incumbens minus sufficientem,[2] . . . coram fratribus suis in scriptis papatui cessit, ... nihil sibi omnino reservans. Ad hoc enim subdole inductus fuit per Benedictum Gaitanum cardinalem suum, qui postea sibi succedebat et dicebatur Bonefacius 8, ut sibi succederet in papatum. Factus tamen papa, dictus Bonefacius statutum illud de cessione papæ revocavit. Sedit quidem dictus Cœlestinus papa a 5 die Junii usque ad festum Sanctæ Luciæ, mensibus 6, diebus xxij., et post cessionem suam fugere voluit et ad eremum redire ibique latere. Sed

Change of the colour of the habit of the Benedictines.

His resignation.

Succession of pope Boniface VIII.

Retirement of Celestine to a hermitage.

[1] *Murrona*] Read Murone.

[2] *sufficientem*] sufficientes in MS.

A.D. 1287–1298. He is seized, and held in confinement, by Boniface. Miracles after death.

in Ungaria captus et ad Bonefacium ductus est. Qui misit eum in 'arctam' custodiam; et ibi dicitur decessisse, et in quodam monasterio prope Florentinum[1] sepultus fuisse perhibetur, anno Domini 1298. Hic post mortem multis claruit miraculis. Ideoque Clemens papa 5 ipsum fratrem Petrum catalogo sanctorum confessorum associavit.

CAP. XVIII. *De Bonefacio papa* 8; *de canonizatione Lodowici regis Franciæ;*[2] *de* 6 *libro decretalium et aliis constitutionibus; de pecunia fratrum Minorum, et de confessionibus eorum; de terræ motu; de Marco mercatore Veneciæ; et de indulgentia statuta omni anno* 100.

A.D. 1295–1303. Proceedings of pope Boniface VIII.

Bonefacius papa 8 sedit papa post Cœlestinum 5; qui singulari quadam via potentiam suam et papalem magnificentiam voluit dilatare. Unde fertur dixisse, "Prædecessor meus fecit miracula, ego vero faciam mirabilia." Revocavit ergo et cassavit omnes gratias, concessiones, dispensationes, privilegia et exemptiones, et cætera omnia per dictum Cœlestinum prædecessorem suum concessa. Unde idem Cœlestinus in custodia detentus sic prophetando ad eum misit, "Ascendisti ut vulpis, regnabis ut "leo, morieris ut canis." Sicque accidit, ut in sequentibus apparebit. Revocavitque idem Bonefacius omnes gratias per Nicholaum 4 concessas super dignitatibus et beneficiis vacaturis. Anno pontificatus sui 2, dum 12 equi thesauro et jocalibus onusti de thesauro ipsius papæ de Agnania Campaniæ, ubi et ipse oriundus fuit, ad urbem Romam ducerentur, prope urbem ad duo milliaria, quidam Stephanus de Columpna dictos equos cum sarcinis suis cepit, et ad civitatem Penestrinam perduxit. Unde papa multum turbatus fuit, et consis-

Seizure of the pope's treasure by Stefano Colonna.

[1] *Florentinum*] An error for Ferentinum; Ferentino in the Campagna of Rome. For 1298 read 1296.

[2] After *Franciæ*, canonizato, in MS.

torium convocavit. Ad quod domini Jacobus et Petrus de Columpna cardinales non fuerunt. Unde mandatum fuit eis per papam quod statim de urbe recederent, nec domos suas intrarent, et citra 4 dies hinc sequentes thesaurum suum ei sine diminutione remitterent. Qui dum de urbe recessissent, papa facit dirui domum P[etri] de Columpna; ubi multi mortui sunt in impetu casus ejus et contriti. Die vero præfixo reducti sunt equi prædicti cum cofris et cofinis suis onusti. Die vero sequente papa dictos cardinales deposuit, privavit, et inhabiles declaravit, necnon omnes de progenie eorum usque ad quartum gradum per masculinam lineam descendentes eodem modo damnavit, terras eorum destrui, castra et villas ad terram prosterni, et ipsos omnes ab urbe exulari et bona eorum confiscari, mandavit. A.D. 1295–1303.

Ipse canonizavit Lodowicum quondam regem Franciæ; et anno Domini 1297, et pontificatus sui 3, librum sextum Decretalium fecerat compilari. Statuit etiam ut omnes moniales forent de cætero reclusæ et non exirent. Sed multæ earum reclamantes noluerunt admittere hujusmodi statutum, asserentes se non teneri ad arctiores aliquas observantias quam primitus sunt professæ, nec de jure aliquo seu ratione se posse compelli invitas. Unde adhuc liberæ remanent secundum priorem modum suæ professionis, ut est justum. Iste quidem Bonefacius papa, cum cognovisset quod fratres Minores congregassent magnam pecuniam, de qua proponebant emisse ad opus ordinis sui terras, redditus et possessiones, et peterent inde licentiam ab ipso papa, ipse accepit pecuniam ab ipsis fratribus, videlicet centum millia florenorum; et injunxit eis ut secundum regulam Sancti Francissi in paupertate et sine proprio viverent, prout ipsorum regula et professio exigebant. Constituit itaque ne ipsi fratres Minores seu Prædicatores prædicarent seu confessiones audirent sine licentia rectorum ecclesiarum; et ne bona clericorum taxarentur, nec clerici

Canonization of Louis IX.

Ordinance secluding nuns. f. 103.

Confiscation of treasure amassed by the Friars Minors.

Constitution affecting the Friars Minors and Preachers.

A.D. 1295–1303. regibus darent contributiones quocunque modo vel colore quæsitas; et hanc constitutionem libro 6 Decretalium fecit incorporari. Anno Domini 1299, papa cum

Earthquake at Rieti, 1299. curia sua Reatæ residente, in die Sancti Andreæ tantus ibidem erat terræ motus ut, dum papa vellet celebrare, necessario habuit fugere ad domum fratrum Prædicatorum; et plura ædificia ibidem et in convicinis corruerunt; et duravit fere per 10 dies, non continuos sed

Marco Polo. per vices, tam diebus quam noctibus. Circa quæ tempora Marcus filius Pauli, mercator Veneciæ, peragratis per spatium 26 annorum pæne singulis regionibus orbis, scripsit de mundi mirabilibus et de diversitatibus gentium, rituum et provinciarum, sicut in peregrinatione

Jubilee of A.D. 1300. sua vidit et audivit. Hic itaque papa Bonefacius, 'anno 1300,' concessit plenam indulgentiam omnium peccatorum visitantibus limina apostolorum Petri et Pauli in urbe Roma, et statuit eandem indulgentiam omni anno centesimo perpetuis temporibus duraturam. Sed postea per Clementem papam 6 commutatur in annum quinquagesimum, qui dicitur Jubilæus, ut postea apparebit. Post hæc, Urbanus 6 commutavit in annum 33. Tempore cujus Bonefacii 8 factus est concursus maximus Romæ de toto orbe terrarum, de omni conditione, sexu et ordine, ad ipsam indulgentiam obtinendam.

CAP. XIX. *De incarceratione Bonefacii papæ* 8; *de privilegiis ordini nostro concessis per eundem; et de Francis victis per Flandrenses.*

Bull of Boniface VIII., claiming sovereignty over France, burnt in Paris. Eodem anno gratiæ supradictæ idem papa Bonefacius misit regi Franciæ litteras, in quibus asseruit tam regnum Franciæ quam omnia regna mundi ab ipso papa teneri debere, cum ipse vacante imperio esset dominus mundi temporalis. Quas litteras rex Franciæ publice Parisius comburi fecit, et nuntios ipsas deferentes vacuos et sine honore abjecit; et statim omnes vias et

passus per quos Romam transitur arctari fecit, ne aliquis de regno suo illuc pecuniam deportaret. Papa ergo omnes peregrinorum perturbatores excommunicavit. Eodemque anno rex Franciæ convocavit omnes prælatos regni sui, petens ab eis consilium contra papam. Opposita erant contra ipsum papam simonia, hæresis, ingressus illegitimus ad papatum; et ideo non esset ei parendum. Igitur rex idem provocationem contra eum fecit ad concilium generale. Anno quidem Domini 1303, papa Agnaniæ sedens in curia regem Franciæ excommunicatum denuntiavit, et ipsum regem totis nisibus deponere insudavit. Infra tres ergo septimanas deinde sequentes Xarra de Columpna et progenies illius, ac Willelmus de Longareto [1] miles et regis Franciæ senescallus, civitatem Agnaniæ deponentes et palatium papæ deprædantes spoliarunt. Statimque Agnaniæ cives ipsum Xarram de Columpna fecerunt dominum civitatis, et dictus Willelmus cameram conscendit papalem, et papam ipsum pontificalibus indutum coram crucifixo et reliquiis sedentem cepit, et inhumane tractans eum in equum effrænem, versa facie ad posteriora equi, posuit, et sic eum per mediam civitatem deduxit; eique ridiculose plures illuserunt, et ipsum fatigatum in custodia sine cibo et potu per quatuor dies tenuerunt, ita quod fere fame interierat. Et dum ipsum papam secum abducere et thesauros ecclesiæ deprædare disponerent, populus civitatis congregata fortitudine supradictos invasores et eorum militiam debellantes vicerunt, papam de eorum manibus liberaverunt, et in palatio suo liberum dimiserunt. Interim nuntiatum est Romanis de captione papæ, qui auxiliatores ei miserunt. Sed ante adventum illorum liberatus est. Unde cum eis transtulit se Romam, et exinde gratiosior apparebat. Et 31 die a tempore liberationis suæ Romæ diem clausit extremum, et apud Sanctum Petrum tumulatur. Scripserunt tamen

A.D. 1295–1303.

Excommunication of the king of France.

Outrage on the pope in Anagni.

Death of Boniface VIII.

[1] *Longareto*] Read Nogareto.

A.D. 1295–1303. Attributed to ill-treatment. His claim to the sovereignty of Scotland.

aliqui quod præfatus Petrus et præscripti Petrus et Jacobus de Columpna cardinales, fœderatis viribus, ipsum papam comprehenderunt et in equum effrænem versa facie ad caudam posuerunt, quem sic discurrere usque ad novissimum halitum[1] fecerunt, ac fame necaverunt. Ipse autem papa Bonefacius litteras suas regi Angliæ dirigebat, in quibus probare nitebatur quod rex Angliæ nullum habere deberet dominium vel superioritatem in regno Scociæ, sed potius illud regnum a sede apostolica teneri debere; citansque quodammodo regem Angliæ ad mittendum procuratorem qui super hoc posset subire judicium in curia Romana. Sed rex Angliæ litteras sibi remisit responsales et satis declaratorias juris sui, ita quod papa ulterius non est prosecutus in causa prædicta. Concessit itaque idem papa Bonefacius, ad instantiam cujusdam cardinalis qui ordinis sui professor extitit, ordini nostro, ut de terris nostris, cultis et incultis, ad ordinem nostrum spectantibus, quas aliis tunc concessimus vel in posterum concedemus excolendas, de quibus tamen aliquis decimas seu primitias non percepit, nullus a nobis seu cultoribus terrarum illarum, aut quibuscunque aliis, decimas seu primitias auderet exigere vel præsumeret extorquere. Sed quia plerisque personis ordinis venit in dubium qualiter illa verba in dicto privilegio, " de quibus aliquis decimas seu primitias " non percepit, " secundum verum intellectum debeant effectu debito mancipari, idem privilegium in plerisque domibus ordinis nullum effectum in ejus prosecutione est sortitum. Aliqui tamen, secundum[2] tenorem dicti privilegii, in placitando, sententias definitivas pro se assequi meruerunt. Anno Domini 1301, Willelmus comes Flandriæ proditione Karoli fratris regis Franciæ ductus est sub pacis specie in Franciam, et ibidem captus incarceratur. Fecit ergo Philippus rex Franciæ

R. Hig col. 24

f. 103 *b*.

Privileges granted by him to the Cistercian Order.

A.D. 1301. Seizure of William, count of Flanders, and war

[1] *halitum*] alitum, MS.

[2] After *secundum*, verum intellectum, erased.

totam Flandriam in manus suas seisiri, et custodes per loca singula deputavit. Flandrenses tamen regios custodes a Flandria expulerunt. Quo audito, rex Franciæ[1] exercitum copiosum in Flandriam misit. Unde inter Gallicos et Flandrenses bellum campestre prope Curteray in Flandria commissum fuit, et cessit victoria Flandrensibus. Nam flos totius militiæ Gallicanæ ibi cecidit, et extincta est multitudo copiosa ac populus infinitus, non tam virtute quam cautela pugnantium. Cadentes enim in foveis et fossis resurgere non valuerunt. Unde Flandrenses diem istum, videlicet 11 diem Julii, solennizant valde annuatim. Albertus Romanorum rex per quendam nepotem suum quem exheredaverat interfectus est, anno Domini 1308, et benedictione caruit imperiali.

A.D. 1302. between France and Flanders, A.D. 1301.

Battle of Courtray.

CAP. XX. *De Benedicto papa* 11 ; *de Clemente papa* 5 ; *de infortuniis in coronatione ejusdem ; de Judæis expulsis a Francia ; de captione insulæ Rodi ; de Templariis calumniatis, et erroribus suis ; de* 7° *libro decretalium ; de prima translatione curiæ Romanæ ad Avinionem ; de Henrico Romano Imperatore.*

Post Bonefacium papam 8 sedit papa Benedictus 11us, anno Domini 1303, de ordine fratrum Prædicatorum. Ipse rehabilitavit præscriptos Jacobum et Petrum de Columpna, sed tamen non ad cardinalatum. Hic divisit patrimonium beati Petri cum cardinalibus, ne justitia foret venalis in curia ; incessitque sine armatis hominibus, ut libere possent omnes ad ipsum habere accessum. De quo quidam sic ait,

A.D. 1303–1314. Succession of pope Benedict XI.

" A re nomen habe, benedic, benefac, benedicte,
" Aut rem perverte, maledic, malefac, maledicte."

[1] *rex Franciæ*] repeated in MS.

A.D. 1303–1314. His death.

Succession of Clement V.

Accident at his coronation at Lyons.

Hic regem Franciæ, si culpabilis fuerat de captione Bonefacii prædecessoris sui, non petita absolutione absolvebat, et mortuus est Perusii, pontificatus sui anno 1°; et vacavit sedes fere per annum. Ipso defuncto Clemens 5us eidem subrogatur. Qui cum Lugduni Galliæ coronaretur et inde recessisset, comitantibus eum rege Franciæ et regni proceribus cum clero et populo copioso, pars muri super viam qua veniebat corruit retro eum et multos oppressit. Inter quos dux Britanniæ oppressus infra 4 dies expiravit, et alii 40 de populo corruerunt. Carbunculus etiam qui in summitate diadematis papæ erat cecidit, et ibidem est amissus. Hic itaque Jacobum et Petrum de Columpna ad cardinalatum non solum restituit sed cum aliis de novo creavit.

Expulsion of the Jews from France, A.D. 1306.

Anno Domini 1306, in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, fuerunt capti Judæi omnes in regno Franciæ, et eorum bona confiscata. Fueruntque de regno expulsi per decretum, ulterius non reversuri.[1]

Capture of Rhodes by the Hospitallers.

Ipso anno[2] Hospitalarii cum exercitu Christianorum ceperunt insulam Rodi cum circajacentibus insulis circiter 5, quæ a Turcis prius inhabitabantur sub dominio imperatoris Constantinopolitani.

Suppression of the Templars, A.D. 1307.

Anno Domini 1307, Templarii de multis et enormibus criminibus notati, per inquisitores hæreticorum per totum regnum Franciæ capiuntur, in die Sancti Edwardi confessoris, rege Francorum ad eorum captionem adjutorium brachii sæcularis [præstante]. Rex ergo Franciæ ad dominum papam, qui tunc Pictavis erat, cum multis nobilibus Pictavis venit; ibique multos Templarios adduci fecit, et eos super certis articulis examinari. Quorum aliqui articulos fatebantur, aliqui non. Qui autem confessi fuerant recipiebant omni die 5 solidos Parisienses, qui autem non, 12 tantum denarios Parisienses, ad victum suum. De mandato ergo papæ, bullæ emanarunt quod

[1] *reversuri*] corrected from revertendi, MS.

[2] *Ipso anno*] preceded by the words Anno Domini in MS.

ubicunque Templarii invenirentur caperentur. Dominus itaque Edwardus rex Angliæ dictos Templarios per totum regnum Angliæ omnes uno die capi et incarcerari præcepit, quorum bona et prædia confiscabantur, tantum singulis dictorum Templariorum ad sustentationem 4 denariis diebus singulis reservatis. Septuaginta enim et duo eorum in præsentia papæ et cardinalium confessi sunt hæreses et errores quæ sequuntur. In primis, quod in prima professione sua abnegant Dominum Jhesum Christum, ejus incarnationem et fidem Christianam, spuuntque ter in faciem crucifixi. Advocato etiam diabolo et eis corporaliter apparente, osculantur eum, et præsidentem suum cui profitentur, in ore, in umbelico, et in ano. In quo facto tantum illi tres erunt in camera obscura, existentibus aliis fratribus extra in circuitu domus paratis, per hunc modum nolentem profiteri interficere festinantibus. Item, quod omnino interdicitur eis usus fœminarum, ita quod quando invaluerit temptatio carnis abutantur licite sociis suis.[1] Item, quod habent caput cujusdam Sarraceni penes se, qui quondam, ut credunt, fuit magister ordinis eorum et istos nefarios ritus induxit; et illud caput habet carnem et cutem exsiccatas et macie confectas, et canos in vertice et barba. Quod quidem caput, primo die capituli generalis eorum, ante mediam noctem, coram altari in quadam capella ponitur, vestibus sericis et pretiosis capetiis circumseptum.[2] Ubi primo a magistro eorum adoratur ac deinde a singulis. Interroganti vero magistro eorum si vere credant illud esse suum salvatorem respondent singillatim quod hoc credunt. Sicque cantatur missa et terminatur ante auroram. Hæc et multa alia enormia fatebantur. Unde eorum ordo decernebatur penitus annullari.[3] Sed, ipsis in custodia ubique existentibus,

A.D. 1303–1314.

Confession of heresies, and vices attributed to them. f. 104.

[1] After *suis*, sicut Sodoma sive, erased, MS.

[2] *circumseptum*] circumceptum, MS.

[3] *annullari*] adnullari, MS.

A.D. 1303–1314.

differtur usque ad concilium generale. De quibus apud Parisius 54 comburebantur, et de reliquis tempore Adæ abbatis 14 postea referetur. Eodem anno frater Dulcius hæreticus cum suis sequacibus damnatur et comburitur. Anno Domini 1308, in festo Sancti Johannis ante Portam Latinam, combusta est Romæ ecclesia Lateranensis. Hic quidem Clemens papa 5 circa thesauros colligendos et castra construenda insudavit; 7um librum decretalium, quæ Constitutiones Clementinæ vocantur, ordinavit. Sed cito post in concilio . . . apud Viennam . . . eundem librum revocavit: quem tamen successor suus Johannes papa 22us innovavit, corporavit et publicavit, . . . et primus omnium papalem sedem de Roma usque Avinionem transtulit. De ipso quidem papa et ejus gestis tempore domini Adæ abbatis 14 postea referetur. Post Albertum Romanorum regem Henricus Luceburgensis comes electus est in imperatorem, et per eundem papam Clementem apud Aquisgranum corona ferrea coronatus: et assignatur sibi tempus ad 2 annos veniendi Romam ad suscipiendam coronam auream. Anno Domini 1310, coronatur apud Mediolanum corona argentea, quamvis hoc fieri solebat Madoeciæ.[1] Fecitque in die coronationis suæ 200 milites de diversis nationibus. Exinde vero civitates Lombardiæ de homagio requirit. Cremonenses et Laudenses primo resistentes infra breve se reddiderunt. Brixenses vero diu restiterunt, usque dum, multis interfectis et civitate per vim capta, rex per muros intravit, sicque devicti Brixenses se dederunt.

The Clementine constitutions.

R. Hig col. 24

Transfer of the see of Rome to Avignon.

Henry of Luxemburg emperor, A.D. 1308.

[1] *Madoeciæ*] Read Modoetiæ, Monza.

CAP. XXI. *De*[1] *quarta guerra in Wallia; de punitione justitiariorum; de expulsione Judæorum ab Anglia; de decima et quintadecima concessa regi; et de jure regum Angliæ in dominio regni Scociæ.* A.D. 1288–1291.

Cum rex Edwardus primus post conquæstum cum regina Alienora in Vasconia per tres annos commoratus fuisset, guerra quarta in Wallia fuerat suscitata. Nam quidam Wallensis, Rees app Meraduk nomine, propinquum heredem Lewlini et principem Walliæ se vocavit. Tandem post multa flagitia Gilbertus de Clara comes Gloverniæ ei occurrebat, et eum captum atque Eboracum ductum distrahi fecit et suspendi. Et dum rex, anno Domini 1289, in Angliam repedaret, conquestum ei fuit justitiarios omnes et clericos curiæ suæ injusta judicia et favorabilia ultra modum in causis habuisse. Quo in parliamento pro vero comperto, Thomas de Weland capitalis justitiarius ab Anglia per judicium curiæ exulabat. Adam de Stretton, Willelmus de Brumptona, Robertus de Littlebury, Radulphus de Hengham, justitiarii, et alii tam registri quam clerici, carceri mancipantur. Qui magna portione pecuniæ suam redemptionem facientes, a carcere liberati, suis officiis privabantur. Deinde, anno Domini 1290, rex de usuris et falsa prudentia Judæorum, quibus populum suum deceperunt, comperiens in parliamento suo, in crastino Animarum, Judæos omnes in Anglia repertos, propter diffidentiam suam et propter multiplicem falsitatem suam in Christianos expertam, absque ulterius revertendo perpetuo exilio relegabat. Ob cujus relegationis celerem expeditionem, regni communitas regi quintamdecimam suorum mobilium con-

A fourth Welsh war.

Punishment of corrupt judges in England.

Expulsion of the Jews from England, 1290.

Grant of subsidies.

[1] Much of the substance of this chapter will be found in the Brute Chronicle. (See Royal MS. Brit. Mus. 20 A. iii.) The resemblances here and elsewhere are sufficient to show that the two works are partly derived from the same source.

A.D. 1288–1291.

cedebant. Interim Nicholaus papa 4, cum Christianitas in Terra Sancta, ut præscribitur, penitus deleretur, concessit Edwardo regi decimam ecclesiarum Angliæ, Scociæ, Walliæ et Hiberniæ, et etiam decimam omnium possessionum religiosorum, ad subsidium Terræ Sanctæ. Unde ipse rex peregrinationem tunc in Terram Sanctam admisisset, si dissensio orta in terra Scociæ per mortem Alexandri regis Scociæ ei obstaculum non extitisset. Ipse autem Alexander rex Scociæ dudum absque liberis defunctus est, et regnum Scociæ David fratri suo dereliquit. David autem idem tunc defunctus tres filias post se dereliquit, quas Johannes de Balliolo, Robertus de Bruyz et Johannes de Hastynges, desponsarunt;[1] et ideo quilibet eorum una et eadem actione jus in regalia Scociæ vendicavit. Sed regnum Scociæ dividi nequibat, et nullus eorum suam partem alteri voluit relaxare. Alii quoque magnatum Scotiæ ex sanguinis propinquitate clamabant se jus habere in regnum Scociæ. Unde occasione dissensionis ejusdem multa homicidia et maleficia in Scocia fuerant perpetrata. Quapropter, supplici rogatu communitatum regni Scociæ, dictus rex Angliæ Edwardus ad discutiendum inter dictos magnates Scociæ statuit parliamentum suum super Twedam, et illuc proceres suos in manu forti advenire præcipiebat, ut, si forte proceres Scociæ ad concordiam non posset revocare, ipse, ratione dominii quod in regno Scociæ se prætendebat habere, aut regnum Scociæ sibi conquireret, aut saltem eis unum regem ad libitum exhiberet. Et, ut processum suum in tuto fundaret, in primis de jure superioritatis dominii, quod ipse et antecessores sui reges Angliæ in regno Scociæ habere dicebantur, plenius cupiens certiorari, vocatis de qualibet ecclesia cathedrali regni Angliæ duobus viris litteratis, tam in jure quam in facto litteratis, et de quolibet monasterio tam mona-

f. 104 *b.*

Claims to the throne of Scotland.

Referred to arbitration of Edward I.

Examination of monastic chronicles for proofs of superiority of England over Scotland.

[1] *desponsarunt*] repeated in the MS.

chorum quam canonicorum regularium duobus monachis et canonicis, cum antiquis cronicis in archivis ecclesiarum et monasteriorum inventis, scrutatisque et examinatis prædictis cronicis, una cum quibusdam aliis cronicis repertis in archivis regni Scociæ apud Scone, inventum fuit, pro parte et jure regum Angliæ, quod ad superioritatem regni Scociæ admitti deberent. Sic- A.D. 1288 –129

R. Higden, A. D. 2470. que repertum est in cronicis Mariani Scoti, Rogeri de Howdena, Willelmi de Malmesbery, Henrici de Huntyngtona, Radulphi de Diceto et aliorum, quod, anno Domini 910 . . . Edwardus primus monarca, cognomento senior, Scottorum, Cumbrorum, et Wallorum reges suæ ditioni [1] subegit. Item, . . quod anno 921 iidem reges [2] elegerunt eundem Edwardum in suum patrem et patronum. Item, anno 926, Adelstanus filius dicti Edwardi vicit regem Scottorum Constantinum, quem cedere de regno compulit, et tamen postea sub fœdere regnare sub se constituit. Item, anno 947, Edredo fratri Adelstani Scoti se submiserunt, et fidelitatem domino debitam eidem juraverunt. Item, anno 973, Edgarus rex superavit Kynadum regem Scottorum, qui juravit ei fidelitatem. Item, anno 1043, rex Angliæ et Daciæ Kanutus perdomuit Malcolmum regem Scottorum, et extunc factus est rex quatuor regnorum, scilicet Angliæ, Scociæ, Daciæ et Norwagiæ. Item, Sanctus Edwardus dedit regnum Scotiæ Malcolmo filio regis Cumbrorum, de se tenendum. Item, anno 1072, Willelmus Nothus vicit Malcolmum regem Scociæ, et accepit ab eo sacramentum fidelitatis. Item, Willelmus Rufus simile fecit quod pater suus fecerat erga Malcolmum regem Scociæ, et contra duos filios Malcolmi successive regnantes. Item, anno regis Henrici primi, Alexander successit fratri suo Edgaro in regnum Scociæ de consensu dicti regis Henrici. Item, anno primo regis Stephani, cum idem Stephanus a David rege

[1] *suæ ditioni*] sibi, R. II.
[2] *iidem reges*] prædictæ gentes, R. II.

A.D. 1288–1291. Scottorum peteret homagium et fidelitatem, et id facere recusaret quia ipse fuit primus omnium laicorum qui fecerat homagium et fidelitatem Matildi imperatrici, filius tamen ejusdem David Henricus nomine fecit homagium dicto regi Stephano. Item, Willelmus rex Scociæ fecit homagium regi Henrico tertio, filio regis Henrici 2, in coronatione sua, anno 1170, et iterum Henrico patri anno regni sui 20, et venit ad eum in Normanniam. Item, idem Willelmus rex Scociæ fecit homagium regi Ricardo anno 1189. Item, fecit homagium et fidelitatem regi Johanni anno 1191. Item, idem Willelmus concessit domino suo Johanni regi Angliæ quod maritaret Alexandrum filium suum sicut hominem legium suum. Ipse quoque Alexander fecit regi Johanni homagium. Item, Alexander rex Scociæ apud Eboracum desponsavit Margaretam filiam regis Henrici 3, anno regni sui 35, et fecit ei homagium. Item, anno Domini 1195, Rollandus dominus Galwychiæ fecit homagium Henrico Angliæ regi apud Karliolum. Item, Honorius papa 3us, in suis bullis, vocavit regem Angliæ dominum regis Scociæ. Item, Gregorius papa 9 scribens regi Scociæ vocavit eum hominem legium regis Angliæ. Item, Clemens papa scribens regi Angliæ mandavit ei ut moveret et induceret Willelmum regem Scociæ, et si necesse foret districtione regali qua ei præminebat compelleret, ut cuidam episcopo Scociæ omnem rancorem suum remitteret, et episcopatum suum in pace habere permitteret.

CAP. XXII. *De regno Scociæ collato Johanni de Balliolo per Edwardum regem Angliæ; et de homagio ipsius Johannis facto præfato regi Edwardo.*

A.D. 1291, 1292. Meeting at Norham. Convenientibus igitur, ut prædicitur, apud Norham in finibus Anglorum versus Scociam rege Anglorum Edwardo, cum suis magnatibus et peritis, ac Scottorum valentioribus cum suis prudentioribus, illis præcipue qui jus in regalia R. II. col. 2

Scociæ vendicabant, petivit rex Angliæ in primis ut Scotti pacifice assentirent suæ ordinationi super regnum Scotiæ, præsertim cum hoc sibi competeret ratione dominii sui capitalis. Scotti tamen responderunt se ignorare quod talis superioritas regi Angliæ competeret, nec posse se sine capite regio ad hujusmodi respondere, cui incumberet talem denuntiationem audire, nec ergo aliquod[1] responsum tunc[2] eos debere reddere, propter juramentum excommunicatione vallatum quod post mortem regis Alexandri sibi invicem fecerunt. Sed, deliberatione tamen matura,[3] rex Edwardus fecit Scottis litteras suas patentes, quibus recognovit adventum Scottorum in Angliam ultra aquam de Twede non debere alias illis vergere in præjudicium iterum veniendi in Angliam. Propter hoc,[4] majores Scotti et Angli qui vendicabant jus successionis in regnum Scociæ 'per litteras suas patentes' recognoverunt se sponte velle recipere justitiam coram dicto Edwardo rege, tanquam coram capitali domino, et firmum tenere quicquid ipse decerneret in præmissis. Sed tamen rex ipse Edwardus hujusmodi justitiam seu ordinationem ipsis facere ad tempus differebat, usque dum sua ordinatio consensu communitatum regni Scociæ agi videretur, ne ipsum suum factum aliquo modo in posterum posset revocari. Unde magnates ipsi jus in regno Scociæ vendicantes ex parte aliorum magnatum et communitatum Scociæ unum obligatorium, sigillis 4 episcoporum, 6 comitum et 12 baronum, signatum, regi Edwardo detulerunt, ut ipse, de supradictis magnatibus jus vendicantibus, quem rex idem Edwardus in regnum Scociæ præferre decrevisset pro rege perpetuo haberetur. Verum, quia . . . tunc etiam videbatur quod rex Edwardus non poterat jus successionis in regnum illud cuiquam tribuere, nisi ipse prius jus seisinæ et possessionem regni[5] Scociæ haberet, . . . facta Scottis securitate ex parte dicti regis Edwardi[6] de restituendo regno Scociæ infra duos menses illi cui de jure hoc competeret, sub pœna centum millium librarum sterlingorum . . . in subsidium Terræ Sanctæ solvendarum, ac

A.D. 1291, 1292. Claim of Edward I. to suzerainty. f. 105.

Recognition of the claim by the competitors.

Ibidem, f. 247 l.

Seisin of the kingdom first delivered to Edward.

[1] *aliquod*] aliud, R. H.
[2] *tunc*] ad præsens, R. H.
[3] *matura*] librata, R. H.
[4] *Propter hoc*] Post hæc, R. H.
[5] *regni*] in regnum, R. H.
[6] *Edwardi*] Angliæ, R. H.

A.D. 1291, 1292. etiam sub pœna excommunicationis et interdicti in regnum Angliæ si non restituerit, . . . Scotti per chartas suas tradiderunt dicto regi Edwardo regnum Scociæ, cum castellis, juribus et consuetudinibus, per duos menses continuos possidendum; ita quod reversio illius regni Scociæ cum pertinentiis suis ipsi cui jus regni, secundum judicium ipsius Edwardi regis, competeret, infra duos menses post declarationem et confirmationem juris regni Scociæ, redderetur; salvo ipsi Edwardo regi Angliæ homagio illius qui rex Scotiæ esset futurus. Positi sunt ergo custodes qui medio tempore exitus et approvia- Ibid.
menta[1] terræ Scociæ, ad opus illorum quorum intererat, custodirent. Deinde anno sequente, videlicet anno Domini 1292, post longas disceptationes vendicantium apud Berwycum,[2] discussis juribus, regno illi prætulit Johannem de Balliolo, qui recognovit regem Angliæ fore capitalem dominum Scociæ . . . et ei fidelitatem juravit. Et in die Sancti Andreæ apostoli positus est in solio regali apud Sconam, et ibi traditum est ei regnum Scociæ cum omnibus pertinentiis. Postea autem dictus Johannes de Balliolo rex Scociæ in Angliam reversus, apud Novum Castrum super Tynam, in die Sancti Stephani, fecit homagium Edwardo regi Angliæ, in hæc verba; "Domine mi, " domine Edwarde, rex Angliæ et capitalis domine[3] " Scociæ, ego Johannes de Balliollo rex Scociæ devenio vester homo legius de toto regno Scociæ cum " suis pertinentiis, et cum omnibus quæ ei pertinent, " quod ego teneo et debeo de jure, et clamo, pro me " et heredibus meis regibus Scociæ, de vobis et vestris " heredibus regibus Angliæ hereditarie tenere, de vita " et membris, et de terreno honore, contra omnes " gentes qui vivere poterunt et mori." Transcripta autem litterarum quas Scotti regi Edwardo fecerant,

Award in favour of John Baliol.

His coronation.

He does homage to Edward I.

Copies of the letter of submission

[1] *approviamenta*] appropviamenta in MS.

[2] *apud Berwycum*] illud regnum, R. II.

[3] *capitalis domine*] capitali domino in MS.

de rege eis præferendo, magno sigillo regis Edwardi signatarum, ex illius præcepto per diversa Angliæ loca, tam ad cathedrales quam ad conventuales ecclesias, mittebantur, ut ad perpetuam facti memoriam in historiis annalibus litteris traderentur. A.D. 1291–1292. to Edward's award dispersed through the kingdom.

CAP. XXIII. *De concessione Vasconiæ regi Franciæ; de guerra Walliæ et Aquitaniæ; et spoliatione monasteriorum Angliæ.*

Anno Domini 1293, factus est conflictus magnus circa Pascha in mari inter nautas portuenses Angliæ et Normannos, Picardos et Flandrenses. Ubi, Normannis et cæteris captis et interfectis, naves et bona eorum inter Angligenas fuerunt partitæ, et ipsorum plus quam 8000 fuerunt interfecti. Quæ damna dum rex Edwardus sub silentio deprimere decrevisset, Alienora uxore sua jam pridem mortua, inordinato amore et inverecundo Blancam, cognatam suam, Philippi regis Franciæ sororem, cœpit adamare. Unde pro dispensatione super sanguinis propinquitate domino papæ nuntios destinavit. Sed interim, ardore nimio in amorem accensus mulieris, cum dicto rege Philippo, proceribus suis inconsultis, pactum iniebat, ut ipse dictam Blancam sibi in matrimonium copularet, et ipse totam terram Vasconiæ dicto Philippo regi Franciæ erogaret. Ita tamen ut ipse Philippus ipsam Vasconiam, xl. dierum spatio sibi possessam, præfato Edwardo regi et dictæ Blanchæ uxori suæ ac heredibus de ipsis legitime procreatis redonaret. Super quo pacto, præfatus Philippus rex Franciæ de Vasconia feoffatus parliamentum Parisius statuit. Ubi, falsis conjecturis Karoli fratris dicti Philippi regis, Robertus comes de Artoys fecit Normannos, Picardos et Flandrenses, possessores navium et bonorum per nautas portuenses ut prædicitur captorum et interfectorum, præfatum dominum Edwardum regem Angliæ in parliamento regis A.D. 1293. Conflict between ships of the Cinque Ports and French vessels. Edward seeks in marriage Blanche, sister of Philip of France. He agrees to surrender Gascony to Philip, on condition of its being redelivered to him. f. 105 *b*. Philip summons Edward to answer for the destruction of French ships by seamen of

A.D. 1293. the Cinque Ports; Franciæ appellare, super eo quod præceptum et consensum ad dictum conflictum adhiberet, et non solum ipsos interfectores et captores virorum tueretur, sed etiam bona eorum deprædata receptaret. Appellatus ergo sic rex Angliæ Edwardus in parliamento regis

and, on his refusal to appear, confiscates Gascony. Franciæ, licet absens, cum ad responsum vocaretur et consilio ductus ad præceptum regis Franciæ venire noluisset, rex Franciæ et regni sui proceres ipsum Edwardum, velut communem regni Franciæ hostem, totam Vasconiam, quæ de rege Franciæ tenebatur, ratione forisfacturæ amittere judicabant. Quo audito, cum rex Franciæ per internuntios requireretur et Vasconiam reddere noluisset, Rex Edwardus parliamentum

Subsidies granted to Edward for the recovery of Gascony. fecerat convocari; in quo pro recuperatione terræ Vasconiæ clerus Angliæ concessit regi Edwardo medietatem omnium bonorum suorum temporalium et spiritualium. Sed et magnates et omnes alii de regno Angliæ concesserunt regi decimam partem omnium bonorum suorum, qui sibi in guerra Walliæ corporale servitium non fecerunt. Et de omnibus civibus et burgensibus sexta pars bonorum regi concessa est. Unde rex Edwardus conduci fecerat duos reges Alemanniæ et Arragoniæ pro recuperatione Vasconiæ; quibus et dari fecerat plus quam 50,000 librarum argenti; quæ summa

Edmund the king's brother withdraws his homage from Philip. penitus amissa est, ut paulo post referetur. Interea, Edmundus frater regis Edwardi sursum reddidit Philippo regi Franciæ homagium suum, quod ei debebat pro quibusdam terris quas de eo tenuit. Et rex Edwardus præmisit magnates quosdam, Johannem de

Edward despatches John of Britanny and others into Gascony. Bretaygne, Johannem de Sancto Johanne, Robertum de Tibtoft et alios, in Vasconiam, et ipse eos sequi continuo desudavit. Advenienti ergo ad Portesmuth,

He is prevented from following them by an outbreak ut ibi navem conscenderet in Vasconiam transfretaturus, nuntiatum fuit quendam Madocum Wallensem de novo in Wallia guerram suscitasse, incendiisque et spoliationibus indulsisse, populum regium occidendo. Rex ergo Edwardus, dimissis navibus cum exercitu, ad

Walliam repedabat, ut ipsum Madocum, qui jam cas- A.D. 1293.
R. Higden, trum de Snawdona occupaverat, debellaret; et veniens of the Welsh un-
ed. 2471. Cestriam . . . cepit insulam Angleseyam, ædificavitque de der Madoc.
novo urbem et castrum de Bello Marisco. Quo in tempore Edward
succisa sunt nemora in Wallia quæ tempore bellico præsta- occupies
bant indigenis latibula, firmataque sunt castra circa loca mari- Anglesey,
and cap-
tima. Et, dum præfatus Madocus regem debellaret, tures Ma-
Morganus alius Wallensis ei in auxilium consurgebat. doc.
Tandem, castro de Snawdona ab Anglis reaccepto, Wallensibus undique profugatis, rex ipsum Madocum, qui se fecerat principem Walliæ nuncupari, et Morganum capiebat; quos Londonias custodiæ mancipandos traduci faciebat, ibique decollari, et alios captos ad diversa castella Angliæ arctæ custodiæ tradi. Reliquos tamen Wallenses rex ad suam gratiam recepit, et pacem suam undique fecerat proclamari. A quo tem- Tranquil-
pore quieverunt Wallenses; more Anglorum pæne vic- lization of
Wales.
titant, thesauros congregant et rerum detrimenta formidant. Interim, cum reges Alemanniæ et Arragoniæ versus Vasconiam properantes reditum regis Edwardi in Walliam cognovissent, spreto consortio magnatum prius ad Vasconiam transmissorum, ad propria remearunt. Et, dum hæc agerentur, ipsi magnates in Defeat of
Edward's
Vasconia, dum adventum Edwardi regis et regum party in
Alemanniæ et Arragoniæ expectarent, et eorum auxilio Gascony.
[confiderent ?] [1] belli congressu inito cum Karolo regis Franciæ fratre, ab ipso Karolo apud Rionas capiuntur, et Parisius carceri tradendi perducuntur. Wallia ergo horum malorum occasio ab omnibus maledicta dicebatur. Hoc in tempore fecit rex omnia monasteria Angliæ [2] Seizure by
Ibidem. Edward of
scrutari, ac pecuniam inventam Londonias afferri.[3] Fecit quoque money
found in
lanas et coria[4] arestari; et subsecuta est magna caristia bladi the mo-
et vini. nasteries of
England.

[1] A word obliterated in the MS.
[2] *Angliæ*] regni, Ris.
[3] *afferri*] apportari, Ris.
[4] *coria*] corria in MS.

CAP. XXIV. *De rebellione regis Scotiæ; villa et castris de Berwyk et de Dunbarre captis; et de bello de Berwyk et de Dunbarre, et sursum redditione homagii regis Scotiæ.*

A.D. 1295, 1296.

Application from John Baliol to the pope to be released from his oath of fealty to Edward I. f. 106.

He obtains absolution, and allies himself with Philip of France against Edward.

Two cardinals sent into England by pope Celestine V. to arrange a peace between France and England.

Dover burnt by pirates.

Edmund the king's brother and others sent into Gascony.

Edward proceeds towards Scotland.

Grant of a subsidy.

Cumque Johannes de Balliolo, rex Scotiæ, cognovisset Edwardum regem Angliæ guerram in Wallia et Vasconia tantam habuisse, contra sacramentum homagium dedicebat, et, nuntios ad summum pontificem mittens, ei significabat regnum Scociæ de ipso et de summis pontificibus qui pro tempore fuerint teneri. Sed tamen Edwardo regi Angliæ, vi compulsus, homagium suum licet invite faciebat. Quapropter ipsum rogavit ut de sacramento regi Edwardi injuste facto eum absolvere dignaretur. Unde per papam absolutus dictus Johannes rex Scociæ, cum Philippo rege Franciæ contra ipsum Edwardum confœderatus, inimicosque regis Angliæ in Scocia recipiens atque confines Angliæ prope Scociam depopulans, regem Edwardum Angliæ et suos heredes de jure superioritatis in regno Scociæ spoliare nitebatur. Quo in tempore duo cardinales missi sunt in Angliam a papa Cœlestino 5, ad reformandam pacem inter reges Angliæ et Franciæ. Et dum super pace tractarent, piratæ Normannorum apud Doveriam applicuerunt, et occisis aliquibus villam deprædantes ipsam combusserunt. Interim facta est fames et pestilentia hominum in Anglia. Rex Angliæ Edwardus, anno Domini 1295, cognita captione magnatum et militum suorum in Francia, quos in Vasconiam destinavit, alios magnates et milites, videlicet Edmundum fratrem suum, Henricum de Lacy, comitem Lincolniæ, Willelmum de Vescy, et alios plures de optimis terræ, ad Vasconiam iterum fecerat transmeare. Et rex ipse congregans residuum militiæ suæ versus Scotiam properavit. Concessa est ergo regi per laicos undecima bonorum suorum, et per clerum decima bonorum spiri-

tualium et temporalium suorum. Unde rex Edwardus, post parliamentum suum apud Novum Castrum tentum super Tynam, cum manu valida tam per terram quam per mare versus Scociam iter arripuit. Medioque tempore Robertus de Roos dominus de Werk, ab Anglis fugiens, Scottis se in guerra contra regem Edwardum sociavit. Unde rex castrum suum de Werk seisivit, et inde versus Berwicum progrediens, anno Domini 1296, 30 die Martii, ipsum obsedit. Obsessi tamen probe resistentes duas naves regis combusserunt. Quo facto rex in iram commotus, transitis villæ fossatis, villam acrius invadebat, et xxv. millia et DCC. hominum occidebat. Ipse tamen nullum majorum suorum perdidit, præter unum militem solum, Ricardum de Cornwale, quem unus Flandrensis sagitta occidebat. Custos autem castri Berwici absque assultu aliquo ipsum castrum regi Edwardo liberavit; in quo Willelmus de Doglas et S[imon] Frysel capti fuerunt. Et Patricius comes de Dunbarre paci regiæ se submisit. Sed Robertus de Bruys et Ing[elramus] de Humfrevyl, qui cum rege Edwardo prius extiterunt, ab ipso discedentes, Scottis se contra ipsum Edwardum regem miscuerunt; qui postea capti fuerunt et captivi regi traditi: sed rex ipsos liberos dimittebat. Interim rex captum Berwicum valvis et fossatis feccrat communiri. Et, dum hæc agerentur, præfatus Robertus de Roos et comites de Achetell et de Menteth cum 40,000 hominum [Angliam] invadebant, et totum Tyndale, Wederhale, Exham, Lanercost, et Corbrygge, cum adjacentibus regionibus, 'cædibus,' incendiis et spoliis, devastabant. Sed regressi in Scociam castrum de Dunbarre, quod fuit Patricii comitis Marchiæ, invadentes occupabant. Interim Johannes de Balliolo, rex Scociæ, homagium et fidelitatem [sui] et aliorum regni sui incolarum Edwardo regi per litteras suas patentes sursum reddebat. Unde rex Edwardus villam de Berwyk secure munivit, et præmisit partem exercitus sui in

A.D. 1295, 1296.

Defection of Robert Roos, lord of Wark.

Siege and capture of Berwick.

Capture of William Douglas, Robert Bruce, and others.

Scottish inroad into England.

John Baliol revokes his letters of homage to Edward.

A.D. 1295, 1296. Siege of the castle of Dunbar by Edward's troops. Defeat of the Scotch attempting the relief of the castle. Surrender of the castle.

Scociam, ad obsidendum castrum de Dunbarre, usque ad adventum regium, in quo dicti Robertus de Roos et alii habuerunt receptamentum. Et dum ipsum castrum obsideretur, Scotti alii, Anglis a tergo venientes, obsidionem castri conati sunt liberare. At Anglici, custodes contra portas castri ponentes, contra Scottos in obviam processerunt, ipsosque devicerunt, decem millibus illorum interfectis. Cumque ipsi infra castrum inclusi fugam suorum et occisionem cognovissent, castrum, corpora, terras et castella sua, regi Edwardo et Anglis reddiderunt. In ipso autem castro comites 3, barones 7, milites 28, clerici 11, Picardi 7 et generosi 100, cum aliis, fuerunt intercepti. Crastina inde die, regi Edwardo dicto castro advenienti ipsi captivi fuerant præsentati. Sed ad Turrim Londoniarum missi, per diversa Angliæ castra bini et bini captivi fuerant consignati.

CAP. XXV. *De captione villarum in Scocia; submissione regis Scociæ; de cancellaria, scaccario et banco, assignatis in Scocia; de incarceratione regis Scociæ; de nova conditione fidelitatis Scottorum; de subsidio a clero Angliæ negato, et confiscatione laicorum feodorum cleri.*

A.D. 1296. Occupation of Scottish towns by Edward. Submission of Baliol, and resignation of the crown. Breaking of the common seal of Scotland.

Postea profectus rex Edwardus ad Rokesburgh, Edenburgh, Strivelyn, et ad villam Sancti Johannis, cepit eas statim. Transactis inde aliquibus diebus, Johannes de Balliolo rex Scociæ, videns se in arcto positum, et etiam omni potestate destitui, cum majoribus regni Scociæ venit ad castrum de Brychyn, et absque aliqua conditione Edwardo regi Angliæ humiliter se submisit, renuntians regno Scociæ in scripto; et scriptum sigillo communi regni Scociæ signatum in manus regis Angliæ dedit, filiumque suum Edwardum regi Angliæ Edwardo dedit in obsidem: et tunc ipsum commune sigillum regni Scociæ fractum est. Tunc

ergo Edwardus, rex Angliæ, in signum dominii regni Scociæ, tulit lapidem de Scone in quo solebant reges Scociæ poni loco coronationis suæ, et fecit illum [1] deferri Londonias, ubi et noscitur remanere. Subjecto ergo sic regno Scociæ regi Edwardo, rex ipse Edwardus reversus est Berwicum, et parliamentum suum ibidem statuens, de novo recepit ibidem in scriptis homagia Soottorum et fidelitates. Sed regnum Scociæ Johanni comiti de Wareyn, et totam Galweyam Henrico de Percy, custodienda committebat. Ibidemque cancellariam, scaccarium [2] et placitandi bancun, instituit permanenda. Cancellariumque, thesaurarium et justitiarios, assignavit, qui Scottis et Anglis universis justitiam exhiberent. Quibus vicecomites et ballivos in regno Scociæ substituit, qui ipsis fideliter deservirent. Et sic rex Angliæ Edwardus cum Johanne de Balliolo rege Scociæ cum pace in Angliam est reversus. Præcepit vero rex Edwardus præfato Johanni de Balliolo quondam regi Scociæ, et aliis magnatibus ejusdem ductis secum in Angliam, quod morarentur in Anglia ultra Trentam, sub pœna decapitationis, quousque guerra inter ipsum et regem Franciæ finiretur. Tunc autem rex ipse Edwardus, Philippum regem Franciæ propter detentionem terræ Vasconiæ conatus debellare, apud Sanctum Edmundum parliamentum instituit convocandum. Quo perductis Scottis prius cum Scocia captis, rex Edwardus ipsos interrogavit qualiter damna et injurias per ipsos sibi illata vellent restaurare. Sed ipsi se regiæ misericordiæ in omnibus submiserunt. Ubi etiam omnes comites et barones Scociæ, et præcipue Johannes Comyn comes de Straherne et comes de Karryk, et 4 episcopi pro toto clero regni Scociæ, ad novam conditionem fidelitatis sub novo juramento se perpetuo obligarunt, quod de cætero terras suas de ipso tanquam de conquæstore

A.D. 1296. The stone of Scone f. 106 *b.* carried away to London. Edward holds a parliament at Berwick, and receives anew the homage of the Scotch. Establishes courts of law and officers of state in Scotland. Parliament at St. Edmundsbury. The nobility of Scotland swear fealty to Edward.

[1] *illum*] illud, MS.

[2] *scaccarium*] scakkarium, MS.

A.D. 1296. Scociæ imperpetuum tenerent, et sic in Scociam remearent. Sed præfatum Johannem regem Scociæ rex Edwardus perpetuo carceri mancipavit. Quapropter rex Edwardus ipsam terram Scociæ tanquam suum conquæstum gladio, ut prædicitur, imperpetuum tenere clamavit. Sed tamen infra breve Scotti[1] contra dictum regem Edwardum rebellarunt. In quo parliamento concedebatur domino regi Edwardo decima a communitatibus, et a mercatoribus et civibus octava. Et a clero pariter subsidium pecuniare petebatur. At Robertus Cantuariensis archiepiscopus simul cum clero regi respondit, quod constitutionem domini papæ Bonefacii 8, qui constituit ne bona clericorum taxarentur nec regibus darent contributiones quoquo modo vel colore, non audebat infringere, nec ei quicquam contribuere absque summi pontificis gratia speciali. Rex quoque econtra ipsum subsidium, tanquam suum debitum a clero prius promissum, repetebat. Sed usque ad concilium apud Westmonasterium cleri responsum dilatum fuit. Ubi ipse Robertus archiepiscopus pro clero respondit, quod absque domini papæ mandato speciali nihil ei de bonis ecclesiasticis exhiberent. Unde rex supra modum commotus gratiam suam, tam de lege communi quam de speciali, ipsi et clero universo interdixit omnino. Deinde rex omnia laica feoda clericorum quorumcunque, cum bonis in eisdem inventis, in manu sua seisivit et extendi fecit; et statuit quod, nisi infra mensem protectionem suam impetrarent, prædicta laica feoda cum bonis in eisdem inventis regi imperpetuum forent forisfacta. Clerum vero extra protectionem suam posuit, et de clericorum et religiosorum spoliatione multum gaudebat. Tunc Henricus de Newerk electus Eboracensis pro tota diœcesi sua quintam partem possessionum et beneficiorum suorum, et multi alii episcopi et abbates pro terris

Imprisonment of Baliol.

Grant of subsidy.

Opposition by the clergy to the demand of a subsidy.

A.D. 1297.

Measures of retaliation by Edward against the clergy.

Submission of many of the clergy.

[1] *Scotti*] repeated in the MS.

suis deliberandis quintam partem, eidem concesserunt. Sed archiepiscopus Cantuariensis cum quibusdam aliis noluit consentire. A.D. 1297. Resistance of the archbishop of Canterbury.

CAP. XXVI. *De captione procerum in Vasconia; et de transitu regis Edwardi in Flandriam, contra regem Franciæ bellaturi; et novis servitiis exactis ab Angligenis per regem Edwardum.*

Rex Edwardus et Willelmus comes Flandriæ contra regem Franciæ amicitiæ fœdus pepigerunt. Edmundus frater regis Edwardi in Vasconia obiit, et ossa ejus Angliam ad Westmonasterium delata sunt. Et exercitus, quem post se in Vasconia reliquerat, cum 'per' unum strictum passagium transire deberet, exploratorem qui exercitum procederet emisit. Qui regressus eis intimavit D. armatos Francigenas in Vasconia tantum remansisse. Cujus assertione Angli confisi, Johanne de Sancto Johanne, qui jam cæteris Anglis captis in Vasconia remanserat, eos ducente, per ipsum passagium audacter processerunt. Nam, prope passagium, XV. millia armatorum Francigenarum, in 4 exercitus divisi et ad bellum prompti, in insidias Anglorum latitabant. Inter quos Johannes de Sancto Johanne cum quibusdam Anglis incedens insperato primum exercitum Francigenarum devincebat, et ad alium exercitum pugnars procedebat. Sed Henricus de Lacy comes Lincolniæ in passagio tardius progressus, cum cognovisset ipsum Johannem de Sancto Johanne cum tanto exercitu Francigenarum conflictum habere, ulterius progredi non ausus, cum suis ad locum unde venerat reversus est. Unde dictus Johannes de Sancto Johanne cum militibus 11 et generosis xviij. capti fuerunt. Jacobusque de Bellocampo, graviter vulneratus e bello recedens, submersus est. Cumque rex Edwardus hujusmodi facta in Vasconia cognovisset, in parliamento apud Westmonasterium præcepit quod

Alliance of Edward I. and William count of Flanders, against Philip of France.

Death of Edmund, the king's brother.

Defeat and capture of John St. John in Gascony.

f. 107.

Exaction of military service against France.

A.D. 1297. quilibet viginti libratas terræ possidens secum in 'Flandriam,' ad regem Franciæ debellandum, ad proprios custus transfretaret, aut certe cum rege finem faceret pro licentia in Anglia remanendi; utque Edwardo filio suo fidelitatem exhiberent, ita quod in absentia sua ipsum loco suo agnoscerent remanentem.

Opposition of Robert, archbishop of Canterbury.

Robertus autem archiepiscopus Cantuariensis regis transitum in Flandriam prohibebat, quousque de erratis erga sanctam ecclesiam satisfactionem exhiberet.

Resistance to military service incited by Roger earl Marshal.

Magnates etiam et communes regni, nova servitii genera regi facere perhorrentes, per Rogerum comitem Marescallum regi respondebant, quod sui legii regnum Angliæ, nisi per conventionem et ad custus regios, non egrederentur.

Indignation of Edward.

Et tunc idem comes ulterius respondere inducias repetebat. Sed rex supra modum iratus inducias comiti concedere neglexit, et, eidem comiti comminans, aut ipsum secum in Flandriam transiturum aut officio suo mareschalliæ cessurum asserebat.

He attempts to arrest the earl Marshal.

Comes vero, neutrum perficere volens, cum sibi adhærentibus parliamentum est egressus. Quo egresso, rex militi cuidam, Galfrido de Getevylla, virgam cum officio mareschalliæ fecerat liberari, suisque familiaribus secreto præcepit ut ipsum comitem cum sibi adhærentibus in crastino arestarent. Quod comes recognoscens, et se et comites et barones qui sibi adhærebant ad resistendum regiæ malitiæ et suis familiaribus in manu forti fecerat præparari.

Is dissuaded by Anthony, bishop of Durham.

Interim Antonius Dunelmensis episcopus adveniens, congressum illorum provide retardabat, et ipsum comitem cum suis arestari dissuasit.

He goes over into Flanders.

Rex ergo continuo, absque consortio comitis alicujus, quasi subito, cum parva manu Anglorum et Wallensium, neglecto consilio procerum suorum, in Flandriam transfretavit. . . .

R. H. col. 2

Is suspected of sacrificing Gascony

Ferebat enim fama ipsum regem Edwardum amore Blanchæ sororis[1] regis Franciæ, ut prædicitur, adeo detentum ut terram Vasconiæ pro ipsa Blancha regi

[1] *sororis*] filiæ in H.

Franciæ libenter resignaret. Applicans tamen Flandriam apud Burgum Pontium se recepit, et pro rege Alemaniæ, qui prius suam pecuniam pro dicto negotio acceperat, transmittebat. Præpositus vero villæ, ipsum regem Edwardum, quasi absque exercitu venientem, parvipendens, Philippo regi Franciæ litteras suas secreto destinavit, nuntians ei quod, si cum exercitu ad dictam villam accedere voluisset, Edwardum regem Angliæ et ipsam villam ei faceret liberari. Rex ergo Franciæ exercitum suum versus Flandriam ad villam Pontium, ad dictum Edwardum capiendum, fecerat præparari. Cujus adventum et causam rex Edwardus cognoscens, inde usque ad Gandavum recedebat. Ubi comes Flandriæ ipsum cum gaudio recepit, atque illuc regem Alemanniæ ad ipsum, ut pariter regem Franciæ debellarent, sperabat accedere. Sed ipse propter guerras sibi imminentes illuc advenire non curavit. Interim, Antonius Dunelmensis episcopus cum rege Franciæ omnino tractare de pace nitebatur. Sed ipse rex Franciæ, paucitatem gentis regis Edwardi recognoscens, ipsum Antonium episcopum audire dedignabatur. Et quia populus Anglicanus cum rege terram propriam exire ad custus proprios, ut prædicitur,[1] contemnebant, et quia præ terrore invasionis Scottorum sub Willelmo de Walays, conservationeque regni et propriarum terrarum custodia, regnum egredi non audebant, rex absque suorum solatio in Flandria quasi solus remanebat. Qui, si suos ut solito habuisset, regem Franciæ ad libitum debellasset; præcipue cum comes de Barre et ipse rex Franciæ, invicem inimicitias exercentes, terras suas in alterutrum et populum ut poterant devastarent.

A.D. 1297. to his love of Blanche.

Attempt of Philip to surprise Edward at Bruges.

The king of the Romans fails to join Edward in Flanders.

Failure of efforts of the bishop of Durham to negociate a peace with Philip.

Edward's weakness caused by the defection of the barons.

[1] After *prædicitur*, exire repeated, MS.

CAP. XXVII. *De rebellione Scotorum contra regem, duce eorum Willelmo de Waleys, et occisione Anglorum; de concordia inter Edwardum regem et proceres Angliæ, et de induciis guerrarum Vasconiæ.*

A.D. 1297. Rising of the Scotch under Wallace.

Cum Scotti transitum regis Edwardi in Flandriam cognovissent, communitates Scociæ se in rebellionem contra regem Edwardum[1] erexerunt, et unum eorum, Willelmum de Waleys, eis in capitaneum elegerunt. Nam magnates Scociæ contra regem Edwardum publice insurgere non audebant, sed per communitates et ipsum Willelmum a servitute regia secrete liberare præsumpserunt. Ipse ergo Willelmus castra regia in Scocia et populum regium omnino destruere conabatur.

Army of English collected under the earl of Warren.

Scottorum ergo rebellione comperta, Johannes comes de Wareyn, Henricus de Percy, Willelmus de Latimer, et Hugo de Cressyngham, regis in Scocia thesaurarius, exercitum quem poterant congregarunt, et dictum Willelmum de Waleys usque ad castrum de Stryvelyn insequebantur. Quo cum pervenirent, Angli ipsi in dicto castello se receperunt, et dictus Willelmus a facie illorum fugiebat. Angli ergo, audacia Scottorum sic repulsata, confisi in Angliam redierunt, et dictum Hugonem de Cressyngham thesaurarium cum parte exercitus apud Stryvelyn dimiserunt. Post quorum recessum, dictus Willelmus de Waleys ad dictum castrum de Stryvelyn quotidie accedebat, et improbria[2] admixtis minis Anglis sæpius inferebat. Tandem, una dierum, Angli quasi sex mille in congressum contra dictum Willelmum castrum exierunt. Sed Willelmus ipsos in fugam convertens plurimos illorum occidebat. Et qui castri pontem arripere poterant evaserunt, et

Defeated by Wallace at Stirling.

f. 107 *b*.

[1] After *Edwardum*, se repeated in MS.

[2] *improbria*] improperia, MS.

qui non poterant aut capti fuerunt aut jugulati. Sed et ipse Hugo de Cressyngham occisus est, et in ultionem et despectum Anglorum excoriatus. Marmeducus tamen de Twhenge castrum comprehensum defendebat. A.D. 1297.

Tunc cives Berwici reliquerunt villam vacuam et recesserunt; et Willelmus de Waleys et Scotti cum eo intrantes tenuerunt. Castrum tamen Berwici non sunt adepti. The town of Berwick taken by Wallace.

Post hæc, continuo Scotti miserunt unum de suis in Flandriam, qui[1] gesta erga dominum Edwardum regem Angliæ exploraret. Qui rediens Scottis renuntiavit dictum Edwardum regem se vidisse mortuum, et ipsum post mortem vidisse tumulatum. Reported death of Edward I.

Scotti ergo congregati totam terram Northumbriæ, Cumberlandiæ, Westmerlandiæ, et comitatum de Kayrleyl, incendiis et spoliationibus deprædarunt, et plures occiderunt, ecclesiæ sanctæ, monasteriis et religiosis, in aliquo non parcentes. The English borders ravaged by the Scotch.

Unde querela regi Edwardo in Flandria fuerat propalata. Et rex inde nimium contristatus est, pro eo præcipue quod ipso absente Anglia vesaniæ Scottorum patefiebat, et ipse regem Franciæ ad libitum nequiverat debellare. Deliberato ergo consilio, rex Edwardus, proceres suos sibi volens reconciliare, comiti Marchallo, Humfredo de Bown comiti Herfordiæ, Johanni de Ferrers, et aliis qui in Anglia remanserant, quibus prius indignabatur, suam malivolentiam remittebat, et magnam chartam de libertatibus Angliæ in omnibus articulis suis confirmavit, et quod nulla mala tolta caperetur nisi secundum antiquam consuetudinem, quodque nullæ misæ vel tallagia per ipsum de cætero in regno suo fierent sine consensu et omnium voluntate. Edward offers reconciliation to his nobles, and confirms Magna Charta.

Ipsosque dominos et alios cum clero de amicitiis obnixius exorabat, et ut sibi contra Scottorum furorem favorem et auxilium exhiberent, et ipse eis ad plenum sumptuum solatia ministraret. He abandons the demand of military service.

Archiepiscopus ergo Cantuariensis, recognoscens regem Grant of subsidies

[1] *qui*] quæ, MS.

A.D. 1297. by clergy and laity. et regnum in arcto constitutos, et propter ipsam confirmationem, cum clero provinciæ suæ, concessit regi decimam temporalium et spiritualium ad intrinsecam invasionem Scottorum repellendam, salva constitutione domini papæ; et Henricus Eboracensis electus quintam partem bonorum. Cæteri vero laici nonam partem bonorum regi concesserunt. Et interim, mediante adhuc Antonio Dunelmensi episcopo, Philippus rex Franciæ et Edwardus rex Angliæ in alterutrum guerrarum inducias petierunt, et ordinationi summi pontificis Bonefacii se totaliter submiserunt. Unde et ipse rex Edwardus in Angliam repedavit. Medio quoque tempore, Scotti episcopum Sancti Andreæ ad Philippum regem Franciæ destinarunt, rogantes ut ipse transmitteret in Scociam Karolum fratrem suum, cum exercitu, qui cum Scottorum auxilio superioritatem Anglorum refrænaret, et totam terram Angliæ pro perpetuo devastaret. Sed ipse Philippus rex Franciæ, ob inducias prius acceptas, Scottorum postulatui consensum annuere negligebat. Aiunt tamen quidam comites de Mentehte et de Athetell, et alios Scottos quos rex Edwardus prius e carcere liberavit, peregrinationem alibi dissimulantes, in Franciam pro dicto negotio transfretasse.

Truce with France.

Return of Edward into England.

Failure of attempt of the Scotch to obtain aid from Philip.

CAP. XXVIII. *De captione Marmeduci de Twhenge per Scottos; de recaptione Berwici; de bello de Fawkyrk; de moneta surreptitia; de concordia inter reges Franciæ et Angliæ, et desponsatione regis Angliæ; de comitatu Cornubiæ; de transitu regis ad Scociam, et litteris papæ pro regno Scociæ.*

A.D. 1298. The Scots seize Sir Marmaduke Tweng. Audientes Scotti amicitiam inter suos clerum et proceres renovatam timuerunt valde, et ad castrum de Stryvelyn, cui tunc Marmeducus de Twehnge præerat, cum pacis specie accesserunt; rogantes ipsum Marme-

ducum ad ipsos in pace exiturum, sub baptismatis sui juramento voventes quod, si ad ipsos sub pace egrederetur, ibidem in sua præsentia domini Edwardi regis Angliæ submitterent ditioni. Quem ad illorum votum egressum Scotti 'cum aliis' mirabiliter comprehenderunt, et apud Done Bretaigne carceri intruserunt, credentes per illorum liberationem se pacem iterum habituros. Comites ergo et clerus versus Scociam properantes, apud Dunelmiam, 'per' dominum episcopum Carliolensem in violatores chartæ alias confirmatæ excommunicationis sententiam fecerant fulminare. Ac deinde intraverunt Berwicum, quod Scotti jam reliquerant vacuum,[1] fugientes ab eo[2] sicut prius fecerant Angli a facie eorum. Sed ulterius 'non' processerunt, quia rex scripserat eis ut ulteriorem progressum differrent usque ad adventum suum. Qui a Flandria in Angliam rediens continuo versus Scociam tendit, [et] Scottorum vires refrænare conabatur. Scotti quoque e contra cum exercitu totis viribus eidem occurrere proponebant. Factus est ergo congressus exercituum in die Sanctæ Mariæ Magdalenæ, anno Domini 1298, et cæsa sunt ex Scottis apud Fawkyrk viginti duo millia, pro eo præcipue quod dux Scottorum Willelmus de Walays, et alii magnates Scociæ, viso vexillo Edwardi regis Anglorum, dimiserunt exercitum suum sine capite; et ideo fuit quasi totus peremptus. De exercitu autem Anglorum probus unicus Brianus de Jay, magister militiæ Templi in Anglia, tantum corruit, qui persequendo Willelmum de Walays perimebatur. Deinde rex Edwardus, dimissis exercitibus qui proteriam Scottorum adhuc remanentium refrænarent, in Angliam est reversus. Verumtamen Scotti, paulatim invalescentes, per 30 annos inde sequentes, usque ad tempora regis Edwardi tertii post conquæstum, Anglos

A.D. 1298.

They imprison him at Dunbarton.

The English retake Berwick, and await Edward's coming.

Edward joins them, and defeats the Scots at Falkirk.

Death of Brian de Jay, master of the Temple.

Return of Edward into England.

[1] *quod . . . vacuum*] quam . . . vacuam, MS.

[2] *eo*] ea, MS.

A.D. 1298. f. 108. et Anglorum fines sæpius protriverunt, ut inferius referetur. Quod quidem infortunium dolo et effœminationi Anglorum [imputandum est], juxta prophetiam illam quæ, tempore regis Egelredi, prædixit gentem Anglorum per Dacos, Francos et Scottos, fore exterminandam. Monetæ novæ, quæ vocabantur baslardi, pollardi, crocardi et rosarii, fraude extraneorum mercatorum, paulatim et latenter loco sterlingorum irrepserunt in Angliam, et ita per totam Angliam diffundebantur quod vix inveniebatur denarius coronatus, et tres eorum vix valebant unum sterlingum. Quos rex postea valere fecit obolum; deinde, ut monetam surreptitiam et illegitimam, omnino exterminavit. Interim, anno Domini 1299, per papam Bonefacium 8 pax finalis inter Philippum regem Franciæ et Edwardum regem Angliæ fuerat reformata; ita quod, quia dictus Edwardus tunc senior fuit et Blancha præscripta juvencula extiterat, copulata est regi Edwardo Margareta soror dicti regis Philippi in uxorem, Roberto Cantuariensi archiepiscopo matrimonium celebrante. De qua genuit Thomam de Brothertona et Edmundum comitem Canciæ. Hoc etiam anno obiit sine prole Edmundus comes Cornubiæ, filius Ricardi comitis Cornubiæ et regis Alemanniæ. Qua de causa comitatus ille Cornubiæ rediit ad coronam. Quo anno, Robertus de Bruz et alii Scotti conquesti sunt domino papæ Bonefacio 8 quod rex Angliæ injuste vexasset regnum Scociæ, quod de ipso domino papa inmediate tenebatur. Quapropter ipse papa scripsit regi Edwardo, notificans ei qualiter reges et regnum Scociæ a dominio et potestate regis Angliæ exuebantur,[1] quodque desisteret a tali vexatione, nisi infra dimidium annum clarius de jure suo posset edocere. Rex ergo Edwardus misit domino papæ litteras, juris et dominii sui, quæ reges Angliæ habere solebant super regnum et reges Scociæ, declaratrices. Regnique

Introduction of base coins. R. Hyd. vii. c.

A.D. 1299. Marriage of Edward with Margaret of France. Ibid.

Death of Edmund earl of Cornwall.

Pope Boniface VIII. enjoins Edward to desist from the conquest of Scotland.

A.D. 1300.

Edward's reply.

[1] *exuebantur*] exuebatur in MS.

Angliæ proceres etiam domino papæ scripserunt, quod ipse rex Edwardus judicialiter coram eo super hiis respondere non teneretur nec deberet. Deinde rex subito absque exercitu aliquo versus Scociam profectus est. Cui Scotti occurrere conabantur. Rex ergo Edwardus in Angliam reversus, in parliamento apud Londonias, anno Domini 1300 et regni sui 28, confirmavit chartas libertatum Angliæ et forestæ; et inde misit nuntios ad dominum papam, causam noscituros quare ipse papa terram suam Vasconiæ cum Margareta uxore sua non pariter adjudicavit; et deinde in Scociam cum exercitu properavit, et castrum de Karlaverok cepit. Quo tempore, misit Philippus rex Franciæ Edwardo regi Angliæ de induciis unius anni, a persecutione Scottorum cessando. Unde in Angliam regressus, in parliamento apud Lincolniam, dedit Edwardo primogenito suo principatum Walliæ et Cestriæ comitatum. Iste annus fuit annus jubilæus, in quo generalis absolutio omnium peccatorum omnibus Romam adeuntibus concedebatur. Anno sequente rex cum exercitu in Sociam transvolavit. Sed dominus papa legatos eidem in Scociam misit, inducias saltem ad annum petens, ut interim concordiam inter Philippum regem Franciæ et ipsum Edwardum regem super possessione terræ Vasconiæ terminaret. Unde rex Edwardus in Angliam reversus est. Idem autem papa Bonefacius 8, in subsidium Romanæ ecclesiæ, imposuit decimam super ecclesias Angliæ pro tribus annis continuis.

A.D. 1300. Edward visits Scotland. Returns, and confirms Magna Charta. Proceeds into Scotland and takes Carlaverock castle. Philip intercedes in behalf of the Scotch. Grant to prince Edward of the principality of Wales and earldom of Chester. The pope urges a truce with Scotland. Imposition of a tenth for three years, by the pope.

Cap. XXIX. *De iterato conquæstu Scociæ; de captione castri de Stryvelyn; de malefactoribus Angliæ punitis; et morte Willelmi de Walays Scotti.*

Interim, Robertus de Bruys Scottus, comes de Murrefe, ad Anglos a Scottis se sponte transferebat. Sed et reliqui Scotti, Simon Frysell et alii 'Scotti,' plusquam xvj. milites et xxx. armigeros Anglicos, in Scocia

A.D. 1303–1305. Robert Bruce joins the English.

A.D. 1303–1305. Edward enters Scotland, and lays waste the country.

subito comprehendentes, aut morti aut carceri demandarunt. Anno Domini 1303, rex Edwardus et Edwardus princeps Walliæ primogenitus suus profecti sunt in Scociam cum exercitu valido, tam per terram quam per mare, et intima Scociæ rimaverunt; tantaque fame Scociam undique protriverunt ut Scotti, pro ciborum parcitate, gratiam regiam quærere cogerentur.

The Scots hold Stirling castle.

Sicque totam Scociam fere subegit, præter solum castrum de Stryvelyn per Scottos occupatum, quod victualibus pro septem annis futuris fuerat instauratum, quod rex ad tempus fecerat obsideri. Sed tunc non prævalens apud Dunfermalyn hyemavit.

John Comyn, Fraser, Wallace, and others, offer submission.

Quo Johannes Comyn dominus de Badenagh, Simon Frysell et Willelmus de Walays, prædones et rebelles Scociæ capitales, domino regi gratiam imploraturi accesserunt. Sed rex eis ad tempus responsum reddere differebat.

Renewed offer of submission by Wallace.

Post hæc, Willelmus de Walays iterum per internuntios gratiam regis quærebat, ita quod sua corpus et caput regiæ severitati subjicere non deberet, sed in terris per ipsum conquæstis rex ipsum et heredes suos pro perpetuo faceret seisiri.

Edward places a price on his head.

Quo interventu rex nimium indignatus, cuicunque munera promisit qui caput seu corpus dicti Willelmi sibi præsentaret. Willelmus ergo fugiens deprædationibus quandoque insistens quandoque latitabat. Et rex aliis in Scocia pacem fecerat proclamari, salvo sibi fine debito secundum quantitatem delictorum cujuscunque. Sed præscriptum Simonem Frysell ad tempus relegabat.

He besieges and takes Stirling castle.

Deinde, anno sequente, rex ad obsidionem castri de Stryvelyn iterum properavit, et admotis machinis furcas in minas pariter fecit exaltari, jurans, si ipsum castrum vi ut proposuerat per ipsum caperetur, omnes in eodem comprehensi in ipsis patibulis morti punirentur. Unde omnes ibidem obsessi, tradito regi castro, ejus gratiam

f. 108 *b.*

meruerunt. Ibidemque omnes majores Scociæ juramento astringebantur Londonias ad parliamentum se

Submission of the Scotch.

venturos, ut regiam ordinationem acceptarent. Interim,

in Anglia, malefactores quidam confœderationibus adjurati, quaterni, seni, deni aut viceni, pariter incedentes, nundinas, mercatas et proborum habitacula insidiabantur, ac fidelium et divitum bona suis maleficiis arripere pro libitu non verebantur. Unde rex Edwardus justitiarios ad inquirendum super dictos malefactores et præsumptores per Angliam universam assignavit, qui alios morte alios carcere atque quamplures finibus pecuniariis cruciabant; ac sic ipsi malefactores fuerunt castigati, populi regii melius gubernati, et pauperes æquiori justitia recreati. Dum hæc agerentur, anno Domini 1305, comes de Mentith Willelmum de Walays in Scocia comprehendit, et regi Edwardo ipsum præsentavit. Sed rex ipsum aspicere volens,[1] eum ad Turrim Londoniarum transmisit, et inde idem Willelmus per mediam civitatem trahebatur, suspendebatur, decollabatur, atque, interioribus ejus combustis, corpus ejus in quatuor partes dividebatur. Scotti autem ad promissum parliamentum, abbas videlicet Sancti Andreæ, Robertus de Bruys, comes de Karryk, et alii comites et barones, venientes, onerati et per sacramentum fuerunt obligati quod erga Edwardum regem de cætero præsumere non deberent, sub pœna mortis et exheredationis. Clemens papa 5us concessit regi Edwardo decimam temporalium et spiritualium totius cleri Angliæ.

A.D. 1303–1305. Suppression of bands of robbers in England.

Seizure and execution of Wallace, 1305.

Attendance of Scotch noblemen at the English parliament.

The pope grants a tenth of church property.

Cap. XXX. *De Roberto Bruys usurpante regnum Scociæ; [de] fuga illius a bello, et captione prælatorum, et morte quorundam procerum et malefactorum Scociæ; et de morte Edwardi regis Angliæ.*

A.D 1306, 1307.

Cum dictus Robertus de Bruys et alii magnates Scociæ in patriam suam rediissent, ipse Robertus misit

A meeting of Scottish chiefs sum-

[1] *volens*] read nolens?

A.D. 1306, 1307. moned by Robert Bruce at Scone. He claims the crown of Scotland.

litteras suas comitibus et baronibus Scociæ universis, ut ad certum diem apud Sconam de negotiis regni Scociæ tractaturi convenirent. Quibus congregatis ipse Robertus jus regiæ coronæ ad se ipsum pertinere jure hereditariæ successionis exponebat, quamvis rex Angliæ ipsum a regno suo dirationaret. Unde ipsis omnibus promittebat quod, si ipsum in regem Scociæ vellent exaltare, ipsos et regnum Scociæ contra regem Angliæ et omnes alios defensaret. Deinde abbas de Scone ipsum justitiam retulisse asserebat, et eidem regi futuro mille libras in regni defensionem promisit erogare. Ad hæc omnes una voce ipsum Robertum regem Scociæ pronuntiabant, præter Johannem Comyn dominum de Badenagh, qui, sacramentum quod Edwardo regi fecerat recognoscens, ipsum Robertum in regem recipere contemnebat, et continuo de concilio egrediebatur. Robertus siquidem et sui fautores, ex hoc nimium concitati, præfatum Johannem Comyn comminantes, diem alterum apud Dunfrees præfixerunt ; ad quem diem dictus Johannes per ipsum Robertum amicabiliter fuerat invitatus, et eum venientem dictus Robertus, occurrens ei, recepit in osculum. Ipsis ergo concilium intrantibus, Robertus Scottos de pristino proposito requisivit. Et omnes pariter responderunt se ipsum Robertum in regem Scociæ accepturos, et ei contra omnes gentes de vita et morte subventuros, præter ipsum Johannem, qui fidem erga regem Angliæ servaturus de concilio egressus est. Quem dictus Robertus Bruys, evaginato gladio, insecutus in ecclesia fratrum Minorum, per medium corpus perforans occidebat. Quod videns frater ipsius Johannis Rogerus, dictum Robertum gladio assilivit. Sed ei nocere non poterat propter arma quibus subtus induebatur. Alii autem supervenientes dictum Rogerum occiderunt. Et cum dictus Robertus nullum aliud impedimentum formidaret parliamentum edicebat ; in quo episcopi de Glascow et Sancti Andreæ Robertum

Refusal of John Comyn to recognize the claim.

Comyn invited to a second meeting at Dumfries.

He attends, but withdraws in opposition to Bruce.

Bruce follows him, and stabs him in the church of the Friars Minors.

Roger Comyn assails Bruce, but is also slain.

Bruce crowned.

de Bruys in regem Scociæ coronarunt. Qui continuo omnes Angligenas de villis et civitatibus Scociæ effugavit. Ipsi ergo ad regem Edwardum Angliæ accedentes de Roberto conquesti sunt. Unde rex supra modum iratus omnes juniores strenuos Angliæ, militiæ aptos, ad Westmonasterium convocavit. Ubi, in festo Pentecostes, rex Edwardus dedit Edwardo primogenito suo principi Walliæ terram Vasconiæ, et eum cinxit cingulo militari. Johannesque comes de Wareyn et plures barones, cum trecentis armigeris de filiis optimatum, armis militaribus induuntur, ipso domino rege sumptuum necessaria de garderoba sua singulis ministrante. Qui omnes statim cum ipso rege et filio suo principe ad expugnandum Scottos profecti sunt. Præmisit tamen rex Aymericum de Valencia comitem de Penbruk, Henricum de Percy et alios, in Scociam, cum comitatu copioso; qui, fugatis Scottis, villas et castella Scociæ ceperunt, et tandem, juxta villam Sancti Johannis, cum Roberto prætenso rege Scociæ conflictum habuerunt; et, fugato ipso Roberto, septem millia Scottorum occiderunt. In quo bello episcopi Glascoviensis et Sancti Andreæ et abbas de Scone armati capti fuerunt, et regi Edwardo præsentati. Rex quoque, pro eo quod prælati ecclesiæ extiterant, eos occidere nolebat; sed ipsos continue armatos sicut in bello capti fuerunt præceperat custodiri, usque ad nutum summi pontificis, quid de eis præciperet peragendum. Et præscriptus Simon Frysell ibidem captus fuit; et regi præsentatus, Londonias missus, tractus et suspensus et decollatus. Similem pœnam sustinuit quidam alius Scottus Christoforus de Setona,[1] ob præscripti Johannis Comyn interfectionem. Continuo quidem, Johannes comes de Ascetell in quadam ecclesia Scociæ ubi se absconderat repertus est, et ibidem captus fuit et regi præsentatus. Sperabat tamen se a

A.D. 1306, 1307. He drives the English out of Scotland. Edward confers knighthood on his son, on many of the young nobles, and three hundred gentlemen, for the Scotch war.

He sends forward a force under Aymeric de Valence. They defeat Bruce at Perth.

Capture of the bishop of Glasgow and other prelates.

f. 109.

Execution of Sir Simon Fraser and Christopher Seton.

Capture of John earl of Athol.

[1] *Setona*] Sotona in MS.

A.D. 1306, 1307. mortis periculo evasurum, pro eo quod consanguineum regis Edwardi se dicebat. Sed rex, qui pluries per ipsum et alios proditores Scociæ seductus fuit, proditoribus ulterius parcere non proponens, ipsum Johannem suspendi fecit et decapitari, et corpus ejus concremari. Thomas itaque et Alexander Bruys, fratres dicti Roberti, explorantes, capti fuerunt et suspensi. Solus tamen Thomas tractus fuit, sed ambo pariter fuerunt decollati; quia ipse Alexander clericus fuit beneficiatus. Interim Robertus de Bruys nemora et forestas Scociæ vagus ambiebat, et in Anglos prospicere non est ausus. Dixerunt ergo quidam quod quasi insanus et ferus cum bestiis nemorum depascebat: et Johannes de Walays, frater Willelmi de Walays, talem pœnam mortis sustinuit qualem Willelmus frater suus. Et sic majores proditores Scociæ mortui sunt et deturpati. Postea rex Edwardus tenuit parliamentum suum apud Karliolum; ubi fecit Petrum de Gavestona alienigenam, filii sui familiarem, regnum Angliæ abjurare. Deinde, in festo Translationis Sancti Thomæ martyris,[1] anno Domini 1307, rex Edwardus, ætatis suæ anno 68, cum regnasset 34 annis, 8 mensibus et diebus 4, apud Burgum super Sabulum juxta Karliolum, diem clausit extremum; et sepultus est apud Westmonasterium feria 6 ante festum Omnium Sanctorum. Cujus obitum Robertus Cantuariensis archiepiscopus, apud curiam Romanam exulans, in somnis vidit. Iste Edwardus, secundum quosdam, primus fuit qui sanctam ecclesiam et populum ad decimam, xvam et alias taxationes, vexavit. Ipse, ut prædicitur, primo desponsavit Alienoram sororem regis Hispaniæ; de qua Edwardum regni successorem, Johannam comitissam Gloverniæ, Margaretam ducissam Brabanciæ, et Elizabeth comitissam Herfordiæ procreavit. Qua Alienora mortua, accepit in uxorem Margaretam, sororem Phi-

His execution.

Execution of Thomas and Alexander Bruce.

Robert Bruce lurks in the woods.

Execution of John Wallace.

Parliament at Carlisle. Peter Gaveston banished.

Death of Edward I.

Foreseen by Robert archbishop of Canterbury.

Edward I. the originator of taxes.

His marriages and children.

[1] *Sancti . . . martyris*] These words have been erased in the MS.

lippi regis Franciæ. De qua Thomam de Brothertona et Edmundum comitem Canciæ procreavit. Anno obitus hujus regis, circa Purificationem beatæ Mariæ, fuit maximum diluvium et excessus maris in omnibus terris maritimis; et multi homines et pecora fluctibus præventi perierunt. A.D. 1306, 1307. Overflowings of the sea.

CAP. XXXI. *De desponsatione et coronatione regis Edwardi 2; de moribus et infortuniis ejus; de Petro de Gavestona; et de pugna cum Scottis.*

Mortuo quidem Edwardo primo post conquæstum rege supradicto, post ejus humationem nimis flebilem, circa festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ, apud Karliolum, omnes magnates Angliæ, et post paucos dies omnes proceres Scociæ apud Dunfrees, domino Edwardo, filio et heredi hujus regis, cognomento de Kayrnervan, homagium suum fecerunt, sine contradictione aliquali. A.D. 1307. Succession of Edward II.

Qui statim revocavit de partibus transmarinis præscriptum Petrum de Gavestona Vasconiensem, amasium suum, cujus consortium paterno jussu abjuraverat. Recall of Piers Gaveston.

Cui absque mora dedit comitatum Cornubiæ, simul cum omnibus terris quæ quondam fuerunt domini Edmundi comitis Cornubiæ. Et dedit ei in conjugem neptem suam, filiam Gilberti comitis Gloverniæ, atque dominium de Holderness, honorem de Knaresburgh, et alias terras nonnullas; quæ omnia ad coronam pertinebant. Commisitque ei custodiam Angliæ, dum ipse moraretur circa nuptias in partibus transmarinis. Grant to him of the earldom of Cornwall, and other estates.

Transfretavit autem idem Edwardus 2us anno mortis patris sui, mense Februarii, et fecit homagium regi Franciæ pro terra Vasconiæ et aliis terris quas de eo tenuit; et insuper filiam ipsius Philippi regis Franciæ Isabellam duxit in uxorem. Occasione cujus maritagii plurima mala et guerrarum dispendia Francis et Anglis postea advenerunt,[1] ut in sequentibus referetur. Edward II. does homage to the king of France for Gascony, &c. He marries Isabella of France.

[1] *advenerunt*] invenerunt in MS.

A.D. 1307. His coronation.

Inde rediens idem Edwardus 2us, eodem anno, in festo Sancti Matthæi apostoli, coronatus est in regem apud Westmonasterium ab episcopo Wintoniensi, auctoritate Clementis papæ, eo quod Robertus Cantuariensis archiepiscopus tunc apud Romam exulabat. Tunc temporis orta est dissensio inter magnates Angliæ et dictum Petrum de Gavestona tunc comitem Cornubiæ, eo quod comitatus et terræ sibi prius collatæ de integritate coronæ extitissent, et quod dominus rex totum thesaurum in ærario[1] repositum eidem Petro totaliter mancipavit. Ipso anno, dominus Robertus de Wynchelse archiepiscopus Cantuariensis in Angliam applicuit, et omnia temporalia et spiritualia quæ suo archiepiscopatui fuerunt antiquitus deputata restituebantur. Deinde infra breve rex Edwardus 2us, contemplatione ejusdem Petri de Gavestona, Isabellam reginam suam neglexit et proceres suos parvipendit. Quapropter magnates amplius indignati anno sequente apud Westmonasterium convenerunt, rogantes regem ut de præsumptionibus, defectibus et maleficiis quibusdam, statuta aliqua possent ordinare, quibus malos consiliarios a regio latere possent amovere. At rex commissionem quandam eis sponte concessit: et quid super ipsa commissione postea agebatur tempore domini Adæ abbatis 14 in sequentibus referetur. Erat nempe Edwardus iste vir elegans corpore, viribus præstans, sed moribus . . . . inconstans. Nam, parvipenso procerum contubernio, adhæsit scurris, cantoribus, tragœdis, aurigis, fossoribus et remigibus, navigiis et cæteris artis mechanicæ officiis; potibus indulgens, secreta facile prodens, astantes ex levi causa percutiens, magis alienum quam proprium consilium sequens; in dando prodigus, in convivando splendidus, ore promptus, opere varius, adversus hostes suos infortunatus, in domesticos efflatus,[2] ad unum aliquem familiarem ardenter affectus, quem summe coleret, ditaret, præferret, honoraret. Ex quo impetu provenit amanti opprobrium, amasio obsequium,[3] plebi scandalum, regno detrimentum. Indignos quoque

Enmity of the nobility towards Piers Gaveston.

Return of Robert archbishop of Canterbury.

The barons force Edward to grant a commission for the reform of his government.

Character of Edward II.

f. 109 *b*.

R. Hig col. 25

[1] *ærario*] errario in MS.
[2] *efflatus*] efferatus, R. H.
[3] *obsequium*] obloquium, R. H.

et ineptos ad gradus ecclesiasticos promovit; quod postmodum sudes in oculis[1] et lancea in latere sibi fuit. Tanta etiam in diebus ejus caristia tritici, tamque continua mortalitas armenti extitit, quanta aretro sæculis vix visa fuit. Tunc decimationes juges, assiduæ contributiones temporalium, et spiritualium continuæ expilationes. Et cum ex permissione papæ multa sub colore Scottos repellendi ad fiscum regium accessissent, per regiam tamen insolentiam cuncta inaniter sunt consumpta. Unum tamen huic regi feliciter obvenit, quod Wallia[2] contra eum minime rebellavit. Cætera sibi satis infausta extiterunt. A.D. 1307.

Qui tamen dum circa sponsalia sua et coronationem sic moram traxisset, Johannes de Britannia, tunc custos Scociæ, conflictum habuit cum Scottis, et fecit in eis stragem magnam; ubi Robertus de Bruys vix evasit. Defeat of the Scotch.

[1] *oculis*] ecclesiis, R. H. | [2] *Wallia*] Cambria, R. II.

APPENDIX.

John le Romayne, archbishop of York. The campanile and north transept of the cathedral built by him. The nave commenced A.D. 1290. Succeeding archbishops.

[XV.] Post Willelmum Wykwane, Johannes Romanus sedit archiepiscopus Eboracensis; qui campanile in medio crucis ecclesiæ suæ Eboracensis, et borealem partem ipsius crucis, sumptibus suis propriis construxit, et in anno Domini 1290, fundamentum navis ecclesiæ suæ beati Petri Eboracensis inchoavit. Post quem, præfuit eidem ecclesiæ Henricus de Newerk. Quo mortuo, Thomas de Corebryge. Hic sacræ theologiæ doctor egregius ac, quod raro uni mortalium accidit, omnium liberalium artium professor extitit incomparabilis, et ordinationem appropriationis ecclesiæ nostræ de Naffrctona fecit. Post quem, Willelmus de Greenfeld in archiepiscopatu subrogatur; qui fecit ordinationem appropriationis ecclesiæ de Skypse, ut præfertur.

Election of pope Nicholas IV. Conquests by the Saracens in the Holy Land. f. 95. Celestine V. pope. Change of colour of tunic of the Benedictine order. His resignation and imprisonment by Boniface VIII. His prophecy of this pope's career. Acts of Boniface VIII.

XVI. *De summis pontificibus; de deletione Christianitatis in Terra Sancta; de privilegiis ordini concessis; et de captione, hæresibus et erroribus, Templariorum.*

Post Honorium papam 4, Nicholaus papa 4 de religione beati Francissi rexit sedem. Hujus tempore, per Sarracenos, Tripolis, Acona, Tirus, Sidonia, cum aliis locis, destructæ sunt, et Christianitas in illis partibus penitus deleta est; et Christiani inde fugientes, vel in mari, vel in via, vel in partibus propriis, vitas suas miserabiliter terminarunt. Post Nicholaum 4, sedit papa Cœlestinus 5; qui de eremitica vita propter vitæ sanctitatem ad papatum assumptus est. Hic habitum ordinis Sancti Benedicti de nigro commutavit in russetum; et tandem papatui cedens accepit successorem Bonefacium papam 8, et ad eremum refugiens a dicto Bonefacio captus in arcta custodia dicitur decessisse. Cujus omnes actus et gratias dictus Bonefacius revocavit. Unde idem Cœlestinus, in custodia detentus, sic prophetando ad eum misit: "Ascendisti ut vulpis, regnabis ut leo, morieris ut "canis." Hic Bonefacius papa canonizavit Lodowicum quondam regem Franciæ, et sextum librum Decretalium fecerat compilari; statuitque ut omnes moniales forent de cætero reclusæ et non exirent; et concessit plenam indulgentiam omnium peccatorum visitantibus limina apostolorum Petri et Pauli in urbe Roma omni anno centesimo, perpetuis temporibus duraturam. Indulsitque ordini nostro ut de terris nostris,

cultis et incultis, ad ordinem nostrum spectantibus, quas aliis tunc concessimus vel imposterum concederemus excolendas, de quibus tamen aliquis decimas seu primitias non percepit, nullus a nobis seu cultoribus terrarum illarum aut quibuscunque aliis decimas seu primitias auderet exigere vel præsumeret extorquere. Sed, quia plerisque personis ordinis venit in dubium qualiter illa verba in dicto privilegio—"de "quibus aliquis decimas seu primitias non percepit"—secundum verum intellectum debeant effectui debito mancipari, idem privilegium in plerisque domibus ordinis nullum effectum ex ejus indulto est consecutum. Aliqui tamen, secundum vigorem dicti privilegii, in placitando sententias definitivas pro se assequi meruerunt. Hic etiam papa Bonefacius asseruit tam regnum Franciæ quam omnia regna mundi ab ipso papa teneri debere, cum ipse vacante imperio esset dominus mundi temporalis. Unde regem Franciæ in hoc sibi contradicentem deponere deliberavit. Quapropter, milites regis Franciæ apud Anagniam eundem papam ceperunt et, inhumane pertractantes, in equum effrenem versa facie ad posteriora equi posuerunt, et sic eum per mediam civitatem deduxerunt, et ipsum fatigatum in custodia sine cibo et potu per duos dies tenuerunt, ita quod pæne fame interierat. Et, dum ipsum papam secum abducere et thesauros ecclesiæ deprædare disponerent, cives eum de manibus eorum liberaverunt et liberum dimiserunt; et inde 31 die Romæ diem clausit extremum. Direxit etiam idem papa Bonefacius litteras suas regi Angliæ, in quibus probare nitebatur quod rex Angliæ nullum habere deberet dominium vel superioritatem in regno Scociæ, sed potius illud regnum a sede apostolica teneri debere; citansque quodammodo regem Angliæ ad mittendum procuratorem, qui super hoc posset subire judicium in curia Romana. Sed rex Angliæ litteras sibi remisit responsales et satis declaratorias juris sui. Circa quæ tempora, Marcus filius Pauli, mercator Venetiæ, peragratis per spatium 26 annorum pæne singulis regionibus orbis, scripsit de mundi mirabilibus, et de diversitatibus gentium, rituum et provinciarum, sicut in peregrinatione sua vidit et audivit. Flandrenses in bello campestri vicerunt Francos prope Curteray in Flandria. Post Bonefacium papam 8, Benedictus undecimus sedit, de ordine fratrum Prædicatorum. Hic divisit patrimonium beati Petri cum cardinalibus, ne justitia foret venalis in curia; incessitque sine armatis, ut libere possent omnes ad ipsum habere accessum. Post quem sedit Clemens 5[us]. Hujus tempore, anno Domini 1306, in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, fuerant capti omnes Judæi in regno Franciæ, et de regno expulsi per decretum ulterius non reversuri, et bona eorum confiscata. Ipso anno Hospitalarii ceperunt insulam Rodi cum adjacentibus insulis

Exemption of certain lands of the Cistercian order from tithes.

Doubts respecting the interpretation of the privilege.

His claim to be lord paramount of all kingdoms.

His ill-treatment at Anagni, and death.

His claim of superiority over Scotland, against the king of England.

Travels of Marco Polo.

Succession of Benedict II.

Clement V. A.D. 1306.

Expulsion of Jews from France.

Rhodes taken by the Hospitallers.

circiter 5, quæ a Turcis prius inhabitabantur sub dominio imperatoris Constantinopolitani. Anno Domini 1307, Templarii de multis et enormibus criminibus notati, per totum regnum Franciæ in die Sancti Edwardi confessoris capiuntur; quos

Suppression of the Templars. A.D. 1307.

rex Franciæ ad dominum papam Clementem, qui tunc Pictavis erat, adduci fecit, et eos super suis criminibus examinari. Quorum aliqui, videlicet septuaginta et duo, sua enormia crimina fatebantur; et de ipsorum ordine 54 Parisius comburebantur. Quorum hæreses et errores sunt quæ sequuntur.

Heresies and enormities charged against them.

Inprimis, quod in prima professione sua abnegant Dominum Jesum Christum, ejus incarnationem, et fidem Christianam, spuuntque ter in faciem crucifixi; advocato etiam diabolo eisque corporaliter apparente, osculantur eum, et præsidentem suum cui profitentur, in ore, in umbilico et in ano. In quo facto tantum illi tres erunt in camera obscura, exsis-

f. 95 *b*.

tentibus aliis fratribus extra in circuitu domus, nolentem profiteri interficere paratis. Item, quod omnino interdicitur eis usus fœminarum; ita quod, quando invaluerit temptatio carnis, abutantur licite sociis suis. Item, quod habent penes se caput cujusdam Sarraceni, qui quondam, ut credunt, fuit magister ordinis eorum, et istos nefarios[1] ritus induxit. Quod quidem caput, primo die capituli generalis eorum, ante mediam noctem, coram altari in quadam capella ponitur, vestibus pretiosis circumseptum.[2] Ubi primo a magistro eorum adoratur ac deinde a singulis fratribus. Interroganti vero magistro eorum si vere credant illud esse suum salvatorem, respondent singillatim quod hoc credunt. Sicque cantatur missa et terminatur ante auroram. Hæc et multa alia enormia fatebantur. Unde eorum ordo decernebatur penitus adnullari. Sed, ipsis in custodia exsistentibus, differtur usque ad concilium generale.

XVII. *De Edwardo rege, filio regis Henrici, et ejus gestis; et de Edwardo rege, filio suo.*

Acts of Edward I.

Edwardus rex, filius regis Henrici, omnes justitiarios et clericos curiales exilio et gravibus finibus punivit, omnes

New taxation of the English church, under authority of pope Nicholas IV.

Judæos in Anglia repertos perpetuo exilio relegavit, et, consensu Nicholai papæ 4, ecclesiam Anglicanam de novo taxavit; et vacavit extunc taxatio dudum facta præcepto Innocentii papæ 4. Johannem de Balliolo regem Scociæ stabilivit; cui et dictus Johannes rex Scociæ apud Novum Castrum homagium fecit. Wallenses rebellantes conpressit. Vasconiam per judicium regis Franciæ amisit; pro cujus recuperatione medietatem omnium bonorum temporalium et spiritualium cleri, deci-

[1] *nefarios*] nepharios, MS. [2] *circumseptum*] circumceptum, MS.

mam bonorum communitatis regni, et sextam partem bonorum civium et burgensium regni, sumpsit; omnia monasteria Angliæ scrutari ac pecuniam inventam sibi deferri; lanas quoque et coria[1] arestari fecit. Johannes rex Scociæ contra regem Edwardum rebellavit. Unde rex Edwardus, Scociam rediens, villas 'et castra' de Berwyk, Dunbarre, Rokesburgh, Edenburgh, Strivelyn et Sancti Johannis, cepit, et plus quam 26,000 Scottorum occidit; dictum Johannem regem Scociæ perpetuo carceri mancipavit. Cancellarium, thesaurarium, justitiarios et vicecomites, in Scocia instituit. Post hæc, regi Edwardo, ad debellandum regem Franciæ propter terram Vasconiæ in Flandriam properanti, quintam partem bonorum [clerus] denegavit. Unde rex gratiam suam tam de lege communi quam de speciali universo clero interdixit, omnia laica feoda clericorum cum bonis in eisdem inventis seisivit, et clerum extra protectionem suam posuit. Tunc Henricus de Newerk electus Eboracensis, et alii episcopi, quintam partem possessionum et beneficiorum, pro terris suis deliberandis, regi concesserunt. Sed Robertus archiepiscopus Cantuariensis cum quibusdam aliis, contra constitutionem Bonefacii 8 papæ, qui constituit ne bona clericorum taxarentur nec de eisdem regibus darentur contributiones quoquomodo, noluit consentire; sed regem a beneficiis orationum ecclesiæ alienavit, et ejus transitum in Flandriam prohibebat, quousque de erratis erga sanctam ecclesiam satisfactionem exhiberet. Rex tamen Edwardus in Flandriam infeliciter tendens inducias guerrarum Vasconiæ cepit, et ipse et Philippus rex Franciæ ordinationi summi pontificis Bonefacii 8 se totaliter submiserunt; et rex Edwardus, reconciliatis[2] clero et baronibus, in Angliam repedavit. Interim magnates Scociæ, contra regem Edwardum publice insurgere non valentes, per communitates et Willelmum de Waleys a servitute regia se liberare secreto præsumpserunt. Unde idem Willelmus Waleys Anglos in Scocia remanentes afflixit, et boreales partes Angliæ incendiis et spoliationibus deprædavit, et villam Berwici reassumpsit. Unde rex Edwardus a Flandria rediens continuo versus Scociam tendit; Berwicum reaccessit; Scottos in bello apud Fawkyrk devicit, et 22,000 eorum trucidavit; tandem Willelmum de Waleys captum judicio interfecit, et novum sacramentum a Scottis de non rebellando contra eum admisit. Post hæc tamen, Robertus de Bruys regnum Scociæ usurpavit, et continuo omnes Angligenas de Scocia profugavit. Unde magnates Angliæ, in Scociam missi, juxta villam Sancti Johannis cum dicto Roberto conflictum habuerunt, et fugato

War in Scotland.

Quarrel with the clergy on the question of taxation.

Rising of the Scots under William Wallace.

Career of Robert Bruce.

[1] *coria*] corria, MS. | [2] *reconciliatis*] reconciliato, MS.

ipso 7,000 Scottorum occiderunt. In quo bello, episcopi Glascoviensis et Sancti Andreæ et abbas de Scone armati capti fuerunt, et regi Edwardo præsentati. Quos rex, eo quod prælati
f. 96. ecclesiæ erant, nolebat occidere, sed ipsos continue armatos, sicut in bello capti fuerunt, præceperat custodiri, usque ad nutum summi pontificis quid de eis præciperet peragendum. Et alii majores et proditores Scociæ ibidem capti fuerunt et morte postea deturpati. Tunc Robertus Bruys nemora et forestas Scociæ vagus ambiebat, et in Anglos prospicere non
Death of Edward I. est ausus. Post hæc, rex Edwardus tenuit parliamentum apud Karliolum, et continuo apud Burgum super Sabulum juxta
Introduction of base coin. Karliolum diem clausit extremum, anno regni sui 35. Ipsius regis tempore monetæ novæ, quæ vocabantur baslardi, pollardi, crocardi et rosarii, fraude extraneorum mercatorum, paulatim et latenter loco sterlingorum irrepserunt in Angliam, et ita per totam Angliam diffundebantur quod vix inveniebatur denarius coronatus; et tres eorum vix valebant unum sterlingum. Quos rex postea valere fecit obolum; deinde, ut monetam surreptitiam et illegitimam, omnino exterminavit. Et
Great floods anno obitus ejusdem regis, circa festum Purificationis Beatæ Mariæ, fuit maximum diluvium et excessus maris in omnibus terris maritimis, et multi homines et pecora fluctibus præ-
Succession of Edward II. venti perierunt. Post cujus regis mortem, Edwardo filio suo coronato, omnes proceres Scociæ homagium suum fecerunt. Et idem Edwardus, ducens in uxorem Isabellam filiam regis Philippi Franciæ, fecit homagium dicto Philippo regi Franciæ pro terra Vasconiæ et aliis terris quas[1] tenuit de eodem. Qui
Defeat of the Scots. dum circa sponsalia moram traxisset, Johannes de Britannia, tunc custos Scociæ, conflictum habuit cum Scottis et fecit in eis stragem magnam, ubi Robertus de Bruys iterum vix eva-
Character of Edward II. sit. Erat nempe Edwardus iste secundus vir elegans corpore, viribus præstans, sed moribus inconstans, et, parvipenso procerum contubernio, adhæsit scurris, cantoribus, tragœdis,[2] aurigis, fossoribus, remigibus, navigiis, et cæteris artis mechanicæ officiis; ore promptus, opere varius, adversus hostes suos infortunatus. Sed unum ei feliciter obvenit, quod Wallia
Dearth, and disease in cattle. contra eum minime rebellavit. Tanta etiam in diebus ejus caristia tritici, tamque continua mortalitas armenti, quanta aretro sæculis vix visa fuit. Tunc decimationes juges, assiduæ contributiones, et temporalium continuæ fuerunt expilationes.

---

[1] *quas*] quæ, MS. | [2] *tragœdis*] tragœdiis, MS.

ADAM ABBAS QUARTUS DECIMUS.

I. *De creatione domini*[1] *Adæ de Skyrena*[1] *abbatis* f. 96 *b*.
14; *de confirmatione appropriationis ecclesiæ de Skypse; de decima piscationis, lanæ et agnorum, ibidem; de relaxatione redditus in Drynghowe; et de servitiis pro tenementis in Rowthe.*

A.D. 1310–1339. Abbot Adam of Skyrne, chosen on account of his insignificance; but exhibits superior qualities.

Anno gratiæ 1310, cedente ab officio, ut præfertur, domino Rogero de Dryffeld abbate nostro 13, idus Maii, Adam de Skyrena,[2] omnium monachorum monasterii quasi infimus, ridiculose, quodammodo ut sperabatur[3] inposterum 'pro libitu'[4] deponendus, anno conversionis suæ quinto, post dictum dominum Rogerum substituitur in abbatem. Sed non ut sperabatur[3] rei exitus se probavit. Nam, vivente adhuc præfato domino Rogero prædecessore suo, per 8 annos et amplius, eo quod apud plures in magna reverentia habebatur, idem Adam abbas a quampluribus abbas secundus fuerat appellatus. Sed, anno administrationis suæ 9, mortuo præfato domino Rogero, idem abbas Adam, ut[5] ex multimodis et manifestioribus operum suum exercitationibus fuerat comprobatum,[5] nulli de conventu suo aut aliis vicinis suis se inferiorem exhibebat. Qui, ejus anno primo, promissum domini Skypse.

[1] *domini* and *de Skyrena*] wanting in P.

[2] *Adam de Skyrena*] wanting in E.

[3] *sperabatur*] sperebatur in MS.

[4] After *libitu* insert volentium, P.

[5] *ut* and *fuerat comprobatum*] wanting in P.

A.D. 1310–1339. Payment of four marks to the chapter of York for appropriation of Skipsey church.

Rogeri prædecessoris sui, quoad quatuor marcas annuas capitulo Eboracensi pro ecclesia de Skypse concedendas, oportuit adimplere, ut sic confirmationem appropriationis ejusdem ecclesiæ ab eis facilius impetraret. Unde, accepta a dicto capitulo quieta clamatione 20 solidorum annuorum, in quibus eis secundum formam appropriationis tenebamur, eis iterum quatuor marcas annuæ pensionis de camera abbatis, quamdiu contigerit nos eandem ecclesiam de Skypse in proprios usus possidere, concedebamus; promittentes nos ipsas 4 marcas annuas[1] soluturos; renuntiantes insuper expresse litteris super hoc impetratis et impetrandis, omnique exceptioni et juris remedio per quæ solutio dictæ pensionis suis terminis facienda differri poterit vel aliqualiter impediri. Nos etiam et successores nostros jurisdictioni et coercioni dicti capituli, quoad omnia præmissa observanda, submittebamus; ita quod ipsi, sine strepitu judiciali, per quamcunque censuram ecclesiæ ad solutionem pensionis prædictæ, quoties cessatum foret in parte vel in toto, nos compellerent, prout eis melius videretur expedire. Exhinc autem, cum dictam ecclesiam de Skypse in manibus nostris pacifice retineremus, et omnia jura ipsius ecclesiæ ut veri rectores ejusdem vendicaremus[2] ex debito nobis exhiberi, inter alia decimam piscium marræ de Skypse et de Whythowe infra dictam parochiam, quæ ex injusta detentione ballivorum fuerat retracta, vendicavimus in effectu. Unde[3] versus dominum regem Edwardum 3 et Isabellam reginam matrem suam, quæ tunc manerium de Cletona cum pertinentiis et reliquum dominium de Holdernesse possidebat, prosecuti sumus, supplicantes quatinus decimam piscationis dictorum locorum[4] nos sinerent congaudere. Unde ipsi singulatim litteras suas ballivo suo de Holdernesse

Tithe of fish of Skipsey mere and Whythowe.

---

[1] *annuas*] annuatim, P.
[2] *vendicaremus*] wanting in E.
[3] *Unde*] Exhinc, P.
[4] *dictorum locorum*] ut jus ecclesiæ nostræ, P.

dirigebant, quatinus diligenter inquireret si nos decimam dictæ piscationis haberemus et habere soleremus, et ipsam inquisitionem eis certificarent. Unde per xij. probos homines inquisitio apud Waghnam capta fuit.[1] A quibus compertum fuit quod nos decimam piscium dictorum locorum ut jus dictæ ecclesiæ nostræ haberemus, sicut alii rectores ecclesiarum circa aquam de Lamwath habent in parochiis suis. Sed tamen dixerunt quod nos de prædicta decima nunquam fuimus[2] seisiti, sed quod, 26 annis elapsis, dominus Robertus de Yhestria, rector ejusdem ecclesiæ, diversis vicibus fuit seisitus de decima omnimodi piscis capti in vivariis supradictis, et quod nos dictam decimam piscationis non percepimus, ex causa injustæ detentionis ballivorum, et ex negligentia nostra et procuratorum nostrorum ecclesiæ supradictæ. Hac igitur inquisitione præfatis regi et reginæ certificata et admissa, decimam omnimodæ piscationis locorum prædictorum extunc pacifice[3] possidemus. Postea processimus in curia Christianitatis Eboraci contra parochianos dictæ ecclesiæ nostræ, eo quod decimas lanæ et agnorum nobis subtrahere satagebant, et ipsas decimas suas et alias modo debito nobis non persolvebant. Unde, sententia definitiva contra eos prolata, ipsi præfatas decimas lanæ et agnorum et alias decimas, more et forma debitis, secundum consuetudinem patriæ, nobis reddere 'singulatim'[4] sententialiter fuerant condemnati. Hic etiam abbas impetravit quietam clamantiam de Roberto filio Roberti Tothe[5] de Kylloma omnium servitiorum, et quatuor solidatas, novem denariatas et unam quadrantatam redditus, medietatem[6] videlicet ix. solidorum, vj. denariorum, oboli, de 4 toftis 'et' 9 bovatis terræ cum pertinentiis in Drynghowe quondam exeun-

A.D. 1319–1339. Inquisition.

Suit against the parishioners for tithe of wool and lambs.

Drynghowe.

[1] *capta fuit*] capiebatur, P.
[2] *fuimus*] fueramus, P.
[3] *extunc pacifice*] continue, P.
[4] '*singulatim*'] wanting in P.
[5] *Tothe*] Tote, P.
[6] *solidatas . . . medietatem*] The reading of both MSS. The context seems to require the genitive.

A.D. 1310–1339. Rowth. f. 97. Distraint for rent due from Sir Herbert St. Quentin.

tium: alteram vero medietatem solvimus baroni de Graystok ibidem annuatim. Ricardus Roos de Rowth nos, pro servitio et redditu vj. solidorum pro 3 bovatis[1] terræ cum pertinentiis in Rowth, quas de Herberto de Sancto Quintino milite tenebamus, per frequentes[2] districtiones vexabat. Et, quia ipse Herbertus medius inter nos et dictum Ricardum de[3] omnibus[4] servitiis per liberum forinsecum servitium sex solidorum fore[5] debuisset, abbas noster opposuit[6] se versus dictum Herbertum, de placito quod acquietaret nos de servitiis quæ dictus Ricardus de nobis pro eisdem tenementis exigebat, de quibus idem Herbertus nos acquietaret. Et quia dictus Herbertus ad curiam regis vocatus[7] ad diem limitatum non venit, præceptum fuit vicecomiti Eboracensi quod eum distringeret, et in duobus plenis comitatibus[8] publice faceret proclamari quod idem Herbertus ad alterum diem[9] adveniret, abbati nostro responsurus. Cum ergo præfatus Herbertus per catalla sua[10] distringeretur, et in duobus plenis comitatibus publice proclamaretur dictum Herbertum ad diem limitatum, ut prædicitur, advenire, et non venit, consideratum fuit quod dictus Herbertus amitteret servitium abbatis nostri, et amodo abbas noster foret intendens dicto Ricardo Roos[11] de eisdem servitiis quæ prædictus Herbertus ei facere solebat pro tenementis supradictis, et idem Herbertus in misericordia esset domini regis.

[1] *vj. . . . bovatis*] 3 bovatarum, P.

[2] *frequentes*] frequentas in both MSS.

[3] After *de* insert, homagio, relevio, et, P.

[4] After *omnibus* insert aliis, P.

[5] *fore*] extitisse, P.

[6] *opposuit*] opponebat, P.

[7] *ad . . . vocatus*] wanting in P.

[8] After *comitatibus* insert suis, P.

[9] After *diem* insert assignatum, P.

[10] *sua*] ad valentiam 40 denariorum, P.

[11] *Roos*] wanting in P.

II. *De vexatione pro decimis de Waghna; de serviciis duarum bovatarum terræ, et de uno tofto redempto*[1] *ibidem; et de prato et confirmatione terrarum in Suttona.* A.D. 1310–1339.

Waghna.

Interea, magister Robertus de Rypplyngham, canonicus et cancellarius ecclesiæ Beati Petri Eboracensis, abbatem nostrum coram decano et capitulo Eboracensibus[2] super nova exactione decimarum garbarum, fœni, prati, pasturæ et nutrimentorum animalium, et aliarum quarumcunque decimarum ad ecclesiam suam 'de Waghna' ut asseruit spectantium, non obstante pristina compositione inter dominum Willelmum abbatem 9 et magistrum Johannem de Oxonia cancellarium prius habita, fecerat evocari. Et ibidem, hinc inde datis libellis et responsionibus, litigium ageretur. Abbas noster a domino rege[3] litteras prohibitorias[4] obtinuit, ut ipsi decanus et capitulum de ipsa vexatione decimarum supersederent, et ne placitum tenerent inde in curia Christianitatis, donec discussum esset in curia domini Regis ad quem partium pertineret advocatio decimarum retentarum. Quapropter, præfatus magister Robertus, dominum regem adiens, ipsi domino regi suggerebat abbatem nostrum decimas in Waghna usque ad valorem 20 librarum annuatim detinere, ita quod residuæ decimæ ad dictam ecclesiam de Waghna pertinentes ad valorem annuum 40 [solidorum][5] non attigerunt. Et, quia in articulis prælatis et clero regni dudum per litteras regias patentes concessis[6] continebatur, quod in decimis,

Suit with the chancellor of York respecting the tithes.

Proceedings in the ecclesiastical court arrested by the king's mandate.

Representation of the chancellor to the king.

[1] *et de uno tofto redempto*] wanting in P.

[2] After *Eboracensibus* insert, seu coram auditore causarum eorundem, P.

[3] *a . . rege*] cum magnus apud sæculum haberetur, ratione pristinæ compositionis, P.

[4] *prohibitorias*] inhibitorias, P.

[5] Blank in E.; supplied from P.

[6] *concessis*] concessos in both MSS.

A.D. 1310–1339. oblationibus, obventionibus et mortuariis, quando et sub istis nominibus proponuntur, prohibitioni regiæ non erat [1] locus, etiam si propter detentionem ipsorum diuturnam ad æstimationem quarundam pecuniarum veniatur, præfatus magister Robertus ita regis animum inclinavit, quod litteras suas decano et capitulo Eboracensibus transmisit, quatinus in dicto placito, in quo super spoliatione seu detentione decimarum agebatur, procedere possent [2] in curia Christianitatis, præscripta prohibitione regia non obstante. Unde præfatus abbas noster, prior, cellerarius et bursarius, et alius laicus qui dictam prohibitionem [3] regiam acquirebat, coram præfatis decano et capitulo fuerunt citati, ad respondendum dicto cancellario in ipsa causa decimarum et acquisitione prohibitionis [4] regiæ supradictæ. Sed si causa ipsa appellatione, concordia, seu alio quovis modo, fuerat terminata penitus ignoratur; cum illud sciatur pro expresso quod, secundum pristinas compositiones, decimæ debitæ et pensiones præcognitæ tantum persolvuntur. Hic autem abbas Adam redemit [5] unum toftum cum crofto quæ dominus Rogerus prædecessor suus concessit [6] Willelmo de Wreselle [7] et heredibus suis in Waghna,[7] perpetuo possidenda. Post hæc autem, cum Thomas [8] Hylyhard, qui unum mesuagium et duas bovatas terræ, quæ quondam fuerunt Thomæ [9] Camyn, in Waghna [10] possidebat, relictis duabus filiabus suis, Elizabeth videlicet et Katerina, heredibus suis infra ætatem constitutis, defunctus fuisset, dictus abbas Adam, ratione minoris ætatis earundem Elizabeth et Katerinæ, custodiam

Resumption of proceedings.

Claim of custody of land of minors.

[1] *erat*] est, P.
[2] *possent*] posset, P.
[3] *prohibitionem*] inhibitionem, P.
[4] *prohibitionis*] inhibitionis, P.
[5] After *redemit* insert, de heredibus Willelmi de Wresell de Waghna, P.
[6] After *concessit* insert præfato, P.
[7] *de Wreselle* and *in Waghna*] wanting in P.
[8] After *Thomas* insert de, P.
[9] After *Thomæ* insert de, P.
[10] After *Waghna* insert, jure hereditario, P.

tenementorum suorum prædictorum in Waghna ut jus monasterii nostri vendicabat et accepit.[1] Sed ballivus de Holdernesse, nomine Isabellæ reginæ vendicans, cepit inquisitionem[2] apud Skypse, 'ad demonstrandum' de quo et per quod servitium dicta *tenementa tenebantur. Ubi per juratores compertum fuit, ipsas duas* bovatas terræ *cum pertinentiis suis per homagium et* forinsecum *servitium, et annuum redditum*[3] *duorum* denariorum *et oboli,*[4] *de monasterio nostro in capite* teneri, et quod *nos prædicta tenementa de domino de* Holdernesse in puram et perpetuam eleemosynam teneamus. Unde, adepta ipsorum[5] tenementorum custodia, ea usque ad legitimam ætatem dictarum Elizabeth et Katerinæ pro 15[6] solidis annuis dimittebamus. Nam dicta Katerina eadem tenementa sortita est; unde et Petrus de Nuttyll, filius suus, jure hereditario ea retinet in præsenti.[7] Interea, dominus Johannes de Suttona miles 13 acras et tertiam partem unius acræ prati in Suttona, quæ fuerunt de 40

A.D. 1310–1339.

f. 97b.

Land in Sutton, of the gift of Richard of

---

[1] *et accepit*] wanting in P.

[2] *Sed . . . inquisitionem*] pro eo saltem quod, in prima fundatione monasterii nostri Willelmus le Groos comes Albemarliæ, fundator monasterii nostri, totum quod habuit in Waghna, et præcipue terram Petri militis de Waghna, ita tamen ut ipse Petrus esset intendens nobis de ipsis tenementis, largitus est, sicut in tempore Adæ abbatis 1 expressatur. De quibus tenementis ipsa mesuagium et 2 bovatæ terræ cum pertinentiis portio consistit, sicut in tempore Michaelis abbatis 8 explanatur. Ratione ergo concessionis dicti Willelmi Groos, ipse Adam abbas servitium et custodiam dictorum tenementorum vendicavit. Unde capta fuit inquisitio per ballivum de Holdernesse.—P.

[3] *annuum redditum*] servitium, P.

[4] After *oboli* insert, per annum, P.

[5] After *ipsorum* insert, terrarum et, P.

[6] *15*] wanting, and a blank space, in P

[7] *Nam dicta . . . præsenti*] Postea, cum dominus Petrus de Nuthyll, qui fuit vicecomes Eboracensis, præfatam Katerinam, quæ ipsa tenementa in Waghna sortita est, duxisset in uxorem, ipse Petrus domino regi pro reliquis terris servitium suum faciens, inter alia, dicta tenementa in Waghna de domino rege teneri recognovit. Unde dominum regem de servitiis et redditu eorundem tenementorum seisivit. Unde nos servitia et redditus dictorum tenementorum de cetero recuperare nequiramus.—P.

A.D. 1310–1339. Otringham. acris prati quas habuimus ex dono magistri Ricardi de Otringham, a nobis injuste auferens, in manu sua per tempus aliquod detinebat. Sed tandem ipsum pratum sic detentum nobis restituens, omnia terras et tenementa quæ dictus magister Ricardus nobis dedit de feodo suo nobis imperpetuum confirmavit.

III. *De translatione cantariæ de Otringham ad capellam extra portas monasterii; et de terris, tenementis et redditibus,*[1] *acquisitis in Otringham.*

Otringham. Idem autem abbas Adam acquisivit de Alano de Ulbryght confirmationem de omnibus terris et tenementis quæ habemus ex dono magistri Ricardi de Otringham, et præcipue de illis terris et tenementis quæ Beatrix quondam uxor domini Martini de Otringham tenuit in dotem. Et, cum cantaria de Otringham sex monachorum et unius capellani sæcularis ibidem continue celebrata fuisset, monachi nostri ibidem extra clausum commorantes, regula et statutis ordinis[2] ut consonum fuit vix[3] observatis, insolentiis crebrescentibus scandalorum occasiones indies[4] augmentabant. Quapropter prædictus magister Ricardus, post 24 annos postquam dicta cantaria apud Otringham fuerat stabilita, a nobis multipliciter exoratus, concedebat quod dicta cantaria sex monachorum fieret per eosdem apud portam abbatiæ nostræ imperpetuum; ita quod nos aut successores nostri, occasione subtractionis cantariæ prædictæ a locis consuetis, in aliquo non gravaremur seu per aliquem inquietaremur infuturum, dum tamen ipsa cantaria apud monasterium nostrum debite perficeretur.[5] Hoc idem præfatus Alanus de Ulbryght et

Irregularities of the monks serving the chantry of Otringham.

Consent of Richard of Otringham to the removal of the chantry.

[1] *et redditibus*] redditibus et servitiis, P.

[2] *statutis ordinis*] institutionibus, P.

[3] *vix*] minime, P.

[4] *indies*] wanting in P.

[5] *debite perficeretur*] fieret, P.

Johannes de Lasceles concedebant, domino rege Edwardo secundo, pro fine cum eo facto, licentiam concedente, quod nos et successores nostri cantariam prædictam infra abbatiam nostram tenere et facere possemus imperpetuum. Et, quia loca ad dictam cantariam apud Otringham deputata, ad habitationem religiosorum minus apta, pernitiosa exempla et peccandi facilitatem in religionis scandalum præparabant, supplicavimus domino Willelmo de Meletona, tunc[1] Eboracensi archiepiscopo, quatinus, ad evitationem periculorum animarum et religionis scandali,[2] ex suo officio pastorali licentiam concedere dignaretur, ut, in aliquo alio loco congruo extra clausuram et septa[3] monasterii nostri, unam capellam erigere et prædictam cantariam inibi facere valeremus. Ad quam cantariam sic transferendam et observandam,[4] in eventum suæ licentiæ, nos absque omni præjudicio obtulimus paratos, nosque et ecclesias nostras de Naffretona et Skypse suis jurisdictioni, decreto et executioni, pariter submittebamus. Unde dictus archiepiscopus nobis concessit ut, in aliquo loco congruo, suæ jurisdictioni ordinariæ omnino subjecto, ac etiam extra septa[3] et clausuram nostri monasterii penitus exsistente, non tamen multum distante a nostro monasterio, sed prope et juxta illud, capellam construeremus, et ipsam cantariam in eadem fieri faceremus, licentiam concessit specialem; ad quam memorati sex monachi, ipsam cantariam facturi et celebraturi, cito accedere conjunctim, et post officia completa simul redire, valerent, absque suspicione aliquali. Ad quæ omnia et singula facienda et observanda nos et dictas ecclesias nostras sententialiter et definitive condemnavit. Post 30 ergo annos a prima institutione dictæ cantariæ, dictus archiepiscopus lo-

A.D. 1310–1339.

Licence from the archbishop of York for its removal to the chapel without the gates of the monastery.

[1] *tunc*] wanting in P.

[2] *religionis scandali*] scandalum nostrum, si ipsa cantaria in loco consueto perduraret, eminenter, P.

[3] *septa*] cepta in both MSS.

[4] *et observanda*] wanting in P.

A.D. 1310–1339. cum extra portas monasterii ubi capella construitur approbavit, ut illuc ipsa cantaria sex monachorum translata, sub debita religionis observantia, omni excluso peccati fornice, sub sinceritatis ac devotionis affectu, fiat salubrius in æternum, vivis ad salutem, et ad expiationem proficiat efficacius resolutis. Monachi ergo a loco consueto de Otringham ad monasterium, pro dicta cantaria in capella[1] extra portas celebranda, sunt revocati; quos cantor ex toto conventu collectos, per singulas septimanas vicissim, ad dictam cantariam f. 98. inibi[2] perpetuo celebrandam discernit intabulandos. Deinde, post annos xj., idem abbas Adam impetravit ab archiepiscopo licentiam ut præfatam cantariam ad capellam supra introitum magnæ portæ nostræ transferre valeremus. Nam tunc idem abbas quandam capellam lapidibus quadris et politis supra ipsum introitum magnæ portæ construere proponebat. Sed tamen dictum opus, ut partim inpræsentiarum cernitur, inchoans, morte interveniente reliquit imperfectum.[3]

Building of the chapel at the entrance of the great gate.

Interim[4] Johannes de Lasceles de Otringham, qui quondam habuit feodum quatuor carucatarum terræ in eadem, post factam pæne omnium ipsarum terrarum alienationem ut de se et heredibus suis imperpetuum tenerentur, totum quod sibi remanserat, videlicet xxj. acras terræ et unam acram prati, pasturam ad unum bovem, xix. denariatas, unam obolatam et unam quadrantatam redditus, et redditum unius clavi gariofili, reversionem unius tofti et unius placeæ, una cum omnibus et singulis homagiis et servitiis omnium libere tenentium suorum, et quicquid ad se pertinuit in dominio dominico et servitio in eadem villa, nostro monasterio imperpetuum conferebat. Unde dominus rex

Grant of lands from John Lasceles of Otringham.

---

[1] *in capella*] ad capellam, P.

[2] After *inibi* insert, per sex monachos, P.

[3] *Deinde . . imperfectum*] wanting, and supplied in the margin, in P.

[4] *Interim*] Post hæc, P.

ut [teneremus] ipsa terram, pratum, pasturam et reddi- A.D. 1310
tum, quæ ad 24 solidos extendebantur, in partem satisfac- -1339.
tionis 20 libratarum terræ quas Edwardus rex primus nobis acquirere concedebat, cum prædictis servitiis, in allocationem 50 solidorum in partem satisfactionis ipsarum 20 libratarum terræ, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante, suam licentiam specialem impertivit.[1] Per quam con- Demesne of the barony of Otringham.
cessionem Johannis de Lasceles, habemus totum dominium totius baroniæ de Otringham, quæ de dicto Johanne ut de capitali domino feodi tenebatur. Quod quidem feodum[2] idem Johannes tenebat de domino rege in capite, ut de honore Albemarliæ, per servitium duodecimæ partis feodi unius militis. [3] Et, dum præ- Service to the lord of Holderness.
fatus Johannes eadem tenementa in propria retinuit possessione, obligatus fuerat nobis per chartam suam ad acquietandum nos de servitiis quibuscunque de terris singulis de feodo suo acquisitis. Sed cum totum residuum terræ suæ, ut præfertur, nobis contulisset, nihil sibi reservans in quo distringi posset unde eum ad warantiam vocaremus, medius inter nos et capitales dominos de servitiis exactis esse destitit. Unde nos de servitiis quibuscunque de dictis terris debitis domino regi, et postea duci Gloucestriæ domino de Holdernesse, remansimus intendentes.[3] Hic etiam abbas Road from Westfield to Hallcroft.
acquisivit in Otringham de Willelmo filio Willelmi filii Petri quoddam chiminum ultra terram suam in Northcroft, videlicet de communi via de Westfeld per medium le Owtgange usque le Hallcroft.

---

[1] *Unde dominus . . . impertivit*] This passage follows the succeeding sentence, beginning *Per quam*, in P.

[2] *Quod . . . feodum*] et quæ, P.

[3] *Et, dum . . . intendentes*] wanting in P.

A.D. 1310–1339.

III. *De licentia appropriationis ecclesiarum de Esyngtona et Kaynghame; et de firmis de Halsam et Orwythfleet*[1] *in Pensthorpia.*

Esyngtona, Kayngham. Licence from Edward III. for appropriation of the churches.

Post hæc, cum, ut prædictum est, dominus Edwardus primus rex post conquæstum unam acram de dominicis terris in Skypse, cum advocationibus ecclesiarum de Skypse, Esyngtona et Kaynghame, nostro monasterio contulisset, et dominus Rogerus abbas 13us ecclesiam de Skypse prædictam monasterio nostro[2] imperpetuum adunasset, idem Adam abbas 14 nobis et monasterio nostro reliquas duas ecclesias incorporare conabatur. Sed tamen charta regia, per quam advocatio dictarum ecclesiarum nobis fuerat concessa, casualiter amissa fuit.[3] Quapropter, idem abbas, inspectis rotulis cancellariæ domini regis,[4] transcriptum ejusdem chartæ regiæ sub litteris regis[5] patentibus impetravit. Sed, non obstante ipsa charta regia, reges qui postea[6] fuerunt,[7] Petrus de Gavestona, Isabellaque regina Angliæ, qui dominium de Holdernesse habuerunt, clericos suos ad dictas ecclesias de Esyngtona et Kaynghame cum vacarent nominarunt; præcipue pro eo quod in dicta charta regia mentio aliqua de nominationibus hujusmodi non fiebat. Nam, ante confectionem dictæ chartæ regiæ, comites Albemarliæ, et postea reges Angliæ, clericos suos ad easdem ecclesias, cum vacarent, abbati Albemarliæ alienigenæ, cujus est prioratus de Brustalle, tantummodo[8] nominare, et idem abbas sic sibi nominatos diœcesano præsentare, consueverunt. Nos ergo[9] domino regi et consilio suo in parliamento apud Westmonasterium supplicavimus, quatinus, cum usque ad idem tempus fuimus præpediti quominus clericos

[1] *Orwythfleet*] Orwythflete, P.
[2] *prædictam . . nostro*] nobis, P.
[3] *amissa fuit*] amittebatur, P.
[4] *domini regis*] wanting in P.
[5] *regis*] wanting in P.
[6] *postea*] pro tempore, P.
[7] After *fuerunt* insert et, P.
[8] *tantummodo*] tantum, P.
[9] After *ergo* insert, per petitionem nostram, P.

nostros ad easdem ecclesias temporibus vacationum earundem potuimus nominare, in juris nostri enervationem ac monasterii nostri exheredationis periculum manifestum, et contra vim et effectum chartæ regiæ supradictæ, habita consideratione quod ipse manerium de Mytona et villam de Kyngestona super Hullo, in manu sua exsistentia, ex nostra concessione habuerat, in recompensationem [1] ecclesiarum prædictarum indemnitati nostræ in præmissis gratiose dignaretur providere. Precibus ergo nostris Edwardus [2] 3us rex inclinatus, pro [eo] quod ' per ' præfatam chartam comperit avum suum Edwardum 1 regem quicquid in prædictis ecclesiis [habuit], tam in nominationibus et advocationibus earundem, sine aliquo retenemento nobis [3] contulisse, et hac occasione dicta maneria de Mytona et villam de Kyngestona in manu sua retineret, concessit nobis quod, quotiescunque dictæ ecclesiæ de Esyngtona et Kayngham vel earum altera vacarent [4] inposterum, nos clericos nostros ad eas et earum alteram abbati Albemarliæ, qui jus præsentationis in ipsis habuerat, nominare possemus imperpetuum, nominationibus quorumcunque qui personas ad easdem nominare consueverunt non obstantibus in hac parte; quodque easdem ecclesias cum vacarent appropriare, et eas appropriatas in proprios usus tenere, possemus, licentiam nobis concessit specialem, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, seu quacunque alia ordinatione in contrarium facta, non obstantibus. Hujus tamen abbatis diebus, processus ulterior super earum appropriatione non agebatur; sed postea, tempore domini Hugonis abbatis 15, successoris sui, monasterio nostro dictæ ecclesiæ de Esyngtona et

A.D. 1310–1339.

f. 98 b.

The appropriation effected at a later period.

[1] After *recompensationem* insert advocationum, P.

[2] *Edwardus*] wanting in P.

[3] *nobis*] repeated in E.

[4] *dictæ ecclesiæ . . . vel earum altera vacarent*] dictas ecclesias . . . . vel earum alteram cum vacarent, in both MSS.

A.D. 1310–1339. Orwythfleet. Halsam. Land swallowed up by the Humber. Refusal to pay rent for the land to Sir John Meaux.

Kayngham[1] appropriatæ fuerunt; sicut in tempore suo postea referetur. Interea, terra nostra de[2] Orwythfleet in territorio de Pensthorpia, quæ fuit pastura continens circiter 33 acras terræ, pro qua 28 solidos annuos domino Johanni de Melsa et antecessoribus suis reddere solebamus, in Humbriam penitus est prolapsa. Quapropter præfato domino Johanni ipsam firmam annuam[3] 28 solidorum reddere nolebamus. Nam, ante lapsum ipsius terræ in Humbriam, fuerat usitatum quod, cum ipse dominus Johannes et antecessores sui manerium suum de Esthalsam de nobis tenerent, reddendo nobis 10 solidos annuatim, ipse redditus 10 solidorum penes dictum dominum Johannem et antecessores suos remanebat; et de supradictis 28 solidis subtrahendo 10 solidos pro Halsam,[4] dicto domino Johanni et antecessoribus suis 18 solidos solummodo solvebamus. Sed, quia ipso tempore, ut prædicitur, ipsa terra de Orwythfleet in Humbriam penitus lapsa fuit, et locus nullus remaneret pro quo dictos 28 solidos annuos solveremus, nec[5] in quo dictus dominus Johannes pro dicta firma sua[6] 28 solidorum distringere[7] potuisset, ipse annuus redditus 28 solidorum finem solutionis sortitus est, et noster redditus 10 solidorum in Halsam in suo robore perseveravit. Unde et nos de præfato domino Johanne[8] firmam nostram de Halsam exigebamus. Sed et ipse econtra[9] redditum 28 solidorum de Orwythfleet adhuc repetivit. Et cum hinc inde per tempus aliquod hac occasione contentiones indies moverentur, coram domino Thoma

[1] After *Kayngham* insert, annexæ et, P.

[2] *de*] apud, P.

[3] *annuam*] wanting in P.

[4] *subtrahendo . . Halsam*] wanting in P.

[5] *nullus . . . nec*] non haberetur, P.

[6] After *sua* insert integra, P.

[7] *distringere*] districtiones capere, P.

[8] After *Johanne* insert, de Melsa, P.

[9] *econtra*] wanting in P.

de Wake, domino de Cotyngham, domino Johanne de Suttona et aliis, apud Cotyngham, abbas noster et præfatus dominus Johannes de Melsa ad unitatem concordiæ fuerant revocati. Ita tamen quod nos et successores nostri de prædictis 28 solidis de Orwythfleet ab ipso tempore imperpetuum quieti maneremus, nisi in casu quod ipsæ terræ de Orwythfleet aliquando poterunt recuperari, tunc nos et successores nostri de redditu prædicto 28 solidorum, juxta ratam portionis terræ recuperatæ, proportionabiliter onerari teneremur, quamdiu de terris prædictis perceperimus emolumentum: et quod idem dominus Johannes de Melsa abhinc de cætero nobis et successoribus nostris dictum annuum redditum 10 solidorum de Halsam absque contradictione persolveret annuatim. Et super hoc idem dominus Johannes tunc abbati nostro decem solidos, nomine firmæ illius anni, persolvit, et se de cætero et heredes suos ad illius annui redditus solutionem affidavit et imperpetuum obligavit. A.D. 1310–1339. Agreement respecting it.

V. *De placito pro terris et tenementis in Grymesby, Brygesle et Waltham; de exoneratione secte ad curiam*[1] *de Barowe; et de seisitione redditus de Wyfelesby.*

Post annos autem 27, postquam placitum inter nos et Katerinam uxorem Simonis le Conestable de 2 mesuagiis, 12 toftis, 105 acris terræ, 18 acris et dimidia prati, et 10 solidatis redditus in Grymesby, Clee, Waltham et Brygesle, pertinentibus ad manerium de Wyfelesby, cessatum fuit, Walterus filius Johannis de Falconberge[2] de Byltona petiit de abbate[3] de Grymesby 9 tofta, 35 acras terræ, xv. acras prati, 4 solidos, 6 denarios, redditus in Grymesby, quæ, ut ipse Grymesby, Waltham, Brygesle, Clee et Wyfelesby. Lands claimed by Walter

[1] *ad curiam*] curiæ, P.
[2] *Falconberge*] Fawconberge, P.
[3] *de abbate*] versus abbatem, P.

A.D. 1310–1339. Falconberg of the abbey of Wellow, near Grimesby. f. 99. The abbot of Meaux involved in the suit.

dicebat, dabantur Simoni le Conestable et Katerinæ uxori ejus et heredibus de corporibus eorum procreatis, et quæ, post mortem prædictorum Simonis et Katerinæ et Elæ filiæ eorundem, præfato Waltero[1] heredi dictæ Elæ, secundum formam donationis prædictæ, descendere deberent. Unde abbas ipse de Grymesby et abbas noster, ad warantiam suam vocatus, responderunt, tenementa illa et tenementa in Clee, Waltham et Brygesle, cum pertinentiis, parcellas esse manerii de Wyfelesby, quod cum pertinentiis suis dudum fuit in seisina domini regis, et pro aliis terris nobis in escambium recompensatum. Unde protestati sumus nos non teneri respondere præfato Waltero sine domino rege. Unde dies alius datus est, ad interim cum domino rege colloquendum. Postea, continuato processu, ad diem præfixum partes convenerunt, et jurati per sacramentum suum, ex consensu partium electi, dixerunt quod prædicta tenementa non dabantur præfatis Simoni, Katerinæ et Elæ, sicut Walterus prædictus supponebat. Unde consideratum fuit[2] quod prædictus Abbas de Wellehowe prope Grymesby iret inde sine die, et dictus Walterus nihil caperet per breve suum, sed esset in misericordia domini regis. Post quatuor autem deinde annos, prædictis processu et judicio[3] idem Walterus non attonitus, iterum versus abbatem de Wellehowe[4] duo mesuagia, 2 tofta et 3 acras terræ, in Grymesby, quæ per annum ad x. solidos ix. denarios extendebantur, 20 acras terræ et unam acram et dimidiam prati in Brygesle, quæ per annum ad 30 solidos et 4 denarios extenta fuerunt, et unum mesuagium, unum toftum, unam bovatam et sex acras terræ, et sex acras prati, in Waltham, ad 59 solidos 8 denarios extenta annuatim, ut jus suum, per breve de forma donationis supradictæ

Failure of the claim.

Renewed prosecution of the claim.

[1] After *Waltero* insert et, P.

[2] *fuit*] est, P.

[3] *prædictis . . . judicio*] repulsis, P.

[4] *Wellehowe*] Grymesby, P.

exigebat. Unde iterum abbas ipse de Grymesby et abbas noster, ad warantiam vocatus, 'iterum'[1] responderunt tenementa illa et tenementa in Clee cum pertinentiis parcellas esse manerii de Wyfelesby, quod cum pertinentiis suis dudum fuerat in seisina domini regis et pro aliis terris nobis in escambium recompensatum. Unde iterum protestati sumus ipsi Waltero sine domino rege non teneri respondere. Unde alius dies constitutus est ad[2] interim cum domino rege colloquendum. Ad quem diem partes venerunt, et mandatum fuit justiciariis quod in placito prædicto procederent, non obstante allegatione supradicta; sed tamen non ad judicium absque consensu regio: per quod præceptum est abbati nostro quod responderet. Qui et asseruit quod præfata[3] tenementa cum pertinentiis non fuerunt data[4] prædictis Simoni et Katerinæ et heredibus de corporibus eorum procreatis, sicut præfatus Walterus per breve suum supposuit;[5] et de hoc posuit se super patriam, et ipse Walterus similiter. Unde præceptum fuit vicecomiti Lincolniensi ut ad certum diem venire faceret juratores. Ad quem diem partes convenerunt, et jurati super sacramentum suum dixerunt quod[6] præfata tenementa non data fuerunt[7] dictis Simoni, Katerinæ, et Elæ, sicut præfatus Walterus supponebat. Et ideo consideratum fuit quod abbas noster iret inde sine die; et prædictus Walterus nihil caperet per breve suum, sed esset in misericordia regis. Post hæc autem hujusmodi placita de præfatis tenementis non movebantur; sed tamen alia incommoda pro eisdem tenementis et eorum redditu nobis evenerunt, ut in sequentibus referetur. Postea autem, abbas ipse de

A.D. 1310-1311.

The abbot of Welbeck

[1] *'iterum'*] wanting in P.
[2] *ad*] et, P.
[3] After *præfata* insert, Elena non debet prædicta, P.
[4] *non . . data*] wanting in P.
[5] *supposuit*] supponebat, P.
[6] After *quod* insert, prædicta Elena non dedit, P.
[7] *non . . fuerunt*] wanting in P.

A.D. 1310–1319. distrained for suit at the court of Barowe.

Wellehowe prope Grymesby districtus fuit in manerio de Wyfelesby pro secta ad curiam de Barowe, pro eodem [1] manerio de Wyfelesby cum pertinentiis suis,[2] facienda. Unde idem abbas de Wellehowe [3] abbatem nostrum ad warantiam revocavit. Sed tamen abbas noster et abbas ipse de Wellehowe inter se componebant quod abbas ipse de Wellehowe, communi consilio et sumptibus utrorumque, prosequeretur in curia domini regis ad exonerandum dictum manerium de Wyfelesby [4] de secta ad curiam de Barowe supradictam.[5] At abbas ipse de Wellehowe, expeditione hujus negotii adoptata, calumniam de secta curiæ supradictæ nobis relaxabat; ita quod occasione illius sectæ ulterius non gravaremur. Deinde, post annos aliquot, escaetor domini regis in comitatu Lincolniensi cepit in manus domini regis annuum redditum nostrum 20 librarum et unius marcæ, de ipso manerio de Wyfelesby et tenementis in Grymesby, Waltham, Brygesle, et Clee exeuntem, pro eo quod præsentatum fuit coram ipso escaetore quod nos acquisivimus de abbate de Wellehowe prædicto dictum annuum [6] redditum sine licentia [7] regis. Unde nos versus ipsum dominum regem prosecuti sumus. Et quia per litteras domini Edwardi Regis a conquæstu primi constabat, quod præfatus Edwardus Rex nobis licentiam concessisset quod nos ipsum manerium cum pertinentiis, per conventionem inter nos habitam, oneratum de 20 libris et una marca nobis annis singulis persolvendis, præfato abbati de Grymesby dare possemus et assignare, breve dicto escaetori directum impetravimus, quatinus ipse de redditu prædicto se de cætero non intromitteret, et exitus, si quos inde medio tempore perceperat, nobis restitueret in effectu.

Rent of the manor of Wyfelesby.

---

[1] *curiam . . . eodem*] an interlineation in P.

[2] *cum . . suis*] wanting in P.

[3] *idem . . Wellehowe*] ipse, P.

[4] *de Wyfelesby*] wanting in P.

[5] *ad . . supradictam*] curiæ supradictæ, P.

[6] *dictum annuum*] prædictum, P.

[7] After *licentia* insert domini, P.

VI. *De terris et tenementis in Beverlaco, Crauncewyk,*[1] *Skyrena; de perdonatione appropriationis ecclesie de Naffretona; de capella de Wandesforth; de tenementis in Oktona, Wharroma, et Ynkelmore.*[2] f. 99 *b.*

Hic itaque[3] abbas redemit tres placeas in Beverlaco et unam placeam in Crauncewyk, quas[4] dominus Rogerus prædecessor suus vendidit in eisdem. Acquisivit etiam de Simone de Northorpe unum mesuagium et 4 bovatas terræ in Skyrena, et de Roberto Steward tres acras et unam rodam prati, et annuum redditum 2 solidorum, 2 denariorum, unius rosæ et unius radicis zinziberi, de 4 toftis, 14 acris terræ, et tribus acris et dimidia prati; et de Gregorio filio et herede domini Ricardi de Skyrena unum sellionem terræ cum una roda prati in Skyrena; et de eodem Gregorio[5] quietam clamantiam totius dominii de Skyrena quod in suis temporibus possederamus;[6] licentia domini regis super hiis, et præcipue super terris dicti Simonis de Northorpia,[7] obtenta; in satisfactionem 40 solidorum annuorum,[8] in partem satisfactionis 20 libratarum terræ quas Edwardus Rex 2us concessit nobis acquirere, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante. Hic etiam erexit unum molendinum ventricium in Skyrena versus Hotonam. Unde canonici de Wattona dictum abbatem super constructione dicti molendini ventricii et secta ad molendinum suum aquaticum in Skyrena in causam traxerunt. Sed tamen dictus abbas pro libitu suo eodem molendino ventricio ad totam vitam suam fruebatur. De quibus tamen molendino et clamio dictorum canonicorum tempore

A.D. 1310–1339. Beverlacum. Crauncewyk. Skyrena.

Suit with the canons of Watton respecting the windmill of Skyrne.

[1] After *Crauncewyk* insert et, P.
[2] *Ynkelmore*] Ynkylmore, P.
[3] After *itaque* insert Adam, P.
[4] *quas*] quæ, E.
[5] *de . . Gregorio*] wanting in P.
[6] *possederamus*] possidebamus, P.
[7] *et . . Northorpia*] wanting in P.
[8] *annuorum*] wanting in P.

A.D. 1310–1339. Naffretona. Appropriation of the church.

Hugonis Abbatis 15 postea referetur. Interim præsentatum fuit seu vulgatum[1] nos ecclesiam de Naffretona absque licentia regia nostro monasterio imperpetuum appropriasse. Unde abbas noster incontinenti gratiam et perdonationem transgressionis quam fecimus, appropriando dictam ecclesiam licentia regis non obtenta, ab ipso domino rege obtinuit specialem, ut ipsam ecclesiam absque aliquorum ministrorum regiorum inquietatione imperpetuum retineremus. Unde et chartam regiam inde recepimus duplicatam. Impetravimusque aliam chartam duplicatam, de rotulis cancellariæ domini regis[2] exemplificatam, de advocatione ecclesiæ supradictæ; eo quod dominus Henricus de Percy chartam regiam de advocatione dictæ ecclesiæ prius concessam contra voluntatem nostram penes se retinebat. Unde et eadem charta quasi nobis amissa fuerat reputata.[3] Ad quam vero ecclesiam de Naffretona duæ capellæ, una in Pokthorpia et alia in Wandesforth, noscunter pertinere. Ipsam autem capellam in Wandesforth sufficienter tunc constructam clericus quidam, magister Helias de Wandesforth, curiæ Eboracensis, prostravit et vendidit, sed capellam aliam decentiorem, quæ adhuc remanet, sumptibus suis propriis in eodem loco renovavit; duoque mesuagia in Eboraco, centum solidos per annum et amplius valentia, ad inveniendum unum capellanum in eadem capella divina celebraturum imperpetuum[4] ordinavit, et ordinationem quandam[5] archiepiscopi super cantaria dicti capellani fieri procuravit. Nos autem, sperantes dictam cantariæ ordinationem in nostras injurias et præjudicium, et præcipue in ipsius matris ecclesiæ de Naffretona damnum non modicum,[6] redundare, ad præfatæ cantariæ ordinationem assensum distulimus

Chapels of Pockthorpe and Wansforth.

Wandesforth. The chapel rebuilt and endowed.

Opposal of the foundation of the chantry.

[1] *seu vulgatum*] wanting in P.
[2] *domini regis*] wanting in P.
[3] *eo quod . . reputata*] wanting in P.
[4] *imperpetuum*] wanting in P.
[5] After *quandam* insert domini, P.
[6] *non modicum*] nimium, P.

adhibere.[1] Et ne, contra nostram voluntatem et consensum, prædicti archiepiscopus et Helias, secundum dictæ ordinationis formam, ad ipsam cantariam instituendam ulterius[2] attemptarent, provocavimus et pro jure nostro conservando appellando sedem apostolicam nobis postulavimus exhiberi. Ob quam appellationem archiepiscopus ipse, instigatione vicarii ipsius ecclesiæ de Naffretona, eo quod pensionem vicariæ suæ non acquievimus augmentare,[3] et villatarum de Wandesforth ipsiusque magistri Heliæ, pro dicta cantaria instituenda, baptismo parvulorum, sepultura mortuorum et aliis divinis officiis et ecclesiasticis sacramentis in ibi ministrandis, instanter procurantium, in indignationem commotus, sine figura et strepitu judicii contra nos procedere minabatur. Nos tamen dictæ appellationi renuntiare nolebamus. Sacramenta tamen ecclesiastica, præter sepulturam mortuorum tantum, in dicta capella ministrantur. Marmeducus de Twhenge, dominus de Thwenge, nos in grangia nostra de Oktona distrinxit, ut responderemus pro ipsa grangia nostra[4] de servitio inde debito ad manerium suum de Thwenge. Unde abbas noster breve novæ disseisinæ contra dictum dominum Marmeducum impetravit. Et juratores inde[5] per sacramentum suum dixerunt quod dictum manerium nostrum de Oktona non fuit de feodo neque dominio ipsius Marmeduci. Et ideo consideratum fuit quod abbas pacifice possideret seisinam suam, et similiter damna sua, quæ ad 20 libras taxabantur. Sed dictus abbas præsens in curia remisit damna. Postea, idem Marmeducus acquisivit manerium cum villa de Oktona, de quo dictum manerium nostrum seu grangia tene-

A.D. 1310-1339.

Oktona. Suit with the lord of Tweng respecting service. f. 100.

[1] *assensum . . adhibere*] consentire nolebamus, P.

[2] *ulterius*] wanting in P.

[3] *de Naffretona . . augmentare*] pro augmentatione pensionis suæ insistentis, P.

[4] *ipsa . . nostra*] altered to ipso manerio nostro in P.

[5] *inde*] wanting in P.

A.D. 1310–1339. batur.[1] Johannes de Barkethorpia remisit nobis totum jus et clamium quod unquam clamabat in pastura de Wharroma. Thornlund apud Wharromam, ac etiam in omnibus servitiis, redditibus et demandis,[2] in antea qualitercunque debitis seu petitis. Et Gerardus de Usfleet Ynkylmore. miles nobis [concessit] liberum chiminum in Usefleet, ad cariandas turbas nostras de mora nostra de Athelyngfleet, cum carectis et quadrigis, per terram usque ad le Radecance, vel per navem, prout melius viderimus expedire.

VII. *De redemptione* 40 *marcarum annuarum de abbate Cistercii; de dimissione grangiæ de Tharlesthorpia; de apparatu magni altaris; et de obitu domini Adæ abbatis* 14.[3]

Proposal to redeem the annual rent payable to the chapter of Citeaux for a loan of 800 marks. Cum, ut prædictum est, dominus Rogerus abbas 13, prædecessor hujus Adæ abbatis, pro certis urgentibus necessitatibus, memoratis domino abbati Cistercii et 4 primis abbatibus, vice et nomine capituli generalis, 40 marcas annui redditus pro 800 marcis sterlingorum vendiderit, perpetuo possidendas; sub tali tamen conditione quod, quandocunque semel dictas 800 marcas integras solveremus, a dicto annuo redditu 40 marcarum imperpetuum quieti maneremus; post 20 annos postquam ad dictum annuum redditum solvendum sic fuimus onerati,[2] cum jam ipsum annuum redditum per 3 annos plenarie, videlicet 120 marcas, solvissemus, et arreragia xvij. annorum, videlicet 680 marcæ, tunc a retro exstitissent, dictus Adam abbas 14 et conventus, relaxationem ejusdem annui redditus redimere cupientes, prosequebantur ad dictos abbatem Cistercii et 4 primos

---

[1] *Postea . . tenebatur*] wanting in P.

[2] After *demandis* insert terrenis, P.

[3] *14*] wanting in P.

[4] *solvendum . . . onerati*] vendideramus, P.

ut principalem pecuniam, videlicet 800 marcas, per 4 annos extunc proxime et continue sequentes, solveremus, et exinde[1] dictus annuus redditus 40 marcarum[2] nobis relaxaretur. Hoc eis præcipue intimantes, quod ex venditione illa et emptione, propter statuta nostra regia, periculum non modicum utrique parti poterat imminere, pro eo saltem quod contra[3] statutum regium[4] ne viri religiosi vel alii ecclesiastici terras, tenementa, vel redditus, sibi emant vel acquirant, agebatur. Contra cujus statuti violationem hæc pœna dinoscitur instituta, quod domini feodorum, terrarum, tenementorum, et reddituum, sic emptorum possint, infra certa tempora eis limitata, ea sibi seisire et imperpetuum retinere. Vel, si tales domini infra tempora sibi concessa negligentes fuerint vel remissi[5] ad hujusmodi terras tenementa vel redditus sic empta seisienda, rex, cui nullum tempus currit, quandocunque[6] sibi innotuerit, illa terras, tenementa, vel redditus, seisire poterit in effectu. Et, si hoc de illo annuo redditu 40 marcarum[7] accidisset, nos et successores nostri domino regi et heredibus suis in prædicto annuo redditu, absque misericordia, ad nostram confusionem perpetuo fuissemus obligati; arreragiaque prædicta[8] et pecunia præsoluta a rege iterum exigerentur, et idem annuus redditus 40 marcarum a dicto capitulo in futurum[9] penitus perderetur. Sed cum dicti abbates Cistercii et primi,[10] ipso nostro interventu et suasionibus non inclinati, nimii lucri causa, relaxationem ipsius annui redditus, accepto[11] sic principali debito per 4 annos,[12] concedere distulissent,

A.D. 1310–1339.

Difficulty arising from the act of mortmain.

[1] *exinde*] wanting in P.
[2] 40 *marcarum*] wanting in P.
[3] So corrected from, Sed cum dicti abbates nostri interventu, P.
[4] After *regium*, illis expressatum, erased, P.
[5] *vel remissi*] wanting in P.
[6] After *quandocunque* insert, de tali casu, P.
[7] 40 *marcarum*] wanting in P.
[8] *arreragiaque prædicta*] wanting in P.
[9] *præsoluta . . . in futurum*] ex altera parte, P.
[10] *Cistercii et primi*] wanting in P.
[11] *accepto*] accepta in MS.
[12] *accepto . . annos*] wanting in P.

A.D. 1310–1339. de monachis quibusdam Cistercii, dominis Bartholomeo et Jacobo, tunc apud Scardburghe commorantibus, per litteras suas domino suo abbati Cistercii directas, subito et veraciter iterum fuerat intimatum, quod quidam malivoli nostri, quibus non fuerat de suis petitionibus per nos ad libitum satisfactum, comminabantur exponere concilio [1] domini regis dictos abbates Cistercii et 4 primos 40 marcatas redditus in terra sua contra statutum regium ademisse; ut nostrum monasterium de Melsa de omnibus arreragiis dicti redditus, a principio solutionis usque tunc, domino regi cum dicto annuo redditu de cætero solveremus. Quod si fieret, rex prædictum redditum et arreragia a nobis levari faceret absque misericordia, et sic domus nostra penitus confunderetur, et abbates ipsi dictas 800 marcas et annuum redditum 40 marcarum perpetuo perderent, nisi, principiis obsistendo, contra ipsos malivolos nostros remedium festinum foret præparatum. Quapropter, dicti abbates Cistercii et 4 primi tandem inclinati nobis concesserunt quod, si præfatas 800 marcas apud Parisios, per 4 annos tunc proxime sequentes, mercatoribus [2] ad ejusdem pecuniæ receptionem assignatis, quolibet videlicet anno 200 marcas, solveremus, ipsum scriptum 40 marcarum annuarum nobis retraderetur. Sed iterum per præfatos monachos de Scardburghe ad abbatem suum Cistercii [3] rescribebatur quod, propter infidelitatem [4] et fallacias nonnullorum mercatorum, illos dominum abbatem de Fontibus induxisse ut pro dicta pecunia 800 marcarum pro nobis domino abbati Cistercii responderet. Qui quidem abbas de Fontibus, de ipsius loci conventus assensu, pro nobis domino abbati Cistercii se obligabat quod dicto abbati Cistercii, aut ejus certo nuntio litteram acquietantiæ ipsius abbatis Cistercii offerenti, ad sumptus ipsius abbatis de Fontibus, 800 marcas apud

Agreement of the chapter to receive payment in four yearly instalments. f. 100 *b*.

The payments to be made through the abbot of Fountains.

[1] *concilio*] consilio in both MSS.
[2] *mercatoribus*] merchatoribus, E.
[3] *Cistercii*] wanting in P.
[4] *infidelitatem*] instabilitatem, P.

Parisios infra terminum 4 annorum tunc proxime sequentium [traderet[1]?], quolibet videlicet anno 200 marcas, usque dum prædictæ 800 marcæ plenarie et integre persolverentur. Ita quod, prima solutione facta, cessaret annuus redditus prædictus 40 marcarum, nisi in aliqua solutione forsan deficeretur. Sed nec sic quidem dictum obligatorium abbatis de Fontibus et conventus ejusdem loci dicti abbates Cistercii et 4 primi admiserunt,[2] nec gratiam aliquam nobis concedere voluerunt, nisi ipso primo anno 600 marcas debiti principalis 800 marcarum, et tertio et quarto annis proxime sequentibus residuas 200 marcas, solveremus; et extunc de cætero dictus annuus redditus cessaret, et nos ab illius solutione liberi essemus et immunes. Cum ergo prædictæ 600 marcæ per abbatem nostrum ut postulatum[3] fuit solutæ fuissent, dicti abbates Cistercii et 4 primi concesserunt nobis quod solutio residuarum 200 marcarum usque ad ultimum annum termini præfixi exspectaretur. Quibus tunc solutis, obligatorium nostrum, cum quadam quieta clamantia dicti annui redditus 40 marcarum[4] et arreragiorum ejusdem, nobis retradebant. Ad quarum quidem DC. marcarum solutionem cum pecuniam undique quærere cogeremur, pactum fuit inter nos et Petrum atte[5] See, burgensem quendam et mercatorem villæ de Ravensere, quod, acceptis ab eo 300 marcis, manerium nostrum de Tharlesthorpia cum pertinentiis ad terminum vitæ ejus et uxoris suæ, eorumque alterius diutius viventis, tradere-mus. Sed, cum hoc pactum sic fuerat prælocutum,[6] non tamen perfectum, monachus quidam noster sed perversus, dictum Petrum adiens, ei promittebat quod si, cum dictæ 300 marcæ ab eo exigerentur et ipse

A.D. 1310–1339.

Insistance of the chapter on the payment of three-quarters of the debt the first year.

The residue to be paid at the end of the fourth year.

Agreement with Peter atte Lee for a loan of 300 marks on a mortgage.

The mortgagee instigated by a monk to withhold a part of the loan.

[1] *traderet*] wanting in both MSS.
[2] *dicti . . . admiserunt*] admittebant, P.
[3] *postulatum*] pactum, P.
[4] 40 *marcarum*] wanting in P.
[5] *atte*] att, P.
[6] *prælocutum*] interlocutum, P.

A.D. 1310–1339.

manerium de Tharlesthorpia, ut prædicitur, ad totam vitam suam acceptaret, ipse omnino pactum dediceret, et nos, pro necessitate accipiendæ pecuniæ, ei dictum manerium pro 200 marcis ad terminum vitæ suæ et uxoris ejus concederemus. Ob quam quidem collusionem inter ipsum Petrum et monachum præfatum ita fuerat concordatum, quod[1] idem Petrus monacho præfato, ipso illum petente, novum habitum erogaret. Et postea,[2] cum abbas ab eodem Petro dictas 300 marcas speraret accipere, et nobis de dicta pecunia alibi non provideretur, idem Petrus pactum prædictum omnino contradicens pecuniam aliquam solvere denegabat, quousque 100 marcas de prædictis 300 marcis nos prædicto Petro condonaremus, et ipse nihilominus et uxor sua dictum manerium de Tharlesthorpia ad totam vitam suam[3] possiderent. Quod et factum est. Et monachus prædictus habitum sibi pollicitum nondum percepit. Sed cum abbas, perquisitis alibi residuis 100 marcis, præfatas 600 marcas abbati Cistercii persolvisset, eidem abbati nostro[4] a Cistercio regresso dictus Petrus omnem sibi factam[5] injuriam a dicto monacho suo confessus, habitum quem monachus percepisset, cum aliis rebus et commoditatibus quamplurimis, in partem satisfactionis ipsarum 100 marcarum tradidit, eum commonens ab hujusmodi fallaciis in quantum poterit[6] præcavere. Post tres autem annos, dicti Petrus et uxor sua mortui sunt, et[7] dictum manerium nostrum de Tharlesthorpia nobis quietum reliquere. Post hæc, abbas ipse, adjuvante et procurante monacho quodam fratre Johanne de Ulramo, apparatum historiæ evangelicæ prophetarum et apostolorum circa magnum altare cum

A new gown the price of the treason.

Painting round the high altar by friar John Ulram.

[1] After *quod*, monachus ipse a dicto Petro, erased, P.

[2] *postea*] wanting in P.

[3] *dictum . . suam*] in forma qua præscribitur, P.

[4] *abbati nostro*] wanting in P.

[5] *factam*] wanting in P.

[6] *poterit*] poterat, P.

[7] *mortui . . . et*] viam universæ carnis ingressi, P.

decenti pictura præparavit. Sed, in aliis plus sæculo quam religioni deditus, subditos duriter ut libuit sub arcto regimine mancipavit.[1] Sed[2] in hoc laudabilis apparuit, quod tenementa et possessiones monasterii inventas retinuit et dispersas recollegit. Ipseque, per tempus non modicum ante decessum suum longa membrorum confectus ægritudine, adhuc tamen sæculo deditus,[3] rexit[4] monasterium nostrum annis 30, et anno Domini 1339 obiens in medio chori monachorum sepultus est; et reliquit debitum domus cccIxviii. libras, viii. solidos. Hujus abbatis tempore, Willelmus de Greenfeld et Willelmus de Meltona archiepiscopi Eboracenses extiterunt.[5]

A.D. 1310–1339. Strict rule of the abbot Adam. Care of the estates. His death. Debt of the monastery.

Cap. VIII. *De Willelmo de Greenfeld et Willelmo de Meltona, archiepiscopis Eboracensibus.*

f. 113 *b.*

T. Stubbs, col. 1729.

Quadragesimus primus Eboracensis ecclesiæ curam suscepit regendam Willelmus de Grenefeld, ejusdem ecclesiæ canonicus, ac domini Regis . . . cancellarius, . . . eloquentia, consilio et curialitate, præclarus. Hic autem Willelmus, . . . anno Domini 1303, . . . in pastorem canonice electus, curiam apostolicam causa consecrationis expetiit; ubi cum 2 annis moram fecisset, . . . a papa Clemente 5 . . . Lugduni consecratus est. Hujus pontificis anno secundo, fratres militiæ Templi Ierosolomitani per totam Angliam constituti, uno eodemque die, hoc est 4 idus Januarii, de mandato domini papæ Clementis 5 . . . generaliter comprehensi arctæ custodiæ Londoniis et Eboraci sunt deputati, facta interim tam Londoniis quam Eboraci solenni examinatione articulorum per æmulos suos eis objectorum, coram . . . dicto Willelmo Eboracensi archiepiscopo et Radulpho de Baldok, Londoniensi episcopo,

A.D. 1303–1340. William Greenfield, archbishop of York. Imprisonment of the knights Templars in England.

---

[1] After *mancipavit* insert, Ipseque arctationem regularem quamcunque in se exercere contempsit, P.

[2] *Sed*] Et, P.

[3] After *deditus* insert, enervationem virium sui corporis tolerabat, P.

[4] After *rexit* insert autem, P.

[5] *Hujus . . . exstiterunt*] wanting in P. The remainder of the narrative under Adam the 14th abbot is supplied from the Phillipps MS.

A.D. 1303–1340. Suppression of the order. Distribution of the knights among other monastic houses.

ad hoc . . . specialiter deputatis. Postea, idem papa in concilio Viennensi . . . ordinem eorum . . . damnavit, cassavit et perpetuo adnullavit . . . Huic concilio affuit idem Willelmus archiepiscopus, qui . . . primus . . . post cardinales et Treverensem archiepiscopum domino papæ assidebat. Deleto itaque præfato ordine, . . . dictus archiepiscopus . . . pietate motus super statu Templariorum suæ diœceseos[1] omni auxilio destitutorum, eos in diversa suæ diœceseos instituit monasteria, eisque suo perpetuo vitæ necessaria[2] ministrari præcepit. Vixit autem in archiepiscopatu . . . 9 annis, mensibus 11, et diebus 2. Quibus completis obiit apud Cawod . . . anno pontificatus sui 10, Dominicæ incarnationis 1315, et regni regis Edwardi filii regis Edwardi 8, et in ecclesia beati Petri Eboraci in portico Sancti Nicholai . . . sepultus est. Post quem,

Succession of William Melton, archbishop of York.

12us Eboracensis ecclesiæ regimen sortitus est Willelmus de Meletona, ejusdem ecclesiæ canonicus ac Beverlacensis ecclesiæ præpositus. Hic . . ., anno Domini 1315, . . . ad instantiam domini regis in pastorem electus, curiam Romanam . . . expetiit, . . . et anno Domini 1317 . . . a papa Johanne 22 Avinione consecratus est . . . Eboracum vero regrediens, per tres dies convivium lautissimum in palatio continuans, solenniter intronizatus est, honesto semper vivens et castimoniam præcipuam servans, . . . corpus proprium vigiliis et jejuniis edomans, . . per omnia se religiose exigebat. Qui primus

Right of visitation of the chapter of York.

omnium pontificum Eboracensium, post prolixam decani et canonicorum controversiam contra ipsum habitam, sub forma compositionis a domino papa Johanne 22 confirmatæ, . . . anno Domini 1328 et pontificatus sui 12, capitulum ecclesiæ Eboracensis legitime visitavit. Pluraque commoda dignitati archiepiscopatus acquisivit. . . . Semper sapiens et abundans divitiis . . . omnes terras et redditus de Kyngeskylloma et Kyngesclera et Wereworth,[3] per licentiam prædicti Johannis papæ, de manibus Normannorum episcoporum Rothomagensium, per multa tempora possessas, redimens, filio fratris sui defuncti et heredibus suis assignavit. Tumbam vero Sancti Willelmi

Works on the cathedral, &c,

sumptibus xx. librarum renovavit; occidentalem partem navis ecclesiæ beati Petri Eboraci DCC. librarum argenti consummavit. Locum in Eboraco qui dicitur vetus ballium primo spissis et longis 18 pedum tabulis, secundo lapideo muro,

[1] *suæ diœceseos*] suo diœcesi, MS.
[2] After *necessaria* vitæ repeated in MS.
[3] *Wereworth*] Wentworth, T. S.

fortiter includebat. 22 annis, mensibus 5, diebus 20, accepti episcopatus terminatis, vitam apud Cawod . . . anno Domini 1340 finiens, in ecclesia Eboracensi prope fontem sepultus est. A.D. 1303–1340.

CAP. IX. *De Clemente papa 5; de damnatione ordinis Templariorum; de obitu ejusdem papæ; et de dissensione in electione.*

Anno Domini 1311, Clemens papa 5 apud Viennam concilium celebravit generale, in quo septimum librum decretalium, quæ Constitutiones Clementinæ vocantur, quas et ipsemet fecerat compilari, revocavit. Quem tamen successor suus Johannes 22us innovavit, corporavit et publicavit. Fuitque prima sessio dicti concilii 17 kalendas Septembris; et defectus Templariorum in eo fuerant insinuati. Fuitque ibi rex Franciæ cum fratribus et filiis et toto concilio regni sui; sicque deductum[1] est tempus tractatus super Templariis et aliis per totum hyemem subsequentem. A.D. 1311–1314. Council of Vienne.

Et anno sequenti, videlicet anno Domini 1312, . . . 3 die Aprilis, dominus papa in concilio . . . ordinem illum militiæ Templi celeberrimum damnavit, cassavit et perpetuo adnullavit. Insuperque prohibuit ne quis de cætero dictum ordinem ingrederetur, nec professionem in eo faceret, nec habitum illius ordinis deferret vel reciperet, sub pœna excommunicationis. Bonaque terræ et possessiones eorundem Templariorum sub certis conditionibus concessa sunt Hospitalariis, in eosdem usus quibus Templariis[2] tenebantur possidenda. Et tunc primo Hospitalarii cœperunt esse potentes. In regnis tamen Hispaniæ, Castellæ, Portugalliæ, Arragoniæ et Majoricarum, pro eo quod Templarii tenebantur in regnis illis, propter ea quæ possidebant, defendere frontorias contra Sarracenos, Hospitalarii terras et possessiones Templariorum non assequebantur. Postea tamen in regnis Majoricarum et Arragoniæ Hospitalarii bona eorum obtinuerunt. De bonis[3] autem Templariorum

T. Stubbs, col. 1730.

Suppression of the order of Templars, 1312.

Assignment of their possessions to the Hospitallers.

[1] *deductum*] deductus, MS.
[2] *Templariis*] Templarii, MS.
[3] *bonis*] So in MS.; read personis.

A.D. 1311–1314. sic fuerat ordinatum; ut, quibusdam eorum dispositioni Apostolicæ reservatis, cæteri omnes judicio et dispositioni conciliorum provincialium in quibus extiterant subderentur, et juxta diversitatem singularum provinciarum in quibus erant contra eos procederetur. Ita scilicet quod cum illis qui humiliter subire vellent pœnitentiam et renuntiare erroribus suis mitius ageretur et beneficium absolutionis illis impertiretur. Ac de bonis præfati ordinis in diversis monasteriis seu religionibus ad quas intrarent commorandum, secundum sui status exigentiam, sustentatio congrua ministraretur. De quibus unus Templarius apud dictum monasterium nostrum de Melsa ad totam vitam suam, non tamen in nostro habitu, conversabatur, et suam sortem de bonis Templariorum ad suam sustentationem præaccepit. In quo concilio idem papa, ad relevationem Terræ Sanctæ, obtinuit a clero decimam sexennalem[1] per tres annos primos solvendam. Deinde, anno Domini 1313, Avinione canonizavit fratrem Petrum de Murrone, quondam Cœlestinum papam 5. Anno Domini 1314 combustus fuit magister quidam ordinis Templariorum, cum 2 aliis præceptoribus ejusdem ordinis, propter eorum contumaciam, quia pœnitentiam sibi indictam subire noluerunt. Deinde papa versus Vasconiam, terram nativitatis suæ, tendens, apud Castrum Rokamaurum morte præventus, in Wignandra[2] Vasconiæ ubi extitit oriundus, cum 2 cardinalibus nepote et filio, sepultus est. Sedit autem in papatu annis 8, mensibus 10 et diebus 15; et vacavit sedes annis 2, mensibus 3 et diebus 17, propter dissensionem ortam inter cardinales de Francia et de Lombardia. Hic autem papa Clemens 5, nos et monasterium nostrum ac bona nostra sub beati Petri et sua protectione suscipiens, utendi privilegiis nostris et indulgentiis a Romanis pontificibus nostro monasterio concessis, quibus propter simplici-

Allowance to knights supported in different monasteries.

One of the knights at Melsa.

Canonization of pope Celestine V., 1313.

Burning of knights Templars, 1314.

Death of pope Clement V.

Privileges confirmed to Melsa by Clement V.

[1] *sexennalem*] sexcennalem, MS.

[2] *Wignandra*] Clement was born in Villandraut, in the department of the Gironde.

tatem et juris ignorantiam usi non fuimus temporibus retroactis, non obstante omissione hujusmodi, dummodo non fuisset eis per præscriptionem vel alias legitime[1] derogatum, sua nobis auctoritate [potestatem ?] concedebat. Ac constituit priorem Dunelmensem conservatorem privilegiorum ordinis nostri. Non tamen ei tantam conservantiæ dignitatem quantam successor suus Clemens 6 aliis conservatoribus indulgebat. Igitur, post obitum dicti Clementis 5, cardinales apud Carpentras intrantes in conclavem divisi sunt in partes, Lombardi videlicet et Vasconii, zelantes utrique[2] pro suis compatriotis. Unde et inter ipsorum familiares in civitate maxima dissensio orta est. Igitur miles quidam, Bertrandus de Gotho, nepos supradicti Clementis 5, cum domino Raymundo Guillermi et familiaribus episcopi Tholosani, de Montilio exeuntes, manu armata civitatem de Carpentras intraverunt, et totum vicum mercatorum et mercatam ac conclavem cum magna parte civitatis succenderunt, et quos potuerunt de Lombardis occiderunt. Cardinales itaque, qui in conclavi a primo die Maii usque ad festum Sanctæ Magdalenæ includebantur, muros conclavis penetrantes inter flammas exierunt. Vasconii vero Avinionem Lombardi ad castrum de Valeras pervenerunt, et inde apud Valenciam permanebant. Sicque per 2 annos et ultra steterunt divisi.

A.D. 1311–1314.

Conclave at Carpentras.

CAP. X. *De 2 militibus Franciæ; de fame; de transitu regis Franciæ cum exercitu in Flandriam; de electione Johannis papæ 22; de cruciatu papæ arte nigromantica; et de Henrico imperatore impotionato.*

Eodem anno obiit Philippus rex Franciæ, et anno sequenti, videlicet anno Domini 1315, Lodowicus suus

A.D. 1314–1318.

[1] *legitime*] legittime, MS. | [2] *utrique*] utique, MS.

A.D. 1314–1318. Execution of French knights for attempt on the queen of Navarre.

primogenitus, rex Navariæ, Remis coronatus est in regem Franciæ. Interim duo milites Franciæ, in concupiscentiam reginæ Navariæ illicite inardescentes, et ex hoc accusati, capti, excoriati, equis tracti, tandem in patibulo sunt suspensi. Anno quidem obitus dicti Philippi regis Franciæ cœpit magna fames et tanta caristia bladi et vini in partibus Franciæ, Angliæ, Campaniæ et Alemanniæ, quanta nunquam antea est audita. Lodowicus quoque præfatus rex Franciæ, statim post coronationem suam, cum magno exercitu Flandriam adiit, et super fluvium Lelis castrametatus est. Flandrenses vero e regione fixerunt tentoria. Et ecce subito tanta tamque mirabilis inundatio pluviæ erupit, ut Franci necessitate coacti tentoria, summarios, et fere omnia sua bona relinquentes, fugerunt stupefacti. Erant autem 15 millia armatorum et pedites innumerabiles. Eodem anno Judæi expulsi sunt de regno Franciæ; sed mediante pecunia redierunt. Anno Domini 1316 mortuus est Lodowicus rex Franciæ; et Philippus frater suus comes Pictavensis, 'postea rex Franciæ,' fecit cœtum cardinalium, tam videlicet Lombardos quam Vasconios, recludi apud Fratres Prædicatores in Lugduno Galliæ. Ubi iterum reclusi erant a festo Pentecostes usque ad 7 diem Augusti; qua die dominum Jacobum de Osa, quondam episcopum Avinionensem, tunc Portuensem, in papam elegerunt.[1] Et dictus est Johannes 22us. Hic curiam ad Avinionem transmiserat, et ipse continuo subsequutus est. Nam cardinales Lombardi in tantum dolebant curiam a Roma fuisse translatam quod, in electione, in neminem consentirent quem non sperarent curiam Romam reducturum. Iste vero papa Johannes eis in hoc favebat, et ideo in eum condescendebant. Igitur post coronationem suam instanter eum rogabant ut Romam cum curia se transferret.

Dearth in France, England, and Germany.

f. 114 *b*.

Discomfiture of the French in Flanders.

Death of Louis X.

Election of pope John XXII. at Lyons, [A.D. 1316.]

He fixes his court at Avignon.

[1] After *elegerunt*, et comes prædictus factus est rex Franciæ, erased.

Quibus ipse respondit, quod post equitationem, quam post primam coronationem suam faceret, nunquam de cætero equitaret, donec Romam se transferret. Et idcirco[1] præparari navem sibi fecerat, et sic navigio venit Avinionem 2 die Octobris, et ibi sedit usque ad finem vitæ suæ nunquam equum ascendens. Anno sequente canonizavit beatum Lodowicum episcopum Tholosanum, filium Karoli regis Ciciliæ. Eo tempore Hugo Geraldi, episcopus Caturcensis, eo quod dictus papa potius eligeretur papa quam ipse, convincitur contra papam conspirasse. Unde papa ipsum degradavit 'verbotenus,' [et] in simplici habitu clericali apud castellum de Nones perpetuo carceri mancipandus, in pane et aqua, judicavit. Ubi inventus est quasdam imagines nigromantica arte composuisse, et pixides in detrimentum personæ papalis. Nam quandocunque et ubicunque et qualitercunque ipsas imagines punxit vel cruciavit, easdem passiones papa in corpore suo in locis consimilibus sustinuit et realiter sensit. Unde fere usque ad mortem extenuatus et cruciatus fuit. Cumque compertum esset quod hæc iniqua et sacrilega operatio per prædictum Hugonem fieret, idem Hugo reductus est ad curiam, et inde in consistorio publico convictus et confessatus, indutus est pontificalibus et degradatus fuit et curiæ sæculari derelictus. Qui statim, indutus tunica pauperrima, ductus est ad domum mareschalli et exinde tractus ad campos super Rodanum, ibique in aliqua parte sui corporis excoriatus, combustus fuit, et cinis ejus in Rodanum projectus. Ipse papa misit duos cardinales in Angliam, qui per quendam Gilbertum de Mydeltona militem capti fuerunt et spoliati. Idem autem papa plures villas in civitates et civitates aliquas in sedes archiepiscopales commutavit, et plures alias sedibus episcopalibus decoravit. Constitutiones Clementinas innovavit, et eas in scholis

A.D. 1314–1318.

Canonization of Louis, bishop of Toulouse.

Prosecution of Hugh, bishop of Cahors, for conspiracy against the pope.

Two cardinals despoiled by Sir Gilbert Middleton.

Foundation of sees.

[1] *idcirco*] iccirco, MS.

A.D. 1314–1318. Reformation of the Grandimontensian order. Coronation of the emperor Henry VII., A.D. 1312. His death by poison administered by a friar Preacher.

legi fecit; et ordinationes quasdam ad reformationem ordinis Grandimontensium fecit, anno ab exordio ejusdem 215. Interim, anno Domini 1312, imperator Henricus præscriptus corona aurea imperiali coronatus urbem Romam intravit per pontem Malorum, quia ad portam Sancti Petri Romani restiterunt ei; et deinde a cardinalibus a papa missis in imperatorem extitit solenniter coronatus. Sicque inde recedens apud Perusium hyemavit. Anno sequente rediit Romam, et tendens versus Neapolim, in quadam villa comitatus Senensis, in die Assumptionis Beatæ Mariæ, dum eucaristiam in communione sumpsit, in calice per venenum reconditum sub ungula fratris Prædicatoris ipsum communicantis inpotionatus fuit, et in die Sancti Bartholomæi expiravit. Cujus corpus Perusium delatum fuit. Et, quia per fratres Prædicatores sic tam inhumaniter et proditorie ac sacrilega manu intoxicatus fuit, ordo ipsorum fuit in articulo subversionis et damnationis perpetuæ ab ecclesia militante. [A.D. 1314.] Sed intervenientibus precibus et pretio magnatum[1] remanserunt in ecclesia, sub ista tamen pœnitentia quod nunquam sumerent corpus Christi manu dextera. Unde semper manu sinistra communicant in missa. Et tunc quasi per annos 9 vacavit imperium.

CAP. XI. *De novo ordine militiæ Jhesu Christi; de uno punito pro vitio sodomitico 'et alio liberato', et miraculis Beatæ Mariæ; de dissensione inter papam Johannem* 22 *et Lodowicum ducem Bavariæ; de erectione unius antipapæ, et ejus conversione; de damnatione pluralitatis beneficiorum, et statutis papalibus, et primis fructibus vacationum; de combustione* 113 *fratrum Minorum.*

A.D. 1319–1334. Institution

Anno Domini 1319, idus Martii, idem papa Johannes 22us novum ordinem militum, qui dicitur ordo militiæ

[1] *magnatum*] magnatorum, MS.

Jhesu Christi, in regnis Portugalliæ, Aragoniæ, et Algarbii, ad resistendum in illis partibus Sarracenis, pro defensione Christianitatis instituit. Cujus ordinis caput decrevit esse in Castro Marino Silvensis diœceseos. Confirmavitque eidem ordini omnia bona quæ fuerunt Templariorum in prædictis regnis, de consensu regum regnorum ipsorum. Ordo vero prædictus debet militare Deo pro defensione fidei Christianæ et infidelium impugnatione, secundum regulam et instituta ordinis Callactraveæ, et debet visitari, corrigi et reformari, tam in capite quam in membris, per abbatem de Alcobacia, ordinis Cisterciensis, Ulisbonensis diœceseos. Anno Domini 1320, in vigilia Annunciationis Dominicæ, cocus mareschalli domini papæ, propter vitium sodomiticum commissum cum famulo suo in coquina, puero scilicet 15 annorum, invito et reclamante, extra civitatem Avinionem una cum dicto puero ductus est ad ultimum supplicium. Ubi uterque in igne ad postem ligatus diversis cordis et locis fuit. Cumque, consumptis faculis et combusto poste, ac præfato coco totaliter incinerato et combusto, carbones spargerentur,[1] inventus est puer prædictus in omni parte sui corporis illæsus, et ab igne tam in vestibus quam capillis et carne penitus intactus. Asserebat enim beatam Virginem, cujus auxilium imploraverat, sibi in ipso incendio apparuisse, et ipsum a vinculis et periculo liberasse. Eadem hora auditus est sonus mirabilis de majori campana in ecclesia beatæ Mariæ de Dones.[2] Eodemque die, quidam infans mortuus vitæ et sanitati meritis ipsius gloriosæ Virginis extitit restitutus. Eodemque anno papa concessit regi Angliæ decimam cleri totius regni sui. Anno Domini 1323, Lodowicus dux Bavariæ electus est in regem Romanorum. Cujus electionem papa noluit confirmare; ideoque inter papam et ipsum Lodowicum orta est maxima dissensio et

A.D. 1319–1334. of the order of Jesus Christ in Portugal, 1319.

Execution of a servant in the pope's household for sodomy, 1320. f. 115.

Miraculous preservation of his victim.

The election of Lewis of Bavaria as king of the Romans

[1] *spargerentur*] spergerentur, in MS.

[2] Ste. Marie de Doms, the cathedral church of Avignon.

A.D. 1319–1334. annulled by the pope, 1323.

guerrarum principia. Anno sequente, idem papa ipsius Lodowici electionem cassavit et adnullavit, ipsum excommunicavit, omnes sibi obligatos ab homagio et fidelitate sua absolvit, et omnes ejus fautores majoris excommunicationis sententia condemnavit. Anno Domini 1325, idem papa Avinioni canonizavit beatum Thomam Herfordensem episcopum, doctorem decretorum, et sacræ theologiæ professorem, anno a transitu ejusdem 38. Anno Domini 1328, dictus Lodowicus dux Bavariæ, adhuc se gerens pro imperatore, Romæ Petrum quendam de ordine fratrum Minorum in antipapam erexit. Qui vocatus est Nicholaus 5us. A quo idem Lodowicus se fecit coronari. Per hos autem Lodowicum et Petrum sancta ecclesia gravissimis guerrarum agitabatur turbinibus ac diversorum schismatum[1] impugnabatur erroribus. Postea, anno Domini 1330, præfatus Petrus apud Perusium capitur et Avinionem ad dominum papam ducitur. Ubi, in præsentia papæ, cleri et populi, sermonem faciens, cujus thema erat: "Erravi sicut ovis quæ periit," etc., errorem suum lacrimabiliter confessus est. Cujus confessioni et contritioni papa congaudens illum gratiæ suæ recepit, et infra palatium suum usque ad mortem ipsius retinuit et honeste satis pertractavit: et tertio anno sequente mortuus est. Ipse tamen Lodowicus adhuc se nominans imperatorem papæ continue impugnavit, et imperium sibi subjugavit. Quem papa adhuc excommunicavit, ac omni dignitate et honore privatum declaravit, et gravissimos processus contra eum fecit. Sed ipse omnes ipsos processus et sententias contempsit, et duravit toto tempore ipsius Johannis papæ. Hic autem papa Johannes literatos promovit, disciplinam triplicis linguæ, Hebraicæ, Græcæ, et Latinæ, apud generalia studia instituit. At dum in primis munera exhorrere videretur, per quoddam statutum quod incipit "Horribilis," damnavit primo plu-

Canonization of Thomas bishop of Hereford, 1325.

Nicholas V., antipope, 1328.

Capture and resignation of pope Nicholas V., 1330.

Resistance of the emperor Lewis to pope John XXII.

The pope's encouragement of literature.

R. Higd. col. 253.

Condemnation of pluralities.

[1] *schismatum*] cismatum, MS.

ralitatem beneficiorum; ita ut, unico beneficio per curatum quemlibet acceptato, ipse papa reliquorum vacantium fructus per aliquot annos obtineret. Insuper et aliorum beneficiorum per mortem seu resignationem vacantium . . . primos fructus sibi reservavit. . . Ex qua cautela innumerabiles thesauri ad papæ cameram [1] devenerunt. Edidit que 4 statuta: unumque incipit, "Ad conditorem canonum." 2. "Cum "inter nonnullos." 3. "Quia quorundam." 4. "Quia "vir reprobus." Contra quæ fratres Minores maxime inimicantur; et plures eorum sæpius affirmarunt ipsum papam fuisse hæreticum propter constitutiones supradictas, quas etiam hæreticas affirmabant. Et ideo plures eorundem fratrum Minorum in diebus ipsius papæ [2] damnati sunt et combusti. Anno videlicet Domini 1318 combusti sunt in Marsilia 6, in Narbona, in Capistaco,[3] in Bitris,[4] in Lunello, in Lodona, 36 viri et octo mulieres de ipso ordine. Et in anno Domini 1330, in Narbona, in Carcasona, in Tholosa, in Gerunda, in Bononia, in Thauro, in Neapoli, in confinibus Alemanniæ et Burgundiæ, et in Anglia in quadam sylva, combusta sunt viri 55 et mulieres 8 ejusdem ordinis et erroris. Summa combustorum 113.

A.D. 1319 –1334.

Reservation of first fruits of benefices.

Opposition of the friars Minors to statutes of pope John XXII.

Many of them burnt as heretics, 1318.

Cap. XII. *De determinatione de faciali visione Dei; de Benedicto papa* 12*; de privilegiis et statutis papalibus ordinis nostri et statutis aliorum religiosorum; de decima* 6 *annorum; de vicariatu regis Anglorum in Alemannia.*

Ipse papa Johannes 22us determinavit quæstionem ortam inter fratres Prædicatores et Minores de faciali visione Dei, unde fere tota ecclesia erat commota. Idem autem papa in eadem opinione fuerat maculatus. Nam et ipse palam prædicabat quod nullæ animæ

A.D. 1334 –1342. Controversy whether saints in paradise

[1] *cameram*] manus, in R. H.

[2] After *papæ*, et successores suos, erased in MS.

[3] *Capistaco*] Read Capite Stagni; Capestang, near Narbonne.

[4] *Bitris*] Read Biterris; Béziers.

A.D. 1334–1342. see God face to face. Heretical opinion and recantation of pope John XXII.

sanctorum mortuorum viderent clare faciem Dei ante diem judicii. Et quia de illa opinione per magistros theologos præelectos veritatem agnoscebat, culpam suam 'erroneam' coram cardinalibus publice fatebatur, dictamque opinionem revocavit, et ejus determinationem veram sub hac forma declaravit: "Fatemur et credi-
" mus quod animæ purgatæ separatæ a corporibus sunt
" in cœlo, cœlorum regno et paradiso, et cum Christo
" in consortio angelorum congregatæ, et vident Deum
" ad divinam essentiam facie ad faciem, in quantum
" status et conditio compatitur animæ separatæ;" et in testimonium dictæ determinationis, ne hæresiarches amplius diceretur, bullam suam super eandem fecerat exhiberi. Hanc autem determinationem fecit pridie ante mortem suam, et in crastino moriebatur. Sedit vero idem papa Johannes 22us in papatu annis 18, mensibus 4 et diebus 8, et, 4 die Decembris obiens anno Domini 1335,[1] in ecclesia beatæ Mariæ de Dones sepelitur. Quo defuncto, Benedictus papa 12us in ejus locum subrogatur. Hic antea vocabatur Jacobus Furnerius, sacræ theologiæ professor, monachus ordinis Cisterciensis, et quondam abbas Fontis Frigidi. Hic autem, pontificatus sui anno 1o, cum nonnullis primis abbatibus ordinis sui Cisterciensis, diligenti collatione præhabita, plenarie informatus, statuta et ordinationes quædam quæ nos Papalia nuncupamus edidit, abbati Cistercii concedens potestatem pro transgressionibus eorundem absolvendis. Atque ordini Cisterciensi concedebat quod, non obstante incorporatione constitutionis quæ incipit "Volentes,"[2] personæ ordinis nostri Cisterciensis, ratione delicti contractus aut rei de qua ageretur contra personas easdem, coram locorum ordinariis, nisi pro fide duntaxat, nequeant conveniri. Et iterum, ne fratres de ordinibus mendicantium ad monasteria nigrorum monachorum vel dicti ordinis

Death of John XXII., and succession of Benedict XII., 1334.

f. 115 *b*.

Privileges to the Cistercian order.

[1] 1335] An error for 1334. | [2] After *Volentes*, ut, in MS.

Cisterciensis transire valerent concedebat. Aliaque multa statuta edidit circa statum omnium religiosorum, incipiens ut præscribitur ab ordine suo Cisterciensi, deinde ad nigros monachos, inde ad fratres Minores, inde ad canonicos, postremum ad fratres Prædicatores. A.D. 1334–1342.

Ipsi tamen Prædicatores ipsius statuta admittere noluerunt. Dixerunt enim se professos juxta regulam Sancti Augustini; unde et alia arctiora admittere noluerunt, neque vitam suam in novas aliquas observantias transmutare. Ordinavitque ut porrigentes supplicationes pro beneficiis exprimerent taxationes beneficiorum, et eas in bullis gratiarum inseri fecit. Opposition of the friars Preachers to the pope's statutes.

Anno autem suo 2°, mandavit archiepiscopis et episcopis Angliæ colligere ad opus suum decimas spiritualitatum totius Angliæ, pro 6 annis tunc proxime sequentibus; et ipsas decimas penes se retinere donec de ipsis decimis aliud haberent in mandatis. The pope orders the collection of a sexennial tenth in England.

Anno denique sequente, cum una decima pro uno anno colligeretur, rex Angliæ Edwardus 3us recepit ipsam decimam ad opus suum proprium. The first year's collection seized by Edward III.

Quapropter dominus papa incontinenti mandavit in Angliam de cessando colligere residuas 5 decimas nondum levatas. In cujus etiam tempore, incepit guerra inter dictum Edwardum 3 regem Angliæ et Philippum de Valoys, intrusorem regni Francorum. War between Edward III. and Philip of Valois.

Lodowicus præscriptus dux Bavariæ, qui se imperatorem nominabat, fecit dictum Edwardum 3 regem Angliæ vicarium suum per Alemanniam et Germaniam. Edward III. nominated vicar of the empire by Lewis of Bavaria.

Unde et idem papa per litteras suas[1] increpavit dictum Edwardum, quia cum dicto Lodowico excommunicato fœdus pepigerat, et sub eo vicariatum gerebat. De ejusdem quoque papæ felici memoria, tempore domini Hugonis abbatis 15, postea referetur.

[1] *suas*] suam, MS.

CAP. XIII. *De provisionibus regis Edwardi 2; de Petro de Gavestona comite Cornubiæ, ejus exilio et morte; de Roberto de Wynchelse archiepiscopo Cantuariensi.*

A.D. 1311–1313. Dissensions relative to Piers Gavaston and the king's favourites, 1311.

Cumque rex Edwardus 2us regni proceribus de ordinationibus quibusdam concessionem sub magno sigillo concessisset, et ordinationes eædem approbatione regis, procerum juramentis, et excommunicationis sententiis, roboratæ fuissent, tandem, anno Domini 1311, et regis ipsius Edwardi 2, 5, exinde inter regem et proceres oriebatur dissensionis materia, quia in eisdem decretum fuit aliquos regis familiares extra regnum exulare, alios curiam et concilium regis perpetuo abjurare, eo quod suis consiliis dominum regem, contra utilitatem rei publicæ et in detrimentum coronæ, regere videbantur. Unde rex, ut semper et tunc suis adhærens fautoribus, prædictas ordinationes observare contempsit. Ob hoc tumultuabantur mediocres, frendebant majores, contra regem suosque collaterales; et potissime Robertus Cantuariensis archiepiscopus et Thomas Lancastriæ comes, qui, ipsius archiepiscopi animatus hortatu, cum suis adhærentibus conatus est regiis obsistere ineptiis, donec novissimam sub hoc turbine efflaret auram. Regis autem collateralium primus et præcipuus, Petrus de Gavastona comes Cornubiæ, ultra omnes in regno post regem, immo quasi rex, potens, in opere et sermone, qui in tempore Edwardi patris ipsius regis exulabat, et, per ipsum regem Edwardum 2 revocatus, contra statum regis et regni, regem ad plura sinistra consuluit, et in alia mala plures chartas albas fecerat sigillari, non solum extra regnum Angliæ verum etiam extra omnem regis potestatem, sine termino vel spe revertendi, imperpetuum decernitur exulare. Sed tamen in Hibernia ad tempus contra procerum voluntatem receptus est. Ubi per eum regii thesauri

transmissi peculanter sunt absumpti. Almericus etiam, mercator de societate Friscobaldorum, hujusmodi judicio subjacere decernebatur. Henricus de Bello Monte curiam et concilium [1] regis imperpetuum abjurare jubetur. Postea, sub spe uberioris gratiæ consequendæ, Petrus de Gavestona prædictus, peracto anno post exilium, absque baronum consensu per regem revocatus est. Cui rex etiam usque Cestriam occurrens, eum penes se retinebat. Cui, in parliamento apud Staunforth, ex assensu procerum, confirmati [2] sunt comitatus Cornubiæ et omnes reliquæ terræ ei prius datæ. Sed non poterat tam mutabilis confirmatio laudabilem eventum sortiri, quia, regio ut prædicitur thesauro absumpto, proceres idcirco insurgunt contra eum, et ipsum iterum in Flandriam propulerunt. Sed, infra breve, contra procerum voluntatem per regem iterum fuerat revocatus. Cum quo rex aliquandiu peragrans, Eboracum tandem devenit. Quo tempore, ibidem, rex clerum et religiosos gravi læsit exactione, sed in recompensationem eos respexit varia libertate. Inde rex, anno Domini 1312, 4 idus Aprilis, cum dicto Petro de Gavestona ad Novum Castrum de Eboraco se transtulit. Post hæc, rex et dictus Petrus, Henricus de Bello Monte et Edmundus de Malo Lacu, insequente eos comite Lancastriæ, Novum Castrum relinquentes, per iter æquoreum apud Scardburgh applicuerunt inhoneste. Sed exinde rege recedente, dictus Petrus castrum de Scardburgh armis et victualibus munivit; et continuo comites de Penbruke et de Wareyn et dominus Henricus de Percy eum in dicto castro obsederunt. Dictus Petrus reddidit eis castrum prædictum sub tali conditione, quod ipsum cum Thoma comite Lancastriæ et cæteris magnatibus pacificarent, vel eum in prædictum castrum in statu quo tunc illud dimiserat sanum et incolumem reinducerent. Sæpedictus

A.D. 1311–1313. Almericus of the society of the Frescobaldi.

Exile and return of Piers Gavaston.

The king with Piers Gavaston at York, 1312. f. 116.

Gavaston besieged in Scarborough castle, and taken by the earl of Pembroke.

[1] *concilium*] consilium, MS. | [2] *confirmati*] confirmatæ, MS.

A.D. 1311–1313. Seized and beheaded by the earl of Warwick.

ergo Petrus ad partes australes ducitur per prædictum comitem de Penbruk. De cujus custodia comes de Warwyk prædictum Petrum apud Dadyngtonam vi, ut dicebatur, permissive, eripuit, et apud Warwyk carcerali custodiæ mancipavit; et inter Gaversyk et Blakelawe, eo quod dudum rex, dum ipse Petrus in exilio foret, scripsit omnibus vicecomitibus Angliæ ut ubicunque dictus Petrus inveniretur infra terram Angliæ caperetur, et tanquam inimicus regni et regis judicaretur, et mandatum illud in comitatu Warwici nunquam per breve regium extiterat revocatum, judicio decollatus est. Cujus morte divulgata, rex ultra modum iratus in ejus æmulos vindictam exercere prægogitavit. Quod et postea adimplevit. Tamen, eodem anno, rex et magnates ad concordiam redierunt; et rex subitam surreptionem et bonorum suorum captionem apud Novum Castrum, insultus et obsidionem castri de Scardburgh, et mortem Petri de Gavestona, in aperto sed non ex animo relaxavit.[1] Eodem anno natus est Edwardus regis primogenitus apud Wyndeshoram. Anno sequente, videlicet Domini 1313, obiit præscriptus Robertus de Wynchelse archiepiscopus Cantuariensis, vir per omnia justus et in censura rigidus; apud quem non erat acceptio personarum, nec multitudo donorum ipsum a justitia aliquando potuit inclinare. Quam strenue autem Cantuariensem ecclesiam rexerit, quantaque pro ejus libertate tuenda pertulerit, sole claret lucidius. Dum contra reges, patrem et filium, et exactionibus illorum nefariis resistendo,

Anger of the king.

Apparent reconciliation with his nobles.

Birth of prince Edward.

Death and character of Robert Winchelsey, archbishop of Canterbury, 1313.

[1] From this point to the end of the year 1324, in Chapter XX., the narrative is nearly identical with an anonymous chronicle of an English Cistercian monastery, probably Woburn, of which copies are extant in the Cottonian MSS. Domitian A. xii. and Vespasian E. ix. In many parts the two texts agree for several continuous passages, with only occasional verbal differences; in others, the one seems to be an abridgment of the other, variously: our chronicle giving the reduced more often than the fuller version.

decertans, extra regis protectionem ponebatur; prædia et possessiones ejus a regalibus occupabantur; bona diripiebantur; ejus familia dilabebatur; a falsis fratribus, quorum[1] excessus cohibebat, clam insidias et palam contumelias patiebatur; a rege extra regnum proscribebatur. Insuper, ab eodem accusatus, domino papæ ad curiam vocabatur; ibique multis diebus exul et egens peregrinabatur; officio et dignitate privabatur; a divinorum celebratione suspendebatur. Sed tandem ad omnia restituebatur, et æmulo ejus rege mortuo, et filio suo rege confirmato, ad Angliam et sedem suam Cantuariensem revertebatur. Post illum electus fuit magister Thomas de Cobham, natalibus clarus, in decretis et sacra theologia doctor approbatus, et ad curiam summi pontificis statim profectus est. Cujus electionem papa cassavit; non tamen vitio personæ vel electionis, sed precibus regis, mediantibus 32 mille marcis,[2] ut dicebatur, inclinatus. Walterum Raynald episcopum Wygorniensem, moribus et scientia longe inferiorem, ad regimen Cantuariensis ecclesiæ transferebat. Cujus regis tempore, anno videlicet Domini 1307, Clemens papa 5 ordinem Templariorum reprobavit, cassavit, et imperpetuum condemnavit.

A.D. 1311–1313.

Thomas Cobham, archbishop.

Suppression of the Templars, 1307.

CAP. XIV. *De castris Scociæ prostratis per Scottos; de invasione Scottorum in Angliam; et de discumfitura regis Edwardi 2 et Anglorum apud Bannokbrunum in Scocia, et fuga Edwardi, et captione et occisione Anglorum.*

Anno Domini 1313 et Edwardi regis 7, Robertus Bruyz dictus rex Scociæ, ineptias Edwardi regis Angliæ perpendens, animatus est valde, et, congregato

A.D. 1313, 1314. Robert Bruce de-

[1] *quorum*] coram in MS.

[2] *mediantibus 32 mille marcis*] The expression in the anonymous Cistercian chronicle is simply, "mediantibus regis precibus et pecuniis"

A.D. 1313–1314. exercitu, villas et castra Scociæ in quibus Angli extiterant obsedit et cepit, et, expulsis Anglis, fortiora castra, videlicet de Rokesburgh, Edenburgh, Stryvelyn et Gedeworth, et alia castra prope Carliolum et Galwayam, prostravit ad terram, ne forte essent ultra[1] ab Anglicis occupati, et ne sui complices, regni Scociæ magnates, in ipsis castris latitantes, ipsum in campis quasi solum permitterent dimicare. Et, anno sequente, ipse Robertus rex Scociæ cum Scottis totam provinciam Northumbrorum et usque Dunelmiam versus austrum, et inde cæteras provincias usque Karliolum versus occidentem, non semel sed sæpius hostiliter invasit, vastans et depopulans, non deferens ecclesiis aut monasteriis, sed omnem substantiam quam reperire poterat deprædebatur et abducebat. Rex ergo Edwardus 2us, absque communi consensu magnatum, contra statutum juramentis regis et procerum et prælatorum censuris munitum, ne rex extra regnum suum iret ad aliquem debellandum absque consensu omnium suorum magnatum in parliamento constitutorum, ex proprio capite et fautorum suorum instinctu, in suum et regni sui Angliæ opprobrium, misit brevia sua ad universos suos magnates ad proficiscendum[2] secum in Scociam, ad debellandum dictum Robertum Bruyz, regni Scociæ invasorem. Cum eo ergo profecti sunt Gilbertus de Clare comes Gloverniæ, Humfredus de Bown comes Herfordiæ, Almericus de Valencia comes de Penbruk, regis consanguinei et propinqui, Henricus de Bello Monte, Hugo le Despenser et alii barones, nonnulli cum suis adhærentibus fastu tumentes et verbis pomposis, peditum etiam electorum universa multitudo. Multi etiam spe lucri vel gratia nominis acquirendi proficiscentes sponte obtulerunt se discrimini. Reliqui etiam magnates, sententias latas in violatores statu-

stroys the Scotch strongholds, 1313.

He lays waste the English border.

Edward, without consent of parliament, summons his nobles to take the field.

The earl of Gloucester and others obey the summons.

Others of the nobility refuse to

[1] *ultra*] so corrected from alias in MS.

[2] *proficiscendum*] proficissendum, MS.

torum formidantes, personaliter cum rege proficisci recusarunt, sed servitia regi debita ei in auxilium miserunt. Die igitur Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, exercitus Anglorum et Scottorum convenerunt, in campo de Bannok juxta Stryvelyn dimicaturi. Angli vero summe elati, in viribus et multitudine confidentes, Scotti vero contriti, confessi, viaticoque muniti, solum Deum protectorem acclamantes. Dispositis hinc inde aciebus, Scotti in prima acie pedites, Angli vero equites, præmiserunt. In primo itaque congressu contulit fortuna victoriam Scottis, Anglique terga vertentes cæsi sunt ab eis. Rex ergo Angliæ Edwardus, fugæ præsidio se salvans, in castrum de Dunbarre se recepit. Comes Gloverniæ, Gilbertus de Clare, Robertus de Clyfford, Willelmus de Vessey, Paganus de Tybtoft, Egidius de Argentayn, et plures alii barones et milites, et alii inferiores ad numerum xx. mille, in dicta discumfitura de Bannokbruno interfecti fuerunt. Præcipue gratia deficiente, et quia, positis in concavis subterraneis palis ferratis, ut equites[1] 'et pedites' de facili laberentur, Angli sparsim gradientes in dictas machinas corruerunt. Humfridus etiam de Bown comes de Herforth, Willelmus Latimer, et alii proceres et milites numero 120, præter clericos, armigeros et alios, equites et pedites, captivati, apud Bodevyllam incarcerabantur, et postea per gravem redemptionem liberati. Edmundus de Malo Lacu, regis senescallus, fugiendo, aquis interceptus submersus est. Comes de Penbruke, Hugo Dispensator, Henricus de Bello Monte, Johannes de Crumbwelle et alii, usque ad Dunbarre fugerunt, et sic per aquam usque ad Berwicum devenerunt. Cujus discumfituræ infortunium non tantum imputabatur præsumptioni et superbiæ eorum, verum etiam excommunicationis sententiæ, in qua contra ordinationes veniendo incidebant. Cujus rei fidem firmare videtur mirabilis

A.D. 1313–1314. join the king.

Battle of Bannockburn.

The defeat attributed to the barons being under sentence of

[1] *equites*] repeated in MS.

A.D. 1313–1314. excommunication for breach of statute. The northern parts of England laid waste by the Scotch twelve continuous years.

eventus ibidem. Siquidem nullus ordinatorum qui illic aderant de bello evasit qui non caperetur aut occumberet, excepto comite de Penbruke, qui nudus fugit sine armis. Nec multum post, Scotti fines Angliæ boreales usque Richemond deprædati sunt; incendentes diversa loca, plurimos colonos capientes, prædam copiosam secum abduxerunt. Dehinc vero per 12 annos continuos, regnante ipso rege Edwardo, partes boreales Angliæ per Scottos sunt contritæ.

CAP. XV. *De scutagio; de pretio victualium et fame; de invasione Scottorum in Angliam et Hiberniam; de cardinalibus spoliatis juxta Dunelmiam; de exactione eorum.*

A.D. 1314–1317. Parliament at York.

Hiis itaque consummatis, 'anno 1314,' rex apud Eboracum a proceribus rogatus, invitus quodammodo, parliamentum constituit. Ubi Hugo Dispensator junior regis camerarius ordinatur; a clero decima, a civibus et burgensibus xv^{a}., et a populo xx^{a}., regi concedebatur, et scutagium cucurrit per totam Angliam. Ipso quoque tempore, rex Londoniis per suum privatum concilium,[1] absque majorum consensu, assisam et certum pretium cujuslibet generis communium victualium proterve ordinavit et fecerat publicari. Quod tantum indiscrete fuerat ordinatum quod communitatibus multum malum inde provenit, ita ut infra breve nihil hujusmodi victualium poterat reperiri. Eo anno, propter serum autumnum et copiosam pluviæ inundationem, a Pentecoste usque ad Pascha blada terræ defecerunt; unde et caristia bladi per 3 annos continuos perdurabat, ita ut in aliquo ipsorum 3 annorum unum quarterium frumenti pro xl^{a}. solidis venderetur, et unum quarterium grossioris salis eodem pretio compararetur.

Assize upon provisions.

Defective harvests.

[1] *concilium*] consilium, MS.

Unde et mortalitas præ fame accidit hominum, communisque putredo et morina bidentium et aliorum accidit animalium. Anno sequente, Scotti Northumbreland, episcopatum Dunelmiæ, Cumbreland et Westmerland, deprædarunt et multos occiderunt. Sed et Robertus rex Scottorum obsedit Karliolum, et postea Berwicum. Sed villatæ viriliter repugnantes spe frustratum abjecerunt. Edwardusque Bruyz, frater dicti Roberti Bruyz regis, cum exercitu Scottorum Hiberniam invasit, ut eam subjugaret. Sed 4 post hoc anno occisus est. Anno Domini 1316, gens Scottorum rabiem suam renovantes iterato Comberland, Westmerland, Tyndale, Swaldale, Kendale, monasteria de Fowrnays et Fowrnaysfelles, villam de Rychemond et Rychemonschyre, deprædati sunt, et cum præda magna et triumpho in Scociam redierunt. Sed et plures villas in ipsa rabie combusserunt, et resistentes eis aut capti sunt aut gladio corruerunt. Post hæc, propter continuas infestationes Scottorum, terræ de Tyndale et Redesdale coactæ sunt ad fidem vertere se Scottorum, et vix aliquis audebat morari in Northumbria nisi juxta aliquod castrum seu villam muratam. Unde terra illa quasi 15 annis remansit vastata, ab hominibus derelicta, et feris et bestiis derelicta. Custosque marchiæ, Gilbertus de Mydeltona, confœderatus cum Scottis, ipsis promiserat terram illam; sed infra breve tractus et suspensus est, ut paulo post referetur. Eodem anno in æstate, in pluribus locis in comitatu Eboracensi, verum mel de nubibus quasi ros super herbam descendit. Anno Domini 1317, Johannes papa 22 misit duos cardinales in Angliam. Qui cum Dunelmiam [advenirent], ad consecrandum Lodowicum electum Dunelmensem, comitante eos 'ipso electo,' Henrico de Bellomonte, fratre dicti Lodowici, et omnibus qui ibidem aderant, ab omnibus equis, suppellectili, thesauris et privilegiis, non longe a civitate Dunelmiæ, per dictum Gilbertum de Mydeltona et suos complices Northum-

A.D. 1314–1317.

Raid of the Scotch, 1315.

Failure of Bruce to take Carlisle and Berwick.

Death of Edward Bruce.

Raid of the Scotch into England, 1316.

Northumberland waste for fifteen years.

Gilbert Middleton, warden of the marches, confederate with the Scots.

Fall of honey in Yorkshire.

Two cardinals robbed by Gilbert Middleton at Durham.

f. 117.

A.D. 1314–1317. brenses spoliati fuerunt. Prædicti vero electus et Henricus frater suus captivi ducti sunt in castrum de Myddeford,[1] quod ipse Gilbertus paulo ante dolose ceperat, et ibidem custodiæ mancipantur. Cardinales vero pedites Dunelmiam venerunt, et, Sancto Cuthberto adorato, venerabilem Bedam doctorem omni devotione libentius venerarunt. Quo audito, Thomas comes Lancastriæ festinanter versus Dunelmiam iter arripuit, et inde dictos cardinales cum valido armatorum exercitu usque ad villam de Burghbrygge reducebat: ubi comites de Herforth et de Penbruke cum novo bellatorum apparatu eos exceperunt, et regi eis obviam extra Eboracum venienti deduxerunt. Paucis postea interpositis diebus, dicti cardinales miserunt epistolas suas omnibus ecclesiis cathedralibus et singulis religiosorum monasteriis totius Angliæ, mandantes quod eis quilibet eorum mitteret palafridum pro eorum equitatura sufficientem, aut summarium pretii 10 librarum, infra 4 dies, sub pœna excommunicationis majoris et interdicti. Quod tunc a pluribus et postea ab omnibus, aut in equis aut in pecunia, fuit observatum. Et postea receperunt, pro quolibet anno moræ suæ in Angliæ, 4 denarios[2] de qualibet marca omnium bonorum spiritualium[3] et temporalium totius cleri. Eodemque anno captus fuit sacrilegus ille Gilbertus de Mydeltona in castro de Myddeforth, et Londonias ductus. Ubi, propter scelera quæ fecerat et propter desolationem et populationem quas in cardinales, electum Dunelmensem et fratrem ejus Henricum, et frequenter in suos provinciales, exercuerat, equis trahitur, suspenditur et decapitatur, et corpus suum in 4 partes dividitur in 4 plagis Angliæ suspendendas. Anno sequente, consecratus fuit dictus Lodowicus apud Westmonasterium in episcopum Dunelmensem a cardinalibus; et Jo-

The cardinals require a palfrey or a load of wheat from every cathedral and monastery.

Seizure and execution of Gilbert Middleton.

The earl of Warren

[1] *Myddeford*] for Mitford.

[2] *4 denarios*] Other authorities put the levy at eightpence in the mark.

[3] *spiritualium*] repeated in MS.

hannes comes de Warenne Thomæ comiti Lancastriæ sponsam suam abripuit, non tamen causa adulterii sed in despectu comitis antedicti. A.D. 1314–1317. carries off the wife of the earl of Lancaster.

CAP. XVI. *De bina invasione Scottorum in Angliam; de captione Berwici per Scottos; de quodam vendicante regnum Angliæ; de discumfitura de Mytona super Swale.*

Anno Domini 1318, villa de Berwyk, quæ prius in manibus Anglorum extitit per 20 annos, per Scottos capta fuit proditione cujusdam Anglici, Petri de Spaldyng. Et deinde Scotti duo castra de Herbotelle et Werke in Anglia ceperunt, et totam Northumbriam usque ad Novum Castrum vastaverunt. Deinde usque ad Alvertonam tendentes, ipsam cum ecclesia, sicut plures villas per quas transitum fecerunt, cineribus tradiderunt. Inde Riponam venerunt, quam statim incinerassent, nisi mille marcas dando pacem burgenses impetrassent. Monachique de Fontibus pro monasterio et locis suis non comburendis redemptionem et finem fecerunt. Postea porrexerunt prædantes et incinerantes versus austrum, fere usque ad Pontem Fractum, et, per Cravene ad propria redeuntes, ubique villas et ecclesias prædis et incendiis desolarunt. Sed et tunc castrum de Berwyk redditum fuit Scottis, victualibus in dicto castro deficientibus. Cardinales autem sæpedicti, prælati et ecclesiarum rectores universi per Angliam, Walliam et Hiberniam, pronuntiaverunt sententiam excommunicationis quam summus pontifex nuper fulminaverat in Robertum Bruys, occupatorem[1] regni Scociæ; et omnes invasores Angliæ et Hiberniæ, et fautores suos quoscunque, et Scociam, interdicto posuerunt. Eo anno, scriptor quidam nomine Johannes, habens murilegium

A.D. 1318, 1319. Capture of Berwick by the Scotch, 1318. They lay waste the north of England down to Pontefract.

Excommunication of Robert Bruce.

An impostor who claims to

[1] *occupatorem*] So corrected from invasorem in MS.

A.D. 1318, 1319. be the true heir to the throne of England.

sibi familiarem, asseruit publice apud Oxoniam . . . se esse verum heredem Angliæ, vendicabatque sibi regnum Angliæ, dicens quod fuit primogenitus regis, et ob negligentiam nutricis, dum fuerat jacens in cunabulis, quædam sus dilacerabat eum, et nutrix non audens illum manifestare, accepit filium ejusdem ætatis cujusdam aurigæ, et custodiebat eum in loco ejus, ponens eum in curam aliorum ad nutriendum. Sic ergo fuit ipse privatus a regno et Edwardus in regem assumptus. Et, ad hujus rei evidentiam, ostendebat vestigium vulneris a sue impressum, et dicebat mores regis Edwardi cum moribus patris sui aurigæ in pluribus concordare, eo quod opera rusticorum naturaliter diligebat. Et propter hujusmodi dicta plures sibi adhæserunt et dictis suis crediderunt. Quamobrem apud Northamptonam coram rege et proceribus de mendacio convictus, distractus et suspensus fuit. Anno Domini 1319, rex Edwardus, comes Lancastriæ et alii proceres, villam Berwici terra marique obsederunt. Ibidemque, propter suspiciones et occultas invidiæ machinationes inter regem et comites suscitatas, obsidione dimissa infectoque negotio, in Angliam redierunt. Scotti namque divisiones inter regem et proceres perpendentes, dummodo Angli in prædicta obsidione residerent, comesque de Murref, Thomas Randolf et Jacobus Duglas, cum 15 millibus Scottorum, subito venerunt in comitatum Eboracensem, spoliantes et incendentes maximam partem patriæ ubi transibant. Adversus quos archiepiscopus Eboracensis, Willelmus de Meletona, et Johannes de Hothoma, episcopus Eliensis, Angliæ cancellarius, majorque et cives Eboraci, et plures alii vicinarum villarum, non in aciebus dispositis processerunt. Unde Scotti, qui paulo ante fugam arripere pro certo cogitaverunt, sese ad resistendum viriliter hortabantur. Nec mora. Scotti tam acriter nostros invaserunt, ut statim nostri terga vertentes fugæ darentur. Et ceciderunt ibi de nostris presbyteri et clerici multi, major Eboraci et

Siege of Berwick by Edward II., 1319.

Battle of Mitton.

f. 117 *b.*

plures alii, et submersi sunt in flumine plus quam tria millia hominum. Hæc discumfitura facta fuit inter Mytonam et Thorntonam super Swale, 12[1] die Septembris. Dominus itaque archiepiscopus Eboracensis et episcopus Eliensis, decanus Eboracensis, abbas Sanctæ Mariæ Eboracensis, et multi alii, fugæ præsidium sunt adepti. Crucifer autem archiepiscopi crucem suam in quodam specu, ubi colonus quidam propter metum Scottorum latuit, abscondebat. Quam postea colonus ad tugurium[2] suum detulit, et in funiculis fœni involutam per aliquot dies abscondit; sed eam postmodum archiepiscopo reddidit. Exinde Scotti, usque ad pontem de Castelford super fluvium de Ayre prope Pontemfractum, et per Ayrdale et Querfdale, et Cravene, tendentes, plures occiderunt, villas et ecclesias combusserunt, et, captivos plures et prædam secum ducentes, in Scociam redierunt. Interim rex villam Berwici sæpe assilivit, sed nihil profecit. Unde cum suis reversus est Eboracum.

A.D. 1319.

Loss and recovery of the archbishop's cross.

Devastation by the Scots.

Return of Edward to York.

CAP. XVII. *De comitibus et baronibus prosequentibus contra Hugones Dispensatores, et de captione et vastatione castrorum et terrarum eorundem; et de excidio intestino.*

Interim, anno Domini 1320,[3] Hugones Dispensatores, pater et filius, quorum filius regis camerarius patrem ad regis curiam pertrahebat, fallacia et cupiditate circumventi regem pro libitu gubernabant. Atque sic fecerant ut nullus regis præsentiam adire mereretur, absque sua voluntate et muneribus copiosis sibi datis. Et ipse regiam potentiam sibi applicabat, ita ut rex absque ejus consensu nihil omnino perpetraret. Præcepta ejus per loca singula fuerunt exequuta, et ipsum quilibet perhorrebat. Servitia in hospitio regio minu-

A.D. 1320-1321.

Power and corruption of Hugh Dispenser, the king's chamberlain.

[1] By other authorities the battle is referred to the 20th of the month.

[2] *tugurium*] tugurrium, MS.

[3] 1320] 1330 in MS.

A.D. 1320–1321.

ebat, et thesaurum plurimum undique cumulabat. Rexque ei contra omnes favebat, ita ut magnatum nullus ipsum auderet displicere; et, si magnatum aliquis sibi displiceret, ipsemet Hugo illum fecit incarcerari.

Endeavour of the nobles to obtain his dismissal.

Unde magnates, perversitates, cupiditates, et felonias dicti Hugonis, et mala quæ in regno per consilium Hugonis patris sui intulerat, perpendentes, in parliamento apud Northamptonam ipsum Hugonem filium ab officio conati sunt amovere, et alterum in ejus loco subrogare. Sed rex, magnatum propositum parvipendens, ipsum in officio penes se ut prius detinebat.

Combination of the nobles against him.

Magnates ergo, Humfridus de Bown comes Herfordiæ, et Rogerus de Mortymere et Rogerus patruus ejus, Rogerus Damery, Hugo Dandelay et Hugo filius ejus, Bartholomæus de Badesmere et Johannes Mowbray, Rogerus de Clyfford, Johannes Gyffard, Thomas de Barkclay, et alii barones, consensu et consilio Thomæ comitis Lancastriæ, castra Hugonis Dispensatoris, patris, et Hugonis filii sui, camerarii regis, prædictorum, in Wallia et alibi ceperunt, prostraverunt, animalia abduxerunt, thesauros eorum recollegerunt, et insuper Gloverniam occupaverunt. Postea Londoniis ad parliamentum regis armata manu pariter convenerunt;

The king constrained to banish the two Dispensers.

non tamen in regis despectum, sed prædictos Hugones Dispensatores, patrem et filium, tanquam pessimos regis consiliarios et avertentes cor et benevolentiam regis a magnatibus et fidelibus suis, extra regnum Angliæ exulare petierunt. Rex autem, quia vires eis resistendi tunc temporis non habebat, exilium fieri saltem verbotenus concedebat. Unde decretum fuit utrumque exulare, sub pœna decapitationis si aliquando in potestatem seu dominium regis revenirent.

Hugh Dispenser the younger seizes merchant vessels trading

Tunc quidem Hugo Dispensator pater relegatus mare pertransivit. Sed rex Hugonem filium in regno, auxilio quinque portuum maris, adhuc refovebat; ita ut ipse Hugo filius, per auxilium ei applicatum, dromondos cum mercandiis versus Angliam

tendentes, in scandalum regis et regni, per mare captos spoliaret. Quorum rapina plurima mala Angliæ inferebat. Papaque excommunicavit actores et consentaneos rapinæ prænotatæ. Infra breve quidem, sine parliamento et assensu procerum regni sui, rex decretum exilii prædictorum Hugonis et Hugonis, patris et filii, penitus adnullavit, et pacem eorum Londoniis et alibi fecit proclamare, et illos in regnum et ad se jussit revocare. Ipso quoque tempore, duritia cordis regii vindictam exercere in sibi contrarios attemptabat. Tamen perprius ipsemet magnatibus suis pacis chartam de omnimodis feloniis, homicidiis, rapinis, incendiis, equitationibus, et omnimodis aliis transgressionibus in regno suo factis, super terris et castellis dictorum Hugonis et Hugonis Dispensatorum, faciebat. Sed ipsæ chartæ tunc temporis non valebant, præcipue cum rex ipse per alienum perversum consilium dictas chartas prius concessas contravenit, ut pax inter ipsum regem et proceres suos reformata adnullaretur. Ipsis ergo Dispensatoribus, et præcipue altero juniore, accersitis, rex, circa festum Sancti Michaelis, anno Domini 1321, exercitum congregavit, et castra quæ comes Herfordiæ et commilitones sui prius ceperant potenter reaccepit, et castellum de Ledes, quod fuit Bartholomæi de Badesmere senescalli regis, obsidebat. Interim venerunt comes de Herfordia, duo Rogeri de Mortuo Mari, Johannes de Mowbray, et alii majores, cum copia armatorum, ad Kyngestonam super Thamisiam, ad transeundam aquam ad dictam obsidionem amovendam. Sed Thomas Lancastriæ comes ne hoc facerent per litteras suas eis omnino dissuasit. Walterus itaque, Cantuariensis archiepiscopus, ad Kyngestonam accedens, eis repromisit quod, si ad tempus se vellent retardare, pacem inter regem et ipsos reformaret. Thomasque Lancastriæ comes per litteras suas regem rogavit quatinus a persecutione, quam in suos legios absque justitia cœperat exercere, cessaret. Sed rex, lit-

A.D. 1320–1321. with England.

Edward recalls the Dispensers.

He besieges Leeds castle.

The earl of Hereford assembles an army at Kingston-on-Thames, 1321.

The earl of Lancaster dissuades him from advancing. f. 118.

A.D. 1320–1321. Edward takes Leeds castle, and makes prisoner Sir Bartholomew Burghersh.

teras comitis despiciens, in suos adversarios ulcisci[1] disponebat. Unde continuata obsidione dictum castrum de Ledes oppugnans intravit, et dominus Bartholomæus de Burghesse et domina de Baddesmere, domina castri, et alii majores in dicto castro comprehensi, ad Turrim Londoniensem fuere transmissi; et tresdecim alii ibidem capti illic distracti et suspensi fuerunt. Sed unus Thomas Colepeper transmissus fuit ad Wynchelse, et ibidem distractus fuit et suspensus.

He proceeds to Worcester. Return of Hugh Dispenser the elder.

Postea rex versus Wyrcestriam contra suos legios properabat. Ipso tempore rediit ad regem exul ille Hugo Dispensator pater, et cum rege contra proceres cum armatis quos congregare poterat incedebat.

Cap. XVIII. *De persecutione regis contra Thomam comitem Lancastriæ et comitem de Herforth, et alios barones; et de morte dictorum duorum comitum.*

A.D. 1322. The Mortimers, after capturing towns in the marches of Wales, are compelled to surrender to the king.

Inter hæc duo magnates, Rogerus et Rogerus de Mortuo Mari, præpropere agentes, urbes aliquas in marchia Walliæ capiunt regisque milites profligunt; donec rex ipse cum insperata multitudine peditum per viam circularem Salopiam veniret. Ubi, ob defectum pecuniæ ac comitis Lancastriæ quem expectabant retardationem, militibus eorum defluentibus, illi duo de Mortuo Mari proditione ad deditionem sunt coacti. Et hoc modo. Accidit quidem quod, imaginatione fratrum Mendicantium internuntiorum perfidorum ipsi duo de Mortuo Mari provocati, post recessum suorum militum, sub pace ad regem accederent, de pace et concordia inter regem et proceres tractaturi. Et cum in regis præsentiam pervenissent, abire non permissi, sed arestati, ad Turrim Londoniensem sunt transmissi. Uxores quoque eorum et liberi per diversa castra sunt custodiæ mancipati. Quapropter comes de Hereforth et alii barones, de benevolentia regis magis diffidentes,

The earl of Hereford and other

[1] *ulcisci*] ulcissi, MS.

pro refugio comitis Lancastriæ usque ad Doncastriam se traxerunt, et in itinerando multa enormia domino regi fecerunt; Bryggnorth et alia loca deprædantes combusserunt. Interim Londonienses transmiserunt regi sexies viginti homines armatos prius petitos, quia regis exactionem denegare non audebant. Tamen voluntas communitatum Londoniarum et aliorum parti comitum et baronum potius quam parti regiæ, prout audebant, inclinabat. Interea, comes Herefordiæ et sui commilitones exstiterunt apud Pontemfractum, ubi Thomas comes Lancastriæ morabatur, et suscepti sunt ab eo. Nam quicquid comes Herfordiæ et cæteri barones in Hugones Dispensatores, patrem et filium, egerant, de consilio comitis Lancastriæ fiebat et assensu. Rex ergo comiti Lancastriæ mandavit ut rebelles suos a se amovere festinaret. Cui comes remandavit quod non regis nec regni rebelles circa se attrahere aut fovere aliquando consuevit; sed, si agnosceret quo tales reperiret, illos pro viribus vita privaret aut de regno expelleret. Rex igitur, incarceratis illis duobus de Mortuo Mari, a Salopia divertit ad Lychfeld, ut dictos comites de Lancastria et de Herefordia cum eorum complicibus præoccuparet. Habebatque secum comitem Marchallum, comitem de Cancia, comitem de Warenna, comitem de Arundele, comitem de Rychemondia, et comitem de Oxonia, et plures alios regni proceres. Tunc comites Lancastriæ et Herfordiæ cum cæteris commilitonibus suis castrum comitis Lancastriæ de Tuttbery adire festinabant; audierant enim regem per partes illas fore transiturum. Et venientes ad Byrtonam super Trentam, non longe a dicto castro de Tutbery, disposuerunt adversus dictos exules Hugones Dispensatores cum rege existentes inire conflictum. Sed rex aquam Trentæ ad dictos duos comites debellandos transibat. At, cum ipsi 2 comites acies regales plures esse suis et fortiores conspexissent, terga verterunt et ad castrum de Pontefracto redierunt.

A.D. 1322.

barons withdraw to Doncaster.

The Londoners, although sympathizing with the barons, send troops to the king.

The barons received by the earl of Lancaster at Pomfret.

Answer of the earl to the king's summons to dismiss the barons.

The king comes to Lichfield.

Noblemen in his company.

The earl of Lancaster moves to Tutbury.

Returns to Pomfret.

A.D. 1322. Eodem die redditum est regi dictum castrum de Tuttebery. Post hæc recessit comes Lancastriæ cum comite Herfordiæ et nonies viginti armatis de castro Pontisfracti, et venientibus ad villam quæ Pons Burgi dicitur occurrit Andreas de Harkelay, cum complicibus suis borealibus venientibus in auxilium regis. Quibus Thomas comes Lancastriæ resistere cœpit. Porro comes Herfordiæ Humfredus de Bown, super pontem pugnans, a quodam qui sub ponte latuit percussus est lancea inter celanda per foramen pontis, usque in viscera, et mortuus est. Corruerunt etiam cum eo domini Willelmus de Sully, Rogerus de Brunfeld, et Radulphus de Elpyngdona, et alii plures. Quod videntes qui partis suæ fuerant, cœperunt, primo singillatim, postea catervatim, omnes fugere, præter paucos qui cum comite Lancastriæ remanebant; et illi omnes capti sunt et ducti Eboracum 17 kalendas Aprilis. Captique sunt Johannes de Mowbray, Rogerus de Clyfford, et alii nobiliores cum eo, qui pro majori parte in diversis locis sunt suspensi. De hiis autem qui de conflictu evaserunt plures ultra mare aufugerunt. Illi igitur qui erant in Pontefracto regi advenienti castellum reddiderunt,[1] et continuo præcepit rex dictum comitem Lancastriæ accersiri de Eboraco et adduci ad se. Ad cujus introitum in Pontemfractum, Hugo Dispensator pater opprobria multa in faciem ejus inferebat. Qui quidem Hugo, Edmundus comes de Arundele, et dominus Robertus de Malberthorpia, fuerunt justitiarii super eum assignati. Postea in aula sua infra castellum suum de Pontefracto ductus est ad tribunal, et ibidem propter regis recordum, quod tunc pro lege fuerat reputatum, non est permissus pro se loqui, sed judicatus est ad mortem; et, 20 die Martii, ductus extra villam in locum quem multum diligebat, capitis pertulit abscisionem. Distracti sunt equis eodem die

Engagement with Andrew de Harclay at Boroughbridge.

Death of the earl of Hereford.

Capture of the earl of Lancaster.

Surrender of Pomfret castle to the king.

Trial and execution of Thomas, earl of Lancaster. f. 118 *b*.

Execution of six of

[1] *reddiderunt*] redierunt, MS.

milites sui sex, Warinus de Insula, Willelmus Tuchet, Thomas Maudit, Henricus de Bredeburne, Willelmus de Chesnay et Willelmus filius Willelmi, et Johannes Page, vallettus comitis. A.D. 1322. his followers.

Cap. XIX. *De baronibus mortuis in diversis partibus Angliæ; de possessionibus et actibus Thomæ comitis de Lancastria; de incarceratione 2 Rogerorum de Mortuo Mari.*

In crastino mortem comitis sequente distracti sunt equis et suspensi apud Eboracum Johannes de Mowbray et Rogerus de Clyfford, barones, et Goscelinus Dayvyll miles. Ipsi vero 2 barones, cum ad suspendium ascendere debuissent, reverentiam in alterutrum exhibuerunt, ut ipsorum dignior mortem arripere primitus attemptaret. Suspensi autem per cathenas ferreas in furcis supra modum altis per tres annos et amplius pependerunt; donec tandem, de licentia regis depositi, apud fratres Prædicatores ibidem pariter sunt sepulti. Cæteri vero barones, qui contra prædictos duos Hugones Dispensatores fuerunt et in Anglia remanserant, capti sunt et missi ad diversa ergastula regis. Et in partibus in quibus magis dominabantur, ad majus eorum scandalum et opprobrium, tracti sunt equis et suspensi in patibulis; videlicet, apud Cantuariam Bartholomæus de Badelesmere et cognatus ejus Bartholomæus de Asburnham; apud Londonias Henricus de Tyas; apud Wyndeshore Franciscus de Altham; apud Gloucestriam Johannes de Gyffard et Rogerus de Elmburgh; apud Brystowe Henricus de Wylkyngtona et Henricus de Monteforti; apud Wynchelse, ut præscribitur, Thomas Colepeper; et apud Kerdyf in Wallia Willelmus Flandrensis. Filii quoque comitis Herfordiæ, pueri, necnon et uxores et filii familiaresque eorum omnium supradictorum, capti sunt et exheredati pariter et incarcerati.

A.D. 1322. Execution of lord Mowbray and lord Clifford.

Executions in different parts of the country.

Imprisonment of the earl of Hereford's family.

A.D. 1322. Mala vero hæc omnia facta sunt versutiis et nefandis consiliis Hugonis patris et Hugoniis filii sui Dispensatorum. Thomas vero comes Lancastriæ, quem rex jusserat decollari, cognatus fuit ipsius regis et avunculus reginæ. Fuitque comes Lancastriæ, comes Lincolniæ, comes Salisbiriæ, comes Leicestriæ, et comes de Ferrers et Derbeiæ. Habuitque præterea illas nobiles terras quæ vulgo vocantur honores; videlicet, honorem de Dynby, honorem de Lacok, honorem de Hegham-Ferres, honorem de Bulyngbruk, honorem de Pontefracto, honorem de Tutbury, honorem de Pykeryng, honorem Novi Castri sub Luna, et alias terras amplas et castella plurima in Anglia et in Wallia. Per cujus mortem rex se ultum super mortem Petri de Gavestona congaudebat; cum ambo simili mortis pœna, licet causa dissimili, plecterentur. De cujus viri meritis, an inter sanctos sit annumerandus, crebra in vulgo disceptatio fuit; aliis quidem asseverantibus quod sic, eo quod eleemosynis indulserit, quod religiosos honoraverit, quod pro justitia usque ad mortem certaverit, quod ejus insecutores parvo post tempore duraverint, immo dira morte interierint. Aliis in contrarium sentientibus, hominem videlicet conjugatum, neglecta uxore sua generosa, innumeras mulierculas polluere; offendentes vel leviter in eum morti mandare; ordinum fugitivos legisque transgressores ne lege plecterentur pertinaciter fovere; cuncta denique agenda sua ad nutum unius hominis secretarii sui passim committere; tempore quoque certandi usque ad mortem pro justitia defensanda enerviter fugere non debere sanctum censeri, præsertim cum invitus comprehensus et passus fuerit. Sed per miraculorum insignia et denariorum oblationem, quæ in loco suæ decapitationis celebrantur inpræsentiarum, quam felix apud Deum fuerit sæcula conjecturant. A cujus autem morte usque in sextum annum cœpit Dispensatorum fortuna invalescere et regni conditio ancillari, quousque rex Franciæ

Titles and possessions of the earl of Lancaster.

Discussions among the people whether he ought to be esteemed a saint.

Success of the Dispensers.

pro homagio pro Vasconia non exhibito regem Angliæ plurimum infestaret. Post quorum comitum et baronum mortem, rex, anno Domini 1322 et regni sui 16, tenuit parliamentum apud Eboracum; ubi erexit Hugonem Dispensatorem patrem in comitem Wyntoniæ, et Andream de Herkelay in comitem Karliolensem. Ipsoque tempore ipsi duo Rogeri de Mortuo Mari, qui Londoniis, ut prædicitur, fuerunt incarcerati, distractioni et suspensioni fuerunt adjudicati. Sed per breve regium executio judicii dilationem accepit. Ita quod in crastino rex de sua gratia ipsis membra et vitam concedebat, ut perpetuo carceri manciparentur.

A.D. 1322. Parliament at York, 1322. Incarceration of the Mortimers.

CAP. XX. *De transitu regis Edwardi in Scociam; de invasione Scottorum in Angliam; de discumfitura de Byrlandbank et fuga regis Edwardi; de morte Andreæ comitis Karliolensis; de fundatione monasterii de Alta Prisa; de evasione Rogeri de Mortuo Mari de carcere.*

Post hæc congregavit rex exercitum copiosum, et Scociam properavit. Sed Scotti, antequam exercitus finibus eorum appropinquaret, se et sua omnia de partibus illis ad quas regem venturum sciebant elongantes, domos mobilibus patriamque pecoribus vacuas reliquerunt. Ingresso ergo rege Edwardo cum exercitu ad 60 miliaria in terram Scociæ, quamvis obsistentiam non haberet, tanta fames Anglos invasit quod plures in illa vasta solitudine fame et morbo perierunt. Propter quod absque expeditione aliqua reversus est rex, desistens persequi Scottos, volens post Pascha iterato in Scociam fortius et consultius redire. Ipsum ergo regem Edwardum tandem, circa nativitatem beatæ Mariæ, sic remeantem Robertus de Bruyz, dictus rex Scociæ, 'et sui,' congregato exercitu insequentes, ceperunt castrum de Norham, et ipsum regem Edwardum in Angliam velocius, usque ad latus moræ de Blakhowe prope

f. 119. Edward enters Scotland with an army. Failure of the expedition. Bruce follows Edward in his retreat.

A.D 1322. monasterium de Bellalanda, persequebantur. Convenerunt ergo adversus Scottos comites de Penbruk et Rychemund vicinorumque locorum homines, super verticem ipsius moræ, et conati sunt ascensus obstruere per quos via patebat, ne Scotti in ipsam moram ascenderent; sed minime valuerunt. Nam exercitus Scottorum, Brandanorum et Insulanorum, fortis erat et magnus, et invitis Anglis ascenderunt in montem, et commisso bello Anglos devicerunt. Captique sunt ibi comes Richemund et milites 'quidam,'[1] cum nonnullis aliis, 14 die Octobris. Plures autem inde vulnerati fugerunt, et quidam ceciderunt. Rex autem Angliæ Edwardus, qui tunc apud monasterium Ryevallis seu Bellalandæ fuerat, videns suorum fugam et Scottorum audaciam, cum suis Dispensatoribus quamtocius fugiebat: ferebatur enim quod regem in monasterio prandentem comprehendissent, nisi in fuga sibi citius consuluisset. Verumtamen rex thesauros suos ibidem amisit. Scotti vero, prædicta monasteria Ryevallis et Bellalandæ violenter ingressi, religiosos omnes indumentis suis, remota pietate, usque ad carnem exuerunt, et omnem ipsorum monasteriorum supellectilem, vestesque divino servitio consecratas, calices, libros, et universa sacrorum altarium ornamenta, secum portaverunt. Inde Scotti venerunt ad Maltonam, et castrum ibidem diruerunt, totamque Waldam fere usque Beverlacum versus austrum; apud Hundeslayque standardum suum erexere, et reliquas partes patriæ, fere usque ad mare orientale et usque[2] Eboracum versus occidentem, hostiliter invaserunt, non deferentes ecclesiis seu monasteriis; sed omnem eorum substantiam deprædabantur, villasque multas igni consumpserunt. Plures autem pro pace habenda et pro villis suis non comburendis finem usque ad certum tempus fece-

Defeat of the English at Blackhowe moor.

Edward's hasty escape from Rievaux.

The monasteries of Rievaux and Byland sacked by the Scotch.

The Scots lay waste the country up to York.

[1] Written over 14, erased, MS.

[2] *usque*] corrected from versus, in MS.

runt et redemptionem. Hiis ita gestis, redierunt Scotti in terram suam. Post breve autem tempus, dominus Andreas de Herkelay, novus comes Karleoli et proditor regis et regni, fœdus societatis et amicitiæ in scriptis cum Scottis, et Scotti cum eo, pepigerunt. De cujus permissione et scientia, Scotti regem Edwardum apud alterum ipsorum monasterium incautum et minus circumspectum pene invenerunt, et ipsum inde enormiter effugarunt. Quia dum Scotti cum Anglis juxta Bellalandam, ut dicitur, conflixerunt, idem Andreas comes cum 2,000 peditum et equitum, apud Pontem Burgi remanens, patriam spoliavit. Propter quod, in castro suo de Karliolo per dominum Antonium de Lucy ex regio mandato capitur, et coram justitiariis accinctus gladio et calciatus calcaribus assistitur. Ubi propter proditionem et sua demerita spoliatus est cingulo militari, calcaribus de talis cum magno securi succisis, trahitur, suspenditur, et decapitatur. Hoc anno, in festo beatæ Mariæ Magdalenæ, Thomas Wake dominus de Cotyngham fundavit domum de Haltanprys canonicorum regularium juxta Cotyngham. Anno Domini 1323 captæ sunt treugæ inter Anglos et Scottos pro 13 annis sequentibus. Ipso tempore Rogerus de Mortuo Mari, dominus de Wygmore, extra Turrem Londoniensem ubi incarcerabatur evadebat. Dicebatur quidem quod, custodibus suis per potionem somniferam soporatis, evasit.

A.D. 1322. Andrew Harclay, earl of Carlisle, treats with the Scots.

His apprehension and execution.

Foundation of the monastery of Haltamprys.

Truce with the Scotch, 1323.

Escape of Roger Mortimer.

CAP. XX. (*sic.*) *De servitiis exactis a rege Angliæ per regem Franciæ pro terra Vasconiæ; de bannitione Isabellæ, reginæ Angliæ, et Edwardi regis primogeniti; de transitu eorum in Franciam et reditu.*

Anno Domini 1324 mandavit Karolus rex Francorum regi Edwardo, sicut pluries, quod servitia sua

A.D. 1324. Edward summoned

A.D. 1324. to do service for Aquitaine.

quæ patri suo et 2 fratribus suis, regibus Francorum, pro ducatu Aquitaniæ et comitatu de Pountyfe fecerat, sibi facere ulterius non supersederet. Rex vero Edwardus, intelligens regis Karoli animum adversus eum in parte commotum, et pro certo sciens Rogerum de Mortuo Mari juniorem, qui de carcere a Turri Londoniensi in Franciam aufugerat, in magno honore haberi et favore apud proceres Franciæ, timuit illo ire; sed misit in Franciam Emericum de Valencia comitem de Penbruk, et cum eo clericos et milites, ad excusandum transitum regium marinum. Comes vero prædictus in itinere apud Boloniam diem clausit extremum. Clerici autem et milites, optatum responsum a rege Franciæ non reportantes, reversi sunt in Angliam. Paucis post hæc interpositis diebus, ejecit rex Francorum de comitatu de Puntyfe ministros regis Angliæ, ac deinde per Karolum patruum suum magnam partem ducatus Aquitaniæ sibi subjugavit; eo quod rex Angliæ pro antedictis terris servitia sibi debita facere prolongavit. Hiis[1] autem auditis, Rex Edwardus in iram et animi rancorem excitatus, villas, terras et redditus, reginæ uxoris suæ, sororis regis Franciæ, abstulit, omnesque Francigenas, tam viros quam mulieres, ab ea penitus jussit amoveri; cepitque in manum suam terras, tenementa, redditus, bona et catalla, eorum omnium qui erant de dominio regis Franciæ, religiosis non exceptis. Eorum etiam omnium corpora præter Reginam tantum jussit attachiari, donec securitatem facerent quod non absque licentia sua speciali regnum suum exire, nec pecuniam, victualia aut alia bona, ad partes transmarinas mittere, attemptarent. Postea commisit rex religiosis Francigenis in Anglia custodiam terrarum, reddituum, et aliorum bonorum suorum, ut ipsi pro eis certam summam pecuniæ suo scaccario solverent annuatim. Misitque in Vasconiam fratrem suum, comi-

He sends excuses.

The king of France seizes part of Aquitaine.

Edward confiscates property of Frenchmen.

f. 119 *b*.

He makes alien religious houses pay an annual fine.

[1] *Hiis*] Rex in MS.

tem Canciæ, ad ipsam terram contra regem Franciæ defensandam; et ipsemet exercitum congregavit ad Vasconiam properandum. Sed cum ad mare pervenisset, transfretare 'in Vasconiam' recusavit; et comites de Warenne et de Athels cum centum navibus in Vasconiam destinavit. Et rex ipse interim apud Dovorram per 3 continuas septimanas morabatur, ad passagium contra regem Franciæ præparandum. Præmisit ergo ante se thesauros, equos, et victualia; et rex Franciæ suum adventum expectabat. Sed cum rex Edwardus in navem intrare debuisset ejus propositum subito mutabatur, et nullo modo voluit transfretare. Unde cum dedecore in Anglia remanebat. A.D. 1324. Edward sends the earl of Kent into Gascony, and prepares to follow him: but refuses to cross at the last moment.

Postea, in quadragesima, transmisit rex Edwardus Isabellam reginam, uxorem suam, in Franciam, ad Karolum, fratrem suum, regem Franciæ, ad pacem reformandam. Ipso anno fuit magna siccitas et defectus aquæ in fontibus et in rivulis terræ; ita ut plures villæ Angliæ, videlicet villa de Roystona, abbatia de Croxtona, Wandelesworth, et aliæ, ob defectum aquæ comburebantur. Anno quidem Domini 1325, dicta regina Angliæ, a fratre suo rege Franciæ cum condigno honore suscepta, expeditionem negotii pro quo transierat meruit obtinere. Et cum apud fratrem suum regem Franciæ per tempus aliquod remaneret, relatum est regi Franciæ qualiter regina Angliæ, soror sua, paulo ante per Hugonem Dispensatorem filium exuta fuerat familia, possessionibus, et thesauris suis. Unde rex Franciæ expeditionem negotiorum dictæ reginæ sororis suæ revocavit, et ipsam penes se honorifice retinuit. He sends queen Isabella into France to treat with the king. Drought in England. The king of France hears of queen Isabella's ill treatment, and retains her at his court, 1325.

Postea tamen concordatum fuit per internuntios regis utriusque, quod dictus Edwardus rex Angliæ quicquid juris et dominii in ducatu Aquitaniæ possidebat Edwardo primogenito suo et heredi daret imperpetuum. Quod et factum est. Unde dictus Edwardus rex Angliæ misit Edwardum filium suum ad regem Francorum cum instrumentis sufficientibus Edward surrenders his rights in Aquitaine to his son.

A.D. 1325. The king of France puts the prince in possession of a part of the duchy.

donationis suæ de ducatu Aquitaniæ, anno ætatis ipsius Edwardi filii 13°; qui a rege avunculo suo susceptus est cum honore. Et concessit illi rex Franciæ partem[1] illam dicti ducatus solummodo in qua ministri regis Angliæ pacifice tunc residebant. Reliquas vero partes ipsius ducatus, quas per Karolum patruum suum sibi subjugaverat, non redonavit. Pro quibus terris Aquitaniæ sic possessis dictus Edwardus servitia debita regi Franciæ exhibebat. In illis quidem partibus illis commorantibus, dictus Edwardus filius Philippam comitis Hanoniæ filiam in uxorem accipere affectavit. Cumque

Edward commands queen Isabella to return with prince Edward.

id Edwardo regi patri suo nuntiatum fuisset, mandavit reginæ uxori suæ ut, assumpto secum filio suo, in Angliam redire quamtocius festinaret. Sed ipsis in comitatu Pontivo demorantibus nec redire volentibus, aut certe propter metum Dispensatorum remeare non audentibus, rex Angliæ Edwardus, de consilio dictorum duorum Dispensatorum, exlegavit et bannivit publice in Londoniis et alibi dictos uxorem suam et filium, tanquam regni proditores; præcipiens singulis vicecomitibus Angliæ et aliis legiis suis ut, portus omnes maris explorantes, reginam et filium suum tantum, si cum alienigenis applicarent, salvo arestarent, et de reliquis omnibus, quasi contra regis inimicos, vindictam

On her refusal, he declares them exiled.

Isabella lands at Orwell, 1326.

exercerent. Postea, anno sequente post transitum suum, regina Isabella et dux Edwardus filius suus cum D. Hanonensibus armatis, paucique Anglici, videlicet Edmundus, comes Canciæ, frater regis Edwardi, Rogerus de Mortuo Mari, qui de carcere Turris Londoniensis, ut prædicitur, evaserat, aliique milites qui, propter regis inclementiam mortemque vitandam, ad partes transmarinas, tempore illo quo Thomas comes Lancastriæ gladio decessit, declinaverant, apud Arwelle[1] in Essexia

Adherents of all ranks flock to her.

applicuerunt. Rumore adventus ipsorum divulgato, convenerunt ad eos undique episcopi, comites et proceres,

[1] *partem*] partam, MS. | [2] *Arwelle*] read Orwell.

aliique plures, et amplexibus colloquiisque desideratis refecti hilariores efficiuntur. Nec mora: consilium inierunt; malos regis consiliarios, reginæque et filii sui, necnon et procerum regni, adversarios, infestare, ipsosque secundum eorum demerita pro posse punire, decreverunt. Miserunt ergo litteras suas majori et communitatibus Londoniarum ut auxiliantes et favorabiles forent reginæ et filio suo, heredi Angliæ, in causa qua inceperant, inimicos regni extirpare. Sed, ob metum regis et duorum Dispensatorum et aliorum qui tunc apud Turrim Londoniensem morabantur, Londonienses reginæ et filio suo tunc non responderunt. Regina ergo et filius suus litteram alteram patentem, sigillis utrorumque pendentibus signatam, Londoniensibus remiserunt, quæ in aurora quadam super crucem in le Chepe Londoniensi figebatur; cujus copiæ alibi per civitatem, in fenestris et aliis locis, ad singulorum lecturam exponebantur; rogantem ut ipsi Londonienses ipsis auxilium ministrarent ad ipsos Hugonem et Hugonem Dispensatores et alios regni inimicos, propter communem regni utilitatem, destruendos; et, si ipsi Hugones infra ipsorum potestatem devenirent, ipsos captos salvo custodirent. Interim rex nimiis anxietatibus cruciabatur, quia tot milites quot sibi ad committendum prælium contra reginam uxorem suam et filium suum sufficerent paratos non habebat.

A.D. 1326.

They send letters to the city of London.

The city is deterred from answering the appeal.

The queen and prince send other letters to the city, and which are affixed to the cross at Cheap.

f. 120.

Edward's apprehensions.

Cap. XXI.[1] *De morte episcopi Exoniensis, comitis de Arundel, et Hugonis Dispensatoris; de fuga regis Edwardi 2 in Walliam; et de captione, incarceratione, et depositione ejusdem.*

Accidit ergo quod, pridie antequam ipsæ litteræ patentes Londonias advenissent, rex ipse et dicti Hugones Dispensatores, magister Robertus de Baldok,

A.D. 1326–1327.

Rising of the Londoners on the side of the queen.

[1] Before *De morte*, De reditu reginæ et filii sui in Angliam, erased in MS.

A.D. 1326–1327. regis cancellarius, et alii, cum copia armatorum, se extra Turrim Londoniensem versus Brystowe amoverunt. Londonienses vero, accepta littera, continuo fecerant proclamari ut inimici regis omnes et singuli civitatem egrederentur. Postea vero Johannes Mareschallus in hospitio suo Londoniensi captus fuit et in le Chepe decollatus. Stephanus etiam, Exoniensis episcopus, regis thesaurarius, per Londonienses extra boreale ostium ecclesiæ Sancti Pauli opprobriose extractus, pro eo quod ipsos hortabatur ne reginæ aut filio suo faverent in aliquo, in le Chepe decollatus fuit. Duoque armigeri ejus, in captione domini sui Londoniensibus resistentes, cum ipso pariter fuerunt decollati; et sequenti die capta est Turris Londoniensis per cives ad opus reginæ et filii sui. Sic quidem Londonienses, reginæ et filio suo confaventes, fecerunt episcopos, abbates, priores, et alios majores terræ, ipsis jurare ad vivendum et moriendum cum eis in causa initiata. Et ipsi qui fuerunt incarcerati in Turri Londoniensi, ob causam qua Thomas comes Lancastriæ morti succubuit, per Londonienses fuerunt liberati. Regina tamen et filius suus nondum illuc venerant, nec mortis episcopi conscii fuerunt, sed versus Walliam regem sequuti sunt abeuntem. Cum autem rex apud Brystowe existens hæc cognovisset, cum suis a facie reginæ et filii sui fugiens, per aquam in Westwalliam transibat. Et cito post captum est castrum de Brystowe per reginam et filium suum; vel saltem ipsis redditum. Ubi Hugo Dispensator senior, comes Wyntoniensis, per regem dimissus, captus fuit, distractus et suspensus est, atque caput ejus Wyntoniam transmissum, ibidem in ejus opprobrium in loco eminentiori erigendum. Edmundus etiam comes de Arundele apud partes Salopiæ captus est; et ductus ad Herforth, quasi publicus adversarius reginæ et filii sui, atque plurimorum magnatum regni, capitis pertulit abscissionem. Interim, Henricus Lancastriæ comes et alii majores regem n

They put to death Stephen, bishop of Exeter.

The queen pursues Edward in his retreat towards Wales.

She takes Bristol castle.

Hugh Dispenser taken and executed.

Execution of Edmund, earl of Arundel.

The earl of Lancaster pursues

Westwallia persequebantur. Et, quod mirandum fuit, in ipso itinere toto a Londoniis usque in Westwalliam, terra undique tranquilla, sine sanguine et strepitu, regem insequebantur. Rex vero, in abditis locorum et nemoribus delitescens, tandem apud castrum de Nethe in Westwallia captus fuit. Capti sunt etiam cum eo Hugo Dispensator filius et Robertus de Baldok cancellarius, et reducti sunt in Angliam. Rex vero in castello de Kenelworth custodiendus demandatur. Reliqui autem captivi ducti sunt ab Herforth ad reginam et filium ejus: ubi Hugo Dispensator filius distrahitur et suspenditur, atque ejus interiora comburuntur; et, corpore ejus quadripartito, caput ejus ad pontem Londoniensem est transmissum. Fuitque alius cum [eo] Symon de Redynge distractus et suspensus. Robertus etiam de Baldok cancellarius in carcerem episcopi Herfordiæ est intrusus. Interim nullum breve in terra missum fuit nisi nomine reginæ et Edwardi filii sui. Quo etiam anno, in octavis Epiphaniæ, factum est parliamentum apud Londonias, ubi archiepiscopo Cantuariensi contra regem certos articulos exponente, magnates, clerus et populus totius regni, provida deliberatione et unanimi omnium consensu, ipsum Edwardum 2 regem, dictum de Kayrnervan, decreverunt ulterius non regnare, sed Edwardum filium suum in regem ordinarunt erigendum. Unde de communi ordinatione missi sunt solennes nuntii ad regem incarceratum apud Kenelworth, videlicet episcopi tres, comites 2, barones 2, abbates 2, et justitiarii 2, ut regi detento homagium sibi quondam factum resignarent, ipsumque ulterius pro domino non haberent. Ex quibus, dominus Willelmus de Trussell, miles et procurator totius parliamenti, vice omnium dixit regi ista verba: "Ego Willelmus Trussell, vice omnium de terra An-
"gliæ et totius parliamenti procurator, tibi Edwardo
"reddo homagium prius tibi factum, et ex nunc dif-
"fido te et privo omni potestate regia et dignitate,

A.D. 1326, 1327. the king, and seizes him at Neath castle.

The king confined in Kenelworth castle.

Hugh Despenser the younger executed.

Writs run in the names of the queen and prince Edward.

Parliament at London, and deposition of Edward II.

Deputation to him, to renounce homage.

A.D. 1326, 1327. The king's resignation.

" nequaquam tibi decætero tanquam regi pariturus." Rex autem gemens, speransque filium suum post se regnaturum, facilius assentivit, quamvis aliter facere non valebat. Et informatus continuo per proceres ibidem præsentes cessit officio regali, omnique jure regio sibi competente coram notariis abrenuntiavit, et a regni regimine se dimisit. Quo facto apud Londonias publicato, statim definitum est per omnes regni nobiles quod filius pro patre ad regni regimen admitteretur. Dies ergo coronationis dicti Edwardi filii præfixus est, ut omnes qui servitium aut fidelitatem regi deberent ad ipsum diem Londoniis convenirent. De ipso Edwardo 2° paulo post referetur.

Prince Edward proclaimed king.

[CAP. XXII.] *De coronatione regis Edwardi tertii; de morte Edwardi quondam regis Angliæ 2; de invasione Scottorum in Angliam; et transitu regis ad partes boreales.*

A.D. 1327. Coronation of Edward III.

Anno Domini 1326,[1] in die conversionis Sancti Pauli, deposito[2] Edwardo de Kayrnervan rege 2 a regni regimine, filius suus Edwardus futurus, flos militiæ Christianæ, puer annorum 14, ebdomadarum 8 et 6 dierum, electus est in regem. Deinde, Dominica in vigilia Purificationis beatæ Mariæ, accinctus cingulo militari, consecratus et coronatus est in regem apud Westmonasterium, a Waltero Cantuariensi archiepiscopo. In cujus primordiis grata evenerunt auspicia. Nam et tunc terra recepit ubertatem, aer temperiem, mare tranquillitatem et etiam libertatem. Post hæc restituti sunt terris et honoribus suis exheredati filii et heredes nobilium virorum quos rex pater occiderat et relegabat, ob causam qua Thomas comes Lancastriæ occubuit. Et cito post hæc, 3 nonas Aprilis, translatus

Restoration of the disinherited nobles.

The deposed king

R. Hy col. 2

[1] 1326] Written 1336 in MS. | [2] *deposito*] repeated in the MS.

est Edwardus rex antiquus de Kenelworth usque ad castrum de Berkeleya, pro eo quod dictum fuit conventus aliquos hominum extitisse qui dictum Edwardum de Kenelworth viribus eripere attemptarent. Ipse quidem Edwardus pater, 11 kalendas Octobris inde sequente, proditione quidem ut sperabatur Isabellæ reginæ uxoris suæ, quæ jam Rogerum de Mortuo Mari plus illo diligebat, per militem quendam Thomam Gurnard[1] et suos complices, dum a prandio surgere deberet, mensa in qua edebat depressus fuit, et cum veru ferreo candente inter celanda confossus nefarie peremptus est, et apud Gloverniam tumulatur. Ipse autem miles Thomas Gurnard ultra mare fugiebat. Sed per dominum Willelmum de Thwenge militem longe lateque quæstus captus est, et, pro nimio dolore causa vindictæ in ipsum exercendæ, victui parcens mortuus est in mari. Sed tamen mortuus in Angliam est reductus. De cujus quidem Edwardi meritis, an inter sanctos annumerandus sit, frequens in vulgo sicut de Thoma comite Lancastriæ disceptatio fuit. Sed revera nec carceris fœditas nec mortis vilitas, cum ista sceleratis debeantur, nec etiam oblationum frequentia aut miraculorum simulacra, cum talia sint indifferentia, nisi corresponderet sanctimonia vitæ præcedentis, quenquam sanctum probant. Ipse quidem Edwardus in vitio sodomitico nimium delectabat, et fortuna ac gratia omni suo tempore carere videbatur. Inimicos suos in campo attendere vix audebat. Ter a Scottis victus, videlicet apud Stryvelyn in Scocia, apud Berwyk et Bylandbank in Anglia, ipsis terga vertit. Cujus comites apud Mytonam super Swale et alibi victi et interfecti ceciderunt. In suo tempore, Scotti viribus contra ipsum Berwicum et totum quod pater suus de ipsis conquirebat[2] relucraverunt, et in regno Angliæ partes boreales, fere usque ad Humbriam, Pontemfrac-

A.D. 1327. brought to Berkeley castle.

And there cruelly put to death by sir Thomas Gurney.

Subsequent apprehension of Gurney.

Idem.

Disposition of the people to place Edward II. among the saints.

Edward's vices, and misfortunes of his government.

[1] *Gurnard*] more correctly Gurney. | [2] *conquirebat*] conquærebat, MS.

A.D. 1327. tum, Cravene et Fowrnaysfels, vastaverunt. Quinquies tempore suo Robertus Bruyz rex Scociæ fere totam borealem partem Angliæ deprædavit. Sed hoc quidem vix gratiæ habuit quod Wallenses contra eum non rebellarunt. In suo etiam tempore magna fames fuit in Anglia; Templarii fuerunt destructi; duo cardinales in Anglia spoliati. Ipse quidem genuit de Isabella regina uxore sua Edwardum, qui ei in regno successit, Johannem de Eltham comitem Cornubiæ, Alienoram de Godestowe et Johannam reginam Scociæ. Regnavit autem 18 annis, 7 mensibus et 2 diebus, et apud Gloverniam sepelitur. Anno Domini 1327, anno ipso coronationis regis Edwardi 3, Scotti solitam infidelitatem frequentantes, pacem et treugas fregerunt quas prius constituerant, et venientes in Angliam rapinis, cædibus et incendiis, intenderunt; episcopatumque Dunelmensem deprædarunt. Rex ergo Edwardus 3 congregavit exercitum contra Scottos. Qui cum venissent Eboracum, Hanonenses[1] qui fuerunt in exercitu, et prius cum ipso et regina matre sua venerant in Angliam, plures Anglicos civitatis Eboraci noctanter occiderunt. Interim Scotti parcum de Stanhope in episcopatu Dunelmensi intraverunt. Quod rex Edwardus comperiens jussit non procul a dicta sylva sua figi tentoria. Postera die, cum acies suas disposuisset et hostes invadere constituisset, quidam de proceribus Angliæ regiæ felicitati et copiæ Hanonensium[2] præsentium invidentes, suo proditorio et nequissimo consilio totum Anglorum exercitum ad tentoria redire fecerunt. Nocte sequenti Scotti fugam arripuerunt, et in terram suam confusi redierunt. Ex quibus Jacobus Duglas, proditione quorundam Anglorum, per media tentoria Anglicana et prope tentorium regium cum Scottis aliquibus ipsa nocte transibat, si forte sua calliditate regem Edwardum rapere potuisset. Spe tamen frus-

The Scots ravage the bishopric of Durham, 1327.

Edward III. proceeds against them.

Riot of the Hainaulters at York.

Affair at Stanhope park.

The Scots escape to their own country.

Attempt of James Douglas to seize Edward III. in camp.

[1] *Hanonenses*] Hannenses in MS. | [2] *Hanonensium*] Hannensium, MS.

tratus illæsus evasit. Sed unus de suis, capellanus quidam, infra tentoria fuit interemptus. Rex ergo discessis Scottis dolens rediit Lincolniam, ubi mors Edwardi patris sui fuit publicata.[1] Eo tempore Philippa filia comitis Hanoniæ dicto Edwardo regi maritanda venit in Angliam, et apud Eboracum desponsata est. A.D. 1327, 1328. Marriage of Edward with Philippa of Hainault.

CAP. XXIII. *De invasione Scottorum in Angliam; de sursum redditione juris et superioritatis regni Scociæ per regem Angliæ; de dissensione apud parliamentum de Saresbiria; et de morte Edmundi comitis Canciæ.*

Dum hæc agerentur et rex Edwardus circa sponsalia intenderet, Robertus rex Scociæ cum suis in Angliam revertentes castra de Alnwyk, Werkworth, et alia castra Northumbriæ, obsidentes et sæpius assilientes, multa mala fecerunt. Porro gentes de episcopatu Dunelmiæ, comitatu Carliolensi, Rychemondschyre, Cleveland, Westmerland, hostilem rabiem formidantes, mediante gravi summa pecuniæ, inducias a Scottis impetrarunt. Unde Scotti, in Scociam redeuntes, villas et ecclesias de Norhumbria, quas paulo ante incombustas dimiserant, omnes præter Novum Castrum funditus destruxerunt. Postea miserunt Scotti nuntios Eboracum ad regem de pace tractaturos; et tandem fuerat concordatum ut pax inter duo regna firma permaneret, et David filius dicti Roberti Bruyz regis Scociæ Johannam sororem dicti Edwardi regis Angliæ acciperet in uxorem. Et infra breve dictus Robertus Bruyz rex Scociæ horribili lepra percussus, anno regni A.D. 1328. The Scots again cross the border. The English on the frontier purchase a truce. f. 121. Conclusion of a peace. Death of Robert, king of Scotland, 1329.

[1] After *publicata*, Nec multo post, Scotti post recessum regis Edwardi castrum de Alnwyk per quindenam et amplius, et postea castrum de Werkworth, obsederunt; sed nihil proficientes ad partes suas redierunt,—erased.

A.D. 1328. sui 24,' miserabiliter expiravit. Ipso anno obiit Karolus rex Francorum; cui successit Philippus de Valoys, filius patrui ipsius Karoli, in exheredationem præscripti Edwardi regis Angliæ, filii Isabellæ sororis ipsius Karoli et proximæ heredis regni Franciæ. Unde mala plurima postea evenerunt. Anno Domini 1328, apud Berwyk, celebratum est matrimonium inter David filium et heredem Roberti Bruyz regis Scociæ et Johannam sororem Edwardi regis Angliæ. Ubi rex Angliæ renuntiavit in scripto sigillato imperpetuum omni juri, superioritati et dominio, quæ ipse vel prædecessores sui unquam habuerunt aut vendicarunt super regnum Scociæ vel reges ejusdem. Et, in signum hujusmodi libertatis perpetuæ, retradidit eis unum instrumentum dudum ab eis confectum de subjectione terræ et regni Scociæ, tempore Edwardi avi sui, quod Ragman dicebatur; quodque ibi coram populo combustum est. Hiis quidem diebus Rogerus de Mortuo Mari, novus comes Marchiæ, potestatem regiam et thesaurum regium sibi applicabat. Et cum amasius Isabellæ reginæ matris regis Edwardi 3 extitisset, regem filium ipsius Isabellæ in sua subjectione in tantum detinebat[1] ut Henricus comes Lancastriæ, gubernator regius per bernagium in regis coronatione constitutus, ad regem gubernandum seu consulendum præ ipso Rogero accedere non audebat. Unde idem comes Lancastriæ Henricus, clerus et populus, parliamentum apud Sarisberiam statuerunt. Sed ipsum parliamentum præfixum dilationem sortitum est, eo quod partes ad dictum parliamentum venientes congressum in plano Sarisberiensi in alterutrum comminarunt. Domini quidem Henricus comes Lancastriæ, Henricus de Bellomonte, Thomas de Wake, Hugo de Audelay, et plures alii cum communitate Londoniensi, contra dominum regem insurgere non audebant. Quorum

Succession of Philip of Valois to the French throne.

Marriage of David, king of Scotland, with princess Joan of England, 1328.

Edward renounces his claim to Scotland.

Burning of the deed called Ragman.

Roger, earl of March, arrogates the government of the kingdom, to the exclusion of the earl of Lancaster.

A parliament summoned at Salisbury.

Threatened conflict of the two parties on Salisbury plain.

[1] *detinebat*] diligebat in MS.

congressus per majores et superiores regni fuerat præpeditus. Sed cito post, comes Lancastriæ, Thomas de Wake et Hugo de Audelay, eventum rei varium opinantes, seipsos gratiæ regiæ submiserunt. Domini Henricus de Bello Monte, Willelmus Russell, Thomas Rocelyn, Thomas Wythere, et alii, non sine causa a regis conspectu se subtraxerunt, in partibus transmarinis commoraturi.[1] Rogerus autem de Mortuo Mari adhuc in sua magnificentia perduravit. Cujus tanta versutia et seductione Edmundus de Wodstock comes Canciæ, regis avunculus, ad parliamentum apud Wintoniam, anno Domini 1329, captus, accusabatur, eo quod conspirasse contra regem dicebatur. Accusatus ergo dixit sibi a domino papa fuisse injunctum quatinus vires et diligentiam apponeret ad liberandum fratrem suum, Edwardum nuper Angliæ regem, qui tunc ut a plerisque dicebatur superstes erat, sed in carcere constitutus. Unde decollationi fuit adjudicatus. Qui ergo ad mortem extra castri portas eductus, a prima diei [hora] qua judicatus fuit usque ad vesperam ibidem illæsus permansit; eo quod singuli ad ejus mortem infligendam pietate moti accedere contemnebant. Adveniens tandem unus ribaldus de marescalchia ipsum decollavit.

A.D. 1328. The earl of Lancaster submits to the king. Sir Henry Beaumont and others withdraw to the continent. Impeachment of Edmund, earl of Kent, by Roger Mortimer, 1329. Circumstances of his execution.

Cap. XXIV. *De captione Rogeri de Mortuo Mari comitis Marchiæ, cum Isabella regina, in castro de Notyngham; de morte ejusdem Rogeri; de homagio facto regi Franciæ pro terra Vasconiæ; de modo coronationis et ordinationis regum Scociæ.*

Anno Domini 1330, rex in crastino Sancti Lucæ noctanter et secreto castrum suum de Notyngham in-

A.D. 1329. Edward III. enters

[1] After *commoraturi*, Eodem anno Johanna soror regis Angliæ desponsatur apud Berwicum David filio regis Scociæ,—erased, MS.

A.D. 1329. Notting-ham castle by night, and arrests Mortimer, 1330.

trans, Rogerum de Mortuo Mari, qui se comitem Marchiæ fecerat appellari, amasium Isabellæ reginæ matris regis, in lecto dictæ Isabellæ per ipsum regem comprehensum, Galfridum de Mortuo Mari filium suum, Edmundum de Berforth, Simonem de Berforth, Oliverum de Engham, Johannem Mawtravers, milites, et Henricum de Burghasche episcopum Lincolniensem, qui per latrinam evadere conabatur, fecerat arestari. Quos ad Londonias transmisit, usque ad parliamentum conservandos: Hugone de Trumpyngtona milite interfecto, et multis aliis militibus et scutariis, domino regi introitum cameræ matris suæ præcludentibus, vulneratis. Postea rex revocavit omnes de Anglia, ob metum dicti Rogeri et aliorum perfidorum consiliariorum regis, elongatos, ne simili causa qua Edmundus comes Canciæ mortuus est pœna consimili plecterentur. Quibus revocatis, rex parliamentum statuit apud Westmonasterium, et ipso Rogero ad judicium evocato ad tribunalque astante, mantellum quoddam ei circumamictum, aureis litteris cum toto psalmo "Quid "gloriaris" circumscriptum. Ibique judicio parliamenti et regis recordo distractioni et suspensioni addictus est. Qui cum traheretur, quidam, qui a facie ejus extra regnum prius fugiebant, prope eum et aliquoties super eum equitantes, dicebant; "Propterea Deus destruet te "in finem," etc. Postea suspensus 2 diebus et 2 noctibus nudus pendebat. Sua quidem nefanda proditione occisus fuit Edwardus quondam rex, regis tunc pater, in castro de Berkelay, et Edmundus comes Canciæ regis avunculus decollatus. Applicabatque sibi regaliam et thesaurum eximium, et conatus est 'regem et' totam cognationem regiam totaliter extirpare, ut ipsemet postea rex cum dicta Isabella coronaretur. Et continuo rex tria millia libratarum terræ annuarum,[1] quæ dictæ Isabellæ ad vitam suam concedebantur, eo quod consen-

Recall of the exiles.

Arraignment of Mortimer before the parliament at Westminster.

His execution.

Psalm lii. v. 7.

f. 121 b.

Enumeration of his misdeeds.

The king confiscates Isabella's portion.

[1] *libratarum . . . annuarum*] libratas . . . annuas, MS.

tanea morti præscripti Edwardi quondam regis mariti sui videbatur, et carnalem copulam cum dicto Rogero de Mortuo Mari contraxisset, in manum regiam seisivit. Dictusque Symon de Berforth distractus fuit et suspensus. A.D. 1330.

Anno Domini 1331, et regni hujus regis 5, rex ipse Edwardus 3 in Franciam dicitur transfretasse, ad homagium suum pro terra Vasconiæ exhibendum; et cito post in Angliam est reversus. Edward does homage for Gascony, 1331.

Ipso quoque anno David de Bruyz coronatus est in regem Scociæ et inunctus, in parliamento suo apud Sconam, anno ætatis suæ 8, et regni sui 3; et hoc ex speciali gratia domini papæ ad instantiam regis Angliæ sibi facta, quia nullus ante eum fuit coronatus rex Scociæ vel inunctus: sed pro coronatione ponebatur super unum lapidem jacentem juxta magnum altare in ecclesia monachorum apud Scone, concavum quidem et ad modum cathedræ confectum in parte; quem dicunt Scotam filiam Pharaonis regis Egipti, a qua Scocia nomen habet, de Egipto in Scociam transtulisse; eo quod Moyses, dudum prædicans, prophetaret unum principem super illum lapidem sessurum qui multas insulas obtineret. Et, præstito juramento quod sanctam Dei ecclesiam et populum sibi subjectum juste regendo protegerent, leges bonas conderent, et inventas et usitatas usque ad mortem defenderent, manserunt sic in lapide positi toto tempore missæ, præterquam in tempore elevationis corporis Christi. Qui lapis per Edwardum regem primum post conquæstum ad Londonias delatus est, ut præfertur. Sed iste David princeps ipse de quo prophetatum est non fuit, nec in lapide ipso sedere meruit. Sed in minore ætate, videlicet quinquennis, in ecclesia de Scone super altare constitutus, ut sui subjecti sibi servitia debita facerent ut decebat, locum sacratum ventrem purgando dedecoravit pariter et fœdavit. Octennis vero ibidem primus omnium regum Scociæ coronatus et inunctus est. In majori vero ætate libidini cæterisque vitiis deditus, uxorem propriam sprevit, et plures alias ada-

Coronation of David Bruce [1329].

Legend of the coronation stone at Scone.

David not seated on the stone.

The altar in Scone church fouled by him.

A.D. 1329. His profligacy.

mavit. Et cum Philippo dicto rege Franciæ injuste confœderatus in Angliam, populum dissipans, ecclesias spolians et incendens, prope Dunelmiam in campo, ut postea referetur, hostiliter captus fuit.

[1] CAP. XXV. *De Edwardo de Balliolo vendicante regnum Scociæ, et de bello apud Kynghorne in Scocia.*

Expedition of Edward Balliol as claimant of the throne of Scotland, 1332.

Anno Domini 1332, Edwardus filius Johannis de Balliolo quondam regis Scociæ, verum heredem regni Scociæ se nominans, et David comes de Ascelle,[2] Gilbertus comes Dangos, et Henricus de Bello Monte, qui duxerat filiam comitis de Boghan Scoti, assumptis secum domino Ricardo de Talbott et dominis Radulpho barone de Stafford, Fulcone filio Warini, Johanne de Feltona, et aliis circiter 1500 Anglicis, ultimo die Julii, naves apud Ravensere et Kyngestonam super Hullo ascenderunt, et in aqua de Ford, non longe a villa de Kynghorne in comitatu de Fyfe in Scocia, sexto die Augusti applicuerunt. Ipse autem Edwardus de Balliolo in partibus transmarinis et in Anglia cum patre suo morabatur, a tempore quo pater suus Johannes de Balliolo quondam rex Scociæ, tempore Edwardi regis Angliæ filii Henrici, qui dictum Edwardum de Balliolo de sacro fonte levavit, officio cessit regali. Qui Edwardus de Balliolo, post patris cessionem, fidelitatem dicto Edwardo regi Angliæ pro terra Scociæ faciebat. Et cum, hiis diebus, jus suum contra David Bruyz, regni Scociæ invasorem, associatis sibi aliis qui hereditates et terras in regno Scociæ vendicabant, et quibusdam Anglicis, ut præfertur, consequi disponebant,[3] dominus rex Angliæ Edwardus 3, pro eo quod dictus

Embarks at Ravensere and Hull, with 1,500 English, 31st July. Lands at Kinghorn.

The expedition prohibited by Edward III.

[1] For the following narrative of the expedition of Edward Baliol, as well as the subsequent history of the origin of the war with France, compare the chronicle of the monk of Bridlington; Harl. MS. 688, f. 320.

[2] *Ascelle*] More commonly Ascetell, for Atholl.

[3] *disponebant*] The reading of the MS.

David Johannam sororem suam duxerat in uxorem, prohibuit ne per terram Angliæ proficiscentes terram Scociæ ingrederentur. Quapropter regnum Scociæ navigio petierunt,[1] videlicet Edwardus de Balliolo regnum Scociæ, et alii comitatus, terras et possessiones, de quibus Robertus Bruyz rex, pater ipsius regis David, ipsos exheredavit. Nec mora. Eodem die occurrit eis comes de Fyfe, cum exercitu 14 millium[2] bellatorum de popularibus terræ, et eos invasit ferociter. Sed sagittarii nostri et pedites pauci, antequam armati nostri naves exire potuerunt, Scottis viriliter restiterunt; ita ut in ipso conflictu 900 Scottorum corruerunt, et reliqui cum comite suo præsidio se dederunt. Inter quos Alexander de Setona filius occisus est. Et, in crastino, Edwardus de Balliolo cum suis ad abbatiam de Dunfermelyn transierunt, et ibidem copiam victualium invenerunt. Ibique audierunt Scottorum exercitum affuisse et apud Glaskmore[3] ad bellum præparatum extitisse. Postea, cum in festo Sancti Laurentii venissent ad villam de Cartenay,[4] quæ sita est super flumen de Erne, viderunt exercitum Scottorum ex altera parte fluminis contra eos adunatum. Igitur, nocte illa, flumen per vada Edwardus cum suis transeuntes profecti sunt versus hostes, et eorum vigiles peremerunt. Hostes vero, 'pedites Scottorum,' soporatos invadentes occiderunt, et in domibus comprehensos igne combusserunt. Nam omnes nobiles et armati exercitus Scottorum pontes obsidebant, credentes advenas vada fluminis ignorare. Sed, cum sol diem reduxisset, Scotti superstites, quibus Daffenaldus comes de Marre custos Scociæ præerat, in quo præcipue dictus Edwardus de Balliolo pro auxilio maxime confidebat, ipsi Edwardo obviam venerunt in multitudine copiosa, pedibus incedendo, numero

A.D. 1332.

Balliol defeats the earl of Fife at Kinghorn.

He marches to Dunfermline.

Crosses the Earne.

f. 122.

He is opposed by 40,000 Scots under the earl of Mar.

[1] After *petierunt*, calumniantes, erased, MS.

[2] 14 *millium*] The reading of the Bridlington chronicle gives 24,000.

[3] *Glaskmore*] Read Gaskmore?

[4] *Cartenay*] Forteviot?

A.D. 1332. 40,000 peditum et hominum armatorum. Quem exercitum maximum, terribilem valde, cum vidissent exheredati et Anglici, horrore maximo nimirum perculsi, fugere potius et ad naves redire quam adeo gravem et ferocem multitudinem adire cogitabant. Et dum fugam meditarentur, primo audacia cujusdam militis Johannis de Burdona, et deinde cohortationibus dicti Edwardi de Balliolo, ad priorem audaciam revocati, omnes progressionem voverunt, fugam abjurarunt, et locum certaminis præoccuparunt; et quamvis Anglici pauci, tantum 1,500, quorum 500 sufficienter armati, cæteri pedites et sagittarii, contra hostes aciem dirigebant. Dispositis itaque turmis sagittariisque ut collaterales cuneos invaderent, ipsi armati magnum exercitum expugnabant. Et facto congressu, Anglici Scottorum impetum primo non ferentes aliquantulum retrocedere compelluntur; sed statim toto conamine resistere nitebantur. Minores vero turmæ, per sagittarios nimium laceratæ, adhærere magno exercitui compelluntur, et in brevi Scotti conglobati alius ab alio premebatur; ita ut, a suis magis quam gladiorum ictibus confusi, super se scandentes, acervum valde mirabilem suffocati componebant. Sicque condensati ac si fuissent funibus colligati miserabiliter expirabant. Sed comitem de Fyfe et quosdam alios Scottos terga vertentes Henricus de Bello Monte cum suis, equos ascendentes, insequebantur. Cæterique Anglici qui remanserant jussi sunt acervum ambire, et assiduis debellationibus Scottos infestare. Ex acervo ergo prædicto extrahi non potuit aliquis vivus. Ipsi autem Scotti contra Anglos ad suam mortem tam celeriter festinarunt ut, de massa ipsa interfectorum, monticulus quidam 20 pedum et amplius altitudinis haberetur. Anglici vero nostri pugnarunt a summo mane usque ad horam diei tertiam. Sed in ipso conflictu Johannes de Burdona prædictus, multis confossus vulneribus, et dominus Ranaldus de Beche, et 33 Anglici armati, occubuerunt. Sagittarii autem

The English, encouraged by Sir John Burdon, defeat the Scots at Gaskmoor [Dupplin Moor].

et pedites omnes vivi remanserunt. Facta est autem strages ipsa Scottorum in loco qui vocatur Glaskmore, et a multis Glodesmore nominatur. Multi vero Scottorum viventes capti sunt et multi fugierunt. Corruerunt ibidem Dunaldus comes de Marre, custos regni Scociæ et dux exercitus eorundem, et comites de Menteth, de Murrefe, de Carryk, et comes de Ascelle de Scocia, juvenis, qui absente alio comitatum occupabat. Barones etiam 16, milites 160, armati 2,000 et pedites 30,000 corruerunt. Fuerunt quidem in primo congressu 40,000 et amplius Scottorum, et a 1,500 Anglis vincebantur. A.D. 1332. The earl of Mar with 30,000 men slaughtered.

CAP. XXVI. *De obsidione villæ Sancti Johannis; de coronatione Edwardi de Balliolo regis Scociæ; de fuga Edwardi de Balliolo a Scocia, et obsidione villæ Berwici.*

Hiis ita peractis, Edwardus de Balliolo et reliqui qui cum eo venerant ad villam quæ dicitur Sancti Johannis pervenerunt, et eam captam fossatis, palis et valvis, ob metum Scottorum undique defensabant. Post modicum vero, comes de Dunbarre Patricius, Archebaldus Duglas, et alii magnates Scociæ qui de bello fugerunt, congregato novo exercitu 40,000, præfatam villam Sancti Johannis tribus diebus et noctibus obsederunt. Ad quorum nutum venerunt naves 10 Flandrenses de Berwico, cum 1,000 Scottis armatis, in flumen de Tay, et ibi subito naves et nautas Anglicas apud Kynkhorne dimissas invaserunt. Et primo navem unam Henrici de Bello Monte assilierunt, et omnes Angligenas in ea repertos occiderunt. Tunc quidem aliæ naves Anglorum, velis extensis et optato vento mediante, in puppes hostium irruentes, quasdam fiderunt, et Scottos qui inerant, ad numerum 500, submerserunt. Porro Scotti qui in reliquis puppibus erant, cum stragem sociorum suorum et submersionem navium conspexissent, nimio Balliol proceeds to Perth. Is besieged there by the earl of Dunbar. Ten Flemish ships from Berwick assail the English fleet, and are defeated.

A.D. 1332. terrore perterriti littus adierunt, et inde fugientes naves
The siege abandoned. suas combusserunt. Cumque obsidentibus villam Sancti Johannis hæc nuntiata fuissent, relicta obsidione illico decesserunt, et totam Galwayam, quæ ad dictum Edwardum de Balliolo pertinebat, deprædantes combusserunt. Paucis inde interpositis diebus, episcopus Dunkeldensis, viri religiosi et alii plures de clero, comes de Fyfe et multi alii de populo, ad Edwardum de Balliolo venientes, pacem petierunt et subjectionem promiserunt. Qui et ei debitam fidelitatem juraverunt. Postea præfatus episcopus Dunkeldensis insignivit dictum Edwardum de Balliolo corona regni apud Scone, præsente clero et comitibus de Ascelle, de Fyfe, de Angos, Henrico de Bello Monte, et multis aliis Angliæ et Scociæ proceribus. Ubi omnes qui refectioni ipsius coronationis interfuerunt sufficienter armati, exceptis galeis, existebant. Et interim villa Sancti Johannis tradita est comiti de Fyfe custodienda. Cæteri vero qui David regi prænotato adhærebant, de coronatione Edwardi indignati, cum Edwardo præliari et ipsum de finibus Scociæ expellere conabantur. Quod Edwardus cognoscens ultra mare Scoticum versus austrum eis in obviam procedebat. Unde Scotti illico terga verterunt, et Edwardus apud Rokesburgh ad tempus hospitatus est. Cujus felicitati Scotti adhuc invidentes, resociato dilapso populo, in ipsum irruere subito disponebant. Quibus ad pontem de Rokesburgh dominus Thomas de Ughtreth cum suis transitum abnegavit, donec Edwardus et sui arma sumerent et Scottis irruentibus obviarent, et Scottos retrocedere compulerunt. Ubi capti sunt de Scottis inter alios Andreas de Murreff miles et Johannes Crabb, qui in 10 navibus prius a Berwico in auxilium Scottorum transmissis dux extiterat. Quapropter comes Patricius, Archebaldus Duglas et alii, Edwardo de Balliolo internuntios miserunt, guerrarum inducias ad certum diem petentes, ut interim congregati regem unicum sibi prælatum agno-

The bishop of Dunkeld and others swear fealty to Balliol.

Balliol crowned at Scone.

f. 122 *b*.

The guests at the coronation feast clad in armour.

Perth committed to the earl of Fife.

The adherents of David rise against Balliol.

He marches against them, and reaches Roxburgh.

Is suddenly assailed by the Scots, whom he defeats.

Capture of John Crabbe.

The earl of Dunbar and others offer submission.

scerent, et ipsi modo debito obedirent. Edwardus autem nil fictum existimans inducias concessit, et, partitis commilitonibus suis terris et tenementis, suos Angligenas pro ipsorum libitu dimittebat. Quibus in Angliam regressis, Scotti cum 10,000 Scottorum in villam Danant ubi Edwardus erat noctanter supervenerunt, et in ipsum et suos furtivam et improvisam irruptionem fecerunt. Unde clamore facto egressi sunt milites et alii armati, putantes se contra hostes resistere. Sed tanta fuit vis et numerus Scottorum quod, occisis de parte Edwardi Johanne de Mowebray, Waltero Comyn, Henrico de Balliolo et aliis 1,000 viris, Edwardus ipse et alii qui remanserant fugere et Angliam repetere coacti sunt, absque mora. Regressus ergo Edwardus de Balliolo anxius in Angliam ad Edwardum regem Angliæ auxilium implorabat, promittens sibi homagium et certas terras in Scocia, si eum in illa necessitate adjuvaret. Unde Edwardus rex Angliæ concessit sibi transitum per terram suam in Scociam, et dedit licentiam omnibus volentibus transire cum eo de terra sua. Magnates ergo quidam et alii plures circiter 10,000 Anglorum Scociam intraverunt, et, post mala plura Scottis facta, ad Berwycum properantes ipsam 12 die Martii obsidere cœperunt, pactumque firmaverunt se nunquam illinc abscessuros antequam obsessi aut castrum cum villa redderent, aut victoriose caperentur. Unde omnem aditum et exitum villæ fossato præcluserunt, et ipsam per terram et mare undique obsederunt.

A.D. 1332. Balliol dismisses his English troops.

He is set upon by 10,000 Scots at Annan, and defeated.

He returns to England, and solicits aid of Edward III.

By Edward's assent he raises 10,000 English troops, and besieges Berwick, 12 March [1333].

Cap. XXVII. *De continuata obsidione Berwici et ejus redditione; de bello de Halydon Hyll; et de collatione terrarum in Scocia Edwardo regi Anglicæ.*

Ipsoque tempore, Archebaldus Doglas cum 3,000 Scottorum Angliam intravit, et totam terram de Gyl-

Archibald Douglas attempts to

A.D. 1333. relieve Berwick by ravaging Gillesland. lesland, 15 videlicet milliaria in longum et 6 in latum, cum ecclesiis combusserunt, et patriam undique vastare cœperunt, credentes obsidionem Berwici hoc modo dissolvere; sed frustra. Eodemque tempore Antonius de Lucy, Willelmus de Loghmaban, cum 800 Anglicis et Scottis, in Scocia ad 20 milliaria equitantes, et patriam

Anthony Lucy defeats the Scots under Edward Douglas. deprædabant et Willelmo Doglas 'cum Scottis eis redeuntibus' in obviam procedebant. Et post concertationem diutinam Willelmus Doglas, Willelmus Barde, et 100 alii capti fuerunt, et Humfridus de Bosco et Humfridus de Gardino, milites, et alii 160, reliquis

The English sack the fair at Haddington. fugatis, fuerunt interempti. Medio tempore, bona apud nundinas de Hadyngtona Anglici deprædarunt, et Scottos ibidem repertos occiderunt. Cumque præscripta invasio Archebaldi Doglas in Angliam Edwardo regi

Edward III. marches northward. Angliæ nuntiata fuisset, congregato exercitu suo, aquilonales partes regni sui Angliæ contra Scottorum

He takes part in the siege of Berwick, 9th May. irruptionem defendere festinavit.[1] Veniens ergo ad obsidionem Berwici 9 die Maii, jussit machinas fieri, villamque et castrum terra et aqua acerrime expugnabat. Sed obsessi eis viriliter restiterunt. Anglici vero exercitum suum fossato undique accingebant, in cujus

He cuts off the supply of water. fundo conductus 4 aquam dulcem villæ ministrantes reperierunt; quos etiam irrumpentes omnem aquam dulcem villæ auferebant. Postea ignem in villam pro-

The garrison promise to surrender if not relieved. jecerunt, et magnam partem villæ combusserunt. Continuis autem assultibus obsessi sic fatigati, inducias pro tempore a rege Angliæ Edwardo, datis 12 obsidibus de nobilioribus villæ et castri, promeruerunt; eo pacto quod, si per magnates Scociæ sive per quosdam alios ante diem præfixum obsessi minime liberarentur, castrum et villa eodem die regi Angliæ redderentur indilate; salvis obsessis vitis, membris, terris, tenementis et bonis, mobilibus et immobilibus, suis

[1] After *festinavit*, Ut igitur Novum Castrum advenit misit ad eum Edwardus de Balliolo, erased,—MS.

universis. Qui dies præfixus absque ereptione Scotto- A.D. 1333.
rum pertransiit, et obsessi tamen villam seu castrum They break their engagement.
regi reddere contemnebant. Unde rex obsidem quen- Edward executes one of the hostages.
dam, filium domini Alexandri de Setona, Scotti obsessi
Angligenas improperantis, in conspectu patris et alio- A fresh engagement to surrender if not relieved. f. 123.
rum obsessorum, suspendi fecit. Unde Scotti iterum
ad certum diem inducias præsumptuosas petierunt, as-
serentes quod die Lunæ proxime sequente, inter solis
ortum et occasum, super campi planitiem inter fluvium
de Twede et mare oceanum, ducentos equites armatos
inducerent in villam Berwici, invitis Anglis, absque
occisione vel captione 10 hominum prædictorum 200,
et ex hoc haberetur villa Berwici optime refugata.
Ad cujus pacti confirmationem sex obsides denuo tra-
diderunt. Nunc quidem Archebaldus custos Scociæ Archibald Douglas, with 90,000 men, enters England.
collegit exercitum 90,000 pugnatorum. Et in 4 partes
divisi venerunt in Angliam ad villam de Twedesmuth
citra aquam de Twede, regi Angliæ nuntiantes quod,
si obsidionem dissolvere nollet, majorem partem Angliæ
ipsi extirparent. Quibus Edwardus rex Angliæ re-
spondit se nunquam obsidionem soluturum[1] antequam
villa ei redderetur, aut saltem viribus caperetur. Et He burns Tweedmouth, and besieges Bambrough castle.
continuo Scotti ipsam villam de Twedesmuth cineribus
tradiderunt, terram adjacentem undique destruebant,
villas combusserunt, gentes peremerunt, et mala quæ
poterant perfecerunt. Insuper castrum de Baumburgh,
ubi Philippa regina Angliæ tunc morabatur, obsede-
runt, ut si sic forsan obsidionem Berwici dissolvere
possent. Sed tamen Scotti obsidionem noscentes dura- The Scots march to the relief of Berwick, and are defeated at Halydon hill.
turam, die præfixo ad obsidionem removendam redie-
runt. Quorum adventu cognito, rex Angliæ Edwardus
et Edwardus de Balliolo locum certaminis apud Haly-
don Hylle, ad unum milliare prope Berwicum, præ-
occuparunt, et, redditis villæ obsidibus, 500 armatos
cum peditibus et sagittariis ad custodiendas portas

[1] *soluturum*] solviturum in MS.

A.D. 1333. villæ et exitus constituerunt, ne villatæ a tergo pugnantibus obvenirent. Et quia promissum fuit 200 Scottos armatos, invitis Anglis, ut præmittitur, prædictam villam illo die ingressuros, rex Angliæ Edwardus constituit 200 alios equites de electis et expeditis viris totius exercitus Anglicani, ut ipsi mutuo confligerent, dum in campi planitie cæteri dimicarent. Et quamvis Scotti 90,000 et Anglici 30,000 tantum existerent, utrique[1] suos exercitus in tres cohortes diviserunt. Scotti autem singuli camisias suas super arma induerunt, ne ab Anglis per arma sua noscerentur. Deinde, circa horam vesperarum, prima sua cohors, pedetentim cum prima cohorte Anglorum congressa, ab Anglis infra breve devicta succumbebat. Reliquæ autem cohortes Scottorum, eventum primæ cohortis attendentes, visa discumfitura sociorum, per viam qua venerant terga vertentes aufugerunt. Anglici vero equos ascensi fugientes per octo milliaria persequebantur: postea reversi ad spolia occisorum. Occisi sunt autem de exercitu Scottorum Archebaldus Doglas, custos David Bruyz regis et regni Scociæ, et cum eo comites 7, barones 18, milites 120, et alii 38,600. Ipsum vero bellum factum fuit apud Halydonhylle in vigilia Sanctæ Margaretæ; in quo Anglici sagittarii maximam stragem perfecerunt. In crastino vero 100 captivos pridie captos rex jussit decollari. In omnibus autem hiis non ceciderunt ex parte Anglorum nisi miles unus, armiger unus, et pedites 12. Patricius ergo comes de Dunbar, custos castri Berwici, et villatæ castrum et villam Edwardo regi Angliæ reddiderunt et Edwardo de Balliolo, ut domino suo legio regi Scociæ. Et rex eis pacem concessit, vitam et membra habituris. Deinde Edwardus de Balliolo, dictus rex Scociæ, dedit præfato Edwardo regi Angliæ et heredibus suis dictum castrum et villam de Berwyk, villam et castrum de Strivelyn, villam et castrum de Edenburgh, villam et

Archibald Douglas, with 38,600 of his men, slain.

Prowess of the English archers.

Edward executes 100 prisoners.

Surrender of Berwick.

Balliol gives over to Edward Berwick, Stirling, Edinburgh, and all Lothian.

[1] *utrique*] utique in MS.

castrum de Rokesburgh, et totum Lowthyan, ut pæne omnem terram usque ad mare Scoticum in sua subjectione detineret, in recompensationem custuum et expensarum quas pro eo in recuperatione terræ Scociæ faciebat. Ita quod, si rex Angliæ de illis terris duo mille marcas annuatim recipere non valeret, residuum de aliis terris Scociæ ipsis terris proximioribus perciperet annuatim, sicut fœdere juramenti et scripti se ei prius obligaret. Unde Patricius comes de Dunbar ibidem Edwardo regi Angliæ pro castro et villa de Dunbar, et aliis tenementis quæ infra dominium prænominatarum villarum tenebat, homagium et fidelitatem exhibebat. Edwardus itaque de Balliolo cæteris magnatibus et commilitonibus suis, propter obsequium quod sibi exhibebant, comitatus et terras distribuit, juxta meritum probitatis eorum. Dederatque aliis qui clamium justum in terris et hereditatibus in regno Scociæ vendicabant suum requisitum. Qui ei ut domino suo legio fecerunt homagium et fidelitatem.

A.D. 1333.

The earl of Dunbar does homage to Edward.

Balliol distributes lands to his followers.

CAP. XXVIII. *De transitu David Bruyz regis Scociæ ad regem Franciæ; de homagio Edwardi de Balliolo alterius regis Scociæ facto regi Angliæ; de rebellione Scottorum contra dictum Edwardum de Balliolo, et ejus evasione a Scocia; et de captione magnatum sibi adhærentium; et de invasione Edwardi regis Angliæ et Edwardi de Balliolo in Scociam.*

Post hæc, Edwardo rege Angliæ in Angliam reverso, dictus Edwardus de Balliolo cum Angligenis remanentibus omnes terras, villas et castella, regni Scociæ, et etiam forinsecas insulas, præter tria castella quæ homines David Bruyz regis, qui tunc ad regem Franciæ fugiebat, nomine suo detinebant, conquæstus est, et, acceptis singulorum homagiis et servitiis, ipso anno in pace continua permanebat. Anno Domini 1334, in die

Balliol recovers the whole of Scotland.

A.D. 1334. Balliol does homage to Edward III., 19th June 1334. The Scots rise against him.

Sanctorum Gervasii et Prothasii, præscriptus Edwardus de Balliolo rex Scociæ, apud Novum Castrum super Tyne, fecit Edwardo regi Angliæ homagium pro regno Scociæ, ut capitali domino Scociæ et ejus insularum, et ejus homo effectus est. Propter quod comites et cæteri magnates Scociæ, qui homagia et legiantias suas ei fecerant et fidelitatem juraverant, irati discesserunt ab eo, et cum omni populo terræ contra eum cœperunt[1] rebellare, et ipsum de Scocia expulerunt. Post ipsum autem homagium factum, Henricus de Bello Monte, factus comes de Boghhan, et comes de Athetel, ad propria in Scociam a suo rege Edwardo de Balliolo discesserunt; et continuo facta est ipsa persecutio Scottorum contra regem, et per Alexandrum de Mowebray, militem ipsius Edwardi regis Scociæ secretissimum, prodita sunt ipsius arcana;[2] thesaurumque ejus, equi et cætera necessaria, inter Scottos rapta fuerunt nequiterque divisa. Ipse vero rex Edwardus de Balliolo, versus Berwicum iter suum dirigens, cum Scottis in itinerando conflictum habuit, ipsosque repulit et fugavit, et sic villam Berwici ingressus est. Ricardus itaque Talbott, Johannes de Stryvelyn et Johannes de Feltona, milites, cum prædictis comitibus de Boghan et Ascetelle, in interiores partes Scociæ properantes, videntes Scottos ad ipsos debellandos undique convolare, versus Angliam sunt reversi, et juxta Lynliscu per Willelmum de Keth et Godefridum de Roos, milites Scottos, capiebantur, et in castro de Dunbretaigne custodiæ mancipantur, familia sua et sagittariis suis interfectis. Insuper comites Scociæ et barones, exercitu non modico adunato, prædictum Henricum de Bello Monte comitem de Boghan, cum suis utriusque sexus numero 300, in castro suo de Dundragh,[3] quo ipse fugerat, per totum hyemem obsederunt. Comes vero Dascetelle cum

The earls of Buchan and Athol leave Balliol. f. 123 *b*.

He is betrayed by Sir Alexander Mowbray.

Balliol enters Berwick, after defeating the Scotch.

Richard Talbot and others made prisoners by the Scotch.

The earl of Athol

[1] *cœperunt*] cœperant, MS.
[2] *arcana*] archana, MS.
[3] *Dundragh*] written Dundarg in the "Scalacronica," p. 164.

paucis admodum Anglicis capiebatur: ipsoque retento, Anglici permittuntur in Angliam remeare. Cumque hæc Edwardo regi Angliæ nuntiata fuissent, concessa sibi prius a clero decima et a populo xv^a^. pro guerra Scociæ, porrexit in Scociam, in auxilium Edwardi de Balliolo supradicti. Quo tempore, cancellaria, scaccarium et uterque bancus, pervenerunt [1] Eboracum. Edwardus ergo rex Angliæ et Edwardus de Balliolo rex Scociæ, diviso exercitu, in Scociam separatim transierunt, et totam [2] patriam, domos, cum bladis, fructibus et proventibus terræ, præter Galwaiam quæ ad dictum Edwardum de Balliolo hereditarie pertinebat, ab aqua de Twede usque ad mare Scoticum, combusserunt, bona reperta deprædarunt, et gentes quaslibet præter fœminas et infantes peremerunt. Postea regressi in marchia perhendinarunt. Quo tempore, Edwardus rex Angliæ reparari fecit castrum de Rokesburgh, quod Robertus Bruyz proditione ceperat et prostravit. Pro dicta autem guerra in Scocia, Anglia geldis creberrimis et exactionibus variis multipliciter est compressa. Hoc anno, in vigilia Sancti Andreæ apostoli, ventus insolitus, nive comitante, ultra modum horribilis non solum domos sed ecclesias projecit plurimas, necnon homines, oves et boves, occidit quamplures. Mare etiam ascendens superius solito villas submersit cum populo multo. Hyemsque asperrima fuit: unde multa millia animalium misera fame perierunt. Rex quidem alius Scociæ, David Bruyz puer, qui prius ad regem Franciæ transiit, ejus homo legius devenit, et pro regno Scociæ ei homagium fecit, et in ejus curia remansit. Rex igitur Franciæ absque mora mandavit proceribus Scociæ ut unanimes perseverarent, et ei quem in regem unxerant et coronaverant terram conservarent. Quo nuntio Scotti animati castrum de Dunmarke,[3] ubi Henricum de Bello

A.D. 1334 taken by the Scots.

Edward III. proceeds to the assistance of Balliol.

The chancery and other courts at York.

Edward and Balliol lay waste Scotland.

Taxes raised in England for the war.

A violent wind [29 Nov.]

David, king of Scotland, does homage to the king of France.

The Scots capture Henry Beaumont.

[1] *pervenerunt*] pervenit, MS.

[2] After *totam*, Galwayam, erased, MS.

[3] *Dunmarke*] Dundarg? See p. 372, note 3.

A.D. 1334. Monte obsidebant, arctius impugnabant. Ipse vero Henricus, victualium carentia et oppugnationibus continuis tædiatus, castrum eis reddidit, et ad castrum de Harward captivus est perductus. Cujus primogenitum et armatos cum ipso comprehensos regi Angliæ pro pace procuranda transmiserunt. Inde infra mensem, comes Marchiæ Patricius de Dunbar, qui homo regis Angliæ prius effectus est, in perjurium lapsus, homagium et fidelitatem quæ ei fecerat per nuntium in scriptis liberavit. At quidam alius Scottus, Thomas nomine, qui sæpius Anglis et Angligenis infestabat, tandem cum 600 Scottis patriam inter Rokesburgh et Carliolum devastabat, et plus quam 16 villas capta præda comburebat. Quibus in Scociam redeuntibus Henricus comes Lancastriæ obviavit, et, occisis omnibus præter 5 aut 6 qui evaserunt, dictum Thomam distractum fecit decollari.

The earl of Dunbar renounces his fealty to Edward III.

Raid of a Scot named Thomas on the English border.

Cap. XXIX. *De captione et reparatione castrorum Scociæ; de captione comitum de Nemurco, de Murrefe, et episcopi Glascoviensis; de transitu regis Angliæ in Scociam, et ejus reditu, et de morte comitis de Ascetelle.*

Interim Scotti, continua expugnatione Anglorum prægravati, direxerunt regi Franciæ nuntios auxilium implorantes. Unde rex Franciæ, per internuntios, petivit a rege Angliæ pacem et inducias genti Scottorum concedendas. Rex igitur Angliæ treugas usque ad festum Sancti Johannis Baptistæ proxime sequens Scottis concessit. Interim vero tres Scotti, villam Berwici Scottis retradere disponentes, in ipsa villa commorantes, inde convicti distracti sunt et suspensi. Anno Domini 1335, Scotti in Anglia deprædationem, combustionem et stragem magnam, exercuere. Unde rex Angliæ iterato, collecto exercitu, versus Scociam transiit: cum

On the intercession of the king of France, Edward concedes a truce to the Scotch.

The Scots commit depredations in England, 1335.

quo comes de Julers fuit, cum 100 armatis Almannorum. Diviso ergo exercitu, et altero eorum Edwardo de Balliolo commisso, Scociam separatim intraverunt, totam terram citra et ultra mare usque ad villam Sancti Johannis destruentes. Porro castrum de Edenburgh, per Robertum Bruyz prostratum, rex Angliæ reparavit, et victualibus et armatis instauravit. Porro ipse Robertus Bruyz dirui fecerat pæne omnia castella citra mare Scoticum, ut rex Angliæ cum suis refugium contra Scottos in illis partibus non haberet. Edwardus vero de Balliolo castrum de Combrenold invasit, et cepit 200 armatos et plures fœminas in eo, quos præter militem unum et fœminas absque mora peremit. Scotti interim, cum Angligenis congredi non audentes, in confinibus Angliæ Angligenas et eorum victualia catervatim explorarunt, et, combustionibus et cædibus indulgentes, victualia Anglicis præripuerunt. Dum hæc agerentur, comes de Nemurco de partibus transmarinis, cum copia armatorum, in auxilium regis Angliæ gratis contra Scottos in Angliam applicuit, et[1] associatis sibi quibusdam Anglicis Scociam intravit. Cui comes de Murref et comes Patricius cum 10,000 Scottorum subito irruit, et tandem, post congressum, devicto dicto comite Nemurco et capto, Scotti suos occiderunt et in fugam propulerunt. Post quod, dicti Scotti, ut credebant in tuto constituti, in loco conflictus inermes pausaverunt. Accidit interim casu ut Willelmus Prestfen, conestabularius de Rokesburgh, cum 30 armatis[2] illuc subito adveniret, et, visis Scottis inermibus, eos acrius ex insperato assilivit. Captus ergo fuit comes de Murref, reliquis omnibus occisis, captis et fugatis. Recepti ergo fuerunt comes de Nemurco et alii qui cum eo capti fuerunt. Scotti autem fugati vires suas recollegerunt, [et] ad eripiendum comitem de Murref de

A.D. 1335. Edward enters Scotland, and lays waste the country.

He restores Edinburgh castle.

Balliol takes Cumbernauld castle.

The count of Namur is defeated by the Scots, and made prisoner. f. 124.

The Scots defeated by William Prestven, and the count released.

The earl of Murray captured.

[1] After *et*, versus Scociam tendens, erased, MS.

[2] With 200 horse and foot, according to the Bridlington Chronicle, Harl. 688, f. 337.

A.D. 1335. manibus Anglorum se paraverunt. Quo cognito, dictus Willelmus jussit omnes captivos decollari, ut Anglici liberius circa propriam defensionem pararentur. Comes ergo de Murref, mortem sibi sciens imminere, vitam postulat, et Scottos suo jussu repellere promittebat. Quod et factum est. Unde Scotti reversi sunt in patriam suam, et dictus comes jussu regis Angliæ ad Turrim Londoniensem est transmissus. Deinde, mense Augusti, ipsi duo reges, Edwardus et Edwardus, a villa Sancti Johannis versus montes Scociæ properarunt, et totam itineris sui regionem destruentes combusserunt, et cum præda ad villam Sancti Johannis redierunt; quam fossato et vallo circumcinxerunt, et in ea hyemarunt. Quo interim comites de Ascetelle, de Fyfe, de Menteth, et alii majores Scociæ, cum communitatibus multis, pacifice convenerunt, et duobus regibus ad pacem se reddiderunt. Qui, ad pacem admissi, sacramenta et securitates indenturatas fecerunt. Quarum una pars penes dictos reges et alia pars penes dictos comites remanebat. Medio tempore, duæ naves Angliæ ceperunt in mari unam magnam navem de Scocia, in qua erant 160 armati Scotti et Flandrenses, præter nautas, episcopus Glascoviensis; et diversa genera armorum et multa alia bona in ea sunt inventa. Sed episcopus præ dolore, priusquam ad terram pervenerat, expiravit. Cæterorum vero nullus evasit quin semet ipsos gratis submerserunt. Regresso tandem rege Angliæ in Angliam, Edwardus de Balliolo rex Scociæ cum armatis ultra montes Scociæ ad insulas forinsecas transivit, et totam regionem sibi rebellem devastavit. Regressus tandem Edwardus de Balliolo rex Scociæ ad villam Sancti Johannis, et pacificato sibi regno ut sibi videbatur, commisit comiti de Ascetelle regnum Scociæ custodiendum, et ipse in Angliam est reversus. Scotti quidem adhuc rebellare incipientes, in despectum regis Angliæ et Edwardi de Balliolo, legii domini sui, dictum comitem de Ascetelle proditorie peremerunt.

Edward III. and Balliol winter at Perth, after ravaging the land.

The earl of Athol and others make their submission.

A large Scottish ship, having on board the bishop of Glasgow, taken by the English.

Balliol returns to England.

The Scots put the earl of Athol to death.

CAP. XXX. *De iterata regum Edwardi et Edwardi Angliæ et Scociæ in Scociam profectione; de custuma lanæ in Anglia; de ordinatione novorum comitum in Anglia; et de custodia marchiæ Scociæ.*

A.D. 1336. Edward III. and Balliol again enter Scotland.

Quibus peractis, anno sequente, videlicet Domini 1336, rex Angliæ iterum [duxit?] exercitum ad destruendum ipsos Scottos proditores, qui pacem violarunt, et, commisso exercitu Edwardo de Balliolo, Edwardus ipse de Balliolo Scottos undique cædibus et incendiis infestabat. Deinde, post mensem, Edwardus rex Angliæ simpliciter et absque exercitu per medium inimicorum Scociam sed gratiose intravit. Quem Johannes de Eltham comes Cornubiæ, frater suus, cum suo exercitu sequutus est, et ad villam Sancti Johannis perveniens ibidem infra breve defunctus est. Ipsi ergo duo reges ulterius in Scociam properantes villam de Aberdene funditus destruxerunt, et in orientalibus partibus Scociæ prope mare ineundo ad centum leugas, et totidem in redeundo ad ejus partes occidentales, villas, blada et universa combustilia, combusserunt, ita ut major pars illius terræ ultra mare destruebatur; et cum præda ad villam Sancti Johannis sunt reversi. In hiis omnibus neminem qui eis resisteret unquam invenerunt. Plures vero nimio terrore perstricti transmarinas partes petierunt, et multi in montibus et sylvis latitabant. Et continuo, Scottis pacem quærentibus, Edwardus rex Angliæ in Angliam est reversus, et pars exercitus cum Edwardo de Balliolo in Scocia remanebat. Scotti autem, rege [in] Anglia[1] existente, promiserunt se Londonias ad parliamentum accessuros, ad pacem omni juris robore reformandam; sed rege in Angliam regresso, Anglicos quosque in Scocia dimis-

The earl of Cornwall dies at Perth.

Edward and Balliol destroy Aberdeen, and lay waste the country.

The Scots offer submission, and Edward returns to England.

[1] For *Anglia* read Scocia (?).

A.D. 1336. sos indies acrius infestabant, et de pace pactum ulterius servare non curabant. Interim autem Anglici reparari fecerunt castra de Stryvelyn, de Bosvylla, de Andrestowe, de Edenburgh, et eis constabularios præfecerunt. Sed, rege ut dictum est in Angliam reverso, Scotti ceperunt dicta castra de Bosvylla et de Andrestowe et ea funditus dissiparunt. Et infra tres annos deinde sequentes, cum dicta castra de Stryvelyn et de Edenburgh uni constabulario custodienda traderentur, eorum unum proditione captum fuit et alterum Scottis redditum; nec ultra recuperatum. Interim Flandrenses regi Franciæ adhærentes Scottis arma, victualia, et alia necessaria, per pelagus transmittentes, non cessabant totis viribus eis subvenire. Qui etiam cum Anglis in mari sæpius sunt congressi, cæsis plurimis utrobique. Edwardus ergo rex Angliæ, audito regis Franciæ subsidio Scottis facto, Scociam adivit, nonnullis armatis per mare missis, ad Scociam iterum debellandam; et Scociam spolians, comburens et deprædans,[1] comitem Patricium et Willelmum Doglas, aliosque magnates Scociæ, undique fugientes, diversa latibula petere coegit. Perpendensque rex Angliæ Scottos secum nolle congredi, sed guerram prolongare, Anglicis diversas custodias in Scocia commendavit, ipseque in Angliam est reversus. Eodem anno, et regni regis 10, mercatores, ad parliamentum apud Notyngham, concesserunt regi de qualibet sacca lanæ ultra mare perducta duas marcas argenti; et infra x. annos sequentes, per ministros regios, summa cujuslibet saccæ usque ad 40 solidos excrevit, quæ nunc ad 50 solidos est continue aggregata. Unde post idem tempus lanæ Angliæ viliores et minoris pretii fiebant quam antea aliquo tempore existebant. Et sic ipsi qui lanas debent ipsam exactionem regi de lanis suis persolvunt, sed non mercatores qui concessionem regi

The Scots recover Stirling and Edinburgh castles.

Assistance given to the Scots by the Flemish.

Edward again lays waste the country.

f. 124 *b*.

Duty on wool granted by the parliament of Nottingham, 10 Edw. III.

Depreciation of the wool.

[1] *deprædans*] deprædant, MS.

facere videbantur, cum constet lanas minori pretio vendi quo major exactio regi debeatur pro eisdem. Et quia tunc mercatores alienigenæ, fraude mercatorum Angliæ, suas mercandias in Anglia ut solito libere cum exactionibus regiis exercere nequibant, Francigenæ et Flandrenses omnes mercatores Anglos, in suis partibus cum lanis et aliis mercibus applicantes, cum bonis suis captivos ceperunt. Quos tandem, ipsis bonis amissis, secundum gravem redemptionem postea dimiserunt. Postea rex Angliæ Edwardus, versus Scociam iter suum dirigiens et ad Eboracum veniens, sextam partem decimæ sexennalis cleri domino papæ tunc collectam papa inconsulto cepit, et in subsidium guerræ suæ statuit expendendam. Deinde rex in Scocia per tempus aliquod morabatur, et dimisso ibidem Edwardo de Balliolo rege Scociæ in Angliam revertebatur, et in parliamento apud Westmonasterium constituit Edwardum primogenitum suum comitem Cestriæ, ducem Cornubiæ; Henricoque filio Henrici comitis Lancastriæ contulit comitatum de Derby, Willelmo Bown, filio juniori comitis de Herforth, dedit comitatum North Hamptoniæ, Willelmo de Monte Acuto comitatum de Saresbiria, Hugoni de Audelay comitatum Gloverniæ, Roberto de Ufford comitatum de Suthfolk, et Willelmo de Clyntona dedit comitatum Huntyngtoniæ: et 22 milites fecit eodem die. Ubi etiam ordinatum est quod certus numerus hominum ad arma, et etiam sagittariorum, cujuslibet comitatus citra Trentam eligerentur ad defensionem marchiæ terræ Scociæ, et ad repellendam Scottorum malitiam indies pullulantem. Anno quidem sequente, videlicet anno 1337 et regis Angliæ Edwardi 3, 11, apud concilium Eboracense, ordinatum fuit quod 60 homines ad arma eligerentur in comitatu Eboracensi ad proficiscendum[1] versus Scociam pro salva custodia marchiæ, domino Thoma

A.D. 1336. English merchants seized by the French and Flemish.

Edward III. appropriates the portion of the tenth collected for the pope.

Edward creates his eldest son duke of Cornwall, and distributes honours among the nobility, 1336.

Organized defence of the border.

A force raised in the county of York, to serve under the earl of Warwick, warden of

[1] *proficiscendum*] proficissendum in MS.

A.D. 1336. the marches, 1337. de Bellocampo comite de Warwyk eis capitaneo et custode marchiæ constituto; et quod pecunia pro expensis eorundem levaretur et colligeretur de militibus et serjantis, hominibus videlicet 40 solidatarum terræ et supra in eodem comitatu, ad proficiscendum in Scociam vel apud Berwicum commorandum.

Cap. XXXI. *De inceptione, causa et occasione, guerræ Franciæ; et de jure Edwardi regis Angliæ in regno Franciæ.*

A.D. 1339. Origin of the war with France. Circa hoc tempus, guerra continua et dolorosa, per 10 annos præcedentes occasionata, inter reges Franciæ et Angliæ exordium tædiosum sortita[1] est. Cujus guerræ causa, in ipso primo narrationis initio, digna ducitur exaranda. Verum quidem erat et omnibus constat manifestum quod Philippus quondam rex Franciæ, conquæstor cognominatus, genuit 3 filios, Philippum Pulcrum regem Franciæ et Navariæ, Karolum comitem de Valoys, et Lodowicum comitem Daveroys.[2] Ipse quidem Philippus Pulcher rex Franciæ genuit Lodowicum regem Franciæ, ac Isabellam reginam Angliæ. Succedentibus autem seriatim in regno Franciæ prædictis Lodowico, Philippo et Karolo, fratribus, et absque liberis mortuis, post mortem dicti Karoli, qui obiit anno Domino 1327, regnum Franciæ, tanquam proximæ heredi sanguinis, Isabellæ reginæ Angliæ adhuc superstiti, filiæ Philippi Pulcri et sorori trium regum prædictorum, aut saltem Edwardo regi Angliæ filio legitimo dictæ Isabellæ, jure hereditario descendisset. Sed cum dictis Isabella et Edwardo filio suo, post mortem Karoli Bruni regis Franciæ, Philippus de Valoys, [filius] præscripti Karoli comitis de Valoys, fratris junioris Philippi Pulchri et avunculi Karoli Bruni et dictæ Isabellæ, continuo ad regimen

[1] *sortita*] sortitum in MS. | [2] *Daveroys*] for d'Evreux.

regni Franciæ est assumptus, quousque uxor dicti A.D. 1339.
Karoli Bruni, in obitu domini sui imprægnata de infante quadam, quæ et mortua est, est enixa. Post cujus infantulæ mortuæ partus exonerationem, dictus Philippus de Valoys, contra justitiam, in exheredationem dictæ Isabellæ reginæ Angliæ et Edwardi filii sui regis Angliæ, in regem Franciæ fuerat coronatus. Ipse autem Philippus de Valoys sic in regem Franciæ coronatus, et recognoscens jus quod dictus Edwardus rex Angliæ in regno Franciæ jure hereditario possedisset, conatus est ipsum jus dicto Edwardo omnino auferre. Unde injurias et gravamina plurima quæ in ipsum Edwardum, suos et sua, inferre poterat, facere non distulit, ut ipsum regnum Franciæ sic possessum liberius posset detinere, et postea terras et jura ipsi Edwardo regi Angliæ contingentia, ubicunque facilius valeret, usurpare. Unde et guerram contra ipsum Philip of Valois occupies Aquitaine.
Edwardum regem Angliæ absque causa justa aliqua apertius inchoabat, obsidendo castra et villas ipsius Edwardi in Aquitania, et sibi injuriose applicando jura ipsius Edwardi in ipsis partibus transmarinis. Tandem dominus Edwardus rex Angliæ per diversos nuntios dicto Philippo regi Franciæ misit pluries, sup- f. 125.
plicando quatinus terras per ipsum in Aquitania injuste occupatas sibi reddere dignaretur. Quibus rex Edward personally visits the court of France to obtain restoration of his lands.
Philippus tandem respondit quod, si Edwardus rex Angliæ suis aspectibus se vellet personaliter præsentare, jus et favorem sibi faceret in eventu. Edwardus igitur rex Angliæ, secrete regnum Franciæ ingressus, a dicto Philippo humiliter petivit restitutionem terrarum ipsarum sic detentarum. Ulterius fecit dicto Philippo quicquid eidem de jure debebat. Nam, ante hæc tempora, dictus Edwardus rex Angliæ bis in Franciam transfretavit ad dictum Philippum, ad faciendum homagium pro dicto ducatu Aquitaniæ et duobus comitatibus de Pontivo et de Monstrell, qui ad regem Angliæ pertinebant ab antiquo. Ad quæ faci-

A.D. 1339. enda dictus Philippus ipsum compulit, tempore quo in
Philip disregards his claims. juniori ætate fuerat constitutus. Sed Philippus rex Franciæ tunc ultimo petitionis regis Edwardi per tractatus et verba palliata negotium distulit, nec quicquam petitorum effectui mancipavit. Sed eo amplius terras et jura regis Angliæ in partibus antedictis injuste sibi appropriabat.[1]

Cap. XXXII. *De injuriis factis per regem Franciæ Edwardo regi Angliæ, et humilitate regis Angliæ erga eum; de decima triennali et medietate totius lanæ Angliæ; et de tempestate et turbine in Francia.*

Peaceful efforts of Edward to obtain redress. Interea rex Edwardus, adhuc regis Philippi benevolentiam acquirere tentans, terrasque sibi ablatas affectans pariter adipisci, amicabiles vias et oblationes subsequentes eidem obtulit et concessit; quarum una proposita et recusata, aliam obtulit indilate. In primis, obtulit maritagia filii sui primogeniti Edwardi, fratris sui Johannis comitis Cornubiæ tunc viventis, et sororis suæ comitissæ Gerliæ, cum magna pecuniæ portione. Sed Philippus rex Franciæ nolens intelligere ut bene ageret, sponte adhærebat David Bruyz dicto regi Scociæ, ut præfertur, et reliquis Scottis regis Edwardi Angliæ inimicis, ut ipse rex Edwardus rex Angliæ, circa Scottos intentus, ad prosequendum jura sua in regno Franciæ [et] ducatu Aquitaniæ minus sollicitus redderetur. Ad cujus instantiam, rex Angliæ concessit Scottis una vice treugas annales; et interim Scotti plurima mala Anglicis intulerunt. In quibus malis dictus Philippus Scottos pertinaciter fovebat. Et insuper guerram navalem contra Edwardum

Philip's encouragement of the Scotch against Edward.

His preparation of

[1] After *appropriabat*, Nihilominus rex Edwardus adhuc regis Philippi benivolentiam acquirere tentans, terrasque sibi ablatas affectans pariter adipisci,—erased, in MS.

regem Angliæ instituit, et galiotas plures sub ficto colore transeundi versus Terram Sanctam fecit fabricari, et aliam classem præparari, per quas Anglos disposuit extirpare. Cum quo, etiam, Edwardus rex Angliæ promisit se ad Terram Sanctam profecturum, dummodo tamen plenariam prædictarum terrarum transmarinarum restitutionem, ante dicti itineris inceptionem, sibi faceret sine fraude. Rex vero Franciæ Philippus cor saxeum, cupidum et induratum, gerens, regem Angliæ destruere totis nisibus insudabat. Dictas terras reddere aut oblationes admittere contemnebat; sed alias terras regias vi extorquere præsumens, præscriptas galiotas armatis confertas et reliquam classem quam præparari fecit in Angliam destinavit; quæ quamplures naves Angliæ captas submerserunt, hominibus earum primitus interfectis, insulasque maritimas, videlicet Vectam, Gerensay et Gersey, et villam de Suthhamptona, hostiliter invaserunt, incolas alios occiderunt, alios captivatos, uxores et filios eorum, captivos abduxerunt, primo spoliantes et deinde patrias incendentes. Rex tamen Angliæ Edwardus guerram contra dictum Philippum abhorrens, solennes nuntios regi Franciæ iterum misit, oblaturos sibi quicquid circa exheredationem suam posset adimplere; ita ut pax perpetua posset fieri inter regna. Sed ipse semper in sua malitia perseverans noluit prædictos nuntios suis aspectibus præsentari, nec pacis aut concordiæ tractatus admittere; sed misit exercitum pergrandem versus Aquitaniam, asserens ipsam Aquitaniam sibi fuisse forisfactam. Sicque castra et alia loca in eadem occupavit, spoliavit pariter et destruxit. Edwardus ergo rex Angliæ, inde exheredationem suam perpendens manifeste, obtinuit a clero et populo decimam et quintamdecimam triennales, et medietatem totius lanæ Angliæ, pro guerris Scociæ et terrarum suarum transmarinarum sustentandis. Quæ medietas totius lanæ Angliæ [mittebatur ad partes transmarinas] in 440 navibus, ducibus et custodibus earum episcopo Lincolniensi

a fleet under pretence of a crusade to the Holy Land.

His employment of it against the English shipping and coasts.

Fruitless embassies of Edward.

Philip holds Aquitaine as a forfeiture.

Edward obtains a triennial 10th and 15th, and a moiety of the wool of all England.

et domino Waltero de Mawnay milite,[1] cum 700 armatis [in Flandriam mittitur].[2] Et ipsis altum maris petentibus, dictus Walterus de Mawnay cum navibus aliquibus [adivit] quandam insulam in Flandria dictam Cageant,[3] ubi conflictum cum habitatoribus habuit in eadem. Capiebaturque ibidem miles quidam [Guido] germanus comitis Flandriæ, pluribus aliis interfectis; quem rex Angliæ donis plurimis decoratum ad propria permisit remeare. Et postquam dicti episcopus Lincolniensis et Walterus de Mawnay in Selandia[4] applicuerunt, omnes lanas quas mercatores Angliæ tunc apud Durdraght adunaverant totaliter ad opus domini regis Angliæ ceperunt, ad valorem cl. millium librarum, in subsidium guerræ suæ. Illo quoque tempore, uxor dicti Philippi de Valoys regis Franciæ, filia ducis Burgundiæ, in bosco Vincenti non longe a civitate Perisius, in puerperio recubabat. Et suborta est tunc tanta aeris intemperies et venti inæqualitas quod ipse Philippus, terrore tanti ventosi aeris attonitus, de turre in turrem compulsus est timide se transferre; et vix ipso de una turre egresso cecidit illa turris a qua recesserat. Et quidam murus non modicæ longitudinis, cingens turrem, integer simul a suo loco per tempestatis turbinem est avulsus, et a loco in locum per non modicum spatium corruens est translatus. Coopertorium vero cameræ ubi regina in puerperio recubuit secum detulit spiritus nequam, suppellectileque reginæ recubantis rapuit, et per aiera dilaceratum sparsim in summitatibus arborum dereliquit. Et miles quidam fugiens in turbine ab equo quo sedit raptus est, et, per non modicum spatium translatus, tandem in quodam alto spineto cecidit; ubi facies et alia sua membra fuerunt miserabiliter lacerata, in tantum quod languens per duos annos

Wool to the value of 150,000*l.* appropriated by Edward.

Danger to the queen of France from the falling of a turret at Vincennes during a storm.

f. 125 *b*.

Other casualties from the tempest.

[1] *milite*] repeated in the MS.

[2] The sentence is incomplete in the MS.

[3] *Cageant*] read Cadsand.

[4] *Selandia*] corrected from Flandria, MS.

flebiliter tantum perduravit. Filiusque cujusdam burgensis de Pontivo ibidem raptus est cum equo suo, in prædicta fugiens tempestate, et supra arbores per longi itineris spatium transvectus, tandem inter ramos cujusdam arboris descendens, manibus arbori adhæsit, et sic vivus vix evasit. Quamplures etiam arbores prostratæ de terra radicitus sunt evulsæ. Istud siquidem, ut dicebatur, prænosticum fuit futurorum. A.D. 1337.

CAP. XXXIII. *De profectione regis Angliæ Edwardi in Brabanciam; de Philippo rege Franciæ; de propositione negotiorum regis Angliæ coram papa; et de retentione procerum in partibus transmarinis.*

Anno quidem Domini 1338, et regni regis Edwardi 12, idem rex Edwardus, pro secura custodia marchiæ Scociæ deputanda, iter suum versus Scociam dirigebat, et apud Berwicum ad tempus moram faciebat, et interim Angli castrum de Dunbarre obsederunt. Tunc rex Angliæ, mente stimulatus et intrinsecus irritatus, non solum propter injurias et gravamina quæ in partibus transmarinis dictus Philippus de Valoys rex Franciæ sibi fecerat, sed quia regnum Franciæ per mortem Karoli nuper regis Francorum avunculi sui suum esse debuerat, et Philippus ipse illud absque jure invasit, exercitum collegit et, Edwardo primogenito suo duci Cornubiæ totius regni custodia commissa, 16 die Julii in Brabanciam transfretavit. Comites vero Darundelle, Sarisbiriæ et Gloucestriæ, et alii qui castrum de Dunbarre obsederunt, nolentes dominum suum regem Edwardum tantis periculis et profectioni semetipsum exponere, nisi ipsi ejusdem laboris et negotii participes fierent in eventu, ad requisitionem Scottorum obsidionem castri amoverunt, et treugam eis ad tempus concesserunt. Applicante igitur rege

Edward proceeds to Berwick, 1338.

He constitutes prince Edward guardian of England, and crosses to Brabant with an army.

The earl of Arundel relinquishes the siege of Dunbar to join the king.

A.D. 1338. Edwardo cum regina apud Andwerp in Brabancia, comes Gerliæ sororius suus et dux Brabanciæ ipsum honorifice susceperunt, et proposuit per partes illas tunc in Franciam proficisci. Sed, videns quod illi quos in Brabanciam et Hanoniam ante se miserat ejus negotia erga principes et magnates illarum partium minus congrue procurassent, processum suum distulit in tempora meliora. Toto igitur illo anno et amplius ibidem morabatur, et se ad bellandum in Francia anno sequente præparavit. Ibidem autem regina peperit Lionellum, postea ducem Clarenciæ, apud Andewerp, et Johannem ducem Lancastriæ apud Gendavum. Papa etiam Benedictus 12us duos cardinales ad Edwardum regem Angliæ misit, rogans et exhortans pacem, offerens se ipsum in propria persona, si necesse foret, ad eum accessurum, ad pacem inter ipsum et dictum Philippum regem Franciæ reformandam. Qui tamen cardinales erga dictum Philippum multum pro pace laborarunt: et Edwardus rex Angliæ, semper, consiliis eorum auditis, omnes vias pacis obtulit et quæsivit. Sed dictus Philippus rex Franciæ irrisit penitus et contempsit, dicens ipsum Edwardum regem Angliæ nunquam palmam terræ in regno Franciæ occupaturum, et si unquam moram unius diei in regno Franciæ faceret illum in crastino expugnaret, et ab eodem expelleret et fugaret. Dictum etiam regem Edwardum erga summum pontificem et alios diffamavit, quod profectionem suam usque ad Terram Sanctam impedivit, et quod guerram præsumptuose contra ipsum in confinibus Franciæ suscitavit. Quapropter dictus Edwardus rex Angliæ domino papæ et collegio cardinalium rescripsit omnem rei veritatem, humiliter rogans ipsum de cætero excusare eo quod jus suum et hereditatem modo hujusmodi vendicabat, quia aliter viam pacis aliquam non valuit obtinere, licet eam instantius quæsivisset. Quarum litterarum lator, Lombardus quidam, dominus Nicolinus de Flisco, negotia regis Angliæ,

Edward passes the year in Brabant in preparations.

Efforts of two cardinals to adjust a peace.

Edward sends a representation of his claims to the pope.

in consistorio Avinionensi, coram domino papa Bene- A.D. 1333.
dicto 12 et cardinalibus [proposuit], ita ut omnes qui in consistorio erant mirarentur. Et, quia non sufficiebat sibi dies una, præfixit sibi papa diem crastinum, de determinando omnia proposita in die præcedenti. Eadem vero nocte furtive sublatus est de lecto suo, et in regnum Franciæ per 5 dietas est abductus. Hoc facto, dominus papa, sub pœna perpetuæ damnationis, inquiri fecit de nominibus hujusmodi sceleris auctorum et consiliariorum. Compertum ergo fuit quod senescallus domini papæ hujusmodi sceleris auctor primus fuit; qui, in nocte sequente, propter timorem et pavorem seipsum interfecit. Capti fuerunt etiam alii de eodem consensu circiter 30 et amplius; et hii omnes suspensi fuerunt in domibus propriis per fenestras. Excommunicavit etiam papa omnes majori excommunicatione ipsum contra libitum suum impedientes seu retinentes, usque ad octavam generationem; et, si promoti essent, ab omnibus suis beneficiis privavit; si vero promovendi, inhabilitavit. Et sic tandem restitutus fuit curiæ sanus atque salvus. Dum rex Edwardus Angliæ sic moraretur in partibus transmarinis, multi malefactores in Anglia, pacis regni et ecclesiæ perturbatores, varia facinora perpetrantes, falsasque querelas manutenentes, feloniarum conspiratores, ecclesiam et populos sæpius perturbabant. Quorum maleficiis rex Edwardus cupiens obviare, prælatis et proceribus Angliæ scripsit ut errores hujusmodi facerent emendari. Interim rex Edwardus Coloniam adiit, ibique Lodowicum Bavariæ ducem, imperatorem Romanum se vocantem, et Bavaros sibi conciliavit. Ob cujus Lodowici amicitiam, quia schismaticus fuit et a domino papa excommunicatus, ipse rex Edwardus a domino papa postea fuerat redargutus. Et ipso tempore dictus Edwardus rex Angliæ Flandrenses et alios plures sibi fœderavit. Congregati ergo coram dicto Edwardo rege Angliæ multi nobiles partium trans-

Edward's agent carried away from Avignon.

Discovery and punishment of the offenders.

Disturbers of the peace during the king's absence.

His letter to the council.

Edward meets Lewis of Bavaria, the emperor, at Cologne.

f. 126.

He forms alliances with the Flemish and others.

A.D. 1338. marinarum facti sunt sibi solidarii, videlicet duces Brabanciæ et Gerliæ, marchialis de Julers, dominus Johannes de Hanonia, dominus Hugo de Gene,[1] dominus de Faukemount, marchialis de Braundeburgh filius dicti Lodowici ducis Bavariæ, comes de Montibus in Hanonia, ductor gentium comitis Hanoniæ. Ipse namque comes Hanoniæ, quia Philippus rex Franciæ avunculus suus [et] idem rex Angliæ Edwardus sororius suus fuerunt, cum neutro eorum voluit personaliter militare. Et hii omnes promiserunt dicto Edwardo regi Angliæ in auxilium fore, ad regnum Franciæ sibi, mediante pecunia, vendicandum. De quorum etiam gestis postea, tempore domini Hugonis abbatis 15, referetur.

---

[1] *Hugo de Gene*] Hugues de Genève, Seigneur d'Anthon et de Varey.

APPENDIX.

[1] VIII. *De Clemente papa* 5; *de Johanne papa* 22; *de Benedicto papa* 12; *de privilegiis ordini nostro concessis, et aliis incidentiis.* Egerton MS., f. 101.

Clemens papa 5, in concilio Viennensi, anno Domini 1312, 3 die Aprilis, ordinem militiæ Templi celeberrimum damnavit, cassavit, et perpetuo adnullavit; bonaque, terræ et possesiones, eorundem Templariorum concessa sunt Hospitalariis, in eosdem usus quibus Templarii tenebantur possidenda. Et tunc primo Hospitalarii cœperunt esse potentes. Post cujus papæ mortem, vacavit sedes annis 2, mensibus 3 et diebus 17, propter dissensionem ortam inter cardinales de Francia et de Lombardia. Hic autem papa, nos et monasterium nostrum ac bona nostra sub beati Petri et sua protectione suscipiens, utendi privilegiis nostris et indulgentiis a Romanis pontificibus nostro monasterio concessis, quibus per simplicitatem et juris ignorantiam usi non fuimus temporibus retroactis, non obstante omissione hujusmodi, dummodo non fuisset eis per præscriptionem vel alias legitime derogatum, sua nobis auctoritate [potestatem] concedebat; ac constituit priorem Dunelmiæ conservatorem privilegiorum ordinis nostri. Non tamen ei tantam conservantiæ dignitatem quantam successor suus Clemens 6 aliis conservatoribus privilegiorum ordinis nostri indulgebat. Post quem Clementem papam 5, Johannes 22[us] electus est in papam; qui primus curiam apud Avinionem transmiserat. Hunc Hugo episcopus Caturcensis, pro eo quod dominus Johannes papa potius electus est in papam quam ipse, convictus est quasdam imagines nigromantica arte composuisse et pixides in detrimentum personæ papalis. Nam quandocunque et ubicunque et qualitercunque ipsas imagines punxit vel cruciavit, easdem passiones papa in corpore suo in locis consimilibus sustinuit et realiter sensit. Unde fere usque ad mortem extenuatus et cruciatus fuit. Hic papa plures villas in civitates et civitates aliquas in sedes archiepiscopales commutavit, et plures alias sedibus episcopalibus decoravit; constitutiones Clementinas innovavit et eas in scholis legi fecit; et ordinationes quasdam ad reformationem ordinis Grandimontensium fecit.

A.D. 1312–1334. Suppression of the Templars.

Confirmation of privileges by Clement V.

Election of pope John XXII.

Necromantic practices of Hugh bishop of Cahors.

Acts of pope John XXII.

[1] See above, p. 313, note.

A.D. 1312–1334. Pluralitatem beneficiorum damnavit, et primos fructus beneficiorum vacantium sibi reservavit; et in diversis locis 113 fratres et sorores de ordine fratrum Minorum propter suos hæreses et errores concremavit. Hujus papæ tempore, Henricus imperator, in die Assumptionis Beatæ Mariæ dum eucharistiam in communione sumpsit, in calice, per venenum reconditum sub ungula fratris Prædicatoris ipsum communicantis, impocionatus fuit, et in die Sancti Bartholomei expiravit. Unde ordo ipsorum fratrum Prædicatorum in articulo subversionis et perpetuæ damnationis fuit. Sed, intervenientibus pretio et precibus magnatum,[1] remansit ordo eorundem in ecclesia, sub ista tamen pœnitentia, quod nunquam sumerent corpus Christi manu dextera. Unde semper manu sinistra communicant in missa. Post dictum Henricum imperatorem, Lodowicus dux Bavariæ electus est in imperatorem. Cujus electionem idem papa cassavit et adnullavit. Unde idem Lodowicus guerram contra papam movit, et, pro imperatore se gerens, quendam Petrum de ordine fratrum Minorum in antipapam erexit, qui vocatus est Nicholaus 5; a quo idem Lodowicus se fecit coronari. Postea, idem Petrus captus et ad papam adductus eidem papæ se submisit. Hic autem papa Johannes 22 litteratos promovit, disciplinam triplicis linguæ, Hebraicæ, Græcæ et Latinæ, apud generalia studia instituit; quæstionem ortam inter fratres Prædicatores et Minores de faciali visione Dei sub hac forma determinavit. "Fatemur," inquit, "et credimus quod animæ purgatæ separatæ a cor- "poribus sunt in cœlo, cœlorum regno et paradiso, et cum "Christo in consortio angelorum congregatæ, et vident Deum "ac divinam essentiam facie ad faciem, in quantum status et "conditio compatitur animæ separatæ;" et in crastino hujus determinationis factæ moriebatur. Idem papa, dum vixit, idus Martii, anno Domini 1319, novum ordinem militum, qui dicitur ordo militiæ Jesu Christi, in regnis Portugalliæ, Aragoniæ et Algarbii, ad resistendum in illis partibus Sarracenis, pro defensione Christianitatis instituit, secundum regulam et instituta ordinis Callactraveæ militaturæ; et debet visitari, corrigi et reformari, tam in capite quam in membris, per abbatem de Alcobacia ordinis Cisterciensis, Ulisbonensis diœceseos. Cujus ordinis caput decrevit esse in Castro Marino Silvensis diœceseos. Post Johannem 22, Benedictus 12 papa effectus est. Hic, quondam monachus Cisterciensis ordinis et abbas Fontis Frigidi, in papatu ordini Cisterciensi concedebat quod,

The emperor Henry poisoned by a Friar Preacher.

Penance inflicted on the order.

War between the pope and the emperor Lewis of Bavaria.

Nicholas V., antipope.

The pope's determination of the question of seeing God face to face.

The order of Jesus Christ in Portugal.

f. 101 *b*.

Election of pope Benedict XII. [XI.]

[1] *magnatum*] magnatorum, E.

non obstante incorporatione constitutionis quæ incipit *Volentes*,[1] personæ ordinis nostri Cisterciensis, ratione delicti contractus seu rei de qua ageretur contra personas easdem, coram locorum ordinariis, nisi pro fide dumtaxat, nequeant conveniri; et iterum, ne fratres de ordinibus Mendicantium ad monasteria nigrorum monachorum vel dicti ordinis Cisterciensis transire valerent, concedebat. Aliaque statuta edidit contra statum omnium religiosorum, incipiens ab ordine suo Cisterciensi, quæ nos papalia nuncupamus, deinde ad nigros monachos, inde ad fratres Minores, inde ad canonicos, postremum ad fratres Prædicatores. De ipso etiam papa, tempore Hugonis abbatis 15, postea referetur.

A.D. 1312–1334. Privileges to Cistercians. Statutes against the religious orders.

IX. *De rege Edwardo secundo et gestis ejus.*

Tempore regis Edwardi secundi, proceres Angliæ Petrum de Gavestona relegarunt, et postea reversum trucidarunt. Scutagium cucurrit per totam Angliam. Dissensio facta est inter regem et barones. Comes Marchiæ, Rogerus de Mortuo Mari, et alius Rogerus de Mortuo Mari, urbes aliquas in marchia Walliæ capiunt regisque milites profligunt; qui tamen postea proditorie capti sunt. Comesque de Herforth et alii barones ad castrum de Pontefracto pervenerunt, et a Thoma comite Lancastriæ recepti sunt. Postea idem comes Herford apud Burghbryge occiditur. Thomas comes Lancastriæ ibidem captus est et, ad castrum suum de Pontefracto ductus, propter justitiam capitis pertulit abscisionem. Johannes de Mowbray, Rogerus de Clyfforth, et alii nobiliores cum eo capti, in diversis locis Angliæ injuste sunt suspensi. Ipse quidem Edwardus rex in vitio sodomitico nimium delectabat; dictum Petrum de Gavestona et duos Hugones Dispensatores, qui præscriptorum malorum fuerant incentores, nimis peramabat. Fortuna ac gratia omni suo tempore carere videbatur. Inimicos suos in campo attendere vix audebat. Ter a Scottis victus, videlicet apud Bannokbrune juxta Stryvelyn in Scocia, apud Berwyk et Bylandbank in Anglia, ipsis terga vertit. Cujus comites apud Mytonam super Swale et alibi victi et interfecti ceciderunt. In suo tempore, Scotti viribus contra ipsum Berwicum et totum quod pater suus de ipse conquirebat[2] relucraverunt, et in regno Angliæ partes boriales, fere usque ad Humbriam, Pontemfractum, Cravennam et Fornasfelles,

A.D. 1307–1327. Public events of the reign of Edward II. Edward's vices. His defeats by the Scots.

[1] The redundant conjunction *ut* is here introduced in E.

[2] *conquirebat*] conquærebat, MS.

A.D. 1307–1327. vastaverunt. Quinquies tempore suo Robertus Bruyz, rex Scociæ, fere totam borialem partem Angliæ deprædavit. Sed hoc quidem vix gratiæ habuit, quod Wallenses contra eum non rebellarunt. Per totum suum tempus magna fames fuit in Anglia; ita ut aliquo tempore unum quarterium frumenti ad 40 solidos venderetur, et multi fame interirent. Templarii fuerunt destructi, et duo cardinales in Anglia spoliati. Desponsavit autem Isabellam filiam regis Franciæ; de qua genuit Edwardum primogenitum suum; quos ad regem Franciæ pro negotiis transmissos, consilio dictorum Hugonum Dispensatorum, absentes 'ut proditores' relegavit. Interim, dictus Edwardus filius suus Philippam filiam ducis Hanoniæ duxit in uxorem; et postea, cum matre, uxore, et Hanonensibus, in Angliam rediens, a Londoniensibus receptus est. Unde et ipsi Londonienses Johannem Mareschallum et Stephanum Exoniensem episcopum, regis thesaurarium, decollaverunt, et magnates quosdam et clerum terræ dictis reginæ et Edwardo filio suo fidelitatem jurare fecerunt. Tunc regina et Edwardus filius suus regem Edwardum, cum dictis Dispensatoribus et Roberto de Baldok cancellario versus Walliam fugientem, persequuntur. Hugo Dispensator primus apud Wintoniam suspensus est; Edmundus comes de Arundele 'decollatus;' et Robertus de Baldok cancellarius apud Herforth incarceratus 'est;' et alter Hugo Dispensator ibidem est distractus et suspensus. Et rex in West Wallia delitescens captus est, et in castro de Kenelworth incarceratus. Interim, nullum breve in terra missum est nisi nomine reginæ et Edwardi filii sui. Quo anno, in f. 102. parliamento Londoniensi, magnates, clerus et populus, totius regni, unanimi omnium consensu, ipsum Edwardum 2 regem, dictum de Kayrnervan, decreverunt ulterius non regnare, sed Edwardum filium suum in regem ordinarunt erigendum. Unde communi ordinatione missi sunt solennes nuntii ad regem incarceratum apud Kenelworth, ut homagium sibi quondam factum resignarent, ipsumque ulterius pro domino non haberent. Ex quibus unus ei dixit, "Ego W[illelmus] T[russell], vice "omnium de terra Angliæ et procurator totius parliamenti, "tibi Edwardo reddo homagium prius tibi factum, et ex nunc "diffido te et privo omni potestate regia et dignitate, nequa- "quam tibi de cætero tanquam regi pariturus." Unde rex, audiens Edwardum filium suum post eum regnaturum, facilius assentivit, et continuo cessit officio regali, omnique juri regio sibi competenti renuntiavit, et a regni regimine se dimisit. Et cito post hæc idem Edwardus quondam rex translatus est de Kenelworth usque ad castrum de Berkeleya. Post breve, proditione ut sperabatur Isabellæ reginæ, uxoris suæ, quæ

Great famine.

Edward's queen and eldest son declared traitors.

Their return into England, and overthrow of Edward II.

Imprisonment and dethronement of the king.

His violent death.

Rogerum de Mortuo Mari plus illo diligebat, manu forti depressus fuit, et cum veru ferreo candente inter celanda confossus nefarie peremptus est, et apud Gloverniam tumulatur. De quo refertur quod Dominus plura miracula per eum operatur. Ejus tempore, uno anno, magna fuit siccitas et defectus aquæ in fontibus et in rivulis terræ, ita ut plures villæ Angliæ ob defectum aquæ comburebantur. Anno Domini 1322, in festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, dominus Thomas de Wake dominus de Cotyngham fundavit monasterium canonicorum regularium de Altaprisa.[1] A.D. 1307–1327. Great drought.

X. *De rege Edwardo tertio et gestis ejus.*

Coronatus rex Edwardus 3, dedit Johannam sororem suam David filio Roberti Bruyz regis Scociæ. Cum qua idem 'Edwardus'[2] renuntiavit imperpetuum omni juri, superioritati et dominio, quæ ipse vel prædecessores sui unquam habuerunt aut vendicarunt super regnum Scociæ vel reges ejusdem. Edmundus comes Canciæ, regis avunculus, versutia Rogeri de Mortuo Mari fuit decollatus. Tandem idem Rogerus, in cubiculo Isabellæ reginæ comprehensus, suspensus est. David filius Roberti de Bruyz, primus omnium regum Scociæ, inunctus est in regem. Contra quem Edwardus filius Johannis de Balliolo vendicavit regnum Scociæ, et cum Anglis 1,500 versus Scociam tendens, apud Kynghorne, comites 4, barones 16, milites 160, armatos 2,000 et 30,000 pedites, perimebat. Postea Scotti, dictum Edwardum de Balliolo de Scocia expellentes, Berwicum obsederunt. Ad quos rex Edwardus Angliæ tendens, apud Halydounhyll, de Scottis comites 7, barones 18, milites 120, et alios 38,600, occidebat; et ceciderunt de Anglis miles unus, armiger unus et pedites 12 tantum. Berwicum reaccepit, et Scociam dicto Edwardo de Balliolo reddidit, accepto homagio pro eodem; et quater alias regnum Scociæ dicto Edwardo de Balliolo subjugavit. Post hæc, incepit guerra continua et dolorosa inter reges Angliæ et Franciæ, quia rex Angliæ regnum Franciæ, ut de jure hereditatis Isabellæ matris suæ, vendicavit. Ad quam guerram inchoandam, dictus Edwardus accepit a clero et populo decimam et quintamdecimam triennalem, medietatem totius lanæ Angliæ, et omnes lanas quas mercatores Angliæ adunaverant in partibus transmarinis. Cui Philippus de Valoys, avunculus matris suæ, occupator A.D. 1327–1339. Renunciation by Edward III. of superiority over Scotland. Affairs of Scotland. Battle of Halidoun hill. War with France.

[1] In the margin, in a later hand, "Nota de fundatione monasterii canonichorum de Altaprisa."

[2] *Edwardus*] Substituted for the name *Robertus*, erased, E.

A.D. 1327–1339. regni Franciæ, semper et in omnibus infestus fuit, et ipsum erga dominum summum pontificem graviter accusavit. Unde dictus Edwardus rex in Brabanciam profectus, duces Brabanciæ et Gerliæ, et alios plures dominos transmarinos et Flandrenses, ad vendicandum et perquirendum regnum Franciæ, sibi confœderavit; domino etiam papæ et collegio cardinalium scripsit omnem sui juris veritatem. Quarum litterarum lator, Lombardus quidam, negotia regis Angliæ, in consistorio Avinionensi, coram domino papa Benedicto 12 et cardinalibus proposuit. Et, quia non sufficiebat sibi dies una, dominus f. 102 *b.* papa præfixit sibi diem crastinum, ad determinandum omnia proposita in die præcedenti. Eadem vero nocte furtive sublatus est de lecto[1] suo, et in regnum Franciæ per 5 dietas est abductus. Sed, urgentibus censuris ecclesiasticis, curiæ sanus fuerat restitutus. Ipse autem Philippus de Valoys, dictus rex Franciæ, recognoscens jus quod dictus Edwardus rex Angliæ in regno Franciæ jure hereditario possideret, conatus est jus ipsum dicto Edwardo omnino auferre. Unde injurias et gravamina plurima ei inferebat, ut ipsum regnum Franciæ sic possessum liberius posset detinere, et postea terras et jura ipsi Edwardo regi Angliæ contingentia ubique facilius posset usurpare. Unde et guerram contra ipsum Edwardum absque causa aliqua apertius inchoabat, obsidendo castra et villas ipsius Edwardi in Aquitania, et sibi injuriose applicando jura ipsius Edwardi in partibus transmarinis. De quibus etiam postea referetur, tempore Hugonis abbatis 15.

[1] *lecto*] Written *loco* in the MS.

END OF VOL. II.

LONDON:
Printed by GEORGE E. EYRE and WILLIAM SPOTTISWOODE,
Printers to the Queen's most Excellent Majesty.
[15531.—750.—4/67.]

LIST OF WORKS

PUBLISHED

By the late Record and State Paper Commissioners, or under the Direction of the Right Honourable the Master of the Rolls, which may be purchased of Messrs. Longman and Co., London; Messrs. James Parker and Co., Oxford and London; Messrs. Macmillan and Co., Cambridge and London; Messrs. A. and C. Black, Edinburgh; and Mr. A. Thom, Dublin.

PUBLIC RECORDS AND STATE PAPERS.

ROTULORUM ORIGINALIUM IN CURIÂ SCACCARII ABBREVIATIO. Henry III.—Edward III. *Edited by* HENRY PLAYFORD, Esq. 2 vols. folio (1805—1810). *Price* 25*s.* boards, or 12*s.* 6*d.* each.

CALENDARIUM INQUISITIONUM POST MORTEM SIVE ESCAETARUM. Henry III.—Richard III. *Edited by* JOHN CALEY and JOHN BAYLEY, Esqrs. Vols. 2, 3, and 4, folio (1806—1808; 1821—1828), boards: vols. 2 and 3, *price* 21*s.* each; vol. 4, *price* 24*s.*

LIBRORUM MANUSCRIPTORUM BIBLIOTHECÆ HARLEIANÆ CATALOGUS. Vol. 4. *Edited by* the Rev. T. HARTWELL HORNE. Folio (1812), boards. *Price* 18*s.*

ABBREVIATIO PLACITORUM, Richard I.—Edward II. *Edited by* the Right Hon. GEORGE ROSE and W. ILLINGWORTH, Esq. 1 vol. folio (1811), boards. *Price* 18*s.*

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, INDICES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), boards, (Domesday-Book, vol. 3). *Price* 21*s.*

LIBRI CENSUALIS vocati DOMESDAY-BOOK, ADDITAMENTA EX CODIC. ANTIQUISS. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. Folio (1816), boards, (Domesday-Book, vol. 4). *Price* 21*s.*

REGISTRUM vulgariter nuncupatum "The Record of Caernarvon," e codice MS. Harleiano, 696, descriptum. *Edited by* Sir HENRY ELLIS. 1 vol. folio (1838), cloth. *Price* 31*s.* 6*d.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF ENGLAND; comprising Laws enacted under the Anglo-Saxon Kings, from Æthelbirht to Cnut, with an English Translation of the Saxon; the Laws called Edward the Confessor's; the Laws of William the Conqueror, and those ascribed to Henry the First; also, Monumenta Ecclesiastica Anglicana, from the 7th to the 10th century; and the Ancient Latin Version of the Anglo-Saxon Laws; with a compendious Glossary, &c. *Edited by* BENJAMIN THORPE, Esq. 1 vol. folio (1840), cloth. *Price* 40*s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 30*s.*

ANCIENT LAWS AND INSTITUTES OF WALES; comprising Laws supposed to be enacted by Howel the Good; modified by subsequent Regulations under the Native Princes, prior to the Conquest by Edward the First; and anomalous Laws, consisting principally of Institutions which, by the Statute of Ruddlan, were admitted to continue in force. With an English Translation of the Welsh Text. To which are added, a few Latin Transcripts, containing Digests of the Welsh Laws, principally of the Dimetian Code. With Indices and Glossary. *Edited by* ANEURIN OWEN, Esq. 1 vol. folio (1841), cloth. *Price* 44*s.* Or, 2 vols. royal 8vo. cloth. *Price* 36*s.*

ROTULI DE LIBERATE AC DE MISIS ET PRÆSTITIS, Regnante Johanne. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6*s.*

THE GREAT ROLLS OF THE PIPE FOR THE SECOND, THIRD, AND FOURTH YEARS OF THE REIGN OF KING HENRY THE SECOND, 1155—1158. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 4*s.* 6*d.*

THE GREAT ROLL OF THE PIPE FOR THE FIRST YEAR OF THE REIGN OF KING RICHARD THE FIRST, 1189—1190. *Edited by* the Rev. JOSEPH HUNTER. 1 vol. royal 8vo. (1844), cloth. *Price* 6*s.*

DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ENGLISH HISTORY in the 13th and 14th centuries, selected from the Records in the Exchequer. *Edited by* HENRY COLE, Esq. 1 vol. fcp. folio (1844), cloth. *Price* 45*s.* 6*d.*

MODUS TENENDI PARLIAMENTUM. An Ancient Treatise on the Mode of holding the Parliament in England. *Edited by* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq. 1 vol. 8vo. (1846), cloth. *Price* 2*s.* 6*d.*

MONUMENTA HISTORICA BRITANNICA, or, Materials for the History of Britain from the earliest period. Vol. 1, extending to the Norman Conquest. Prepared, and illustrated with Notes, by the late HENRY PETRIE, Esq., F.S.A., Keeper of the Records in the Tower of London, assisted by the Rev. JOHN SHARPE, Rector of Castle Eaton, Wilts. Finally completed for publication, and with an Introduction, by THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Assistant Keeper of Records. (Printed by command of Her Majesty.) Folio (1848). *Price* 42*s.*

REGISTRUM MAGNI SIGILLI REGUM SCOTORUM in Archivis Publicis asservatum. 1306—1424. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1814). *Price* 15*s.*

THE ACTS OF THE PARLIAMENTS OF SCOTLAND. 11 vols. folio (1814—1844). Vol. I. *Edited by* THOMAS THOMSON and COSMO INNES, Esqrs. *Price* 42*s.* Also, Vols. 4, 7, 8, 9, 10, 11 ; *price* 10*s.* 6*d.* each.

THE ACTS OF THE LORDS AUDITORS OF CAUSES AND COMPLAINTS. 1466—1494. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price* 10*s.* 6*d.*

THE ACTS OF THE LORDS OF COUNCIL IN CIVIL CAUSES. 1478—1495. *Edited by* THOMAS THOMSON, Esq. Folio (1839). *Price* 10*s.* 6*d.*

ISSUE ROLL OF THOMAS DE BRANTINGHAM, Bishop of Exeter, Lord High Treasurer of England, containing Payments out of His Majesty's Revenue, 44 Edward III., 1370. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1835), cloth. *Price* 35*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 25*s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above; James I.; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1836), cloth. *Price* 30*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 21*s.*

ISSUES OF THE EXCHEQUER, containing similar matter to the above ; Henry III.—Henry VI. ; extracted from the Pell Records. *Edited by* FREDERICK DEVON, Esq. 1 vol. 4to. (1837), cloth. *Price* 40*s.* Or, royal 8vo. cloth. *Price* 30*s.*

NOTES OF MATERIALS FOR THE HISTORY OF PUBLIC DEPARTMENTS. *By* F. S. THOMAS, Esq., Secretary of the Public Record Office. Demy folio (1846), cloth. *Price* 10*s.*

HANDBOOK TO THE PUBLIC RECORDS. *By* F. S. THOMAS, Esq. Royal 8vo. (1853), cloth. *Price* 12*s.*

STATE PAPERS, DURING THE REIGN OF HENRY THE EIGHTH: with Indices of Persons and Places. 11 vols., 4to. (1830—1852), cloth *Price 5l. 15s. 6d.*; or separately, *price* 10*s.* 6*d.* each.

Vol. I.—Domestic Correspondence.
Vols. II. & III.—Correspondence relating to Ireland.
Vols. IV. & V.—Correspondence relating to Scotland.
Vols. VI. to XI.—Correspondence between England and Foreign Courts.

HISTORICAL NOTES RELATIVE TO THE HISTORY OF ENGLAND; from the Accession of Henry VIII. to the Death of Queen Anne (1509—1714). Designed as a Book of instant Reference for ascertaining the Dates of Events mentioned in History and Manuscripts. The Name of every Person and Event mentioned in History within the above period is placed in Alphabetical and Chronological Order, and the Authority whence taken is given in each case, whether from Printed History or from Manuscripts. *By* F. S. THOMAS, Esq. 3 vols. 8vo. (1856), cloth. *Price* 40*s.*

CALENDARIUM GENEALOGICUM; for the Reigns of Henry III. and Edward I. *Edited by* CHARLES ROBERTS, Esq., Secretary of the Public Record Office. 2 vols. imperial 8vo. (1865), cloth. *Price* 15*s.* each.

In Progress.

SYLLABUS OF RYMER'S FŒDERA. *Edited by* the Rev. E. COBHAM BREWER, LL.D.

CALENDARS OF STATE PAPERS.

[IMPERIAL 8vo. *Price* 15*s.* each Volume or Part.]

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGNS OF EDWARD VI., MARY, and ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* ROBERT LEMON, Esq., F.S.A. 1856–1865.

Vol. I.—1547–1580.
Vol. II.—1581–1590.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF JAMES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1857–1859.

Vol. I.—1603–1610.
Vol. II.—1611–1618.
Vol. III.—1619–1623.
Vol. IV.—1623–1625, with Addenda.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. 1858–1866.

Vol. I.—1625–1626.
Vol. II.—1627–1628.
Vol. III.—1628–1629.
Vol. IV.—1629–1631.
Vol. V.—1631–1633.
Vol. VI.—1633–1634.
Vol. VII.—1634–1635.
Vol. VIII.—1635.
Vol. IX.—1635–1636.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES II., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1860–1866.

Vol. I.—1660–1661.
Vol. II.—1661–1662.
Vol. III.—1663–1664.
Vol. IV.—1664–1665.
Vol. V.—1665–1666.
Vol. VI.—1666–1667.
Vol. VII.—1667.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to SCOTLAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARKHAM JOHN THORPE, Esq., of St. Edmund Hall, Oxford. 1858.

Vol. I., the Scottish Series, of the Reigns of Henry VIII., Edward VI., Mary, and Elizabeth, 1509–1589.
Vol. II., the Scottish Series, of the Reign of Elizabeth, 1589–1603; an Appendix to the Scottish Series, 1543–1592; and the State Papers relating to Mary Queen of Scots during her Detention in England, 1568–1587.

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. 1860–1867.

Vol. I.—1509–1573.
Vol. II.—1574–1585.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, Esq. 1860–1862.

Vol. I.—America and West Indies, 1574–1660.
Vol. II.—East Indies, China, and Japan, 1513–1616.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1862–1864.

Vol. I.—1509–1514.
Vol. II. (in Two Parts)—1515–1518.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF EDWARD VI., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF MARY, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Correspondant du Comité Impérial des Travaux Historiques et des Sociétés Savantes de France. 1861.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office, &c. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863–1866.

Vol. I.—1558–1559.
Vol. II.—1559–1560.
Vol. III.—1560–1561.
Vol. IV.—1561–1562.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. 1862–1867.

Vol. I.—Hen. VII.—1485–1509.
Vol. II.—Hen. VIII.—1509–1525.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. 1864.

Vol. I.—1202–1509.

In the Press.

CALENDAR OF LETTERS AND PAPERS, FOREIGN AND DOMESTIC, OF THE REIGN OF HENRY VIII., preserved in Her Majesty's Public Record Office, the British Museum, &c. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. III.—1519–1523.

CALENDAR OF STATE PAPERS AND MANUSCRIPTS, relating to ENGLISH AFFAIRS, preserved in the Archives of Venice, &c. *Edited by* RAWDON BROWN, Esq. Vol. II.—Henry VIII.

CALENDAR OF THE CAREW PAPERS, preserved in Lambeth Library. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London; and WILLIAM BULLEN, Esq. Vol. I.—1515–1574.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF CHARLES I., preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* JOHN BRUCE, Esq., F.S.A. Vol. X.—1636–1637.

CALENDAR OF STATE PAPERS, COLONIAL SERIES, preserved in Her Majesty's Public Record Office, and elsewhere. *Edited by* W. NOEL SAINSBURY, Esq. Vol. III.—East Indies, China, and Japan. 1617, &c.

CALENDAR OF STATE PAPERS, FOREIGN SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. Vol. V.—1562.

CALENDAR OF STATE PAPERS, DOMESTIC SERIES, OF THE REIGN OF ELIZABETH (continued), preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* MARY ANNE EVERETT GREEN. 1591, &c.

In Progress.

CALENDAR OF LETTERS, DESPATCHES, AND STATE PAPERS relating to the Negotiations between England and Spain, preserved in the Archives at Simancas, and elsewhere. *Edited by* G. A. BERGENROTH. Vol. III.—Henry VIII.—*continued.*

CALENDAR OF STATE PAPERS relating to IRELAND, preserved in Her Majesty's Public Record Office. *Edited by* HANS CLAUDE HAMILTON, Esq., F.S.A. Vol. III.—1586, &c.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN AND IRELAND DURING THE MIDDLE AGES.

[ROYAL 8vo. *Price* 10*s.* each Volume or Part.]

1. THE CHRONICLE OF ENGLAND, by JOHN CAPGRAVE. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
2. CHRONICON MONASTERII DE ABINGDON. Vols. I. and II. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1858.
3. LIVES OF EDWARD THE CONFESSOR. I.—La Estoire de Seint Aedward le Rei. II.—Vita Beati Edvardi Regis et Confessoris. III.—Vita Æduuardi Regis qui apud Westmonasterium requiescit. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1858.
4. MONUMENTA FRANCISCANA; scilicet, I.—Thomas de Eccleston de Adventu Fratrum Minorum in Angliam. II.—Adæ de Marisco Epistolæ. III.—Registrum Fratrum Minorum Londoniæ. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1858.
5. FASCICULI ZIZANIORUM MAGISTRI JOHANNIS WYCLIF CUM TRITICO. Ascribed to THOMAS NETTER, of WALDEN, Provincial of the Carmelite Order in England, and Confessor to King Henry the Fifth. *Edited by* the Rev. W. W. SHIRLEY, M.A., Tutor and late Fellow of Wadham College, Oxford. 1858.
6. THE BUIK OF THE CRONICLIS OF SCOTLAND; or, A Metrical Version of the History of Hector Boece; by WILLIAM STEWART. Vols. I., II., and III. *Edited by* W. B. TURNBULL, Esq., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law. 1858.
7. JOHANNIS CAPGRAVE LIBER DE ILLUSTRIBUS HENRICIS. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1858.
8. HISTORIA MONASTERII S. AUGUSTINI CANTUARIENSIS, by THOMAS OF ELMHAM, formerly Monk and Treasurer of that Foundation. *Edited by* CHARLES HARDWICK, M.A., Fellow of St. Catharine's Hall, and Christian Advocate in the University of Cambridge. 1858.

9. EULOGIUM (HISTORIARUM SIVE TEMPORIS): Chronicon ab Orbe condito usque ad Annum Domini 1366; a Monacho quodam Malmesbiriensi exaratum. Vols. I., II., and III. *Edited by* F. S. HAYDON, Esq., B.A. 1858–1863.

10. MEMORIALS OF HENRY THE SEVENTH: Bernardi Andreæ Tholosatis Vita Regis Henrici Septimi; necnon alia quædam ad eundem Regem spectantia. *Edited by* JAMES GAIRDNER, Esq. 1858.

11. MEMORIALS OF HENRY THE FIFTH. I.—Vita Henrici Quinti, Roberto Redmanno auctore. II.—Versus Rhythmici in laudem Regis Henrici Quinti. III.—Elmhami Liber Metricus de Henrico V. *Edited by* CHARLES A. COLE, Esq. 1858.

12. MUNIMENTA GILDHALLÆ LONDONIENSIS; Liber Albus, Liber Custumarum, et Liber Horn, in archivis Gildhallæ asservati. Vol. I., Liber Albus. Vol. II. (in Two Parts), Liber Custumarum. Vol. III., Translation of the Anglo-Norman Passages in Liber Albus, Glossaries, Appendices, and Index. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., Barrister-at-Law. 1859–1860.

13. CHRONICA JOHANNIS DE OXENEDES. *Edited by* Sir HENRY ELLIS, K.H. 1859.

14. A COLLECTION OF POLITICAL POEMS AND SONGS RELATING TO ENGLISH HISTORY, FROM THE ACCESSION OF EDWARD III. TO THE REIGN OF HENRY VIII. Vols. I. and II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1859–1861.

15. The "OPUS TERTIUM," "OPUS MINUS," &c., of ROGER BACON. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. 1859.

16. BARTHOLOMÆI DE COTTON, MONACHI NORWICENSIS, HISTORIA ANGLICANA. 449–1298. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1859.

17. BRUT Y TYWYSOGION; or, The Chronicle of the Princes of Wales. *Edited by* the Rev. J. WILLIAMS AB ITHEL. 1860.

18. A COLLECTION OF ROYAL AND HISTORICAL LETTERS DURING THE REIGN OF HENRY IV. *Edited by* the Rev. F. C. HINGESTON, M.A., of Exeter College, Oxford. 1860.

19. THE REPRESSOR OF OVER MUCH BLAMING OF THE CLERGY. By REGINALD PECOCK, sometime Bishop of Chichester. Vols. I. and II. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Fellow of St. John's College, Cambridge. 1860.

20. ANNALES CAMBRIÆ. *Edited by* the Rev. J. WILLIAMS AB ITHEL. 1860.

21. THE WORKS OF GIRALDUS CAMBRENSIS. Vols. I., II., and III. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London. Vol. V. *Edited by* the Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1861–1867.

22. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE WARS OF THE ENGLISH IN FRANCE DURING THE REIGN OF HENRY THE SIXTH, KING OF ENGLAND. Vol. I., and Vol. II. (in Two Parts). *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham, and Vicar of Leighton Buzzard. 1861–1864.

23. THE ANGLO-SAXON CHRONICLE, ACCORDING TO THE SEVERAL ORIGINAL AUTHORITIES. Vol. I., Original Texts. Vol. II., Translation. *Edited and translated by* BENJAMIN THORPE, Esq., Member of the Royal Academy of Sciences at Munich, and of the Society of Netherlandish Literature at Leyden. 1861.

24. LETTERS AND PAPERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGNS OF RICHARD III. AND HENRY VII. Vols. I. and II. *Edited by* JAMES GAIRDNER, Esq. 1861–1863.

25. LETTERS OF BISHOP GROSSETESTE, illustrative of the Social Condition of his Time. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. 1861.

26. DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. I. (in Two Parts); Anterior to the Norman Invasion. Vol. II.; 1066–1200. *By* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Deputy Keeper of the Public Records. 1862–1865.

27. ROYAL AND OTHER HISTORICAL LETTERS ILLUSTRATIVE OF THE REIGN OF HENRY III. From the Originals in the Public Record Office. Vol. I., 1216–1235. Vol. II., 1236–1272. *Selected and edited by* the Rev. W. W. SHIRLEY, D.D., Regius Professor in Ecclesiastical History, and Canon of Christ Church, Oxford. 1862–1866.

28. CHRONICA MONASTERII S. ALBANI.—**1.** THOMÆ WALSINGHAM HISTORIA ANGLICANA; Vol. I., 1272–1381: Vol. II., 1381–1422. **2.** WILLELMI RISHANGER CHRONICA ET ANNALES, 1259–1307. **3.** JOHANNIS DE TROKELOWE ET HENRICI DE BLANEFORDE CHRONICA ET ANNALES, 1259–1296; 1307–1324; 1392–1406. **4.** GESTA ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, A THOMA WALSINGHAM, REGNANTE RICARDO SECUNDO, EJUSDEM ECCLESIÆ PRÆCENTORE, COMPILATA; Vol. I., 793–1290. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge; and of the Inner Temple, Barrister-at-Law. 1863–1867.

29. CHRONICON ABBATIÆ EVESHAMENSIS, AUCTORIBUS DOMINICO PRIORE EVESHAMIÆ ET THOMA DE MARLEBERGE ABBATE, A FUNDATIONE AD ANNUM 1213, UNA CUM CONTINUATIONE AD ANNUM 1418. *Edited by* the Rev. W. D. MACRAY, M.A., Bodleian Library, Oxford. 1863.

30. RICARDI DE CIRENCESTRIA SPECULUM HISTORIALE DE GESTIS REGUM ANGLIÆ. Vol. I., 447–871. *Edited by* JOHN E. B. MAYOR, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, Cambridge. 1863.

31. YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD THE FIRST. Years 20–21, 30–31, and 32–33. *Edited and translated by* ALFRED JOHN HORWOOD, Esq., of the Middle Temple, Barrister-at-Law. 1863–1866.

32. NARRATIVES OF THE EXPULSION OF THE ENGLISH FROM NORMANDY, 1449-1450.—Robertus Blondelli de Reductione Normanniæ: Le Recouvrement de Normendie, par Berry, Herault du Roy: Conferences between the Ambassadors of France and England. *Edited, from MSS. in the Imperial Library at Paris, by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham. 1863.

33. HISTORIA ET CARTULARIUM MONASTERII S. PETRI GLOUCESTRIÆ. Vols. I. and II. *Edited by* W. H. HART, Esq., F.S.A.; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie. 1863–1865.

34. ALEXANDRI NECKAM DE NATURIS RERUM LIBRI DUO; with NECKAM'S POEM, DE LAUDIBUS DIVINÆ SAPIENTIÆ. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1863.

35. LEECHDOMS, WORTCUNNING, AND STARCRAFT OF EARLY ENGLAND; being a Collection of Documents illustrating the History of Science in this Country before the Norman Conquest. Vols. I., II., and III. *Collected and edited by* the Rev. T. OSWALD COCKAYNE, M.A., of St. John's College, Cambridge. 1864–1866.

36. ANNALES MONASTICI. Vol. I.:—Annales de Margan, 1066–1232; Annales de Theokesberia, 1066–1263; Annales de Burton, 1004–1263. Vol. II.:—Annales Monasterii de Wintonia, 519–1277; Annales Monasterii de Waverleia, 1–1291. Vol. III.:—Annales Prioratus de Dunstaplia, 1–1297; Annales Monasterii de Bermundeseia, 1042–1432. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge. 1864–1866.

37. MAGNA VITA S. HUGONIS EPISCOPI LINCOLNIENSIS. From Manuscripts in the Bodleian Library, Oxford, and the Imperial Library, Paris. *Edited by* the Rev. JAMES F. DIMOCK, M.A., Rector of Barnburgh, Yorkshire. 1864.

38. CHRONICLES AND MEMORIALS OF THE REIGN OF RICHARD THE FIRST. Vol. I.:—ITINERARIUM PEREGRINORUM ET GESTA REGIS RICARDI. Vol. II.:—EPISTOLÆ CANTUARIENSES; the Letters of the Prior and Convent of Christ Church, Canterbury; 1187 to 1199. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Vicar of Navestock, Essex, and Lambeth Librarian. 1864–1865.

39. RECUEIL DES CRONIQUES ET ANCHIENNES ISTORIES DE LA GRANT BRETAIGNE A PRESENT NOMME ENGLETERRE, par JEHAN DE WAURIN. From Albina to 688. *Edited by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A. 1864.

40. A COLLECTION OF THE CHRONICLES AND ANCIENT HISTORIES OF GREAT BRITAIN, NOW CALLED ENGLAND, by JOHN DE WAVRIN. From Albina to 688. (Translation of the preceding.) *Edited and translated by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A. 1864.

41. POLYCHRONICON RANULPHI HIGDEN, with Trevisa's Translation. Vol. I. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge. 1865.

42. LE LIVERE DE REIS DE BRITTANIE E LE LIVERE DE REIS DE ENGLETERE. *Edited by* JOHN GLOVER, M.A., Vicar of Brading, Isle of Wight, formerly Librarian of Trinity College, Cambridge. 1865.

43. CHRONICA MONASTERII DE MELSA, AB ANNO 1150 USQUE AD ANNUM 1406. Vols. I. and II. *Edited by* EDWARD AUGUSTUS BOND, Esq., Assistant Keeper of the Manuscripts, and Egerton Librarian, British Museum. 1866–1867.

44. MATTHÆI PARISIENSIS HISTORIA ANGLORUM, SIVE, UT VULGO DICITUR, HISTORIA MINOR. Vols. I. and II. 1067–1245. *Edited by* Sir FREDERIC MADDEN, K.H., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum. 1866.

45. LIBER MONASTERII DE HYDA: A CHRONICLE AND CHARTULARY OF HYDE ABBEY, WINCHESTER, 455–1023. *Edited, from a Manuscript in the Library of the Earl of Macclesfield, by* EDWARD EDWARDS, Esq. 1866.

46. CHRONICON SCOTORUM: A CHRONICLE OF IRISH AFFAIRS, from the EARLIEST TIMES to 1135; with a SUPPLEMENT, containing the Events from 1141 to 1150. *Edited, with a Translation, by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, Esq., M.R.I.A. 1866.

47. THE CHRONICLE OF PIERRE DE LANGTOFT, IN FRENCH VERSE, FROM THE EARLIEST PERIOD TO THE DEATH OF EDWARD I. Vol. I. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A. 1866.

48. THE WAR OF THE GAEDHIL WITH THE GAILL, OR THE INVASIONS OF IRELAND BY THE DANES AND OTHER NORSEMEN. *Edited, with a Translation, by* JAMES HENTHORN TODD, D.D., Senior Fellow of Trinity College, and Regius Professor of Hebrew in the University, Dublin. 1867.

49. GESTA REGIS HENRICI SECUNDI BENEDICTI ABBATIS. THE CHRONICLE OF THE REIGNS OF HENRY II. AND RICHARD I., 1169–1192; known under the name of BENEDICT OF PETERBOROUGH. Vols. I. and II. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford, and Lambeth Librarian. 1867.

In the Press.

A COLLECTION OF SAGAS AND OTHER HISTORICAL DOCUMENTS relating to the Settlements and Descents of the Northmen on the British Isles. *Edited by* GEORGE WEBBE DASENT, Esq., D.C.L. Oxon.

OFFICIAL CORRESPONDENCE OF THOMAS BEKYNTON, SECRETARY TO HENRY VI., with other LETTERS and DOCUMENTS. *Edited by* the Rev. GEORGE WILLIAMS, B.D., Senior Fellow of King's College, Cambridge.

ORIGINAL DOCUMENTS ILLUSTRATIVE OF ACADEMICAL AND CLERICAL LIFE AND STUDIES AT OXFORD BETWEEN THE REIGNS OF HENRY III. AND HENRY VII. *Edited by* the Rev. HENRY ANSTEY, M.A., Vice-Principal of St. Mary Hall, Oxford.

ROLL OF THE PRIVY COUNCIL OF IRELAND, 16 RICHARD II. *Edited by* the Rev. JAMES GRAVES, A.B., Treasurer of St. Canice, Ireland.

RICARDI DE CIRENCESTRIA SPECULUM HISTORIALE DE GESTIS REGUM ANGLIÆ. Vol. II., 872-1066. *Edited by* JOHN E. B. MAYOR, M.A., Fellow and Assistant Tutor of St. John's College, Cambridge.

THE WORKS OF GIRALDUS CAMBRENSIS. Vol. IV. *Edited by* J. S. BREWER, M.A., Professor of English Literature, King's College, London.

CHRONICON RADULPHI ABBATIS COGGESHALENSIS MAJUS; and, CHRONICON TERRÆ SANCTÆ ET DE CAPTIS A SALADINO HIEROSOLYMIS. *Edited by* the Rev. JOSEPH STEVENSON, M.A., of University College, Durham.

RECUEIL DES CRONIQUES ET ANCHIENNES ISTORIES DE LA GRANT BRETAIGNE A PRESENT NOMME ENGLETERRE, par JEHAN DE WAURIN (continued). *Edited by* WILLIAM HARDY, Esq., F.S.A.

POLYCHRONICON RANULPHI HIGDEN, with Trevisa's Translation. Vol. II. *Edited by* CHURCHILL BABINGTON, B.D., Senior Fellow of St. John's College, Cambridge.

ITER BRITANNIARUM: THE PORTION OF THE ANTONINE ITINERARY OF THE ROMAN EMPIRE RELATING TO GREAT BRITAIN. *Edited by* WILLIAM HENRY BLACK, Esq., F.S.A.

HISTORIA ET CARTULARIUM MONASTERII S. PETRI GLOUCESTRIÆ. Vol. III. *Edited by* W. H. HART, Esq., F.S.A.; Membre correspondant de la Société des Antiquaires de Normandie.

MATTHÆI PARISIENSIS HISTORIA ANGLORUM, SIVE, UT VULGO DICITUR, HISTORIA MINOR. Vol. III. *Edited by* Sir FREDERIC MADDEN, K.H., late Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum.

ANNALES MONASTICI. Vol. IV. *Edited by* HENRY RICHARDS LUARD, M.A., Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, and Registrary of the University, Cambridge.

CHRONICA MONASTERII S. ALBANI.—4. GESTA ABBATUM MONASTERII S. ALBANI, A THOMA WALSINGHAM, EJUSDEM ECCLESIÆ PRÆCENTORE, COMPILATA. Vol. II. *Edited by* HENRY THOMAS RILEY, Esq., M.A., of Corpus Christi College, Cambridge; and of the Inner Temple, Barrister-at-Law.

WILLELMI MALMESBIRIENSIS DE GESTIS PONTIFICUM ANGLORUM LIBRI V. *Edited, from William of Malmesbury's Autograph MS., by* N. E. S. A. HAMILTON, Esq., of the Department of Manuscripts, British Museum.

CHRONICA MONASTERII DE MELSA, AB ANNO 1150 USQUE AD ANNUM 1406. Vol. III. *Edited by* EDWARD AUGUSTUS BOND, Esq., Keeper of the Department of Manuscripts, British Museum.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF MANUSCRIPTS RELATING TO THE HISTORY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. Vol. III.; 1201, &c. *By* THOMAS DUFFUS HARDY, Esq., Deputy Keeper of the Public Records.

In Progress.

DOCUMENTS RELATING TO ENGLAND AND SCOTLAND, FROM THE NORTHERN REGISTERS. *Edited by* the Rev. JAMES RAINE, M.A., Canon of York, and late Fellow of the University, Durham.

CHRONICLE OF ROBERT OF BRUNNE. *Edited by* FREDERICK JAMES FURNIVALL, Esq., M.A., of Trinity Hall, Cambridge, Barrister-at-Law.

YEAR BOOKS OF THE REIGN OF EDWARD THE FIRST. Years 21 and 22. *Edited and translated by* ALFRED JOHN HORWOOD, Esq., of the Middle Temple, Barrister-at-Law.

THE CHRONICLE OF PIERRE DE LANGTOFT, IN FRENCH VERSE, FROM THE EARLIEST PERIOD TO THE DEATH OF EDWARD I. Vol. II. *Edited by* THOMAS WRIGHT, Esq., M.A.

THE ANNALS OF ROGER HOVEDEN. *Edited by* WILLIAM STUBBS, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford, and Lambeth Librarian.

THE ANNALS OF LOCH CÉ. *Edited by* WILLIAM MAUNSELL HENNESSY, Esq., M.R.I.A.

April 1867.

NERAL BOOKBINDING CO.

ALITY CONTROL MARK